Bundel van de Politieke Maandag (i/m) van 18 december 2017

Agenda bijlagen

Raadskamerindeling 18 december 2017

1 Raadszaal

1.1.RZ Masterplan Stadsblokken Meinerswijk en coördinatiebesluit

Tijd: 17.00 uur - 19.00 uur
Fase: informatief/meningsvormend

Dossier 505 voorblad

Raadsvoorstel "Masterplan Stadsblokken Meinerswijk en coördinatiebesluit"

Bijlage 1 - Aanbiedingsbrief Masterplan Stadsblokken Meinerswijk, 7 november 2017

Bijlage 2 - Masterplan Stadsblokken Meinerswijk, 7 november 2017

Bijlage 3 - Advies Q-team Masterplan Stadsblokken Meinerswijk, 7 november 2017

Bijlage 4 - Communicatieproces Masterplan Stadsblokken Meinerswijk, 7 november 2017

Bijlage 5 - Memo betaalbare woningbouw, 7 november 2017

Verslagen van gehouden overleggen behorend bij bijlage 4

Vastgestelde "Uitwerkingskader fase 2 Gebiedsvisie Stadsblokken en Meinerswijk", d.d. 16 december 2016

Behandelresultaat 4 december 2017, informatieve behandeling

Memo - Beantwoording vragen inzake raadsbehandeling "Masterplan Stadsblokken Meinerswijk", d.d. 08-12-2017

Zienswijzenrapport Notitie Reikwijdte en Detailniveau Milieueffectrapportage 'Gebiedsontwikkeling Stadsblokken - Meinerswijk'

Behandeladvies 18 december 2017, 2e informatieve en meningsvormende behandeling

concept-motie m-behandeling 18 december 2017,"Maatschappelijke functies leidend" van de fractie PvdA

concept-motie m-behandeling 18 december 2017, "Maximale oppervlakte Stadsblokken Meinerswijk" van de fractie PvdA

concept-motie m-behandeling 18 december 2017, "Water in Stadsblokken Meinerswijk "van de fractie PvdA

Brief Wijkplatform Malburgen West Stadsblokken Meinerswijk "Reactie Memo beantwoording vragen inzake raadsbehandeling Masterplan Stadsblokken Meinerswijk", d.d. 15-12-17..pdf

Brief Bewonersplatform Stadsblokken Meinerswijk "Verzoek tot uitstel besluitvorming over Masterplan zodat een zorgvuldige afweging kan plaatsvinden", d.d. 16-12-17

Mail mw. R. van Duinen "Masterplan niet vaststellen", d.d. 18-12-17

Raadskameradvies "Masterplan Stadsblokken Meinerswijk en coördinatiebesluit" t.b.v. de informatieve/meningsvormende behandeling op 18-12-2017

2 Rijnstroom

2.1.RS Parkeerplan Spijkerkwartier

Tijd: 17.00 uur - 19.00 uur
Fase: informatief/meningsvormend

Dossier 520 voorblad

Raadsvoorstel "Parkeerplan Spijkerkwartier"

Bijlage 1 - Parkeerplan Spijkerkwartier (wijziging jaarschijven MJPB 2018-2021)

Bijlage 2 - Gebiedskaart met begrenzing Spijkerkwartier

Bijlage 3 - Wijzigingsverordening

Bijlage 4 - Begrotingswijziging

Bijlage 5 - Parkeeronderzoek Spijkerkwartier Arnhem

Bijlage 6 - Parkeerplan Spijkerkwartier 2017 definitief

Bijlage 7 - Parkeerplan Spijkerkwartier informatieavonden

Mail van dhr. M. Jonker inzake: "Parkeerplan(nen) Spijkerkwartier"

Mail 2 van dhr Jonker: "Arnhem: Schijnparticipatie en pseudo-draagvlak voor onnodige belastingverhoging"

Mail 3 van dhr. Jonker: "Voorlopige evaluatie schijnparticipatie parkeerplan Spijkerkwartier"

Behandeladvies 4 december 2017, informatieve & meningsvormende behandeling

Mail dhr. Catau "n.a.v. 1e informatieve behandeling Parkeerplan Spijkerkwartier maandag 4-12", d.d. 03-12-17

Brief Özkara advokaten inzake Parkeerplan Spijkerkwartier (per mail ontvangen d.d. 04-12-17)

Insprekers Parkeerplan Spijkerkwartier

Inspreektekst dhr. Trooster namens Werkgroep Verkeer Spijkerkwartier

Presentatie dhr. Trooster

Inspreektekst dhr. Jonker

Inspreektekst mw. Weetink

Inspreektekst mw. Van Stijn

Inspreektekst mw. Stokman namens Bewonersoverleg Spijkerkwartier

Inspreektekst dhr. Beijerman

Behandelresultaat 4 december 2017, informatieve & meningsvormende behandeling

Mail 4 van dhr. Jonker: Bewonersinitiatief "Hart voor het Spijkerkwartier" tegen parkeerplan Spijkerkwartier

Bewonersinitiatief "Hart voor het Spijkerkwartier" - flyer

Wijk communicatie rond Parkeerplan Spijkerkwartier - overzicht

Mail van dhr. Vurusan namens St. Islamitisch Centrum Arnhem-Noord

Mail van dhr. Catau - wijkbewoner Spijkerkwartier

Behandeladvies 18 december 2017, 2e informatieve & meningsvormende behandeling

concept-motie i/m behandeling 18 december 2017 "Uitstel parkeerplan Spijkerkwartier", van de fractie Partij voor de Dieren

concept-motie i/m-behandeling 18 december 2017 "Pas op de plaats voor deskundig advies" van de fractie Arnhem Centraal

Mail dhr. P. Arink "Onjuiste informatie in parkeerplan Spijkerkwartier", d.d. 16-12-17

Brief Werkgroep Verkeer "Handtekeningactie tegen het Parkeerplan en de reactie van de heer Jonker" d.d. 16-12-17

Mail bewonersinitiatief “Hart voor het Spijkerkwartier”, drie redenen voor uitstel besluitvorming parkeerplan", d.d. 17-12-16

Reactie op mail van dhr. P. Arink "Onjuiste informatie in parkeerplan Spijkerkwartier", van de Werkgroep Verkeer Spijkerkwartier, d.d. 18-12-2017

Raadskameradvies "Parkeerplan Spijkerkwartier" t.b.v. de informatieve/meningsvormende behandeling op 18-12-2017

3 Landgoed/Festival

3.1.RS Groenvisie 2017 - 2035

Tijd: 17.00 uur - 19.00 uur
Fase: meningsvormend

Dossier 519 voorblad

Raadsvoorstel "Groenvisie 2017 - 2035"

Bijlage "Groenvisie 2017 - 2035"

Behandelresultaat 4 december 2017, informatieve behandeling

Antwoorden (memo) op toezeggingen v/d wethouder n.a.v. behandeling van "Groenvisie 2017 - 2035", d.d. 4 december 2017

Antwoorden (memo) op vragen v/d fractie PvdD n.a.v. behandeling van "Groenvisie 2017 - 2035", d.d. 4 december 2017

Antwoorden (memo) op vragen v/d fractie GroenLinks n.a.v. behandeling van "Groenvisie 2017 - 2035", d.d. 4 december 2017

Behandeladvies 18 december 2017, meningsvormende behandeling

StAB vergroening bedrijventerreinen en Groenvisie gemeente (schriftelijke reactie van StAB)

Bijlage 1 - StAB - Samenvatting groenonderzoek

Bijlage 2 - StAB - Uitwerking Rijnpark

Addendum (memo) op toezeggingen v/d wethouder n.a.v. behandeling van "Groenvisie 2017 - 2035", d.d. 4 december 2017

Concept amendement m-behandeling 18 december 2017, "Groencompensatie goed uitgelegd" van de fractie PvdD

Concept-amendement m-behandeling 18 december 2017, "Ook Kronenburg in het groen" van de fracties CDA en Arnhem Centraal

Reactie Werkgroep Leefklimaat-Bewonersoverleg Velperweg e.o. op concept Groenvisie 2017-2035 behandeling 18-12-17

Behandelresultaat 18 december 2017, meningsvormende behandeling

Raadskamerindeling Politieke Maandag 18 december 2017

Raadszaal	Rijnstroom	Landgoed/Festival
17.00 uur - 19.00 uur (120) Masterplan Stadsblokken Meinerswijk (i/m)	17.00 uur - 19.00 uur (120) Parkeerplan Spijkerkwartier (i/m)	17.00 uur - 19.00 uur (120) Groenvisie 2017-2035 (m)
19.00 uur - 19.30 uur "Broodjesbuffet" voor de raadsleden, fractievolgers, collegeleden en griffiemedewerkers		
Raadszaal		
19.30 uur - 20.00 uur Inspreken voor burgers, rondvraag raadsleden/fractievolgers, mededelingen college van B&W		
20.00 uur - 23.15 uur Besluitvormende vergadering		

Politieke Maandag (i/m)

Dossiernummer	505
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 december 2017
Agendapunt	1.1.RZ
Omschrijving	Masterplan Stadsblokken Meinerswijk en coördinatiebesluit
Organisatieonderdeel	Projectmanagementbureau
Steller	Ilja Jansen
Portefeuillehouder	Ron König
Fatale termijn	1 januari 0001
Behandelresultaat	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Politieke Maandag (i/m)	4 december 2017
Politieke Maandag (i/m)	11 december 2017
Politieke Maandag (i/m)	**18 december 2017**
Politieke Maandag (b)	18 december 2017

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **196397**

ONDERWERP: Masterplan Stadsblokken Meinerswijk en coördinatiebesluit

Voorstel

1. Het *'Masterplan Stadsblokken Meinerswijk*, november 2017' vast te stellen als uitgangspunt voor het op te stellen bestemmingsplan en als kader voor het op te stellen beeldkwaliteitsplan en de landschaps- en stedenbouwkundige (deel-)plannen.
2. De coördinatieregeling op grond van artikel 3.30 Wet ruimtelijke ordening van toepassing te verklaren op de ruimtelijke procedures ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Stadsblokken - Meinerswijk.

Inleiding

Uw raad heeft op 16 december 2016 het 'Uitwerkingskader fase 2 Gebiedsvisie Stadsblokken en Meinerswijk' vastgesteld, na de positieve uitslag van het referendum hierover op 30 november 2016. De inwoners van Arnhem hebben bij die gelegenheid met ruime meerderheid JA gezegd tegen de kaders voor de ruimtelijke uitwerking van fase 2 van de gebiedsvisie.

Deel van uw besluit was dat een concreet ruimtelijk plan zal moeten aantonen dat de doelstellingen van de Gebiedsvisie daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden binnen de vastgestelde kaders. Dat concrete ruimtelijk plan ligt nu voor in de vorm van het *Masterplan Stadsblokken Meinerswijk*.

Masterplan

Het Masterplan laat zien hoe het gebied ontwikkeld kan worden, geeft aan welke meerwaarde er voor de stad ontstaat en kan door uw raad getoetst worden aan het Uitwerkingskader. Het Masterplan vormt de basis voor het op te stellen bestemmingsplan, de vergunningsaanvraag voor de waterwet en is het kader voor de op te stellen beeldkwaliteitsplan, landschaps- en stedenbouwkundige (deel)plannen.

Het Masterplan beschrijft de opgave, de visie, keuzes op hoofdlijnen voor de vier ontwikkelgebieden: Natuurgebied Meinerswijk, Meinerseiland, Haven van Van Workum en ASM Haven. Voor het totale gebied is een voorbeeld uitwerking opgenomen. Voor de drie te ontwikkelen gebieden waar bebouwing komt is een ruimtelijk concept opgesteld. Daarnaast bevat het masterplan voor deze deelgebieden een voorbeelduitwerking en referentiebeelden.

Ontwerpproces

Het ontwerpproces om te komen tot een Masterplan, is gestart na het referendum en de vaststelling van het Uitwerkingskader door de gemeenteraad. Het plan is opgesteld in opdracht van KondorWessels Projecten. Het team dat er aan gewerkt heeft staat onder leiding van Harro de Jong van Buro Harro en Jeroen de Willigen van De Zwarte Hond. Medewerkers van de gemeente zijn als adviseur betrokken bij dit team.

Arnhem GEMEENTE

Gedurende het ontwerpproces zijn gesprekken gevoerd met bewoners, ondernemers en belanghebbenden uit het plangebied zelf en uit de stad. In deze gesprekken kwamen meningen, wensen en zorgen aan bod en werden partijen geïnformeerd over de stand van zaken.

Zo zijn er gesprekken gevoerd met het bewonersplatform Stadsblokken Meinerswijk, wijkplatform Malburgen West, Watersportcentrum Arnhem, Kloppend Stadshart, De vrienden van Meinerswijk, de stichting Stadsblokkenwerf de bewoners van de Haven van Coers, bewoners van Meinerswijk en de organisatoren van de verschillende festivals die op Stadsblokken worden gehouden. Daarnaast zijn er tal van gesprekken geweest met inwoners van Arnhem die op persoonlijke titel een afspraak hebben gemaakt met KondorWessels Projecten. In bijlage 4 'Communicatie proces Masterplan Stadsblokken Meinerswijk' wordt het doorlopen proces beschreven, is aangegeven welke gesprekken er zijn geweest, wat er is ingebracht en wat er met deze inbreng is gedaan.

Er is nauw samengewerkt met Rijkswaterstaat Oost Nederland en er is overleg geweest met provincie Gelderland en het waterschap Rivierenland. Het team van ontwerpers is ondersteund door verschillende teams van experts op het gebied van waterveiligheid, mobiliteit, evenementen, externe veiligheid en (geluid)hinder, bodem en natuur. Deze teams bestaan uit medewerkers van betrokken overheden en adviesbureaus.

Kwaliteitsteam

Ons college heeft, conform afspraak, een onafhankelijk kwaliteitsteam ingesteld dat toeziet op de kwaliteit van deze gebiedsontwikkeling. Het kwaliteitsteam adviseert het college over de kwaliteit van het Masterplan en zal het college blijven adviseren gedurende de realisatie. Het Masterplan is in een aantal stadia besproken in het Kwaliteitsteam. Tijdens die besprekingen is met de ontwerpers en opdrachtgevers intensief van gedachten gewisseld over de aanpak, het ontwerpend onderzoek, de gemaakte keuzes, de opzet, de benodigde flexibiliteit en de inhoud van het plan. Het kwaliteitsteam heeft positief geadviseerd en geeft enkele aandachtspunten mee voor het vervolgproces. Het advies van het Q-team is als bijlage 3 toegevoegd.

Coördinatieregeling

Om de procedure rond het bestemmingsplan en de voor realisatie benodigde vergunningaanvragen zo efficiënt mogelijk te laten lopen heeft de gemeente de mogelijkheid (op basis van artikel 3.30 Wro) om de besluiten die nodig zijn voor de realisering van een project gelijktijdig in procedure te brengen. In dit geval gaat het om het bestemmingsplan, de vergunning in het kader van de Waterwet, wet Natuurbescherming en de Ontgrondingenwet. Om deze gecoördineerde procedure te kunnen volgen is het nodig dat de gemeenteraad daartoe een expliciet besluit neemt.

Goede basis voor het vervolg

Het Masterplan dat nu ter besluitvorming voor ligt bij de gemeenteraad voldoet aan de kaders van de in 23 april 2012 vastgestelde *Gebiedsvisie Stadsblokken Meinerswijk* en het *Uitwerkingskader Gebiedsvisie Fase 2 Stadsblokken Meinerswijk van* 16 december 2016. De doorontwikkeling van het gebied tot een aaneengesloten natuurgebied, met ruimte voor wonen, recreëren en sociaal-culturele activiteiten, is met het gereedkomen van het Masterplan een stap dichterbij gekomen. In het vervolgproces zal nader bepaald worden welke mix van woningbouwtypologieën (aantal woningen in de verschillende segmenten) zal worden gerealiseerd en hoe het gebied voor autoverkeer ontsloten zal worden. Het college van B&W is van oordeel dat het Masterplan inhoudelijk een uitstekende basis is voor het vervolg, waarbij bovendien geldt dat het

intensieve interactieproces met de verschillende belanghebbenden tot versterking van het Masterplan heeft geleid.

Beoogd effect

1. Het realiseren van fase 2 van de Gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk

2. Duidelijke, efficiënte en snelle besluitvorming door toepassing van de coördinatieprocedure.

Argumenten

1.1 Doelstellingen van de Gebiedsvisie zijn goed verwerkt in het Masterplan

Met dit Masterplan wordt het waterbergend vermogen van de rivier groter, ontstaat er een robuust uiterwaardenpark, kan het Gelders Natuur Netwerk (GNN) worden gerealiseerd, ontstaat er een aaneengesloten rivieren landschap, wordt cultuurhistorie beleefbaar gemaakt, worden de recreatieve mogelijkheden vergroot en ontstaat er meer ruimte voor cultuur, cultuurhistorie en festivals. Tot slot worden Stadsblokken en Meinerswijk logischer en beter verbonden met de stad.

1.2 Belanghebbenden in en rond het plangebied zijn zorgvuldig betrokken bij de planvorming

Gedurende het ontwerpproces zijn gesprekken gevoerd met bewoners, ondernemers en belanghebbenden uit het plangebied zelf en uit de stad. Deze gesprekken geven goed inzicht in de meningen, wensen en zorgen die er zijn. In de bijlage bij dit voorstel is het communicatieproces beschreven, is aangegeven welke gesprekken er zijn geweest en bevat een overzicht van punten aangedragen door belanghebbenden die in het ontwerp-Masterplan zijn verwerkt.

1.3 Rijkswaterstaat en andere partners hebben vertrouwen in de haalbaarheid

Er is veelvuldig overleg geweest met Rijkswaterstaat met als doel maximaal mogelijke waterstandsdaling op de Nederrijn te behalen. Door samen met Rijkswaterstaat te zoeken naar de best passende oplossingen kan er met de in het Masterplan getoonde maatregelen een waterstandsdaling van ca 10 cm worden behaald. Dit is een extra daling ten opzichte van de gerealiseerde ruimte voor de rivier maatregelen. Met de te behalen 10 cm kan de waterwetvergunning aangevraagd worden. Voor Rijkswaterstaat zijn ook aspecten als morfologie en dwarsstroming onderzocht en opstuwing in het projectgebied en tegen de dijk van het waterschap.

Met het waterschap is overleg gevoerd over de opstuwing tegen de dijk. In de Groene rivier tussen beide bruggen daalt de opstuwing in relatie tot de ruimte voor de rivier maatregelen. Realisatie van het Masterplan zorgt dus voor een positief effect. Bij de Drielse dijk neemt de opstuwing met ca 1,5 cm toe maar dat is voor het waterschap geen probleem. Het waterschap Rivierenland zal hier een positief advies op geven.

De effecten van het water als gevolg van het Masterplan zijn besproken met de bewoners. Belangrijk voor de bewoners is een vergelijk met de hoogwatersituatie van 1995. Er wordt onderzocht wat de genomen maatregelen na 1995 en het uit te voeren Masterplan voor effect geeft. Daarnaast wordt met de bewoners van ‘t Heuveltje en de Praets bij de woningen gekeken welke maatregelen denkbaar zijn als er ten gevolgen van de ingrepen die nodig zijn voor het masterplan een mogelijk negatief effect ontstaat op hun situatie.

Samen met meer ruimte voor de rivier is de realisatie van het Gelders Natuur Netwerk (GNN) de belangrijkste opgave uit de gebiedsvisie. Het Masterplan maakt realisatie van het GNN mogelijk. De

provincie Gelderland is hier enthousiast over. Daarnaast heeft de provincie aangegeven dat de te bouwen woningbouwtypologieën moeten passen binnen de regionale opgave.

1.4 Het kwaliteitsteam heeft een positief advies uitgebracht

Naar de mening van het team ligt er een masterplan dat voor een complexe en belangrijke ontwikkeling als deze, een logische en goed doordachte schakel vormt tussen de door de gemeenteraad vastgestelde Gebiedsvisie en Uitwerkingskader aan de ene kant, en het op te stellen bestemmingsplan en de stedenbouwkundige/landschappelijke uitwerking aan de andere kant. Het plan legt de hoofdlijnen voor de verdere ontwikkeling vast en geeft tegelijkertijd een goed beeld van de nagestreefde, hoge, ambitie voor de invulling.

De verdere totstandkoming is echter niet vanzelfsprekend. Het Team vraagt dan ook nadrukkelijk aandacht voor het feit dat, wil dit specifieke gebied met deze specifieke karakteristieken werkelijk tot stand kunnen komen, dan zullen voor dit bijzondere gebied, voor dit bijzondere project de gebruikelijke eisen, regels of normen anders, creatiever, toekomstgericht, ingezet moeten worden. Omdenken is nodig om dit gebied niet alleen op papier vernieuwend te laten zijn maar ook in werkelijkheid.

1.5 Maatschappelijke opbrengst is geborgd

Met KondorWessels Projecten is een Hoofdlijnenakkoord Gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk afgesloten (zie bijlage). De overeenkomst regelt onder meer de manier waarop bouwmogelijkheden in het gebied gekoppeld worden aan maatschappelijke opbrengst, zoals het realiseren van natuur en culturele, educatieve en of recreatieve functies. Deel van de overeenkomst is dat de gemeente Arnhem op korte termijn al een deel van de gronden van KondorWessels Projecten in erfpacht krijgt en het struin- en begrazingsgebied daarmee worden uitgebreid. Het moment waarop dit gebeurt, is gekoppeld aan het ter inzage leggen van het bestemmingsplan.

2.1 Toepassing coördinatieregeling bevordert versnelling van de besluitvorming
De Wro maakt het in artikel 3.30 en volgende mogelijk om de verschillende besluiten die samenhangen met de realisatie van ontwikkelingen te coördineren. Hiermee kunnen de benodigde vergunningen in het kader van de Wet Natuurbescherming, de Ontgrondingenwet en de Waterwet worden verleend gelijktijdig met het vaststellen van het bestemmingsplan (inclusief planMER).

Er kan een aanzienlijke tijdwinst worden geboekt door het volgen van één procedure en één rechtsgang. De procedures voor de vergunningen en het Masterplan worden gecombineerd tot een gecoördineerde procedure en er is slechts één rechtsgang nodig, namelijk rechtstreeks beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRvS).

De AbRvS beslist op besluiten waarbij de coördinatieprocedure is toegepast binnen zes maanden, in plaats van één jaar. Dit helpt ons bij het eerder realiseren van de natuur en andere doelstellingen in Stadsblokken en Meinerswijk. Ook brengt het een vermindering van de bestuurlijke lasten met zich mee.

Met voorliggend coördinatiebesluit vallen óók aanvullende besluiten die in een latere fase dienen te worden genomen, zoals Omgevingsvergunning 'Bouwen' en Omgevingsvergunning 'Uitvoeren van een werk', binnen de begrenzing van dit besluit.

2.2. De coördinatieregeling zorgt voor transparantie in het besluitvormingsproces
Het bestemmingsplan en de vergunningen worden tegelijkertijd in ontwerp ter inzage gelegd. Hierdoor wordt de samenhang tussen het bestemmingsplan en de te verlenen vergunningen beter zichtbaar. Deze

werkwijze zorgt voor samenhang tussen de te nemen besluiten en dat maakt de procedure overzichtelijk voor de belanghebbenden, waaronder de initiatiefnemer en omwonenden. Er kan dan in één keer op alle gecoördineerde ontwerpbesluiten worden gereageerd. Dit zelfde geldt voor beroep: één geïntegreerde beroepsprocedure voor alle besluiten.

Kanttekeningen

1.1 Twee onderwerpen vragen nadere uitwerking

Het Masterplan is een uitwerking van de Gebiedsvisie en het Uitwerkingskader. Twee onderwerpen vragen bij de ontwikkeling van het bestemmingsplan, de stedenbouwkundige (deel)plannen en het beeldkwaliteitsplan nadere aandacht. In de eerste plaats is op dit moment nog niet bepaald welke mix van woningen exact zal worden gerealiseerd (aantal woningen per segment). In bijlage 5 'memo betaalbare woningbouw' wordt een eerste aanzet gedaan richting de mix van beoogde woningbouwtypologieën. Voordat het ontwerpbestemmingsplan kan worden vastgesteld moet hierover meer duidelijkheid komen.

In het interactieve proces met betrekking tot het opstellen van het Masterplan is door bewoners aandacht gevraagd voor de ontsluiting van het gebied, met name voor auto’s. In het Masterplan zijn drie varianten opgenomen die in het kader van de milieu effect rapportage beoordeeld worden. Mede op basis daarvan zal in het vervolg bepaald moeten worden welke verkeerskundige ontsluiting de voorkeur heeft.

Financiën

Het uitgangspunt, zoals vastgelegd in de gebiedsvisie Stadsblokken Meinerswijk, is dat de kosten en investeringen in fase 2 enkel mogen worden gefinancierd uit opbrengsten (toevoegen van waarde) in het gebied zelf en door externe subsidies. Het onder voorwaarden realiseren van woningen op Stadsblokken en op het huidige terrein van de steenfabriek in Meinerswijk is, zoals vastgelegd in uw besluit van 16 december 2016, het belangrijkste middel voor KondorWessels Projecten om de Gebiedsvisie te financieren. De exploitatie van het evenemententerrein, een passantenhaven met bedrijvigheid kunnen daar tevens aan bijdragen.

De gemeente Arnhem heeft ambtelijk, op kantoor van KondorWessels Projecten, inzage gehad in de op het Masterplan gebaseerde kostenopzet voor deze ontwikkeling. Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat het voorliggende Masterplan voorziet in een voor KondorWessels Projecten economisch uitvoerbare ruimtelijke ontwikkeling, zonder dat daar subsidies voor nodig zijn. Het realiseren van de geplande nieuwe stedelijke ontwikkelingen, maakt het uitbreiden van het natuurgebied en het realiseren van culturele, recreatieve en maatschappelijke voorzieningen voor de stad financieel mogelijk.

Uitgangspunt is dat alle ontwikkelingen voor rekening en risico van KondorWessels Projecten worden gerealiseerd. Dit is ook van toepassing op de kosten die gelieerd zijn aan de planvorming van ruimtelijke ontwikkeling. Zoals: opstellen van ruimtelijke plannen en ontwerpen, wijzigen bestemmingsplan, vergunningaanvragen, ambtelijk advies. Hieronder vallen ook de kosten die het gevolg zijn van het te nemen coördinatiebesluit. Voor de gemeente zijn aan de realisatie van het Masterplan geen financiële consequenties verbonden.

In een op te stellen Realisatieovereenkomst met de marktpartij zal worden vastgelegd wat uiteindelijk ten gunste van de gemeente zal komen. Daarbij moet worden gedacht aan het grondeigendom onder de functie ‘natuur’, maar ook aan de culturele recreatieve en maatschappelijke voorzieningen binnen de gebieden

‘Stadsblokken’ en ‘Meinerswijk’. De basis voor de te maken afspraken is vastgelegd in het ‘Hoofdlijnenakkoord’ op basis van het ‘Uitwerkingskader Fase 2 Gebiedsvisie’. De Realisatieovereenkomst moet worden gezien als een 'anterieure overeenkomst' waarmee het gemeentelijk kostenverhaal verzekerd is.

De gemeente Arnhem zal ten behoeve van het bestemmingsplan een financiële analyse doen van het Masterplan. Dit zal gebeuren op grond van openbaar toegankelijke kengetallen en in de markt gehanteerde en openbaar gemaakte financiële uitgangspunten (bv via te verkrijgen CPB). Dit om de economische haalbaarheid te toetsten.

In het Masterplan wordt de keuze gemaakt voor een directe aansluiting op de Eldenseweg. Hier zijn verschillende varianten voor geschetst. KondorWessels Projecten zal conform afspraak een goede basisaansluiting moeten financieren. Als er voor gekozen wordt om de basisvariant uit te breiden, bijvoorbeeld omdat de ingreep kansen biedt om de verkeerssituatie ter plaatste te optimaliseren, dan dient over de financiering daarvan nadere besluitvorming plaats te vinden. Zo ontstaat bijvoorbeeld een concrete kans om de fietsverbinding naar de Mandelabrug te verbeteren, door samenloop te zoeken met noodzakelijk onderhoudswerk aan het doorlaatwerk over de groene rivier.

Een vastgesteld masterplan is een concrete en goede basis om gericht in gesprek te gaan om subsidies te verwerven. Hier zal na vaststelling van het Masterplan dan ook mee gestart worden.

Uitvoering

Na vaststelling vormt het Masterplan de basis voor het bestemmingsplan en de benodigde vergunningen. Het ontwerp bestemmingsplan zal volgens planning in februari 2018 door ons college ter inzage worden gelegd. Het bestemmingsplan kan vervolgens, afhankelijk van de zienswijzen die naar voren worden gebracht, in juni of september 2018 door uw raad worden vastgesteld. De ontwikkelgebieden uit het masterplan worden uitgewerkt in de stedenbouwkundige (deel)plannen en het beeldkwaliteitsplan.

Ten behoeve van de planvorming en bestemmingsplan wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Daarnaast zal KondorWessels Projecten ook vergunningen moeten aanvragen in het kader van de Waterwet, Wet Natuurbescherming en ontgrondingswet. Momenteel worden bestemmingsplan, planMER en vergunningaanvragen voorbereid.

Wanneer uw raad de coördinatieregeling van toepassing verklaart dan komt de feitelijke coördinatie van de besluitvorming onder toezicht van het college van burgemeester en wethouder. De uitvoering van deze coördinatie zal gebeuren door de gemeente Arnhem, maar gebeurt op kosten van KondorWessels Projecten. Vroegtijdige afstemming met andere overheden is daarbij van belang en wordt reeds voorbereid.

De beoordeling van de vergunningaanvragen en het opstellen van de beschikking zal gebeuren door de betreffende overheden. Voor de Waterwet Rijkswaterstaat en voor de Ontgrondingswet en de wet Natuurbescherming is dat de Provincie Gelderland. Verwachting is dat het bestemmingsplan in juni of september 2018 kan worden vastgesteld. Daarna volgt een beroepsperiode waarna afhankelijk van de bezwaren het Bestemmingsplan en de vergunningen onherroepelijk zullen worden.

Daarnaast zullen op basis van het Masterplan en in opdracht van KondorWessels Projecten een beeldkwaliteitsplan, landschaps- en stedenbouwkundige (deel)plannen worden opgesteld. Deze plannen zullen door het college van burgemeesters en wethouders moeten worden goedgekeurd en vastgesteld. Medewerkers van de gemeente zijn als adviseur van zowel ontwerpteam en college van B&W betrokken.

Het kwaliteitsteam zal toezien op de kwaliteit van deze producten en hierover het college van B&W adviseren. Het tempo waarin de deelplannen worden opgesteld kan verschillen per ontwikkelgebied. Het beeldkwaliteitsplan zal zeker voor vaststelling van het Bestemmingsplan door de gemeenteraad vastgesteld moeten zijn door het College van B&W

Met KondorWessels Projecten is een Hoofdlijnenakkoord Gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk afgesloten (zie bijlage). Het Hoofdlijnenakkoord is een aanvulling op de Intentieovereenkomst uit 2016. Dat betekent dat de inhoud van de Intentieovereenkomst grotendeels van kracht blijft. Het hoofdlijnenakkoord regelt onder meer de manier waarop bouwmogelijkheden in het gebied gekoppeld worden aan maatschappelijke opbrengst, zoals het realiseren van natuur en culturele, educatieve en of recreatieve functies. Het Hoofdlijnenakkoord zal worden uitgewerkt in een realisatieovereenkomst, die gesloten moet worden voordat een bestemmingsplan ter inzage wordt gelegd.

Op het moment dat het bestemmingsplan wordt vastgesteld dan zal de gemeente Arnhem een aanzienlijk deel van het grondbezit van KondorWessels Projecten in erfpacht krijgen. Hierdoor kan de gemeente een groter aaneengesloten gebied beheren en openstellen voor publiek. Als het bestemmingsplan onherroepelijk is dan zal KondorWessels Projecten de percelen die in hun bezit zijn en liggen binnen het Gelders Natuur Netwerk om niet overdragen aan de gemeente Arnhem. Beide afspraken zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen akkoord dat 26 september is vastgesteld door het college van B&W.

Wanneer het bestemmingsplan onherroepelijk is en het beeldkwaliteitsplan en voor het betreffende ontwikkelgebied het landschaps- en stedenbouwkundige plannen zijn vastgesteld kan gestart worden met het opstellen van inrichtingsplannen voor de openbare ruimte en bouwtekeningen voor de gebouwen. Het tempo waarin dit gebeurt, kan verschillen per ontwikkelgebied. Vervolgens kunnen de betreffende omgevingsvergunningen worden aangevraagd waarna er gebouwd kan worden en de openbare ruimte kan worden aangelegd.

Communicatie

1 Persbericht vaststelling Masterplan
2 Het besluit om de coördinatieregeling van toepassing te verklaren op dit project zal worden gepubliceerd in het elektronisch gemeenteblad. Het coördinatiebesluit staat op de negatieve lijst van de Awb (artikel 8:5 en bijlage II), waardoor tegen dit besluit geen bezwaar of beroep mogelijk is. Het gaat immers om een procedurele beslissing.
Bij de voorbereiding van de diverse overige procedures voor de gebiedsrealisatie Stadsblokken-Meinerswijk wordt en zal vanuit de initiatiefnemer en de gemeente uitgebreid worden gecommuniceerd met omwonenden en andere belanghebbenden.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief Masterplan Stadsblokken Meinerswijk, 7 november 2017

Bijlage 2: Masterplan Stadsblokken Meinerswijk, 7 november 2017

Bijlage 3: Advies Q-team Masterplan Stadsblokken Meinerswijk, 7 november 2017

Bijlage 4: Communicatie proces Masterplan Stadsblokken Meinerswijk, 7 november 2017

Bijlage 5: Memo betaalbare woningbouw, 7 november 2017

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

Verslagen van gehouden overleggen behorend bij bijlage 4.

Besluit van

Zaaknummer 196397

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 november 2017, Cluster PIM nummer: 196397;

gelet op artikel 147, lid 2 van de Gemeentewet;

besluit:

1. Het *'Masterplan Stadsblokken Meinerswijk*, november 2017' vast te stellen als uitgangspunt voor het op te stellen bestemmingsplan en als kader voor het op te stellen beeldkwaliteitsplan en de landschaps- en **stedenbouwkundige** (deel-)plannen.

gelet op artikel 3.30 en volgende van de Wet ruimtelijke ordening (Wro);

besluit:

1. de voorbereiding en bekendmaking het bestemmingsplan Stadsblokken- Meinerswijk, mede bedoeld ten behoeve van de woningbouw ontwikkeling, te coördineren met de voorbereiding en bekendmaking van de navolgende, op aanvraag of ambtshalve te nemen besluiten, indien en voor zover nodig voor de verwezenlijking van de gebiedsontwikkeling Stadsblokken-Meinerswijk, zonodig in één of meerdere clusters:
   a. vergunningen op grond van de Wet natuurbescherming;
   b. vergunningen op grond van de Waterwet;
   c. vergunningen op grond van de Ontgrondingenwet;
   d. de besluiten op grond van de Keur van het Waterschap Rijn en IJssel met betrekking tot het verrichten of doen verrichten van handelingen aan of nabij een watergang of waterkering.

2 Overige op aanvraag of ambtshalve te nemen besluiten, indien en voor zover deze benodigd zijn voor de verwezenlijking van de onder 1 genoemde besluiten, aan te duiden als besluiten, waarvan de voorbereiding en bekendmaking, zondig in één of meerdere clusters, wordt gecoördineerd met de voorbereiding en bekendmaking van het bestemmingsplan als bedoeld onder 1, voor zover de coördinatie bijdraagt aan inzichtelijke en samenhangende besluitvorming.

De griffier, De voorzitter,

KondorWessels
PROJECTEN

Gemeente Arnhem
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 9029
6800 EL ARNHEM

KondorWessels Projecten bv
Vestigingsadres
Reggesingel 4
7461 BA Rijssen
Correspondentieadres
Postbus 370
7460 AJ Rijssen
Telefoon
+31 (0)548 540 260
E-mail
info@kwp.nl
Internet
www.kwp.nl

Datum: 7 november 2017

Onderwerp: Aanbieding Masterplan Stadsblokken Meinerswijk

Geacht College,

Zoals bij u bekend, bereidt KondorWessels Projecten (KWP) de herontwikkeling van het gebied Stadsblokken Meinerswijk in Arnhem voor. Bijgaand bij deze brief dienen wij het ontwerp-Masterplan *De Eilanden 3.0* bij u in. Dit document omvat onze visie op en de huidige stand van de plannen voor het gebied. Concreet biedt het ontwerp-Masterplan de ruimtelijke hoofdprincipes die zullen leiden tot een financieel haalbaar en praktisch uitvoerbaar totaalplan, dat straks van Stadsblokken Meinerswijk een groot, aaneengesloten en robuust uiterwaardenpark maakt. Om dat te verwezenlijken, doorlopen grondeigenaar KWP en de gemeente reeds stappen voor de eigendomsoverdracht.

Voorgeschiedenis
Het ontwerp-Masterplan bouwt voort op de gemeentelijke Gebiedsvisie uit 2012 en het Uitwerkingskader uit 2016. Over het laatstgenoemde document vond eind 2016 een raadgevend referendum plaats. Een ruime meerderheid van de Arnhemse stemmers sprak zich toen positief uit over de herontwikkeling van het gebied binnen de spelregels van het Uitwerkingskader. Het ontwerp-Masterplan, dat dus van start ging met steun van Arnhemmers, respecteert de doelstellingen en spelregels uit dat Uitwerkingskader. Wij lichten dit verder toe in het vervolg van deze brief.

Samen met geïnteresseerden en belanghebbenden
Geïnteresseerden en belanghebbenden hebben een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van het ontwerp-Masterplan. KWP heeft de stad steeds uitvoerig geïnformeerd over de voortgang van de planvorming. Dit gebeurde tijdens diverse informatiebijeenkomsten en rondleidingen en in een groot aantal directe overleggen met belanghebbenden. Via nieuwsbrieven en op Twitter en Facebook werd voortdurend en transparant gecommuniceerd. Belangrijke evenementen en mijlpalen werden maximaal verspreid via advertenties in lokale media. In het voorjaar opende KWP een informatiecentrum in Meinerswijk waar geïnteresseerden langs konden komen voor een gesprek en om de actuele stand van het plan te bestuderen. In het informatiecentrum heeft KWP recentelijk ook leden van de gemeenteraad ontvangen tijdens een

FSC www.fsc.org MIX Paper from responsible sources FSC® C004491

Op alle met ons gesloten overeenkomsten zijn de algemene voorwaarden van VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling bv van toepassing, zoals gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Enschede. Een exemplaar van deze voorwaarden wordt u op aanvraag kosteloos toegezonden.

IBAN
NL33INGB 0652340431
KvK nr.
06061765

informatiebijeenkomst. Een overzicht van alle communicatie-inspanningen is bijgehouden in een logboek.

Mogelijk nog belangrijker was het participatietraject dat met geïnteresseerden en belanghebbenden is aangegaan. De planvormers hebben de input van Arnhemmers zeer serieus genomen. Zij hebben ideeën aangedragen en meegedacht over oplossingen van problemen binnen het plan. Er is bovendien continu nauw samengewerkt met de gemeente Arnhem, die de plannen toetst. Daarnaast is een Kwaliteitsteam in het leven geroepen, bestaande uit experts op diverse thema's, gemeentelijke ambtenaren en een burgerlid. Het team is verantwoordelijk voor onafhankelijke toetsing van het plan en controleert of de diverse planonderdelen op elkaar aansluiten.

Inhoud ontwerp-Masterplan
Zoals beschreven, omvatten de plannen de ambities en aandachtspunten die reeds in 2012 door de gemeente werden uitgesproken. De thema's in het plan komen voort uit de opgaves die aan de herontwikkeling zijn gesteld: Water (waterstand-verlagende maatregelen), Landschap & Natuur (een aaneengesloten rivierenlandschap), Cultuurhistorie (aanwezige relicten gebruiken), Recreatie, Wonen & Gebruik (ruimte voor recreatie, cultuur en wonen binnen de regels van het Uitwerkingskader) en Ontsluiting (zorgen voor permanente, overzichtelijke en veilige auto-ontsluiting). De tweede helft van het document gaat gedetailleerd in op de drie ontwikkelgebieden: het nieuw te vormen Meinerseiland, de Haven van Workum en de ASM haven.

Vervolgtraject
Vanavond organiseert KWP in Meinerswijk een informatiebijeenkomst waarin het ontwerp-Masterplan wordt gepresenteerd aan de stad. Het plan is direct na afloop ook te downloaden op www.stadsblokkenmeinerswijk.nl. De planvormers en experts op specifieke thema's zijn vanavond beschikbaar om e.e.a. toe te lichten en ter plekke vragen van bezoekers te beantwoorden. Vragen die in de aanwezige vragenbus of via e-mail worden ingediend, worden verzameld en in een nota van beantwoording gepubliceerd. Deze nota wordt ook gedeeld met het college.

Na behandeling door het college van B&W en vervolgens de Arnhemse gemeenteraad werkt KWP toe naar indiening van een bestemmingsplanwijzigingsaanvraag. Ontvangen input die bijdraagt aan verbetering van het plan en past binnen het Uitwerkingskader en de kaders voor financiële haalbaarheid van het project, wordt meegenomen in de aanvraag die naar verwachting in maart 2018 voor burgers ter inzage zal liggen.

De volgende stap is dus verdere concretisering en uitwerking van de plannen voor Stadsblokken Meinerswijk. Voorbeelden van deze uitwerking zijn een Integraal Stedenbouwkundig plan, een Beeldkwaliteitsplan, een Inrichtingsplan, een Beheerplan en natuurlijk de ontwerpen van de gebouwen. We hopen dat geïnteresseerden en belanghebbende partijen contact blijven zoeken en ideeën blijven aandragen. Met hen gaan wij opnieuw serieus en respectvol in gesprek.

Bijlages
Naast deze brief en het hierboven omschreven ontwerp-Masterplan dienen wij een aantal ondersteunende documenten in. Het betreft ten eerste een in het voorjaar van 2017 gepubliceerd communicatieplan waarin alle richtlijnen van communicatie over de plannen met Stadsblokken Meinerswijk (wat, wanneer, hoe en met wie) zijn vastgelegd. Zo wisten geïnteresseerden te allen tijde wat ze van KWP mochten verwachten. Daarnaast is er een

logboek en zijn er gespreksverslagen bijgevoegd van de vele contacten die KWP met geïnteresseerden en belanghebbenden heeft gehad. Het logboek bevat ook een overzicht van punten aangedragen door belanghebbenden die in het ontwerp-Masterplan zijn verwerkt. De gespreksverslagen zijn opgesteld met medeweten en akkoord van de gespreksdeelnemers. In gevallen waar één of twee mensen het niet eens waren met alle punten, is de mailwisseling daarover met hen bijgevoegd. KWP draagt deze stukken aan omwille van volledige transparantie en zodat er geen misverstand kan bestaan over de tijd en energie die is gestoken in het informeren en betrekken van de inwoners van de stad.

Ten slotte is er ook een informatiebrochure bijgevoegd, die de hoofdlijnen van het ontwerp-Masterplan kernachtig in woord en beeld omschrijft. Die brochure wordt ook gepubliceerd op de projectwebsite en uitgedeeld tijdens de informatieavond op 7 november.

Afsluitend
Wij bedanken de gemeente en inwoners van Arnhem voor de constructieve samenwerking die tot nu toe heeft plaatsgevonden en spreken de hoop uit dat die zo blijft in het vervolgtraject. Bij vragen of opmerkingen zijn wij te allen tijde voor u bereikbaar.

Met vriendelijke groet,
KondorWessels Projecten

Roy Hasselerharm
Ontwikkelmanager
7-11-2017

Hans Roelofs
Directeur
7/11/17

Bijlage(n)

MASTERPLAN

7 november 2017

Eilanden 3.0

Stadsblokken Meinerswijk

BURO HARRO & DE ZWARTE HOND

KondorWessels PROJECTEN

DeZwarteHond.

buroharro

MASTERPLAN

7 november 2017

Eilanden 3.0

Stadsblokken Meinerswijk

BURO HARRO & DE ZWARTE HOND

KondorWessels PROJECTEN

DeZwarteHond.

buroharro

Inhoud

1. Inleiding 6

2. Uitgangspunten 8

DEEL 1: OPGAVE

3. Opgave 12

3.1 Water 14

3.2 Landschap & Natuur 16

3.3 Cultuurhistorie 18

3.4 Recreatie, Wonen en Gebruik 20

3.5 Ontsluiting en infrastructuur 22

DEEL 2: VISIE

4. Visie

9 Principes 26

5. Keuzes

5.1 Water 28

5.2 Landschap & Natuur 29

5.3 Cultuurhistorie 31

5.4 Recreatie, Wonen en Gebruik 32

5.5 Ontsluiting en infrastructuur 33

5.6 Visiekaart 38

5.7 Voorbeelduitwerking 40

DEEL 3: ONTWIKKELGEBIEDEN

6. Meinerseiland

6.1 Bestaande Situatie 46

6.2 Visie 47

6.3 Ruimtelijke Hoofdprincipes 48

6.4 Beeldkwaliteit Architectuur 59

6.5 Beeldkwaliteit Landschap 62

6.6 Voorbeelduitwerking 64

7. Haven van Workum

7.1 Bestaande Situatie 68

7.2 Visie 69

7.3 Ruimtelijke Hoofdprincipes 70

7.4 Beeldkwaliteit Architectuur 79

7.5 Beeldkwaliteit Openbare ruimte 82

7.6 Voorbeelduitwerking 83

8. ASM haven

8.1 Bestaande Situatie 86

8.2 Visie 87

8.3 Ruimtelijke Hoofdprincipes 88

8.4 Beeldkwaliteit Architectuur 101

8.5 Beeldkwaliteit Openbare ruimte 106

8.6 Rivierduinpark, strand en festivallandschap 109

8.7 Voorbeelduitwerking 111

DEEL 4: BIJLAGEN

9. Fasering 114

Meinerseiland
Haven van Workum
ASM terrein
Stadsblokken Meinerswijk

1.Inleiding

In 2012 is de gebiedsvisie voor Stadsblokken Meinerswijk vastgesteld. In deze visie is het doel geformuleerd om van Stadsblokken Meinerswijk één robuust uiterwaardenpark te maken van circa 300 ha. Voor een deel is dat ook uitgevoerd. Het document dat voor u ligt is het Masterplan voor de 2e fase van de realisatie van dat uiterwaardenpark. Het Uitwerkingskader Gebiedsvisie fase 2 welke door de gemeenteraad van de gemeente Arnhem in 2016 is vastgesteld, vormt hiervoor het vertrekpunt. Het Masterplan vormt de basis voor het opstellen van het bestemmingsplan dat in de loop van 2018 aan de raad ter vaststelling wordt voorgelegd. De uitwerkingsprincipes geven het idee en de sfeer van de inrichting weer voor de toekomst van Stadsblokken Meinerswijk. Deze principes blijven in deze fase abstract, in de volgende fase zal een stedenbouwkundig & landschapsplan worden opgemaakt die de uitwerking en beeldkwaliteit beter zullen uitdiepen en keuzes in detail zichtbaar zullen maken. Ook worden er een beeldkwaliteitsplan en een beheersplan opgesteld.

Proces

In 2016 heeft er een referendum plaats gevonden waarin de Arnhemse bevolking zich overtuigend heeft uitgesproken vóór het uitwerkingskader fase 2 gebiedsvisie. Toch is er ook NEE gestemd en zijn er in de aanloop naar dit referendum ook zorgen geuit.
Daarom is er voor gekozen om met het opstellen van dit Masterplan een transparant en toegankelijk proces te doorlopen waarbij iedereen inspraak kon hebben en waarin KondorWessels Projecten, de gemeente Arnhem en de ontwerpers actief met bewoners en gebruikers van het gebied om tafel zijn gegaan gaan om oplossingen te vinden voor veronderstelde conflicten.

Gebiedsvisie 2012

Uitwerkingskader Fase 2 2016

2. Uitgangspunten

Gebiedsvisie

Het belangrijkste doel als geformuleerd in de gebiedsvisie uit 2012 is het realiseren van natuur. Stadsblokken Meinerswijk moet een groot en aaneengesloten uiterwaardenpark vormen.

"Op basis van het door de raad vastgestelde advies in de bevindingenrapportage zijn ten aanzien van de ruimtelijke ambities en een verkenning van rivierkundige maatregelen de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. Het realiseren van een robuuste uiterwaardennatuur van Meinerswijk tot en met Bakenhof met ruimtelijke en landschappelijke continuïteit.
2. Het zoveel mogelijk tot ontwikkeling brengen van het laagdynamische kwelplassensysteem en stroomdalvegetatie en moerasvegetatie.
3. Het ontwikkelen van mogelijkheden voor recreatie.
4. Het bevorderen van toegankelijkheid naar en in het gebied over land en water.
5. Het behouden en beleefbaar maken van cultuurhistorische waarden.
6. De mogelijkheid om programmatische betekenis toe te voegen.
7. Het doseren van de dynamiek in het gebied zodat recreatie en natuurontwikkeling beiden goed tot ontwikkeling kunnen komen."

(Gebiedsvisie, 2012, p55)

De eerste helft is gerealiseerd op de gronden welke in bezit zijn van de gemeente en het Rijk. Dit was fase één. Er zijn een aantal rivierverruimende maatregelen genomen, onder meer is er een nevengeul gegraven tussen Stadsblokken en Malburgen. Daarnaast zijn er nieuwe fiets- en wandelpaden aangelegd en is de cultuurhistorie op verschillende plekken zichtbaar gemaakt, met kunstwerken en informatiepanelen.

De tweede helft, zo'n 150 hectare groot is in bezit van KondorWessels Projecten en zal grotendeels ook worden ontwikkeld tot een uiterwaardenpark. De gebiedsvisie beschrijft dat deze ontwikkeling een privaat initiatief moet zijn. Daartoe is in opdracht van de eigenaar tussen 2013 en 2015 op basis van de gebiedsvisie uit 2012 het plan 'de Eilanden 2.0' gemaakt, welke de onderlegger is geweest voor het uitwerkingskader Fase 2 uit 2016.

Uitwerkingskader fase 2

Dit document beschrijft de nadere richtlijnen voor de verdere ontwikkeling van de twee 'dynamische gebieden in 'Stadsblokken Meinerswijk'; voormalig industrieterrein Stadsblokken en bedrijventerrein Meinerswijk. Het document bevat zowel inspirerende voorbeelden (referentiebeelden, artist impressions) als harde randvoorwaarden (maximale footprint, bouwhoogtes, etc.) en heeft als leidraad gediend voor het Masterplan.

In het uitwerkingskader zijn de volgende algemene principes geformuleerd (p8):

- Geef de natuur de ruimte
- Geef de rivier de ruimte
- Transformeer de zwakke plekken
- Voeg bijzonder programma toe
- Wonen is deel van de functiemix
- Functies verdragen elkaar in redelijkheid
- Ontwikkel het gebied organisch
- Maak enclaves in het groen
- Het landschap is van iedereen
- Streef naar duurzaamheid
- Beperk autoverkeer
- Parkeer in de enclaves

Eigendomssituatie nu

Eigendomssituatie straks: aaneengesloten uiterwaardenpark (bron: uitwerkingskader fase 2 gebiedsvisie)

DEEL 1
OPGAVE

3. Opgave

Vanuit diverse invalshoeken liggen er opgaven voor Stadsblokken Meinerswijk. Zowel vanuit de stad Arnhem zelf, zoals grotendeels al verwoord in de gebiedsvisie en uitwerkingskader, maar ook vanuit de waterhuishouding voor het rivierengebied (Rijkswaterstaat) en voor de natuur vanuit de Provincie.

In dit hoofdstuk worden de opgaven vanuit verschillende invalshoeken één voor één beknopt beschreven. In het hierop volgende hoofdstuk 4 lichten we onze visie toe, in het algemeen voor dit gebied en specifiek voor de verschillende opgaven.
Dit resulteert in een kaart waarin de keuzes voor Stadsblokken Meinerswijk bij elkaar zijn gevoegd; de visiekaart.

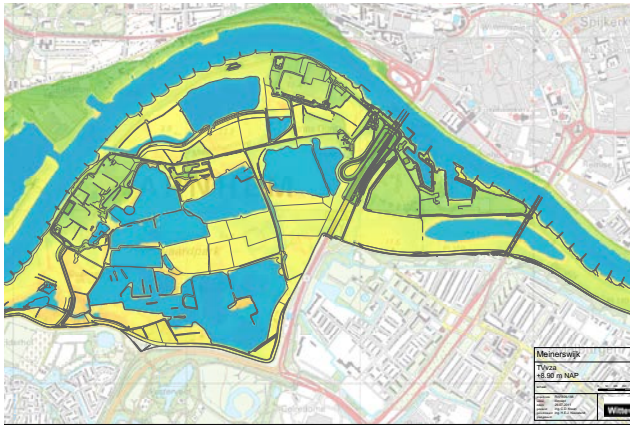
In deel 3 'de ontwikkelgebieden', wordt deze visie verder uitgewerkt voor de specifieke ontwikkelgebieden, in principes, kaart, woord en beeld. Daarbij zijn de principes, de oplossingen en uitgangspunten de zaken die met dit document vastgelegd worden. De plantekeningen en sfeerimpressies zijn nog voorbeelduitwerkingen, verbeeldingen van hoe de uitgewerkte plannen uitgaande van die principes straks kunnen worden.

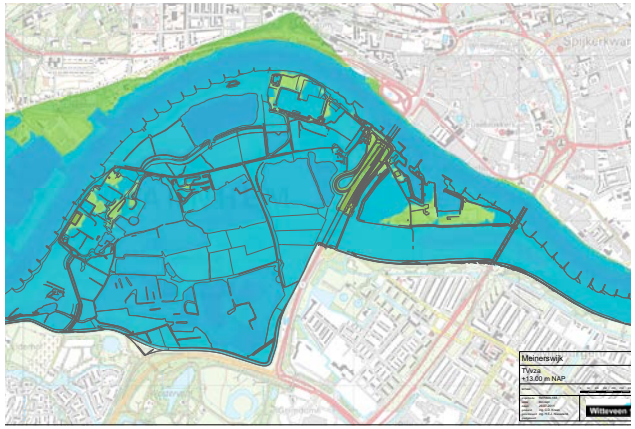
3.1 WATER

De rivieren zijn de afgelopen eeuwen ingesnoerd in een steeds strakker jasje. In Arnhem heeft de ontwikkeling van Malburgen na de oorlog een flinke hap uit het overstromingsgebied van de Rijn genomen. In die vernauwde bedding komt de rivier bij hoog water te hoog te staan waardoor het achterland gevaar loopt te overstromen. Met het Ruimte voor de Rivier programma is er in 2013 daartoe een nevengeul in de groene rivier aangelegd, en een kleinere nevengeul tussen de Plas van Bruil en de Rijn, die met nog enkele rivierverruimende maatregelen gezamenlijk voor 8 cm waterstandsverlaging zorgen bij extreem hoog water. Door geplande veranderingen in de afvoerverdeling van de Rijntakken (deltaprogramma 2017), wordt er gezocht naar mogelijkheden om in Meinerswijk nogmaals een waterstandsverlaging te realiseren. Daarmee is de gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk onlosmakelijk verbonden met de nationale wateropgave. Het realiseren van meer ruimte voor de rivier hier maakt het tevens mogelijk op andere plekken weer meer ruimte voor de rivier te creëren, enzovoorts. Al deze maatregelen bij elkaar zorgen ervoor dat de rivierwaterstanden bij grote hoeveelheden water hier en in de rest van Nederland minder hoog worden, en Nederland veiliger wordt.

Tegelijkertijd is bij het ontwikkelen van bebouwing in het buitendijkse gebied het realiseren van meer ruimte voor de rivier verplicht, waardoor bouwopgave en wateropgave een integrale opgave vormen.

Bij een normale waterstand (9 m+ NAP) is Stadsblokken Meinerswijk een afwisselend plassengebied.

Bij heel hoog water (13m+NAP) overstroomt het hele gebied bijna volledig. Deze situatie komt slechts ééns in de tientallen jaren voor.

Opgave

De in het uitwerkingskader getekende nevengeul zal samen met andere waterstandsverlagende maatregelen moeten leiden tot het behalen van de doelstellingen. In dit Masterplan wordt een pakket aan waterstandsverlagende maatregelen voorgesteld waarmee de doelstellingen worden behaald.

Arnhem is een bottleneck in het rivierengebied

De waterverdeling over de verschillende splitsingspunten in het rivierengebied dienen in balans te zijn.

3.2 LANDSCHAP EN NATUUR

Landschap

Het landschap bestaat uit agrarische landschappen met weides en meidoornhagen en uit ruigere graslanden die extensiever beheerd worden. Daarnaast voeren de landschappen die het product zijn van de grondstoffenwinning de boventoon; plassen die het restant zijn van ontgrondingen en ooibossen die daartussen zijn opgeschoten. Delen van de agrarische landschappen zijn vergraven, met afval vol gestort en inmiddels afgedekt.

Natuur

In het gebied komen veel natuurwaarden voor. Slechts een gering deel van deze natuurwaarden is beschermd vanuit natuurwetgeving en natuurbeleid.
Bij de voorgenomen ontwikkeling is het noodzakelijk hiermee rekening te houden. Voor sommige soorten zal een ontheffing nodig zijn, om te voorkomen dat men de verbodsbepalingen uit de wet natuurbescherming overtreedt. Voor deze soorten zullen mitigerende en compenserende maatregelen genomen moeten worden.

Het merendeel van de aanwezige soorten is echter niet beschermd, ook niet als zij bijvoorbeeld voorkomen op landelijke rode lijsten, of uniek zijn voor het gebied. Wel geldt er voor al deze soorten de zorgplicht. De reikwijdte daarvan is echter zeer beperkt.

Opgave

Het ontwikkelen van een aaneengesloten natuurlijk rivierenlandschap, met kansen voor bestaande en nieuwe planten en dieren. Alle agrarische gronden die nu nog eigendom zijn van KWP en aangemerkt zijn als GNN (Gelders NatuurNetwerk) en/of GO (Groene Ontwikkelingszone) hebben worden toegevoegd aan het bestaande uiterwaardenpark en krijgen de bestemming 'natuur'. Daarmee ontsnippert het gebied en komt de grote eenheid natuur in één beheer.

Bescherming	Soort(groep)	Gebruik gebied		Effect ruimtelijke ontwikkelingen		Ontheffing Wet natuurbescherming	Vervolg
		Transformatiegebied	Natuurontwikkelingsgebied	Transformatiegebied	Natuurontwikkelingsgebied		
Habitatrichtlijn	Bever	Secundair foerageergebied	Primair leefgebied	Mogelijke aantasting secundair leefgebied, op den duur (deels) weer geschikt	Geen, leefgebied blijft behouden	Nee, mits	Uitvoeren onder voorwaarden, zorgplicht
	Vleermuizen	Primair leefgebied diverse soorten	Primair leefgebied diverse soorten	Aantasting verblijfslocaties en tijdelijke aantasting en verstoring foerageergebied. Nadien weer geschikt als primair leefgebied.	Geen, leefgebied blijft behouden	Ja, voor verblijven transformatiegebied. Onder strikte voorwaarden geen ontheffing noodzakelijk voor natuurontwikkelingsgebied.	Compensatie en mitigatieplan, zorgplicht
	Rugstreeppad	Mogelijk secundair leefgebied, door werkzaamheden wordt dit mogelijk primair leefgebied	Zeer waarschijnlijk leefgebied	Door grondwerkzaamheden wordt de soort verwacht het gebied te koloniseren. Daardoor kans op verstoren, verwonden en/of doden van dieren.	Geen, leefgebied blijft behouden	Nee, mits	Uitvoeren onder voorwaarden, zorgplicht
	Rivierrombout	Mogelijk secundair leefgebied	Mogelijk secundair leefgebied	Intensivering van strandgebruik kan secundair leefgebied licht verstoren	Geen, secundair leefgebied blijft behouden	Nee, mits	Uitvoeren onder voorwaarden, zorgplicht
	Sleedoornpage	Mogelijk secundair leefgebied	Mogelijk leefgebied	Onder voorwaarde geen. Soort komt wel op overbrugbare afstand voor.	Geen, mogelijk leefgebied blijft behouden.	Nee, mits	Uitvoeren onder voorwaarden, zorgplicht
	Tonghaarmuts	Geen leefgebied	Zeer waarschijnlijk primair leefgebied	Onder voorwaarde geen. Soort komt waarschijnlijk wel op korte afstand voor.	Geen, leefgebied blijft geschikt	Nee, mits	Uitvoeren onder voorwaarden, zorgplicht
Vogelrichtlijn	Vogels	Leefgebied	Leefgebied	Mogelijke verstoring	Geen, leefgebied blijft geschikt	Nee, mits	Werkzaamheden buiten broedseizoen uitvoeren, zorgplicht
	Vogels met jaarrond beschermde nestlocaties, nml huismus en havik	Verblijfplaatsen en foerageergebied huismus	Verblijfplaatsen huismus en havik nabij transformatiegebied	Mogelijke verstoring en/of aantasting verblijfplaatsen en foerageergebied	Geen, leefgebied blijft geschikt	Ja, voor aantasting broedlocaties en leefgebied huismus. Voor havik mogelijk voor leefgebied.	Compensatie en mitigatieplan, zorgplicht
Nationaal beschermde andere soorten	Algemene grondgebonden zoogdieren, zoals konijn, vos en bruine kikker	Leefgebied	Leefgebied	Tijdelijke aantasting leefgebied, op termijn weer geschikt	Geen, leefgebied blijft geschikt	Nee	Zorgplicht
	Steenmarter	Onderdeel van leefgebied	Leefgebied	Tijdelijke verstoring en/of aantasting van leefgebied	Geen, leefgebied blijft behouden	Nee, mits	Uitvoeren onder voorwaarden, zorgplicht

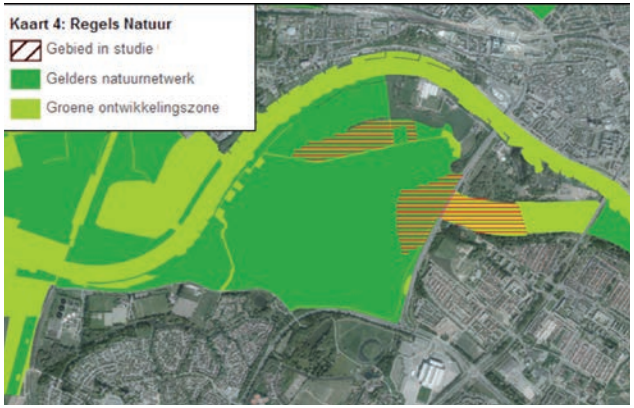
Bestaande natuurwaarden, bescherming en verplichtingen (bron: Eelerwoude)

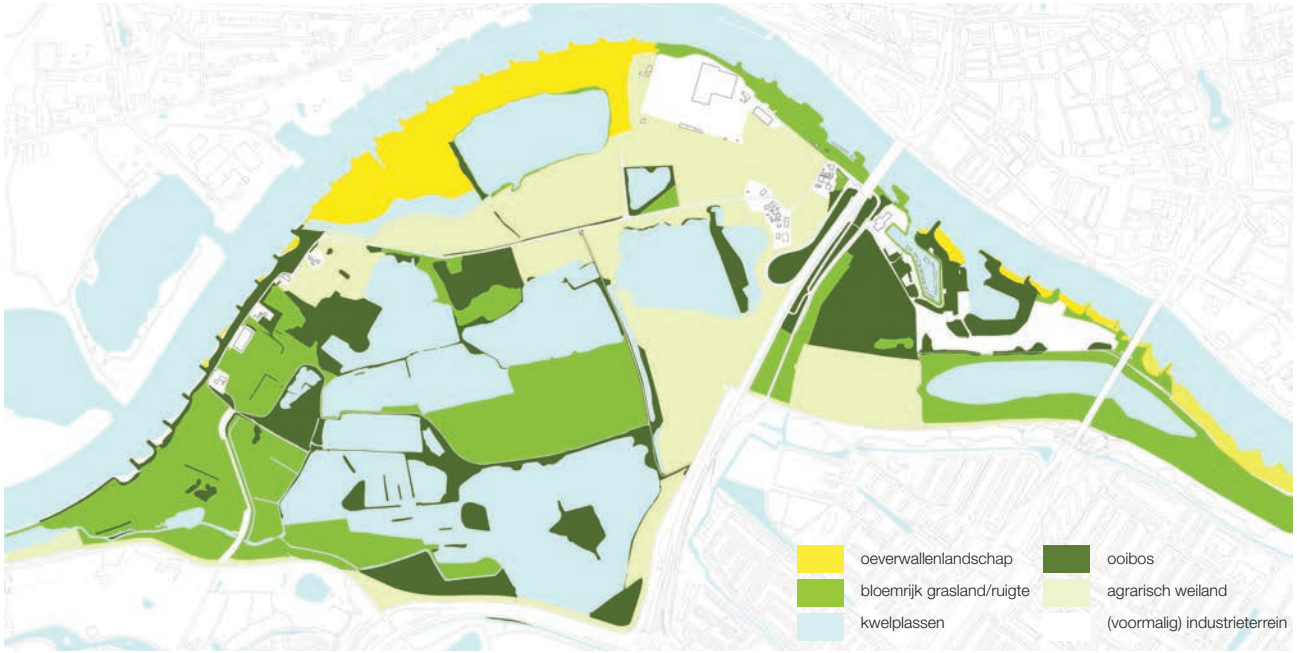
Zachthoutooibos.

Plassen gevoed met kwelwater uit het Veluwemassief.

Gelders Natuurnetwerk. In rood de delen die gerealiseerd worden.

Bestaande landschappen

Globale aanduidingen van belangrijke bestaande natuurwaarden. (bron: Eelerwoude)

3.3 CULTUURHISTORIE

Stadsblokken Meinerswijk heeft een lange bewoningsgeschiedenis. De Romeinen stichtten er een castellum. Afgelopen eeuwen was het gebied hoofdzakelijk een agrarisch landschap met De Praets en Het Heuveltje als nederzettingen en tot 1850 het kasteel Meijnerswijk. Het dijken- en wegenpatroon uit deze periode is nog grotendeels herkenbaar. In de 20e eeuw zijn Stadsblokken en Meinerswijk geïsoleerd geraakt van het omliggende landschap door nieuwe dijken waarachter Arnhem Zuid is ontwikkeld. Ook heeft in de 20e eeuw de baksteenindustrie een groot stempel gedrukt op het gebied. Het grootste deel van Meinerswijk is afgegraven en deels weer volgestort. Dit voormalig grondstoffenwinningslandschap is door de natuur overgenomen met het huidige plassen- en ooibossenlandschap als resultaat. De steenfabrieksgebouwen zelf zijn deels nog aanwezig. Ook zijn er nog spoordijkjes aanwezig die de winplaats en het fabrieksterrein verbonden. Op Stadsblokken zijn het de De Arnhemse Stoomhelling Maatschappij (ASM) en de Zaanse Houthandel bij de Haven van Workum die hun stempel op het gebied gedrukt hebben. De meeste ASM bebouwing is gesloopt, een aantal relicten is nog aanwezig. Ten slotte heeft de IJssellinie een aantal sporen achter gelaten in het gebied.

Opgave

Gebruiken wat er aan interessants nog voorhanden is. Het tot zijn recht laten komen van de bijzondere cultuurhistorische havens als nieuwe bestemmingen. Het beter tot hun recht laten komen van de Sleuteldam en de historische enclaves De Praets en Het Heuveltje.

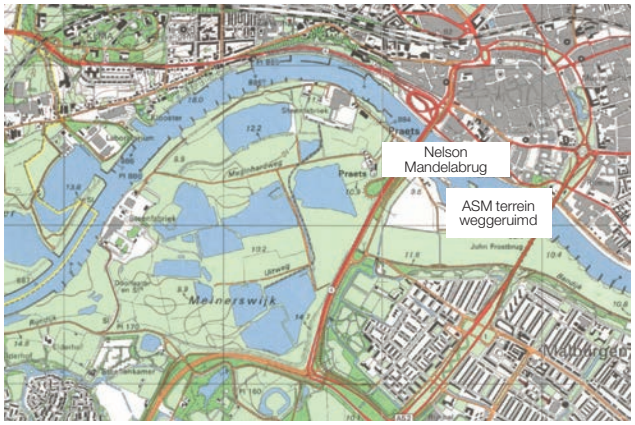
1800

1960

1875

1985

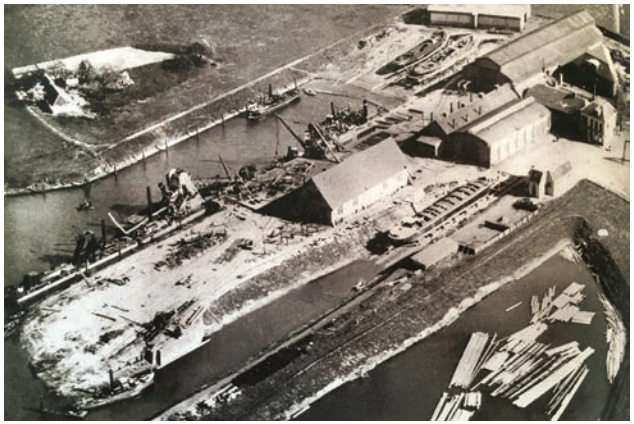
1925

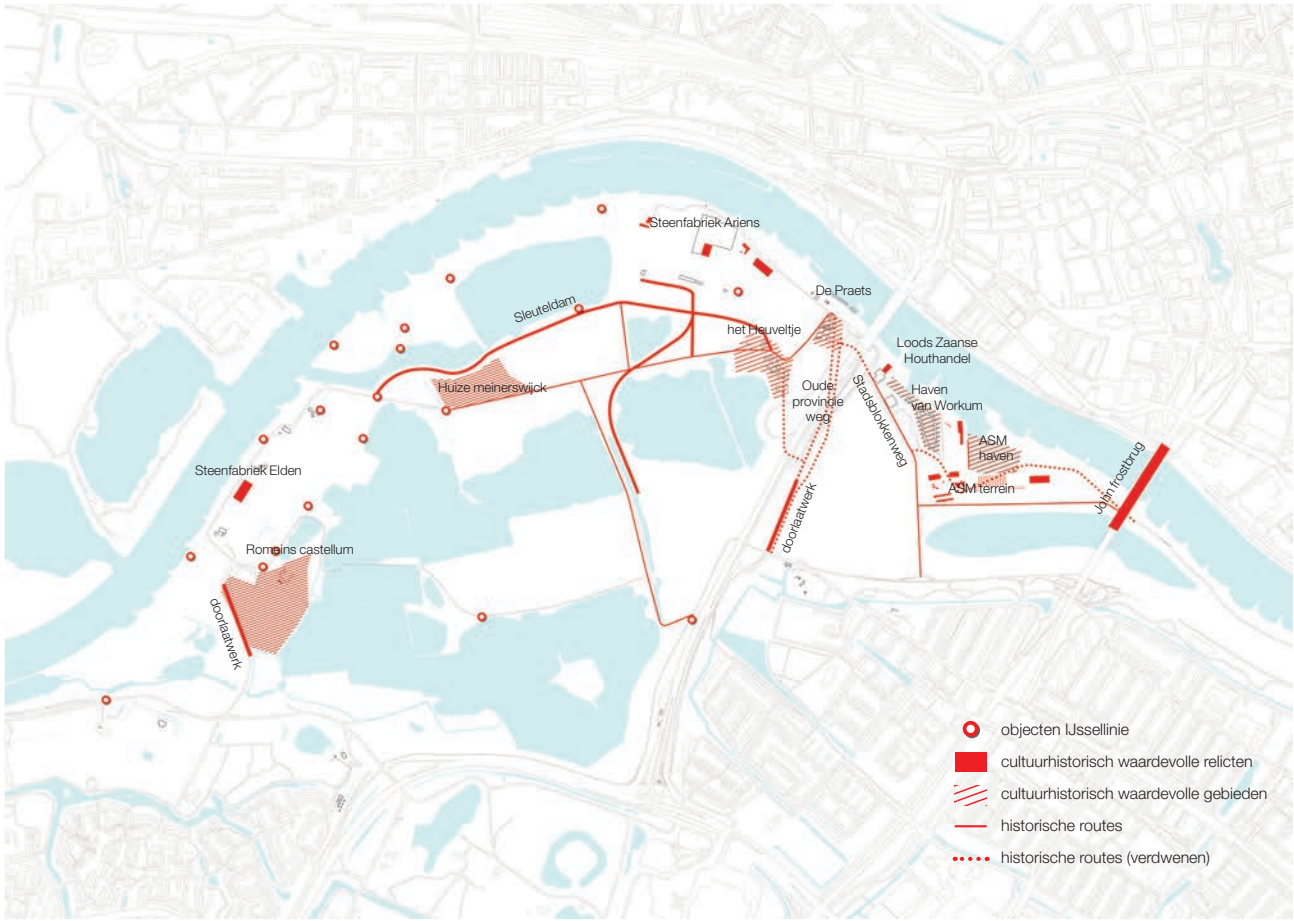
2016

De steenfabriek op Meinerswijk.

De beginperiode van ASM op Stadsblokken.

Cultuurhistorische elementen in het gebied.

Afval dump in 20e eeuw.

Gebetonneerde tanks uit WO2 als onderdeel van IJssellinie.

De Praets gezien vanuit Het Heuveltje, 2 dorpjes in Meinerswijk.

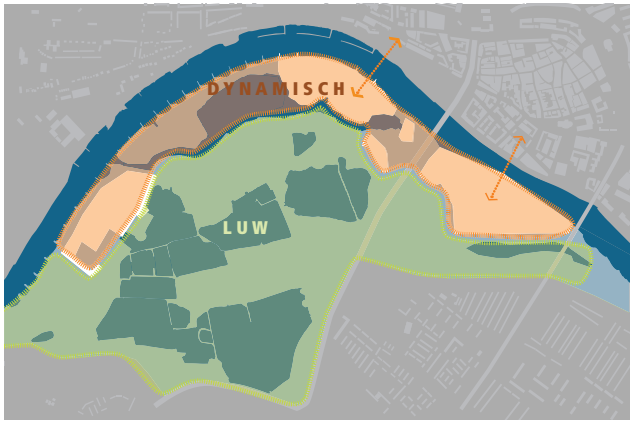
3.4 RECREATIE, WONEN EN GEBRUIK

Stadsblokken Meinerswijk wordt op verschillende plekken bewoond, is deels in agrarisch gebruik en wordt deels gebruikt als recreatiegebied. Zo worden de zandstrandjes tussen de kribben gebruikt en wordt er (hoewel het verboden toegang is) extensief gebruik gemaakt van de Plas van Bruil om te zwemmen en zonnen. Op het bedrijventerrein Meinerswijk zitten een gym en een paintballcentrum, op de punt van Stadsblokken worden festivals georganiseerd. De rest van het jaar wordt het terrein nauwelijks gebruikt. In de Haven van Workum zit een jachthaven waar schepen gerepareerd worden. Het gebied is slechts op een klein aantal plekken aangesloten op de stad en het beperkte aantal routes door het gebied heen maken dat grote delen door de recreant niet gebruikt (kunnen) worden. Oorzaak hiervan is dat de helft van het totale gebied in particuliere handen is waardoor toegankelijke delen beperkt en versnipperd zijn.

Opgave

De opgave voor dit gebied is om er één aaneengesloten uiterwaardenpark van te maken, met meer doorgaande (fiets-)routes, struinpaden, zwem- en vaarmogelijkheden, natuurbeleving en ruimte voor cultuur en festivals.
Vanuit de gebiedsvisie wordt een dynamische zone met twee ontwikkelgebieden voorgesteld; langs de Rijn, op Stadsblokken tussen binnenstad en Malburgen in en op het huidige bedrijventerrein Meinerswijk. Er wordt een luwe zone voorgesteld in het zuiden van Meinerswijk.
Stadsblokken en bedrijventerrein Meinerswijk zijn hiermee ontwikkellocaties die als levendige dynamische onderdelen van het uiterwaardenpark ontwikkeld moeten worden, met een mix van natuur, wonen (water-)sport, festivals en cultuur.

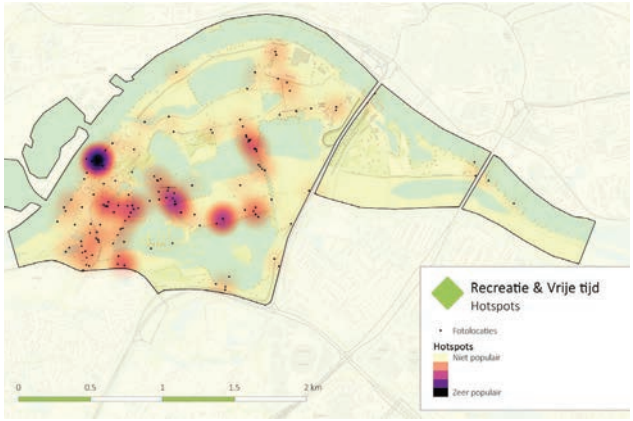
Het totaal nieuw te realiseren gebouwd programma (in bestaande en nieuwe bebouwing) voor Stadsblokken en Meinerseiland , is 20.000 m2 footprint. Dat is 10.000 m2 op beide terreinen, waarbij een verschuiving van 20% van Meinerseiland naar Stadsblokken mogelijk is. Minimaal 20% van deze 20.000 m2 footprint gebouwde oppervlakte krijgt een niet-wonen functie.
Voor de woonmilieus is de opgave om woonmilieus in het hogere segment te realiseren, waar deze unieke locaties zich ook in het bijzonder voor lenen. Door tevens in het lage en middensegment woningen toe te voegen in het gebied ontstaan diverse milieus met diverse bewoners.

Kaartje uitwerkingskader 2016. Beoogde dynamische en luwe gebied.

Strava-kaartje waarop gebruik te zien is hoe weinig het park gebruikt wordt door hardlopers/fietsers, bijv. in vergelijking met Sonsbeek.

Het luwe natuurgebied Meinerswijk wordt nu relatief juist het meest gebruikt voor openluchtrecreatie.

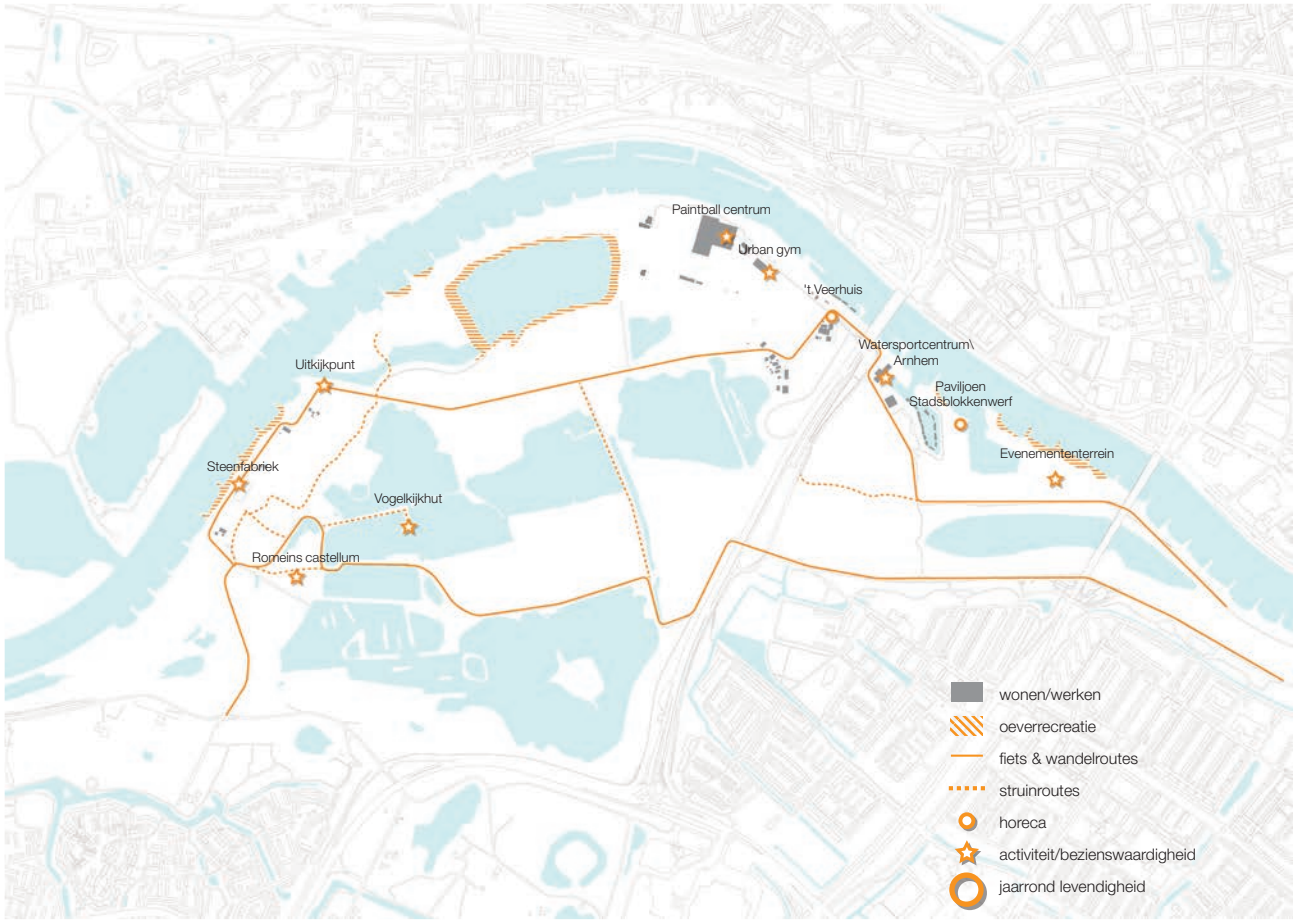

Versnipperd eigendom: in rood eigendom KWP, in groen eigendom van 'de overheid', in wit eigendom derden.

Voormalig steenfabriek Ariens, nu paintballcentrum

Oevers van de Plas van Bruil. Privaat terrein maar desondanks gebruikt als (naakt-)strand

Recreatie en gebruik huidige situatie

Steenfabriek Elden, een gewaardeerde recreatieve plek op Meinerswijk

Voor een groot deel van het gebied is toegang verboden

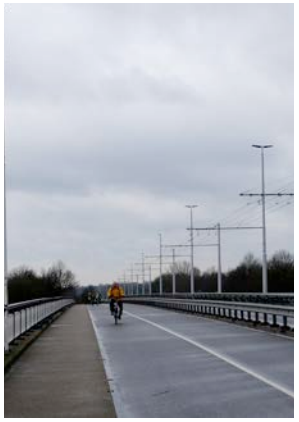
Een aantal keren per jaar is er een grootschalig festival op Stadsblokken

3.5 ONTSLUITING EN INFRASTRUCTUUR

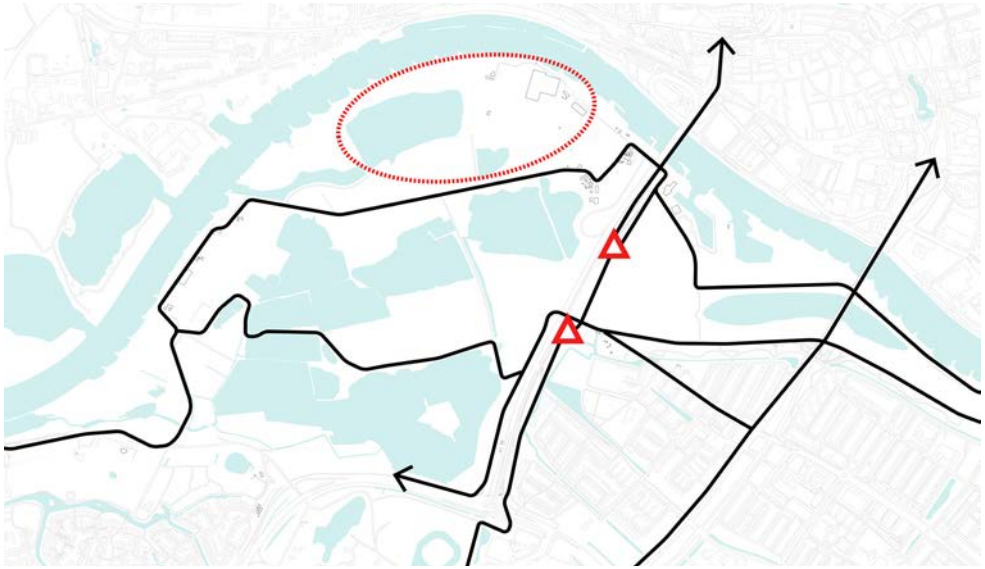
Het gebied is voor zowel met de auto als de fiets en voetganger matig bereikbaar. Hierdoor lijkt de afstand tot de binnenstad groter te zijn dan hij eigenlijk is. Grote delen van het uiterwaardenpark zelf zijn ontoegankelijk en routes lopen hierdoor regelmatig dood.

Fietsers

De ontsluiting voor de fiets is met de uitvoering fase 1 van de gebiedsvisie verbeterd. Naast de Meginhardweg is er een nieuw fietsroute door Meinerswijk en Stadsblokken heen gekomen, die aansluit op de Bakenhof. Een doorgaande route langs de Rijn ontbreekt nog steeds. De toegang vanaf de Mandelabrug / het Rijnwaalpad bevat een aantal omwegen en deze fietsroute kruist de auto-ontsluting twee keer op een gevaarlijke manier.

Fietsverbinding over Mandelabrug

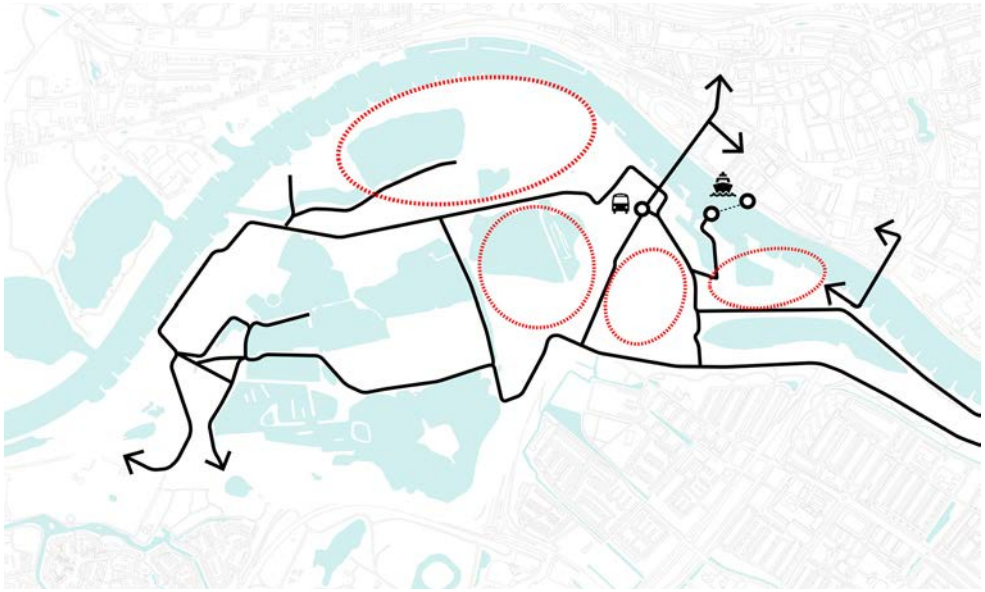
Huidige fietsroutes. In rood gevaarlijke kruisingen en in rood omcirkeld gebied met ontbrekende route

Voetgangers

Er zijn vanuit noord en zuid een beperkt aantal entrees naar het gebied. De meest tot de verbeelding sprekende manier om te voet in het uiterwaardenpark te komen is via de pont vanaf de Rijnkade naar de Stadsblokkenwerf. Andere centrale entree's, via de bruggen en vanuit Malburgen zijn geen van alle optimaal. Het pad vanaf de Malburgse Bandijk op de Stadsblokkenweg sluit slecht aan op Malburgen. De trap vanaf de John Frostbrug landt op het desolate festivalterrein. De route over de Mandelabrug tenslotte geeft eerder de beleving van een wandeling over een snelweg dan een entree naar een park. De entree zelf is niet goed aangesloten op het gebied zelf.

Entree voor voetgangers en fietsers vanaf Mandelabrug

Huidige wandelpaden en pontverbinding, in rood omcirkeld gebieden met missende verbindingen

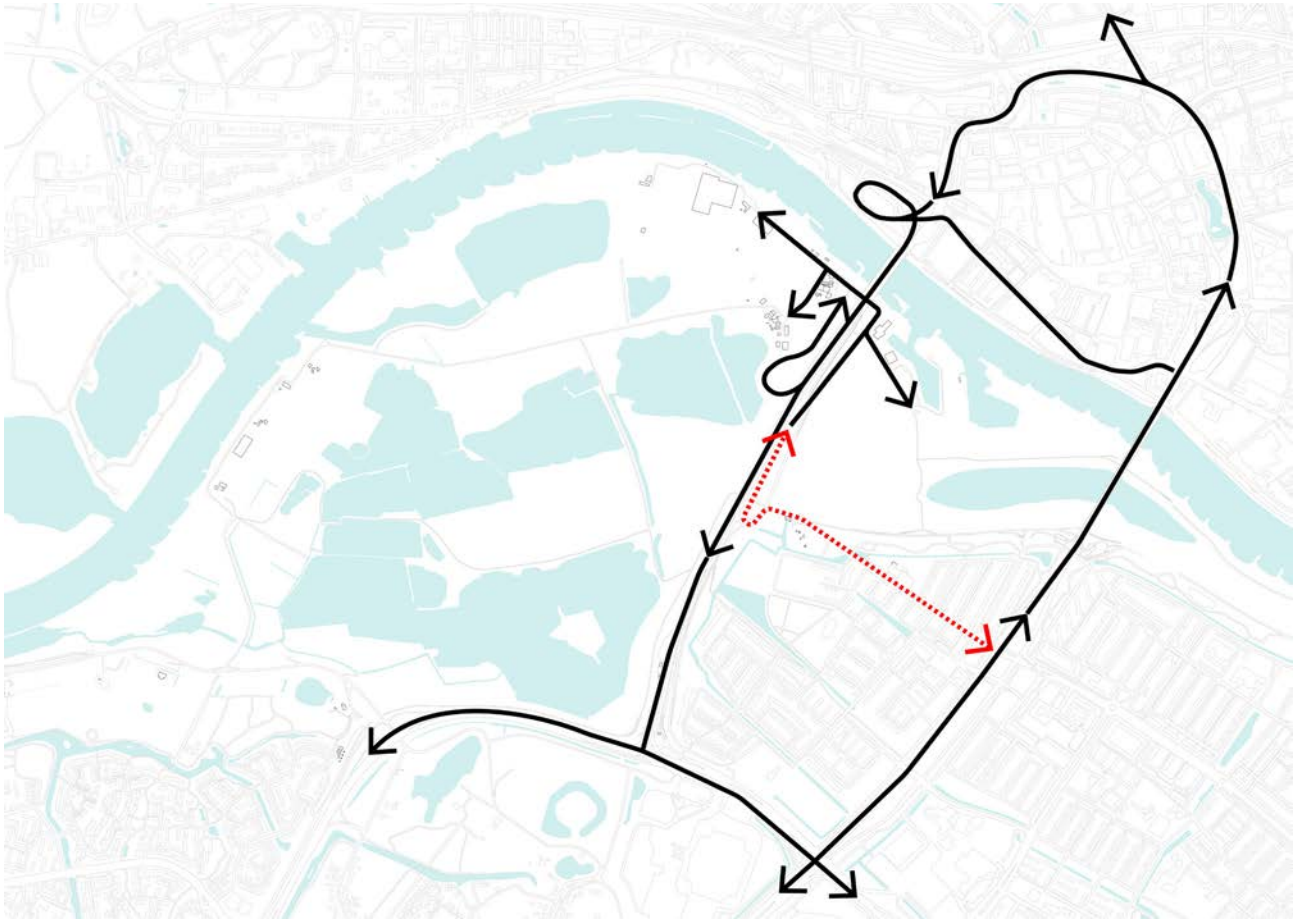
Auto

De huidige auto-ontsluiting van Stadsblokken Meinerswijk gaat via de de busbaan op de Eldensedijk en de Gelderse Rooslaan in Malburgen. Dit is zowel vanuit verkeersveligheid als ruimtelijke kwaliteit ongewenst. Deze route is een tijdelijke oplossing waarmee de kostbare ingreep om de voormalige ontsluiting te renoveren - het daarnaast gelegen doorlaatwerk - is uitgesteld. Inmiddels loopt de snelfietsroute 'RijnWaalpad' naar Nijmegen over dit doorlaatwerk, waardoor de combinatie met autoverkeer niet meer mogelijk of wenselijk is. Samengevat doen zich de volgende problemen voor:

- De ontsluiting is deels over de huidige busbaan.
- Er zijn twee gevaarlijke kruisingen met fietsers.
- Al het verkeer gaat via de Gelderse Rooslaan in Malburgen.
- Er is geen aansluiting op de N225.
- Er is geen heldere entree van het gebied voor zowel langzaam als gemotoriseerd verkeer.
- De huidige ontsluiting veroorzaakt sluipverkeer.
- Hulpdiensten kunnen via de huidige infrastructuur het festivalterrein onvoldoende bereiken.

Opgave

Naast het verbeteren van toegankelijkheid voor wandelaar en fietser is een belangrijke opgave om een permanente, overzichtelijke en veilige auto-ontsluiting te creëren. De gebiedsvisie noemt het creëren van een gelijkvloerse kruising op de Eldenseweg als oplossing (p27 Gebiedsvisie).

Huidige aansluting op verkeersstructuur van Arnhem. In rood de huidige, tijdelijke route over de busbaan en de Gelderse Rooslaan.

Verkeer moet het gebied via busbaan verlaten. Ook verkeer naar Noord (rechts) moet naar links (Zuid).

De Gelderse Rooslaan is de enige uitweg. Deze zou zonder alternatieve ontsluiting bij ontwikkeling van Stadsblokken en Meinerswijk zwaarder belast worden.

DEEL 2
VISIE

4. Visie

9 PRINCIPES

Als basis voor het masterplan formuleerden we 9 principes die voortkomen uit de gebiedsvisie en het uitwerkingskader. Deze uitgangspunten zijn richtinggevend voor alle ingrepen in Stadsblokken Meinerswijk.

1. De rivier op 1

Voor alle inrichtingsmaatregelen en ontwerpvraagstukken zijn de rivier, de logica van het rivierenlandschap en de identiteit die daarmee samenhangt van doorslaggevend belang.

2. Duurzaamheid

Het doorontwikkelen van een 300 hectare groot uiterwaardenpark in het midden van de stad, waar de rivier, natuurontwikkeling, infrastructuur, wonen en recreatie zo innig samen komen, schept verplichtingen als het gaat om duurzaamheid. Nergens wordt je zo direct geconfronteerd met klimaat en de verstandhouding tussen mens en natuur als hier. Dat resulteert in de volgende ambities:

- meer ruimte voor de rivier
- ontwikkelen van meer natuur
- klimaatbestendig bouwen
- natuurinclusief bouwen
- energieneutraal bouwen
- geen aansluiting op gas
- stimuleren wandelen, fietsen en sporten
- faciliteren van elektrisch rijden
- slim en beperkt verlichten

Alle toe te voegen bebouwing scoort volgens GPR "Duurzaam Bouwen" tenminste een 8 op alle aspecten.

3. Doordacht achteloze basis

We koesteren het huidige, informele en stoere karakter van het gebied. Uiterwaardenpark Stadsblokken Meinerswijk is en blijft on-nadrukkelijk, gevoelsmatig niet-ontworpen.

4. Robuuste natuur, autonoom landschap

Stadsblokken Meinerswijk is een stuk van een veel groter landschap - dat zich uitstrekt van de Alpen tot de Noordzee. Hoewel het geografisch midden van Arnhem, lijkt de stad hier soms heel ver weg. Aaneengesloten robuuste natuur vormt hier de regel waar soms op uitgezonderd wordt.

5. Continuïteit

Een eindeloos uiterwaardenlandschap betekent: grote, lineaire nevengeulen. Een eeneengesloten in plaats van een versnipperd landschapsbeeld. Grote aaneengesloten beheersgebieden. Zo min mogelijk versnippering door bordjes en hekjes. Lange lijnen, ononderbroken fietspaden langs de Rijn, logisch doorlopende wandelroutes.

6. Verbinding met de stad

Met de ontwikkeling van Stadsblokken Meinerswijk maakt Arnhem de sprong ín de Rijn, vanaf Noord en Zuid. Hier komen beide stadsdelen samen, niet langer gescheiden, maar samengebracht door de rivier. De nu nog gebrekkige verbinding met omliggende stad, moet voor alle vormen verkeer verbeterd. Hoe groot en deels bewoond ook, Stadsblokken Meinerswijk wordt een park. Dat betekent dat voetgangers, fietsers, kano's en de pont voorop staan.

7. Dynamisch en Luw

Stadsblokken Meinerswijk zal een gradatie in stedelijke/ recreatieve dynamiek krijgen. Van Stadsblokken dat door zijn ligging tussen centrum en Malburgen het meest directe uitloopgebied voor de stedeling wordt, met de meeste dynamiek, tot het uiterste zuiden van Meinerswijk, wat door de ligging van plassen en het ontbreken van kades een ontoegankelijk gebied is, rustgebied voor o.a. de bever.

8. Enclaves

De gehuchten De Praets, Het Heuveltje en Meinerswijk zijn vanzelfsprekend onderdeel van het uiterwaardenlandschap. Doordat het gebied transformeert in een aaneengesloten, natuurlijk uiterwaardenpark, verandert de context van deze gehuchten wel; het worden cultuurhistorische enclaves binnen dat natuurgebied. Ook de nieuw te ontwikkelen buurtschappen rond Van Workum en ASM zullen als enclaves in dat continue landschap liggen; op een heldere, natuurlijke manier begrensd, het zijn wereldjes op zich, met een eigen, onderscheidende identiteit, die je duidelijk binnenkomt en weer verlaat. Ook in het klein liggen culturele toevoegingen in het gebied als enclaves in het landschap: het Romeinse castellum, een sportveld, of de individuele woning op het toekomstige Meinerseiland: ze zijn een klein stukje cultuur in een aaneengesloten riviernatuurgebied, onopvallend en verrassend tegelijkertijd.

9 Zichtbaar verleden

De grote hoeveelheid zichtbare én onzichtbare cultuurhistorie in het gebied vormt een extra laag in de beleving van het uiterwaardenpark. Niet meer zichbare cultuurhistorie kan incidenteel als bijzonder object in het park verbeeld worden. De nog wél zichtbare cultuurhistorie kan nadrukkelijk de aandacht krijgen, maar in dit bewust niet aangeharkte landschapspark past het ook deze elementen juist enigszins verborgen in het gebied aanwezig te laten zijn en de ruimte voor verbeelding en ontdekken die daar bij hoort.

5. Keuzes

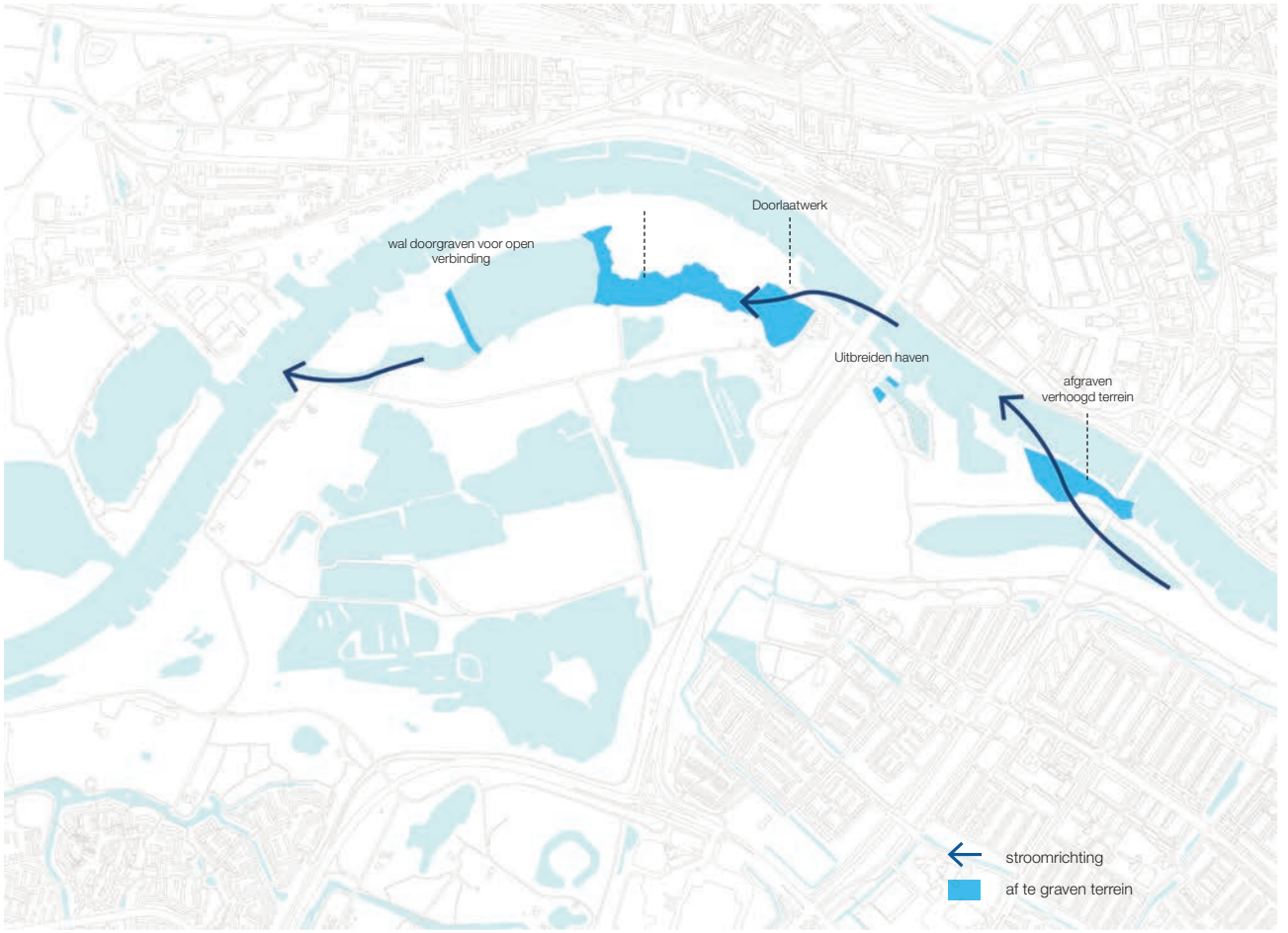
5.1 WATER

Er wordt een nieuwe nevengeul gegraven in het verlengde van de Plas van Bruil, tot aan De Praets. Het stukje wal dat de in 2013 gegraven nevengeul benedenstrooms nog scheidt van de Plas van Bruil wordt doorgegraven. Zo ontstaat één grote nevengeul die permament in open verbinding is met de Rijn en haar dynamiek. Het huidige bedrijventerrein Meinerswijk wordt hiermee een schiereiland. De weg van De Praets naar dit Meinerseiland wordt vormgegeven als een doorlaatwerk; een brug waar bij hoog water de Rijn onderdoor gaat stromen. Dit vergemakkelijkt de doorstroom van het water en verlaagt de rivierwaterstand.

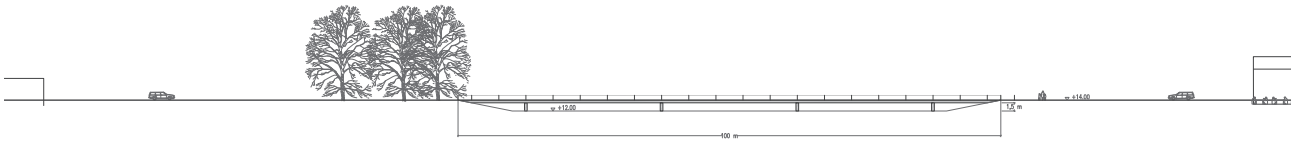
Het graven van de nieuwe nevengeul gaat voor een deel ten koste van het nu juist hoogwatervrij vergunde bedrijventerrein Meinerswijk, waarmee de blokkade van dit hoger gelegen gebied kleiner wordt.

Ook bij het festivalterrein op de kop van Stadsblokken wordt meer ruimte gemaakt voor de Rijn. Een deel van het opgehoogde vlakke festivalterrein tegen de John Frostbrug aan wordt een tot twee meter verlaagd waardoor dit gebied vloeiend aansluit op het oostelijk van de John Frostbrug gelegen natuurlijke landschap van de Bakenhof. Hiermee ontstaat meer doorstroomruimte in de bottleneck van de rivier en ontstaat tevens meer landschappelijke continuïteit en een betere beleving van het water aan weerszijden van dit terrein.

Nieuwe bebouwing wordt uitsluitend toegevoegd op de nu al hoog gelegen delen, op Stadsblokken en op het huidige bedrijventerrein Meinerswijk, het toekomstige Meinerseiland.

Rivierverruimende maatregelen

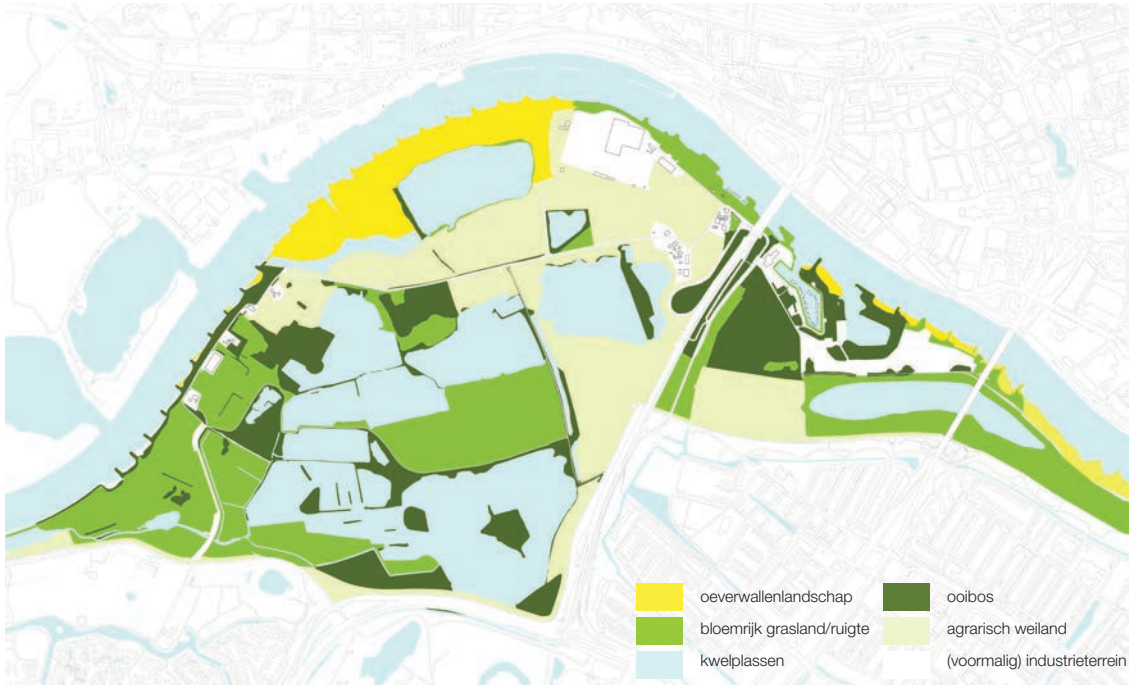
Een nieuw doorlaatwerk bij Meinerseiland is de entree tot het eiland, waar het water onderdoor de nevengeul instroomt bij hoogwater.

5.2 LANDSCHAP EN NATUUR

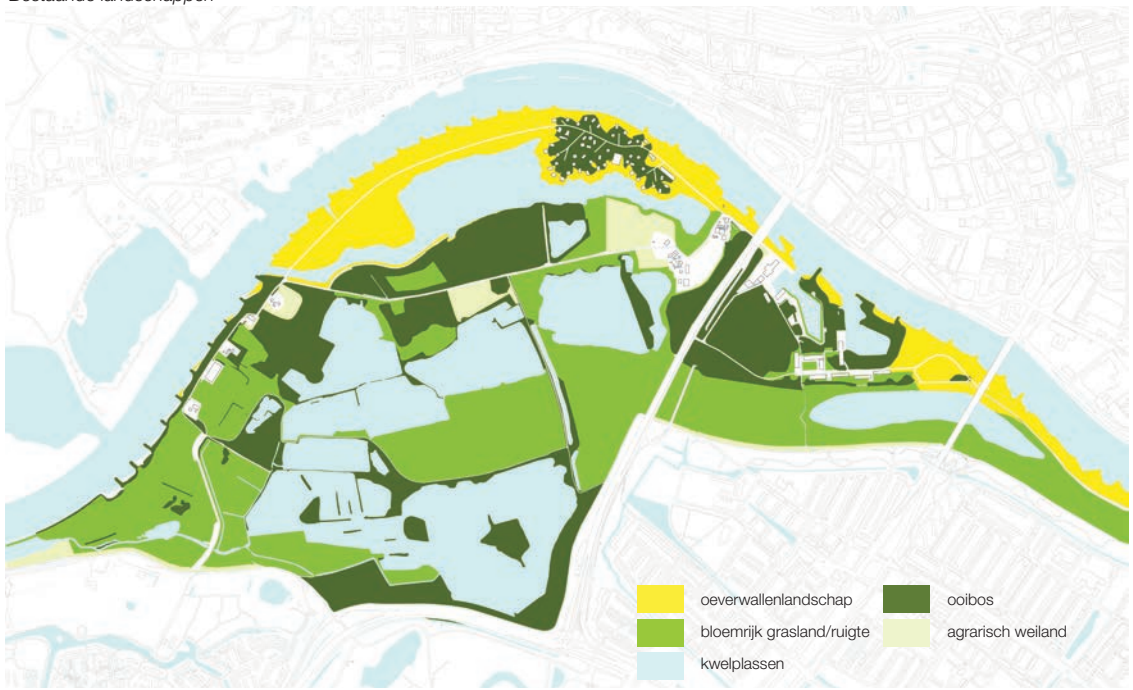
Stadsblokken Meinerswijk wordt ontwikkeld tot een aaneengesloten robuust uiterwaardenpark. Dat betekent een aaneengesloten natuurgebied, dat met uitzondering van de bewoonde en intensief recreatieve delen door grazers beheerd wordt. Het landschap langs de Rijn bestaat hier uit 5 verschillende landschapstypen. Door deze landschapstypen met elkaar te verbinden ontstaat een afwisselend, maar continu landschap.

1. Langs de rivier een zandige oeverwal, met rivierduintjes, stroomdalgraslanden en hardhoutooibossen. Op het huidige festivalterrein en het huidige bedrijventerrein Meinerswijk wordt dit landschapstype nadrukkelijk doorgezet.
2. De ruige bloemrijke graslanden in de stroombaan van de nevengeulen en de groene rivier. Voldoende begrazingsdruk in het gebied zal hier dichtgroeien tegengaan.
3. Het derde landschapstype bestaat uit de rechthoekige plassen die gegraven zijn en zich deels voeden met schoon kwelwater uit de Veluwe.
4. Rondom deze plassen, buiten de stroombaan van de nevengeulen en groene rivier kunnen zich ooibossen ontwikkelen.
5. Tenslotte maken agrarisch beheerde gedeelten ook in de toekomst onderdeel uit van het uiterwaardenpark als onderdeel van de cultuurhistorische enclaves rondom de nederzettingen.

Al met al wordt door samenvoegen van gronden, het openstellen hiervan en het herinrichten van gronden als natuurgebied, een aaneengesloten, samenhangend natuurgebied gerealiseerd.

Bestaande landschappen

Landschapsplan: grotere aaneengesloten landschapstypen

Bij de ontwikkelingen van Stadsblokken Meinerswijk wordt ook zoveel mogelijk rekening gehouden met ook niet-beschermde natuurwaarden. Waar kansen liggen voor natuurontwikkeling wil men deze zoveel mogelijk aangrijpen, zodat door de gebiedsontwikkeling de natuurwaarden er op vooruit gaan.

Kansen voor nieuwe natuur:

- Behoud en ontwikkel ooibossen, waarin inundatie, erosie en sedimentatie kan plaatsvinden. Het zijn bossen met een hoog dynamische standplaats, waar soorten leven zoals de bever, vleermuis, reiger, ijsvogel, oeverzwaluw, rugstreeppad, tonghaarmuts en toekomstsoorten als otter, visarend, lepelaar, zwarte ooievaar, ringslang en eikvaren.
- Ontwikkel (zonbeschenen) struwelen en bosranden, met goed ontwikkelde mantelvegetatie, voor vogels als kneu en insecten als de sleedoornpage en wilde bij.
- Behoud en ontwikkel stroomdalgraslanden voor soorten als veldsalie, rode ogentroost en zandwolfsmelk. Deze delen overstromen zeer incidenteel en niet langer dan 10 dagen per jaar. De locaties voor dit type liggen op oeverwallen en rivierduinen. Inundatie, erosie, sedimentatie en windvang zijn belangrijke factoren in de ontwikkeling van stroomdalvegetaties.
- Behoud en ontwikkel glanshaverhooilanden voor soorten als grote centaurie, beemdkroon en brede ereprijs. Deze delen overstromen zeer incidenteel en niet langer dan 10 dagen per jaar, maar zijn vochtiger door lagere ligging in het landschap dan stroomdalgrasland.
- Behoud en ontwikkel rustige deelgebieden voor soorten als boomvalk, sperwer, havik en ransuil.
- Behoud en ontwikkel lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen en singels, met aaneengesloten kronendak als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen.
- Behoud en ontwikkel kleine landschapselementen zoals restanten van de ASM-haven met steenbreekvaren, solitaire wilde appelbomen en bijvoorbeeld steilrandjes en open zand voor wilde bijen en wespen.
- Behoud en ontwikkel steilranden voor ijsvogel en oeverzwaluw en zandstrandjes voor de rivierrombout.
- Zorg voor zonbeschenen wateren, met een brede, rijk begroeide oever voor poelkikker en kamsalamander.
- Breng dood hout aan in en onder water, zodat (opgroeiende) vissoorten als de meerval en toekomstsoorten als houting hiertussen kunnen leven en bescherming vinden. Zorg voor variatie in stroomsnelheden.
- Creëren van hoogwatervrije overwinteringsplekken voor amfibieën als de rugstreeppad en toekomstsoorten kamsalamander en poelkikker.
- Natuurinclusief ontwikkelen/bouwen voor soorten als zwarte roodstaart, huismus, gierzwaluw, boerenzwaluw, spreeuw, kauw, scholekster, visdief en vleermuis.

Steile oevers zijn interessant voor de ijsvogel

Iconische bewoner van Meinerswijk: de bever

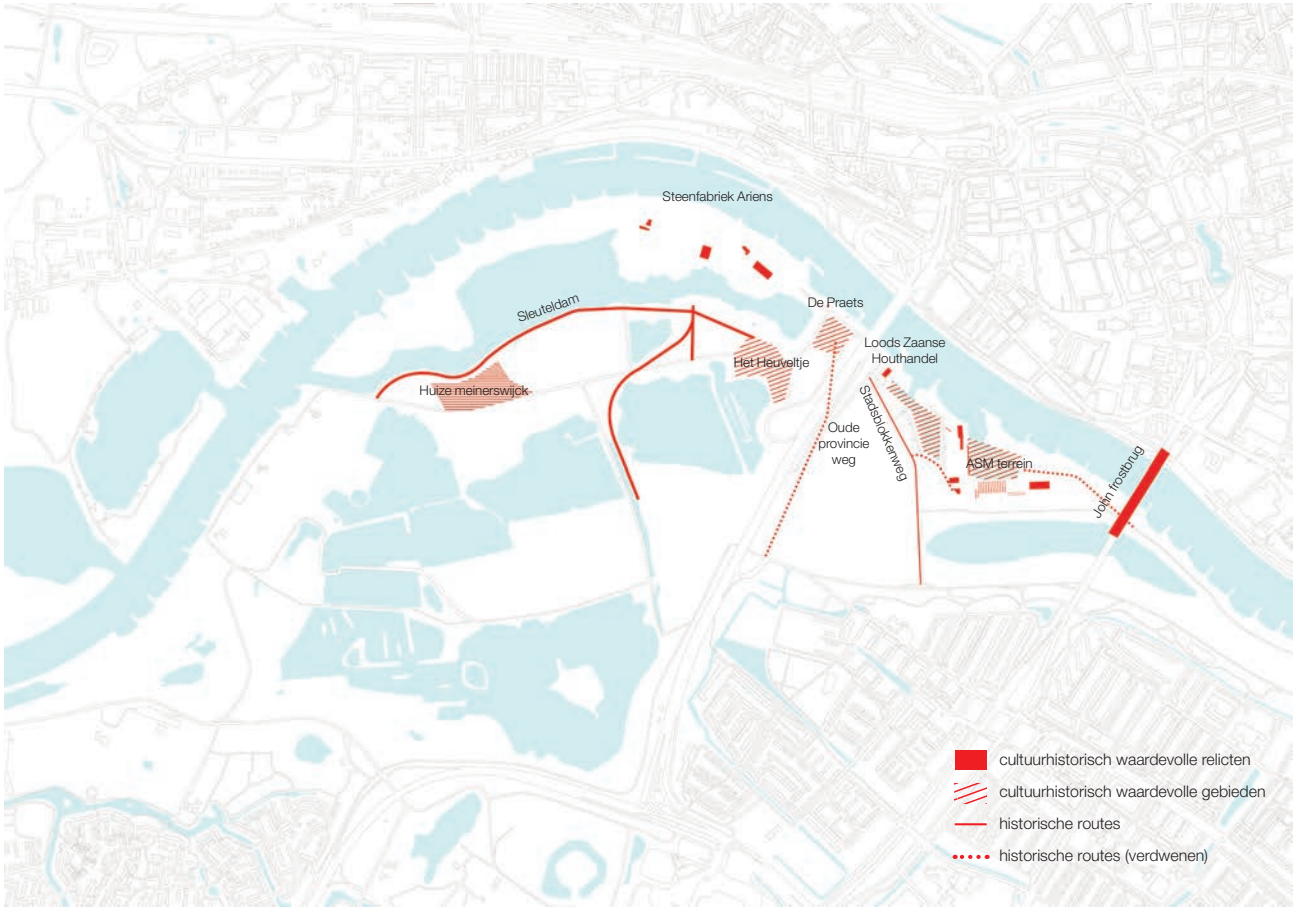

Natuurinclusief bouwen: bouwen voor mens én dier

5.3 CULTUURHISTORIE

In en om de te ontwikkelen dynamische gebieden Stadsblokken en bedrijventerrein Meinerswijk zijn diverse cultuurhistorische elementen te vinden die in de ontwikkeling gebruikt kunnen worden. De meest prominente cultuurhistorische relicten zijn de havens zelf, die centraal staan in de herontwikkeling van Stadsblokken. En hoewel de meeste cultuurhistorisch interessante bebouwing van de voormalige ASM is verdwenen zijn restanten ervan in het maaiveld nog terug te vinden en te gebruiken.
Ook heel prominent aanwezig zijn de gehuchten Het Heuveltje en De Praets. Hoewel ze buiten de te ontwikkelen zones vallen, krijgen ze door hun nieuwe context aan de toekomstige nevengeul wel een veel prominentere plek in het gebied. Ook aanpassingen aan de infrastructuur zullen indirect deze cultuurhistorische bijzonderheden midden in Arnhem beter tot hun recht kunnen laten komen. De nieuwe nevengeul geeft tevens weer betekenis aan de oude Sleuteldam die de begrenzing er van zal vormen. Een aantal bestaande gebouwen van het huidige fabrieksterrein zullen in de herontwikkeling van dit terrein behouden blijven.
Door het terrein rondom de beroemde John Frostbrug op te waarderen als parklandschap en door het creëren van zichtlijnen op de brug vanuit de ontwikkeling rondom ASM zal dit landmark een extra prominente rol krijgen.

In het totale uiterwaardenpark Stadsblokken Meinerswijk dat met dit Masterplan ontstaat is er ruimte om in de toekomst andere cultuurhistorische objecten, die ook met dit Masterplan nog niet aangeraakt worden, te verbijzonderen.

Cultuurhistorische objecten die benut worden in de te transformeren gebieden in dit Masterplan

De Praets (r) en Het Heuveltje (l) komen prominent aan het water te liggen. De oude Sleuteldam (l) vormt de begrenzing van het water

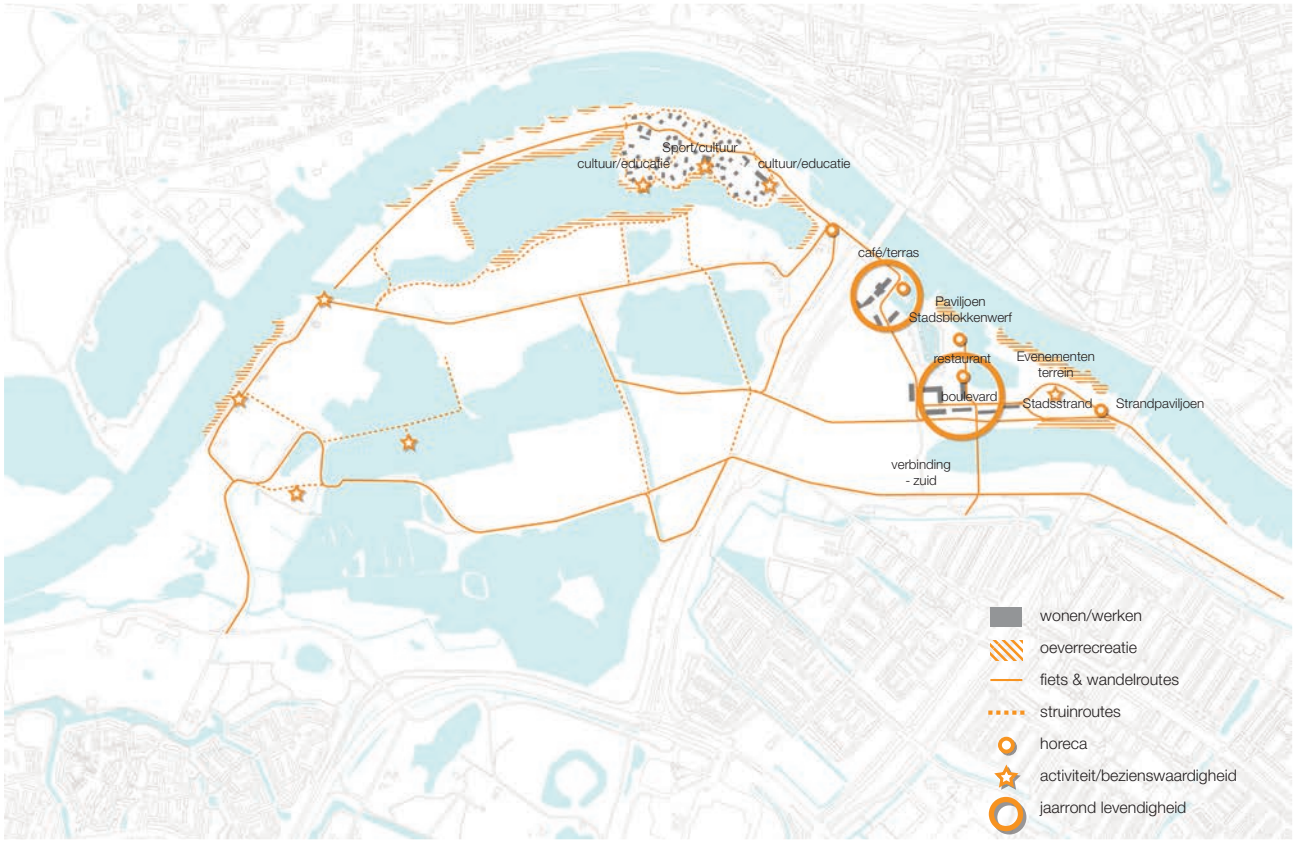

Herbruikbare reliicten van de ASM op Stadsblokken

5.4 RECREATIE, WONEN EN GEBRUIK

Stadsblokken wordt door zijn ligging, tussen centrum en Malburgen het meest directe uitloopgebied voor de stedeling, met de meeste dynamiek. Horeca, wonen, cultuur en bedrijvigheid rond en op de havens van ASM en Van Workum maken hier levendige stadshavens van die door hun verscholen ligging op het eiland toch echt een andere wereld vormen. De kop van Stadsblokken, tussen Rijn en nevengeul kan zich ontwikkelen tot stadsstrand, met zwemgelegenheid strandpaviljoen en zal tegelijkertijd als festivalterrein dienst blijven doen.

Het andere schiereiland, Meinerseiland, is extensiever opgezet en echt onderdeel van het rustige Meinerswijk. Dit schiereiland zal naast bewoning en een aantal publieke recreatieve en culturele functies ook een recreatieve functie hebben als natuurlijk zwemgebied. Tevens bieden de nevengeul en Plas van Bruil ruimte voor ongemotoriseerde watersport. De ligging van Stadsblokken en Meinerseiland midden in het rivierengebied, omringd door de natuur en toch ook midden in de stad, met een cultureel en recreatief programma zorgen in combinatie met de heel verschillende woonsferen op de verschillende ontwikkellocaties voor woonmilieus die uniek zijn voor Arnhem en ver daar buiten. De nevengeul brengt een natuurlijke zonering aan tussen dit (seizoensgebonden) dynamische eiland en het rustiger Meinerswijk. Verder zal Meinerswijk met name ingericht worden voor wandelaars en fietsers. Het meest zuidelijke deel van Meinerswijk kent de minste dynamiek. Dit gebied is door de ligging van plassen en het ontbreken van kades een ontoegankelijk gebied, rustgebied voor o.a. de bever.

Recreatie, wonen en gebruik concentreren zich op Stadsblokken en Meinerseiland, doorgaande routes verbinden Stadsblokken en Meinerswijk beter, het zuidelijk deel blijft luw

De nevengeul - waarin gevaren en gezwommen kan worden - en het bewoonde Meinerseiland; een extensief woonmilieu in een uniek natuur- en recreatielandschap

Stadsblokken, het meest dynamische gebied met levendige, bewoonde havens en een centraal gelegen strandpark (voorgrond)

5.5 ONTSLUITING EN INFRASTRUCTUUR

Fiets

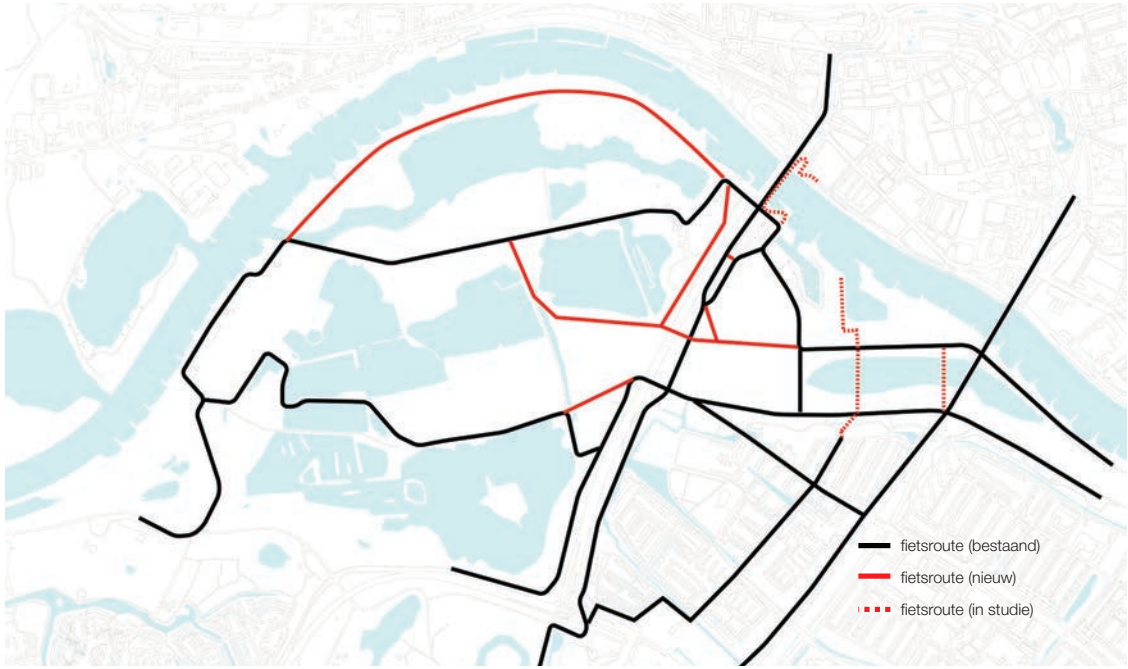
Met de verbinding over Meinerseiland via de dijk naar de steenfabriek Elden wordt het mogelijk om in zijn geheel langs de Rijn te fietsen. Door de fietsroute op Stadsblokken door te trekken onder het doorlaatwerk en de Eldensedijk door, worden Stadsblokken en Meinerswijk veel beter en logischer verbonden. Deze nieuwe routes versterken de continuïteit en beleefbaarheid van het uiterwaardenpark in sterke mate.

Wandel

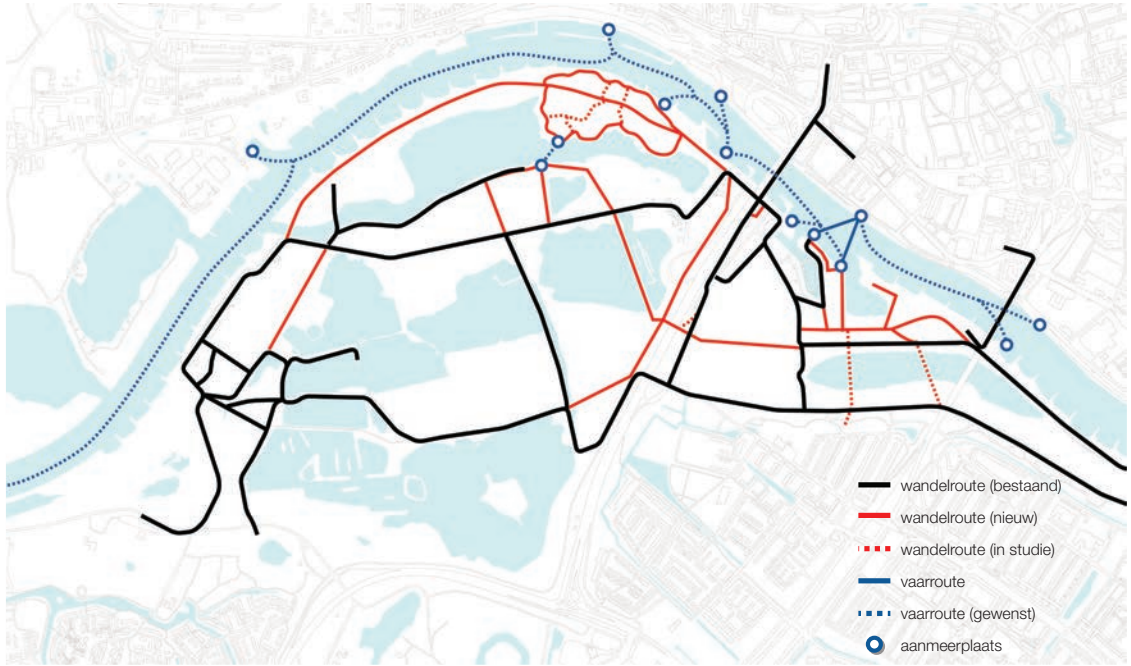
Logische verbindingen die door eigendomsgrenzen geblokkeerd werden kunnen gerealiseerd worden waardoor een aaneengesloten netwerk van doorgaande wandel- en struinpaden ontstaat.

Water

Over het water zou, met nieuwe op- en afstapplekken, het netwerk voor pontjes/watertaxi kunnen worden uitgebreid. De overtocht per pont geeft bij uitstek het gevoel van de ene in een heel andere wereld te komen. Voor een betere bereikbaarheid van zowel Stadsblokken als Meinerswijk voor de bezoeker als de huidige en toekomstige bewoners is het inzetten op een uitgebreid netwerk van pont of watertaxi over de Rijn een goed streven om in een nadere fase van de planvorming invulling aan te geven, zodra toekomstige bewoners dit meer rendabel maken.

Bestaande en mogelijke toekomstige fietsroutes

Bestaande en mogelijke toekomstige wandel- en vaarroutes

Auto ontsluiting, drie varianten.

De gebiedsvisie stelt voor een gelijkvloerse kruising te creëren op de Eldenseweg. Deze verbeterde ontsluiting maakt een einde aan de tijdelijke en problematische verkeersafwikkeling zoals deze nu is over de busbaan en via Malburgen.

Er zijn drie varianten onderzocht om Stadsblokken Meinerswijk op een volwaardige manier met de stad te verbinden: een eenzijdige westelijke aansluiting, een eenzijdige oostelijke aansluiting en variant op die oostelijke ontsluiting. In alle varianten wordt een volwaardig kruispunt gemaakt op de Eldenseweg waardoor verkeer van en naar Stadsblokken Meinerswijk zowel van en naar noord en zuid kan gaan. Verkeer gaat hierbij niet meer over de busbaan en niet meer door Malburgen-West heen.
Verkeerslichten reguleren het verkeer. De snelheid op de Eldenseweg (nu deels 70 km/u) kan hiermee in zijn geheel naar 50 km/u.
Door de verkeersafwikkeling te concentreren aan één zijde van de Eldenseweg wordt er in de verschillende varianten ook één zijde vrijgespeeld van infrastructuur en verkeer.

De varianten worden in een Milieu Effect Rapportage onderzocht op hun verkeerskundige, ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke voor- en nadelen. Onder andere op basis van deze studie wordt één van de varianten gekozen.

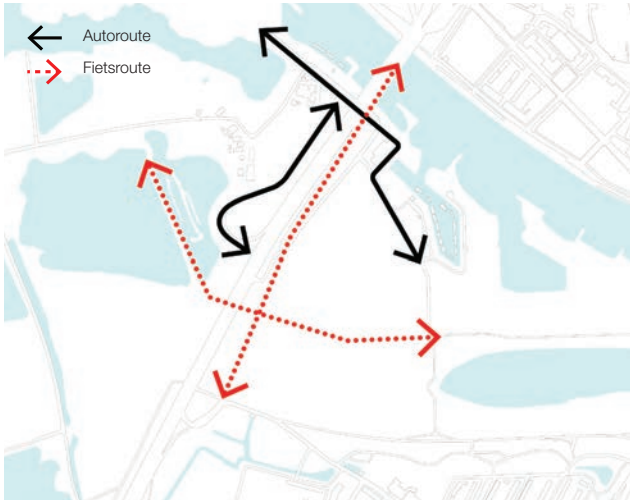
Bestaande situatie Stadsblokken en omgeving met straatnamen

Auto ontsluiting, drie varianten.

Variant 1 is een westelijke aansluiting, waarbij de bestaande afrit wordt omgevormd tot af- én oprit. De oprit aan de Stadsblokken-zijde vervalt hiermee.

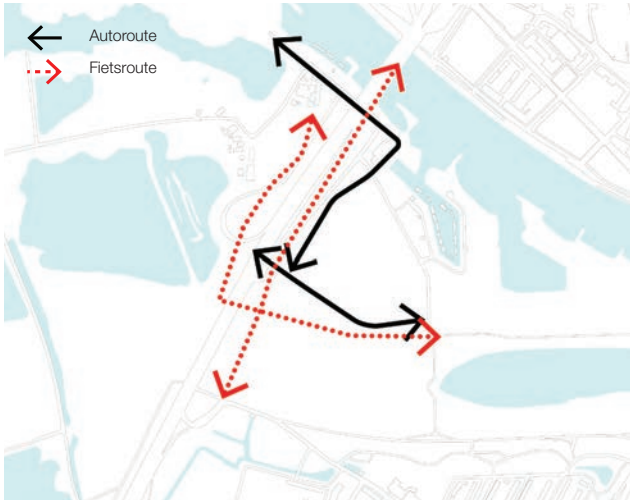
Variant 2 is een oostelijke aansluiting, waarbij de bestaande oprit wordt omgevormd tot op- én afrit. Een nieuwe weg verbindt de ASM -haven direct met deze op-en afrit. De afrit aan de Meinerswijk-zijde vervalt hiermee.

Variant 2b is de oostelijke aansluiting, gebruik makend van de bestaande Stadsblokkenweg, zonder een nieuwe route rechtsreeks naar ASM.

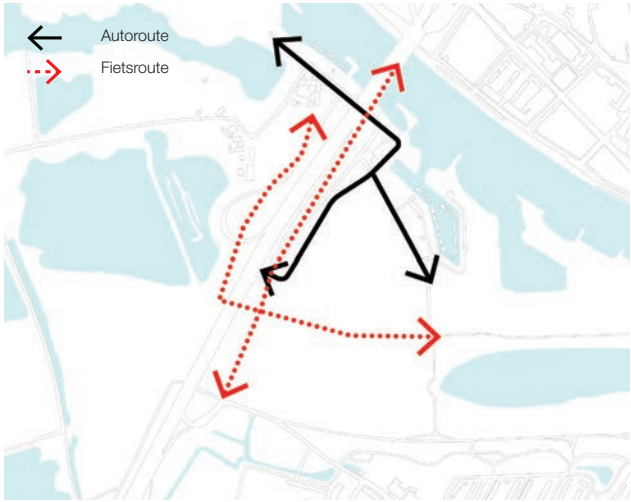
Variant 1 westelijke ontsluiting

- *geen kruisend verkeer hoofdfietsroute (Rijnwaalpad)*
- *geen kruisend verkeer busbaan*
- *de Eldensedijk (parallel aan en onder langs de brug) kan verwijderd worden, waardoor het geheel aan infrastructuur een stuk smaller wordt en het bos daar juist uitgebreid kan worden*
- *al het verkeer van en naar de nieuwe woningen rond ASM moet langs alle bestaande bewoners: de Haven van Coers, door de Haven van Workum en langs De Praets en Het Heuveltje*
- *al het verkeer gaat over de minst dynamische kant (Meinerswijk)*
- *geen logischere entree naar het meest dynamische ASM terrein*

Variant 2 oostelijke ontsluiting

- *afrit Eldenseweg kan worden verwijderd. Minder verkeersoverlast voor De Praets en het Heuveltje*
- *meeste verkeer aan de meest dynamische kant*
- *door verwijderen afrit kan (historische) langzaam verkeers route naar De Praets gerealiseerd worden*
- *logische, mooie entree rechtsreeks naar ASM*
- *toekomstig verkeer ASM / festivalterrein gaat niet langs bestaande bewoners*
- *al het autoverkeer kruist RijnWaalpad, noodzaak voor fietstunnel of brug*
- *al het autoverkeer kruist de busbaan*
- *nieuwe weg naar ASM gaat door gebied met ecologische waarden*

Variant 2b oostelijke aansluiting via Stadsblokkenweg

- *afrit Eldenseweg kan worden verwijderd. Minder verkeersoverlast voor De Praets en Het Heuveltje*
- *meeste verkeer aan de meest dynamische kant*
- *door verwijderen afrit kan (historische) langzaam verkeers route naar De Praets gerealiseerd worden*
- *geen logische entree rechtsreeks naar ASM*
- *toekomstig verkeer ASM / festivalterrein gaat door Haven van Workum en langs Haven van Coers*
- *al het autoverkeer kruist RijnWaalpad, noodzaak voor fietstunnel of -brug*
- *autoverkeer kruist de busbaan.*

ONTSLUITING EN INFRASTRUCTUUR: DOORZICHT TOEKOMST

Mogelijke vervolgstappen: stad beter aansluiten op Stadsblokken Meinerswijk

Dit Masterplan gaat over het ontwikkelen van Stadsblokken Meinerswijk tot aaneengesloten uiterwaardenpark, met dynamische en luwe delen, met natuur en cultuur. Daarvoor is het nodig de gebrekkige en overlast veroorzakende auto-infrastructuur in het gebied aan te passen, zoals hiervoor geïllustreerd.

Maar het nadenken over de ontwikkeling van dit gebied zelf roept ook ideeën op voor de aansluiting met de stad die buiten de ontwikkellocaties zelf liggen. Deze ingrepen vallen buiten de ontwikkeling van Stadsblokken Meinerswijk tot aaneengesloten uiterwaardenpark en daarmee buiten de reikwijdte van deze fase van dit project, maar kunnen voor de aanhechting van dit gebied op zijn omgeving en daarmee voor het functioneren van zowel het uitwerwaardenpark als het functioneren van die omgeving zelf van groot belang zijn. Met het aanpassen van de infrastructuur in en het ontwikkelen van het gebied is het van belang vast met deze mogelijkheden rekening te houden en eventuele kansen aan te grijpen om ook deze verbindingen te verbeteren. Om die rede zijn deze 2 ideeën wel in dit document opgenomen

Conceptimpressie van transformatie van de Mandelabrug naar 'plein over de Rijn', met een op- en afrit voor wandelaars en fietsers aan Rijnkade en bij Van Workum

Idee 1: Nelson Mandelabrug: plein over de Rijn

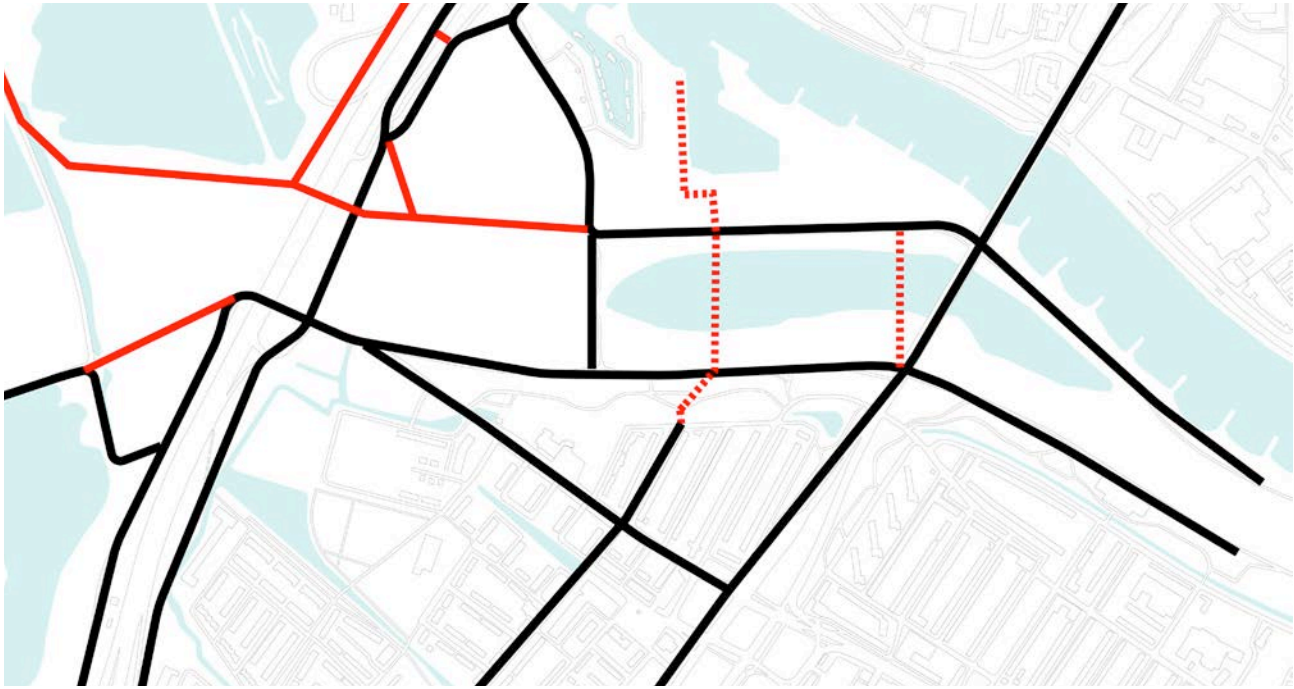
Directe aansluitingen van de Mandelabrug op de Rijnkade enerzijds en de Haven van Workum en De Praets anderzijds zouden de afstand tussen de binnenstad en Stadsblokken Meinerswijk drastisch verkorten en de oversteek te voet of te fiets veel aantrekkelijker maken.

De inrichting van de Mandelabrug zélf verdient ook de nodige aandacht. Door de brug op te vatten als een langerekte openbare ruimte met uitzicht over de Rijn, de binnenstad en Stadsblokken Meinerswijk kan deze nu nog onaangename en sociaal onveilige langzaam verkeersroute getransformeerd worden in een plein over de Rijn; een kortere, mooiere en sociaal veiliger verkeers- en verblijfsruimte.

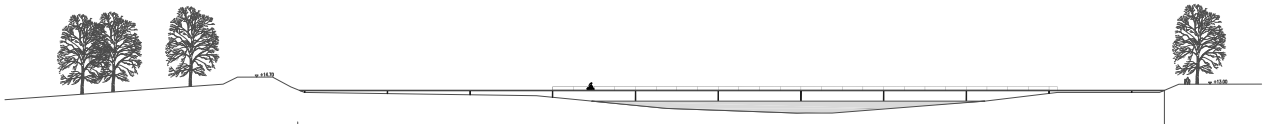
Idee 2: Brug naar Malburgen

Stadsblokken is vanuit Malburgen relatief goed bereikbaar. Een pad door de Groene rivier verbindt De Malburgse Bandijk met de Stadsblokkenweg. De aansluiting van Malburgen op de Malburgse Bandijk zelf laat echter te wensen over. Het lineaire park tussen de dijk en Malburgen in functioneert als een barrière waarop de fietsroute over de Dovenetellaan/ Wilgenlaan doodloopt. Het verbeteren van deze aansluiting van Malburgen op de Bandijk zou Malburgen-West en Stadsblokken beter verbinden. Ook het verbeteren van het bestaande pad door de groene rivier zou de relatie tussen Stadsblokken en Malburgen-West kunnen verbeteren. Fysiek, maar daardoor ook sociaal-economisch.

Nog een stap verder zou een wandel- en fietsbrug over de nevengeul zijn, die Malburgen-West heel prominent met Stadsblokken verbindt. Meerdere tracé's zijn denkbaar: rechtstreeks aangesloten op het ASM terrein of het festivallandschap en ook aan de Malburgse kant zijn meerdere aantakkingen denkbaar. Ook deze brug tussen Malburgen-West en Stadsblokken is een project dat buiten de directe reikwijdte van dit Masterplan valt maar voor de komende jaren een belangrijk vervolgproject kan worden.

Mogelijke tracés voor toekomstige langzaam verkeersbrug tussen Malburgen-West en Stadsblokken

Doorsnede van mogelijke toekomstige langzaam verkeerbrug tussen Malburgen-West (l) en Stadsblokken (r)

5.6 VISIEKAART

Stadsblokken Meinerswijk wordt door het samenvoegen van de overgrote delen van het gebied een aaneengesloten robuust uiterwaardenpark. Bijna 300 hectare natuurgebied als stadscentrum, waar bevers rondzwemmen en wat soms grotendeels onder water staat. Een nieuwe nevengeul vormt een biotoop voor vissen, vogels, recreanten en het uitzicht voor nieuwe bewoners. Bestaande havens worden geactiveerd en worden bijzondere levendige enclaves verscholen in het groen.

Het landschap is aaneengesloten, toegankelijk maar ook afwisselend. De beleving van de Rijn staat centraal. Waar het overgrote deel van de Arnhemse noordelijke Rijnoevers stenig of geprivatiseerd zijn, kan je aan deze, zachte zijde van de Rijn het water aanraken, sterker - je kan er in springen. In de nieuwe nevengeul kan gevaren en gezwommen worden, en ook de reeds gerealiseerde nevengeul bij Stadsblokken wordt voor zwemmen geschikt gemaakt. Hier ligt Arnhem aan het strand.

Arnhem maakt de sprong in de Rijn. Van bijna-niemandsland in het geografische midden van de stad tot een stadshart dat Noord en Zuid samenbrengt.

wonen/werken
auto-ontsluiting (nader te onderzoeken)
fiets/wandelroutes
onverharde wandelroutes
vaarroute
aanmeerplaats
horeca
activiteit/bezienswaardigheid
jaarrond levendigheid
cultuurhistorisch waardevolle relicten/gebouwen
cultuurhistorisch waardevolle gebieden
historische routes
oeverwallenlandschap
bloemrijk grasland/ruigte
kwelplassen
ooibos
agrarisch weiland
stroomrichting

5.7 VOORBEELDUITWERKING

huidige situatie

Voorbeelduitwerking van de visie op
Stadsblokken Meinerswijk

DEEL 3
ONTWIKKELGEBIEDEN

6. Meinerseiland

Impressie huidige bedrijventerrein Meinerswijk

Impressie Meinerseiland; een natuurlijk, bewoond en recreatief eiland

6. Meinerseiland

6.1 BESTAANDE SITUATIE

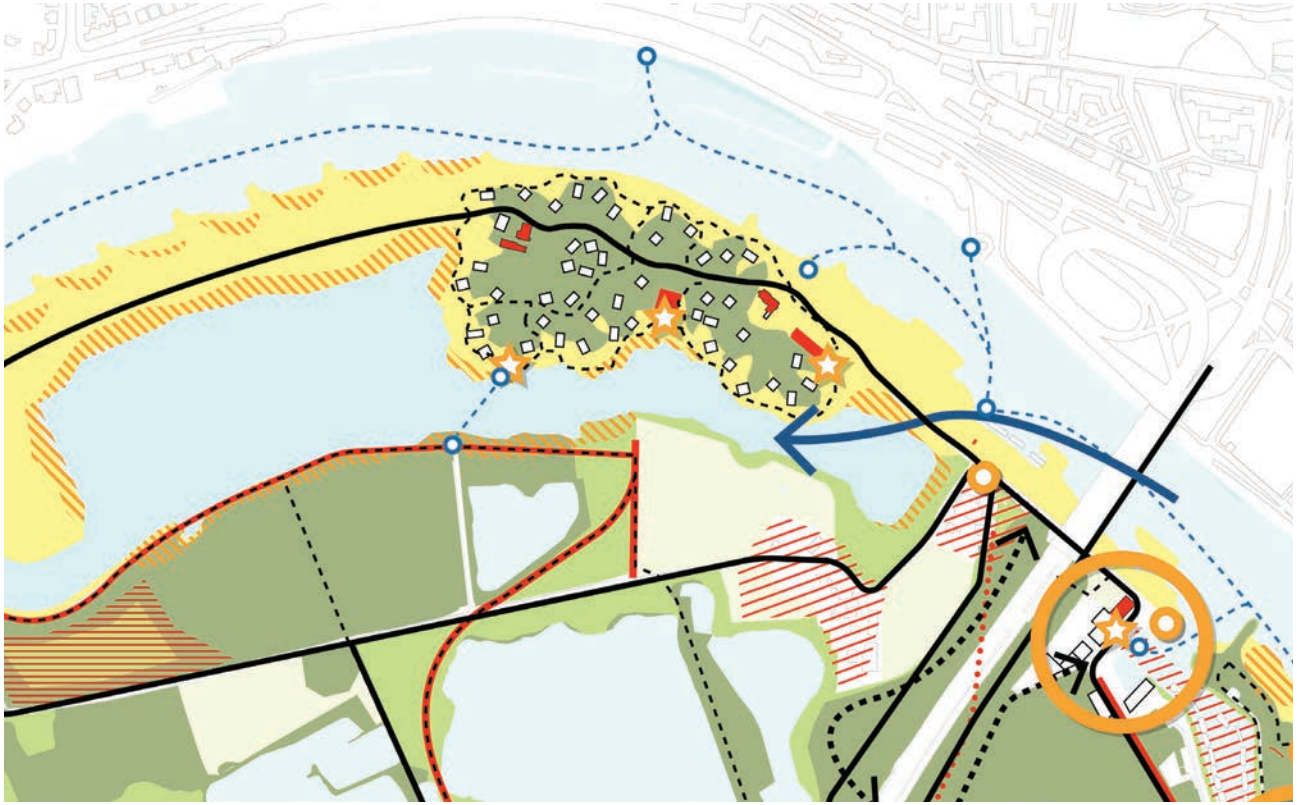

Foto's van bestaande situatie op het huidige bedrijventerrein Meinerswijk, het toekomstige Meinerseiland

6. Meinerseiland

6.2 VISIE

Het fabrieksterrein maakt plaats voor een natuurlijk schiereiland, dat ontstaat door het graven van een nieuwe nevengeul als verlengde van de Plas van Bruil en het ophogen van het fabrieksterrein. Het is een glooiend, natuurlijk bebost eiland met moerassige oevers en zandige stranden. Het landschap is dominant en zichtbaar vanuit de omgeving.

De bebouwing staat los in het landschap, verscholen in het bos of de grillige bosrand.
Meinerseiland is een dynamische bestemming waar natuur, (water)recreatie, cultuur en bewoning hand in hand gaan.

Uitsnede Visiekaart Meinerseiland

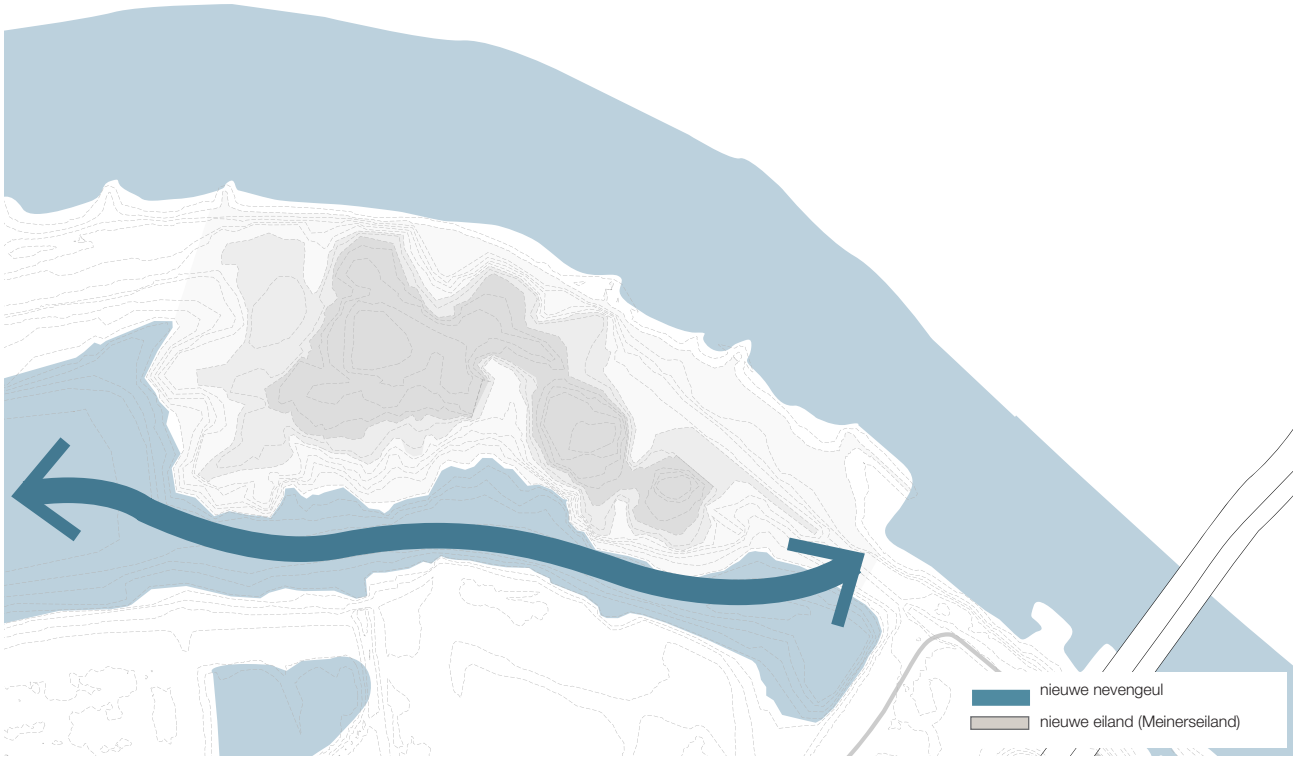
6.3 RUIMTELIJKE HOOFDPRINCIPES

1. De nevengeul vormt het eiland

Nevengeul en rivierduin

Meinerseiland ontstaat door het graven van de nevengeul. Deze verbindt de Plas van Bruil, Het Heuveltje en De Praets met elkaar en vormt een open verbinding met de Rijn. Met de grond uit de nevengeul wordt het huidige terrein enkele meters opgehoogd. Daarmee wordt naast deze nieuwe rivierarm ook een rivierduin gemaakt, een fenomeen dat in de tijd dat rivieren veel woester door Nederland stroomden regelmatig voorkwam. Soms werden die duinen wel meer dan 10 meter hoog.
Het eiland lijkt qua vorm op eilanden die door de waterstroom zijn vormgegeven: steiler aan de noordzijde, waar de Rijn permanent langs stroomt en schuurt, flauwer en meanderend aan de luwe zuidzijde.

De dynamiek van de rivier, met zijn wisselende waterstanden zorgt ervoor dat het eiland telkens van vorm verandert. De nevengeul vormt een belangrijke ecologische toevoeging aan Meinerswijk, als paaiplaats voor vis en habitat voor vogels en reptielen. Aan de oostzijde vormt een doorlaatwerk de entree naar het eiland. Pas bij hoog water stroomt het water onder de weg door de nevengeul in. Deze is dusdanig diep dat ook bij laag water er voldoende water in staat om bijvoorbeeld te kunnen zwemmen in een droge zomer.

Door het graven van de nevengeul en het ophogen van het bedrijventerrein ontstaat een schiereiland

Voorbeelduitwerking bij gemiddelde waterstand

Voorbeelduitwerking bij laag water

Voorbeelduitwerking bij extreem hoog water

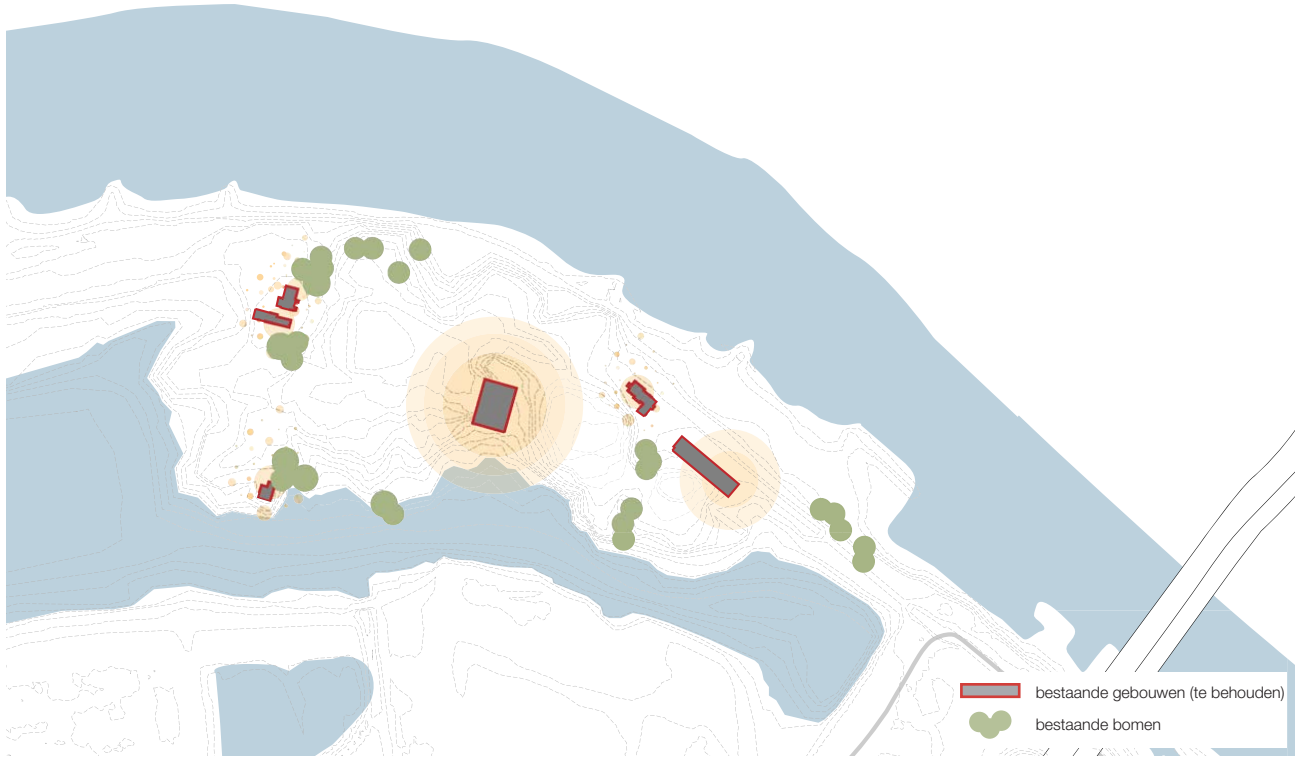
2. Het bestaande als basis

Bestaande gebouwen en bomen als uitgangspunt, het landschap glooit eromheen

De specifieke vorm van het eiland wordt mede bepaald door bestaande bebouwing en bestaande grote bomen. De behouden bebouwing refereert aan de geschiedenis van het gebied. Tevens kan deze bebouwing ruimte bieden aan bijzonder niet-woonprogramma, bijvoorbeeld voor natuureducatie, sport of cultuur.

Het landschap daaromheen wordt enkele meters 'omhoog getrokken' waardoor een natuurlijk ogend reliëf ontstaat. De hoogste delen liggen 7 meter hoger dan het huidige maaiveld (± 13 + NAP), lager dan de huidige fabriekshal.

Hiermee is het schiereiland (max 20+NAP) hoog en droog met prachtige zichten over Meinerswijk, maar blijft het ruimschoots lager dan de stuwwal aan de noordelijke overzijde (33 meter).

Bestaande, interessante gebouwen en bomen blijven en vromen het uitgangspunt waaromheen het landschap opgehoogd wordt

Doorsnede van noord naar zuid: links de stuwwal met Museum Arnhem, beneden Artez, vervolgens de Rijn, Meinerseiland, de nieuwe nevengeul en tenslotte Meinerswijk

3. Een groen eiland

Open oevers, beboste hoge delen

Meinerseiland oogt (net als Stadsblokken nu al) van alle kanten als een bebost eiland in de uiterwaarden, met open oevers langs de Rijn en nevengeul. De delen boven de hoogwaterlijn zijn grotendeels dicht begroeide boszones. Door afwisseling van flauwere (bijv. 1:20) en steilere oevers (bijv. 1:2) en beheer ontstaan afwisselende vegetaties van bloemrijke graslanden, rietzomen, moeraszones en (zand) strandjes. Door dit verschil in steilte, bezonning en de overgangen van nat naar droog zijn deze oevers ecologisch interessant voor flora en fauna.

Het contrast tussen de open oevers en dichter begroeide hoge delen benadrukt de bijzondere vorm van het eiland. Vanuit de omgeving overheerst het groene beeld.

natuurlijke, open oevers en hogere, beboste delen

Vanuit de omgeving overheerst het groene beeld. Zacht groene oevers en bossige hogere delen. Publiek paviljoen op de oever op de voorgrond

4. De oevers zijn van iedereen

Meinerseiland als onderdeel van het park, toegankelijk voor de recreant.

De oevers van het eiland worden openbaar. Ze worden niet door private kavels of woonschepen in bezit genomen.
Er loopt een pad om het eiland heen, verder zijn er plekken waar gezwommen of gevist kan worden. Vanaf de oevers kan je het water op om te varen.
De oevers zijn natuurlijk van karakter en vormen door de overgangen tussen nat en droog, verschillende steiltes en verschillende mate van bezonning heel verschillende omstandigheden voor plant en dier en daarmee een belangrijke ecologische toevoeging aan het gebied. De oevers zijn minimaal een meter of 10 breed bij een normale waterstand.
Grootschalige strand-recreatie vindt niet op deze oevers plaats, maar langs de nevengeul op Stadsblokken.

De oevers zijn van iedereen

Impressie toegankelijke Rijnoever met nieuwe route

5. Wonen in het bos / de bosrand.

De woningen op Meinerseiland trekken zich terug in het bos of in de bosrand op de hogere delen. Zij staan hoog en droog, boven het maatgevende hoogwaterpeil (13.50 m + NAP).

Woningen worden op twee verschillende manieren ingepast: in het bos en in de bosrand. De woningen in de bosrand hebben rugdekking van de opgaande begroeiing, voldoende licht en en ruim uitzicht over Rijn en Meinerswijk.
De woningen die wat meer teruggetrokken in het bos liggen, liggen hoger en hebben daardoor alsnog mooie doorzichten. Een niet bebost deel rondom de woning zorgt voor voldoende bezonning en zicht. Het clusteren van woningen rondom een open ruimte in het bos zorgt voor lichttoetreding vanaf de binnenzijde.

De afstand tot elkaar, de maat van de woningen, de oriëntatie en positionering van de woningen ten opzichte van elkaar en ten opzichte van de bosrand, is dusdanig dat het groene, bossige beeld overheerst. De woningen zijn lager dan het groene kader waar ze in of tegen aan staan. Dit is bij benadering 7 meter. Doordat de woningen enkele meters hoger liggen dan de publieke oevers vormen ze ogen in het gebied, zonder zich het gebied, ook gevoelsmatig, toeëigenen.
De bosrandwoningen liggen zo gepositioneerd in de grillige, met het reliëf meeslingerende bosrand, dat ze zicht hebben op het omliggende landschap maar tegelijkertijd omgekeerd niet allemaal in één oogopslag zichtbaar zijn.

Woningen: opgenomen in de bosrand of verscholen in het groen

Impressie woningen in de grillige bosrand

6. Een route door het bos

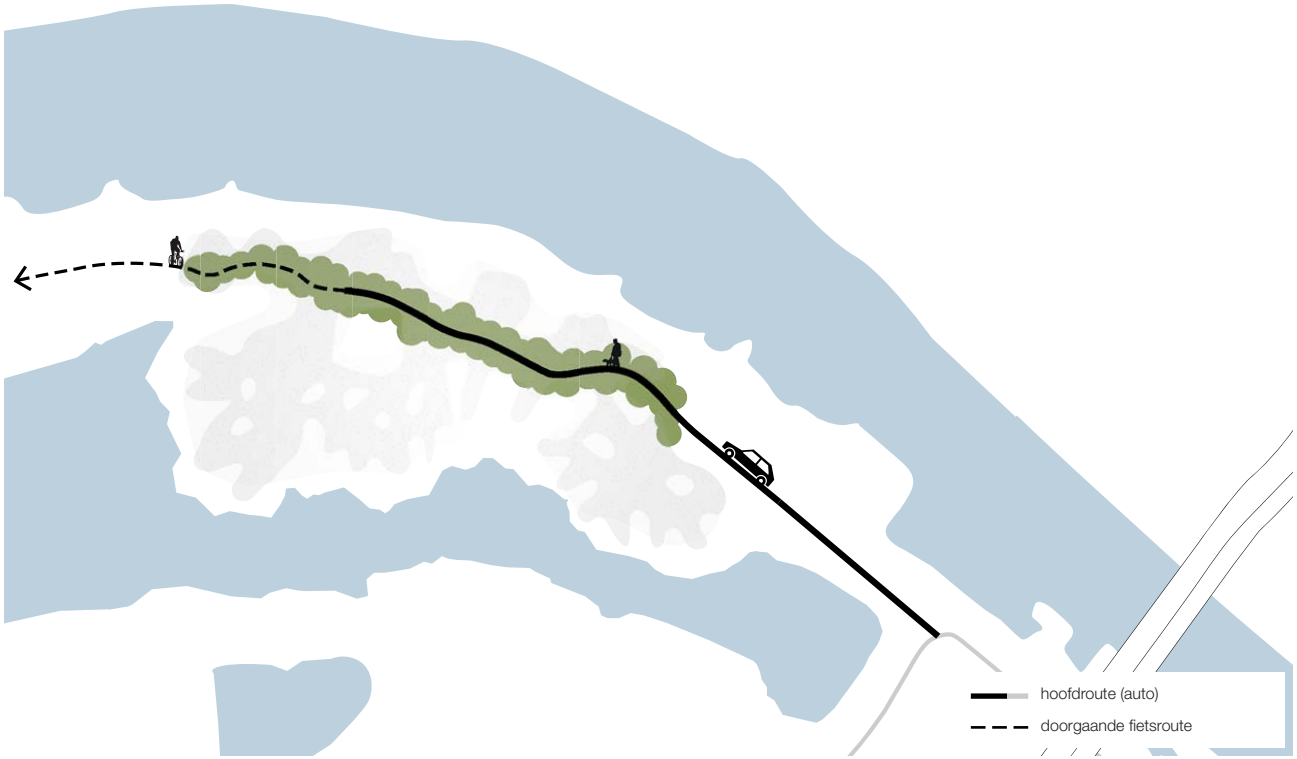
Doorgaande fietsroute door het bos tevens ontsluiting voor woningen

De hoofdweg is een smalle, informele weg met openbaar karakter. Hij wordt uitsluitend gebruikt voor lokaal bestemmingsverkeer. Ook voor hulp- en vuilophaaldiensten is het eiland via deze hoofdroute ontsloten.

Door zijn eenvoudige inrichting past hij als 'bosweg' in de natuurlijke setting van het gebied. Aan weerszijden ligt een bosstrook van minimaal 10 m, waardoor deze route tevens een groene ruggengraat van het eiland vormt.

Het verkeer wordt niet gescheiden. Auto's zijn te gast. Met verlichting wordt spaarzaam om gegaan in verband met uitstraling naar het omliggend natuurgebied en daar aanwezige kwaliteit van duisternis.

Door het beperken van de snelheid wordt het woonkarakter van het eiland benadrukt. De ontsluitingsweg loopt na de laatste wooncluster door als fietsroute richting Schuytgraaf, die tevens als noodroute voor hulpdiensten gebruikt kan worden.

Beplante hoofdroute; doorgaand fietspad en groene ruggegraat

7. Ontsluiting wooncluster

Woningen liggen niet direct aan de doorgaande route, maar zijn toegankelijk via zijweggetjes. Ze liggen hierdoor verscholen in het bos.
De primaire weg oogt smal en heeft het informele karakter van een bosweg in plaats van een woonstraat.

De wegen zijn (optisch) smal. Een begroeide, halfverharde strook langs de wegen kan voor de benodigde stevigheid zorgen om uit te wijken.

Bewoners parkeren binnen de architectonische ensembles. Bezoekers parkeren informeel in de bermen van secundaire zijwegen en op de kavels.

Het programma van de publieke functies is t.o.v. het parkeren afgestemd op het laadvermogen van de omgeving of parkeren inpandig. Sommige publieke gebouwen zullen mogelijk alleen per fiets, te voet, of per boot bereikbaar zijn.

De woningen zijn ontsloten via secundaire wegen en liggen dus niet direct aan de hoofdroute over het eiland

8. Routes door laagtes verbinden hoog en laag

In het natuurlijk glooiende reliëf van het eiland bevinden zich hogere delen met een weids zicht rondom. Hier zijn doorgaans woningen op gegroepeerd.
Daarnaast zijn er inhammen in het reliëf waar doorheen paden lopen die de wegen over de hogere beboste delen en de open, publieke oevers en de eventueel daar aanwezige gebouwen met publieke functie, op de meest logische manier met elkaar verbinden. Waar deze laagtes breder worden leveren ze mooie doorzichten op de omgeving op.

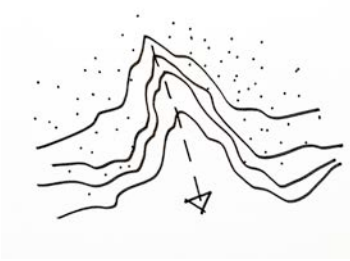
De routes verbinden in elk geval hoger gelegen wegen en de publieke functies aan elkaar
De taluds van deze paden door de inhammen van het eiland zijn weelderig begroeid met o.a. bomen en struweel en leveren daarmee samen met de ruim beplantte wegen over het eiland een stevig groen landschappelijk raamwerk op die het eiland zijn groene basis geven.

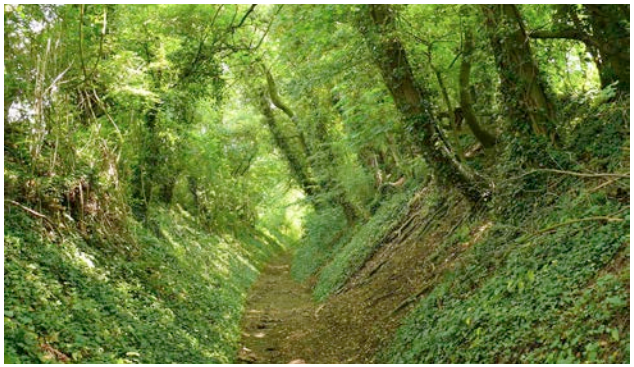
Door de lagere, besloten ligging van de paden tussen de hoger gelegen, bewoonde delen zitten de privacy van bewoner en wandelaar elkaar niet in de weg.

Paden en zichten door laagtes tussen hoger gelegen wegen en laag gelegen oevers

Hoger deel met weids uitzicht

Inham met zicht over omgeving

Weelderig begroeid lager gelegen pad dat hoog en laag verbindt

9. Architectonische ensembles in het landschap

De woningen staan echt ín het landschap. Niet omringd door traditionele kavels, maar met de natuur tot aan de gevel. dat wordt gerealiseerd door de woningen en het landschap op de volgende manier te organiseren:

1 Woningen en bijgebouwen als architectonische eenheid

Zowel de woning, gebouwde buitenruimtes, parkeergarages, bergingen of andere bijgebouwen worden ontworpen als één architectonische eenheid. Deze architectonische eenheid kan bestaan uit verschillende subvolumes, maar zijn in één beeld ontworpen

2 Buitenruimtes als onderdeel van de architectuur

Buitenruimtes zijn er in twee verschillende vormen. Allereerst gebouwde of omsloten private buitenruimtes; terrassen, veranda's of patio's. Deze maken als een 'buitenkamer' onderdeel uit van de architectuur. Bewoners parkeren in zone 1 of 2.

3 Bruikbaar landschap als buitenruimte

Rondom het architectonisch ensemble ligt een zone die gemaaid kan worden. Functie is natuur en niet tuin. Hier dus geen getuinier, bouwsels of vaste objecten, maar een landschap die de bewoners licht en ruimte geeft om te bewegen, zonder dat het landschap versnipperd.

Bezoekers parkeren in zone 3, langs de oprit of langs de secundaire wegen, in zone 5.

4 Groen kader tussen de woningen

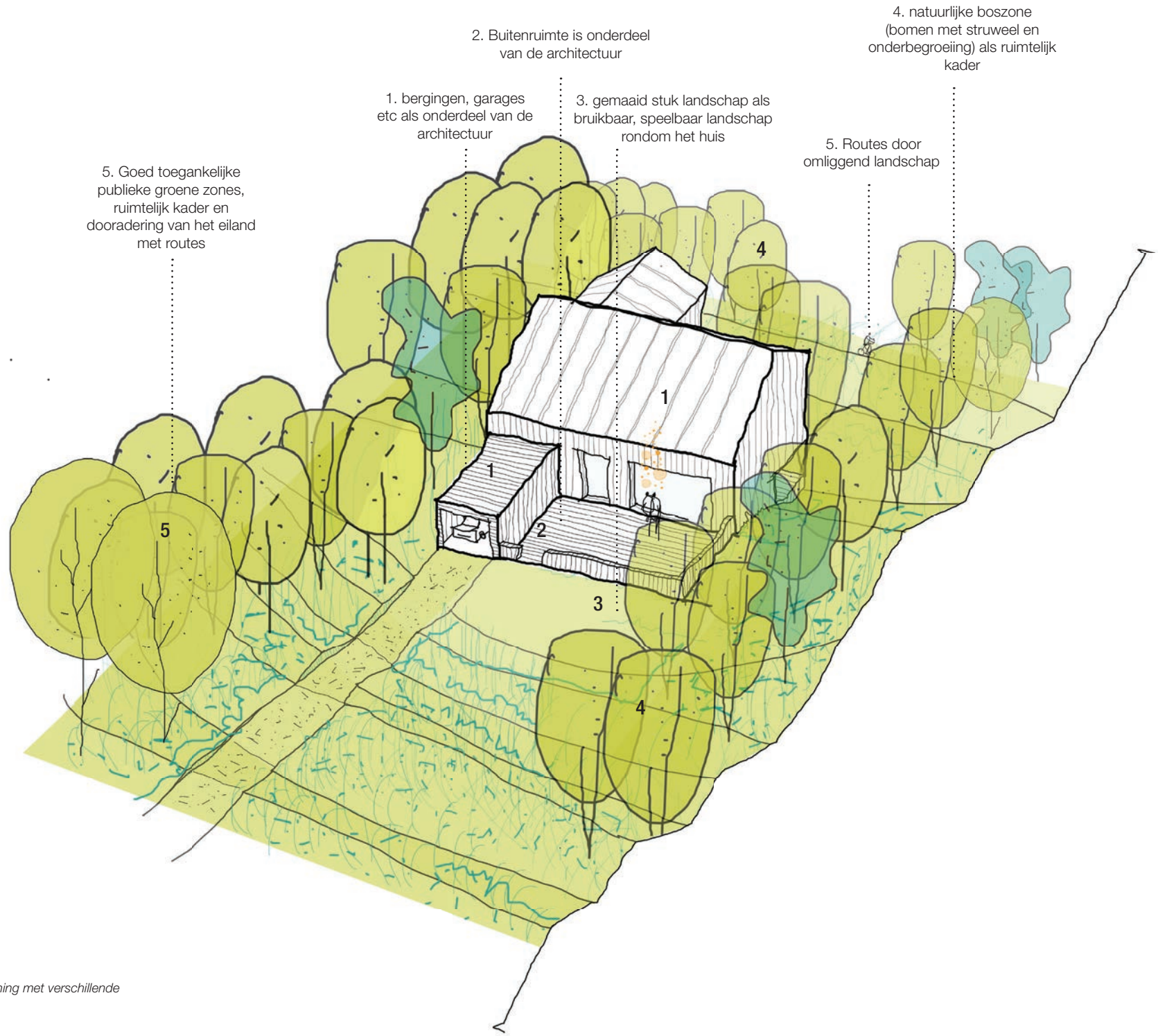
Tussen de kavels in liggen weelderig, natuurlijk begroeide zones met bomen en ondergroei die het eiland zijn bosachtige aanzicht geven en de woningen en kavels op natuurlijke wijze van elkaar scheiden. Deze natuurlijk begroeide boszones vormen onderdeel van het landschappelijk kader.

5 Goed toegankelijk landschappelijk raamwerk

Goed toegankelijke publieke groene zones. Dat zijn de vrij betreedbare open oevers, de primaire- en secundaire wegen door het gebied en de paden die deze wegen en de oevers met elkaar verbinden. Het eiland is daarmee dooraderd met publieke wegen en paden, omzoomd door groenstroken. Dat betekent volop toegankelijkheid en een stevige groene landschappelijke structuur. De toegankelijkheid wordt door natuurlijke middelen vanzelfsprekend gestuurd. Paden zorgen voor logische routes. Dichte, natuurlijke begroeiing en hoogteverschillen zoneren het eiland op natuurlijke wijze, zodat niemand zich beperkt voelt, zonder elkaar tot last te zijn.

Beheer en eigendom

Natuurlijke zones tussen de woningen in zouden zowel door gemeente als bewoners zelf beheerd kunnen worden, hoe hiermee samenhangend de eigendomsgrenzen liggen, wordt in een volgende fase nauwkeuriger uitgewerkt. Voorop staat altijd het groene beeld én de toegankelijkheid van het eiland.

Principetekening vrijstaande woning met verschillende

RUIMTELIJK CONCEPT MEINERSEILAND

Overzichtstekening principes Meinerseiland

6.4 BEELDKWALITEIT ARCHITECTUUR

Woningen op het eiland

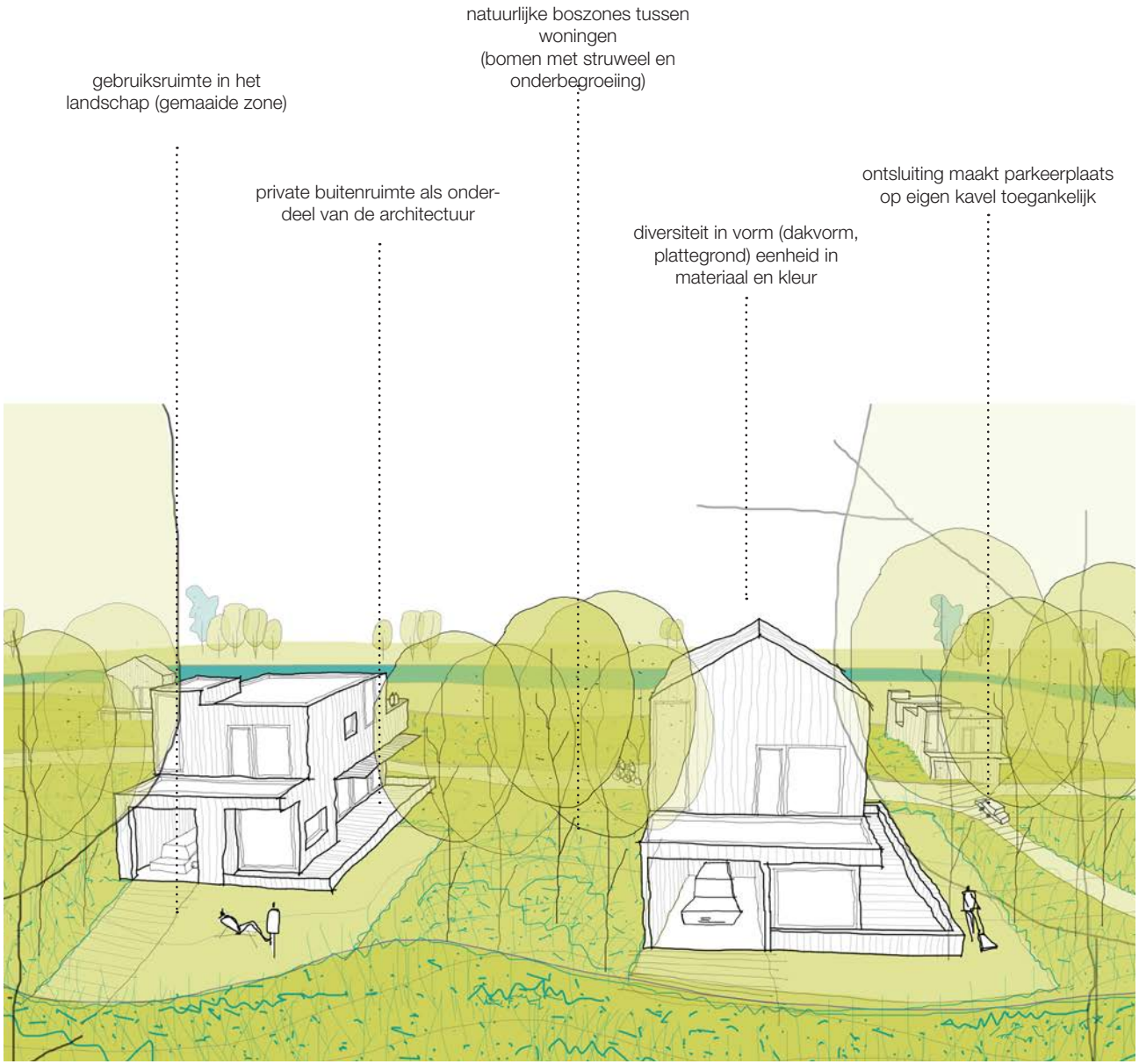
De woningen staan in de helling waardoor ze zich enerzijds in moeten graven of anderzijds juist boven de helling steken. Hierdoor maken ze zich automatisch 'los van het landschap'. Gebouw en bijbehorende terrassen staan op deze manier zo puur mogelijk in het continue landschap. Tevens reikt dit glooiende landschap mooie verscholen oplossingen aan voor bijvoorbeeld parkeren of buitenruimten en gaat de architectuur natuurlijker op in het landschap.

Sterke objecten, zuivere vorm

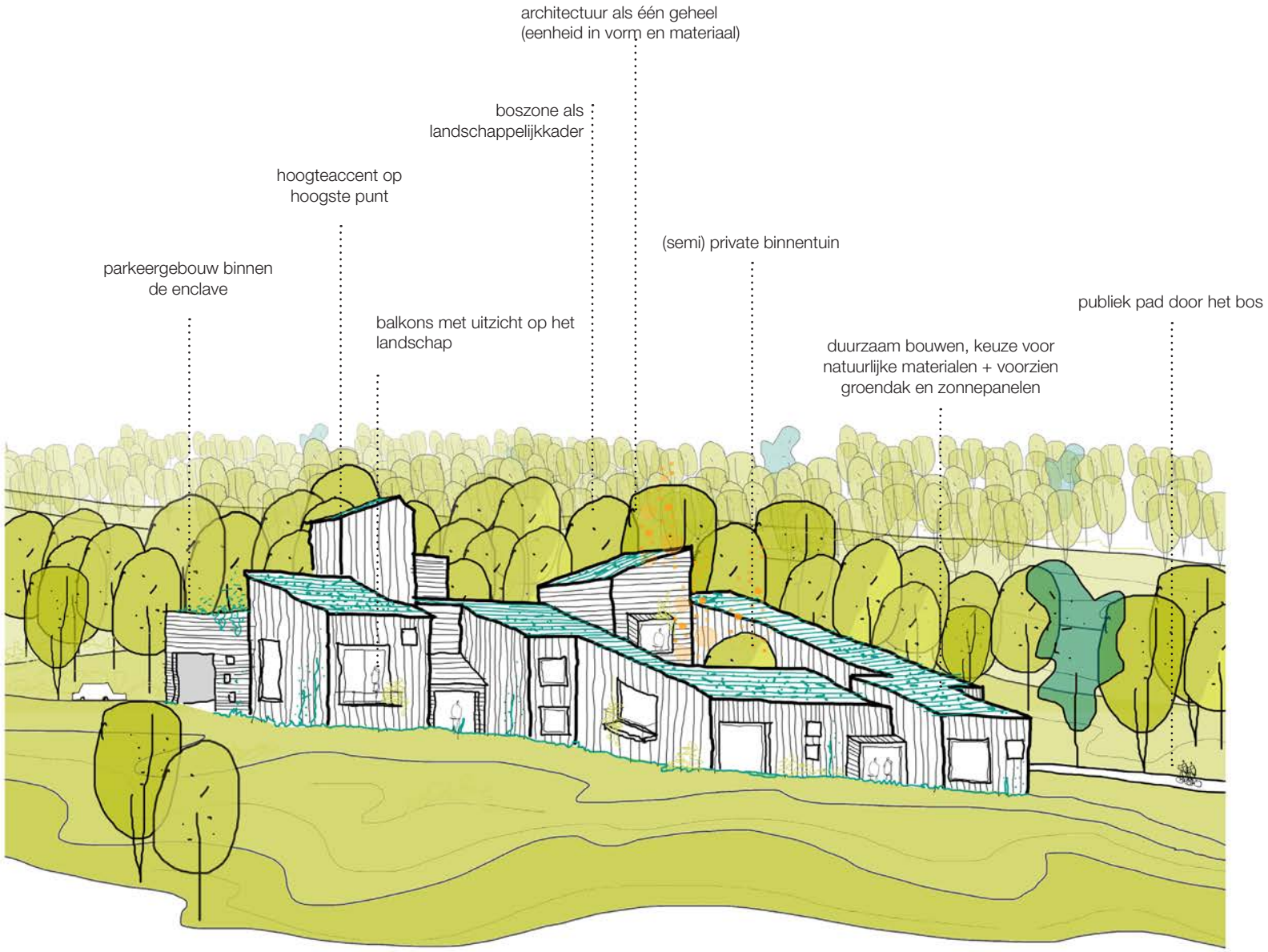
De gebouwen staan als één zuiver volume in het landschap. De woningen hebben een ongedwongen sfeer van lodges zoals we die kennen van Scandinavische en Noord Amerikaanse merengebieden. De hoogte van de woningen komt onder de kruinhoogte van de bomen en is +/- 7m hoog.

Samen één beeld, natuurlijke, duurzame materialen

De woningen vormen samen één beeld. Belangrijk voor de bebouwing op Meinerseiland is de ondergeschiktheid aan het natuurlijke karakter. Dat betekent aardse, natuurlijke kleuren materialen. Hout is het hoofdmateriaal. De woningen op zich zijn uniek van vorm, maar door gezamenlijk keuze van hoofdmateriaal (hout) worden de verschillende woningen als één geheel ervaren. Een diverse verzameling van gelijksoortige gebouwen.

Impressie vrijstaande woningen aan de rand van het eiland

Impressie cluster woningen centraal op het eiland

Familie van gebouwen, private buitenruimtes geïntegreerd

Meerdere volumes + patio vormen architectonisch geheel

'Lichte architectuur'. Landschap loopt optimaal door

Buitenruimte geïntegreerd in architectuur

Buitenruimte geïntegreerd in architectuur

Omsloten, gebouwde, geïntegreerde buitenruimte

Geïntegreerde buitenruimte, gebouw lijkt te zweven in reliëf

Spelen met reliëf levert mooie geïntegreerde oplossingen

Gebouwde buitenruimte als onderdeel van de architectuur, en het landschap tot aan de gevel, soms met het eerste deel gemaaid

Natuur tot aan de gevel, veel glas, toch veel licht binnen

6.5 BEELDKWALITEIT OPENBARE RUIMTE

Natuurlijk bosgebied op de hogere gronden.

De hogere delen van het eiland worden bebost, de kavels en wegen zijn daar als het ware 'uitgesneden'. Soms zijn deze beboste delen ruim (tientallen meters breed) soms smaller (10 m) en op zijn smalst enkele meters breed. Dit casco van bos oogt natuurlijk en niet- aangeharkt. Doordat het bestaat uit bomen, struweel en ondergroei die typisch zijn voor een hardhout ooibos heeft het ook bij een breedte van enkele meters genoeg massa om de beoogde bossfeer te realiseren. Bij aanleg zal een combinatie gemaakt worden tussen hardhout en zachtere, nattere soorten, die snel groeien waardoor al snel het beeld van een bos ontstaat.

Referentiebeeld hardhout ooibos (bomen, ondergroei en heesters)

Referentiebeeld overtuigende, smalle (5 meter) ooiboszone

Diverse oevers

De nu nog grotendeels onbereikbare Rijnoevers worden toegankelijk. Door het creëren van extra water ontstaan nieuwe oevers en dus ook nieuwe routes. De oevers zijn van iedereen. Dat betekent dat géén extra woonboten, drijvende woningen en tuinen mogelijk zijn, die zicht en toegankelijkheid van de oevers zouden beperken. Soms zijn de oevers moerasachtig, soms bebost met een pad er doorheen, soms zijn de oevers brede grasoevers en soms zijn het zandige strandjes aan het water.

Impressie woning omzoomd door boszone.

Referentie redelijk smalle (12 meter brede) natuurlijk ogende bosstrook.

Impressie zuidrand van Meinerseiland met natuurlijke oevers en publieke functie in bestaand gebouw op de oever

6.5 BEELDKWALITEIT OPENBARE RUIMTE

Wegen, paden, vlonders, licht.

Paden en wegen zijn vormgegeven zoals dat in natuurgebieden gebruikelijk is. Eenvoudig vormgegeven en gematerialiseerd voegen ze zich heel natuurlijk in het glooiende landschap.

De hoofdroute is smal en heeft het karakter van een openbaar fietspad waar af en toe een auto overheen rijdt, zoals verder in Meinerswijk en op Stadsblokken ook al het geval is. Eenvoudige paden langs de oevers of door het bos zijn half- of onverhard, paden van gemaaid gras of zelfs olifantenpaadjes.

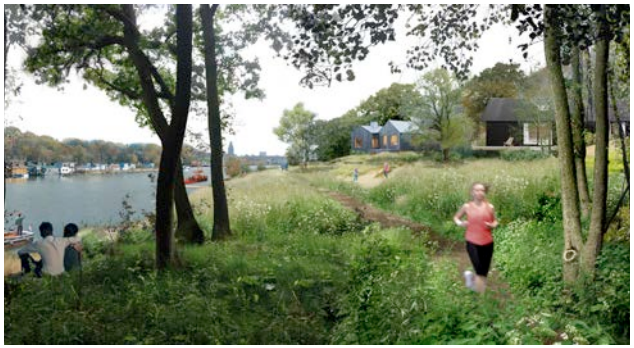
Op steile hellingen van oevers naar boven kunnen eenvoudige trappen in het landschap ingepast worden.

Sober vormgegeven steigers die het water insteken, vormen mooie publieke plekken om te zitten, vissen, vanaf te duiken of de boot aan te leggen.

Met straatverlichting wordt terughoudend omgegaan.

Referentiebeeld eenvoudige onverharde paden over oevers

Impressie noordelijke oever Meinerseiland met hoger gelegen bebouwing

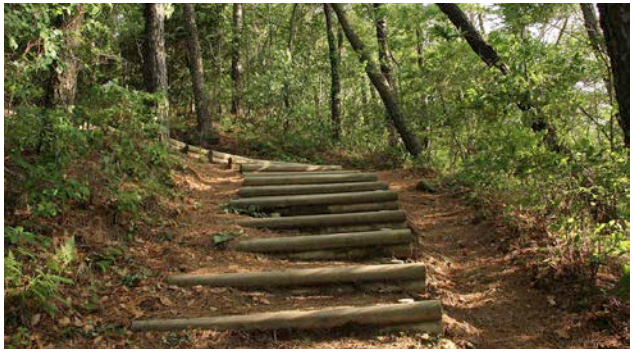
Fietspad door Meinererswijk

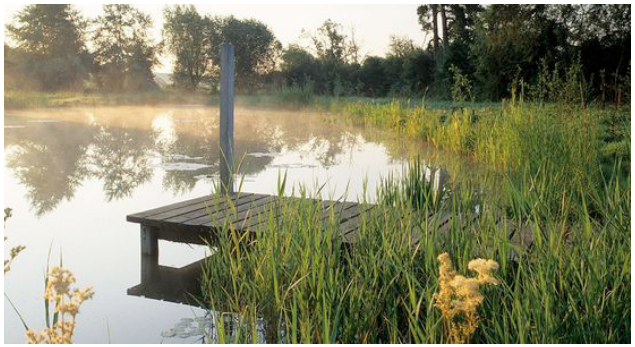
Referentie smalle bosweg

Meginhardweg, een smalle landweg voor fietsers en bestemmingsverkeer

Natuurlijke trappen op steile delen

Referentie open, natuurlijke oever met eenvoudig vormgegeven steiger

6.6 VOORBEELDUITWERKING : MEINERSEILAND

7. Haven van Workum

Impressie Haven van Workum vandaag

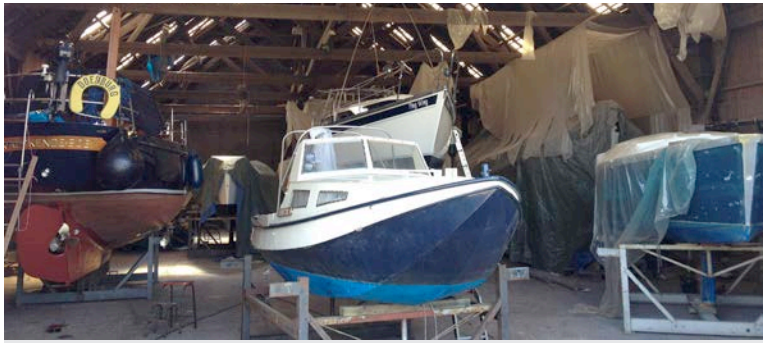

Impressie Haven van Workum in de toekomst; een kleinschalige levendige (passanten-)haven voor wonen werken en recreëren

7.1 BESTAANDE SITUATIE

Foto's van Haven van Workum en in verlengde daarvan de haven van Coers in huidige situatie, met de havenzijde afgeschermd van het publiek, en de publieke route buitenom

7.2 VISIE

De aanwezigheid van de haven is één van de grootste kwaliteiten van het gebied. Vandaag is deze haven een relatief afgesloten bedrijventerrein waar boten staan en opgeknapt worden. Een verborgen plek voor de Arnhemmer.

Het doel is om van deze haven een levendige plek te maken aan het water, voor de Arnhemmer, de toerist én de booteigenaar. Een publieke jachthaven waar het voor iedereen goed vertoeven is en nog steeds gewerkt wordt. Een stoere plek, waar boten in en uit het water getakeld worden, waar verkeer doorheen rijdt, waar gewoond wordt en met een prachtig uitzicht over de Rijn en de binnenstad.

Door het verplaatsen van de doorgaande route van de achterzijde naar de voorzijde van de werf wordt de haven 'omgedraaid'. De huidige achterkant, aan het water, wordt de voorkant. De huidige voorkant, tussen bebouwing en de Eldenseweg, wordt de achterkant. Dat wordt het 'erf' voor de werf, waar gewerkt kan worden en opslag plaats vindt.

De haven wordt vergroot en ook geschikt als passantenhaven. Een paviljoen met zicht over de Rijn versterkt het karakter van de haven als verblijfsruimte. Er worden woningen voorzien die zowel op omliggend landschap als op de haven uitkijken. Woningen zorgen voor levendigheid, ook als publieke functies gesloten is.

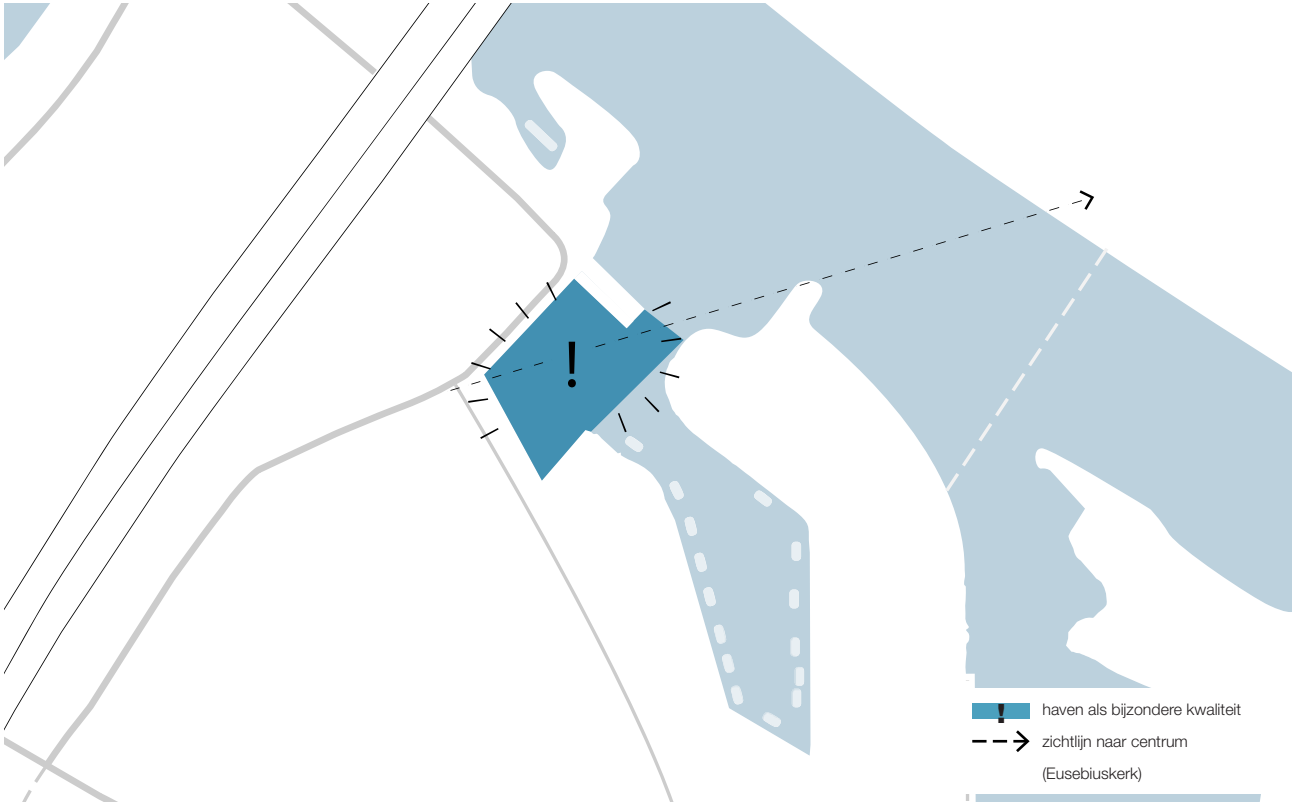
Uitsnede Visiekaart Haven van Workum

7.3 RUIMTELIJKE HOOFDPRINCIPES

1. De haven staat centraal

Maximale beleving van de haven en de Rijn, met uitzicht naar de stad.

De kwaliteit van de haven wordt vandaag onderbenut. Ze zal in de toekomst centraal staan bij de ontwikkeling van de Haven van Workum. Door de haven te vergroten is hij zichtbaarder en beter te gebruiken als passantenhaven. Zowel de auto- als de fietsroutes gaan langs de haven. Hierdoor maakt de haven deel uit van het gebied en vormt het een entree voor Stadsblokken Meinerswijk.

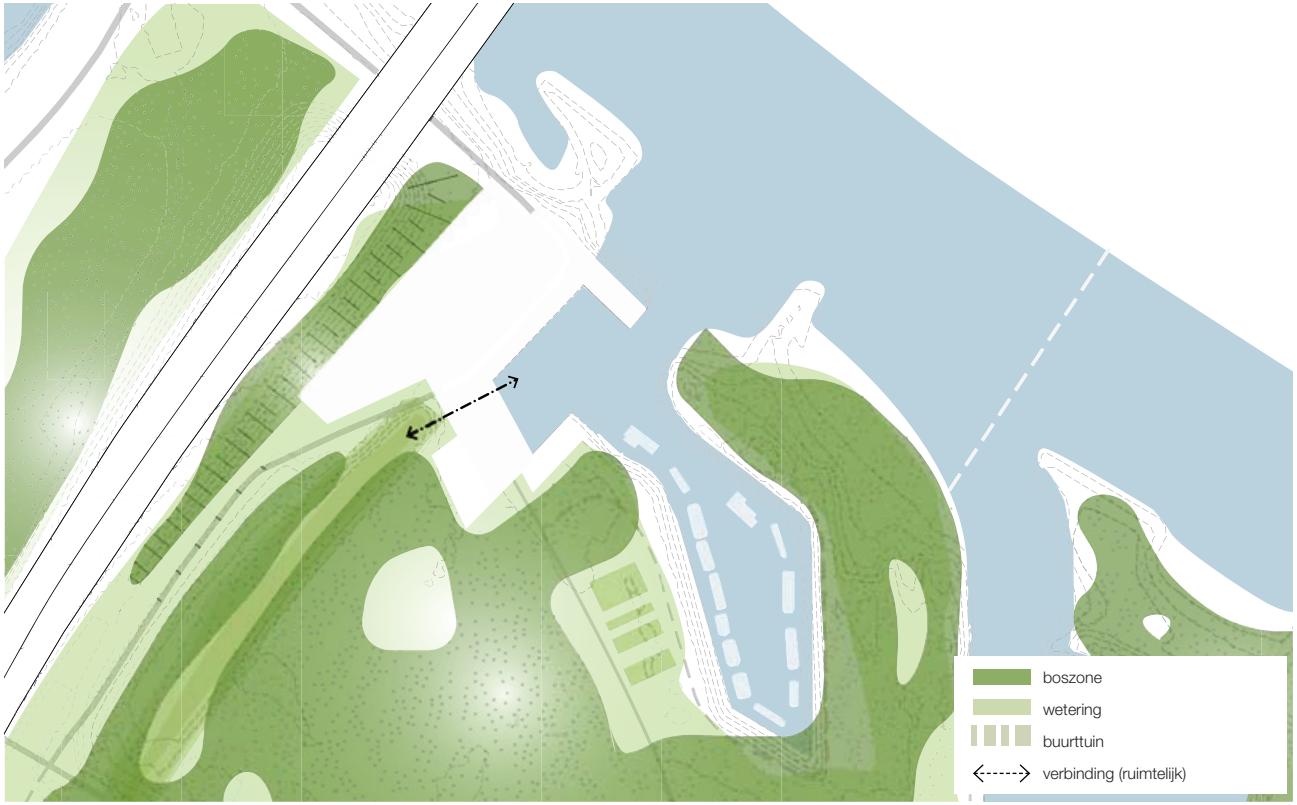

De haven staat centraal, met van daaruit het zicht op de stad

2. Tussen ooibos en Rijn

Het landschappelijke kader omarmt de haven.

Hoewel de Haven van Workum vanaf de overzijde goed zichtbaar is wordt ook deze haven omsloten door een groen kader. Ooibos achter de haven, beplanting aan de voet van de Eldenseweg en op de oostelijke landtong omsluiten de haven en versterken de enclave, die zich opent naar de Rijn. In de huidige situatie is het groen op Stadsblokken vrij versnipperd. Mooie groen stukken als het driehoekige bosje bij het begin, de groene landtong met zijn mooie strandjes en bijvoorbeeld het Kastanjelaantje ten zuiden van de ASM haven zijn losse snippers gescheiden door hekken en verharding. Doel is om dit om te draaien: het landschap moet een continu geheel vormen waar de bebouwde gedeeltes als levendige enclaves midden in liggen en routes, naar de oevers van de Rijn of tussen Stadsblokken en Meinerswijk, logisch en ongehinderd doorlopen. Dit groene kader van Stadsblokken blijft natuurlijk van karakter. Ook de buurttuin bij de Haven van Coers wordt hiermee een bijzondere plek in het meer continu doorlopende landschap. Net als bij de andere havens in het gebied wordt de beleving van de haven als enclave binnen het aaneengesloten landschap versterkt.
In de Haven van Workum kan een doorzicht richting (de begroeide) wetering de ruimtelijke relatie tussen landschap en haven versterken. De nieuwe ontwikkeling richt zich op omliggende landschappelijke kwaliteiten. De landschappelijke structuren helpen tegelijkertijd mee om achterkanten rond de Haven van Workum af te schermen.

Een aaneengesloten natuurlijke groene structuur op Stadsblokken waar de gecultiveerde delen als de havens en de moestuin als enclaves in liggen.

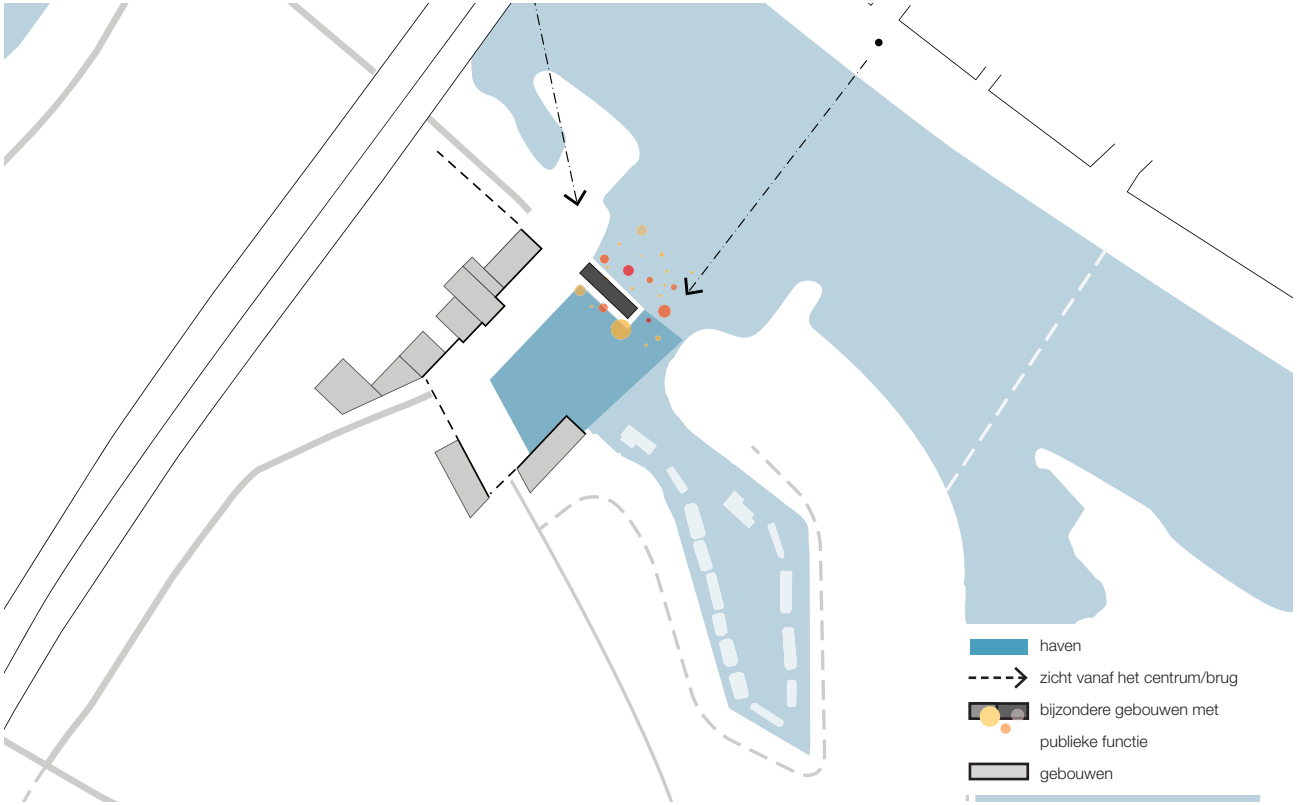
Natuurlijk ooibos op Stadsblokken

Op de zandige koppen van de landtongen zijn de Rijn en de binnenstad vanuit de natuurlijke setting prachtig beleefbaar

3. Een gezicht naar de stad

De enclave Haven van Workum is net als De Praets een vooruitgeschoven post aan het water, prominent gelegen aan de oever van de Rijn. Goed zichtbaar vanaf de Rijnkade en met een mooi zicht over de Rijn en de binnenstad.
Dit front ontwikkeld zich dus tot representatief gezicht en de openbare ruimten aan het water maken de Rijn beleefbaar.

De haven van Workum heeft een gezicht naar de stad

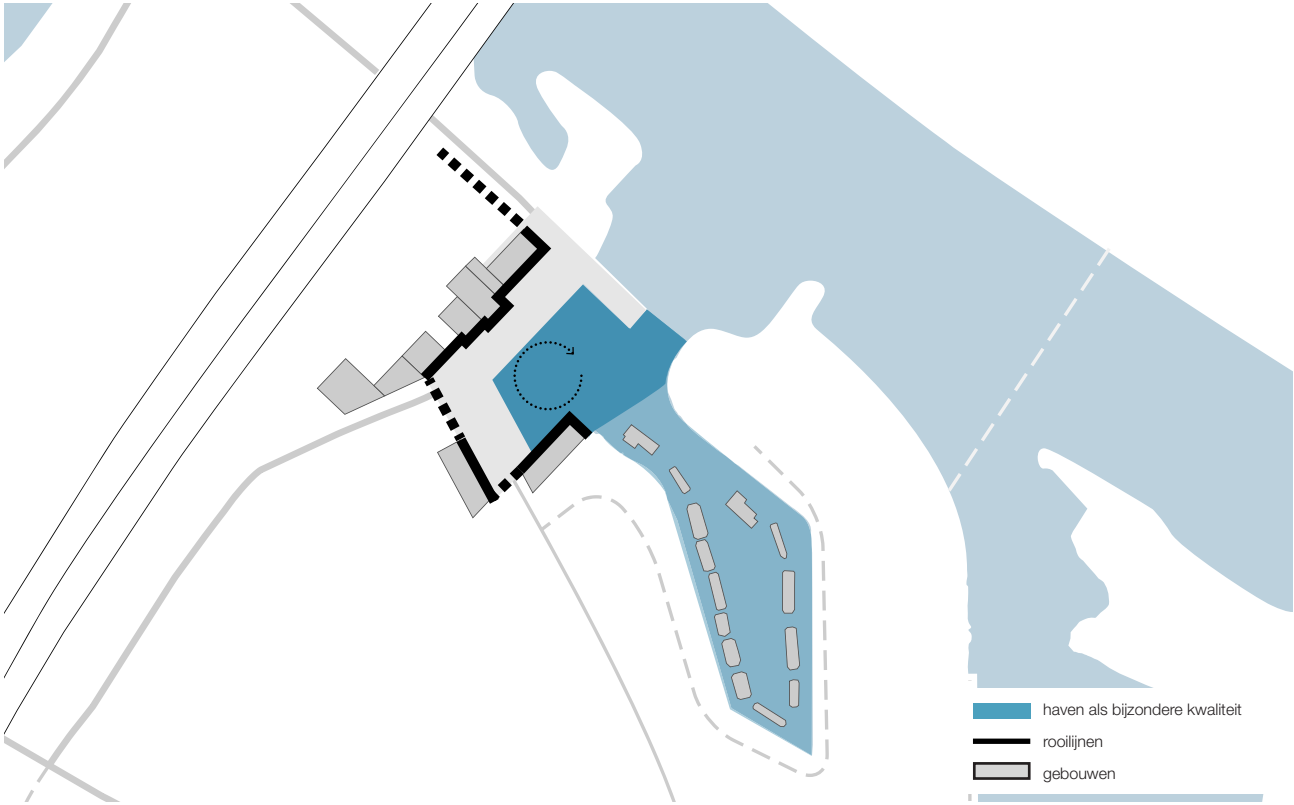

Impressie Haven van Workum (l) en De Praets (r) met hun gezicht naar de Rijn en binnenstad

4. Bebouwing omarmt de haven

Nieuwe gebouwen begrenzen ruimtelijk de haven en maken nieuwe voorkanten.

De bebouwing omsluit de haven waardoor het intieme karakter van de haven geaccentueerd wordt en een enclave ontstaat met het water als middelpunt. De blik wordt gericht op het water en de Rijnkade aan de overzijde.

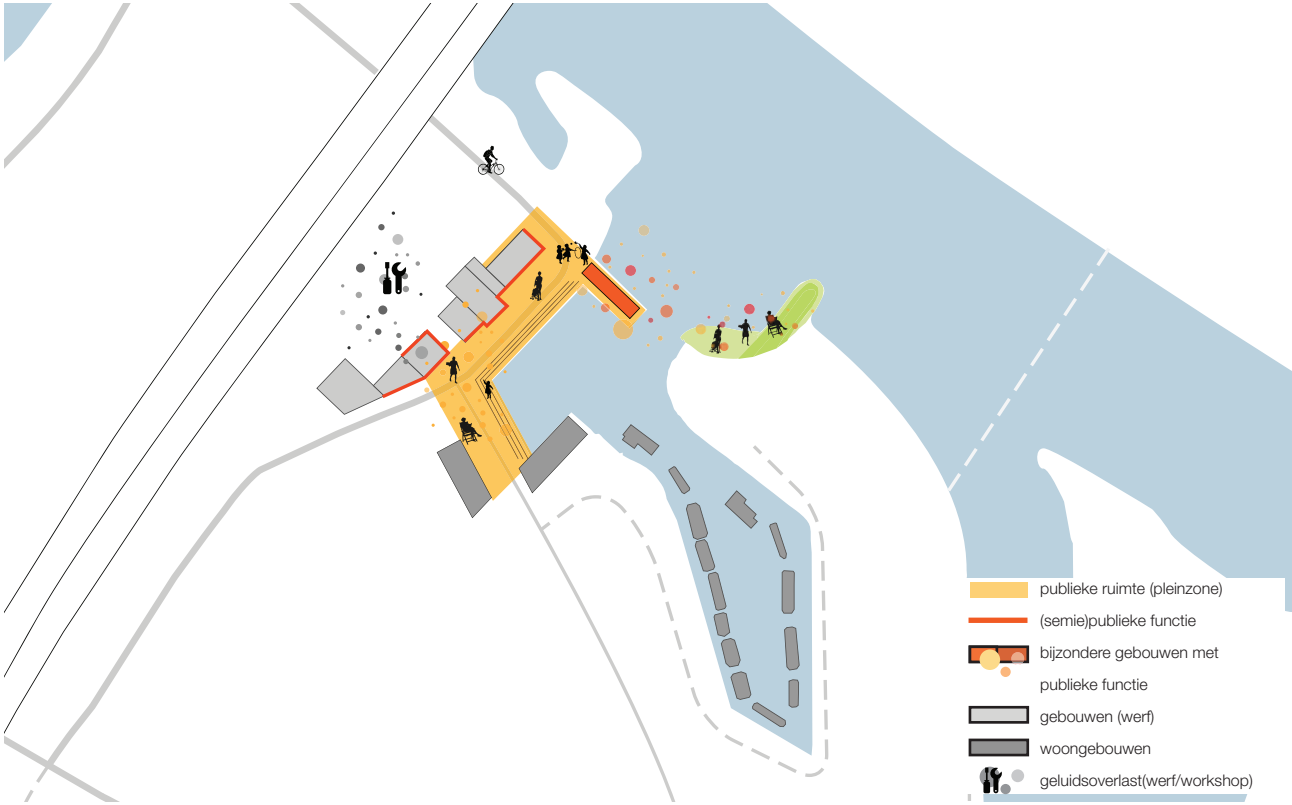

Bestaande en nieuwe bebouwing omarmen de haven

5. Een publieke verblijfsplek

Van ontoegankelijk naar publiek.

Het vandaag afgesloten bedrijventerrein wordt in de toekomst een publieke verblijfsplek. Belangrijk hiervoor is in eerste instantie het toegankelijk maken van de haven.
De aanwezigheid van Watersport Centrum Arnhem is al een grote troef. Door deze werkfunctie als basis van de ontwikkeling te gebruiken, maar de ruimte eromheen anders te organiseren (de route naar het water te verplaatsen) wordt ruimte vrijgespeeld aan het water.
De haven kan publieke ruimte worden, terwijl de achterkant van de werf - het erf - naar de brugzijde verschoven wordt. Het werf karakter van de haven blijft behouden en wordt beleefbaar.
Activiteiten die geluidshinder opleveren gebeuren (net als nu) in de hal of daarachter. De geluidsoverlast van de werkfunctie wordt zo gekoppeld aan het verkeerslawaai (Eldenseweg).
De wanden van de werf (bestaand en nieuw) vormen hun eigen geluidsbarrière. Geluidsoverlast wordt zo beperkt voor bezoekers, (toekomstige) bewoners en de Rijnkade.
Door aan de zijde van de bewoonde Haven van Coers een loods te verwijderen en woningen toe te voegen, ontstaat er ook buiten werktijd een levendig gebied.
Door op de kop van de haven een publieke functie te realiseren middels een paviljoen en terraszone wordt deze haven een plek voor iedereen, met een weids uitzicht over Rijn, Rijnkade en binnenstad.

De kades als verblijfsruimte aan het water

6. Het gehucht van Workum

Van Workum als schakel in reeks gehuchten.

Door van Workum als gehucht aan de haven te zien kunnen we de historische continuïteit van het gebied terugbrengen. Door de tijd heen is de Nelson Mandelabrug steeds meer een barrière geworden die Stadsblokken van Meinerswijk ruimtelijk afsnijdt.
Met van Workum als gehucht gaat het thuis horen in de reeks van gehuchten van Het Heuveltje, De Praets, Van Workum, Haven van Coers en uiteindelijk ook de ASM haven.

De Haven van Coers ligt vandaag verscholen in het gebied. Maar ook zij maakt deel uit van het grotere geheel. Door het logisch verbinden van paden ontstaan routes langs deze haven. Het waar mogelijk vrijmaken van de oevers (opstallen, bergingen, etc.) zal ook hier de beleefbaarheid en de ruimtelijke kwaliteit van de haven versterkt worden.

Door de route dóór de haven van Workum te leggen wordt deze als een kraal aan het snoer van gehuchtjes geregen

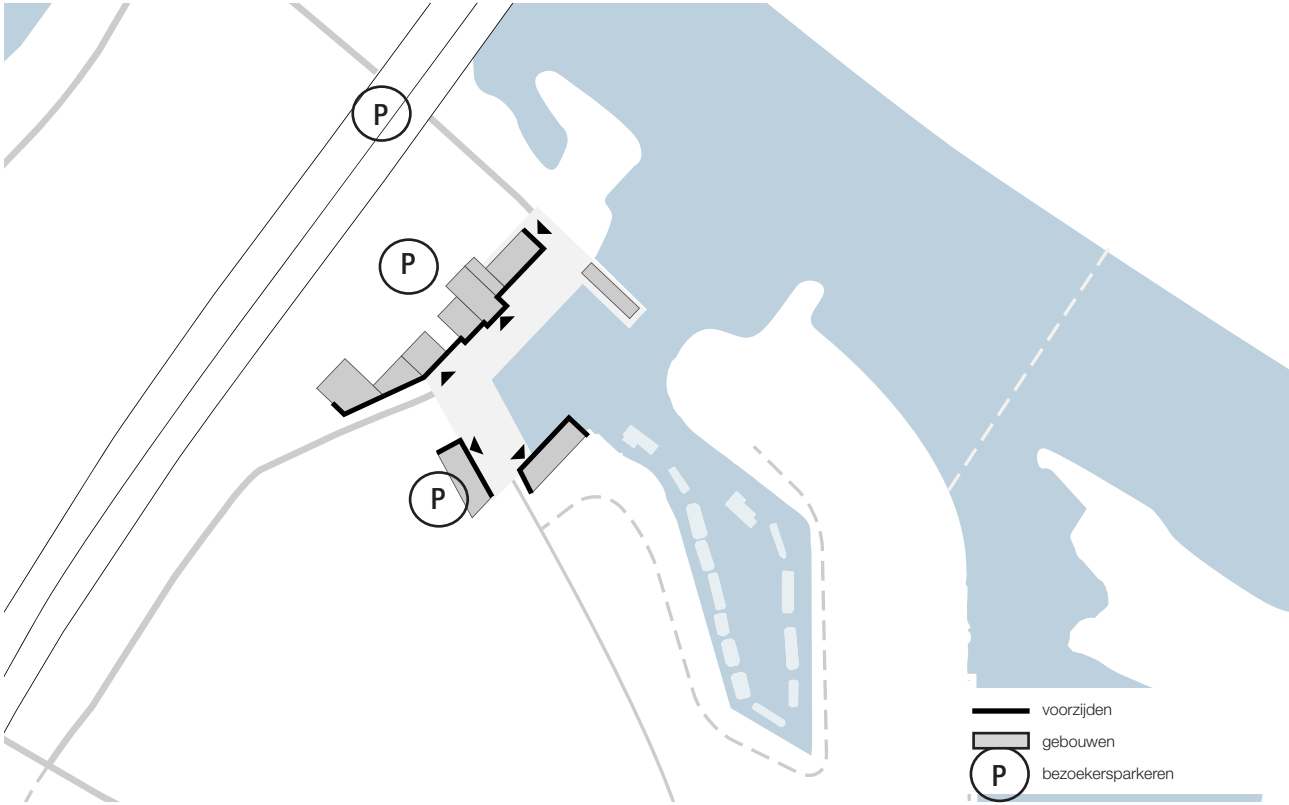
7. Voor- en achterkant worden omgedraaid

Parkeren van auto's en stalling van boten concentreert zich aan de achterzijde. Parkeren bewoners opgenomen in architectuur.

Door de haven 'om te draaien' - de waterkant de voorkant te maken en het dijktalud van de Eldenseweg de achterkant, ontstaat er een afgesloten ruimte tussen bebouwing en de dijk om botenopslag en het parkeren voor medewerkers en bezoekers van de haven een plek te geven 'op het eigen erf'.

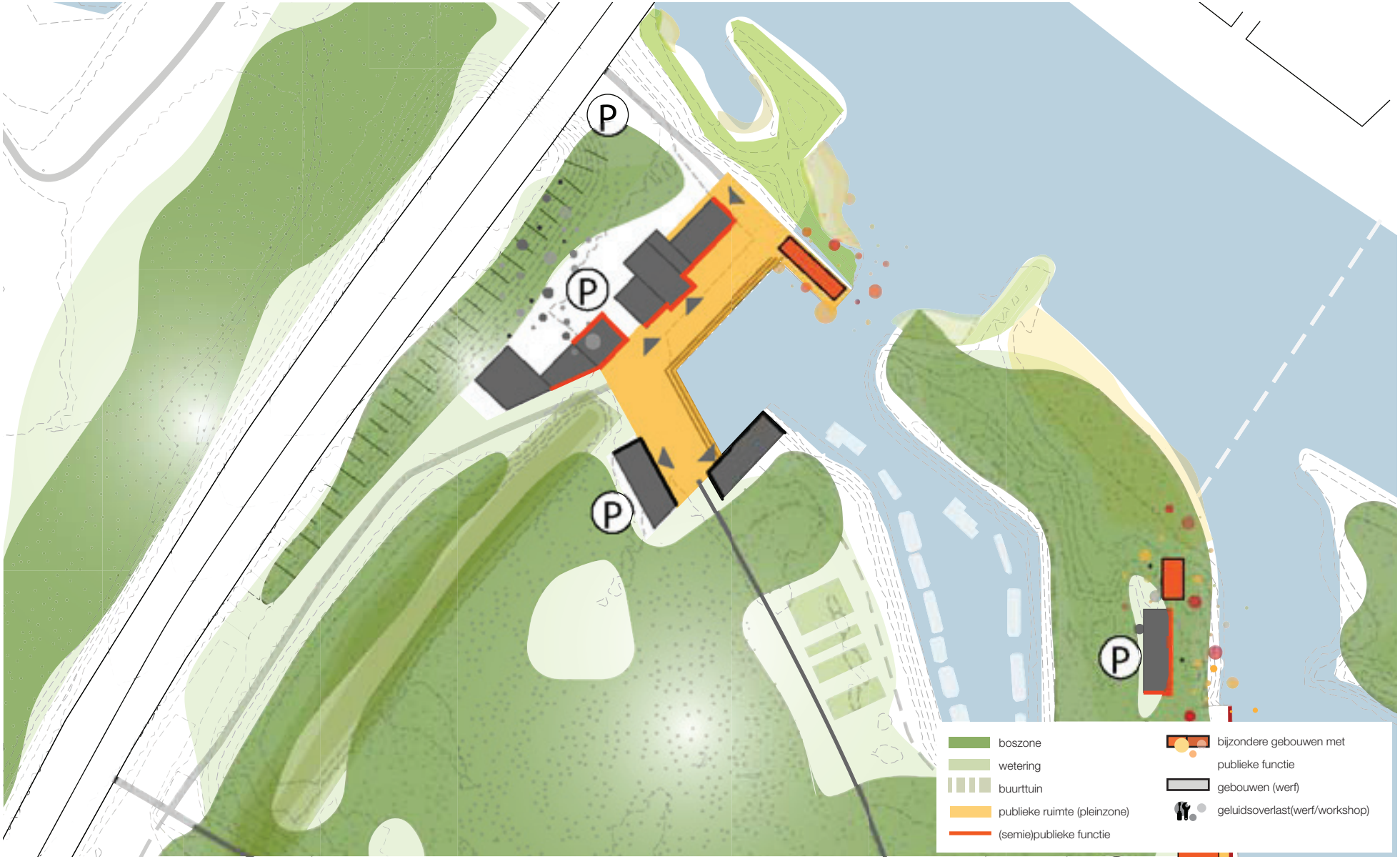
Ook voor het gebouw ten zuiden van de Stadsblokkenweg geldt dat parkeren eventueel aan de (onzichtbare) zuidzijde van het gebouw opgelost kan worden.

Parkeren voor de bewoners vindt plaats onder de gebouwen of wordt opgenomen in de architectuur.

Voorkanten aan het water, parkeren (en botenopslag) aan de achterzijde.

RUIMTELIJK CONCEPT HAVEN VAN WORKUM

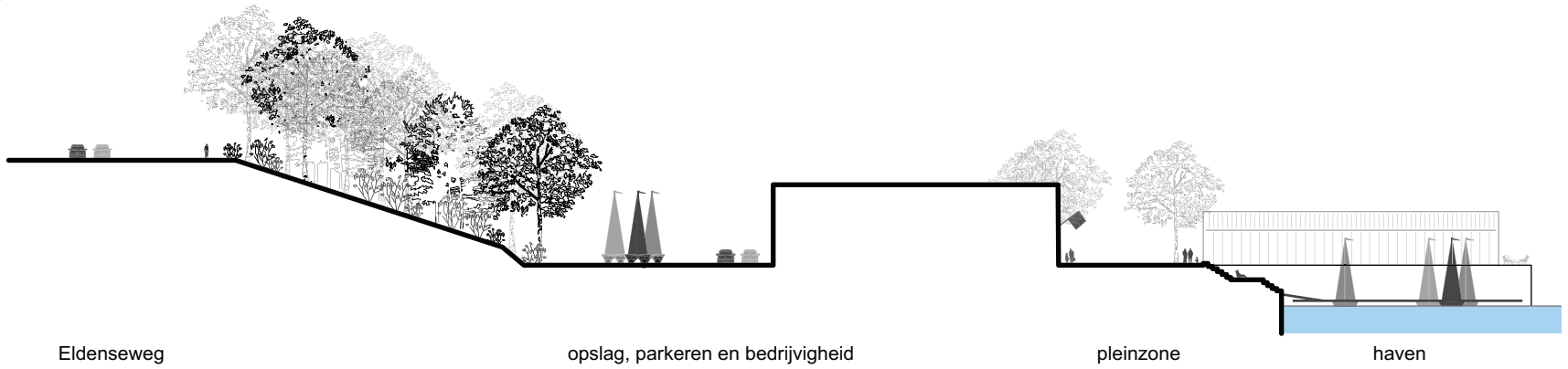
Overzichtstekening principes Haven van Workum

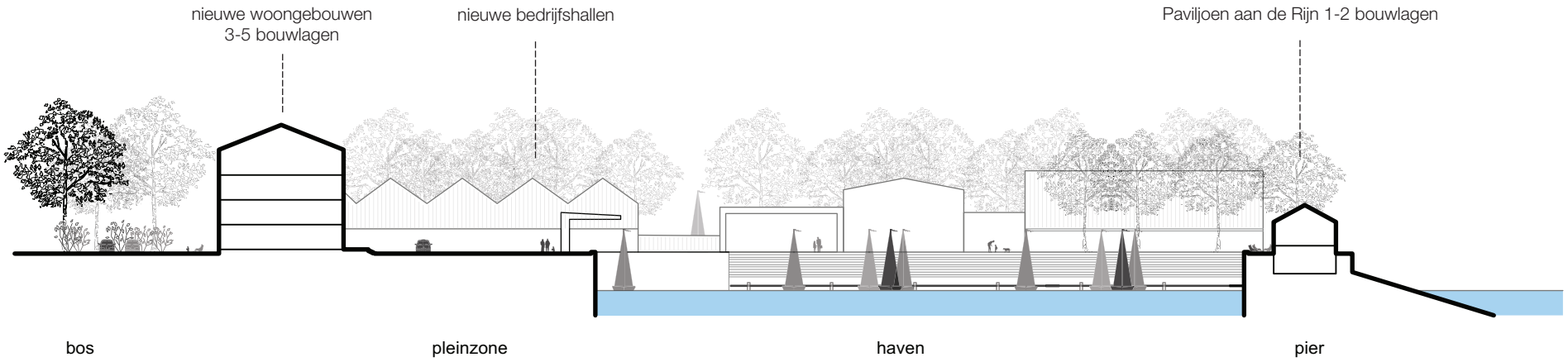
PRINCIPE-DOORSNEDES HAVEN VAN WORKUM

Kleinschalige haven georiënteerd op de Rijn

Het ensemble van Van Workum omsluit de haven en is zelf weer omsloten door het groene kader van het zuidelijk gelegen bosje en de westelijk gelegen Eldenseweg.
De hoogte van het ensemble loopt naar de Rijn toe getrapt af: van het hoge groene kader, de woongebouwen, loodsen via het lage paviljoen op de pier naar het laagste niveau: het water.

De hoogte van de gebouwen varieert van 1 tot maximaal 5 bouwlagen, en blijft daarmee ruimschoots binnen de marge van 15m gemiddeld die het uitwerkingskader biedt.

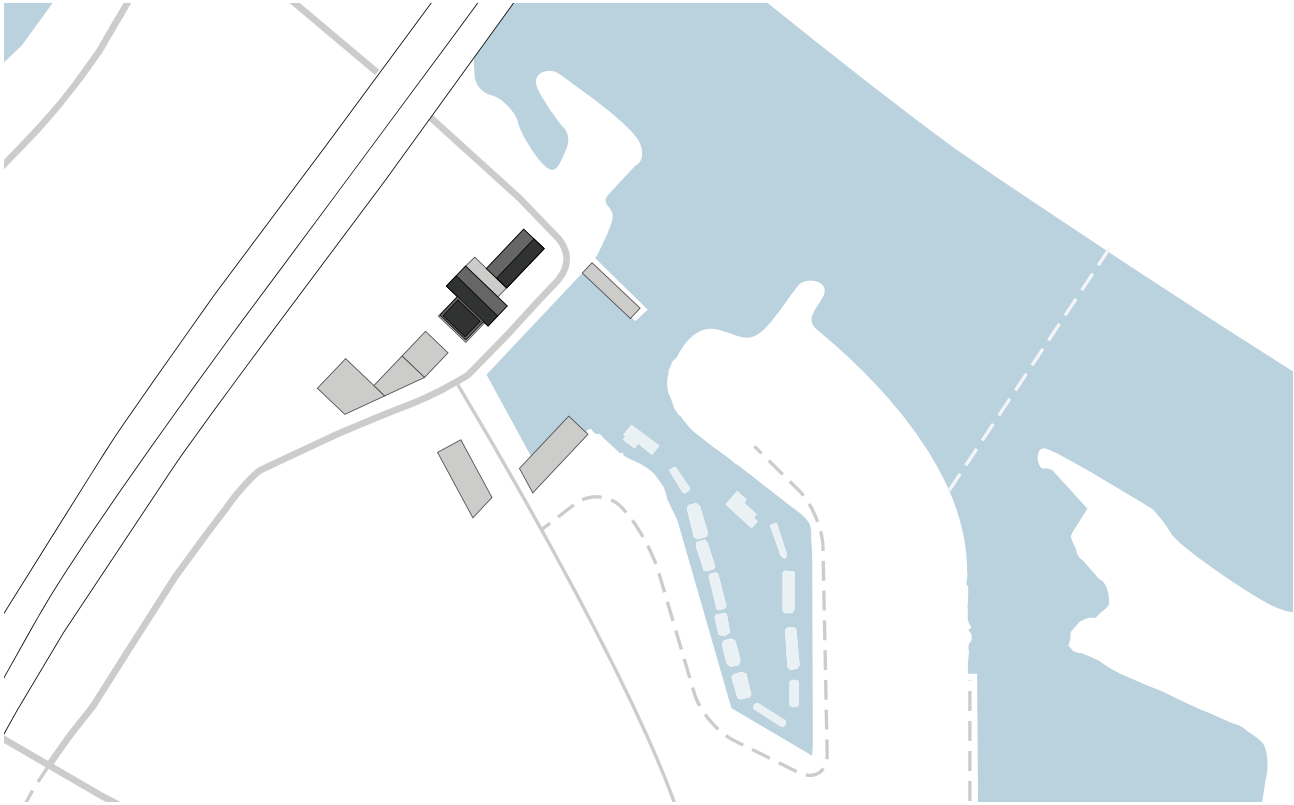

7.4 BEELDKWALITEIT ARCHITECTUUR

Hergebruik hallen

Door het behoud van het rijtje havengebouwen blijft naast de werffunctie ook de huidige werfsfeer behouden. Door toevoeging van nieuwe bebouwing, voor de werf, voor woningen en een paviljoen op de pier, wordt de haven een symbiose tussen oud en nieuw.

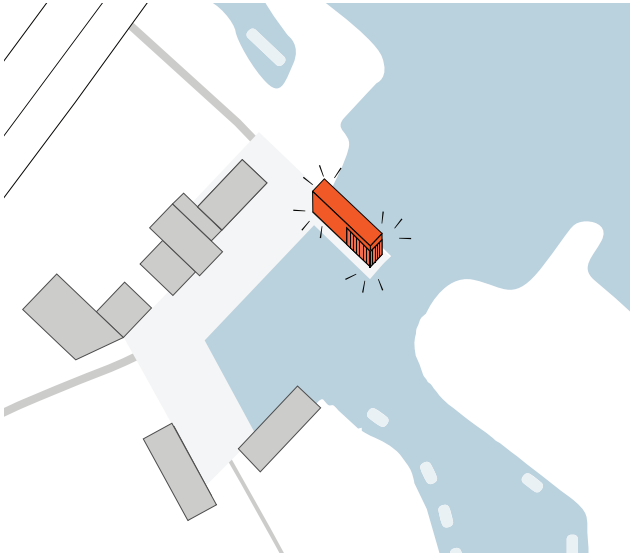
Bestaande gebouwen westelijk van de haven blijven behouden

Bestaande gebouwen van Watersport Centrum Arnhem

Bijzonder gebouw op de pier

Door het vergroten van de haven wordt de bestaande krib die de haven afsluit een markante pier. Deze is als één van de weinige plekken op Stadsblokken goed zichtbaar vanaf de overzijde. Een publieke functie op deze pier maakt van deze uitgesproken plek aan de Rijn een bijzondere verblijfsruimte. Met een bijzonder paviljoen wordt de herkenbaarheid vanaf de Rijnkade en de Mandelabrug versterkt.

Een bijzonder gebouw accentueert de pier

Referentie gebouw op de pier

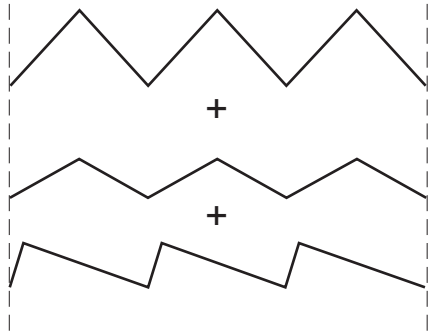

Het huidige, verdwijnende Museumcafé van Museum Arnhem, mogelijk her te gebruiken op de pier

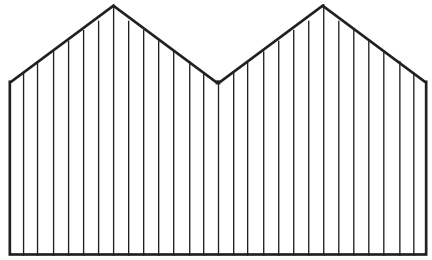
Stoere havenarchitectuur

Naast het hergebruik van de bestaande gebouwen zal er ook nieuwe bebouwing toegevoegd worden. De gemiddelde hoogte is 15 m. Hierbij is het belangrijk dat deze nieuwe bedrijfs- en woongebouwen refereren naar stoere havenarchitectuur. De volgende principes kunnen het havenkarakter versterken:

- Ensembles per gebouwengroep:
  Gebouwen die volgens programma of locatie geschakeld staan dienen in relatie met elkaar ontworpen te worden. Als ensemble van verschillende gebouwen.
- Diversiteit aan dakvormen:
  Door het toepassen van een variatie van dakvormen wordt het industriële karakter van de haven onderstreept. Deze kunnen scherpe of stompe zadeldaken, sheddaken, etc. zijn.
- Een mix van materialen:
  Refererend naar de voormalige houthandel in deze haven speelt hout een rol, maar ook materialen als kunststof, beton, metaal en baksteen kunnen gebruikt worden.
- Relatie met het water:
  Gebouwen die gelinkt zijn aan het water zijn kansrijk om contact te maken tussen architectuur en water. Door het aanleggen van een steiger of drijvend platform kan deze locatie maximaal benut worden.

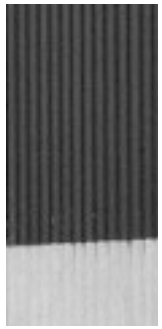
Variatie aan dakvormen

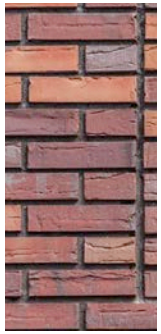
Verticale belijning materialen

Hout

Kunststof

Baksteen

Referentie boothuis-achtig woongebouw (Hoyt)

Referentie dakvorm & materialisatie (JagerJanssen + Dressen)

Referentie dakvorm & materialisatie (hallen) (Joao Mendes Ribeiro)

7.5 BEELDKWALITEIT OPENBARE RUIMTE

Parkeren uit het zicht

Zowel voor de woningen als voor de publieke functies wordt parkeren binnen de eigen ruimte opgelost. Dit wil concreet zeggen dat parkeren voor Watersport Centrum Arnhem binnen het terrein gebeurt en ook de nieuwe woongebouwen parkeren moeten inrichten op eigen terrein. Dat kan ondergronds of als onderdeel van de architectuur. Bezoekersparkeren wordt deels voorzien in de bestaande zone onder de brug en in de zone tussen brug/dijk en bebouwing van de werf, of elders uit het zicht, zorgvuldig ingepast in het landschap.

Betere toegankelijkheid voor voetgangers en fietsers

Het verbeteren van de verbindingen per fiets, te voet of met de pont moet de bezoekers van de haven stimuleren om de auto te laten staan. Het realiseren van twee stijgpunten de Mandelabrug op - één vanuit van Workum en één vanaf de Rijnkade is wellicht in de toekomst een mogelijkheid om de toegankelijkheid van het gebied en de relatie met de binnenstad sterk te verbeteren.

In de inrichting van van Workum dient de mogelijkheid voor deze verbinding open gehouden te worden.

Flexibele openbare ruimte

De publieke ruimte die de haven omarmt is flexibel. Doorgaand fiets- en autoverkeer, wandelaars, (horeca) bezoekers, bewoners en de gebruikers van het Watersportcentrum en jachthaven maken allemaal gebruik van dezelfde kade langs de haven. Letten en even wachten op elkaar horen bij de dorpse sfeer van de kleinschalige haven die dit knooppunt is.

Robuuste, maar gebruiksvriendelijke materialen

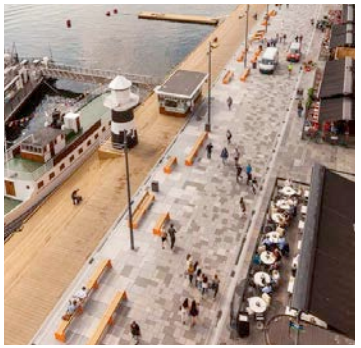
De haven is een plek waar boten in en uit het water gehesen worden, verkeer overheen rijdt en het water tegen aan klotst. De openbare ruimte wordt dus voorzien van robuuste materialen die tegen een stootje kunnen, zoals hout, beton of kasseien.

Levendige, gedeelde publieke ruimte aan de

Houten vlonders als verblijfsruimtes aan het water

Robuuste, karakteristieke materialen die van de haven verblijfsruimte maken

7.6 VOORBEELDUITWERKING : VAN WORKUM

8. ASM Haven

Luchtfoto ASM haven huidige situatie

Impressie ASM haven in de toekomst, een jaarrond bruikbaar strandpark op de voorgrond, een levendige stadshaven verscholen in het groen rondom de ASM haven

8.1 BESTAANDE SITUATIE

Het huidige ASM terrein; een groene, cultuurhistorische maar verlaten plek in het midden van de stad. Het festivalterrein aan de voet van de John Frostbrug als bijna jaarrond lege vlakte.
Het paviljoen van Stadsblokkenwerf als publiekstrekkende pionier aan de sfeervolle oevers van de Rijn

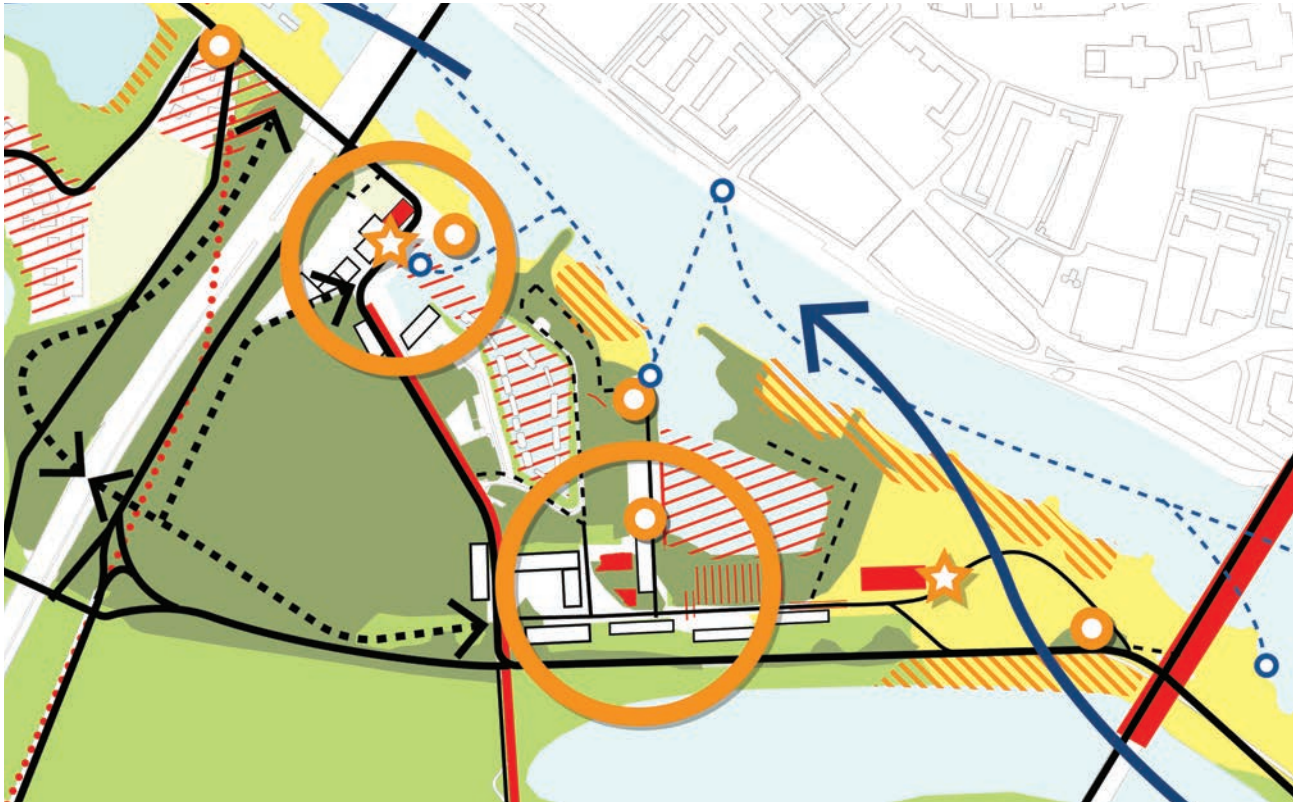
8.2 VISIE

De aanwezigheid van de haven is een cadeau voor de stad. Deze voormalig industriële zone ligt ondanks zijn ligging pal tegenover het stadscentrum als een onbekende oase in het groen. Industriële restanten zoals de oude, overgroeide scheepshelling en de nog bestaande afbouwkade, ademen de sfeer van het verleden.

Het doel van de herontwikkeling is om van deze haven een levendige plek in de stad te maken. Waar je aan het water kan zitten, het verleden te proeven en een hapje kan eten. Waar voorstellingen de haven tot leven wekken, waar gewoond, gesport, gewerkt en gerecreëerd kan worden.

Door de ligging van de ASM haven tussen Rijn en nevengeul, tussen bos en festival-strandlandschap heeft het vier gezichten en brengt het daarmee al het goede van het gebied op één plek samen in deze historische setting.

Nieuwe gebouwen worden zorgvuldig tussen de bestaande relicten en bomen geplaatst. Ze kaderen en begrenzen de bijzondere ruimte als enclave binnen het robuuste uiterwaardenpark. Wonen, werken, horeca en de bestaande Stadsblokkenwerf maken van deze verborgen plek een overwacht levendige wereld, een verrassende bestemming in het groen.

Uitsnede Visiekaart ASM haven

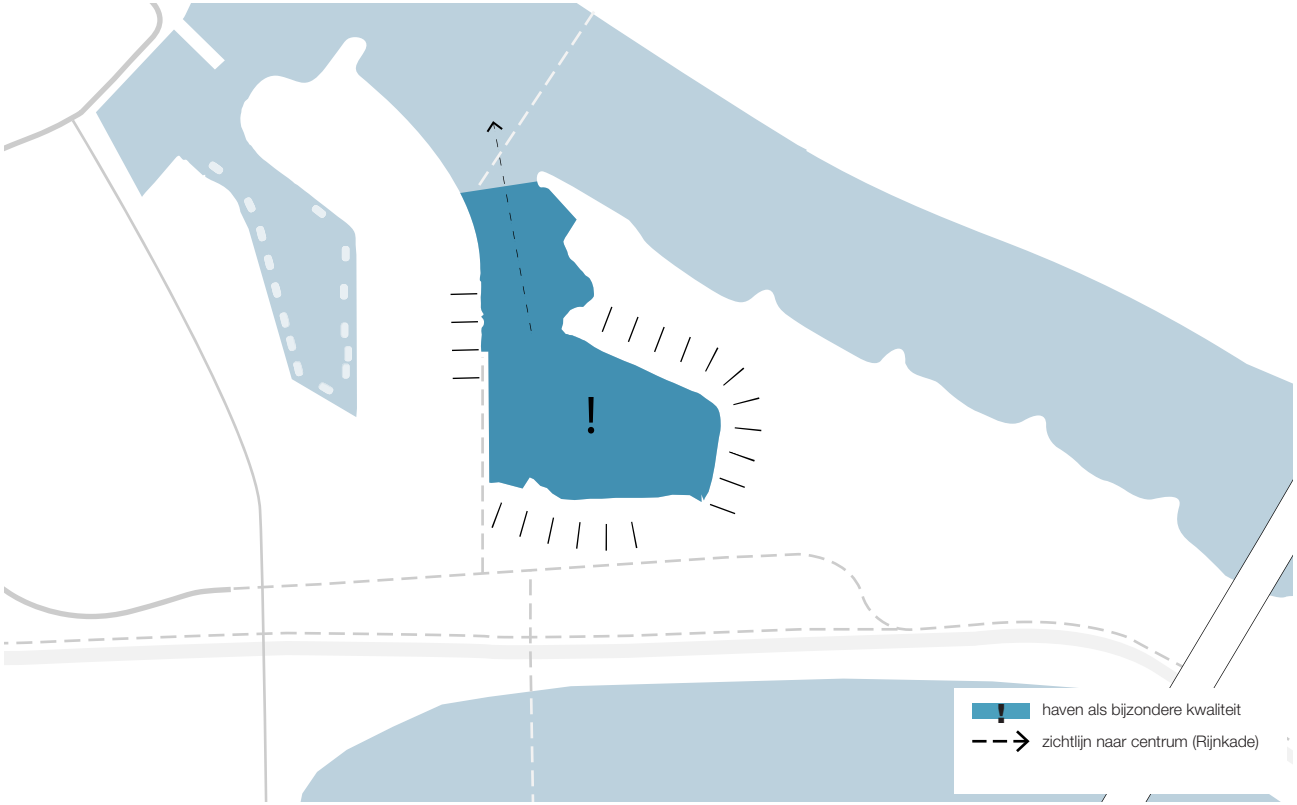
- wonen/werken
- auto-ontsluiting (nader te onderzoeken)
- fiets/wandelroutes
- onverharde wandelroutes
- vaarroute
- aanmeerplaats
- horeca
- activiteit/bezienswaardigheid
- jaarrond levendigheid
- cultuurhistorisch waardevolle relicten/gebouwen
- cultuurhistorisch waardevolle gebieden
- historische routes
- oeverwallenlandschap
- bloemrijk grasland/ruigte
- kwelplassen
- ooibos
- agrarisch weiland
- stroomrichting

8.3 RUIMTELIJKE HOOFDPRINCIPES

1. De haven staat centraal

De haven van de voormalige ASM verf vormt het hart van de ontwikkeling.

In het uiterwaardenpark Stadsblokken Meinerswijk staat de rivier op één. De grote ASM haven, het hart van het schiereiland Stadsblokken vormt samen met de Haven van Workum het startpunt van de ontwikkelingen op Stadsblokken. Belangrijke openbare ruimten, publieke functies en de levendigheid die bewoners met zich meebrengen zullen dus om deze haven heen gegroepeerd worden.

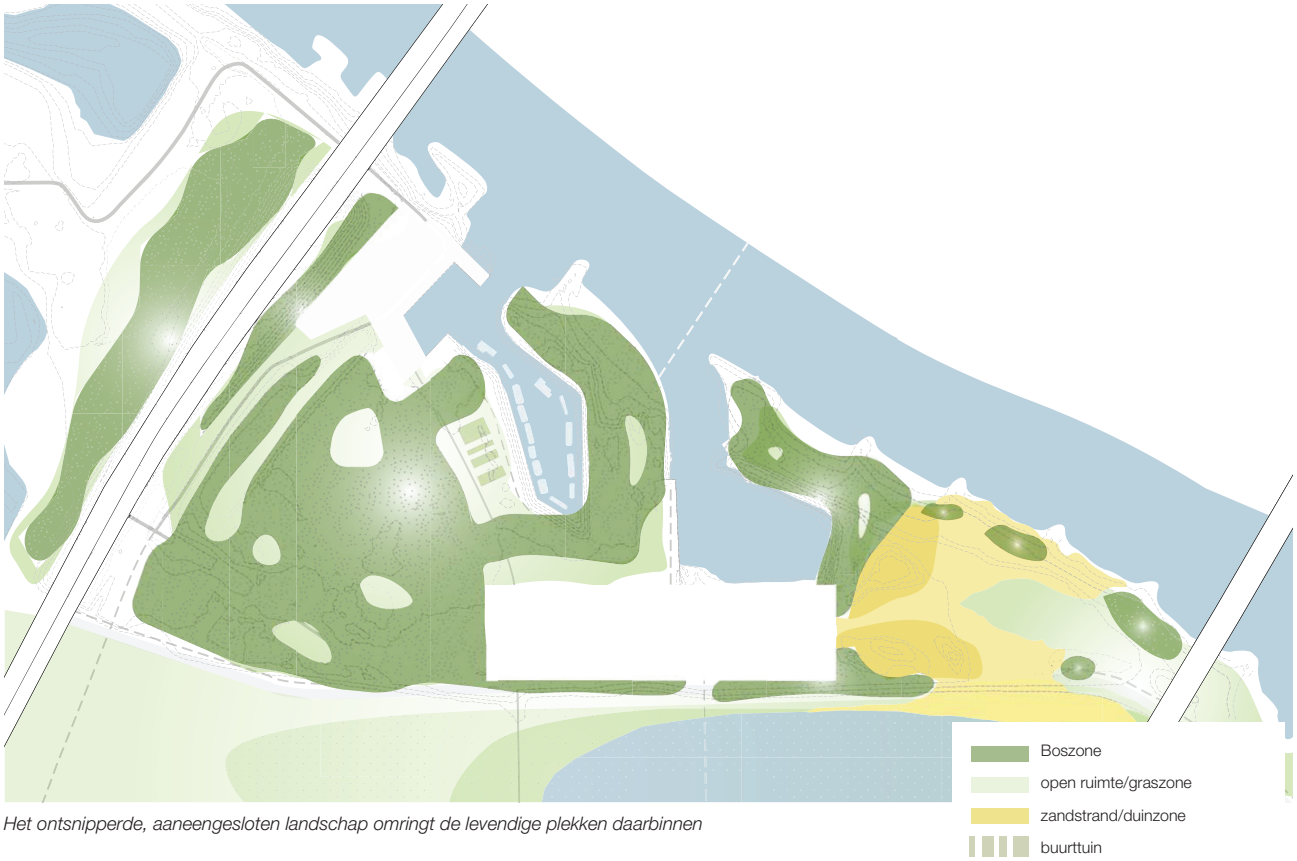

De haven staat centraal in de ontwikkeling van dit gebied

2. Enclave omkaderd door een continu landschap

Rondom de nieuwe enclave ontstaat een aaneengesloten landschap met verschillende landschapstypen die in elkaar overgaan. Samen vormen ze een groen kader dat vanuit de stad de ASM enclave omarmt. De verschillende landschapstypen binnen het gebied zijn hardhout ooibos op de hogere delen, ruig grasland met struweel in de groene rivier en het open, zandige en deels met stroomdalgrasland begroeide oeverwallandschap op de Bakenhof dat overgaat in rivierduintjes tegen ASM aan.

De levendige, bewoonde wereld die rondom de ASM haven gerealiseerd wordt ligt als een enclave uitgesneden in die riviernatuur. De enclave is scherp begrensd, met heldere entrees en een duidelijk verschil in sfeer en inrichting; de robuuste natuur er omheen en de meer gecultiveerde cultuur(historie) er binnenin.

Het ontsnipperde, aaneengesloten landschap omringt de levendige plekken daarbinnen

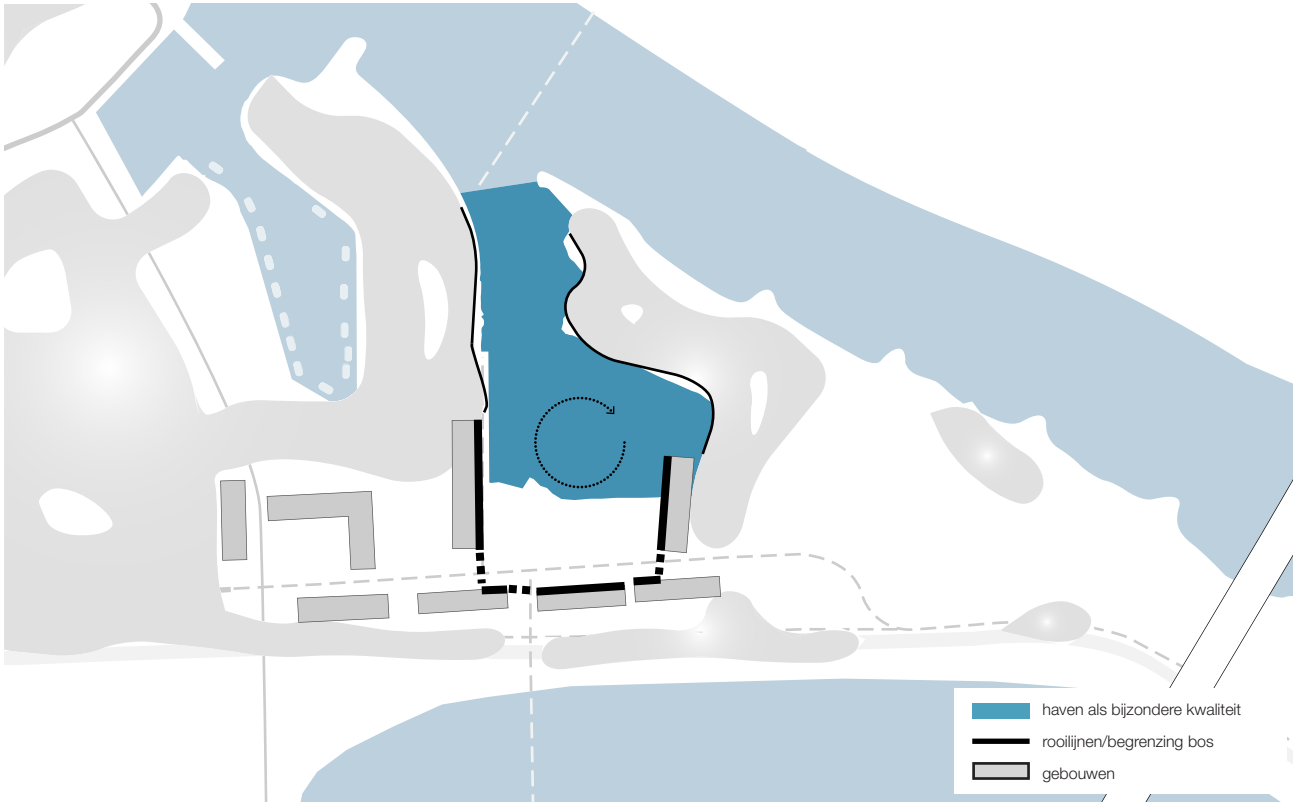

impressie: vanaf de Rijnkade overheerst het groene beeld, het zicht over de ASM haven heen onthult iets van de levendige wereld binnen in dat bossige eiland in de rivier.

3. Omarmen van de haven

Nieuwe bouwvolumes versterken de omslotenheid van de haven.

De vorm van de haven doet denken aan een amfitheater. Deze vorm wordt geaccentueerd met nieuwe bouwvolumes. De beslotenheid van de haven die met name in de zomer deze haven een bijzondere sfeer en verscholen eigenheid geeft, wordt hiermee versterkt. Het belangrijkste cultuurhistorische relict - de ASM haven zelf - wordt hiermee ingelijst.

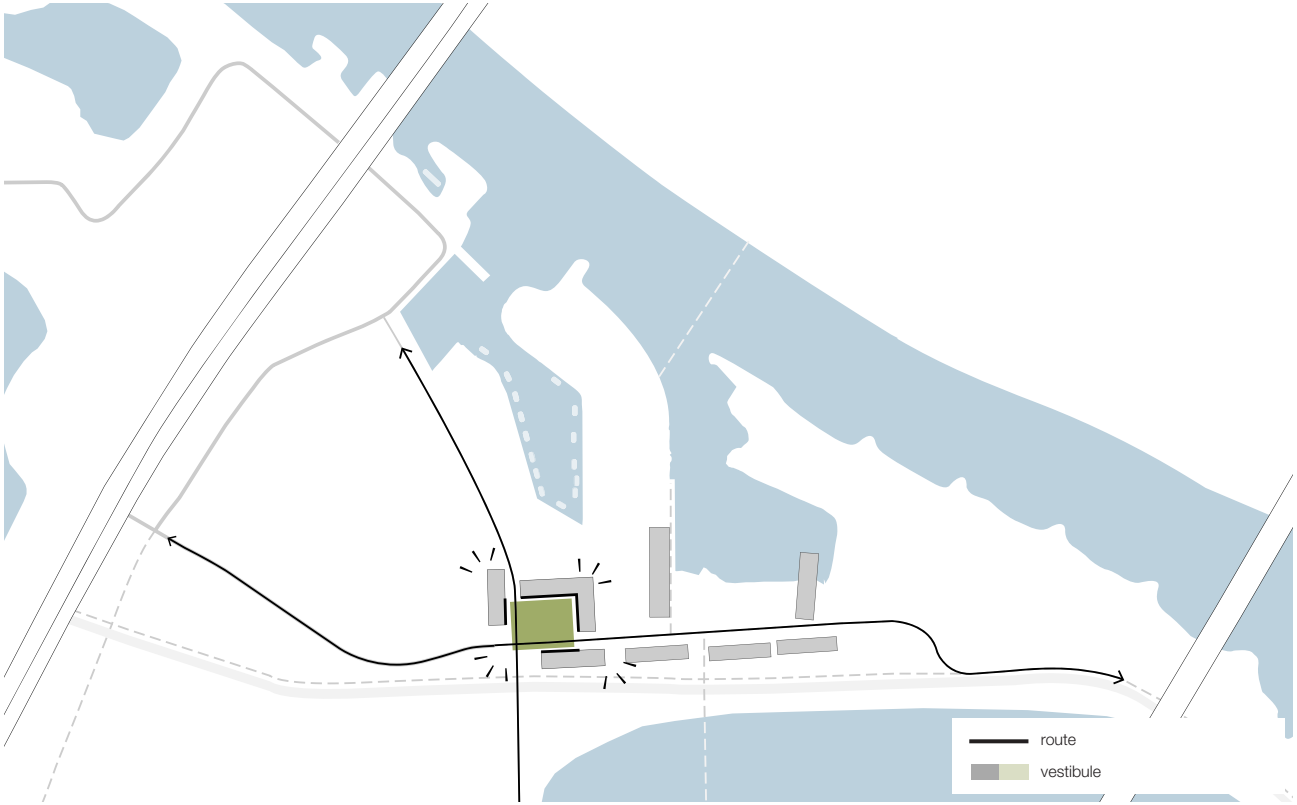
Nieuwe gebouwen versterken de beslotenheid van de intieme ASM haven

4. Kruispunt van routes vormt vestibule van de enclave

De plek waar de nieuwe oost-westelijke route en de bestaande, historische Stadsblokkenweg elkaar kruisen vormt een knooppunt die het begin vormt van de enclave rondom de ASM haven.
Door de bebouwing aan weerszijden van deze routes te positioneren wordt deze enclave als de volgende kraal aan het snoer van enclaves geregen. Het ASM terrein is niet meer zoals nu een terrein waar je omheen, maar doorheen rijdt.
De routes zorgen voor reuring en continuïteit in het gebied.

Vestibule als entree

Het ensemble om dit knooppunt heen vormt een als cluster herkenbaar geheel die een vestibule voor de ASM enclave vormt. De ruimte onderscheidt zich heel duidelijk van het omringende landschap. Dit is het startpunt van een sequentie van opeenvolgende bijzondere ruimtes.

Het knooppunt van auto en fietsroute wordt omarmd door bebouwing en vormt daarmee een vestibule, de eerste binnenwereld in de enclave van ASM

5. Het bestaande als basis

Uitgaan van historische relicten en bestaande bomen.

De haven, het meest prominente cultuurhistorische element van dit gebied, is het startpunt van de ontwikkeling. Waar de historische gebouwen van de ASM zijn gesloopt, heeft de beplanting op de niet verharde delen juist de kans gehad zich te ontwikkelen.

De nog bestaande relicten van de werf in de haven en omliggende relicten rondom (fundamenten van voormalige gebouwen, etc.) worden opgenomen in de inrichting van de ASM enclave. Door bijzondere plekken in te kaderen winnen ze aan herkenbaarheid en betekenis. Door het terrein niet integraal maar pleksgewijs op te hogen kan zorgvuldig met bestaande relicten en bomen worden omgesprongen.

Bestaande bomen en cultuurhistorische relicten als uitgangspunt

Relicten van de ASM haven

Kastanjelaan - bestaande route

6. Vier hoofdverblijfruimtes verbonden door één boulevard

De hoofdopzet van de ASM bestaat uit twee lijnen: de noord-zuid kade langs het water en oost-west lijn parallel aan de scheepshelling. Rondom deze twee lijnen was en wordt de bebouwing gepositioneerd. De bebouwing is zo geplaatst dat daarmee de openbare ruimten ingekaderd worden. De oost-west boulevard (1) die de hoofdontsluiting van de enclave vormt, rijgt de verschillende openbare ruimtes aan elkaar. De reeks ruimten begint met een buurtplein / tuin met een publiek karaktkastanjelaaer in de vestibule (2). Vervolgens kom je langs het relictenplein (3), een openbare ruimte op de plek waar nog de relicten van de eerste ASM bebouwing liggen. De noord-zuid lijn van de kade (4) aan de haven vormt een een belangrijke openbare ruimte op de meest prominente positie aan de haven. Ten slotte vormt de oude deels overgroeide scheepshelling van ASM het hellingpark (5), een cultuurhistorisch stadspark waar de relicten van de voormalige bloedhelling uitzicht geven over de haven.

Drie groene pleinen die door twee hoofdlijnen, de kade en de bouelvard, aaneengeregen worden

Referentie entreeplein (2)

Referentie relictenplein (3)

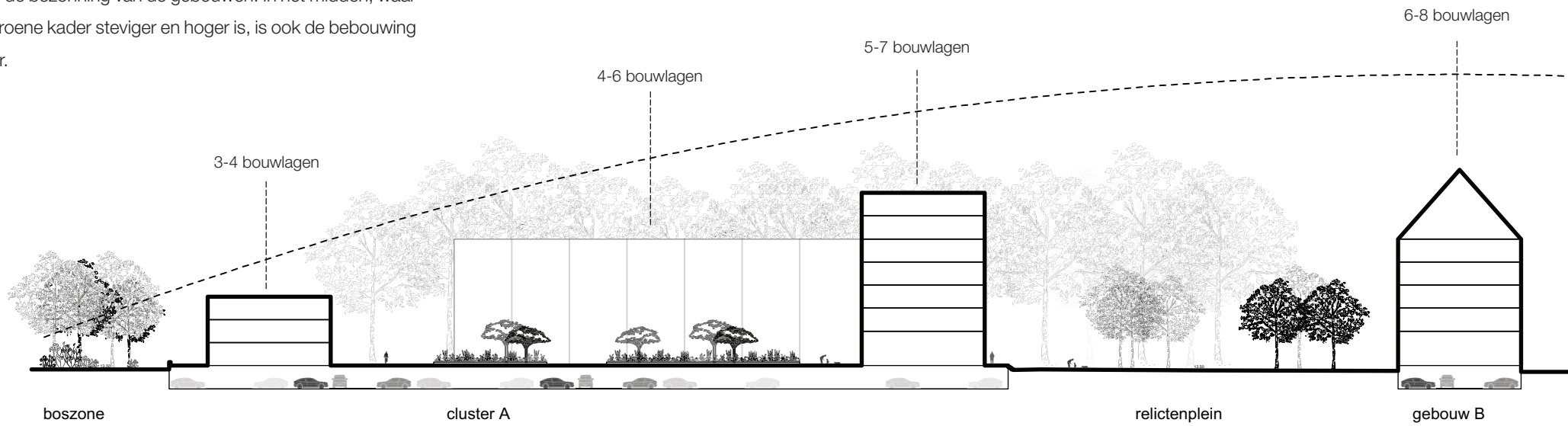
Impressie kade (4)

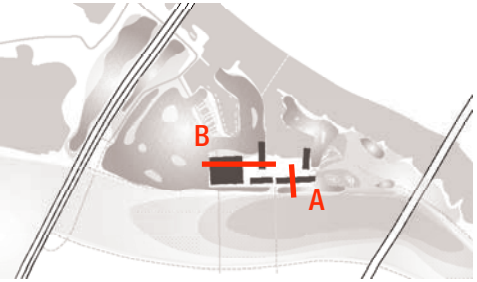
Impressie hellingpark (5)

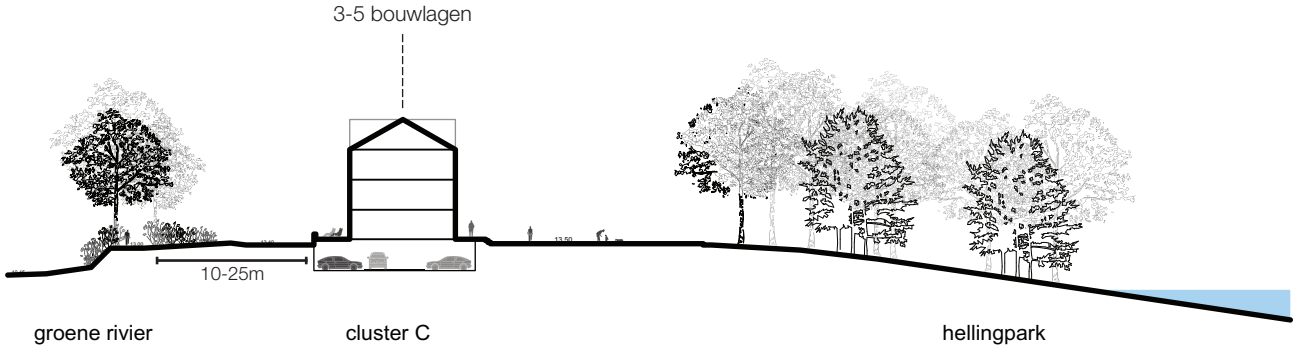
7. Bebouwing verhoudt zich tot groene kader

De groene kaders rondom de haven vormen het uitgangspunt waarbinnen de toekomstige ontwikkeling wordt ingepast, waardoor het grootste deel van de in de tussentijd opgeschoten beplanting die het gebied zijn intieme en groene karakter geeft, bewaard kan blijven en aangevuld met nieuwe bomen.
De boomhoogte van dat groene kader bepaalt tevens de hoogte van de gebouwen die binnen dat kader gezet worden, uitgangspunt is dat de gebouwen van buiten tamelijk verscholen gaan achter dat groen. In het zuiden, waar de beplanting parallel aan de nevengeul lager is (Kastanjelaantje), is dus ook de bebouwing lager en neemt die enige afstand tot deze beplanting in acht, ter bescherming van de bomen en i.v.m. de bezonning van de gebouwen. In het midden, waar het groene kader steviger en hoger is, is ook de bebouwing hoger.

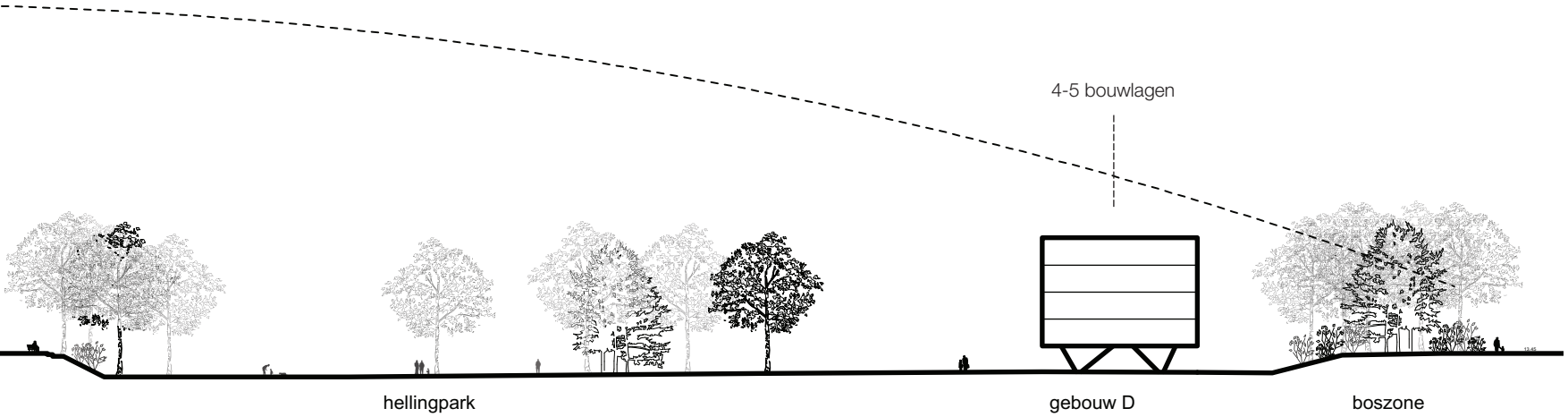

Principe doorsnede B: naarmate de bomen hoger worden en de omslotenheid toeneemt worden ook de gebouwen hoger

Principe doorsnede A: waar het groene kader lager is, zoals aan het Kastanjelaantje (links), is ook de bebouwing lager

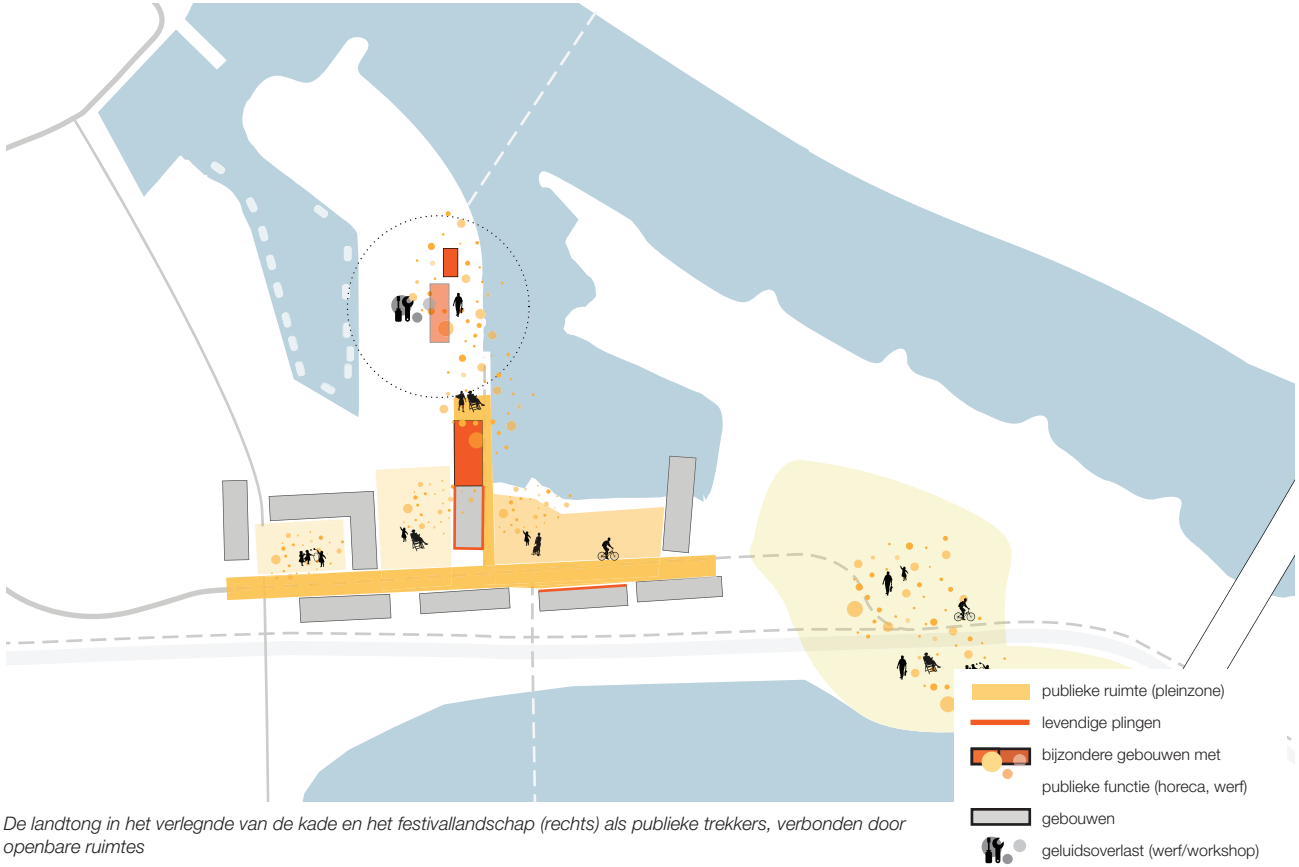

8. Publiek programma activeert

Horeca, wonen en werken brengt leven en reuring.

Door het toevoegen van wonen, werken, publieke functies en publieke ruimtes kan de ASM haven uitgroeien tot een nieuwe stedelijke enclave.
De landtong tussen de ASM haven en de Haven van Coers heeft een belangrijke publieke functie. Op de kop ligt de Stadsblokkenwerf, met werf bezigheden, het pontje en het horecapaviljoen.
Iets zuidelijker ligt de oude afbouwkade, die een plein aan het water vormt. Met een publieksfunctie als terrassen op deze kade wordt het karakter van deze publieke landtong versterkt. Tegelijkertijd zorgt deze functionele zonering ervoor dat er geen woningen staan in de zone waar eventueel geluidsoverlast vanaf de Stadsblokkenwerf te verwachten zou zijn. De grootte van de hindercirkel rondom de Stadsblokkenwerf wordt bepaald door de al aanwezige woonboten in de Haven van Coers. De nieuw toe te voegen woongebouwen houden hier rekening mee. Echte herrie wordt uitsluitend binnen in een loods gemaakt waar ruimte voor gereserveerd is.

Grootschalige festivals vinden plaats op het festivalterrein, kleinschaliger festivals of culturele activiteiten kunnen juist ook in de enclave, in de openbare ruimten plaatsvinden, die daar toe uitnodigt.

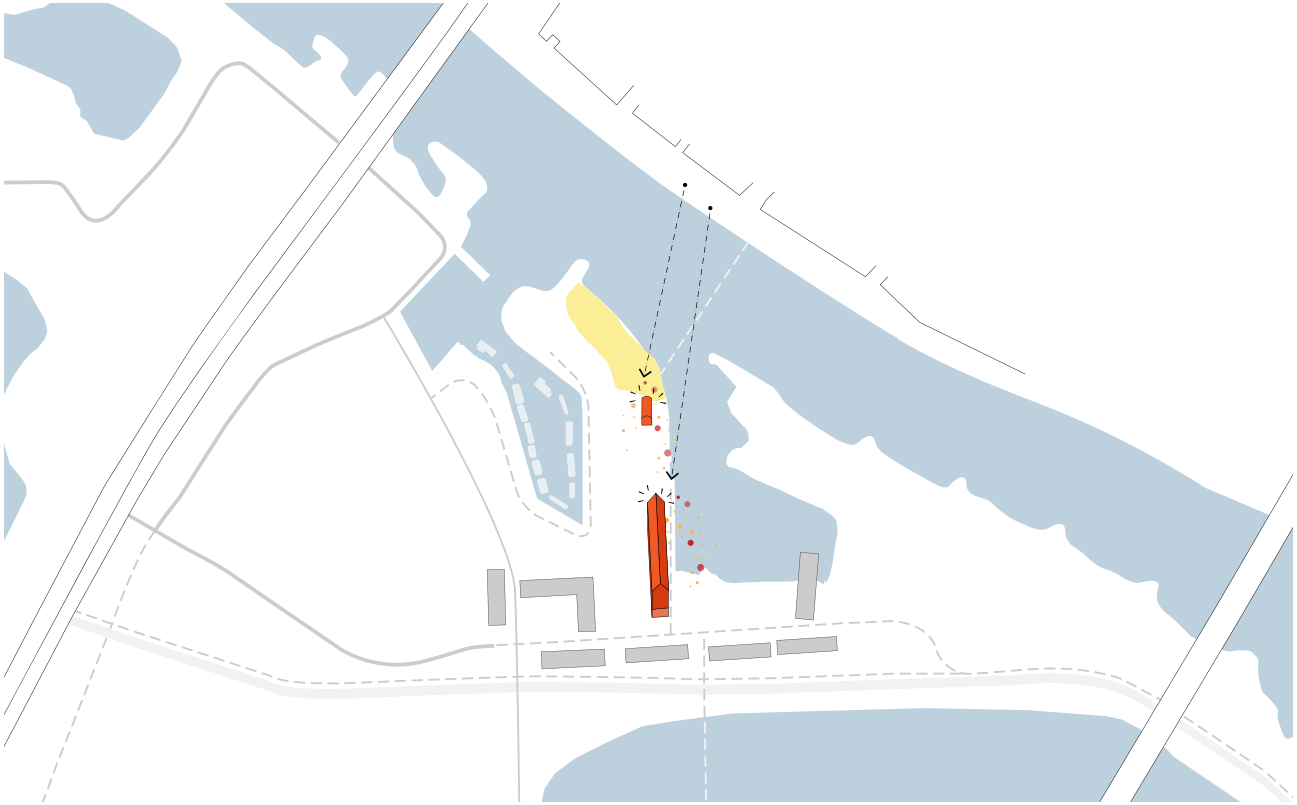
De landtong in het verlegnde van de kade en het festivallandschap (rechts) als publieke trekkers, verbonden door openbare ruimtes

9. Markante gebouwen in het zicht

Paviljoen op de landtong en gebouw op de kade als herkenningspunten.

De landtong die de ASM haven en de Haven van Coers van elkaar scheidt is de plek waar de ASM haven ooit begonnen is. Op de relicten van deze voormalige scheepswerf markeert een paviljoen, zichtbaar vanaf de Rijnkade, deze historische én landschappelijk bijzondere plek. Een kraan op de kade kan deze historische plek nog meer benadrukken.

Ook het gebouw op de oude afbouwkade aan de ASM haven is over het water van de haven heen, vanaf een gedeelte van de Rijnkade ten noorden van de Rijn zichtbaar. Ook dit gebouw is een markant volume dat samen met het paviljoen op de kop van de landttong als herkenningspunten vanuit de stad fungeren.

markante gebouwen in het zicht vanaf de Rijnkade

Paviljoen Stadsblokkenwerf in zicht van en met zicht op de binnenstad

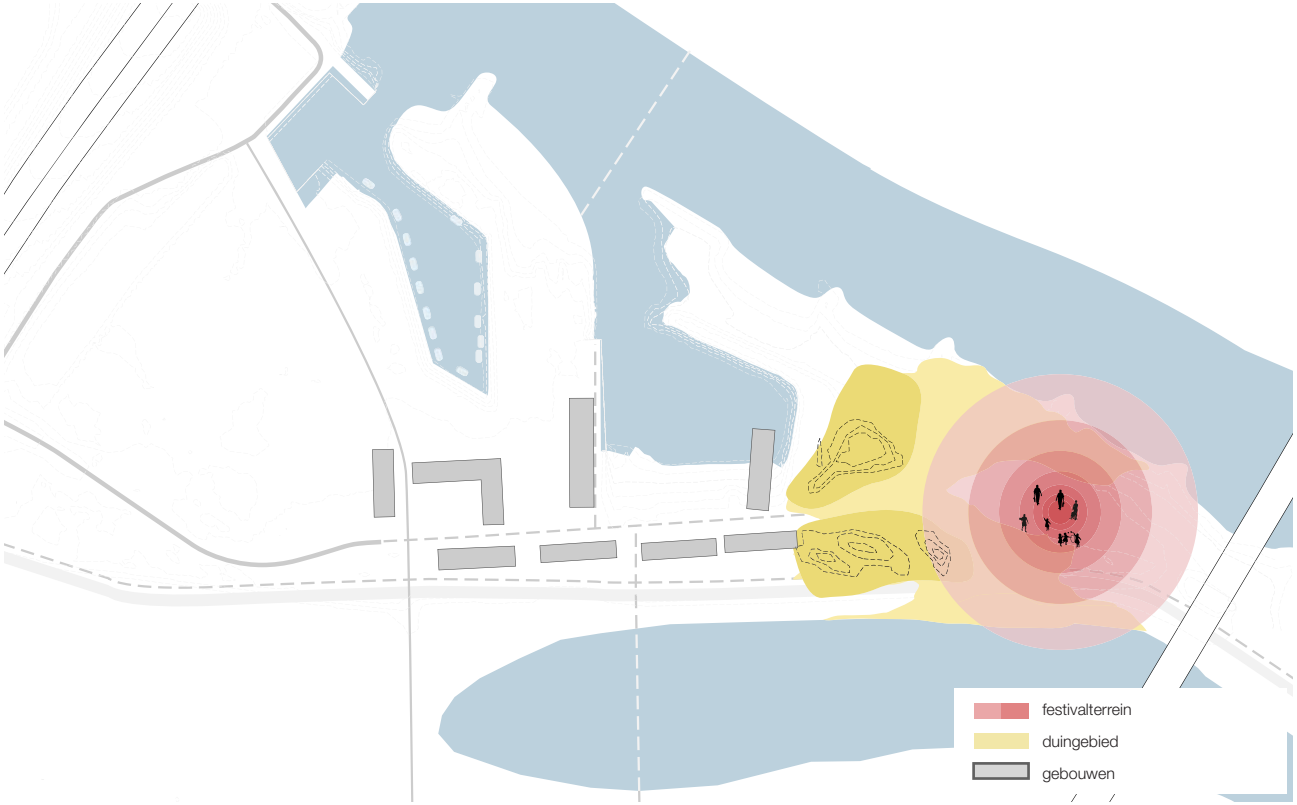

Paviljoen aan einde van de kade en gebouw op de kade als landmarks

10. Duin als buffer

Oeverwallenlandschap als ruimtelijk en akoestische buffer tussen ASM enclave en festivallandschap.

Het kale en vlakke festivalterrein wordt een oeverwallenandschap dat het hele jaar door als park te gebruiken is. Het is zo vormgegeven en voorzien van permanente voorzieningen dat het voor grootschalige festivals (zo'n 3 x jaar) handig te gebruiken is.
Dit zandige landschap verbindt de Bakenhof en het strand langs de nevengeul en de strandjes langs de Rijn met elkaar. Door het terrein te verlagen en geleidelijk af te laten lopen naar de zandige oevers van de nevengeul onstaat hier een stadsstrand. Een strandpaviljoen nabij dit stadsstrand maakt dit park in een park compleet.
Tegen de ASM haven aan wordt dit oeverwallenlandschap extra aangezet met een rivierduin. Dit zet het ruimtelijke kader van de enclave rondom de ASM haven extra aan, is een ultiem speellandschap met uitzicht over het festivalterrein en de John Frostbrug én vormt tegelijkertijd een akoestische en ruimtelijke barrière tussen woonbebouwing en festivals.

Een rivierduin als buffer tussen festivallandschap en de bewoonde ASM haven

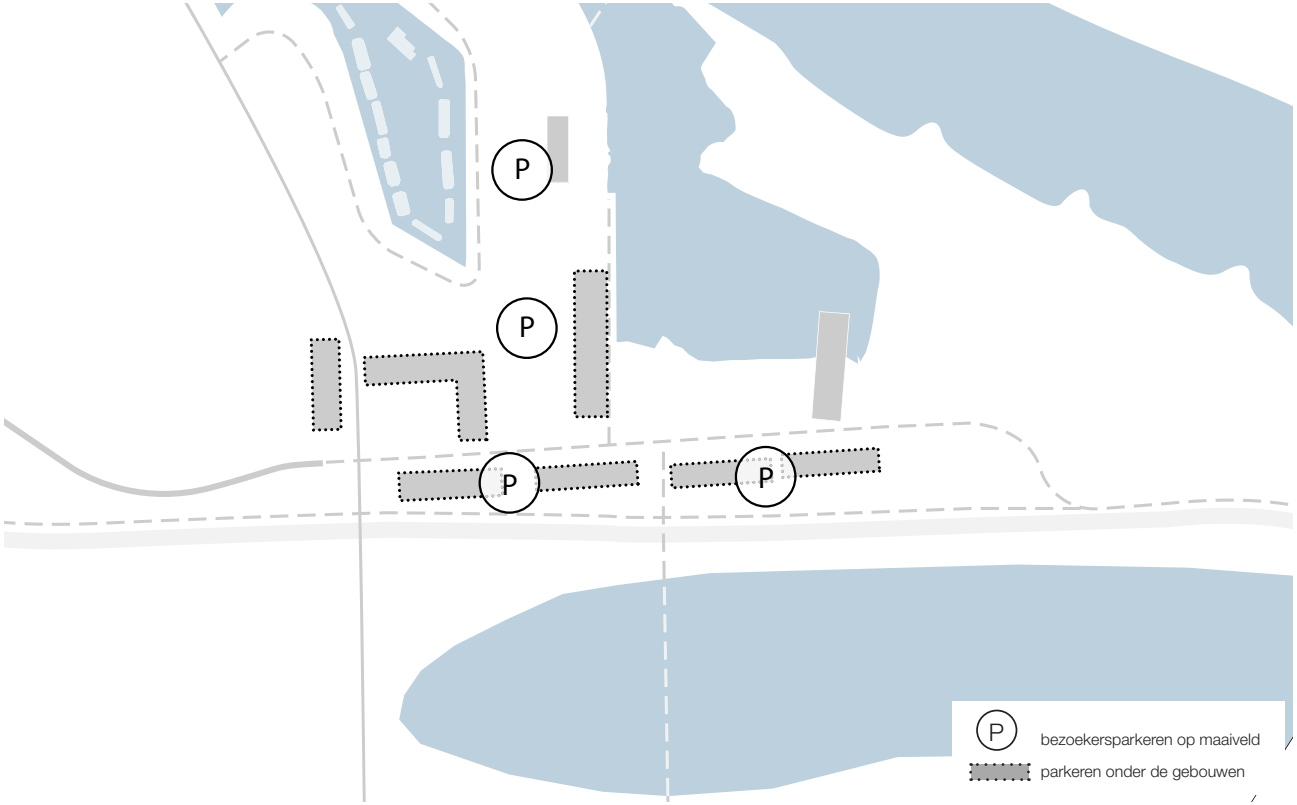
Een rivierduin begrenst ASM haven

11. Parkeren uit het zicht

ASM wordt een autoluw gebied, de wandelaar en fietser staan voorop, de routes over het terrein zijn voor langzaam verkeer juist doorgaand.
Autoverkeer wordt gereguleerd, bijvoorbeeld met een verzinkbare paal. Het ASM gebied wordt per auto uitsluitend toegankelijk voor bewoners, mensen die er werken, voor de bezoekers van de aanwezige permanente functies, de logistiek van de opbouw van festivals en voor bezorg-, hulp- en afvalophaaldiensten. Sluipparkeren (voor binnenstad bijvoorbeeld) of piekbelasting (bij lekker weer of bij evenementen) worden daarmee onmogelijk gemaakt.

In de ontwikkeling wordt voldaan aan de geldende parkeernormen. Parkeren voor de bewoners wordt voorzien in parkeergarages, verdiept of half verdiept onder de gebouwen die daarmee iets boven maaiveld liggen.
Het beperkte bezoekersparkeren vindt deels plaats in die garages, deels wordt bezoekersparkeren zorgvuldig op maaiveld gerealiseerd, o.a. bij publieke functies (horeca, Stadsblokkenwerf). Deze bezoekersparkeerplaatsen op maaiveld worden zo ingepast dat ze het beeld van de belangrijkste openbare ruimtes geen geweld aan doen.

Voor fietsen worden ruimschoots en op meerdere plekken parkeervoorzieningen aangebracht. Festivalbezoekers parkeren, net als nu, buiten Stadsblokken, en komen met de fiets, te voet, met de pont of met pendelbusjes.

Parkeren gebeurt hoofdzakelijk onder maaiveld of gebouwen,
beperkt bezoekersparkeren vindt zorgvuldig ingepast tevens op maaiveld plaats.

RUIMTELIJK CONCEPT ASM HAVEN

Overzichtstekening principes ASM Haven

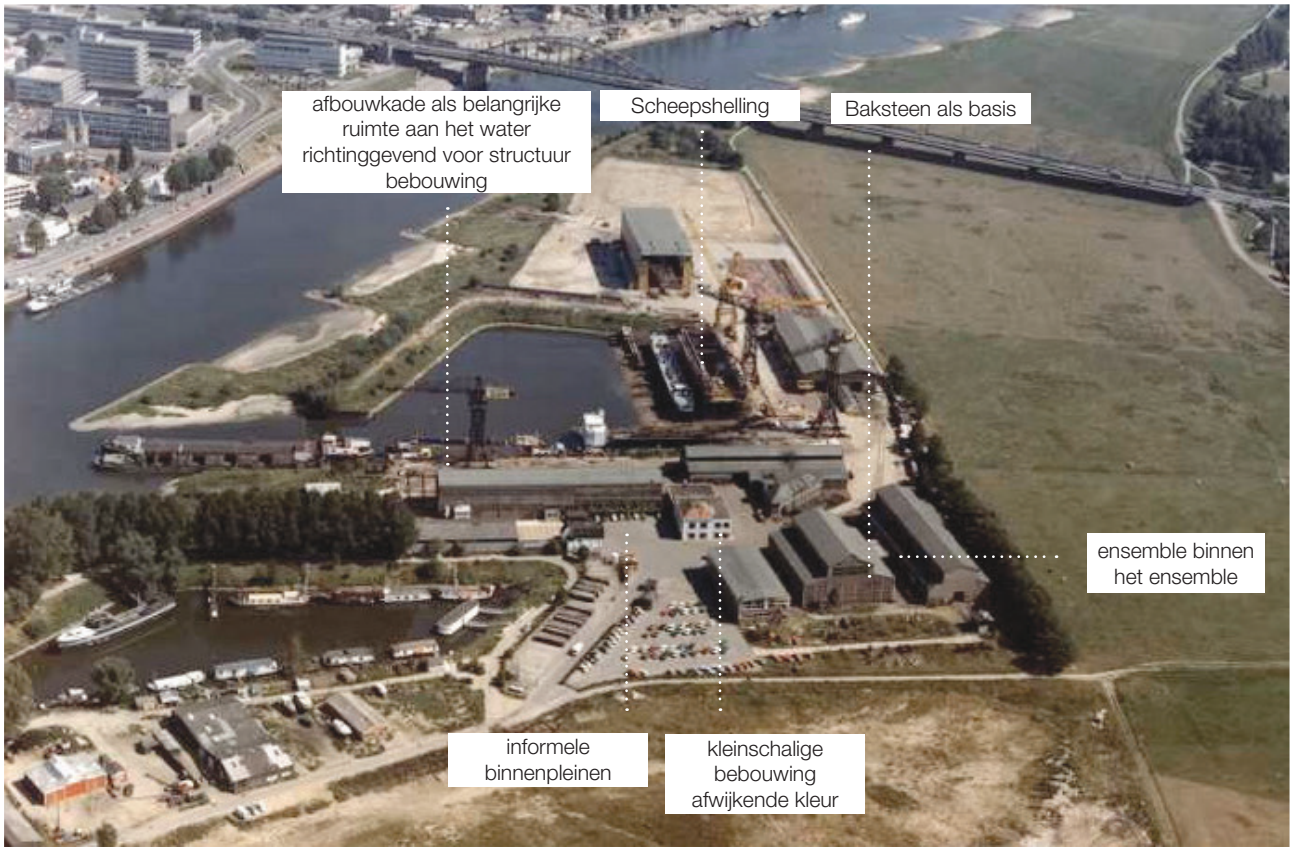
8.4 BEELDKWALITEIT ARCHITECTUUR

Een industrieel ensemble

Voor de beeldkwaliteit van de ASM haven halen we inspiratie uit industriële ensembles, zoals hier ook aanwezig was en in de opbouw van het terrein nu nog deels af te lezen is.

Ensembles zoals de voormalige ASM bestaan uit gebouwen van verschillende bouwperiodes en verschillende industriële functies en daarmee verschillende stijlen en materialen. Ze verschillen in maat en schaal.
Bakstenen gebouwen en grote volumes voerden de boventoon maar ook met kleinschaliger gebouwen (zoals kantoor en directeurswoning), andere materialen en kleuren vormden ze met elkaar een informeel opgezet ensemble. Binnen dit ensemble zijn weer ensembles te ontdekken van gebouwen die met elkaar een kleinere eenheid vormen.

De opzet van het terrein was robuust, met grote maten, kades en straten, maar ook kleinere tussenruimtes. De buitenruimte is robuust, stenig, ruim en functioneel ingericht.

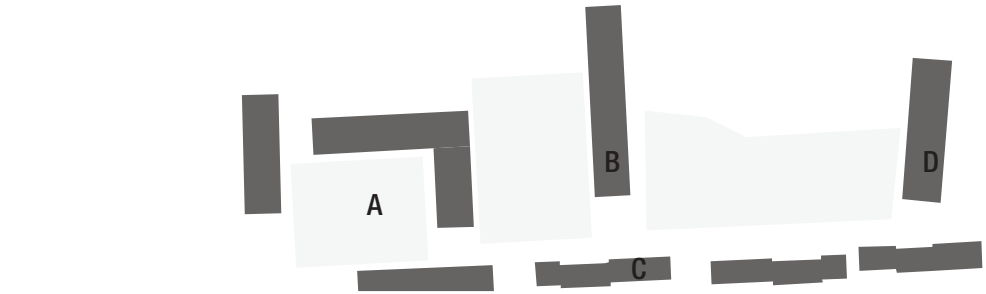
Historische foto ASM haven

Verschil in maat, schaal en vorm

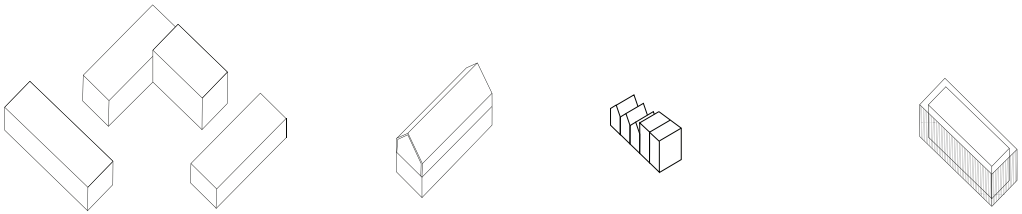
De gebouwen in de ASM haven zijn divers van vorm. Afhankelijk van hun locatie reageren ze op elkaar en op hun omgeving.

- Cluster A (de vestibule) is eenduidig vormgegeven. Een compositie van verschillende bouwblokken met verschillende hoogten.
- Gebouw B, is een sculpturaal gebouw en staat prominent op de oude kade. Het vormt als middelpunt van het ensemble een uitzondering op de rest, met een ergens afwijkende vormgeving, zoals bijvoorbeeld een bijzonder zadeldak.
- Cluster C bestaat uit een reeks van volumes met een kleinere korrel dan de overige volumes in het gebied. Sporadisch kan hiertussen een groter appartementsgebouw tussengeplaatst worden. De grotere en kleinere eenduidige bouwblokken verspringen iets ten opzichte van elkaar.
- Gebouw D staat op de oude scheepshelling en staat in of boven het water van de ASM haven, zoals er het verleden constructies dwars op de helling boven het water hingen.

De gemiddelde bouwhoogte is 15 m, conform het uitwerkingskader. Elk blok heeft een eigen typologie. Er is klein en groot, koop en huur, sociaal en vrije sector. Samen zorgen deze combinatie van typologiën voor zowel een ruimtelijke diversiteit binnen ASM haven, alsook voor een diversiteit aan bewoners. Gegeven de unieke locatie tussen rivier en nevengeul, aan de haven ín het uitwerwaardenpark en tegelijk midden in de stad levert dat woonmilieus op die niet alleen uniek zijn in Arnhem maar voor de wijde omgeving.

Outline gebouwen

3 D impressie basisvolume

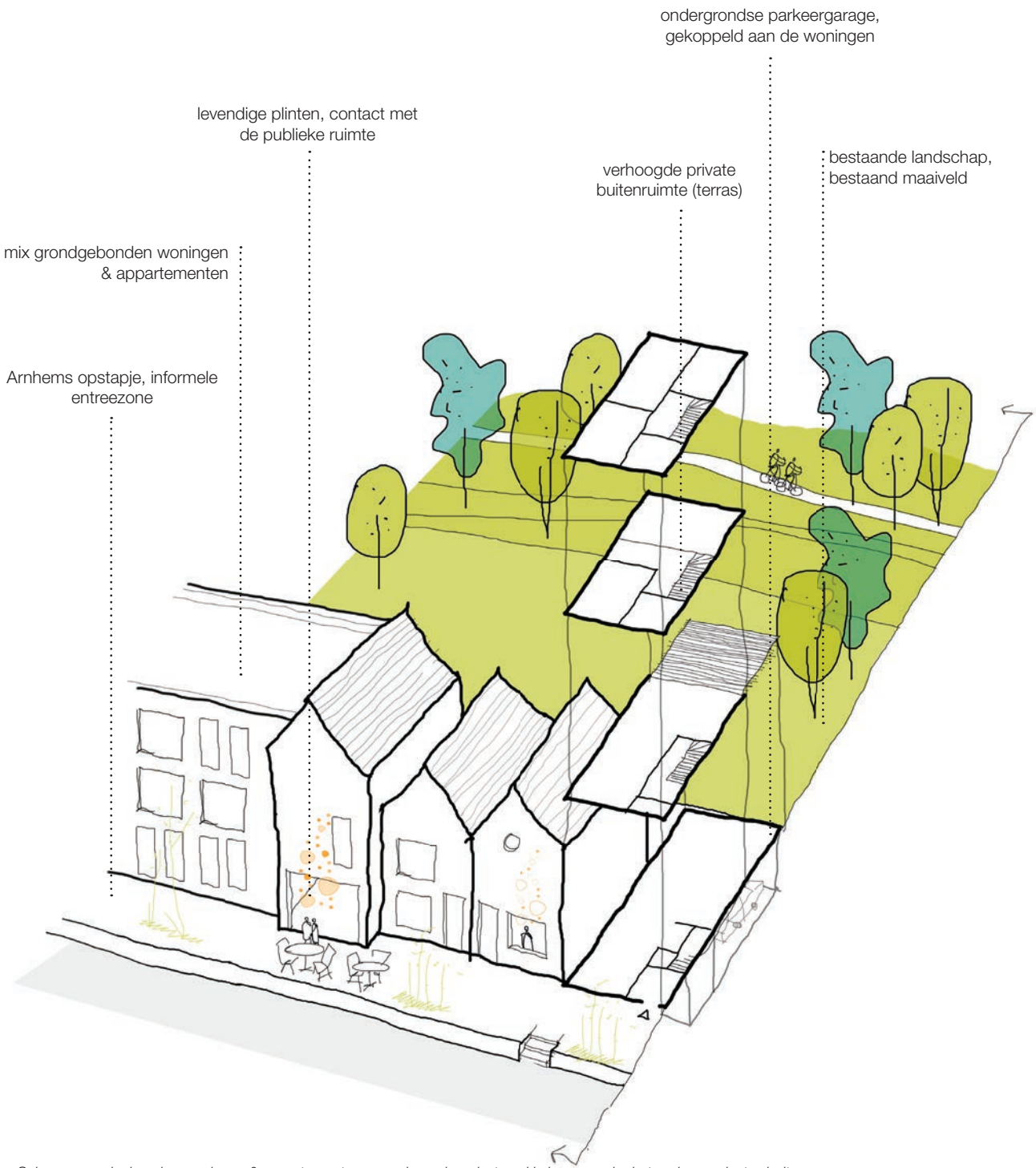
Referenties architectuur per cluster/gebouw

Referenties architectuur

Verhoogde terrassen als intermediair openbaar/privé

De buitenruimte in ASM heeft een maximaal openbaar karakter. Door de nieuwe woningen met hun buitenruimten 0,50-1m op te tillen ontstaan terrassen / veranda's aan voor en achterzijde tot waar de publieke ruimte komt. Deze terrassen en trappen aan de voorzijden van de woningen dienen als intermediair tussen privé en openbaar. Voor bewoners een leuke plek om te zitten, voor bezoekers een levendige plek omdat er gezeten wordt. Het optillen maakt dat de terrassen privé genoeg zijn om echt gebruik van te maken zonder noodzaak voor verdere afscheidingen. Ze geven de straat levendigheid. Omdat ze tevens als buffer tussen de openbare ruimte en de woning fungeren geven ze de bewoners de gewenste privacy ondanks dat de woning op de straat georiëneteerd is. Er ontstaat een informele entreeruimte aan de voorzijde van het gebouw, die aan de levendige binnenzijde van de envclave is gelegen. Uitzondering op de verhoogde terrassen vormen de plinten van niet-wonen functies, zoals ateliers of winkels. Door deze wel op maaiveld te situeren dragen deze juist bij aan een levendige openbare ruimte.

Aan de achterzijde (indien aanwezig) vormen de verhoogde terrassen de private buitenruimtes van de woningen. Deze wordt ingepast in de architectuur van het gebouw. Daarachter ligt het landschap, mogelijk is de eerste zone gemaaid om deze bruikbaarder en speelbaar te maken voor bewoners.

Schema grondgebonden woningen & appartementen op verhoogde, private sokkel, waaronder het parkeren plaats vindt

Baksteen als basis

Naast diversiteit in vorm, beeld en maat gaan we op zoek naar herkenbaarheid in beeld. Dit doen we aan de hand van een pallet van industriële materialen en kleuren.
Baksteen is het hoofdmateriaal, maar wordt aangevuld met hout, staal & glas. Deze worden aangevuld met de kleuren zwart & wit.

baksteen

+

hout

staal

glas

Industriële details

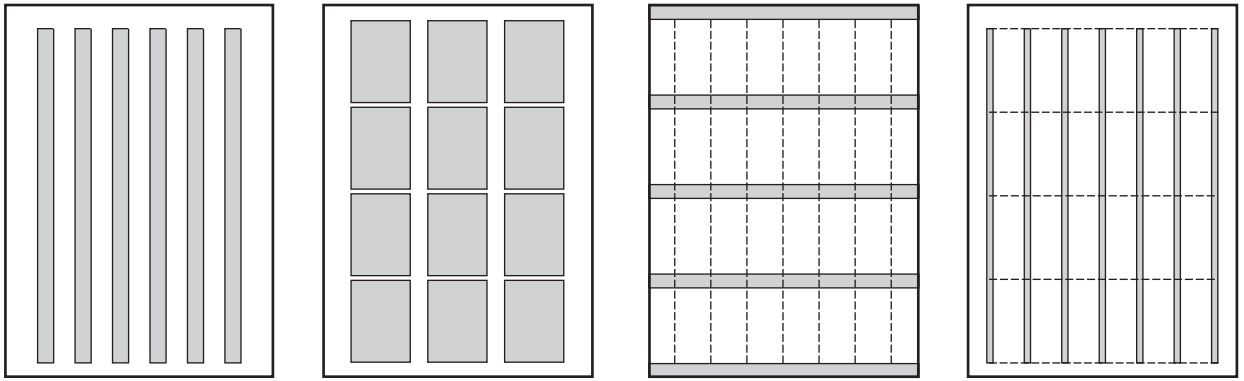
Industriële details verwijzen naar het industriële verleden van het gebied. Door het kiezen van enkele elementen die in elk gebouw terugkomen, ontstaat ook een gezamenlijkheid in identiteit. De vorm, maat en het materiaal van de details is belangrijk voor de industriële uitstraling in het geheel van de architectuur.

Referentie industriële details: afwerking ramen, balkon, combinatie materialen, etc.

Verticale & horizontale gevelcomposities

Door de gevels van de grotere bouwvolumes te voorzien van verticale of horizontale gevelbelijning wordt de maat en schaal van de gebouwen uitgelicht. Deze belijningen kunnen ondersteund worden met industriële details zoals raampartijen, balkons, etc.

Voorbeeldindelingen gevels

Referenties architectuur ASM haven

A: materialisatie

C: materialisatie, vorm & sfeer

A: materialisatie, vorm & sfeer

B: sculpturaal gebouw

D: industriele look

A: cluster ontwerpen als ensemble

A: cluster ontwerpen als ensemble

C: materialisatie & inpassing in het landschap, kleinere korrel, samenhang en verscheidenheid

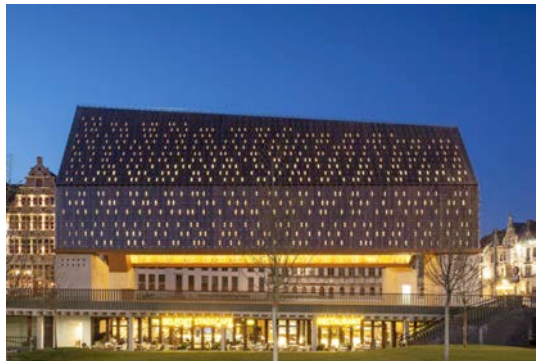

D: transparantie & materialisatie gevel

A: cluster ontwerpen als ensemble, materialisatie

B: sculpturaal gebouw

Algemeen: verticale belijning gevel

D: transparantie & materialisatie gevel

Algemeen: opstapje / terras / trap

8.5 BEELDKWALITEIT OPENBARE RUIMTE

Robuuste, industriële buitenruimte

Het karakter van de openbare ruimte is in de basis eenduidig: de enclave kenmerkt zich door één basisinrichting die zich onderscheid van de straten en paden en natuur buiten de enclave. Met name op 'de strip', de oost-westelijke hoofdstraat die alles verbindt is deze inrichting dominant. De verschillende informele pleinen hebben een groener karakter, maar ook deze onderscheiden zich van de robuuste natuur buiten de enclave door het onderhoud en de inrichting.

Integratie bestaande relicten

Het meest prominente cultuurhistorische relict is natuurlijk de ASM haven zelf. Deze vormt de kern van de ontwikkeling op Stadsblokken. De oude scheepshelling wordt getransformeerd in een hellingpark door ondergroei te verwijderen, bomen te behouden, relicten te behouden en bloot te leggen en nieuwe objecten toe te voegen. Ook in de openbare ruimte verder rondom de haven worden bestaande bomen en relicten zoveel mogelijk opgenomen.

Impressie ASM haven vanaf de kade

Veilige en prettige openbare ruimte

Binnen de openbare ruimtes is er zo min mogelijke scheiding van verkeerstromen. De inrichting zal worden aangepast aan de langzaamste verkeerstroom, de voetganger. De auto/ vrachtwagen is nog steeds welkom, maar heeft niet een duidelijk gedefinieerde rijbaan, er zijn ook geen trottoirs of fietsstroken/paden. De inrichting van de straten is dusdanig dat er stapvoets wordt gereden, fietsers en wandelaars hebben voorrang.

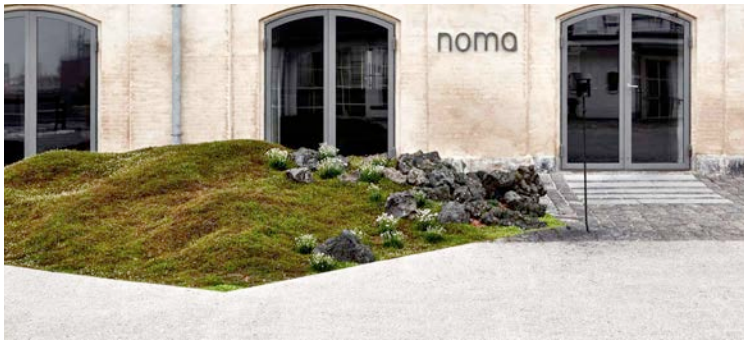
Stoere, robuuste materialen

De inrichting van de openbare ruimte binnen de enclave van ASM onderscheidt zich van de wereld eromheen door haar industriële look. Stoere robuuste materialen als betonplaten, klinkers, asfalt, basalt, grove houten en stalen details borduren voort op de nog aanwezige inrichting en relicten rondom de ASM haven. De verharde inrichting vormt de basis, in lijn met de voormalige industriële functie. Groenelementen zijn als groene uitzonderingen op deze regel uit deze verharde laag 'uitgesneden', zelfs als ze een binnentuin op zich vormen.

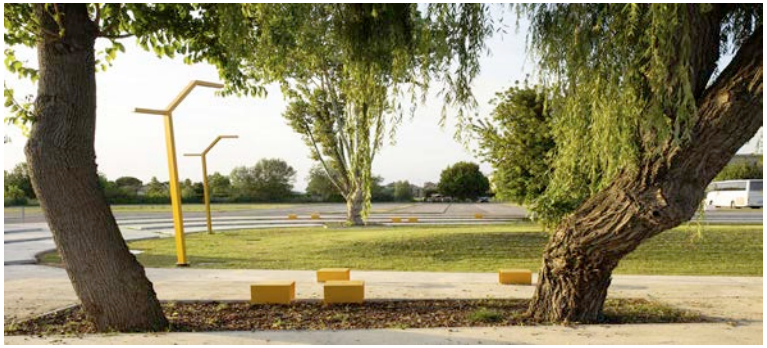
Impressie ASM enclave vanaf de boulevard

8.5 BEELDKWALITEIT OPENBARE RUIMTE

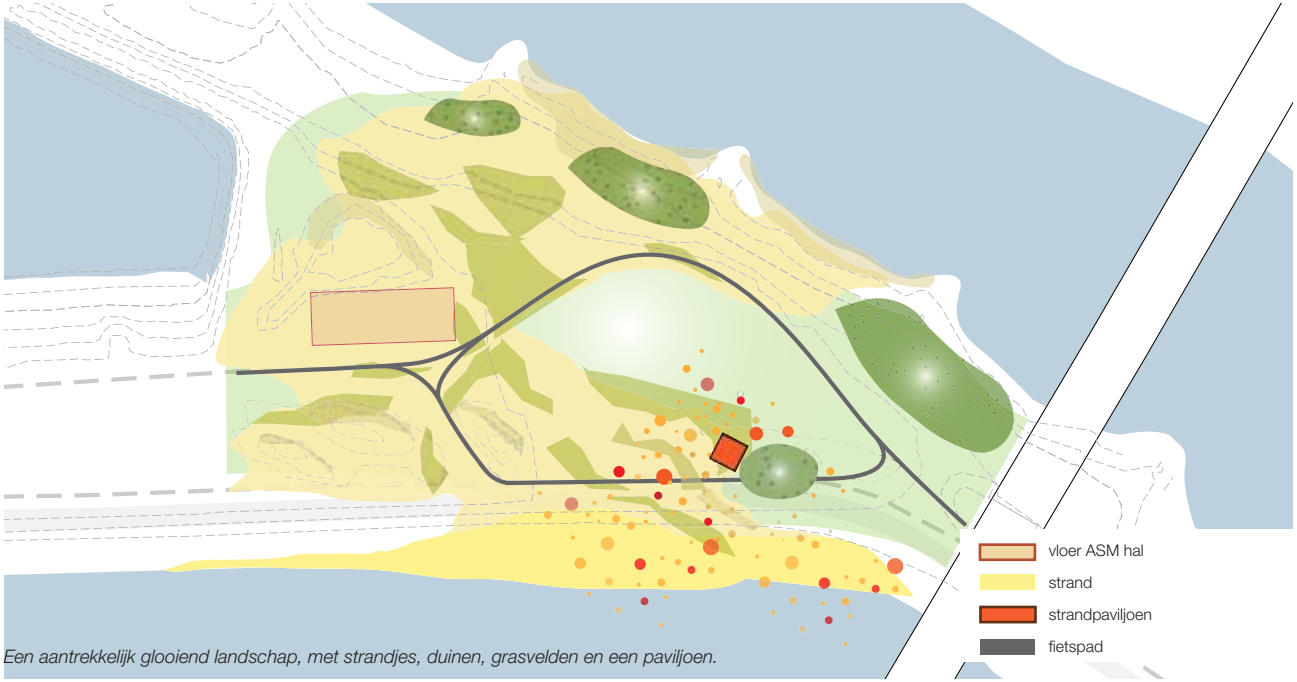

Referentiebeelden openbare ruimte ASM enclave: stoere industriële verhardingen geinspireerd op bestaande relicten; beton(platen) & stalen randen, gecombineerd met spontaan opgeschoten bomen, stukken natuur of gestileerde versies daarvan. Robuuste houten elementen als kaderanden, vlonders of trappen

8.6 RIVIERDUINPARK, STRAND EN FESTIVALLANDSCHAP

Het hele jaar door park

De kop van stadsblokken, tussen Rijn en nevengeul kan zich ontwikkelen tot stadsstrand, met zwemgelegenheid in de nevengeul, een strandpaviljoen en sportmogelijkheden. De zandige vlakte die het festivalterrein nu is, wordt in het oostelijk deels verlaagd zodat het landschap aansluit op het natuurlijke landschap van de Bakenhof. Het water aan weerszijden wordt hierdoor beter ervaarbaar. Het westelijk deel van het landschap, tegen de ASM aan, wordt juist verhoogd waardoor een rivierduin ontstaat, als een natuurlijke tribune.Dit park in het park zal tegelijkertijd festivalterrein blijven.De lus in het padenpatroon en de nieuwe permanente voorzieningen als stroom en riolering faciliteren deze grootschalige festivals die circa 3 x per jaar plaatsvinden.

Een aantrekkelijk glooiend landschap, met strandjes, duinen, grasvelden en een paviljoen.

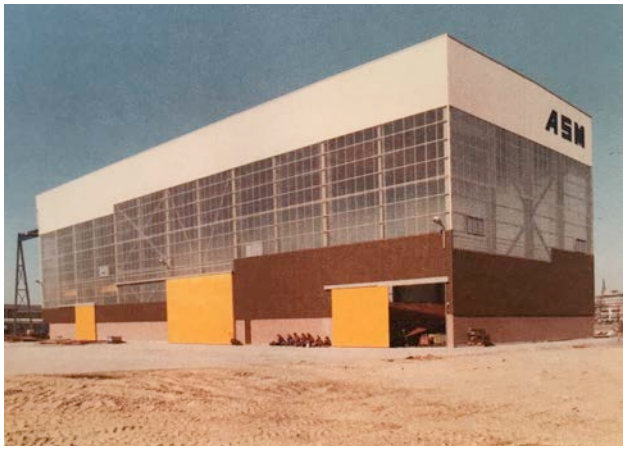

Festivalterrein wordt duin-en strandpark, een rivierduin accentueert de grens tussen landschap en enclave

8.6 RIVIERDUINPARK, STRAND EN FESTIVALLANDSCHAP

Het aantrekkelijke glooiende landschap, deels duinachtig, deels strand en deels stroomdalgrasland, maakt ook het gebruik voor kleinschaliger festivals en evenementen aantrekkelijker.
Behoud van de fundering van de laatste ASM loods zou een mooie aanleiding kunnen zijn om podia op te bouwen of tijdelijke evenementen een plek te geven. Op stranddagen kunnen hier bijvoorbeeld de fietsen geparkeerd worden.

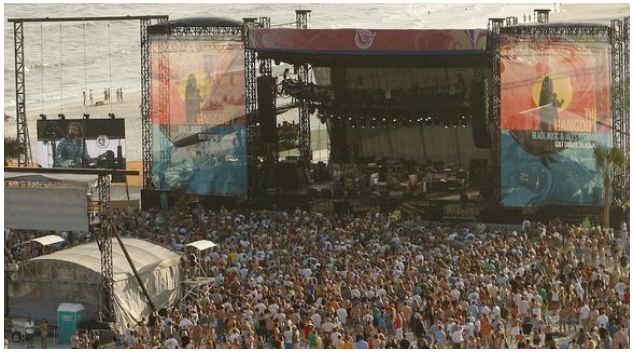
De rest van het jaar is dit festivallandschap een plek om te sporten, te bbq-en en naar het strand of horeca-gelegenheid aan de voet van de John Frostbrug te gaan. Of een strandwandeling te maken, midden in de stad.

De laatst gebouwde ASM loods, waarvan de vloer nog aanwezig is

Referentiebeeld bruikbaar kunstwerk refererend aan industriële loods

Resterende vloer van gesloopte hal in zandlandschap

Locatie van voormalige hal, bruikbaar als podiumlocatie

Kleinschalige en grootschalige festivals in duin-en strandlandschap

Festivallandschap met duinen waarin bewaarde fundament van loods dienst kan doen als bruikbare verharding

8.7 VOORBEELDUITWERKING : ASM HAVEN

DEEL 3
BIJLAGEN

9 Fasering

Het masterplan ziet toe op de ontwikkeling van de gronden gelegen binnen het gebied Stadsblokken – Meinerswijk. Het is geen statisch eindplan, maar een globaal eindbeeld welke stapsgewijs gerealiseerd wordt.

ONTWIKKELGEBIEDEN

Het masterplan, bestaat uit de ontwikkelgebieden:

- Natuur (het natuurgebied Meinerswijk)
- Meinerseiland
- Haven van Workum
- ASM haven en Evenemententerrein

Ieder ontwikkelgebied, met uitzondering van het ontwikkelgebied natuur, kent een bouwprogramma en een aantal functies welke de ontwikkelaar moet realiseren. Deze functies vallen onder de maatschappelijke prestaties welke de ontwikkelaar moet leveren. De volgorde van ontwikkeling en realisatie van de ontwikkelgebieden is aan de ontwikkelaar met uitzondering van het ontwikkelgebied natuur.

VOLGORDE

De volgorde van ontwikkeling en realisatie is afhankelijk van technische, economische omstandigheden en bedrijfseconomische afwegingen. De stapsgewijze realisatie biedt ruimte om kansen te benutten die zich tijdens de ontwikkeling voordoen en plannen bij te sturen. Wel kent de stapsgewijze realisatie vier uitgangspunten:

- Om te komen tot een levendig uiterwaardenpark zijn naast water, natuur en recreatie ook cultuur en wonen een deel van de functiemix. Het streven is steeds dat binnen ieder ontwikkelgebied, zoveel mogelijk een mix ontstaat van functies en type woningen in verschillende groottes, prijsklassen, eigendomsverhoudingen en met verschillende doelgroepen.
- De gronden binnen de ontwikkelgebieden worden bouw- en woonrijp gemaakt conform een nog op te stellen inrichtingsplan. Steeds als er bebouwing wordt gerealiseerd, is het streven ook de daarbij behorende openbare ruimte woonrijp te maken. Zo is steeds sprake van afgronden gehelen binnen de ontwikkelgebieden.
- Voor de realisatie van het bouwprogramma en andere prestaties geldt dat deze zijn onder uitdrukkelijk voorbehoud van verkrijging van eventueel daartoe benodigde publiekrechtelijke vergunningen en/of instemming van Rijkswaterstaat.
- Uitgangspunt voor de realisatie van het bouwprogramma en andere prestaties is het zoveel mogelijk beperken van overlast voor de omgeving. Onder omgeving wordt de aanwezige flora en fauna verstaan, als (toekomstige) bewoners in het plangebied en de omgeving van het plangebied.
- De realisatie van het commerciële bouwprogramma binnen een ontwikkelgebied, is steeds gekoppeld aan het leveren van maatschappelijke prestaties binnen een ontwikkelgebied en vice versa. Het bouwprogramma binnen de ontwikkelgebieden mag gerealiseerd worden, mits de maatschappelijke prestaties ook gerealiseerd worden.

Colofon

Titel	Masterplan Stadsblokken Meinerswijk
Datum	November 2017
Auteurs	Buro Harro i.s.m. De Zwarte Hond
Opdrachtgever	KondorWessels Projecten

Projectteam:

Harro de Jong en Jan Eiting (Buro Harro)

Jeroen de Willigen en Els van Looy (De Zwarte Hond),

Gert Zwartscholten, Roy Hasselerharm en Roy Nijenhuis (KondorWessels Projecten)

Het projectteam is steeds geholpen met de input, wensen en ideeën van alle Arnhemmers die een bezoek hebben gebracht aan het infocentrum. Ook is het projectteam bijgestaan door verschillende experts van Aveco de Bondt (Berny Kok, Heleen Broier en Pieter Verschragen), Goudappel Coffeng (Gerwin de Boer en Christiaan Nab), Witteveen en Bos (Rob Lohrmann, Maarten Jansen en Paul van den Eijnden), Eelerwoude (Yann Horstink) en Primum (Christine Wortmann).

KondorWessels Projecten

DeZwarteHond.

buroharro

Kwaliteitsteam Stadsblokken Meinerswijk

Advies op het Masterplan van Buro Harro en De Zwarte Hond, in opdracht van KWP.

Datum: 7 november 2017

Samenvatting:

Het voorliggende masterplan is in een aantal stadia besproken in het Kwaliteitsteam. Tijdens die besprekingen is met de ontwerpers en opdrachtgevers intensief van gedachten gewisseld over de aanpak, het ontwerpend onderzoek, de gemaakte keuzes, de opzet, de benodigde flexibiliteit en de inhoud van het plan.
Het resultaat van dit proces ligt nu voor.

Naar de mening van het Q-Team ligt er nu een product dat voor een complexe en belangrijke ontwikkeling als deze, een logische en goed doordachte schakel vormt tussen de door de gemeenteraad vastgestelde producten van de Gebiedsvisie en het Uitwerkingskader aan de ene kant, en het nog op te stellen bestemmingsplan en de verdere stedenbouwkundige/landschappelijke vervolguitwerking aan de andere kant. Het plan legt de hoofdlijnen voor de verdere ontwikkeling vast en geeft tegelijkertijd een goed beeld van de nagestreefde, hoge, ambitie voor de invulling.
De ontwerpers en ontwikkelaar zijn er in geslaagd de ontwikkeling met voldoende overtuiging te verankeren aan deze specifieke landschappelijke locatie, in te spelen op het reeds aanwezige gebruik, op de geschiedenis en de bestaande waarden maar ook op de toekomstige dynamiek, en hebben zo de basis gelegd voor een ontwikkeling die alleen op deze bijzondere plek, met deze karakteristiek tot stand kan komen.

Die verdere totstandkoming is echter niet vanzelfsprekend. Het Team vraagt dan ook nadrukkelijk aandacht voor het feit dat, wil dit specifieke gebied met deze specifieke karakteristieken werkelijk tot stand kunnen komen, dan zullen voor dit bijzondere gebied, voor dit bijzondere project de gebruikelijke eisen, regels of normen anders, creatiever, toekomstgericht, ingezet moeten worden. Denk daarbij niet alleen aan parkeernormen, maar ook aan allerlei regels en eisen tav inrichting van de Openbare Ruimte, de energietransitie, duurzaamheid en mobiliteit. Omdenken is nodig om dit gebied niet alleen op papier vernieuwend te laten zijn maar ook in werkelijkheid. Regels, eisen en normen van nu zouden niet beperkend mogen zijn voor een ontwikkeling van een gebied dat pas over 10 jaar in al zijn mogelijkheden en vormen gebruikt en bewoond gaat worden.

Omdat een masterplan voor een dergelijke complexe ontwikkeling een zekere mate van abstractie kent, blijft er een aantal aandachtspunten over die naar de mening van het Q-Team in de verdere planuitwerking, volgend op de vaststelling van dit Masterplan, nog aandacht verdienen. Het gaat daarbij om in ieder geval de volgende zaken/aspecten:

- Natuur en landschap: in alle voorgaande documenten lag het primaat bij de natuur en het landschap. Dat is in dit masterplan ook het geval. Dit vereist echter blijvend aandacht en zorg. Ook in de verdere uitwerking moet dit het hoofdmotief en de centrale plandrager blijven.

- Duurzaamheid: de geformuleerde globale ambities zijn waardevol, maar vragen nog om een nadere concretisering en consistentie in de verdere (integrale) uitwerking.

- Ontsluiting en parkeren: dit masterplan laat nog verschillende keuzes open of kiest op hoofdlijnen. De uitwerking van de plannen vraagt m.n. op dit aspect nog veel ontwerpaandacht en goed doordachte keuzes. Het succes van de totale ontwikkeling valt of staat hiermee.

- Bebouwing: de planconcepten voor de verschillende ontwikkelgebieden geven, samen met de voorbeelduitwerkingen en de randvoorwaarden uit het uitwerkingskader, inzicht in de ambitie en toekomstige ontwikkelmogelijkheden. Uitwerking in stedenbouwkundige/landschapsplannen en beeldkwaliteitplan is nog noodzakelijk.

- Relatie met de stad: het plangebied ligt midden in de stad. Dat biedt extra kansen over en weer. Deze relaties met de stad worden in het document hier en daar benoemd maar komen nog te weinig aan bod op de verschillende planconceptkaarten.

- Eigendom en beheer: Dit speelt op het gehele terrein maar m.n. op het Meinerseiland. De hier noodzakelijke openbaarheid van de oevers, het begroeide karakter en de ‘doorwaadbaarheid’ van het eiland kunnen op gespannen voet komen te staan met de noodzakelijke privacy voor de woningen. Dit vraagt nog om heldere keuzes met betrekking tot eigendom, mogelijk gedeeld eigendom en echte openbaarheid. Deze keuzes moeten gericht zijn op een hoge ruimtelijke kwaliteit die over lange tijd in stand te houden is.

In de marge constateert het Team nog hinderlijke slordigheden in kaarten en legenda's, inconsistenties tussen kaarten en tekst en inconsistenties tussen inhoudsopgave en het document zelf. Een eindredactieslag is nog noodzakelijk.

VERSLAG COMMUNICATIEPROCES STADSBLOKKEN MEINERSWIJK

Afzender	**KondorWessels Projecten (KWP)**
Onderwerp	Verslag communicatieproces Stadsblokken Meinerswijk – fase: Masterplan
Datum	07-11-17

Inleiding
Op 30 november 2016 ging Arnhem naar de stembus voor een referendum over Stadsblokken Meinerswijk. Een ruime meerderheid van de Arnhemmers stemde 'ja' bij het referendum en dus vóór het plan. De uitslag van het referendum toont aan dat het plan, om van Stadsblokken Meinerswijk een toekomstig aaneengesloten uiterwaardengebied te maken met meer natuur, cultuur, recreatie en wonen, mandaat heeft. Deze notitie dient als oplegger bij het communicatieplan en het daarbij horende logboek dat KWP heeft bijgehouden over alle contactmomenten met stakeholders over herontwikkeling van Stadsblokken Meinerswijk. Het communicatieplan en logboek treft u aan in de bijlage.

Communicatieplan
Na het referendum heeft KondorWessels Projecten (KWP) het onderwerp, dat voor verdeling in de stad heeft gezorgd, verbindend laten werken door een zorgvuldig communicatieproces. De basis daarvoor ligt in een communicatieplan dat ook raadpleegbaar is via de projectwebsite. Hierin staan alle richtlijnen van communicatie over de plannen met Stadsblokken Meinerswijk (wat, wanneer, hoe en met wie) vastgelegd. Het geeft goed weer wat geïnteresseerde en belanghebbende Arnhemmers van KWP mogen verwachten.

Logboek
Iedere keer als KondorWessels Projecten de Arnhemse burger heeft geïnformeerd, heeft betrokken of heeft kennis laten maken met het gebied, is hiervan een aantekening gemaakt in het logboek (zie bijlage). Van alle overleggen met direct belanghebbenden is daarnaast een verslag gemaakt, deze verslagen zijn ook als bijlage toegevoegd. Het geeft een volledig beeld van alle verzoeken tot afspraken, afspraken, informatiebijeenkomsten en correspondentie met geïnteresseerden en belanghebbenden over de plannen. Uiteraard blijft het communicatieplan ook gelden voor de fasen die nog zullen volgen en is het logboek daarmee niet af, maar een status tot 2 november 2017, 17.00u.

Informeren, betrekken en beleven
In de communicatie rondom de totstandkoming van het ontwerp-Masterplan, stond goed overleg met geïnteresseerden en belanghebbenden centraal. KWP komt na wat zij heeft beloofd en heeft de burgers en politiek van Arnhem goed voorgelicht over en hen betrokken bij de vorming van het ontwerp-Masterplan Stadsblokken Meinerswijk. De communicatie rust op drie pijlers: informeren, betrekken en beleven.

Informeren: Volledige transparantie over planproces bieden.
Arnhem is op de hoogte gehouden van de verschillende processtappen die zijn gezet. Door goed en stelselmatig te hebben geïnformeerd, heeft KWP inzicht gegeven in het gehele proces. Iedereen in Arnhem en erbuiten kon voortdurend op de hoogte blijven van de voortgang van de planvorming via de diverse communicatiekanalen en - middelen (zoals social media, nieuwsbrieven, website en advertenties in de lokale krant) die KWP gebruikt. KWP was altijd beschikbaar voor Arnhemmers wanneer er behoefte was aan verdere uitleg of overleg. Er was ook altijd ruimte om ideeën of wensen met KWP te bespreken in het in maart geopende informatiecentrum in Meinerswijk.

Betrekken: uitbouwen dialoog met belanghebbenden en waar input die haalbaar is en meerwaarde toont in plan incorporeren.

KWP heeft geïnteresseerden en belanghebbenden ook voldoende betrokken bij de voortgang van het ontwerp-Masterplan. Het streven daarbij was niet alleen informeren, maar mensen ook de ruimte geven om in te spreken op en mee te denken over belangrijke thema's binnen de plannen. Daarmee wordt bedoeld dat mensen suggesties kunnen doen, zorgen kunnen uiten en ideeën kunnen aandragen. Eigenaren van koopwoningen of huurders in het gebied Stadsblokken Meinerswijk zijn uiteraard ook betrokken bij de planvorming. Het belangrijkste verschil met andere belanghebbenden is dat deze groep een meer formele vorm van inspraak en meedenken kreeg: een consulterende functie. Dit houdt in dat zij persoonlijk uitgenodigd werden om in te spreken en mee te denken over de plannen en dat er met hen afspraken zijn gemaakt over bijvoorbeeld de frequentie van vervolggesprekken en verslaglegging van gesprekken. In een eerste ronde hebben zij wensen en ideeën aangedragen, in een tweede ronde hebben wij een eerste tussenstand gepresenteerd waarmee wij lieten zien hoe wij met alle wensen en ideeën zijn omgegaan. In de derde ronde hebben wij het ontwerp-Masterplan, zoals nu ook bij uw college is ingediend, gepresenteerd. Hoe met alle aangedragen wensen en ideeën is omgegaan, leest u onder resultaten.

Inspraak en meedenken was geen doel op zich, maar een middel om samen iets te bereiken. Van te voren werd, onder andere in overleg met de gemeente, bepaald welke partijen en personen betrokken moesten worden. De gemeente was bij de meeste overleggen ook als toehoorder aanwezig. Input van belanghebbenden is iedere keer serieus overwogen voor implementatie en uitvoering. Echter, input moest wel passen binnen de richtlijnen van het Uitwerkingskader en financieel haalbaar zijn. Dit is de basis van het plan en is dus ook de basis van alle inspraak en meedenkmomenten. De gesprekken met personen/groepen die geconsulteerd zijn, zijn in verslagen vastgelegd en als bijlage bij dit logboek gevoegd. Met alle verslaglegging is vooraf door onze gesprekspartners ingestemd.

Beleven: stimuleren van kennismaking met gebied en vergroten van draagvlak voor verbetering van Stadsblokken Meinerswijk
KWP wil dat Arnhem het gebied zo goed mogelijk beleeft. Daarbij staat niet de gebiedsontwikkeling, maar de gebruiker van het gebied centraal. Doel is dat de gebruiker zich thuis voelt in het gebied. De verwachting is dat de plek hierdoor als maatschappelijk eigendom wordt ervaren. Hierdoor zal de betrokkenheid van belanghebbenden bij de verbetering van de plek toenemen en krijgt het gebied aan het eind van het ontwikkeltraject een plek in het buitenleven van de Arnhemmer. Concreet hield dit in dat er diverse events, zoals rondleidingen, informatiebijeenkomsten maar ook placemakingevents op Stadsblokken Meinerswijk zijn georganiseerd.

Resultaten
De resultaten van al deze bijeenkomsten zijn verwerkt in het ontwerp-Masterplan. Hierbij een overzicht van de inbreng van direct belanghebbenden welke is opgenomen in het ontwerp-Masterplan.

Algemeen

- Opstellen communicatieplan specifiek voor Wijkplatform Malburgen West – n.a.v. verzoek wijkplatform;
- Principe 'Doordacht achteloze basis' – n.a.v. opmerking bewoner Haven van Coers 'Wordt het niet te netjes?';
- Natuurinclusief bouwen – n.a.v. opmerkingen IVN en vogeladviseur Arnhem;
- Biodiversiteit versterken – n.a.v. opmerkingen Vrienden van Meinerswijk;
- Historische objecten inzetten als startkapitaal – n.a.v. bezoeken Vrienden van Meinerswijk en Historische Kring Elden;
- Ontwikkelen van stroomdalgraslanden – n.a.v. opmerkingen Groenforum om meer ruigte toe te passen;
- Spaarzaam omgaan met verlichting – n.a.v. opmerking Groenforum over invloed van verlichting op flora en fauna;
- Hoogtes intekenen in Masterplan – n.a.v. opmerking bewonersplatform;
- Separate bijeenkomst over water georganiseerd – n.a.v. opmerking diverse bewoners;

- Afvalvoorzieningen geregeld op Stadsblokken n.a.v. opmerkingen diverse bewoners;
- Blokken geplaatst om entree festivalterrein af te sluiten n.a.v. opmerking bewonersplatform om festivalterrein afsluitbaar te maken zolang er in de omgeving nog niet gebouwd wordt.

Keuzes ontsluiting

- Variant ontsluiting oostzijde (variant 2) aangedragen door bewoners Haven van Coers en festivalorganisaties – n.a.v. opmerkingen Malburgen (verkeer niet door Malburgen) en opmerking bewoners Haven van Coers en festivalorganisaties dat het ontsluiten van toekomstige bewoners ASM Haven, maar ook bezoekers festival een te grote druk legt op Stadsblokkenweg.;
- Varianten fietspad – n.a.v. opmerkingen diverse bewoners;
- Sociale veiligheid Nelson Mandelabrug verbeteren – n.a.v. opmerking bewonersplatform dat probleem huidige verbinding zit in sociale veiligheid.

Meinerseiland

- Verplaatsen stadsstrand van Meinerseiland naar Stadsblokken n.a.v. opmerking bewonersplatform/Groenforum dat stadsstrand niet past bij extensief Meinerseiland.

Haven van Van Workum

- Museumcafé verplaatsen naar landtong bij Haven Van Workum – n.a.v. opmerkingen bewoners Rijnkade en bewoners De Praets dat KWP andere functies dan wonen toe moet voegen en vanaf Rijnkade reuring waarneembaar moet zijn;
- Terras museum café aan Rijnzijde – n.a.v. opmerking bewoners Haven van Coers om overlast Haven van Coers te voorkomen;
- Beleefbaar maken Haven Van Workum – n.a.v. opmerking tijdens PlaceGame dat kwaliteit haven nu onzichtbaar is;
- Lawaaifuncties Haven Van Workum verplaatsen achter de hallen – n.a.v. opmerkingen Watersport Centrum Arnhem dat geluid werken aan schepen niet altijd prettig is;
- Fietslus uit voorbeelduitwerking gehaald – n.a.v. opmerking bewoner De Praets dat dit tot misleidend beeld leidt;
- Buitenterrein voor watersportcentrum vergroot – n.a.v. opmerking watersportcentrum om iets te compenseren daar binnenruimte minder groot is;
- Gebouw Haven van Workum welke met rug naar Haven van Coers staat gezicht geven naar Haven van Workum – n.a.v. opmerking bewoner van Coers dat anders privacy in het geding komt;
- Watersportcentrum Arnhem behoud plek direct aan water – n.a.v. ontvangen pve Watersportcentrum Arnhem;
- Terrein watersportcentrum niet publiek toegankelijk– n.a.v. ontvangen pve Watersportcentrum Arnhem;
- Behoud gebouwen en functie watersport centrum Arnhem n.a.v. opmerking Watersport Centrum Arnhem dat moderne gebouwen voor hen niet eenvoudig in hoger rendement resulteren.
- Hoogtes gebouwen Van Workum aangepast - n.a.v. opmerkingen vanuit bewoners Haven van Coers

ASM

- Variatie in hoogte bebouwing, volgen van hoogte bomen, aan de randen laag – n.a.v. opmerking Wijkplatform Malburgen bebouwing zichtbaar vanuit Malburgen;
- Bouwhoogtes bij benadering onder kruinhoogte bomen ASM – n.a.v. opmerking bewonersplatform/wijkplatform Malburgen West dat het landschap van buitenaf overheerst;

- Vestibule was eerder een forser bouwblok en is n.a.v. opmerkingen bewoners Haven van Coers teruggebracht tot een cluster welke varieert in hoogtes en doorrijdbaar is;
- Duidelijke zichtlijn op paviljoen stadsblokkenwerf n.a.v. opmerking stichting Stadsblokkenwerf dat paviljoen achter gebouw op landtong verdwijnt;
- Parkeren Stadsblokkenwerf specifieke plek geven – n.a.v. opmerking stichting Stadsblokkenwerf
- Eén woongebouw ASM Haven aan overzijde Stadsblokken weg en gebouw op landtong waar ook stadsblokkenwerf staat is verder terug geplaatst – n.a.v. opmerkingen bewoners Haven van Coers groene karakter rondom ASM Haven behouden door bebouwing te verschuiven richting westkant stadsblokken
- Parkeren ASM reguleren – n.a.v. opmerkingen bewonersplatform over zorgen parkeren bezoekers gebied in toekomst;
- Combineren Helling/Stadsblokkenwerf onderzocht – zonder succes;
- Relicten ASM zichtbaar maken – n.a.v. opmerking Historische Kring Elden/Vrienden van Meinerswijk om restanten oude ASM beter te benutten;
- Verschillende gebouwen, stijlen en materialen in ASM, robuuste openbare ruimte – n.a.v. opmerking bewoners Haven van Coers om een meer speelser beeld te krijgen. Flinke blokken. Variatie in architectuur. Niet alleen wonen.

Festival terrein

- Bezoekers festival kunnen komen en gaan zonder door woongebied te lopen – n.a.v. opmerking bewonersplatform/bewoners Haven van Coers dat logistiek en bezoekers tot grotere overlast kan leiden dan geluid;
- Ring festivalterrein – n.a.v. opmerking festivalorganisaties verbeteren logistiek opbouw festival;
- Eén festivalterrein – n.a.v. opmerkingen bewonersplatform/bewoners Haven van Coers op eerdere suggesties in het ontwerp om heel Stadsblokken als festivalterrein te zien;
- Festivalterrein verlagen en zone tussen festivalterrein en ASM Haven met duin ophogen – n.a.v. opmerking bewoner Haven van Coers dat festivals geen last hoeven te hebben van woningen;
- Woongebouw op festivalterrein is vervallen – n.a.v. opmerking bewoner Haven van Coers dat festivals geen last hoeven te hebben van woningen;
- Festivals houden plek – n.a.v. opmerking bewoners Haven van Coers en bewonersplatform over angst dat festivals verdwijnen;
- Tijdelijk bouwwerk ASM Hal (voorbeeld Tempelhof) – n.a.v. opmerking dat bewoners Haven van Coers dromen van beeld als Tempelhof Berlijn;
- Ontsluiting oostzijde is een extra route voor hulpdiensten bij festivals – n.a.v. opmerking festivalorganisaties dat Stadsblokkenweg tijdens festivals voor hulpdiensten te krap is;
- Festivalterrein inrichten als park – n.a.v. opmerking hoe mooier het terrein des te groter de aantrekkingskracht bij festivals;
- Afmetingen festivalterrein – n.a.v. programma van wensen festivalorganisaties.

Bijlagen

- Logboek – ‘171107 logboek Stakeholders tot 2-11 DEF’
- Verslagen overleggen Stakeholders (38 stuks)

Projectnaam Stadsblokken-Meinerswijk Arnhem
Contactpersoon Roy Nijenhuis
Contactgegevens ...
Startdatum project
Einddatum project

Datum contact	Organisatie	Naam stakeholder	Contact binnen KWP	Type contact	Contactvorm	Gespreksonderwerp/thema	Uitkomsten gesprek	Vervolgafspraak gepland ?	Gespreksverslag gemaakt?	Opmerkingen
14-12-2016		Xeni Frencken	Roy Hasselerharm		Afspraak					
21-12-2016		Roos Bloemberg	Roy Hasselerharm	Geinteresseerde	e-mail	meedenken over wonen in Meinerswijk	opnemen in lijst met geinteresseerden			
21-12-2016	Rijn IJssel College	Suzanne Nagtegaal	Roy Hasselerharm	Docent Rijn IJssel	e-mail	Communicatiecollege	Diverse college's geven op Rijn IJssel			
29-12-2016		Egbert Bouwhuis	Roy Hasselerharm		e-mail	kunst op Stadsblokken Meinerswijk	op de hoogte houden			
3-1-2017	Festival de Luie Hond	Tijs Bergervoet	Roy Hasselerharm	Festivalorganisator	e-mail	festivals	nadere afstemming over toekomst festivalterrein	Festivalorganisaties zijn geconsulteerd in rondes met direct belanghebbenden		
3-1-2017	Bewonersplatform Stadsblokken Meinerswijk	Sjonnie Egging	Roy Hasselerharm	bewonersplatform	e-mail	Uitnoding voor gesprek uitwerking	Afspraak gepland voor 1-2-2017 16:30			
12-1-2017		C. Zeevenhoven	Roy Hasselerharm		Afspraak					
12-1-2017	Kinderwijkteam	M. Hoose	Roy Hasselerharm		Afspraak					
16-1-2017	Placemaking Plus	Stefan Bödecker	Roy Hasselerharm	ondernemer	e-mail	Placemaking	Afspraak gepland voor 1-2-2017 11:30			
17-1-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Hasselerharm		Afspraak	Duur gebruiksovereenkoms besproken, programma van eisen stichting, planning gebiedsontwikkeling			ja, verstuurd op 19-1-17	
17-1-2017	Hengelsportvereniging	A. van de Sloot / H. van de Rhede	Roy Hasselerharm		Afspraak	Zorgen/ideëen/wensen mbt plan ontwikkeling	Toelichting op historie vereniging irt ontwikkeling, belangstichting, positie KWP en afspraak	nee	ja verstuurd op 20-1-17	
18-1-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Reactie op verslag	aanpassingen verwerkt			
20-1-2017	Hengelsportvereniging	A. Versloot	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanvulling op verslag	Aanvulling verwerkt			
22-1-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding opname clip Blaudzun op Stadsblokken	1264 bereikte personen, 18 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, 3 reacties.	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren		
23-jan-17	Kinderopvang	Noor Enklaar	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak	Ondernemen	Noor heeft PVE opgesteld en gedeeld met ons, oppakken na ter inzage BP			
23-1-2017		Olaf Corten / Olga Potters	Roy Hasselerharm	Geinteresseerde	e-mail	meedenken over wonen in Meinerswijk	Afspraak gepland			
24-1-2017	Bewoners	Van Coers, Van Workum, Het Heuveltje, Steenfabriek Elden	Gert Zwartscholten	belanghebbende	Presentatie	water	bijgepraat over ontwikkelingen rondom water		ja	
26-1-2017	Volkshuisvesting Arnhem	Gerrit Breeman	Roy Hasselerharm	woningbouwcorporatie	e-mail	verplaatsbare woningen Meinerswijk	Afspraak gepland 14-2-2017			
28-1-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging evenement op Meinerswik	577 bereikte personen, 10 vind ik leuks, 1 reactie	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren		
1-feb-17	Bewonersplatform SBMW		Gert Zwarscholten / Roy Nijenhuis		Afspraak		Toelichting op inrichten projectorganisatie en communicatie		ja, verstuurd op 7-2-17	
2-feb-17		C. Fuchs / H. van Gent	Gert Zwartscholten / Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak		Spreken over Social Return, meegenomen in studie naar duurzaamheid.			
3-2-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding opname clip Blaudzun op Stadsblokken	636 bereikte personen, 1 reactei, 7 vind ik leuks			
8-feb-17	Cirque de la Liberté	G. Lodders / G. van Kalsbeek	Gert Zwartscholten / Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak		nadere afstemming over toekomst cirque	Festivalorganisaties zijn geconsulteerd in rondes met direct belanghebbenden		
8-2-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	Opmerkingen opverslag	verwerkt in verslag			
9-2-2017	KF Action	Krista Flemming	Roy Hasselerharm	ondernemer	e-mail	sportfaciliteiten Meinerswijk	Afspraak gepland			
12-2-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	instemming verslag				
13-2-2017		Noor Enklaar	Roy Hasselerharm	ondernemer	e-mail	kinderopvang op meinerswijk	Afspraak gehad en PvE ontvangen			
15-feb-17		Uitdenboomgaard	Gert Zwartscholten		Afspraak	Horeca				
18-2-2017		Xeni Frencken	Roy Hasselerharm	betrokken burger	e-mail	bijpraten stand van zaken	contact blijven houden per email			
20-2-2017	Particulier	Frank Donders	Roy Hasselerharm		e-mail	Gevraagd om mensen die zich voor woning hebben ingeschreven	20-02-17 namen aangeleverd			
22-feb-17		J. Trooster + collega	Roy Hasselerharm		Afspraak					
22-feb-17		P. Groenendaal	Roy Nijenhuis		Afspraak		Afspraken gemaakt over placemaking			
23-2-2017	Spellenfestijn	Marc Willemsen	Roy Hasselerharm	ondernemer	telefoongesprek	interesse in ruimte voor sport en spel	op de hoogte houden			
24-feb-17	Free Your Mind Festival	Stef Vrolijk	Gert Zwartscholten		e-mail	Contact gehad over wintereditie Free Your Mind Festival in hal Meinerswijk	Stef Vrolijk neemt hierover contact op met Eddy Goes. Eventueel nog optie voorgesteld om naar Kamp Koningsweg te gaan.			
25-feb-17	Free Your Mind Festival	Stef Vrolijk	Gert		e-mail	Aanvullende info Wintereditie Free Your Mind Festival				
26-2-2017		Wouter Botman	Roy Hasselerharm	Geinteresseerde	e-mail	meedenken over wonen in Meinerswijk	op de hoogte houden			
27-2-2017	JobBooster	Constatijn Fuchs	Gert Zwartscholten	ondernemer	Afspraak	sociale component ontwikkeling	Doorpraten			
1-mrt-17	Groenforum		Gert Zwartscholten		Afspraak		Presentatie Flora en Fauna onderzoek			
2-mrt-17	De Luie Hond	T. Bergervoet	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak	Festival	nadere afstemming over toekomst festivalterrein			
3-3-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging opening infocentrum	1166 bereikte personen, 45 vind ik leuks 3 reacties	Door ons is op alle reacties gereageerd		
6-mrt-17		M. Bouman	Roy Hasselerharm		Afspraak					
7-mrt-17	Sugar Hill	Van Leeuwen	Roy Nijenhuis / Gert Zwartscholten		Afspraak		Belangstelling in evt horeca onderneming, op de hoogte houden			
8-3-2017		B. Göbel	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak		Belangstelling om in gebied gevestigd te blijven, op de hoogte houden			
9-3-2017	Studio Halfvol	M. Hulsebosch	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak	Communicatie Rijngebied				
9-3-2017		Fam. Jacobs	Roy Hasselerharm		Afspraak	Kennismaking	Staat positief in plannen, ook als het deels over zijn grond zou moeten. Principe kwp is op eigen grond blijven.			
9-3-2017		O. Corten / O. Potters	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak					
9-3-2017		Mirjam Stoffelen	Roy Hasselerharm	Geinteresseerde	e-mail	opening informatiecentrum				
10-3-2017	Underground Gym	G. Gobel	Roy Nijenhuis		e-mail	toelichting Masterplan	afspraak gepland			
11-3-2017	KWP				Open dag	Opening infocentrum				
12-3-2017		Judith Gosseling-Root	Roy Hasselerharm	Geinteresseerde	e-mail	inlopen voor informatie	per email uitgenodigd om afspraak te maken			
14-3-2017	ROC	Studenten	Roy Hasselerharm		Excursie					
14-3-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Hasselerharm / Gert Zwartscholten				Bijpraten over voortgang, communicatie en placemaking		Ja	
15-3-2017		K. Fleming	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak	Mogelijke vestiging	PVE verstuurd			
15-3-2017		H. Leenders / E. Laurentszen / R. Kerkhof / E. Goes	Roy Nijenhuis		Afspraak	kraan haven	KWP verleent medewerking aan werkzaamheden			
15-3-2017	Haven van Coers, nr. 8	B. Seinhorst	Roy Nijenhuis		Afspraak		KWP verleent medewerking aan tijdelijk toestaan dat bewoner onze grond gebruikt			
15-3-2017	ROC	Studenten	Roy Hasselerharm		Debat					
16-3-2017	Touchstones	Gerda Kalsbeek	Roy Nijenhuis		e-mail	Contact over kappen bomen tbv circus	Werkafspraken gemaakt			

17-3-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding opening infocentrum en uitnodigingme ons in gesprek te komen	1615 bereikte personen, 30 vind ik leuks, 3 keer gedeeld			
17-3-2017	Bewonersplatform SBMW	Sjonnie Eggink	Gert Zwartscholten		e-mail	Toezending verslag bijeenkomst	Reactie ontvangen, gemeente geen grote plannen om leefgebied met Galloways en paarden te vergraten. Wachten tot vergraving gereed is. Ambtelijke verwachting pas in 2025			
17-3-2017	Bewonersplatform SBMW	Sjonnie Eggink	Gert Zwartscholten		e-mail	Toezending concept verslag	Reactie ontvangen van Sjonnie Eggink met aanvulling op verslag inzake communicatie.			
20-3-2017		Johan Meinerdi	Roy Hasselerharm	Geinteresseerde	e-mail	meedenken over wonen in Meinerswijk				
21-3-2017	Bewonersplatform SBMW	Sjonnie Eggink	Gert Zwartscholten		e-mail	Toezending verslag bijeenkomst	Verzoek om verspreiding verslag			
22-3-2017		B. van de Haven	Roy Hasselerharm		Afspraak					
22-3-2017		J. Berendsen	Roy Hasselerharm		Afspraak					
22-3-2017	Deep Yachts	Bart van Breeschoten	Roy Hasselerharm	ondernemer	Afspraak	invulling Watersportcentrum / PvE	Overleg 23-2-2017			
22-3-2017	Stadsblokkenwerf	Jan Trooster	Roy Hasselerharm	ondernemer	e-mail	communicatie meer ruimte Stadsblokkenwerf	Persberichten			
23-3-2017		Johan Meinardi	Gert Zwartscholten		e-mail	Doorgeven adresgegevens n.a.v. gesprek				
23-3-2017		Lars van der Meulen	Gert Zwartscholten		e-mail	Propositie KWP inz. Stadsblokken Meinerswijk				
23-3-2017	Deep Yachts	Bart van Breeschoten	Roy Nijenhuis		Afspraak	Wensen en zorgen mbt ontwikkeling	wensenlijst ontvangen			
23-3-2017	Studio Halfvol	M. Hulsebosch	Roy Nijenhuis		Afspraak	Bijeenkomst Rijngoud campagne	Wij posten en delen berichten om ligging Arnhem aan de Rijn te promoten			
24-3-2017	Deep Yachts	Bart van Breeschoten	Roy Nijenhuis		e-mail	PVE Deep Yachts	PVE gedeel na afspraak die wij hebben gehad.			
27-3-2017	Provincie Overijssl	B. Beukema	Esther Reinerink		e-mail	Brief inz. Stadsblokken Meinerswijk				
27-3-2017	D66	Infoadres / Fractiesecretariaat	Esther Reinerink		e-mail	Brief inz. Stadsblokken Meinerswijk				
27-3-2017	Arnhem Centraal	Info-adres	Esther Reinerink		e-mail	Brief inz. Stadsblokken Meinerswijk				
27-3-2017	Partij voor de Dieren	Algemeen adres	Esther Reinerink		e-mail	Brief inz. Stadsblokken Meinerswijk				
27-3-2017	Arnhemse Ouderenpartij	Algemeen adres	Esther Reinerink		e-mail	Brief inz. Stadsblokken Meinerswijk				
27-3-2017	Cultuur Netwerk Arnhem	M. Louppen	Esther Reinerink		e-mail	Brief inz. Stadsblokken Meinerswijk				
27-3-2017	Diversen		Roy Nijenhuis		Brief	Brief opening Infocentrum				Lijst met geadresseerden is als bijlage toegevoegd
28-3-2017	Deep Yachts	Bart van Breeschoten	Roy Nijenhuis		e-mail	Brief opening Infocentrum	Opgeloste met gemeente			
28-3-2017	Deep Yachts	Bart van Breeschoten	Roy Nijenhuis		e-mail	Verplaatsen kraan	Verteld dat dit niet onze verantwoordlijkheid is.			
29-3-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	aankondiging foto wedstrijd	571 bereikte personen, 4 vind ik leuks, 2 reacties	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.		
29-3-2017	Wijkmedia Malburgen	Michel Lammerse	Roy Hasselerharm	Wijkplatform Malburgen	e-mail	informatiecentrum Meinerswijk	Afspraak ingepland 6-4-2017			
30-3-2017	Belangstellende	C. Schillemans	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding placemanagementteam				
31-3-2017	Wijkplatform Malburgen West		Roy Nijenhuis		Brief	Brief opening Infocentrum				
31-3-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	aankondiging Placegame	13 vind ik leuks, 512 bereikte personen			
2-4-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om uitnodiging Placemaking	doorgestuurd			
3-4-2017	Bewonersplatform SBMW	Sjonnie Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	Uitnodiging PlaceGame				
4-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding bezoek Goffertpark	770 bereikte personen, 1 keer gedeeld, 7 vind ik leuks, 4 reacties	Door ons is op alle reacties gereageerd		
5-4-2017		R. van de Zouw / dhr. Bluysen	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak	Win - Win idee				
5-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding bezoek aan Accoya	13 vind ik leuks, 733 bereikte personen, 1 keer gedeel			
6-4-2017	Wijkkrant Malburgen	M. Lammerse / F. Dekkers	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak	Artikel wijkkrant	Interview gehouden			
6-4-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster/B. Verhaaf	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		Afspraak	Zorgen/ideëen/wensen mbt plan ontwikkeling	Algemeen, opties werf huidige locatie/combineren met watersportcentrum/combineren met festivalterrein		ja, verstuurd op 7-4-17	
6-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding bezoek Malburger	996 bereikte personen, 1 keer gedeeld, 25 vind ik leuks			
7-4-2017	Placemaking	AANWEZIGEN UITZOEKEN P. Groenendaal	Gert Zwartscholten		Bijeenkomst	Genereren ideëen voor tijdelijke initiatieven			ja, placegame rapport verstuurd op 1-5-17	
7-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Verslag placegame	1134 bereikte personen, 2 reacties, 23 vind ik leuks , 2 keer gedeeld	Op reacties is door ons gereageerd		
7-4-2017	Wijkmedia Malburgen	F. Dekkers	Roy Nijenhuis		e-mail	Concept artikel	mee ingestemd			
7-4-2017	Wijkmedia Malburgen	Floortje Dekkers	Roy Hasselerharm	Wijkplatform Malburgen	e-mail	tekst voor wijkkrant Malburgen	Akkoord gegeven op publicatie			
10-4-2017		J. de Vries / P. Wilten	Esther Reinerink		e-mail	Vraag om meer info bouwplannen	Reactie gegeven dat dit nog niet beschikbaar is. Uitgenodigd om afspraak te maken voor mondelinge toelichting op het plan			
11-4-2017	Groenforum		Gert Zwartscholten		Presentatie	Presenteren Inventarisatierapport Flora en Fauna	Het Groenforum had waardering voor de grondige aanpak van het onderzoek. Vooral de kansen die de ontwikkeling van KWP biedt voor de natuur zal in de ontwerpfase aandacht krijgen. KWP zal het Groenforum daarbij blijven betrekken.			
11-4-2017	Stadsblokkenwerf	Jan Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Gevraagd naar gegevens om hindercirkel te bepalen	??			
11-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Verslag presenatei Flora en Fauna onderzoek aan Groen Forum Arnhem	1227 bereikte personen, 16 vindik leuks, 2 keer gedeeld, 1 reactie	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren		
11-4-2017	Geinteresseerde	J. Reijntjes	Roy Nijenhuis		e-mail	webadres gestuurd nav afspraak				
12-4-2017	Touchstones	G. Kalsbeek / G. Lodders	Roy Nijenhuis		e-mail	kappen bomen	terugkoppeling onderzoek naar nesten			
12-4-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Reactie op verslag	aanpassingen verwerkt			
12-4-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Hindercirkels	Gegevens aangeleverd aan welke schepen zij werken			
13-4-2017		C. Zeevenhoven	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak	Betrekken bewoners openbaar groen en landschapsbeheer en -onderhoud				
13-4-2017	Watersportverenigingen		Gert Zwartscholten		Afspraak		Bijpraten over voortgang			
13-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding gesprek kinderwijkteam	756 bereikte personen, 18 vind ik leuks, 1 keer gedeeld.			
13-4-2017	Haven van Coers	Reanda van Duinen	Esther Reinerink		e-mail	Bevestiging afspraak bewoners Haven van Coers op 10/05/17	Reanda van Duinen heeft afspraak doorgestuurd naar Havenbewoners			
14-4-2017	Haven van Coers	Reanda van Duinen	Harro de Jong		e-mail	Reactie op e-mail van Reanda van Duinen over infoavond	Reanda van Duinen bevestigt dat uitnodiging is doorgezonden aan bewoners Haven van Coers			
14-4-2017	Stakeholderlijst + inschrijvingen via website		Roy Nijenhuis		Digitale nieuwsbrief					Editie april
14-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aftemovie evenement Festivalterrein Stadsblokken	647 bereikte personen, 7 vind ik leuks			
14-4-2017	Bewoner Malburgen	Astrid Fokkema	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		Privé Bericht Facebook	Vraag over evenement Stadsblokken	Uitleg gegeven dat er een evenement opgebouwd word			
15-4-2017	Bewoner Malburgen	Astrid Fokkema	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		Privé Bericht Facebook	Suggestie over verticaal bouwen	Verteld dat referentie niet passend is qua hoogte			
18-4-2017	Plant is Koning	Bas	Roy Nijenhuis		e-mail	Inventarisatie Flora en Fauna verstuurd				
18-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding gesprek Stichting SLAK	1008 bereikte personen, 1 keer gedeeld, 10 vind ik leuks, 2 reacties	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren		
18-4-2017	Stichting voor maatschappelijk vastgoed	C. Fuchs / H. van Gent	Roy Nijenhuis		e-mail	In contact gebracht met stichting vluchtelingen werk	C. Fuchs dankt KWP voor link			
19-4-2017		O. Hollink	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak	jachthaven	Wensen jachthaven gestuurd, heeft interesse in exploiteren toekomstige jachthaven			
20-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding presentatie resultaten placegame	1277 bereikte personen, 17 vind ik leuks 4 keer gedeeld			

20-4-2017	Placemaking		Gert Zwartscholten		Afspraak						
21-4-2017	Stichting voor maatschappelijk vastgoed	C. Fuchs / H. van Gent	Roy Nijenhuis		e-mail	Tussenbericht m.b.t. Vluchtelingenwerk Nederland					
22-4-2017	Geinteresseerde	I. van den boomgaard	Roy Nijenhuis		e-mail	verzoek om afspraak	ingepland				
24-4-2017		J. Trooster + mensen van De Helling	Roy Hasselerharm		Afspraak	Bespreken mogelijkheden					
24-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Suggestie tijdelijk evenement Mandelabrug om Arnhem Noord en Zuid beter met elkaar te verbinden	2601 bereikte personen, 42 vind ik leuks, 4 keer gedeeld, 1 reactie	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren			
25-4-2017	Bewonersplatform SBMW		Roy Hasselerharm / Gert Zwartscholten		Afspraak	Vervolgoverleg	Bijpraten over voortgang, communicatie en placemaking		Ja		
25-4-2017	Hogeschool Arnhem Nijmegen	J. Rijke	Gert Zwartscholten		Afspraak	Vervolgoverleg inz. Mogelijke samenwerking					
25-4-2017	Rijngoud	S. Winters	Roy Nijenhuis		e-mail	Bericht over inloopspreekuren gedeeld voor website Rijngoud					
26-4-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Gert Zwartscholten		e-mail	Toezending verslag bijeenkomst	Reactie ontvangen; prima verslag, gaat doorsturen naar de leden				
26-4-2017	Incombinatie	Gonnie	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om evenementen te delen via website	vermeld op website				
26-4-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Festivals 2017 doorgegeven					
26-4-2017	Haven van Coers, bewoners	Reanda van Duinen	Roy Nijenhuis		e-mail	Ingelichte over data evenementen	waren reeds op de hoogte				
26-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging Luie Hond festival	4 vind ik leuks				
26-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging Cirque de la Liberte	7 vind ik leuks				
26-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging Free Your Mind	3 vind ik leuks				
26-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging Vuurwerk	912 bereikte personen, 12vind ik leuks, 1 keer gedeeld, 1 reactie	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren			
26-4-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om evenementen te delen via website	gedeeld en verstuurd via mail				
26-4-2017	Hogeschool Arnhem Nijmegen	J. Rijke	Gert		e-mail	Uiteenzetting over het hoe en waarom van de "roeibaan in de groene rivier"	Reactie ontvangen dat hij hierop terugkomt.				
28-4-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Overzicht festivals op stadsblokken	1168 bereikte personen, 18 vind ik leuks, 4 opmerkingen.	Op reacties is door ons gereageerd			
1-5-2017	Particulier	C. Zeevenhoven	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		e-mail	Benaderd voor rondleiding natuur	Chris gaat KWP helpen bij verzorgen rondleidingen				
2-5-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Gert Zwartscholten		e-mail	Reactie op verslag	Staat foutieve datum in verslag; voor de rest akkoord met verslag				
2-5-2017	Geinteresseerde	R. Hoogveld	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om afspraak	ingepland				
3-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over evenement op Stadsblokken.	1122 mensen bereikt, 18 vind ik leuks, 1 reacties				
3-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over placemanagement team	857 bereikte personen, 9 vind ik leuks, 1 keer gedeeld				
3-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Beelden gedeelde die met drone zij gemaakt	1782 bereikte personen, 34 vind ik leuks, 2 keer gedeeld,5 vind ik leuks				
3-5-2017	Placemaking		Gert Zwartscholten		Afspraak				Verslag gemaakt en verstuurd (9-5)		
4-5-2017		R. Vink + vriendin	Roy Nijenhuis		Afspraak	privé belangstelling					
4-5-2017		M. + I. van den Boogaard	Roy Nijenhuis		Afspraak	privé belangstelling					
4-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over ontwerpbijeenkomst met gemeente	901 bereikte personen, 4 vind ik leuks				
4-5-2017	Bewoner Malburgen	Astrid Fokkema	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		Privé Bericht Facebook	Verzoek dat hekwerk op afbouwkade blijft staan	Tip aan Placemanagementteam doorgegeven				
5-5-2017	Touchstones	Gerda Kalsbeek	Roy Nijenhuis		e-mail	infobrief hugo grotius ontvangen	afwijzend gereageerd				
5-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over historie gebied	1185 bereikte personen, 16 vind ik leuks, 3 keer gedeeld, 1 reactie	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren			
5-5-2017	Belanghebbende	C. Zeevenhoven	Roy Nijenhuis		e-mail	Afstemmen datum rondleiding ecologie	datum gepland				
8-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	melding over kappen bomen en proces om tot kap te komen	1216 bereikte personen, 12 vind ik leuks, 2 keer gedeeld	Op reactie is geen reactie door osn gegeven, was geen aanleiding ote			
8-5-2017	Bewoner Malburgen	Astrid Fokkema	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		Privé Bericht Facebook	Angst voor broedende vogels in bomen die we kappen	Aangeven dubbele check te hebben uitgevoerd en hiervan geen sprake is.				
9-5-2017	Placemaking	M. Makangira	Gert Zwartscholten		e-mail	Verslag Placemanagement Meeting					
10-5-2017	Organisatie Festivals		Roy Nijenhuis		Afspraak	Zorgen/ideëen/wensen mbt plan ontwikkeling	Wensen geuit mbt bereikbaarheid en parkeren, locatie en inrichting, combinatie met wonen		ja, verstuurd op 12-05-17		
10-5-2017	Haven van Coers	Bewoners	Roy Nijenhuis		Afspraak	Zorgen/ideëen/wensen mbt plan ontwikkeling	Wensen geuit mbt bereikbaarheid en parkeren, locatie en inrichting, combinatie met wonen		ja, verstuurd op 12-05-17		
10-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over gesprek Haven van Coers	1398 bereikte personen, 20 vind ik leuks, 4 keer gedeeld, 2 reacteis	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.			
10-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over gesprek festivalorganisaties	974 bereikte personen, 15 vind ik leuks, 1 keer gedeeld				
10-5-2017	Omwonende	A. Fokkema	Roy Nijenhuis		e-mail	Afmelding Placemanagement bijeenkomst					
11-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over afspraak met Rijkswaterstaat een Witteveen en Bos	837 bereikte personen, 2 keer gedeeld, 11 vind ik leuks				
11-5-2017	Stichting de Luie Hond	T Bergervoet	Roy Nijenhuis		e-mail	Bijeenkomst 10 mei	gedeeld welke dingen besproken zijn nadat hij bijeenkomst verliet				
12-5-2017	De Luie Hond	Tijs Bergervoet	Roy Nijenhuis		e-mail	Wat is er nog meer besproken nadat hij vergadering heeft verlaten	Geen bijzonderheden				
12-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over maken film over ontwerpproces	766 bereikte personen, 1 keer gedeel 19 vind ik leuks	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren			
16-5-2017	Touchstones	Gerda Kalsbeek	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzocht doek circus op te hangen	Ingestemd				
17-5-2017	Historische Kring Elden		Roy Nijenhuis		Afspraak	Bijpraten over Masterplan	Hist kring heeft aangeboden beelden te delen over historie en ontwerpers van input te voorzien wat historie betreft	Ja, Geert heeft presenatie ontwerpers gegeven		22-05-17 Uitvoeringsplan Meinerswijk verstuurd	
17-5-2017		E. Wijers	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak	placemaking en boerengolf	Afspraken gemaakt, geformaliseerd via Javasto				
17-5-2017	Sugar Hill	Werry van Leeuwen	GErt Zwartscholten		Afspraak						
17-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over bezoek historische kring aan infocentrum	861 bereikte personen, 17 vind ik leuks, 1 keer gedeeld				
17-5-2017	Bewoner Malburgen	Astrid Fokkema	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		Privé Bericht Facebook	zorg over nog meer bomenkap	Uitgelegd dat hiervan geen sprake is.	Afspraak gemaakt op 7 juni			
17-5-2017	Bezoeker gebied Stadsblokken	Marianna van Berkel	Roy Nijenuis		Privé Bericht Facebook	Verzoek om verzetten afspraak	Na overleg met Astrid Fokkema afspraak laten staan				
17-5-2017	Omwonende	A. Fokkema	Roy Nijenhuis		e-mail	Discussie over werktitel Placemanagement	Discussie in Placemanagementteam afgerond				
17-5-2017	Directeur bestuurder Stichting Landschapsbeheer Gelderland	A. Vriend	Esther Reinerink		e-mail	Wil graag contact met Roy Hasselerharm om gebied toegankelijk te maken d.m.v. klompenpad					
17-5-2017	Placemaking	M. Makangira	Gert Zwartscholten		e-mail	Over de Brug	Beeld gemaakt voor Over de Brug, idee vanuit Placegame. Wachten nu op groen licht gemeente. Reactie van Jan Trooster de naam "Over de Brug" niet geschikt is. Reactie van Astrid Fokkema dat dit kan worden gewijzigd in "Op de Brug".				
19-5-2017	Rijnstad, Opbouwwerk Malburgen	W. Petersen	Esther Reinerink		e-mail	Verzoek om contactpersoon Wijkplatform Malburgen West	Reactie ontvangen, gaat binnen Wijkplatform bespreken, wordt daarna teruggekoppeld				
19-5-2017	Stakeholderlijst + inschrijvingen via website		Roy Nijenhuis		Digitale nieuwsbrief					Editie mei	
19-5-2017	Belangstellende	a. Verweij	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding excursie					
19-5-2017	Belangstellende	E. Kwant	Roy Nijenhuis		e-mail	Opgave excursie ecologie					
20-5-2017	Belangstellende	A. Bierman	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding excursie					
20-5-2017	Belangstellende	C. Wiegman	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding excursie					

22-5-2017	Delegatie Denen		Roy Hasselerharm		Presentatie					
22-5-2017	Particulier	Robbin Driesen	Roy Nijenhuis		e-mail	Uitnodiging voor rondleiding natuur	Was niet aanwezig			
22-5-2017	Particulier	Arnold Steenhuis	Roy Nijenhuis		e-mail	Uitnodiging voor rondleiding natuur	Aanwezig	Ja, samen met Monique Verstraten		
22-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding verschijnen nieuwsbrief	577 bereikte personen, 10 vind ik leuks, 1 keer gedeeld			
22-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Film over ontwerpproces	5683 bereikte personen, 35 vind ik leuks, 14 keer gedeeld, 3 reacties	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.		
23-5-2017	Gemeente Arnhem	A. Belksma	Roy Nijenhuis		e-mail	Uitnodiging voor rondleiding natuur	Verinderd			
23-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Meldign over gesprek met geluidexperts	860 bereikte personen, 1 keer gedeel 8 vind ik leuks			
24-5-2017	Groenforum (leden)	Koos de Vos; W. Arien; Frans Koops, N.J.B. Hendriks, M. Alberts, H. de Haas, J.H. van Steenbergen, A. Slenter, J. Voskuilen, G. Glas, A. Lensen, A. Elsohm, H. Radstake, Vrienden van Meinerswijk	Gert Zwartscholten		e-mail	Uitnodiging voor rondleiding natuur	nvt	Tijdens rondleiding mensen uitgenodigd voor maken afspraak indien meer info gewenst is		
24-5-2017	Wijkmedia Malburgen	M. Lammerse / F. Dekkers	Roy Nijenhuis		e-mail	Uitnodiging voor rondleiding natuur				
24-5-2017	Particulier	C. Zeevenhoven	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		e-mail	verzocht om site www.referendumarnhem.nl offline te halen	uitgevoerd			
24-5-2017	Touchstones	Gerda Kalsbeek	Roy Nijenhuis		e-mail	Containers festival	Gemeld dat wij geen containers hebben, later telefonisch contact toch container beschikbaar te stellen			
24-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over gesprek met hulpdiensten	819 bereikte personen, 5 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, 2 reacties	Op beide reacties is gereageerd		
24-5-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging excursie ecologie	11.507 bereikte personen, 63 vind ik leuks, 11 keer gedeeld, 9 reacteis	Op alle reacties is in één keer gereageerd.		
24-5-2017	Wijkmedia Malburgen	M. Lammerse / F. Dekkers	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding excursie	Maken verslag van excursie			
24-5-2017	Belanghebbende	C. Zeevenhoven	Roy Nijenhuis		e-mail	In contact gebracht met Arnold Steenhuis en Robbin Driessen	KWP heeft vervolgens afspraken met beide heren gemaatk			
25-5-2017	Touchstones	Gerda Kalsbeek	Roy Nijenhuis		e-mail	Uitnodiging voor ontbijt	29-5-17 afgemeld ivm privé verplichtingen			
28-5-2017		R. Rietman	Esther Reinerink		e-mail	Heeft foto's gestuurd van Photowalk 2016				
29-5-2017	Placemaking	M. Makangira	Gert Zwartscholten		e-mail	Agenda voor meeting 30/05/17				
29-5-2017	Staatsbosbeheer	T. van Heerde	Esther Reinerink		e-mail	Verzoek om afspraak	Geen reactie ontvangen			
29-5-2017	Kloppend Stadshart	G. Litjens	Esther Reinerink		e-mail	Verzoek om afspraak	Afspraak ingepland			
29-5-2017	Incombinatie	Gonnie	Roy Nijenhuis		e-mail	Promotie bericht facebook rondleiding 7 juni				
29-5-2017	Bewoner Malburgen	Astrid Fokkema	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		Privé Bericht Facebook	Punten door astrid aangekaart voor afspraak	Deze punten worden meegenomen in afspraak			
29-5-2017	Natuurcentrum Arnhem	A. Steenhuis	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding rondleiding ecologie				
30-5-2017	Rijnstad, Opbouwwerk Malburgen	W. Petersen	Esther Reinerink		e-mail	Reactie e-mail 19-05-17	Data voor overleg doorgegeven			
30-5-2017	Belanghebbende	C. Zeevenhoven	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om www.referendumarnhem.nl offline te zetten daar referendum verleden tijd is	Verzoek ingewilligd			
30-5-2017	Geinteresseerde	J. Raaijmakers	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie				
30-5-2017	Belanghebbende	P. Eijkelkamp	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie ecologie				
30-5-2017	Geinteresseerde	S. Neve	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie Ijssellinie				
30-5-2017	Placemaking		GErt Zwartscholten		Afspraak					
31-5-2017		C. Zeevenhoven / W. Vierdag	Roy Nijenhuis		Afspraak	Communicatie rondom SBMW	Afspraken gemaakt hoe wij meer kunnen laten zien van ons planproces			
31-5-2017		B. Göbel	Roy Nijenhuis		Afspraak					
31-5-2017	Bewonersoverleg Stadsblokken		Roy Nijenhuis		Afspraak		Toelichting op voortgangen plannenmakerij, placemaking, planning en communicatie		ja, 16-6-17 verstuurd	
31-5-2017	Hengelsportvereniging	A. Versloot / H. van Rheede	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding excursie				
31-5-2017	Geinteresseerde	H. Putman	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding excursie				
31-5-2017	Geinteresseerde	G. Jansen	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om afspraak	ingepland			
1-6-2017	Stichting Maatschappelijk Vastgoed	Constantijn Fuchs	Roy Nijenhuis		e-mail	Presentatie inzet stichting in SBMW				
1-6-2017	Belanghebbende	C. Helldörfer	Roy Nijenhuis		e-mail	contactgegevens de Helling	nav afspraak, inmiddels contact mee opgenomen en afspraak gepland	Ja, met de Helling		
2-6-2017	Bewonersplatform SBMW	Casper helldörfer	Roy Nijenhuis		e-mail	Contacpersoon de Helling doorgegeven	Afspraak gepland			
2-6-2017	Staatsbosbeheer	Thijmen van Eerde	Roy Nijenhuis		e-mail	Toelichting gegeven waarom wij afspraak willen	Geen reactie ontvangen			19-7-17 herinning gestuurd, geen reactie ontvangen
2-6-2017	Kloppend Stadshart	M. Meeuwissen	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek verplaatsen afspraak zodat zij ook kan	Afspraak verplaatst			
2-6-2017	Arnhem Direct	P. Arink	Roy Nijenhuis		e-mail	Suggestie organisatie speciaalbier festival	contact opgenomen met organisatie en afspraak gepland			
2-6-2017	Geinteresseerde	T. van Gulik	Roy Nijenhuis		e-mail	Rondleiding	kan vanwege handicap niet meedoen met reguliere rondleiding, privé rondleiding gegeven.			
2-6-2017	Underground Gym	G. Gobel	Roy Nijenhuis		e-mail	toelichting Masterplan	afspraak gepland			
3-6-2017	De Maatschappijk Departement Arnhem	C. Fuchs / H. van Gent	Roy Nijenhuis		e-mail	Uitnodiging bijeenkomst	KWP geeft bijeenkomst voor De Maatschappij			
4-6-2017	St. Heveahaven	O. Hollink	Roy Nijenhuis		e-mail	Wil meedenken over commercieel exploiteren passantenhaven	afspraak gepland			
6-6-2017		W. Vierdag en anderen	Roy Hasselerharm		Afspraak	inz. Stadsbrouwerij				
6-6-2017		R. Dingeler	Roy Hasslerharm		Afspraak	inz. Diverse diensten infrastructuur				
7-6-2017		A. Fokkema / M. van Berkel	Roy Nijenhuis		Afspraak	Toelichting onderwerpen Masterplan	Wensen en ideeën doorgegeven aan ontwerpers			
7-6-2017	Geïnteresseerden	Aanwezig: H. van den Broek, M. Lammersen, R. Meeuwissen	Roy Nijenhuis		Excursie	Natuur en Ecologie	Uitleg gegeven over onze plannen met ontwikkelgebied natuur en Meinerseiland, met enkele deelnemers vervolgafspraak gepland	j	ja, gedeeld via Facebook	
7-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Verslag excursie ecologie	1541 bereikte personen, 27 vind ik leuks, 5 keer gedeeld.			
7-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging excursie ecologie	1129 bereikte personen, 16 vind ik leuks, 3 keer gedeeld 2 reacties	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.		
7-6-2017	Belangstellende	C. Jagtman	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding rondleiding festivals				
7-6-2017	Historische Kring Elden	H. Putman	Roy Nijenhuis		e-mail	artikel gedeel voor nieuwsbrief	artikel geplaatst.			
7-6-2017	Geinteresseerde	R. Meeuwissen	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie				
7-6-2017	Heveahaven	Oscar Hollink	Roy Hasselerharm	ondernemer	e-mail	onderzoek mogelijkheden haven	Afspraak gepland			
8-6-2017		G. Visser	Roy Nijenhuis		Afspraak	Historie Meinerswijk	College voor ontwerpers gegeven, ontwerpers nemen input mee in apart hoofdstuk MP			
8-6-2017	Historische Kring Elden	Hans Putman	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzocht om artikelen te delen in nieuwsbrief	.... Mee ingestemd			
8-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over college Geert Visser	1034 bereikte personen, 16 vind ik leuks, 1 reactie			
8-6-2017	Bewoner Malburgen	Astrid Fokkema	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		Privé Bericht Facebook	Suggestie over verticaal bouwen	Uitleg gegeven dat dit qua beeldkwaliteit niet passend is.			
8-6-2017	Belangstellende	E. Kwant	Roy Nijenhuis		e-mail	Opgave excursie festivals				
9-6-2017	Staatsbosbeheer	T. van Heerde	Esther Reinerink		e-mail	Verzoek om afspraak	Geeft reactie dat binnen werkoverleg wordt besproken wie hierbij aanwezig is.			

9-6-2017		A. Warffemius	Esther Reinerink		e-mail	Maakt zich zorgen om verloedering van scheepswerf bij Mandelabrug.					
10-6-2017	Belanghebbende	C. Zeevenhoven	Roy Nijenhuis		e-mail	Idee om inhoudelijke content te genereren over planontwikkeling	Nav idee afspraak gepland				
11-6-2017	Geinteresseerde	J. Klus	Roy Nijenhuis		e-mail	Tiny Houses	Motivatie om in SBMW tiny houses te ontwikkelen				
12-6-2017		D. van Gülik	Roy Nijenhuis		Afspraak	Natuur en Ecologie	Privé Excursie				
12-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over rondleiding minder valide personen die met reguliere rondleidng niet mee konden	947 bereikte personen, 23 vind ik leuks, 1 reactie.	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren			
12-6-2017	Belangstellende	a. Verweij	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding excursie					
12-6-2017	Belanghebbende	C. Zeevenhoven	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding rondleiding festivals					
12-6-2017	Deep Yachts	Bart van Breeschoten	Roy Nijenhuis		e-mail	Reactie op uitnodiging					
12-6-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek landtong beter in te richten	Deels mee ingestemd				
13-6-2017		B. Göbel	Roy Nijenhuis		Afspraak	Bijpraten over Masterplan					
13-6-2017	Particulier	A. Warffemius	Roy Nijenhuis		e-mail	Vergunning verleend voor gebouw naast Watersportcentrum	Gemeente (Ilja) zou dit uitzoeken, uitkomst nog onbekend				
13-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over bijdragen KWP aan cirque de la liberte	2 reacties	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.			
13-6-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	instemming verslag					
14-6-2017	Wijkplatform Malburgen West		Roy Nijenhuis		Afspraak	Zorgen/ideëen/wensen mbt plan ontwikkeling	Communicatieplan gemaakt voor Malburgen West	Verstuurd			
16-6-2017	Student	Daan Rasmussens	Roy Nijenhuis		e-mail	Studieopdracht	Input geleverd voor studieopdracht				
16-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondigne rondleiding thema festivals	951 bereikte personen, 4 keer gedeeld 4 vind ik leuks.				
19-6-2017	Staatsbosbeheer	T. van Heerde	Esther Reinerink		e-mail	Verzoek om reactie wie is contactpersoon bij Staatsbosbeheer	Geen reactie ontvangen				
19-6-2017	Stadsblokkenwerf/Touchstons	J. Trooster, G. Kalsbeek	Roy Nijenhuis		e-mail	verzoek opschonen terrein	met aantal punten ingestemd, met aantal punten niet.				
20-6-2017		G. Jansen	Roy Nijenhuis		Afspraak	privé belangstelling					
20-6-2017		A. ter Avest	Roy Nijenhuis		Afspraak	openbaar paviljoen					
21-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Foto van bericht uit Gelderlander gedeeld over evenement op Stadsblokken	907 bereikte personen, 1 keer gedeeld, 4 vind ik leuks , 2 reacties	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.			
22-6-2017		J. Trooster / P. Boonekamp / P. Breuning / B. Verhaaf	Roy Nijenhuis /Roy Hasselerharm		Afspraak	Kansen Stadsblokken					
23-6-2017	Stakeholderlijst + inschrijvingen via website		Roy Nijenhuis		Digitale nieuwsbrief						Editie juni
23-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding verschijnen nieuwsbrief	979 bereikte personen, 10 vind ik leuks, 4 keer gedeeld.				
23-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding dat alle belanghebbenden een brief hebben gekregen	943 bereikte personen, 12 vind ik leuks, 3 keer gedeeld.				
23-6-2017	Stichting Maatschappelijk Vastgoed	Constantijn Fuchs	Roy Nijenhuis		e-mail	Social Return	verzocht om afstemming met gemeente				
23-6-2017	Placemaking	M. Makangira	GErt Zwartscholten		e-mail	Agenda voor overleg 27/06/17; Geen notulen ontvangen van vorig overleg Placemanagement Meeting					
25-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Wat zijn jullie plannen met het gebied	1064 bereikte personen, 16 vind ik leuks				
25-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging rondleiding thema festivals	9649 bereikte personen, 20 vind ik leuks, 3 keer gedeeld, 3 reacties	Op reacties is door ons gereageerd			
26-6-2017	Luie Hond	Leonie Hulshof	Roy Nijenhuis		Privé Bericht Facebook	Verzoek voor plaatsen evenement op Facebook	Geplaatst				
27-6-2017		M. van Berkel	Roy Nijenhuis		Afspraak	Toelichting onderwerpen Masterplan	Wensen en ideeën doorgegeven aan ontwerpers				
27-6-2017	Touchstones	Gerda Kalsbeek	Roy Nijenhuis		e-mail	Benaderd voor rondleiding cultuur/festivals	Gerda heeft ingestemd met medewerking				
27-6-2017	Incombinatie	Gonnie	Roy Nijenhuis		e-mail	Gaat nieuwsbrief ook naar raadsleden en college	ja				
27-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging Modderdag op Facebook	733 bereikte persoen 15 vind ik leuks, 1 reactie	Op reactie is gereageerd			
27-6-2017	Placemaking		GErt Zwartscholten		Afspraak						
28-6-2017		M. Schoot	Roy Nijenhuis		Afspraak	Speciaal Bierfestival	Mogelijkheden Stadsblokken toegelicht, Maurice neemt initiatief voor vervolg				
28-6-2017	Geïnteresseerden		Roy Nijenhuis		Excursie	Festival en Cultuur	Toelichting op aspecten festival en cultuur gegeven, daarna met aanwezigen voorstelling cirque bezocht				
28-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging Luie Hond festival	878 bereikte personen, 15 vind ik leuks, 2 reacties	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.			
29-6-2017	Geïnteresseerden		Roy Nijenhuis		Afspraak	Modderdag					
29-6-2017	De Maatschappijk Departement Arnhem	C. Fuchs / H. van Gent	Roy Nijenhuis		Excursie		toelichting op ontwikkeling		ja, 23-7-17 ontvangen		
29-6-2017	De-Maatschappij	Constantijn Fuchs	Roy Nijenhuis		Excursie	Ontwikkeling algemeen	Rondleiding verzorgd				
29-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Verslag over rondleiding De Maatschappij	841 bereikte personen, 10 vind ik leuks, 2 keer gedeeld				
29-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Foto verslag over evenement Modderdagop Stadsblokken	1014 bereikte personen, 24 vind ik leuks, 2 keer gedeeld				
30-6-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Hoe kijkt de politiek tegen het plan aan	676 bereikte personen, 1 keer gedeeld, 6 vind ik leuks, geen reacties				
1-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Promotie stad Arnhem #aanderijn	849 bereikte personen, 12 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, 2 reacties	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.			
1-7-2017	Landschapsbeheer Gelderland	A. Vriend	Roy Nijenhuis		e-mail	verzocht om afspraak	afspraak gemaakt, niet op komen dagen	Arjan zou initiatief nemen voor vervolg afspraak, nooit gebeurd			
2-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq. + oproep om vragen met ons te delen. Ligt het plan vast	1177 bereikte personen, 4 vind ik leuks, 3 keer gedeeld, geen reacties				
4-7-2017	Kloppend Stadshart	G. Litjens / M. Meeuwissen / H. Stroot	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak				ja		
4-7-2017		M. Verstraten / A. Steenhuis	Roy Nijenhuis		Afspraak	toelichting Masterplan	Vervolgafspraak gepland over bezoekerscentrum				
4-7-2017	Watersportcentrum	B. Breeschoten	Roy Nijenhuis		Presentatie	Presentatie Ontwerp	Ontwerp gepresenteerd, reactie was positief		ja, verstuurd op 17-7-17		
4-7-2017		M. Buddingh	Roy Nijenhuis		Afspraak	Kansen voor ondernemers	elkaar informeren via nieuwsbrief				
4-7-2017	Haven van Coers	Bewoners	Roy Nijenhuis		Presentatie	Presentatie Ontwerp	reactie op ontwerp meegenomen in ontwerp MP		ja, verstuurd op 19-7-17		
4-7-2017	Vrienden van Meinerswijk	Geert Visser	Roy Nijenhuis		e-mail	Gevraagd om foto's uit presentatie	Wil Geert niet automatisch leveren ivm auteursrechten				
4-7-2017	Bewonersplatform SBMW	Sjonnie Eggink	Roy Nijenhuis		Afspraak	Toelichting tussenstand ontwerp masterplan	Grote voorkeur voor ontsluiting oostzijde Eldensweg en weg door ooibos, positieve reacties op opzet, vraag naar hoogte		ja, verstuurd op 11-7-17		
4-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over gesprekken die wij deze dag hebben gevoerd.	1177 bereikte personen, 16 vind ik leuks, 2 keer gedeeld, 1 reactie	Op reactie is door ons gereageerd via persoonlijk bericht			
4-7-2017	Historische Kring Elden	G. Visser	Roy Nijenhuis		e-mail	Foto van kleigaten	Doorgestuurd aan ontwerpers				
5-7-2017	Deep Yachts	Bart van Breeschoten	Roy Nijenhuis		e-mail	Compliment over presentatie					
5-7-2017	Natuurcentrum Arnhem	J. van der Hoeven	Roy Nijenhuis		e-mail	excursies kinderen	afspraak gepland				
6-7-2017	Historische Kring Elden	G. Visser	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om foto's	Kan geert niet delen ivm rechten				
6-7-2017	Natuurcentrum Arnhem	M. Verstraten / A. Steenhuis	Roy Nijenhuis		e-mail	Wil graag meedenken over bezoekerscentrum op Meinerseiland	Vervolgafspraak gepland over bezoekerscentrum				
7-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Ik hoor de term gebiedsvisie vaak voorbij komen. Wat is dat.	788 bereikte personen, 13 vind ik leuks, 2 keer gedeeld.				
7-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Promotie stad Arnhem #aanderijn	746 bereikte personen, 9 vind ik leuks, 4 reacties.	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.			

7-7-2017	MIR Project	A. ter Avest	Roy Nijenhuis		e-mail	kort verslag afspraak					
9-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. In hoeverre is het natuurgebied toegankelijk voor iedereen en hoe veranderd dat met het plan	1081 bereikte personen, 8 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, 2 reacties	Op beide reacties is met één antwoord door ons gereageerd			
10-7-2017		W. Vierdag	Roy Nijenhuis		Afspraak	Bierbrouwerij					
11-7-2017	Stichting Stadsblokkenwerf	J. Trooster / B. Verhaaf	Roy Nijenhuis / Gert Zwartscholten		Presentatie	Presentatie Ontwerp	positieve reacties, opmerkinge meegenomen voor ontwerp masterplan		ja		
11-7-2017	Vrienden van Meinerswijk	A. Saraber / M. Stapel / E. Hantink / G. Visser	Roy Nijenhuis / Gert Zwartscholten		Presentatie	Presentatie Ontwerp	positieve reacties, opmerkinge meegenomen voor ontwerp masterplan	ja, voor hele vereniging			
11-7-2017	Vrienden van Meinerswijk	A. Saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	Afstemming over onderwerpen infoavond	Agenda vastgesteld				
11-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over onze afspraak met Vrienden van Meinerswijk.	1091 bereikte persone, 16 vind ik leuks, 3 keer gedeeld, geen reacties				
11-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over presentatie tussenstand aan Stadsblokkenwerf	719 bereikte personen, 7 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, geen reactie				
11-7-2017	Belanghebbende	P. Treanor	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek herstel kunstwerk gemaal Drielsedijk	Gereageerd dat kunstwerk buiten plangebied en ons eigendom valt				
11-7-2017	Bewoners haven van Coers	R. van Duinen	Roy Nijenhuis		e-mail	Concept verslag gedeeld					
12-7-2017	Organisatie Festivals		Roy Nijenhuis		Presentatie	Presentatie Ontwerp	Wensen benoemd, tussenstand ontwerp gepresenteerd, Reacties postitief		ja, def. versie verstuurd op 21-7-17		
13-7-2017		Dhr. Niemeijer	Roy Nijenhuis		Afspraak	Privé belangstelling					
13-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding dat we eeen filmpje maken over het ontwerpproces	835 bereikte personen, 7 vind ik leuks, 2 keer gedeeld, geen reactie				
13-7-2017	Vrienden van Meinerswijk	a. saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	Afspraak KWP/Bestuur VVM	Agenda vastgesteld				
14-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	faq + oproep om vragen met ons te delen. Wie zijn jullie	945 bereikte personen, 13 vind ik leusks, 2 keer gedeeld, geen reactie				
14-7-2017	Lyceum Elst	Iris Penning de Vries	Roy Hasselerharm	student	e-mail	vragen omtrent ontwikkeling	per email antwoorden gegeven op vragen				
17-7-2017	Wijkplatform Malburgen West	Wim Petersen	Roy Nijenhuis		e-mail	communicatieplan	Plan gedeeld hoe wij met wijkplatform willen communiceren				
17-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Ruim 99% blijf beschikbaar voor natuur, cultuur en recreatie. Is dit meer of minder natuur dan er nu is	21 vind ik leuks. 1295 bereikte personen, 2 keer gedeeld, 1 reactie	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren			
17-7-2017	Deep Yachts	Bart van Breeschoten	Roy Nijenhuis		e-mail	Opmerkingen opverslag	verwerkt in verslag				
18-7-2017	Touchstones	G. Kalsbeek / G. Lodders	Roy Nijenhuis / Roy Hasselerharm		Afspraak	Theaterschip	KWP werkt toch mee aan theaterschip, nadere voorwaarden in overeenkomst waarvoro KWP inititatief neemt				
18-7-2017		A. Vriend	Roy Nijenhuis		Afspraak	Klompenpad					
18-7-2017	Touchstones	Gerda Kalsbeek	Roy Nijenhuis		e-mail	Gevraag naar officiele naam Hugo Grotius	Reeds ontvangen				
18-7-2017	Stichting Stadsblokkenwerf	B. Verhaaf/J. Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Verslag overleg gestuurd en gevraagd om reactie					
19-7-2017	Landschapsbeheer Gelderland	A. Vriend	Roy Nijenhuis		e-mail	No show afspraak	niets meer van weer gehoord				
19-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Welke culturele mogelijkheden komen er (incl. filmpje)	3010 bereikte personen 19 vind ik leuks, 17 keer gedeeld, 1 reactie	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren			
19-7-2017	Bodevents	Dirk Malschaert	Roy Nijenhuis		e-mail	instemming verslag					
20-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding dat op Plas van Bruil mogelijkheden voor waterrecreatie ontstaan	372 keer bekeken, 16 vind ik leuks, geen reacties				
21-7-2017	Stakeholderlijst + inschrijvingen via website		Roy Nijenhuis		Digitale nieuwsbrief						Editie juli
21-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding verschijnen nieuwsbrief	783 bereikte personen, 1 keer gedeeld, 8 vind ik leuks, geen reacties.				
21-7-2017	Vrienden van Meinerswijk	a. saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	Rondleiding Ijssellinie	Aankondiging opgesteld				
23-7-2017	De Maatschappijk Departement Arnhem	L. Timmermans	Roy Nijenhuis		e-mail	Verslag excursie ontvangen					
24-7-2017	Vrienden van Meinerswijk	a. saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	Rondleiding Ijssellinie	Afstemmen onderwerpen				
24-7-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om verslag nogmaals te delen, kwijtgeraakt	Verslag opnieuw verstuurd				
24-7-2017	belanghebbende	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	Redelijk tevreden over ontwerp mits wij kiezen voor oostelijke ontsluiting	genoteerd				
25-7-2017	Kloppend Stadshart	M. Meeuwissen	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek of Kloppend Stadshart op verslag wil reageren	28-7 reactie ontvangen.				
26-7-2017	Vrienden van Meinerswijk	a. saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	Nav brief KWP verzocht om afspraak	afspraak ingepland				
27-7-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Hoe vaak per jaar zal het festivalterrein gebruikt worden	1470 bereikte personen, 2 keer gedeeld, 19 vind ik leuks, geen reacties				
28-7-2017	Geinteresseerde	T. Cillessen	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie					
29-7-2017	Kloppend Stadshart	M. Meeuwissen	Roy Nijenhuis		e-mail	Niet akkoord verslag, opmerking Kloppend Stadshart is niet geheel doorgevoerd	Volgens KWP is opmerking niet besproken. Verslag wordt vastgesteld met opmerking Kloppend Stadshart als bijlage		Mailwisseling aan verslag toevoegen		
2-8-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Gert Zwartscholten		e-mail	Planning n.a.v. artikel in De Gelderlander					
3-8-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Welke kansen heb ik op instpraak	788 bereikte personen, 1 keer gedeeld, 5 vind ik leuks				
7-8-2017	Milieudefensie	N. Klein Middelink	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om brief door te sturen aan D. Wessels	doorgestuurd aan D. Wessels				
10-8-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Ik lees online over plan de eilanden. Wat is dat precies?	1324 bereikte personen, 13vind ik leuks, 1 reacties	Op reactie is door ons gereageerd.			
13-8-2017	Haven van Coers, bewoners	Kim van Loon	Roy Nijenhuis		e-mail	via Reanda van Duinen gereageerd op verslag	Gereageerd richting Reanda, zij reageert richting Kim				
13-8-2017	Haven van Coers, bewoners	Petra	Roy Nijenhuis		e-mail	via Reanda van Duinen gereageerd op verslag	Gereageerd richting Reanda, zij reageert richting Petra				
13-8-2017	Bewoners haven van Coers	R. van Duinen	Roy Nijenhuis		e-mail	reactie op verslag	verwerkt in verslag				
16-8-2017	Geinteresseerde	A. de Jong	Roy Nijenhuis		e-mail	Informatie gedeeld over aanvang excursie					
17-8-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Hoe kijken bewoners in het gebied aan tegen plan	1220 bereikte personen, 13 vind ik leuks, 3 keer gedeeld				
17-8-2017	Geinteresseerde	J. Bol + 4	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek afspraak over bouwen voor bijzondere doelgroepen	afspraak gepland				
18-8-2017	Placemaking	P. Groenendaal	Gert Zwartscholten		e-mail	Terugkijk georganiseerde evenementen, terugtrekken Placemaking Plus Team	Reactie Mark Elbers met verzoek om reactie of afspraak doorgaat				
19-8-2017	Belanghebbende	C. Zeevenhoven	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om afspraak	Afspraak gepland				
22-8-2017	Geinteresseerde	M. timmermans	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie Ijssellinie					
23-8-2017	Natuurcentrum Arnhem	Jorik van der Hoeven	Roy Nijenhuis		e-mail	Afspraak over rondleidingen kinderen door natuur	Namens KWP verzorgd NCA 5 rondleidingen speciaal voor kinderen				
23-8-2017	Belangstellende	B. van Beers	Roy Nijenhuis		e-mail	Interesse in woning	afspraak ingepland				
24-8-2017	Stakeholderlijst + inschrijvingen via website		Roy Nijenhuis		Digitale nieuwsbrief						Editie augustus
24-8-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq. + oproep om vragen met ons te delen. Wie is de Eigenaar van Stadsblokken Meinerswijk	1398 bereikte personen, 10 vind ik leuks, 4 keer gedeeld, 1 reactie	Op reacties is door ons gereageerd			
24-8-2017	Geinteresseerde	M. van de n Boomgaard	Roy Nijenhuis		e-mail	Ontvangt Nieuwsbrieven niet meer	Uitgezocht, zijn wel verzonden en gelezen. Komen waarschijnlijk in SPAM filter. Opnieuw gestuurd				
25-8-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging excursie Ijssellinie	344 bereikte personen, 12 vind ik leuks, geen reacties				
25-8-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding verschijnen nieuwsbrief	486 bereikte personen, 4 vind ik leuks, geen reacties				
25-8-2017	Historische Kring Elden	G. Visser	Roy Nijenhuis		e-mail	Uitnodiging excursie	heeft geert doorgestuurd aan secretaris				

25-8-2017	Geinteresseerde	R. De Vries	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie					
25-8-2017	Historische Kring Elden	G. Visser	Roy Nijenhuis		e-mail	Geert persoonlijk uitgenodigd voor excursie Ijssellinie					
25-8-2017	Kloppend Stadshart	M. Meeuwissen/G. Litjens	Roy Nijenhuis		e-mail	Verslag overleg juli	Na ruim een maand nog geen reactie				
25-8-2017	Stichting de Ijsslinie		Roy Nijenhuis		e-mail	Uitgenodigd voor excursie over Ijssellinie					
25-8-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	Excursie Ijssellinie	Uitgenodigd				
26-8-2017	Geinteresseerde	J. van den berg	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie					
27-8-2017	Omwonende	A. Fokkema	Roy Nijenhuis		e-mail	Afmelding Placemanagement bijeenkomst					
27-8-2017	Geinteresseerde	J. Storms	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie Ijssellinie					
27-8-2017	Placemaking	M. Elbers en anderen	Roy Nijenhuis		e-mail	geinformeerd over doorgang placemanagement team na vertrek Peter en Stefan					
28-8-2017	Haven van Coers, bewoners	Reanda van Duinen	Roy Nijenhuis		e-mail	Persoonlijke input geleverd na bijeenkomst bewoners	input stond al in verslag				
28-8-2017	Geinteresseerde	H. Schadenberg	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding excursie					
28-8-2017	Bewoners haven van Coers	R. van Duinen	Roy Nijenhuis		e-mail	Reactie over verslag	verwerkt in verslag				
28-8-2017	Belanghebbende	R. van Duinen	Roy Nijenhuis		e-mail	Persoonlijke zorg over verdwijnen festivals	genoteerd				
29-8-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Wist je dat (bebouwing alleen op reeds verharde plekken komst en verwaarloosde plekken eindelijk worden opgeknapt)	996 bereikte personen, 19 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, 2 reacties	Op 1 reactie is gereageerd. Andere reactie gaf hier geen aanleiding toe			
29-8-2017	Geinteresseerde	JAM Bakker	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie Ijssellinie					
29-8-2017	Placemaking		Gert Zwartscholten		Afspraak					Ja	
30-8-2017		Dhr. Kamp	Roy Nijenhuis		Afspraak	Op zoek naar locatie voor cohousingproject					
30-8-2017	Geinteresseerde	H. Arissen	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie					
30-8-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Toelichting vergunning houtwerkplaats					
30-8-2017	Bewoners haven van Coers	R. van Duinen	Roy Nijenhuis		e-mail	Definitieve verslag gedeeld					
30-8-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	Verslag	Reacties verwerkt en verslag verstuurd ter goedkeuring				
31-8-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Hoeveel verdient KWP aan plan	675 bereikte personen, 2 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, 1 reactie	Op deze reactie is gereageerd.			
31-8-2017	Geinteresseerde	E. van zanten	Roy Nijenhuis		e-mail	verzoek om afspraak	ingepland				
31-8-2017	Vereninging Cohousing arnhem	H. Jansen	Roy Nijenhuis		e-mail	verslag gestuurd	gearchiveerd			ja	
31-8-2017	Geinteresseerde	H. Kranenborg	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding excursie					
1-9-2017	Belangstellende	A. Doek	Roy Nijenhuis		e-mail	Anmelding excursie Ijssellinie					
1-9-2017	Geinteresseerde	H. Janssen	Roy Nijenhuis		e-mail	co-housing	visie gedeeld				
1-9-2017	Geinteresseerde	A. Doek	Roy Nijenhuis		e-mail	Vroeg of er nog ruimte is voor hem bij excursie	Natuurlijk is er nog ruimte				
1-9-2017	Placemaking	M. Elbers en anderen	Roy Nijenhuis		e-mail	Verslag gedeeld					
4-9-2017	Natuurcentrum Arnhem	M. Verstraten / A. Steenhuis	Roy Nijenhuis		Afspraak	Stadsboerderij	NCA stelt PVE op				
4-9-2017	Pactum Jeugd- en Opvoedhulp	J. Bol + 4	Roy Nijenhuis		Afspraak					ja, ontvangen, niet openbaar	
4-9-2017	Wijkplatform Malburgen West	W. Petersen	Roy Nijenhuis		e-mail	gevraagd om reactie op communicatieplan	Wim begrijpt dat wij doorgaan				
5-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Verslag over excursie Ijssellinie	950 bereikte personen, 14 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, 2 reacties	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.			
5-9-2017	Vrienden van Meinerswijk	a. saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om infoavond voor vriende van Meinerswijk	ingepland				
5-9-2017	Geinteresseerde	J. Bol + 4	Roy Nijenhuis		e-mail	nav gesprek	Geinformeerd over mogelijkheden Koningsweg				
6-9-2017	Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om stallen ponton in ASM haven	mee ingestemd				
6-9-2017		Petra Rierink	Roy Hasselerharm	Geinteresseerde	e-mail	meedenken over wonen in Meinerswijk	per email geinformeerd				
7-9-2017	IVN Groenforum	F. Koops / A. Lensen	Roy Nijenhuis		Afspraak	Rekening houden met fauna tijdens bouw	Opgenomen in Masterplan				
7-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding over gesprek met Vogeladviseur	516 bereikte personen, 8 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, geen reacties.				
7-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Welke bezwaren zijn er geweest tegen plan	604 bereikte personen, 9 vind ik leuks, 2 keer gedeeld, geen reacties.				
7-9-2017	De Maatschappijk Departement Arnhem	C. Fuchs / H. van Gent	Roy Nijenhuis		e-mail	Uitnodiging bijeenkomst	Afgewezen, KWP heeft andere verplichtingen op dat moment				
7-9-2017	IVN	F. Koops	Roy Nijenhuis		e-mail	contact gegevens persoon die meer weet over ecologische effecten nachtelijke verlichting	gedeeld met ontwerpers voor inrichtingsplan				
7-9-2017	Vrienden van Meinerswijk	A. Saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	Informatie gedeeld over Ijssellinie					
8-9-2017	Geinteresseerde	J. de Vries	Roy Nijenhuis		e-mail	kan zich via website niet inschrijven	hersteld en handmatig ingeschreven.				
8-9-2017	Stadsblokken Meinerswijk	G. Litjens / M. Meeuwissen / H. Stroot	Esther Reinerink		e-mail	verzoek om afspraak	Afspraak gemaakt voor 04/10/17				
11-9-2017	Bewoners Onderlangs, Rijnkade, Boterdijk	Bewoners	Roy Nijenhuis		Brief	Info Infocentrum	hah bezorgd				
11-9-2017	Omwonenden Stadsblokken Meinerswijk	Bewoners	Roy Nijenhuis		Brief	Uitnodiging presentatie Stand van zaken	Retour ontvangen van De Praets 13, Rijnkade 143, Rijnkade 11, Rijnkade 142, Rijnkade 9, Rijnkade 140				
12-9-2017	Bewoners Onderlangs 105 t/m 115 en 117 t/m 125 oneven en 128,129 en 130	Bewoners	Roy Nijenhuis		Brief	Info Infocentrum	nazending van brieven die eerder te kort waren				
12-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding dat wij bewoners hebben uitgenodigd met ons in gesprek te gaan	630 bereikte personen, 10 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, 1 reacties	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren			
13-9-2017		Dhr. En mevr. Kempenaar	Roy Nijenhuis		Afspraak	privé belangstelling					
13-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Wist je dat (de helft van Meinerswijk ontoegankelijk en privé eigendom was)	645 bereikte personen, 12 vind ik leuks, 2 keer gedeeld, 1 reacties	Reactie gaf geen aanleiding hierop te reageren			
13-9-2017	Geinteresseerde	E. van zanten	Roy Nijenhuis		e-mail	aanvulling op afspraak	meegenomen in mail aan gemeente				
14-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	after movie Cirque de la Liberté	634 bereikte persoen, 5 vind ik leuks, geen reacties.				
14-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Faq + oproep om vragen met ons te delen. Wanneer is het plan klaar	474 bereikte personen, 2 vind ik leuks, geen reacties				
14-9-2017	Belanghebbende	S. Nijmeijer	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding infoavond Meinerswijk					
14-9-2017	Hoogte 80 Festival	Harold Oddens	Gert Zwartscholten		Afspraak						
15-9-2017	Geinteresseerde	P. Koch	Roy Nijenhuis		e-mail	Onderwerpen voor afspraak aangegeven					
18-9-2017	Stakeholderlijst + inschrijvingen via website		Roy Nijenhuis		Digitale nieuwsbrief						Editie september
18-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	aankondiging excursie Heerlijkheid Meinerswijk	26 vind ik leuks				
18-9-2017	Belangstellende	W.E. Brugman	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding infoavond					
18-9-2017	Vrienden van Meinerswijk	E. Hantink	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding infoavond					
18-9-2017	Belanghebbende	I. Hensen	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding infoavond Meinerswijk					
18-9-2017	Belanghebbende	J. Brouwer	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding infoavond					
18-9-2017	Geinteresseerde	M. van Berkel	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding bijeenkomst					
19-9-2017		B. van Breeschoten	Roy Nijenhuis		Afspraak	Intensivering betrokkenheid plan					
19-9-2017		Dhr. Koch	Roy Nijenhuis		Afspraak	privé belangstelling					
19-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Wist je dat (er een mooi en toegankelijk duinpark komt waar je kan sporten picknicken en wandelen)	1064 bereikte personen, 3 keer gedeeld, 5 reacties	Drie reacties gaven geen aanleiding om op te reageren. Op twee reacties is door KWP een reactie gegeven			
19-9-2017	Vrienden van Meinerswijk	a. saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	Zorgen/punten aangedragen voor infoavond	punten opgenomen in presentatie				
19-9-2017	Belangstellende	L. van Mierlo	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding infoavond 28-9					
19-9-2017	Omwonende	A. Fokkema	Roy Nijenhuis		e-mail	Vraag over opzet infoavond vrienden van meinerswijk	Geïnformeerd over opzet				

19-9-2017		G. Litjens	Esther Reinerink		e-mail	Geen uitnodiging ontvangen voor mogelijke toelichting in infocentrum. Staat wel op lijst waar de uitnodiging naar toe verzonden is	Alsnog per e-mail uitgenodigd en zijn adres toegevoegd aan omwonenden			
20-9-2017	belanghebbenden meinerswijk		Roy Nijenhuis		Presentatie	Toelichting tussenstand ontwerp masterplan	wensen meenemen voor Ontwerp Masterplan		ja	
20-9-2017	Bewonersplatform SBMW	Sjonnie Eggink	Roy Nijenhuis		Overleg	Toelichting tussenstand ontwerp masterplan	Wijzigingen na overleg 04-07 toegelicht en aangegeven welke communicatie momenten volgen	ja, 31-10-17 om 16,30u	ja, def versie verstuurd op 10-10-17	bij versturen verslag tevens openstaande vragen beantwoord
20-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding van presentatie ontwerp Masterplan (tussenstand) aan bewoners Meinerswijk	402 bereikte personen, 2 vind ik leuks en 2 keer gedeeld, geen reacties.			
20-9-2017	Deep Yachts	Bart van Breeschoten	Roy Nijenhuis		e-mail	Benieuwd naar keuzes die wij maken ten aanzien van grootte watersportcentrum	Uitgelegd hoe proces in elkaar zit			
20-9-2017	Historische Kring Elden	G. Visser	Roy Nijenhuis		e-mail	Opgave infoavond				
20-9-2017	Deep Yachts	B. van Breeschoten	Roy Nijenhuis		e-mail	Met Bart gedeeld hoe wij Uitwerkingskader lezen ten aanzien van m2 bebouwing				
20-9-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	Concept verslag gedeeld				
21-9-2017		Dhr. En mevr. Stolker	Roy Nijenhuis		Afspraak					
21-9-2017	Bewoner Onderlangs 116	Dhr. Praats	Roy Nijenhuis		Afspraak	privé belangstelling				
21-9-2017	Sjonnie Eggink	Sjonnie Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	zorgen over verlagen weg naar Meinerseiland en afwikkelen verkeer via Stadsblokkenweg en afrit Eldenseweg	10-10 gereageerd dat zorgen genoteerd staan			
21-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	FAQ. Hoeveel woning worden er gebouwd	1543 bereikte personen, 25 vind ik leuks, 5 keer gedeeld, geen reacties.			
21-9-2017	Touchstones	G. Kalsbeek / G. Lodders	Roy Nijenhuis		e-mail	Hugo Grotius	verzoek om afspraak			
22-9-2017	Deep Yachts	Bart van Breeschoten	Roy Nijenhuis		e-mail	PVE Deep Yachts	Programma kan ingewilligd worden als huidige bebouwing niet mee telt in toe te voegen bebouwing, afh. Van interpretatie gemeente			
22-9-2017	Belanghebbende	F. Jansen	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om afspraak	gepland			
22-9-2017	Natuurcentrum Arnhem	M. Verstraten / A. Steenhuis	Roy Nijenhuis		e-mail	aangegeven wensenlijst op te stellen				
22-9-2017	Kloppend Stadshart	M. Meeuwissen	Roy Nijenhuis		e-mail	Definitieve verslag gedeeld				
22-9-2017	Natuurcentrum Arnhem	M. Verstraten / A. Steenhuis	Roy Nijenhuis		e-mail	Beheer gebied	Geïnformeerd dat dit onderwerp speelt na maart 18			
25-9-2017	Milieudefensie	N. Klein Middelink	Esther Reinerink		e-mail	Stellen data voor voor een overleg	Reactie gegeven dat voorgestelde data niet mogelijk zijn. Gelijk ook weer een reactie van haar ontvangen met verzoek om andere data			
25-9-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	reactie op notulen	verwerkt in verslag			
26-9-2017	Bewoner Rijnkade 63	F. Jansen	Roy Nijenhuis		e-mail	Wil afspraak n.a.v. brief 11/9/17				
26-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Wist je dat (pontje naar SBMW een duurzame toekomst krijgt en Arnhem zo heel makkelijk het groene hart van de stad kan bereiken)	1105 bereikte personen, 38 vind ik leuks, 3 keer gedeeld, 1 reactie	Persoon vroeg informatie over het pontje, verstrekt		
26-9-2017	Woonbootbewoner	Henk Sijbesma	Gert Zwartscholten		Afspraak	Afspraak samen met Ilja Jansen				
27-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Aankondiging excursies voor kinderen	543 bereikte personen, 4 keer gedeeld, 3 vind ik leuks			
27-9-2017	Stichting tot behoud Hugo Grotius	B. Vermeer	Roy Nijenhuis		e-mail	Aangegeven bij afspraak op 3 okt aanwezig te zijn				
28-9-2017	Vrienden van Meinerswijk		Roy Nijenhuis		Presentatie	toelichting Masterplan	Ideeën genoteerd en meegenomen voor definitieve versie		ja	
28-9-2017	Milieudefensie	N. Klein Middelink	Esther Reinerink		e-mail	Verzoek gedaan of iemand anders van Miliedefensie kan aansluiten om afspraak toch door te laten gaan				
28-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding van bijeenkomst Vrienden van Meinerswijk	569 bereikte personen, 6 vind ik leuks, 1 keer gedeeld, geen reacties			
28-9-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	FAQ + oproep om vragen met ons te delen. Waarom geven jullie een groot deel van het gebied terug aan gemeente	490 bereikte personen, 9 vind ik leuks, 2 keer gedeeld, geen reacties			
28-9-2017	Vrienden van Meinerswijk	a. saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	presentatie infoavond gestuurd (inleiding)	Inleiding toegevoegd aan onze eigen presentatie			
28-9-2017	Arnhem Klimaatbestendig	S. Blok	Roy Nijenhuis		e-mail	KWP heeft zich aangemeld voor bijeenkomst over klimaatbestendigbouwen				
28-9-2017	Vrienden van Meinerswijk	H. stam	Roy Nijenhuis		e-mail	Gevraagd naar locatie infoavond	doorgegeven			
29-9-2017	Milieudefensie	N. Klein Middelink	Esther Reinerink		e-mail	Voorgesteld om eventueel op avond of einde van de dag afspraak in te plannen.	09-10-17, e-mail ontvangen dat ze voorlopig geen gesprek willen, kost teveel tijd en energie.			
29-9-2017	Bewoner Malburgen	Astrid Fokkema	Roy Nijenhuis/Roy Hasselerharm		Privé Bericht Facebook	Zorg door astrid geuit over aanleg fietspaden	aangegeven dat het bericht dat zij gehoord heeft genuanceerd moet worden. Uitgenodigd voor gesprek			
29-9-2017	Vrienden van Meinerswijk	a. saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	reactie op verslag	Verslag aangepast en opnieuw verstuurd			
29-9-2017	Wijkplatform Malburgen West	N. Ebbers	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om toelichting Masterplan	Afpsraak gepland			
30-9-2017	Belanghebbende	F. Schulze	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om afspraak	ingepland			
2-10-2017	Belanghebbende	I. Hensen	Roy Nijenhuis		e-mail	zorgen over water en verkeer	7-11 op geantwoord dat als er zorgen zijn over water een extra bijeenkomst volgt en aangegeven dat wij wel rekening houden met verkeer meinerswijk			
3-10-2017	Bewoners Onderlangs 112	Dhr. Schulze en mevr. Van der Poll	Esther Reinerink		e-mail	Afspraak gemaakt	Afspraak gemaakt op 17 oktober			
3-10-2017		J. Trooster / G. Kalsbeek / G. Lodders	Roy Nijenhuis		Afspraak	Hugo Grotius	Overeenkomst doorgenomen en aangepast			
3-10-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Wist je dat over het plan (wist je dat SBMW mogelijk grootste uiterwaardenpark EU wordt)	763 bereikte personen, 22 vind ik leuks, 2 keer gedeeld, 2 reacties	Reacties gaven geen aanleiding om hierop te reageren.		
3-10-2017	Belanghebbende	H. Sijbesma	Gert Zwartscholten		e-mail	reactie op verslag			Ja, verslag is niet openbaar	
3-10-2017	Woonbootbewoner	Familie Niemeijer	Gert Zwartscholten		Afspraak	Samen met Ilja Jansen afspraak gedaan				
3-10-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	verzoek om hoofdlijnenakkoord	gedeeld			
4-10-2017	Vrienden van Meinerswijk	A. Saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	Angelo in contact gebracht met persoon die aan Ijssellinie gewerkt heeft				
4-10-2017		B. Göbel	Roy Nijenhuis		Afspraak	Toelichting stand van zaken project				
4-10-2017	Wijkplatform Malburgen West		Roy Nijenhuis		Afspraak	Toelichting stand van zaken project			Ja	
4-10-2017	Stakeholderlijst + inschrijvingen via website		Roy Nijenhuis		Digitale nieuwsbrief					Editie oktober
4-10-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding van gesprekken die wij deze dag hebben gevoerd en uitnodiging om ook met ons in gesprek te komen	588 bereikte personen, 3 vind ik leuks, 3 keer gedeeld			
4-10-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Publicatie Nieuwsbrief	887 bereikte personen, 6 vind ik leuks, 4 keer gedeeld, geen reacties			
4-10-2017	Vrienden van Meinerswijk	A. Saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	locatie kazematten aangegeven	mee gegeven aan ontwerpers als suggestie voor inrichtingsplan.			
4-10-2017	Omwonende	Bastiaan	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om inzage Masterplan	afspraak ingepland			
4-10-2017	Geinteresseerde	J. Storms	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om nieuwsbrief te ontvangen	toegevoegd aan lijst			
4-10-2017	Geinteresseerde	L. Groenen	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding excursie				
4-10-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	open staande punten	20-10-17 zijn alle punten afgehandeld			
4-10-2017	VVE appartementencomplex Rhijnstroom	WF Wanrooij	Roy Nijenhuis		e-mail	toelichting Masterplan	afspraak gepland			
4-10-2017	Groenforum		Gert Zwartscholten		Afspraak	toelichting Masterplan				

4-10-2017	Vrienden van Meinerswijk	A. Saraber	Roy Nijenhuis		e-mail	Angelo heeft ons locatie Kazematen gestuurd	gedeeld met ontwerpers voor inrichtingsplan				
4-10-2017	Placemaking		Gert Zwartscholten		Afspraak					ja	
4-10-2017	Kloppend Stadshart	G. Litjens / M. Meeuwissen / H. Stroot	Roy Nijenhuis		Afspraak	toelichting Masterplan				ja	
5-10-2017	Wijkplatform Malburgen West	Wim Petersen	Roy Nijenhuis		e-mail	verzoek om infoavond voor bewoners Malburgen	10-10 gereageerd dat zij welkom zijn tijdens infoavond voor de stad				
5-10-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	FAQ + oproep om vragen met ons te delen. Wordt het gebied een Nationaal Park	689 bereikte personen, 9 vind ik leuks, 4 keer gedeeld, geen reacties				
5-10-2017	Stichting tot behoud Hugo Grotius	B. Vermeer	Roy Nijenhuis		e-mail	tekening Hugo grotius verstuurd					
5-10-2017	Belanghebbende	C. Zeevenhoven	Roy Nijenhuis		e-mail	Idee om evenementen ook te delen via Arnhem Direct	In contact getreden met P. Arink en afspraken gemaakt				
5-10-2017	Wijkplatform Malburgen West	W. Petersen	Roy Nijenhuis		e-mail	verzoek om toelichting MP aan wijkbewoners	Uitgenodigd voor 7-11				
6-10-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Melding van bezoek aan conferentie klimaatbestendigbouwen	518 bereikte personen, 8 vind ik leuks, 2 keer gedeeld, geen reacties				
6-10-2017	Geinteresseerde	E. van zanten	Roy Nijenhuis		e-mail	Kamperplekken	Ed gedeeld dat gemeente op zich wel positief tegenover kamperplaatsen staat, maar dat plek gevoelig ligt. Geadviseerd omstreeks maart met gemeente te bellen				
7-10-2017	Belanghebbende	O. Roelofs	Roy Nijenhuis		e-mail	Bijpraten over Masterplan	afspraak gepland				
7-10-2017	Geinteresseerde	W. Botman	Roy Nijenhuis		e-mail	Wil afspraak over huizen op Meinerseiland	ingepland				
8-10-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	Verslag rondleiding Heerlijkheid Meinerswijk	1131 bereikte personen, 14 vind ik leuks, 4 keer gedeeld, geen reacties				
9-10-2017	Fracties en raadsleden gemeente Arnhem		Esther Reinerink		e-mail	Uitnodiging infoavond 26/10/17					
9-10-2017	Bewoners Meinerswijk	Bewoners De Praets, Het Heuveltje, Steenfabriek Elden, woonbootbewoners, Meginhardweg	Roy Nijenhuis		Brief	Uitnodiging infoavond 24/10/17 inzake "wateropgaaf Stadsblokken Meinerswijk"	Retour ontvangen van De Praets 13				
9-10-2017	Milieudefensie	N. Klein Middelink	Esther Reinerink		e-mail	Gesprek Stadsblokken Meinerswijk	Geprek kost hen op dit moment te veel tijd en energie	nvt			nvt\
9-10-2017	Deelfietsen	Hans Schreuder	Roy Nijenhuis		e-mail	verzoek om afspraak over deelfietsen	Ingestemd met afspraak, datum zoeken				
9-10-2017	PVDA	J. Diepenbroek	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding bijeenkomst raad 26-10-17					
9-10-2017	Stadswerkplaats Deelfiets	H. Schreuder	Roy Nijenhuis		e-mail	verzoek om afspraak	afspraak gepland over concept deel fietsen op SBMW				
9-10-2017	Belanghebbende	H. Sjibesma	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding infoavond					
9-10-2017	Belanghebbende	L. Bassini	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding bijeenkomst water 24-10-17					
9-10-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	infoavond over water	datum gecommuniceerd				
9-10-2017	belanghebbenden	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	notulen infoavond meinerswijk niet akkoord					
9-10-2017	Geinteresseerde	P. Arink	Roy Nijenhuis		e-mail	Geïnformeerd over volgende placemanagementteam					
9-10-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	Geinformeerd over infoavond over water					
9-10-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Esther Reinerink		e-mail	Uitnodiging bijeenkomst 31/10/17 + planning					
9-10-2017	Haven van Coers	Reanda van Duinen	Esther Reinerink		e-mail	Uitnodiging bijeenkomst 31/10/17 + planning					
10-10-2017	Kloppend Stadshart	Gerard Litjens	Roy Nijenhuis		e-mail	vraag of zij nog behoefte hebben aan gesprek					
10-10-2017	Geinteresseerde	E. van zanten	Roy Nijenhuis		e-mail	Reactie op verzoek realiseren kamperplaatsen	Negatief, beoogde plek ligt ecologisch gevoelig				
10-10-2017	belanghebbende	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	Gevraagd naar info over water	aangeleverd				
10-10-2017	Kloppend Stadshart	M. Meeuwissen/G. Litjens	Roy Nijenhuis		e-mail	KWP heeft Kloppend Stadshart gevraagd of zij behoefte hebben aan vervolgafspraak	20-10 nog geen reactie ontvangen				
10-10-2017	Belanghebbenden	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	bijeenkomst bewonersplatform, antwoord op vraag en opmerking	Gevraagd wie in 2011 onderzocht heeft wat het effect is om de inlaat weg te laten en verteld dat wij de voorkeur van bewoners voor oostelijke variant noteren				
10-10-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	Bijeenkomst bewonersplatform	Verslag gedeeld en overzicht openstaande acties				
10-10-2017	Wijkplatform Malburgen West	W. Petersen	Roy Nijenhuis		e-mail	Verslag bijeenkomst 4okt gedeeld					
10-10-2017	Wijkplatform Malburgen West	W. Petersen	Roy Nijenhuis		e-mail	Verteld dat verzoek bijeenkomst wijkbewoners niet haalbaar is.					
11-10-2017	Touchstones	G. Kalsbeek / G. Lodders	Roy Nijenhuis		e-mail	Verslag voorstelling ontvangen					
11-10-2017	Geinteresseerde	T. Hellegers	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding infoavond en verzoek om versturen MP	gereageerd waarom wij MP niet vooraf delen				
12-10-2017	Bewoners Meinerswijk	Bewoners De Praets, Het Heuveltje, Steenfabriek Elden, woonbootbewoners, Meginhardweg	Roy Nijenhuis		Brief	Uitnodiging infoavond ontwerp Masterplan op 01-11-17	Retour ontvangen van De Praets 13, Deventerstraat 26 te Apeldoorn,				
12-10-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	FAQ + oproep om vragen met ons te delen. In hoeverre wordt natuur bedreigd door plan	583 bereikte persoen, 8 vind ik leuks, 3 keer gedeeld, geen reacties				
12-10-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	notulen	instemming namens bewonersplatform				
12-10-2017	Vrienden van Meinerswijk	A. Saraber	Esther Reinerink		e-mail	Verslag bijeenkomst 28/09/17					
12-10-2017	Deep Yachts	B. van Breeschoten	Esther Reinerink		e-mail	Toezending planning en uitnodiging bijeenkomst 1/11/17					
13-10-2017	Belanghebbende	G. Bouma/A. Kok	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding infoavond					
13-10-2017	Natuurcentrum Arnhem	M. Verstraten / A. Steenhuis	Roy Nijenhuis		e-mail	wensenlijst NCA voor Meinerseiland	Doorgestuurd aan ontwerpers				
14-10-2017	Waterscouting Miguel Pro	B. Huibers	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding infoavond	Afspraak gemaakt voor 26/10/17 met Roy Hasselharm om masterplan in te zien.				
14-10-2017	Geinteresseerde	M. Jansen	Roy Nijenhuis		e-mail	Wil graag MP inzien en opgestuurd krijgen	Uitgelegd dat inzien kan, opsturen niet, voorstel gestuurd voor afspraak				
14-10-2017	SP	R. van Sprang	Roy Nijenhuis		e-mail	Aanmelding bijeenkomst raad 26-10-17					
15-10-2017		Petra Rosendaal	Esther Reinerink		e-mail	Aanmelding bijeenkomst 07/11/17					
17-10-2017	Belanghjebbende	P. Eijkelkamp	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding bijeenkomst haven van coers					
18-10-2017	Omwonende	Kees en Peggy	Gert Zwartscholten		Afspraak	privé belangstelling					
18-10-2017	Natuurcentrum Arnhem	M. Verstraten / A. Steenhuis	Roy Nijenhuis		e-mail	Hoofdlijnenakkoord gedeeld					
18-10-2017		Tim Engelaar	Esther Reinerink		e-mail	Wil zich graag aanmelden voor bijeenkomst 07/11/17	Reactie gegeven dat hij van harte welkom is.				
19-10-2017	Vrienden van Meinerswijk	Angelo Saraber	Roy nijenhuis		telefoongesprek	benieuwd naar planning en compliment gedegen werk dat wij verrichten	toelichting op dat we puntjes op i zetten en bedankt voor compliment				
19-10-2017	Facebook	1.540 volgers	Roy Nijenhuis		Social Media	FAQ + oproep om vragen met ons te delen. Antwoord op rolverdeling tussen KWP en gemeente	256 bereikte personen, 2 vind ik leuks, geen reacties				
19-10-2017	Historische Kring Elden	G. Visser	Roy Nijenhuis		e-mail	Verzoek om kanon uit WOII plek in gebied te geven	gevraagd waar kanon stond				
19-10-2017	Geinteresseerde	S. de Boer	Roy Nijenhuis		e-mail	Studieopdracht	Vragen beantwoord over project				
19-10-2017		E. Eleveld	Esther Reinerink		e-mail	Wil graag info ontvangen inzake project	Afspraak gemaakt met Roy Hasselerharm op 24/10/17				
19-10-2017	Provincie Gelderland	V. Muit	Esther Reinerink		e-mail	Willen afspraak voor presentatie van het plan	Afspraak gemaakt voor 08/11/17				
20-10-2017	Touchstones	G. Kalsbeek / G. Lodders	Roy Nijenhuis		e-mail	overeenkomst javasto	check of er overlap met overeenkomst hugo grotius in zit				
20-10-2017	Bewoners haven van Coers	R. van Duinen	Roy Nijenhuis		e-mail	aanmelding bijeenkomst haven van coers					
20-10-2017	Kloppend Stadshart	G. Litjens / M. Meeuwissen / H. Stroot	Esther Reinerink		e-mail	Verzending verslag bijeenkomst 4 oktober jl.					
20-10-2017	Wijkplatform Malburgen West	Nick Ebbers	Roy Nijenhuis		e-mail	Overleg 4okt	Verslag definitief				

20-10-2017	Deep Yachts	B. van Breeschoten	Esther Reinerink		e-mail	Uitnodiging bijeenkomst 24/10/17				
20-10-2017	Wijkplatform Malburgen West	N. Ebbers	Esther Reinerink		e-mail	Uitnodiging bijeenkomst 24/10/17				
22-10-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis		e-mail	klacht over korte reactietijd	inmiddels is ruimte gezocht binnen de planning en is de reactietermijn verlengd. Overigens hebben bewoners steeds in delen al de grote lijn van het MP gezien			
22-10-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	klacht over korte reactietijd	Vorige mail was ook verstuurd aan bestuur Groenlinks, was niet de bedoeling			
22-10-2017	Bewoner	S. Eggink	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	Aanmelding 24-10				
23-10-2017	Bewoner	H. Stroot	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	Aanmelding 24-10				
23-10-2017	Bewoner	J.J van de Kaa en M. Tjeerdsma	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	Aanmelding 24-10				
24-10-2017	Brief en e-mail infoavond aan diverse belangpartijen en omwonenden		Roy Nijenhuis		Brief	Uitnodiging infoavond 7 november	Retour ontvangen van De Praets 13, Rijnkade 55A, Rijnkade 9, Rijnkade 11, Rijnkade 140, Rijnkade 142, Rijnkade 143, Rijnkade 42, Rijnkade 39			
24-10-2017	Bewoner	G. Litjens	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	Aanmelding 24-10				
25-10-2017	Fractie PVDA gemeenteraad Arnhem	J. Diepenbroek	Roy Nijenhuis		e-mail	vraag over verschil tussen bijeenkomst op 26-10 en 7-11	uitleg gegeven dat bijeenkomst 26-10 specifiek voor raad is en 7-11 voor hele stad			
26-10-2017		B. Melse, Lid ChristenUnie	Esther Reinerink		e-mail	Aanmelding bijeenkomst 26/10/17				
26-10-2017		Wouter Mons	Esther Reinerink		e-mail	Reactie op uitnodiging 7 november, erg donker en ingang moeilijk te vinden	Lichtmasten geregeld en toegangsbordjes worden geplaatst.			
26-10-2017	Kloppend Stadshart	M. Meeuwissen	Roy Nijenhuis		e-mail	delen Masterplan	KSH geeft aan dat het niet gelukt is om in week 43/44 bij KWP langs te komen en van onze uitnodiging gebruik te maken			
29-10-2017	Historische Kring Elden	G. Visser	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	foto's historie Meinerswijk	Foto doorgestuurd aan ontwerper			
29-10-2017	Bewonersplatform SBMW	R. van Duinen	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	Afzeggen afspraak 31-10	inmiddels is ruimte gezocht binnen de planning en is de reactietermijn verlengd. Overigens hebben bewoners steeds in delen al de grote lijn van het MP gezien			
30-10-2017	Bewonersplatform SBMW	R. van Duinen	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	Afspraak 31-10	Wil afspraak toch door laten gaan			
31-10-2017	Bewonersplatform SBMW	Sjonnie Eggink en anderen	Roy Nijenhuis		Afspraak	Presentatie Masterplan			Ja	
31-10-2017	Bewoners haven van Coers	R. van Duinen	Roy Nijenhuis		Afspraak	Presentatie Masterplan			Ja	
31-10-2017	Bewonersplatform SBMW	S. Eggink	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	Verslag overleg 31-10-17 verstuurd	Nog geen reactie ontvangen (status 3-11-17)			
31-10-2017	Bewoner	H. Stroot	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	klacht over korte reactietijd	inmiddels is ruimte gezocht binnen de planning en is de reactietermijn verlengd. Overigens hebben bewoners steeds in delen al de grote lijn van het MP gezien			
31-10-2017	Bewoner	mevr. Hensen	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	aanmelding 1-11				
1-11-2017	Stadsblokkenwerf	Jan Trooster	Roy Nijenhuis		Afspraak	Presentatie Masterplan			Ja	
1-11-2017	Watersportcentrum	Bart van Breeschoten	Roy Nijenhuis		Afspraak	Presentatie Masterplan			Ja	
1-11-2017	Bewoners Meinerswijk	Bewoners De Praets, Het Heuveltje, Steenfabriek Elden, woonbootbewoners, Meginhardweg	Roy Nijenhuis		Afspraak	Presentatie Masterplan			Ja	
1-11-2017	Bewoners haven van Coers	R. van Duinen	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	Verslag overleg 31-10-17 verstuurd	2-11-17 één reactie ontvangen en verwerkt			
1-11-2017	bewoner	S. Eggink	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	reactie nav opmerking op verslag 20sept	KWP is het niet eens met opmerking Sjonnie, verslag blijft ongewijzigd en mailwisseling voegen we toe aan verslag en logboek.			
1-11-2017	bewoner	G. Litjens	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	reactie nav opmerking op verslag 20sept	bewoner maakt bezwaar tegen verslag daar ingebrachte opmerkingen niet terug te lezen zijn, gevraagd op welke punten het verslag volgens hem niet klopt			
1-11-2017	Bewoners Meinerswijk		Roy Nijenhuis	belanghebbende	Presentatie	Tijdens bijeenkomst werden nog zorgen over water geuit	Extra bijeenkomst over water in december 2017 toegezegd	ja, dec-17		
1-11-2017	Bewoners haven van Coers	R. van Duinen	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	afspraak 31-10	Reanda heeft verslag aan alle bewoners doorgestuurd			
1-11-2017	Bewoners haven van Coers	R. van Duinen	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	afspraak 31-10	Reactie op verslag ontvangen en verwerkt			
2-11-2017	Bewoners Meinerswijk		Esther Reinerink	belanghebbende	e-mail	Verzenden verslag bijeenkomst 24/10/17				
2-11-2017	Stichting Stadsblokkenwerf	J. Trooster	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	Bijeenkomst 1-11	Concept verslag verstuurd (update 3-11: nog geen reactie ontvangen)			
2-11-2017	Deep Yachts	B. van Breeschoten	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	Bijeenkomst 1-11	Concept verslag verstuurd (update 3-11: nog geen reactie ontvangen)			
2-11-2017	Bewoners Haven van Coers	R. van Duinen	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	bijeenkomst 31-10	Reactie op verslag ontvangen en verwerkt			
2-11-2017	Bewoner	S. Eggink	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	problemen over water bagetelliseren	Gereageerd dat hier geen sprake van is, dat KWP mensen steeds uitnodigd en bijeenkomst organiseert			
5-11-2017	Bewoner	G. Litjens	Roy Nijenhuis	belanghebbende	e-mail	verslag afspraak 24-10	Niet eens met verslag, kwp heeft vervolgens gevraagd op welke punten hij het niet eens is.			
7-11-2017	Infoavond Inwoners Arnhem	Alle inwoners van Arnhem	Roy Nijenhuis		Afspraak	Infoavond Masterplan	Via advertentie in de Arnhemse Koerier, facebook en nieuwsbrief zijn inwoners uitgenodigd. Diverse kranten hebben persbericht ontvangen.			

Einde 02-11-17 17u00. Alle communicatie inspanningen na dit moment worden opgenomen in dit logboek, resultaat hiervan zal pas zichtbaar zijn op het moment dat het bestemmingsplan ter inzage ligt

KondorWessels PROJECTEN

«Naam_organisatie»
«Adres»
«Postcode__Woonplaats»

KondorWessels Projecten bv
Vestigingsadres
Reggesingel 4
7461 BA Rijssen
Correspondentieadres
Postbus 370
7460 AJ Rijssen
Telefoon
+31 (0)548 540 260
E-mail
info@kwp.nl
Internet
www.kwp.nl

AANGETEKEND

Onderwerp: Stadsblokken Meinerswijk
Ons kenmerk: RN/ER/170327

Rijssen, 27 maart 2017

Geachte heer, mevrouw,

Tijdens het referendum op 30 november jl. heeft Arnhem zich positief uitgesproken over de ontwikkeling van Stadsblokken-Meinerswijk tot een groen uiterwaardengebied waar natuur, cultuur, recreatie en wonen samenkomen.

Binnen de verdere uitwerking van het Uitwerkingskader tot een concreet plan, moet ruimte zijn voor de ideeën van Arnhemmers. Dat is in de aanloop naar het referendum beloofd en zo gaat het in 2017 ook gebeuren.

KondorWessels Projecten heeft in Meinerswijk een infocentrum geopend om u de kans te geven om langs te komen en vragen te stellen. Iedere even week, te beginnen op 23 maart 2017, zijn wij aanwezig in dit infocentrum. Zo komt de informatie niet alleen naar u toe, maar kunt u zelf ook informatie ophalen of uw wensen achterlaten als u daar behoefte aan heeft.

Wilt u bij ons langskomen, dan verzoeken wij u zich hiervoor aan te melden. Zo krijgt u onze aandacht zonder dat andere mensen onverwacht binnen kunnen lopen. U kunt een afspraak maken via ons secretariaat, info@stadsblokkenmeinerswijk.nl of telefonisch, tel. 0548 540 260.

Met vriendelijke groet,
KondorWessels Projecten b.v.

Roy Hasselerharm / Roy Nijenhuis / Gert Zwartscholten

FSC www.fsc.org MIX Paper from responsible sources FSC® C004491

Het resultaat van een eenvoudige aanpak.

Op alle met ons gesloten overeenkomsten zijn de algemene voorwaarden van VolkerWessels Bouw & Vastgoedontwikkeling bv van toepassing, zoals gedeponeerd bij de kamer van koophandel te Enschede. Een exemplaar van deze voorwaarden wordt u op aanvraag kosteloos toegezonden.

een VolkerWessels onderneming

IBAN
NL33INGB 0652340431
KvK nr.
06061765

Naam organisatie	Adres	Postcode + Woonplaats			
Kloppend Stadshart en bewonersplatform Stadsblok	Meginhardweg 19	6841 HB ARNHEM			
Wijkplatform Malburgen-West					
Vrienden van Meinerswijk	Nachtschade 24	6841 KM ARNHEM			
Cultuur Netwerk Arnhem (CNA)	m.louppen@gmail.com			m.louppen@gmail.com	
Historische Werf / Stadsblokkenwerf	Kastanjelaan 40	6828 GM ARNHEM			
De Romeinse Limes	Postbus 121	3730 AC DE BILT			
De IJssellinie	Haereweg 4	8121 PJ OLST	of	Schimmelpennickstraat 5, 8121 ZK OLST	
Historische Kring Elden	Rijksweg-West 92B	6842 BE ELDEN			
Historische Schepen Arnhem	info@shsa.nl			info@shsa.nl	
Milieudefensie	Zijpendaalseweg 24A	6814 CL ARNHEM		Bezoekerscentrum	
IVN en KNNV	Jansbuitensingel 14	6811 AB ARNHEM			
Groen Arnhem	info@groenarnhem.nl			info@groenarnhem.nl	
GNMF	Jansbuitensingel 14	6811 AB ARNHEM			
Natuurmonumenten	Postbus 9955	1243 ZS 's GRAVELAND			
Het Geldersch Landschap & kastelen	Postbus 7005	6801 HA ARNHEM			
Molenplaats Sonsbeek	Zijpendaalseweg 24A	6814 CL ARNHEM			
Staatsbosbeheer Regio Gelderland	Gildenweg 3	7021 BS ZELHEM		Betreft regio Achterhoek	
Arnhemse Polderlandschap	Nachtschade 24	6841 KM ARNHEM			
Vogelwerkgroep Arnhem	voorzitter@vogelwerkgroeparnhem.nl			voorzitter@vogelwerkgroeparnhem.nl	
KNNV (Vereniging voor Veldbiologie)	secretaris@arnhem.knnv.nl			secretaris@arnhem.knnv.nl	
Brancheorganisatie OKA	Postbus 2	6800 AA ARNHEM			
Stichting Atelierbeheer SLAK	Utrechtseweg 51	6811 LT ARNHEM			
Stichting Waterband	b.beukema@overijssel.nl			b.beukema@overijssel.nl	
Samenstelling College van B&W					
VVD	fractie@vvdarnhem.nl of bestuur@vvdarnhem.nl			fractie@vvdarnhem.nl of bestuur@vvdarnhem.nl	
PvdA	Postbus 9029	6800 EL ARNHEM			
D66	info@d66arnhem.nl of fractiesecretariaat@d66arnhem.nl			info@d66arnhem.nl of fractiesecretariaat@d66arnhem.nl	
GroenLinks	Bovenover 13	6812 AT ARNHEM			
CU	Waddinxveenstraat 3	6843 GC ARNHEM			
CDA	Postbus 9029	6800 EL ARNHEM			
Arnhem Centraal	info@arnhemcentraal.info			info@arnhemcentraal.info	
Verenigd Arnhem	Koningstraat 38	6811 DG ARNHEM			
PvvD	gelderland@partijvoordedieren.nl			gelderland@partijvoordedieren.nl	
SP	Dovenetellaan 55	6841 EB ARNHEM			
Arnhemse Ouderen Partij	arnhemseouderenpartij@gmail.com			arnhemseouderenpartij@gmail.com	
De heer G. Stomphorst en mevrouw N.M.T. Boerhof	De Praets 5	6841 HD ARNHEM			E2757
De heer W.E. Brugman	De Praets 27	6841 HD ARNHEM		Eigenaar Meginhardweg, bedrijvigheid / industrie	E2588
De heer G. Stomphorst	De Praets 3	6841 HD ARNHEM		Perceel E2477 opgesplitst in E2559 A1 en A2	E2477
De heer L. van Calker	De Praets 7	6841 HD ARNHEM		Perceel E2478 opgesplitst in E2675 A1 en A2	E2478
De heer J.H. Eggink	De Praets 9	6841 HD ARNHEM		Perceel E2478 opgesplitst in E2675 A1 en A2	E2478
De heer C.L.J. Luiten	De Praets 11	6841 HD ARNHEM		Perceel E2479 opgesplitst in E2751 A1 en A2	E2479
Mevrouw G. van Duren	De Praets 13	6841 HD ARNHEM		Perceel E2479 opgesplitst in E2751 A1 en A2	E2479
De heer T.W.C. Berendsen	De Praets 15	6841 HD ARNHEM		Perceel E2979 opgesplitst in E2979 A1 en A2	E2979
De heer H. Schutte	De Praets 17	6841 HD ARNHEM		Perceel E2979 opgesplitst in E2979 A1 en A2	E2979
De heer A. Berlijn	De Praets 19	6841 HD ARNHEM		Perceel E2475 opgesplitst in E5021 A1, A2 en A3	E2475
Mevrouw R. Overbeek	De Praets 23	6841 HD ARNHEM		Perceel E2474 opgesplitst in E5021 A1, A2 en A3	E2474
De heer A. Berlijn	De Praets 19	6841 HD ARNHEM		Perceel E2474 opgesplitst in E5021 A1, A2 en A3	E2474
De heer C.C.N.P. Luiten	De Praets 25	6841 HD ARNHEM		Perceel E2474 opgesplitst in E5021 A1, A2 en A3	E2474
J & G Meijnerswijk B.V.	De Praets 35	6841 HD ARNHEM		Perceel E2480 opgesplitst in E3809 A2 t/m A7	E3809 A2

De heer A.J. Brouwer	De Praets 33	6841 HD ARNHEM		Perceel E2480 opgesplitst in E3809 A2 t/m A7	E3809 A4
De heer J. Lowenstein	Deventerstraat 26	7311 LW APELDOORN		Eigenaar Meginhardweg, grasland	E 2469
De heer D.H.P. van Nijenhof	Koningsboulevard 35	6852 PH HUISSEN		Eigenaar Meginhardweg 1A	E2589
QSP ESS B.V.	Amstelveenseweg 760	1081 JK AMSTERDAM		Eigenaar Meginhardweg 1-1 t/m 1-10	E2471
De heer D.G. Visscher	Meginhardweg 11	6841 HB ARNHEM		Perceel AA796 opgesplitst in AA 798 A1 en A2	AA798 A1
De heer G.M. Visscher	Meginhardweg 13	6841 HB ARNHEM		Perceel AA796 opgesplitst in AA 798 A1 en A2	AA798 A2
De heer H.G. Wijers	Meginhardweg 5	6841 HD ARNHEM		Haven van Coers	E4922
Mevrouw J. Hensen	Meginhardweg 7	6841 HB ARNHEM			AA608
De heer R. Marks	Meginhardweg 9	6841 HB ARNHEM			AA607
De heer J.J. van der Kaa en mevrouw M. Tjeerdsma	Meginhardweg 17	6841 HB ARNHEM			E5003
De heer P.J. Barthen	Meginhardweg 1	6841 HB ARNHEM		Perceel E2470 opgesplitst in E2500 A1 en A2, dezelfde eigena	E2470
De heer J.W. Brussee en mevrouw H.T.M. Stroot	Meginhardweg 19	6841 HB ARNHEM			AA937
De heer T.H. Robbers en mevrouw T.M. Beijer	Meginhardweg 39	6841 HB ARNHEM			AA847
Mevrouw C.J.C. Stuut	Meginhardweg 33	6841 HB ARNHEM			AA749
De heer J. Floor en mevrouw W. Zwart	Meginhardweg 35	6841 HB ARNHEM			AA785
De heer B.H.A. Jacobs en mevrouw J.J. van Straten	Meginhardweg 20	6841 HC ARNHEM			AA771
De heer A.W. Jansen	Graslaan 14	6833 CJ ARNHEM		Eigenaar grasland Meginhardweg	AA759
Mevrouw M. Schalk, de heer J. Schalk en mevrouw J	Cockenhofstraat 12	4053 HP IJZENDOORN		Eigenaren van Meginhardweg 57	AA788
De heer F.C.H. Cissen en mevrouw D. Marks	Frans Hochstenbachstr	5388 CZ NISTELRODE		Eigenaar van Meginhardweg 51	AA848

KONDORWESSELS PROJECTEN

MEMO

Datum: 7 november 2017
Onderwerp: betaalbare woningbouw

Tekst raadsvoorstel 19 december 2016, documentnummer 2016.0.018.400:

Gewenst is dat en onderzocht wordt of rond de 30% van het te realiseren woonprogramma kan bestaan uit sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen met een koopsom onder de grens van 200.000 euro.

Sinds de gemeenteraad middels het Raadsvoorstel van 16 december 2016 het Uitwerkingskader Fase 2 Gebiedsvisie Stadsblokken Meinerswijk heeft vastgesteld, hebben wij diverse gesprekken gevoerd met partijen om te onderzoeken of er een woonprogramma gerealiseerd kan worden dat bestaat uit rond de 30% sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen.

<u>Sociale huurwoningen</u>
Vanaf begin 2017 hebben wij een aantal gesprekken gevoerd met twee Arnhemse woningbouwcorporaties. Beide woningbouwcorporaties hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn in de verwerving van woningen in het plangebied. In dit stadium van het planproces is het nog niet noodzakelijk om nu reeds concreet te kiezen voor één van deze woningbouwcorporaties. Er zijn echter wel redenen om met één van de partijen een verdiepingsslag te maken. Er is afgesproken dat beide woningbouwcorporaties hier onderling ook nog contact over hebben.

Met Volkshuisvesting Arnhem hebben wij een verder doorgepraat over de wensen voor het gebied op het huisvestingsvlak. We hebben onder andere de doelgroep (één- en tweepersoonshuishoudens) en de typologie (twee- en driekamerappartementen) besproken. Tevens hebben we met hen gesproken over tijdelijke huisvesting middels Tiny Houses. Er wordt momenteel onderzocht of deze Tiny Houses op korte termijn al geplaatst kunnen worden in het gebied. Een en ander is zeer afhankelijk van de periode dat deze Tiny Houses kunnen blijven staan in verband met de verplaatsingskosten. Daarnaast hebben we afgesproken om te onderzoeken hoe (toekomstige) huurders van Volkshuisvesting (bij voorkeur de huurders van de Tiny Houses) een rol kunnen krijgen bij de realisatie van het plan middels leer-werktrajecten en/of inzet in de commerciële functies

<u>Betaalbare koopwoningen</u>
De afgelopen maanden hebben wij diverse gesprekken gevoerd met de beoogd verkopende makelaar over de woningtypologieën in het plan. Zijn gedachten qua typologieën sluit aan bij de visie van ons voor het gebied en die wij sinds verwerving al hebben uitgesproken. Wij hebben de belofte gedaan (onder meer tijdens de referendum-periode) dat in het gebied huisvesting moet komen voor een brede doelgroep, zowel huur als koop en zowel betaalbaar, middelduur en duur. De makelaar heeft aangegeven dat interesse voor betaalbare woningen in dit gebied groot is. Vanuit de optiek van betaalbare woningen, zal er gezien de ligging nabij het centrum, de toekomstige levendigheid in het gebied en de opzet van het plan, veel vraag zijn vanuit starters en jonge gezinnen zonder kinderen.

Dit heeft met name te maken met het feit dat er op Stadsblokken geen woningen komen met grote privétuinen.

De makelaar geeft ook nadrukkelijk aan niet alleen te kijken naar sociale huurwoningen en betaalbare woningbouw. De vraag naar woningen in het midden-huursegment is in Arnhem groot. Door in het plangebied ook woningen in dit midden-huursegment te realiseren (indicatie van de huurprijs €750,- tot €1.100,- per maand) vergroot je de diversiteit van bewoners (er wordt een bredere doelgroep aangesproken) en komen er mogelijk elders sociale huurwoningen vrij.

Woningtypologieën

Het Masterplan geeft nog geen concrete invulling van de verschillende bouwblokken. Het Masterplan geeft principes weer, een ruimtelijk concept en een aantal voorbeeld uitwerkingen. Het Masterplan is opgebouwd qua volumes (footprint en bouwhoogtes) die passen binnen het vastgestelde uitwerkingskader. Om toch een richting te geven aan de woningbouwtypologieën, volgt hieronder een bandbreedte qua programma:

TYPE	BANDBREEDTE			PRIJZEN
Sociale huur en betaalbare koop	**22%**	**-**	**28%**	**huur < €711,- per maand** **Koop von-prijs < €200.000,-**
Midden huur en middel koop	**38%**	**-**	**43%**	**huur €750,- tot €1.100,- per maand** **Koop tot circa €400.000,- von**
Dure koop	**29%**	**-**	**40%**	**vanaf circa €400.00,- von**

Afzender	**KondorWessels Projecten (KWP)**
Onderwerp	Beantwoording van vragen n.a.v. het ontwerp-Masterplan
Datum	12-11-17

Inleiding
Deze nota van beantwoording is opgesteld door KondorWessels Projecten (KWP) in reactie op de door Arnhemmers ingebrachte vragen over het ontwerp-Masterplan Stadsblokken Meinerswijk.

Het ontwerp-Masterplan De Eilanden 3.0 houdt rekening met de spelregels uit de gemeentelijke Gebiedsvisie en het Uitwerkingskader. In het ontwerp-Masterplan zijn de thema's Water, Landschap & Natuur, Cultuurhistorie, Gebruik & Recreatie en Ontsluiting & Infrastructuur leidend. De tweede helft van het plan gaat gedetailleerd in op de drie ontwikkelgebieden: het nieuw te vormen Meinerseiland, de Haven van Workum en de ASM haven.

Proces
Geïnteresseerden en belanghebbenden hadden van 7 november 19:30 tot 10 november, 8 uur 's ochtends de tijd om vragen in te dienen over het ontwerp-Masterplan. Dat kon door vragen in te leveren tijdens de informatieavond afgelopen dinsdag of door een e-mail te sturen naar info@stadsblokkenmeinerswijk.nl. Dit document wordt naar alle vragenindieners gestuurd, maar er zal ook een kopie van het document naar de gemeente Arnhem gaan.

Arnhemmers hebben de afgelopen 8 maanden al de gelegenheid gehad om de plannen in te zien en van een reactie te voorzien. Voorafgaand aan de officiële presentatie van het ontwerp-Masterplan is er namelijk al veel contact geweest met geïnteresseerden en belanghebbenden over het ontwerp-Masterplan. De mensen is op diverse momenten om input gevraagd, te beginnen voorafgaan aan het opstellen van het Masterplan, zodat we van begin af aan opmerkingen, suggesties en zorgen konden meenemen in het Masterplan. Ook is er nauw samengewerkt met de gemeente Arnhem en het Kwaliteitsteam, die de plannen toetsen. In afzonderlijke afspraken met belanghebbende personen en partijen werden aangedragen ideeën besproken en gezamenlijk oplossingen bedacht.

Leeswijzer
De ontvangen vragen gaan onder andere over de waterstanden in het gebied na het uitvoeren van de plannen, de natuur en de verschillende diersoorten in het gebied, sociale woningbouw, zwemmogelijkheden en toegankelijkheid voor mindervaliden, type bebouwing en horecamogelijkheden. Ook zijn er vragen over de procedure en de communicatie. Voor het beantwoorden van de vragen zijn in deze nota alle vragen naar thema geordend. Vragen die erg op elkaar lijken, zijn samengevoegd.

Vervolgprocedure
Vragen over het ontwerp-Masterplan die voor of op 10 november 2017 zijn binnenkomen konden wij meenemen in een nota van beantwoording aan het college van B&W. Dit neemt niet weg dat we ook de binnengekomen vragen die later dan 10 november 2017 binnenkomen, zullen beantwoorden. Deze vragen en antwoorden sturen we voor de raadsvergadering over het ontwerp-Masterplan naar

de Arnhemse gemeenteraad. Wij kunnen de input dan niet meer verwerken in het ontwerp-Masterplan, maar de raad kan de beantwoording door KWP wel meenemen in de toetsing van het ontwerp-Masterplan. Daarnaast kan KWP de gemaakte opmerkingen meenemen in de plannen die nog volgen gaan, zoals het stedenbouwkundig-, beeldkwaliteit- en inrichtingsplan.

Na behandeling door het college van B&W en vervolgens de Arnhemse gemeenteraad werkt KWP aan verdere concretisering van de plannen. Dit moet leiden tot een bestemmingsplanwijzigingsaanvraag voor het gebied in 2018. KWP hoopt dat geïnteresseerden en belanghebbende partijen contact blijven zoeken en ideeën blijven aandragen. Met hen gaan wij opnieuw serieus en respectvol in gesprek.

Thema	Water

1. *Vraag:*
   Wonen al de toekomstige bewoners veilig? Met het aanstormende hoge water in de toekomst of moet er eerst nog een flinke winterdijk omheen?
   Antwoord:
   Voor alle woningen geldt dat KWP deze realiseert op (nog aan te vragen) hoogwatervrij vergund gebied. In Meinerseiland geldt dat KWP het maaiveld ophoogt, zodat ook bij extreem hoge waterstanden de nieuwe woningen droog blijven. Voor Stadsblokken geldt dat de woningen en appartementen worden gebouwd op een half verdiepte parkeergarage, zodat ook hier de woningen en appartementen droog blijven.

2. *Vraag:*
   Kunt u mij aangeven en wat mij zorgen baart waarom het bureau Witteveen en Bos niet in zijn berekeningen het kwelwater/grondwater en het hoogwater 1995 (wat zeer kritisch is geweest hier in Stadsblokken Meinerswijk) hebben meegenomen als risico in hun presentatie Wateropgaaf op 24 oktober jl. want ook dit water kan hoog water veroorzaken. Ik zou graag een contra expertise op prijs stellen.
   Antwoord:
   Het Masterplan doet uitspraken op hoofdlijnen. Exacte gegevens over waterstandsdaling, maar ook eventuele negatieve gevolgen in het gebied zijn hier geen onderdeel van en niet opgenomen in het Masterplan. De berekeningen over de waterkundige ingrepen worden intussen wel gemaakt in het kader van de waterwetvergunning. Deze berekeningen worden door Rijkswaterstaat getoetst. Zoals afgesproken komen de experts hier bij bewoners op terug, om de situatie nauwkeurig te bekijken en om de situatie uit 1995 te vergelijken met de plannen nu.

3. *Vraag:*
   In hoeverre is binnen het plan stadsblokken nodig om rekening te houden met een hoge rivierstand en hoe dan?
   Antwoord:
   De plekken rond de ASM Haven die KWP ontwikkelt, liggen nu al relatief hoog en met het aanleggen van het terrein nagenoeg hoogwatervrij, daar waar het water volgens de berekeningen slechts in zeer uitzonderlijke situaties overlast zou kunnen veroorzaken. Daarnaast geldt ook nog eens dat de woningen en appartementen worden gebouwd op een half verdiepte parkeergarage, zodat extra verzekerd wordt dat ook hier de woningen en appartementen droog blijven.

4. *Vraag:*
   Het Stadsblokkenterrein/festivalterrein met een tot twee meter afgraven betekent dat bij hoog water dit terrein gaat overstromen. Het is al enkele malen voorgekomen dat delen van het festivalterrein niet gebruikt konden worden voor een festival omdat het hoog water was. Dat risico neemt met afgraven toe.
   Antwoord:
   Het terrein zelf wordt slechts een meter ontgraven, langs de rand bij de rivier iets meer. Deze maatregel komt voort uit onze visie waarbij de rivier op 1 staat. Het klopt dat het risico toeneemt. Gelukkig is de kans op overstroming het grootst in periodes dat doorgaans geen festivals georganiseerd worden. Maar het klopt dat er een risico op overstroming blijft bestaan. Overigens gaat waterveiligheid boven het gebruik van het evenemententerrein.

5. *Vraag:*
   Ik maak mij ernstig zorgen over de waterveiligheid voor ons bewoners van Arnhem en zeker in dit uiterwaardengebied, blijft het veilig? Hoe kan men in deze tijd met deze klimaatverandering het toelaten om een gehele woonwijk te realiseren op Stadblokken in de bottelnek van de Nederrijn in een buitendijks gebied. Dit lijkt mij niet wenselijk.
   Antwoord:
   KWP maakt een plan binnen het Uitwerkingskader dat ruimte biedt aan bebouwing op Stadsblokken. Over andere zaken bestaat geen ruimte voor onderhandeling, want die fase ligt achter ons: vorig jaar hebben burger en politiek samen in ruime meerderheid 'ja' gezegd tegen het Uitwerkingskader, dat zeer strenge kaders schept waaraan KWP zich bij de ontwikkeling van het plan moet houden. Zo wordt al geborgd dat er een plan komt dat het algemene belang van de stad en haar inwoners dient. Het Masterplan doet uitspraken op hoofdlijnen. Exacte gegevens over waterveiligheid in het gebied zijn hier geen onderdeel van en niet opgenomen in het Masterplan. Dit onderwerp komt terug in de benodigde waterwetvergunning.

6. *Vraag:*
   Waar zijn de koeien gebleven? Komen ze nog terug? Of is dat niet meer mogelijk als er bebouwing is en het hondenuitlaatgebied wordt?
   Antwoord:
   Stadsblokken Meinerswijk wordt ontwikkeld tot een aaneengesloten robuust uiterwaardenpark. Dat betekent een aaneengesloten natuurgebied, dat met uitzondering van de bewoonde (De Praets, Het Heuveltje, Meinerseiland, Haven van Workum en ASM Haven) en intensief recreatieve delen (Festivalterrein) ongestoord door grazers bewoond wordt. Het is zeker niet zo dat het uiterwaardenpark een hondenuitlaatgebied wordt.

7. *Vraag:*
   Is het natuur voor de natuur of wordt het een groot recreatiegebied dat “natuurlijk” gestoffeerd wordt?
   Antwoord:
   Natuur voor de natuur. Aaneengesloten robuuste natuur is het uitgangspunt van het Masterplan. Recreatie, wonen en gebruik concentreren zich op een relatief smalle strook van het totale gebied, namelijk Stadsblokken en Meinerseiland.

8. *Vraag:*
   Onder ‘Kansen voor nieuwe natuur’ wordt de opgave inbegrepen om natuurinclusief te bouwen. Dit is uiteraard positief en sluit aan bij het Groene Manifest dat is uitgebracht door het Groenforum Arnhem. Hierbij worden ook de vleermuizen genoemd, wat op zich eveneens positief is. Wij hopen dat dit méér zal zijn dan het ophangen van vleermuiskasten aan gevels, aangezien de resultaten daarvan in het algemeen niet het beoogde compensatie-effect laten zien. Vleermuiswerkgroep Gelderland is geen ecologisch adviesbureau, maar ik hoop dat in volgende informatieronden de op dit punt voorgenomen maatregelen worden getoond.
   Antwoord:
   Het natuurinclusief bouwen is een maatregel die als ambitie is opgenomen in het ontwerp-Masterplan en blijft gelden voor alle plannen die nog volgen. KWP ambieert duurzame verblijfsfuncties voor vleermuizen door in de ontwerpfase hiermee rekening te houden. Welke concrete maatregelen daarbij horen, komt pas aan de orde bij het ontwerpen van gebouwen. Mogelijk laat KWP in het beeldkwaliteitsplan al wel meer voorbeelden zien. Als u ideeën heeft over dit specifieke onderwerp, nemen wij die zeker in overweging. U mag altijd bellen, e-mailen of een afspraak maken.

9. *Vraag:*
   Gelet op de lichtgevoeligheid c.q. het lichtmijdend vlieggedrag van de meeste soorten vleermuizen is de voorgenomen terughoudendheid m.b.t. nieuwe verlichting in het gebied op zich positief. Een aandachtspunt is wel verlichting op de Rijn zelf, die door m.n. meervleermuizen wordt gebruikt als vliegroute waarbij zij de onverlichte zijde, dus de zuidoever aanhouden. Uit de tekening op blz. 41 maak ik op dat ter hoogte van Stadsblokken het groen langs de rivier gehandhaafd blijft als buffer tussen de nieuwbouw en de rivier. Alleen het op blz. 60 genoemde ‘ bijzondere gebouw’ op de pier in de haven Van Workum is wel een aandachtspunt in verband met verlichting op de rivier.
   Antwoord:
   Bij de uitwerking van het bijzondere gebouw bij de Haven van Workum zal KWP aandacht hebben voor verlichting i.r.t. meervleermuizen.

10. Vraag:
    Op het terrein waar Meinerseiland wordt voorgesteld, is behalve de aangegeven (bestaande) bebouwing een betonnen bunker aanwezig aan de westzijde van het v.m. fabrieksterrein. Een kans is hier o.i. het behoud van deze bunker en het bestemmen tot vleermuiswinterkwartier, zoals dat elders succesvol met vele bunkers is gebeurd. Het is vrij lang geleden dat ik hier ben geweest, maar ik zou graag met uw ecologisch adviseur (dhr. Horstink) ter plaatse willen bekijken wat de actuele situatie is en wat er eventueel aan zou moeten gebeuren voor verbetering ten behoeve van die functie.
    Antwoord:
    Bij de uitwerking van het Masterplan tot een Stedenbouwkundigplan zal KWP dit punt meenemen en hierover actief contact zoeken met de vragensteller.

11. *Vraag:*
    Er is veel gesproken in het plan over extra natuur ik snap dan niet waarom er een fietspad is gepland tussen Meinerseiland en de ingang van de nevengeul (richting het oosten) Dit doorkruist een natuurgebied / oevergebied dat ontstaat in het nieuwe plan. Ik ben van mening dat t fietspad er niet moet komen en een rustgebied moet zijn voor watervogels, reptielen. Ik vraag u om dit te overwegen om t fietspad te laten vervallen.
    Antwoord:
    Deze route langs de Rijn is vanuit recreatieve beleving, maar ook vanuit de hulpdiensten zeer wenselijk. Dit noordelijk, aan de Rijn gelegen gebied, staat in de Gebiedsvisie 2012 en in het uitwerkingskader 2016 ook aangegeven als dynamische zone, waar juist ruimte voor recreatie en levendigheid gewenst is. De luwere delen liggen ten zuiden van de nieuwe nevengeul met als luwste deel het uiterste zuiden. KWP vindt deze route zeer belangrijk. KWP zal dit dus niet laten vervallen.

Thema	Cultuur, Wonen en Recreatie

12. *Vraag:*
    Op dit moment zijn de vaartijden van het pontje van de stichting Stadsblokkenwerf en de openingstijden van onze horeca van mei tot en met september. De oeververbinding met het pontje willen zij uiteraard handhaven. De stichting Stadsblokkenwerf gaat er vanuit dat in de plannen (ook in het bestemmingsplan) hun huidige seizoenshoreca een permanent een permanent karakter krijgt. Dan wordt het ook de moeite waard om het pontje gedurende een langere periode in het jaar te laten varen dan nu het geval is.
    Antwoord:
    Of de publieke functie, het horecapaviljoen, aan de noordzijde van de landtong een permanent karakter krijgt, hangt af of deze plek hoogwatervrij vergund wordt in de waterwetvergunning. Dat wordt dus nog niet in het Masterplan geregeld, maar in een verdere uitwerking. In de aanvraag wordt deze plek wel als hoogwatervrij aangevraagd. Als de vergunning dan inderdaad verleend wordt en de functie ook geborgd wordt door het bestemmingsplan, dan krijgt de horeca een permanent karakter.

13. *Vraag:*
    Doen jullie nog iets met de originele stenen van de John Frostbrug die daar nog naast liggen?
    Antwoord
    Het ontwerp Masterplan gaat nog verder uitgewerkt worden in diverse andere documenten (bestemmingsplan, beeldkwaliteitplan, inrichtingsplan en stedenbouwkundig plan) dus KWP is er nog niet. De oude stenen en de wens deze in het ontwerp op te nemen, staan nog op het lijstje ten behoeve van de verdere uitwerking. Exacte plek en manier waarop de stenen getoond worden, moet nog ingevuld worden.

14. *Vraag:*
    Komt er vanaf dag één een verbod op loslopende honden, drugsoverlast, zwervers, kampeerders, vreemde zaken onder de brug enz. Als vanaf dag één dit duidelijk is voor iedereen, zal het Rhijnpark I en II nooit meer verloederen.
    Antwoord:
    Op dit moment ligt de parkeerplaats onder de Mandelabrug verscholen en is er nauwelijks sociale controle. Door het toevoegen van activiteiten in het gebied en door het verleggen van de weg naar de binnenzijde van de Haven van Workum, zal de sociale controle op deze plek toenemen en overlast verdwijnen. Iets alleen verbieden is eenvoudig, KWP wil juist door de inrichting overlast voorkomen. KWP gaat uiteindelijk niet over verboden of geboden. Dit is t.z.t. een primaire verantwoordelijkheid van de gemeente Arnhem.

15. *Vraag:*
    Het gebruik van de nevengeul vonder de John Frostbrug voor recreatie is niet zonder risico's. De ondergrond bestaat grotendeels uit klei, met als gevolg dat de oevers snel glibberig worden en dat de bodem onder het water blijvend instabiel en zuigend is. Voor recreanten en zwemmers blijft het dus oppassen geblazen; voor kleinere kinderen is het ronduit gevaarlijk. Er zijn al enkele mensen in de nevengeul verdronken.
    Antwoord:
    Zwemmen in natuurwater blijft altijd oppassen en brengt meer risico’s met zich mee. In de uitwerking van het Masterplan naar een stedenbouwkundig plan en met name bij het inrichtingsplan heeft deze vraag zeker onze bijzondere aandacht.
    Juist met oog op de veiligheid is in overleg met Rijkswaterstaat gekozen om de nevengeul voor zwemmen te gebruiken. Nu wordt de Rijn zelf als zwemwater gebruikt door sommigen

en dat blijkt telkens weer levensgevaarlijk. Van ongelukken in de nevengeul bij Stadsblokken is bij KWP niets bekend.

16. *Vraag:*
    Daar komt bij dat de kwaliteit van het (zwem?)water niet goed is. Afgelopen zomer heeft Rijkswaterstaat (of een andere instantie) borden geplaatst om te wijzen op de gevaren van het zwemmen in de nevengeul. Al met al voldoende redenen om niet te gemakkelijk uit te gaan van de bruikbaarheid van de nevengeul als zwemwater.
    Antwoord:
    Zwemmen in natuurwater blijft altijd oppassen en brengt meer risico's met zich mee. In de uitwerking van het Masterplan naar een Stedenbouwkundig plan en met name bij het inrichtingsplan heeft deze vraag zeker onze bijzondere aandacht. Het water in de nevengeul is onlangs in het kader van dit Masterplan getest en blijkt juist zeer schoon te zijn.

17. *Vraag*:
    Blijft naaktrecreatie rondom de "Plas van Bruil" nog mogelijk?
    Antwoord:
    De oevers van de Plas van Bruil zijn nu privaat terrein (in eigendom van KWP), maar desondanks gebruikt als
    (naakt-)strand. In de visie van KWP is Stadsblokken door zijn ligging tussen het centrum en Malburgen het meest directe uitloopgebied van de stedeling met de meeste dynamiek. De kop van Stadsblokken kan zich ontwikkelen tot stadsstrand met zwemgelegenheid. Meinerseiland is extensiever opgezet en een echt onderdeel van het rustige Meinerswijk. Dit schiereiland zal naast bewoning en een aantal publieke recreatieve en culturele functies ook een functie hebben als natuurlijk zwemgebied.
    Tijdens de uitwerking van het Masterplan naar een stedenbouwkundig plan en met name bij het inrichtingsplan zal blijken of het water als zwemgebied inderdaad geschikt is.

18. *Vraag:*
    Komt er ook sociale woningbouw in Meinerswijk
    Antwoord:
    De ambitie is om in Meinerswijk een uniek woonmilieu te ontwikkelen, dat door de ligging in/aan/bij het water, in een uiterwaardenpark en nabij de binnenstad een woonmilieu is dat Arnhem en de omliggende regio nog niet kent. Het Masterplan gaat nog niet in op prijsklassen en eigendommen in de deelgebieden. In de visie van KWP ligt vermoedelijk de nadruk op de vrije koop sector wat de woningen op Meinerseiland betreft.

19. *Vraag:*
    Kunt u al een indicatie geven wat huizen / kavels gaan kosten op Meinerseiland?
    Antwoord:
    Het Masterplan gaat nog niet in op prijsklassen en eigendommen in de deelgebieden. Dat is een vraag die pas beantwoord kan worden als KWP in verkoop en verhuur gaat met de eerste woningen en appartementen.

20. *Vraag:*
    Ik zou graag willen weten of er al meer bekend is over de bebouwing in Stadsblokken/Meinerswijk. Welk type huizen, waar komen ze, vraagprijs en hoe kan je bekend maken dat je geïnteresseerd bent in een huis. Misschien is het nog te vroeg. Op welke termijn wordt verwacht dat hier meer over te zeggen valt?
    Antwoord:
    Op Meinerseiland komen vooral vrijstaande en geclusterde woningen. Op Stadsblokken komt een mix van kleine en grote appartementen en grondgebonden woningen. Het Masterplan

gaat nog niet in op prijsklassen. In onze visie ligt de nadruk op de vrije koop sector wat de woningen op Meinerseiland betreft. In de Haven van Workum en de ASM Haven komen zowel koop als huur, vrije sector als sociale woningen en appartementen. Als je geïnteresseerd bent, dan kun je je inschrijven via het contactformulier op www.stadsblokkenmeinerswijk.nl. KWP gaat pas in verkoop als zeker is dat de woningen en appartementen ook kunnen worden gebouwd. Dat is bij een onherroepelijk bestemmingsplan.

21. *Vraag:*
    Hoeveel woningen worden er gebouwd? En zijn het woningen in diverse prijsklassen, dus betaalbaar voor iedereen?
    Antwoord:
    Het totaal nieuw te realiseren gebouwd programma (in bestaande en nieuwe bebouwing) voor Stadsblokken en Meinerseiland is 20.000 m². Over exacte aantallen doet het Masterplan nog geen uitspraken. Dat is uiteindelijk van de exacte grootte van woningen en appartementen afhankelijk. In de visie van KWP visie ligt de nadruk op de vrije koop sector wat de woningen op Meinerseiland betreft. In de Haven van Workum en ASM Haven komen zowel koop als huur, vrije sector als sociale woningen en appartementen.

22. *Vraag:*
    Er lijkt nogal wat horeca te komen, dat is veel voor 200 woningen, is het de bedoeling dat het een overloop-uitgaansgebied wordt?
    Antwoord:
    Over het exacte programma anders dan wonen doet het Masterplan nog geen uitspraken, behalve dan dat op een aantal plekken gebouwen komen met een publieke functie. Het is wel de bedoeling dat Stadsblokken Meinerswijk dé plek wordt waar Arnhem het hele jaar door recreëert. In de visie van KWP is Stadsblokken door zijn ligging tussen centrum en Malburgen het meest directe uitloopgebied van de stedeling met de meeste dynamiek. Meinerseiland is extensiever opgezet en een echt onderdeel van het rustige Meinerswijk.

23. *Vraag:*
    Hoe gaat dat samen met de natuur die u zo hoog in het vaandel heeft?
    Antwoord:
    Het Masterplan voorziet in 56 hectare (70 voetbalvelden) nieuwe natuur. De nevengeul brengt een natuurlijke zonering aan tussen het dynamische Meinerseiland en het rustiger Meinerswijk. Bebouwing komt er op minder dan 1 procent van het totale gebied en in principe alleen op plekken die nu al bebouwd, verhard of verslonsd zijn.

24. *Vraag:*
    Het doet ons deugd dat u de huidige situatie, met hengelaars van de stichting, wil behouden. Dit betekent dat onze hengelaars kunnen blijven genieten op extensieve wijze van de natuur in het prachtige en groeiende natuurgebied Meinerswijk.
    Antwoord:
    Voor Meinerseiland heeft KWP inderdaad specifiek sober vormgegeven steigers benoemd die in het water steken en een mooie publieke gelegenheid zijn om te zitten of te vissen. Over de exacte plek van deze steigers geeft KWP een antwoord in de uitwerking van het Masterplan naar een stedenbouwkundig plan en zeker bij het inrichtingsplan.

25. *Vraag:*
    Met het realiseren van het RWS project “Ruimte voor de Rivier Stadsblokken Meinerswijk” zijn op initiatief van de stichting een aantal rolstoelvriendelijke hengelsteigers geplaatst met

aansluiting op het fietspad in het zuidelijke gedeelte in de zuidplas. Gelet op de grootte van het terrein en de beoogde toename van het natuurgebied, vindt de stichting het niet meer dan logisch dat nu invulling gegeven gaat worden aan de realisatie van een aantal extra rolstoelvriendelijke hengelsteigers gelegen met aansluiting op het fietspad bij de zuidplas. De stichting vindt het van groot belang dat ook mensen in een scootmobiel en in een rolstoel van het uitzicht over het water kunnen geniet, net als hengelaars die soms evenmin mobiel zijn.

Antwoord:

Voor Meinerseiland heeft KWP inderdaad specifiek sober vormgegeven steigers benoemd die in het water steken en een mooie publieke gelegenheid zijn om te zitten of te vissen. Over de exacte plek van deze steigers en rolstoeltoegankelijkheid geeft KWP een antwoord in de uitwerking van het Masterplan naar een stedenbouwkundig plan en zeker bij het inrichtingsplan.

26. *Vraag:*

De hengelaars van de stichting verblijven als sinds 1948 in dit gebied. Eerst als werknemers van de steenfabrieken en de AKZO, met een hengelvergunning. Vanaf het jaar 2000 als vergunninghouder van Stichting Hengelvrienden Meinerswijk. Sinds die tijd huurt de Stichting tot wederzijds tevredenheid het hengelwater van zowel Gemeente Arnhem als van de particuliere eigenaren, respectievelijk: Beleggingsmaatschappij De Hoogkamp, ontwikkelaar Phanos en nu KondorWessels Projecten. Momenteel worden er 100 vergunningen verstrekt.

Het Stichtingsbestuur is dan ook van mening dat de hengelaars tot de vaste bezoekers behoren van het natuurgebied dat Meinerswijk is. Uitgaande van realisatie van Masterplan De Eilanden 3.0 en de daaraan gekoppelde uitbreiding van het natuurgebied, betekent naar de mening van het Stichtingsbestuur dat er ruimte komt voor extra vergunninghouders in het natuurgebied Meinerswijk.

Antwoord:

Voor Meinerseiland heeft KWP al specifiek sober vormgegeven steigers benoemd die in het water steken en een mooie publieke gelegenheid zijn om te zitten of te vissen. Over de exacte plek van deze steigers geeft KWP een antwoord in de uitwerking van het Masterplan naar een stedenbouwkundig plan en zeker bij het inrichtingsplan. Of er in Meinerswijk nog meer plekken komen, is een vraag die aan de orde komt in het beheerplan voor dit gebied. We treden hierover graag met u in overleg. Als u ideeën heeft over de toekomst van het gebied, mag u altijd bellen, e-mailen of een afspraak maken.

27. *Vraag:*

Ik heb meerdere pogingen gedaan om het ontwerp-gedachtegoed van Arthur Meijer (zie https://emea01.safelinks.protection.outlook.com/?url=https%3A%2F%2Fwww.arthurmeijer.nl%2F&data=02%7C01%7Cereinerink%40kwp.nl%7C24a0f047328b45605f5108d525c8c33a%7C0ef544fb3d5c4c60932e735bcef00405%7C0%7C0%7C636456466550256684&sdata=8c67%2FAstMaKC7aFChIX%2FLkNYlef34TvNPcNdDDRqRcI%3D&reserved=0) bij u naar voren te brengen. Ik heb daar ook veel positieve reacties op gekregen van mensen die betrokken zijn bij de ontwikkeling van Meinerswijk. Ik hoor graag waarom dit ontwerp-idee niet bij uw website met ideeën is te vinden. Ik hoor dan ook graag of er op dit idee kan worden gestemd en dat het qua vorm en kleur past in het rivieren landschap.

Antwoord:

Inderdaad is deze vraag vorig jaar in de referendumperiode vanuit de vragensteller meermaals gesteld aan KWP. KWP heeft daar toen ook op geantwoord dat het mooie objecten zijn, maar niet passend binnen de ontwikkelingen van Stadsblokken Meinerswijk zoals in het uitwerkingskader vastgelegd.

28. *Vraag:*
U noemt op pagina 32 over een ‘aantal publieke recreatieve en culturele functies’ bovenop de recreatieve functie van zwemmen. Over welke functies heeft u het concreet? Kunt u voorbeelden geven van functies die de revue zijn gepasseerd in de loop van de planontwikkeling?
Antwoord:
Over het exacte programma anders dan wonen doet het Masterplan nog geen uitspraken, behalve dan dat op een aantal plekken gebouwen komen met een publieke functie. Het is wel de bedoeling dat Stadsblokken Meinerswijk dé plek wordt waar Arnhem het hele jaar door recreëert. In de visie van KWP is Stadsblokken door zijn ligging tussen centrum en Malburgen het meest directe uitloopgebied van de stedeling met de meeste dynamiek. In aanloop naar het opstellen van het ontwerp-Masterplan heeft KWP met veel ondernemers gesproken met horeca plannen. Daarnaast zijn natuurlijk de Stadsblokkenwerf en het Watersport Centrum Arnhem in het gebied gevestigd. Zij blijven ook in de toekomst een plek in het gebied houden. Meinerseiland is extensiever opgezet en een echt onderdeel van het rustige Meinerswijk. In de aanloop naar het opstellen van het ontwerp-Masterplan heeft KWP gesproken met iemand die een kinderopvang wil starten op het eiland, zijn er verkennende gesprekken gevoerd over een bezoekerscentrum/natuureducatie en er is natuurlijk nu al een gym die ook in de toekomst een plek houdt op het eiland.
KWP wil, als het bestemmingsplan ter inzage ligt, verder invulling geven aan de afspraken die nodig zijn om te komen tot een invulling van het programma anders dan wonen.

29. Vraag:
Wat betreft de invulling van dergelijke functies, wordt er rekening gehouden met de geluidsbelasting van geluidsgevoelige objecten, en de geluidsdragende eigenschap van water? Dit zou via de krib en terrein van onze buurman op 110 gaan waar niet alleen hij overlast van zou krijgen, maar wij indirect ook.
Antwoord:
Uiteraard is KWP gehouden aan de wettelijke eisen ten aanzien van geluid. Sowieso is in de visie van KWP Stadsblokken door zijn ligging tussen centrum en Malburgen het meest directe uitloopgebied van de stedeling met de meeste dynamiek en is Meinerseiland extensiever opgezet en een echt onderdeel van het rustige Meinerswijk.

30. Vraag:
Het Masterplan moet voldoen aan het uitwerkingskader fase 2, opgesteld door de Gemeente Arnhem. Hierin staan de maximale m2 bebouwing. In het hele plan staan bij de plattegrondtekeningen van de bebouwing nergens de m2 vermeldt. Hoe kan ik dan uw plan toetsen aan het uitwerkingskader? Kunt u de m2 van de bebouwing alsnog aangeven?
Antwoord:
In het Masterplan worden uitgangspunten en principes getoond en een voorbeelduitwerking hiervan gegeven. Bij de uitgangspunten en principes staat vermeld dat de oppervlakte nieuw te realiseren bebouwd programma conform uitwerkingskader 20.000 m² is. Dat is dezelfde oppervlakte die ook in de tekening als voorbeelduitwerking dient, ingetekend is.

31. *Vraag:*
In het uitwerkingskader fase 2 staat; Op Stadsblokken geldt een gemiddelde bouwhoogte van 15 meter waarbij het zoveel mogelijk beperken van het bouwvolume, de bouwhoogte en de bouwoppervlakte gewenst is en onderzocht wordt;
Uit de tekeningen van de opp. bebouwing en de genoemde bouwhoogtes, 5-7 en 6-8 woonlagen, in het Masterplan op de Stadsblokken, kan ik deze inspanning niet terug vinden.

Ik zie hogere bebouwing dan in het plan Eilanden 2.0, ik zie meer opp. bebouwing, zowel bij de jachthaven als bij het ASM verruimd naar terrein van de Gemeente Arnhem.
Het gebied waarin bebouwing is getekend, is groter dan in het plan Eilanden 2.0.
Het plan Eilanden 2.0 was het uitgangsplan voor het uitwerkingskader fase 2.
Kunt u mij bovenstaande verklaren?
Antwoord:
De in het uitwerkingskader genoemde oppervlaktes en hoogtes worden onverkort aangehouden in dit Masterplan. De uitgangspunten en principes in het Masterplan gaan verder en zijn concreter dan het uitwerkingskader. Het uitwerken van de principes zoals in het uitwerkingskader beschreven, leiden er toe dat er nader uitgewerkte principes zijn opgenomen over hoogtes. De gemiddelde hoogte van 15 m op Stadsblokken blijft van kracht. Het principe dat goed rekening wordt gehouden met de aanwezige beplanting en opmerkingen die tijdens de referendumperiode en afgelopen maanden gemaakt zijn over hoogtes van bebouwing, hebben er toe geleid dat er nauwkeuriger is gekeken hoe bebouwing zich moet voegen tussen die beplanting. Dat betekent bebouwing soms hoger is dan 15 meter soms lager, afgestemd op de bomen en omgeving. Zowel de plantekeningen als impressies uit het uitwerkingskader zijn verbeeldingen, dus wijzigingen ten opzichte van vorig jaar, maar ook wijzigingen ten opzichte van dit Masterplan blijven mogelijk, in locaties en hoogte, mits de uitgangspunten gerespecteerd worden. Het stedenbouwkundigplan gaat verder in op de exacte hoogtes.

32. *Vraag:*
Festivals zoals Dancetour en Free Your Mind en daarnaast scheepswerven en watersportcentrum Arnhem kunt u garanderen dat dit niet verdwijnt als u de 450 woningen gaat realiseren op Stadsblokken Meinerswijk. Festivals, werven en woningbouw gaat niet samen.
Antwoord:
Met betrokken festivalorganisatoren en met de scheepwerven is uitvoerig overleg geweest. De organisatie, zonering en principes in het Masterplan zijn zo opgesteld dat deze functies daar blijvend een plek in hebben. De doelstellingen zoals ook al in uitwerkingskader geformuleerd, zijn daarmee weer een stap concreter geworden en voor een aantal mogelijke conflicten zijn oplossingen bedacht die de basis zijn van dit Masterplan. Ook in dit Masterplan hebben deze functies dus blijvend een plek en zijn uitgangspunt van de ontwikkeling.

33. *Reactie:*
    De ontsluiting voor auto's is serieus bekeken en variant twee lijkt de stichting Stadsblokkenwerf een goede optie om verder uit te werken.
    Reactie
    De stichting Stadsblokkenwerf vraagt aandacht voor de bereikbaarheid van de Stadsblokkenwerf voor zwaar materiaal, zoals diepladers en kranen.
    Antwoord
    Het Masterplan gaat niet in op de eisen die worden gesteld aan de bereikbaarheid van de Stadsblokkenwerf voor zwaar materieel. Dit onderwerp komt terug bij het opstellen van het inrichtingsplan.

34. *Vraag:*
    Er zijn vaarroutes voor pontjes/watertaxi en, onder andere binnen het woongebied van woonarken aan Onderlangs, aanmeerplaatsen ingetekend. Hierover zijn verschillende vragen binnengekomen. Door wie is deze aanmeerplaats gewenst? Van wie is dit idee afkomstig? Hoe stelt u zich de genoemde aanmeerplaats voor? Ter plaatse is namelijk geen mogelijkheid tot lopen of toegang naar openbare weg? Als u hier aanlegt, waar beoogt u dat de personen naartoe gaan? Wat is de status van de genoemde ingetekende afmeerplaats? Is het een 'wild' idee of zijn er meer concrete uitwerkingen? In hoeverre kan de voorgestelde afmeerplaats realiseerbaar onderdeel zijn van het (ontwerp-)bestemmingsplan?
    Antwoord:
    In de gebiedsvisie zijn al vaarroutes ingetekend als verbinding tussen Arnhem Noord en Zuid. In het uitwerkingskader zijn deze routes verder gespecificeerd. De vaarroutes in het ontwerp-Masterplan passen binnen het vastgestelde uitwerkingskader. Eén van de aanmeerplekken is ter hoogte van het Museum Arnhem. Echter geldt voor alle ingetekende vaarroutes dat het mogelijke routes zijn. Het idee was om in de uitwerking van dit plan naar een stedenbouwkundig en later inrichtingsplan over de exacte plek van de routes en aanmeerplaatsen in gesprek te gaan met omwonenden. KWP kan zich de reactie van bewoners, wonend in de woonarken aan Onderlangs, voorstellen en laat de specifieke aanmeerplek tussen de woonarken aan Onderlangs vervallen. In het (ontwerp-) bestemmingsplan zal daar dus ook niet in een aanmeerplek voorzien worden.

35. *Reactie:*
    De stichting Stadsblokkenwerf heeft al eerder aangegeven dat zij willen meedenken om meer oeververbindingen mogelijk te maken zoals in het masterplan wordt aangegeven. Zij denken echter dat een reguliere dagelijkse oeververbinding van het aantal punten dat in het Masterplan staat de mogelijkheden van een vrijwilligersorganisatie te boven gaat.
    Antwoord:
    Voor alle ingetekende vaarroutes geldt dat het mogelijke routes zijn. Het idee is om in de uitwerking van dit plan naar een stedenbouwkundig en later inrichtingsplan over de exacte plek van de routes en aanmeerplaatsen in gesprek te gaan met omwonenden, waaronder ook de stichting Stadsblokkenwerf.

36. *Reactie:*
    De geschetste Noord-Zuid verbinding voor voetgangers en fietsers – waar het pontje van de stichting Stadsblokkenwerf deel van uit maakt - met een brug over de waterpartij in de groene rivier spreekt hen aan. De detaillering van deze route op de landtong moet wat de stichting Stadsblokkenwerf betreft nog uitgewerkt worden.
    Antwoord:

Een wandel- en fietsbrug over de nevengeul, die Malburgen West heel prominent met Stadsblokken verbindt, is een project dat buiten de directe reikwijdte van het ontwerp-Masterplan valt, maar voor de komende jaren een belangrijk vervolgproject kan worden.

37. *Vraag:*
Bij grote evenementen in het Gelredome is de Batavierenweg van twee zijden goed te benaderen. Wat zal de impact zijn als de Eldenseweg een 50-km weg wordt met extra verkeerslichten als westelijke ontsluiting van de Batavierenweg?
Antwoord:
De in het Masterplan genoemde voorstellen op het gebied van ontsluiting zijn alle drie als haalbaar beoordeeld door Goudappel Coffeng (de adviseur van KWP op het gebied van verkeer). Het Masterplan gaat niet in op verkeerskundige effecten. Dit onderwerp komt terug in het bestemmingsplan. KWP vraagt daarbij aan Goudappel Coffeng extra aandacht voor deze vraag.

38. *Vraag:*
In het Masterplan worden diverse zaken besproken en als idee voorgedragen zoals de uitbreiding van de fiets- en wandelpaden die buiten de woongebieden gedacht zijn. Echter is het niet duidelijk wiens verantwoordelijkheid deze zaken zijn. Kunt u aangeven welke zaken door gemeente, Rijkswaterstaat, KWP of anderen op worden gepakt?
Antwoord:
Voor alle ingetekende fiets- en wandelroutes geldt dat het mogelijke routes zijn. In de uitwerking van dit plan naar een stedenbouwkundig en later inrichtingsplan komt duidelijkheid over de exacte plek van de routes. Uitgangspunt is dat het plan kostendekkend is. De meeste ingrepen die worden voorgesteld, kunnen worden gerealiseerd zonder een beroep te doen op de gemeente (en dus de belastingbetaler). De precieze afspraken hierover maken de gemeente Arnhem en KWP in een realisatieovereenkomst die voor de ter inzage legging van het bestemmingsplan afgerond moet zijn.

39. *Vraag:*
Het fietspad langs Meinersbeek moet veiliger, nu is het niet verlicht, onveilig
Antwoord:
De sociale veiligheid van het fietspad heeft zeker de aandacht van KWP bij het verder ontwerpen van dit fietspad. Hierop komt KWP terug in het inrichtingsplan.

40. Vraag:
Komt er een klimaatvriendelijke trolley lus bus om deze twee nieuwe Rhijnparkwijken te ontsluiten (vanuit Arnhem Centraal over de brug gelijk rechts naar Meinerswijkhoek daarna onder de brug en de Stadsblokkenhoek). Lijn 4, 5, 6, 7 of 56 (en gelijk terug via de bestaande buslijn naar zuid enz. Een van de vijf geschikt maken voor bewoners en bezoekers, zal de druk op het verkeer en al het geparkeer sterk afremmen + geld in het laatje brengen met weinig extra maatregelen bij de o.a. toekomstige grote evenementen 2019, b.v. 75 jaar slag om Arnhem en in 2020 75 jaar VRIJ.
Antwoord:
Er is al een halte voor de trolleybus bovenop de Mandelabrug voor Stadsblokken Meinerswijk. Het Masterplan doet geen uitspraken over het uitbreiden van haltes, KWP gaat hier ook niet over.

41. Vraag:
Om op beide locaties een goed wegenplan neer te zetten: is er wel eens aan gedacht het

autoverkeer af te remmen door brede groene asfaltfietspaden en auto's te gast (is automatisch stapvoets)
Antwoord:
De ambitie van KWP is om wandelen en fietsen te stimuleren en dat hoe groot en deels bewoond ook, voetgangers/fietsers/kano's en de pont voorop staan. Welke plek de auto hierin krijgt, komt bij het stedenbouwkundig- en later inrichtingsplan verder aan de orde.

42. *Vraag:*
E-bikes is het toverwoord: gratis opladers, verwarmde veilige stalling bij gebouwen enz. Is daar al over nagedacht…….. het kan nog!
Antwoord:
In de visie van KWP is al de ambitie opgenomen om wandelen en fietsen te stimuleren en dat hoe groot en deels bewoond ook, voetgangers/fietsers/kano's en de pont voorop staan. Het opladen van e-bikes is zeker al eens aan de orde gekomen, maar heeft geen plek in het ontwerp-Masterplan. Hierop komt KWP terug in het inrichtingsplan openbare ruimte.

43. *Vraag:*
Ik zet vraagtekens bij het geplande fietspad dat begin vanaf meinerseiland langs de rijn loopt richting de ingang van de nevengeul. Gisteren kon niemand mij vertellen of dit verhard wordt. Dit loopt dwars door een gebied waar rust zou moeten zijn voor de natuur en rijnoever habitat. Dit fietspad voegt geen waarde toe aan het plan omdat meinerseiland prima ontsloten kan worden via de bestaande asfalt weg. Rust in dit deel van het plann is van belang. Als men daar fietst met honden bijv zal veel rijnoever habitat worden verstoten en verdwijnen. Dit fietspad doorklieft de aansluiting tussen de rijn en het achterliggende natuurgebied/ nevengeul. Ik vraag u om dit fietspad niet aan te leggen en de natuur hier ongerept te laten. Daarnaast is met hoogwater dit fietspad sowieso onbegaanbaar.
Antwoord:
Met de verbinding over Meinerseiland via de dijk naar de steenfabriek Elden wordt het mogelijk om in zijn geheel langs de Rijn te fietsen. Deze nieuwe route versterkt de continuïteit en beleefbaarheid van het uiterwaardenpark in sterke mate. In het inrichtingsplan openbare ruimte komt KWP terug op het type verharding van dit fietspad. Omdat het fietspad ook als noodontsluiting voor hulpdiensten dient, ligt een inrichting vergelijkbaar met het fietspad bij de Bakenhof voor de hand. Dat het fietspad bij hoogwater onbegaanbaar is, is voor hulpdiensten niet relevant. Het effect van dit fietspad op flora en fauna komt al aan de orde in het opstellen van de milieu effect rapportage (MER). Indien sprake is van een negatief effect, dan moet KWP mitigerende maatregelen nemen.

44. *Vraag:*
Ook het stichtingsbestuur is van mening dat het ontsloten gebied toegankelijk gemaakt moet worden voor heel Arnhem. Het stichtingsbestuur vraagt nadrukkelijk om aandacht voor de toegankelijkheid voor de mindervaliden. Onze stelling is dat dit unieke natuurgebied ook voor hen toegankelijk moet zijn. Daar waar fietsers toegang verkrijgen en over het water uit kunnen kijken vanaf hun hoge positie, moet dit ook voor de mindervalide medemens gelden vanaf hun lage positie. Daarom zijn méér rolstoelvriendelijke hengelsteigers nodig die aansluiten op het fietspadennetwerk in zowel het zuidelijke als het noordelijke deel.
Antwoord:
In het inrichtingsplan openbare ruimte komt KWP terug op de bereikbaarheid van het gebied voor minder validen.

45. *Vraag:*
Het stichtingsbestuur heeft beleid opgesteld. Onderdeel hiervan is dat het hengelen in Meinerswijk gebaseerd is op de struinende hengelaar . Uitgangspunt voor de stichting is dat

waar gestruind mag worden in de natuur, ook gehengeld mag worden. Het stichtingsbestuur stelt dat hengelen in Meinerswijk gebaseerd is op natuurbeleving. Daarom is er bij de stichting voor scooters, wedstrijdhengelen en nachtvissen geen ruimte.
Antwoord:
De functies die u noemt passen inderdaad niet bij het rustige Meinerswijk. Deze aspecten kom in het beheerplan voor Meinerswijk aan de orde.

46. *Vraag:*
Infrastructuur waarom tekent u dit niet in uw presentatie en waar laat u de auto's van alle eventueel toekomstige bewoners van de 450 woningen op Stadsblokken dit zijn er gemiddeld 2 per woning is 900 auto's heeft u daar genoeg parkeerplekken voor ondergronds. Daarnaast vraag ik mij af waar u alle auto's van Meinerseiland laat? Per woning 2 auto's dat is in deze tijd heel gewoon. En waar laat u alle bezoekers parkeren in dit uiterwaardengebied. En vooral wat heeft u voor plan als deze toekomstige bewoners worden ingesloten door het hoge water zoals in 1995. Is dit hun eigen verantwoording? Want bij wet is het een feit dat bewoners in uiterwaardengebieden ZELF verantwoordelijk zijn voor schade door wateroverlast.
Antwoord:
    - In het Masterplan staat bij de verschillende ontwikkelgebieden beschreven hoe er met bewoners- en bezoekersparkeren wordt omgegaan en dat er aan de bestaande normen voor parkeren, het aantal parkeerplaatsen dat gerealiseerd wordt dus, wordt voldaan.
    - De nieuwe woningen zullen hoogwatervrij staan.
    - De risico's voor bij hoog water worden zoveel mogelijk uitgesloten, en zoals u al schrijft ligt uiteindelijk de verantwoordelijkheid ook bij de bewoners, maar dat risico wordt door KWP geminimaliseerd.

47. *Vraag:*
Om de Gelderse Rooslaan te ontzien wordt er in het Masterplan gesproken over een ontsluiting via de Eldenseweg. Hoe zijn dan de sociale voorzieningen dan met de auto het beste te bereiken zoals school, huisarts/zorgverleners en winkels? Als dit alleen via de Eldenseweg gaat dan verwachten wij dat er geen binding met de wijk zal ontstaan.
Antwoord:
De huidige directe autoverbinding tussen Stadsblokken en Malburgen wordt inderdaad verwijderd waardoor overlast in Malburgen en sluipverkeer op Stadsblokken uitgesloten wordt. Doordat Stadsblokken en Malburgen-West zo dicht tegen elkaar aanliggen en dus per fiets en te voet op relatief kleine afstand van elkaar liggen, is het aannemelijk dat deze twee een binding krijgen. Hierbij zal Malburgen West qua voorzieningen profiteren van de ontwikkelingen. De langzaamverkeerroutes, zoals een goede wandel- en fietsverbinding tussen de twee gebieden zal worden verbeterd. Dit is echter, in samenhang met de auto-ontsluiting, nog onderwerp van studie. Het Masterplan geeft nog geen uitsluitsel hoe die verbinding verbeterd wordt.

48. *Vraag:*
Met de wateropgave is rekening gehouden met diverse verbeteringen. De weg tussen De Praets en Het Heuveltje is onvoldoende op hoogte om een droge oversteek te garanderen. Dit gebeurt al bij waterstanden die vaker voorkomen (bij minder dan 10m+ NAP). Wordt voor deze weg nog een oplossing gezocht?
Antwoord:
Het Masterplan doet uitspraken op hoofdlijnen. Exacte gegevens over de hoogte van deze weg en of de weg droog blijft bij bepaalde waterstanden, zijn gegeven die terugkomen in de

waterwetvergunning. Zoals afgesproken met bewoners van De Praets en Het Heuveltje komen de experts hier bij de bewoners op terug, om de situatie nauwkeurig te bekijken. Mogelijk is het ophogen van de weg een mogelijkheid om negatieve consequenties te voorkomen.

49. *Vraag:*
In het Masterplan staat een aantal routes met de opmerking “in studie”. Wat is de bedoeling en ontwikkeling voor deze routes?
Antwoord:
Doel van deze routes zijn (op Meinerseiland na) de verbinding van Stadsblokken Meinerswijk met de stad te verbeteren, zowel met de binnenstad als met Malburgen.
Dat zijn complexere verbindingen die buiten de directe reikwijdte van dit plan vallen, maar voor de stad en het uiterwaardenpark wel van groot belang kunnen zijn. Denk bijvoorbeeld aan een verbeterde fiets- en wandelverbinding over de Mandelabrug, aantakking op de Rijnkade of een brug over de nevengeul naar Malburgen. Samen met gemeente studeren we op goede oplossingen voor deze verbindingen en de financiering daarvan.

50. *Vraag:*
Infrastructuur waarom tekent u dit niet in uw presentatie en waar laat u de auto’s van alle eventueel toekomstige bewoners van de 450 woningen op Stadblokken dit zijn er gemiddeld 2 per woning is 900 auto’s heeft u daar genoeg parkeerplekken voor ondergronds. Daarnaast vraag ik mij af waar u alle auto’s van Meinerseiland laat? Per woning 2 auto’s dat is in deze tijd heel gewoon. En waar laat u alle bezoekers parkeren in dit uiterwaardengebied.
Antwoord:
Hoe de infrastructuur er precies uit komt te zien, is een onderwerp voor het inrichtingsplan. Het parkeren wordt in alle gebieden uit het zicht opgelost. Parkeren voor bewoners wordt in Stadsblokken in de architectuur of (half)ondergronds opgelost. Op Meinerseiland parkeren bewoners binnen de architectonische ensembles. KWP is daarbij gehouden aan de normen die gelden op het gebied van parkeren.

Thema	Ontwikkelgebied Meinerseiland

51. *Vraag:*
    Komen er bungalows op het Meinerseiland?
    Antwoord:
    Op Meinerseiland komen vooral vrijstaande en geclusterde woningen. In het ontwerp-Masterplan staan al wel enkele referentiebeelden die KWP in een beeldkwaliteitsplan verder uitwerkt.

52. *Vraag:*
    Hoe groot worden de percelen voor de vrijstaande woningen
    Antwoord:
    Hierop geeft het ontwerp-Masterplan nog geen antwoord, omdat het een plan op hoofdlijnen is. Het uitgangspunt is dat de natuur reikt tot aan de gevel. Waar de eigendomsgrens precies komt te liggen, staat nog ter discussie en komt terug in het stedenbouwkundig plan.

53. *Vraag:*
    Wat betreft de invulling van dergelijke functies, wordt er rekening gehouden met de geluidsbelasting van geluidsgevoelige objecten, en de geluid dragende eigenschap van water?
    Antwoord:
    Daar zal zeker rekening mee gehouden worden.

54. *Vraag:*
    Hoe hoog wordt de bebouwing in het stadsblokken gebied?
    Antwoord:
    De in het uitwerkingskader genoemde oppervlaktes en hoogtes worden onverkort aangehouden in dit Masterplan. De uitgangspunten en principes in het Masterplan gaan verder en zijn concreter dan het uitwerkingskader. Het uitwerken van de principes zoals in het uitwerkingskader beschreven, leiden er toe dat er nader uitgewerkte principes zijn opgenomen over hoogtes. De gemiddelde hoogte van 15 m op Stadsblokken blijft van kracht. Het principe dat goed rekening wordt gehouden met de aanwezige beplanting en opmerkingen die tijdens de referendumperiode en afgelopen maanden gemaakt zijn over hoogtes van bebouwing, hebben er toe geleid dat er nauwkeuriger is gekeken hoe bebouwing zich moet voegen tussen die beplanting. Dat betekent bebouwing soms hoger is dan 15 meter soms lager, afgestemd op de bomen en omgeving. Zowel de plantekeningen als impressies uit het uitwerkingskader zijn verbeeldingen, dus wijzigingen ten opzichte van vorig jaar, maar ook wijzigingen ten opzichte van dit Masterplan blijven mogelijk, in locaties en hoogtes, mits de uitgangspunten gerespecteerd worden. Het stedenbouwkundigplan gaat verder in op de exacte hoogtes.

55. *Vraag:*
    Komt er een clubhuis in de haven met horeca? Hoe wordt daar geluidsoverlast beperkt?
    Antwoord:
    Over het exacte programma anders dan wonen doet het Masterplan nog geen uitspraken, behalve dan dat op een aantal plekken gebouwen komen met een publieke functie. Het is wel de bedoeling dat Stadsblokken Meinerswijk dé plek wordt waar Arnhem het hele jaar door recreëert.

56. *Vraag:*
    Kunt u mij aangeven waarom u tekeningen schets aan de bewoners van Arnhem waarin de 8 laags bebouwing (30 meter hoog) met parkeergarages eronder op Stadsblokken niet worden getoond, ik heb gevraagd naar een 3D visualisatie maar dit wilde u niet tonen aan de inwoners van Arnhem waarom niet?
    Antwoord:
    Er zitten verscheidene 3d visualisaties, referentiebeelden en doorsnedes in het Masterplan waarmee KWP inzichtelijk maakt hoe hoog de gebouwen ongeveer zouden worden. De exacte hoogtes en het aantal lagen per gebouw staat in deze fase nog niet vast. De impressie op pagina 85 toont bijvoorbeeld een overzicht van de ASM haven. Let wel: de impressie geeft een indruk en is nog niet af. Dat zal in volgende fases, waaronder het stedenbouwkundig plan, nauwkeuriger uitgewerkt worden. Op de kade is een gebouw te zien van 6 lagen, met een hoge onderste bouwlaag, die, zoals het beeld laat zien, nog steeds niet boven het achterliggend geboomte uitsteekt. Dat is een belangrijk gegeven. Die achterliggende bomen zijn ongeveer 25 meter hoog, dat tevens bepalend is voor de hoogte van de gebouwen daar in de buurt.

Thema	ASM Haven / Festivalterrein

57. *Verzoek:*
Het gebouw (B) op de landtong (tussen ASM-haven en Haven van Coers) levert de nodige spanning op met het visiedocument van de stichting Stadsblokkenwerf. Tegelijkertijd ziet de stichting Stadsblokkenwerf dat tegemoet zou worden gekomen aan een van onze belangrijkste wensen namelijk dat op de landtong geen woningen zouden komen. Nu blijkt dat in het concept Masterplan een 6 tot 8 lagen-hoog woonblok (met in de plint horeca) is geprojecteerd dat voor een deel op de landtong komt te staan te dicht bij de Stadsblokkenwerf. De Stichting Stadsblokkenwerf denkt dat dit op geluidsproblemen zal stuiten en dat de functionele en ruimtelijke overgangszone tussen het woonmilieu en onze werf te beperkt is. Ook denkt de stichting Stadsblokkenwerf dat door de massaliteit en de grootte van dit blok op deze plek er een ernstige barrière ontstaat in de gewenste noord-zuid verbinding waar de landtong een belangrijke schakel in is. De stichting pleit ervoor terug te keren naar de schets die ons is gepresenteerd met een apart horeca-gebouw op de afbouwkade van beperkte omvang.
Antwoord:
De huidige woonarken in de Haven van Coers zijn maatgevend voor de hoeveelheid geluid die de stichting Stadsblokkenwerf mag produceren. Dit wordt verder onderzocht, bepaald en omschreven in het bestemmingsplan. Deze geluidsproductie bepaalt vervolgens ook de afstand waarop nieuwe woningen worden gerealiseerd. Ten opzichte van ‘De Eilanden 2.0’ is hiertoe al een grotere afstand aangebracht tussen de Stadsblokkenwerf en het ‘gebouw B’. Dit gebouw staat nu nagenoeg niet op de landtong. Dat geldt ook voor de hoogte, er is een bandbreedte aangegeven. Ook in de schets waarnaar de stichting Stadsblokkenwerf verwijst (versie 29 juni 2017), was 5-6 laags gebouw was met horeca in de plint en appartementen erboven opgenomen. Over de exacte invulling van het ‘gebouw B’ doet het Masterplan geen uitspraken. Het ontwerp-Masterplan geeft principes weer, maar nog geen concrete invulling van de bouwblokken. Dit onderwerp komt terug in het stedenbouwkundig- en ook bestemmingsplan.
De veronderstelde barrière zal niet optreden omdat de kade vrij gehouden wordt en juist een belangrijk lineair plein zal vormen, richting de Stadsblokkenwerf, die door het gebouw begeleid wordt. In het ASM verleden heeft op deze plek een kloek bakstenen gebouw gestaan op de kade. Met het opnieuw bouwen van een kloek gebouw, denken we de cultuurhistorie van de ASM werf recht te doen.

58. *Vraag:*
Festivals zoals Dancetour en Free Your Mind en daarnaast scheepswerven en watersportcentrum Arnhem kunt u garanderen dat dit niet verdwijnt als u de 450 woningen gaat realiseren op Stadsblokken Meinerswijk. Festivals, werven en woningbouw gaat niet samen.
Antwoord:
Grootschalige festivals zullen circa drie keer per jaar plaatsvinden. Dat is overeenkomstig het bestaande evenementenbeleid. De ambitie van KWP is om het bestaande beleid, welke nu nog in een verordening is geregeld, te formaliseren in een bestemmingsplan. De garantie dat de festivals niet verdwijnen kan KWP niet geven, dat is ook afhankelijk van de organisaties die zich aandienen. De mogelijkheid verdwijnt in ieder geval niet in de plannen.
In het hoofdlijnenakkoord tussen de gemeente Arnhem en KWP is de afspraak gemaakt dat KWP het aan de Stichting Stadsblokkenwerf moet toestaan om in de lijn met de huidige gebruiksovereenkomst (waarin ook het aanleggen van een schip is geborgd) de werf te exploiteren binnen de kaders van het Masterplan, mits het huidige gebruik van de woonboten in de Haven van Coers ongestoord gecontinueerd kan worden. KWP kan niet

instaan dat de stichting Stadsblokkenwerf ook daadwerkelijk van deze mogelijkheid gebruik blijft maken.
KWP onderschrijft de aanwezigheid van de Haven van Workum als één van de grootste kwaliteiten van het gebied en ziet het Waterport Centrum Arnhem als een grote troef. Deze werkfunctie is de basis voor de ontwikkeling. KWP kan niet instaan dat het Watersport Centrum Arnhem ook daadwerkelijk van de mogelijkheden die het ontwerp-Masterplan biedt, gebruik blijft maken. Daarnaast geldt dat er ook nog financieel onderhandelingen moeten plaatsvinden.

59. *Reactie:*
Op pagina 96 wordt gesteld dat alleen in de loods van de stichting Stadsblokkenwerf echt herrie wordt gemaakt. Het zal beslist niet zo zijn dat er de hele dag door voluit geluid zal worden geproduceerd, de stichting streeft een museale scheepswerf na met een beperkte capaciteit. Ook buiten zal geluid worden geproduceerd als gewerkt wordt aan een schip dat buiten staat of voor de wal ligt. Als na meting blijkt dat de geluidsbelasting op de dichtstbijzijnde woonark te hoog zou zijn kan volgens de stichting Stadsblokkenwerf gekeken worden naar passende geluiddempende voorzieningen in de tussenliggende strook.
Antwoord:
De huidige woonarken in de Haven van Coers zijn maatgevend voor de hoeveelheid geluid welke de stichting Stadsblokkenwerf mag produceren. Dit wordt verder onderzocht, bepaald en omschreven in het bestemmingsplan. Over dit onderwerp specifiek volgen ook nog afspraken tussen KWP, de gemeente en de stichting Stadsblokkenwerf om hier samen invulling aan te geven.

60. *Reactie:*
De stichting Stadsblokkenwerf mist op de tekeningen de ruimte die zij nodig hebben voor het aanleggen van een schip/schepen waar in het water aan gewerkt kan worden.
Antwoord:
Het Masterplan geeft principes weer en doet nog geen uitspraken over exacte ligplaatsen van schepen. Dit onderwerp komt mogelijk terug in het stedenbouwkundig- en sowieso terug in het inrichtingsplan. In de voorbeelduitwerking staat overigens wel een schip ingetekend. Overigens is in het hoofdlijnenakkoord tussen de gemeente Arnhem en KWP de afspraak gemaakt dat KWP aan de Stichting Stadsblokkenwerf moet toestaan om in de lijn met de huidige gebruiksovereenkomst (waarin ook het aanleggen van een schip is geborgd) de werf te exploiteren binnen de kaders van het Masterplan, mits het huidige gebruik van de woonboten in de Haven van Coers ongestoord gecontinueerd kan worden.

61. *Vraag:*
Over festivals. Het zijn en blijven er 3 per jaar? Zijn het altijd dezelfde festivals of wisselt dat?
Antwoord:
Grootschalige festivals zullen circa drie keer per jaar plaatsvinden. Dat is overeenkomstig het bestaande evenementenbeleid. De ambitie van KWP is om het bestaande beleid, welke nu nog in een verordening is geregeld, te formaliseren in een bestemmingsplan Het terrein krijgt daarmee een permanent karakter met betere faciliteiten voor festivals. Of het altijd dezelfde festivals en evenementen blijven die de afgelopen jaren georganiseerd zijn, is afhankelijk van de organisaties die zich aandienen.

62. *Vraag:*
Tot hoe laat vergunning om lawaai te maken? Over water draagt het geluid op volle sterkte heel ver!
Antwoord:

Het Masterplan doet geen uitspraken over de tijd tot wanneer festivals lawaai mogen maken. Dit onderwerp komt aan de orde in het bestemmingsplan. De ambitie van KWP is om het bestaande beleid, welke nu nog in een verordening is geregeld, te formaliseren in een bestemmingsplan. In het bestaande beleid mag tot maximaal 24u lawaai gemaakt worden, optioneel is tot 1u mogelijk. Festivals worden zo ingericht en opgebouwd dat geluidsoverlast tot het minimale wordt beperkt.

63. *Vraag:*
De voormalige ASM-haven is behoorlijk dichtgeslibd. Er ligt veel troep in het water; die zal eerst moeten worden opgeruimd en uitgraven van de haven lijkt mij ook nodig. De verbinding tussen Rijn en haven is bij laag water niet bevaarbaar voor schepen; je kunt dan te voet de vaargeul oversteken. Daar zal ook verdieping nodig zijn.
Antwoord:
Dit is KWP bekend en zal bij het opstellen van een inrichtingsplan en de uitvoering aandacht krijgen.

64. *Vraag:*
Van groot belang voor de activiteiten van de stichting Stadsblokkenwerf is dat er gebaggerd wordt. De stichting wil er dringend voor pleiten dat de baggerwerkzaamheden – die in welk plan dan ook aan de orde zijn - zo snel mogelijk worden uitgevoerd. Zij kunnen dan de aanlegplaats van het pontje verplaatsen naar het Werfpaviljoen, wat de aantrekkelijkheid van de oeververbinding vergroot en ook ten goede zal komen aan alle andere activiteiten op Stadsblokken. Ook het gedeeltelijk verder uitbaggeren van het strand is voor de werf van belang om een langshelling te kunnen realiseren.
Antwoord:
Dit is KWP bekend en zal bij het opstellen van een inrichtingsplan en de uitvoering de aandacht krijgen. De exacte fasering is nog niet bekend. In ieder geval wordt sowieso niet eerder aangevangen met deze werkzaamheden dan dat het bestemmingsplan in zijn geheel onherroepelijk is.

Thema	Communicatie

65. *Vraag:*
    Aangezien wij pas op maandagavond, 6 november jl. kennis hebben kunnen nemen van het Masterplan kunnen wij op dit moment slechts een eerste reactie geven. Doorgaans is het gebruikelijk dat er een periode van 6 weken wordt gegeven om te reageren op belangrijke ruimtelijke plannen. We gaan er vanuit dat in het vervolgtraject ruimte blijft bestaan om te reageren op zaken die we nu mogelijk over het hoofd zien.
    Antwoord:
    Iedereen heeft de afgelopen 8 maanden steeds de gelegenheid gehad om plannen in te zien en van een reactie te voorzien. Deze reactie kon KWP meenemen in het ontwerp-Masterplan welke aan het college is aangeboden. KWP nam steeds het initiatief voor die afspraken en blijft hiervoor ook beschikbaar. KWP realiseert zich dat de termijn tussen het openbaar beschikbaar stellen van het gehele ontwerp-Masterplan en het moment dat hierover vragen gesteld konden worden, kort is. Alle vragen en reacties die binnen kwamen tot 10 november, kon KWP meenemen in deze notitie aan het college van B&W voordat zij over dit onderwerp spreken.
    Ook vlak voordat de raad spreekt over het ontwerp-Masterplan, kan KWP nog steeds binnengekomen vragen beantwoorden. Dus als belanghebbenden meer tijd nodig hebben om vragen te stellen, wil KWP dan ook de tijd om de vragen te beantwoorden. KWP kan de input dan niet meer verwerken in het ontwerp-Masterplan, maar zo kan de raad de beantwoording van binnengekomen vragen wel meenemen in de beoordeling van het ontwerp-Masterplan. Zo creëert KWP een extra moment voor Arnhemmers om op het ontwerp-Masterplan te reageren.

66. *Vraag:*
    Zoals afgesproken wil de stichting Stadsblokkenwerf met een voorzet komen voor een verdere uitwerking van het Masterplan voor de locatie van de Stadsblokkenwerf. Om te komen tot zo'n voorzet op het abstractieniveau het Masterplan Stadsblokken-Meinerswijk heeft de stichting meer tijd nodig. Zij willen heldere procesafspraken maken met de gemeente en KWP om het onderdeel Stadsblokkenwerf op een goede manier in het bestemmingsplan vertaald te krijgen.
    Antwoord:
    Zoals ook bij de Stichting Stadsblokkenwerf bekend, volgen over dit onderwerp specifieke afspraken tussen KWP, gemeente en de stichting Stadsblokkenwerf om samen invulling te geven aan de uitwerking van het Masterplan naar een bestemmings- stedenbouwkundig-, beeldkwaliteitsen inrichtingsplan.

Thema	Algemeen

67. *Vraag:*
    Komt er in de toekomst nog een grootse opening van dit terrein wat als eerste in handen was van de Hertog van Gelre. Als het Rhijnpark Arnhem wordt, is men gelijk van de slecht reputatie af en komt de grandeur van weleer weer terug!
    Antwoord:
    Ongetwijfeld komen er momenten om stil te staan bij mijlpalen die KWP in het project bereikt.

68. *Vraag:*
    Er is erg veel variatie in vervuiling van de diverse stukken grond. Hierbij denk ik aan het verder afgraven van een nieuwe nevengeul bij de Plas van Bruil en de percelen die overgedragen worden aan de gemeente. Welke partij gaat hierin de verantwoordelijkheid nemen en afspraken maken over sanering?
    Antwoord:
    Het Masterplan gaat niet in op bodemverontreinigingen. Dit onderwerp komt terug in het bestemmingsplan. Ook dan pas worden doelstellingen ten aanzien van sanering bepaald. De onderzoeken naar verontreiniging in gebieden welke KWP transformeert, zijn al wel in volle gang. Voorlopig is de conclusie van KWP dat aanwezige verontreinigingen de ontwikkeling niet in de weg staan.

69. *Vraag:*
    Gratis overal verlichting openbaar door zonnepanelen is een onbeantwoorde vraag met zonnepanelen als zonnescherm, als regenscherm, als sneeuwscherm, als balustrade overkapping, als buswachthuisje enz.
    Antwoord:
    Het ontwerp-Masterplan doet alleen een uitspraak over de ambitie om slim, zuinig en beperkt te verlichten. De opties in de vraag genoemd, passen bij deze ambitie. Uitwerking van deze ambitie komt in het inrichtingsplan aan de orde.

70. *Vraag:*
    Wandelgebied is aardig en wordt mooier! Vanuit het centrum van Arnhem is het een hele tocht. Graag een parkeertransferium om auto achter te laten om mooi door gebied te lopen/wandelen/fietsen
    Antwoord:
    In de visie van KWP is al de ambitie opgenomen om wandelen en fietsen te stimuleren en dat, hoe groot en deels bewoond ook, voetgangers/fietsers/kano's en de pont voorop staan. Hoe KWP het gebruik van de auto wil reguleren, komt terug in het stedenbouwkundig plan.

71. *Vraag:*
    Als student bos- en natuurbeheer, specialisatie toegepaste ecologie, zou ik graag betrokken zijn bij de voortgang van de plannen. Misschien is monitoring in samenwerking met Van Hall Larenstein mogelijk?
    Antwoord:
    Iedereen in Arnhem mag meepraten. Als u ideeën heeft over de toekomst van het gebied, mag u altijd bellen, e-mailen of een afspraak maken.

72. Vraag:
    Ik vind dat het plan Meinerswijk / Stadsblokken gebruikt moet worden om Arnhem Noord en Zuid te verbinden een op sociaal ecologische en veilige wijze. En dus niet zoals plannen nu

voorliggen.
Antwoord:
Dat vindt KWP ook. Het plan wordt daarom gebruikt om Arnhem Noord en Zuid te verbinden op een sociaal ecologische en veilige wijze. Het huidige bedrijventerrein Meinerswijk is een barrière tussen Arnhem Noord en Meinerswijk en heeft nauwelijks ecologische waarde. Ook is het een barrière tussen oost en west omdat het de route langs de Rijn belemmert. Door dit om te zetten in een gebied waar natuur, publieke functies, recreatie en wonen hand in hand gaan, ontstaat hier juist een gebied waar mens en natuur, noord en zuid en oost en west samen komen.
Stadsblokken, waaronder ook het festivalterrein, wordt zo ontwikkeld dat dit een uitloopgebied voor Malburgen wordt. Ook hier gaan ecologie, recreatie en wonen hand in hand en komen noord en zuid samen, op het strandje, in horeca of bij festivals, groot maar ook kleinschalig, een beweging die afgelopen jaren al is ingezet. Door de natuur te versterken, routes te verbeteren, het versnipperde gebied aaneen te sluiten en wonen toe te voegen, denken we juist noord en zuid op sociaal economische wijze te verbeteren. Als u ideeën heeft over de toekomst van het gebied, mag u altijd bellen, e-mailen of een afspraak maken.

73. *Vraag:*
Wanneer is het plan klaar, na alle stappen goed te hebben doorlopen?
Antwoord:
Het Masterplan vormt de basis voor het opstellen van een bestemmingsplan dat in de loop van 2018 aan de raad ter vaststelling wordt voorgelegd. In volgende fasen wordt nog een beeldkwaliteits-, stedenbouwkundig-, inrichtings- en beheersplan opgesteld en moeten natuurlijk nog alle gebouwen ontworpen worden. Daarna volgt de realisatiefase nog. Het is nu nog te vroeg om een doorkijk te geven naar de opleverdatum van het totale plan.

74. *Vraag:*
Ik heb hier al eerder over gemaild, deze artist impression komt niet overeen met jullie bebouwingsplannen. Het laat namelijk bebouwing zien tegenover de meest westelijke krib (zelfs westelijker dan dat) en dat staat niet in jullie plannen. Wat moet ik geloven de plannen of deze cover? (die er dus hardnekkig in blijft?)
Antwoord:
U heeft gelijk: de woonboten links op het beeld zijn niet de woonboten die precies tegenover het te transformeren fabrieksterrein liggen, maar iets westelijker gelegen woonboten. Het was de makers van het beeld te doen om ook woonboten te laten zien. In de impressie zijn blijkbaar een aantal woonboten gefotoshopt die iets verder weg lagen, maar waarvan een betere foto van beschikbaar was.
De kaartbeelden zijn juist (hoewel nog niet definitief), de impressies zijn slechts impressies, bedoeld om een goede natuurgetrouwe indruk te geven van een groene, toegankelijke oever aan de Rijn, met op de achtergrond de Mandelaburg en Eusebiuskerk. Wat wel goed te zien is dat er maar 1 krib zichtbaar is, dus wat dat betreft klopt de locatie ten opzichte van het aantal kribben weer wel. KWP kijkt of zij dit beeld nog aan kan passen en hoopt dat dit beeld niet tot te veel onrust leidt.

Thema	Geïnteresseerden

75. *Vraag:*
Is het mogelijk om op stadsblokken een wooncomplex in eigendom te verwerven door de vereniging Cohousing? Ten behoeve van het sociale huur samen met de woningcorporatie Volkshuisvesting
Antwoord:
Iedereen in Arnhem mag meepraten. Als u ideeën heeft over de toekomst van het gebied, mag u altijd bellen, e-mailen of een afspraak maken. Het is nu nog te vroeg om concreet afspraken te maken over het kopen van grond of gebouwen. KWP wil niemand daarin een voorkeurspositie geven. Als je geïnteresseerd bent, dan kun je je inschrijven via het contactformulier op www.stadsblokkenmeinerswijk.nl. KWP gaat pas in verkoop als zij zeker weet dat de woningen en appartementen ook worden gebouwd. Dit is bij een onherroepelijk bestemmingsplan.

76. Vraag:
De vereniging Cohousing wil graag in overleg met de architecten en projectontwikkelaar om mee te kunnen denken over de indeling van het gebouw. Zoals de verdeling duurdere, grotere appartementen en kleinere, goedkopere en de gemeenschappelijke ruimten. Is dit mogelijk?
Antwoord:
Iedereen in Arnhem mag meepraten. Als u ideeën heeft over de toekomst van het gebied, mag u altijd bellen, e-mailen of een afspraak maken.

77. *Vraag:*
Doordat Cohousing Arnhem zich ook tot doel stelt om zich intensief bezig te houden met haar omgeving (de buurt) is het een krachtige startmotor voor de opbouw van een levendige, dynamische nieuwe wijk de Stadsblokken. Voelt u ervoor om ons deel uit te laten maken van het proces van communitybuilding?
Antwoord:
Iedereen in Arnhem mag meepraten. Als u ideeën heeft over de toekomst van het gebied, mag u altijd bellen, e-mailen of een afspraak maken. Het is nu nog te vroeg om concreet afspraken te maken over het kopen van grond of gebouwen. Het is dan ook voorbarig om zonder dat er concrete afspraken zijn, in de gezamenlijkheid te communiceren over het plan richting omgeving. De communicatie met de omgeving over het plan is een primaire verantwoordelijkheid van KWP, maar we hopen uiteraard wel dat u contact opneemt voor een afspraak om e.e.a. in meer detail te bespreken.

78. Vraag:
Ik had graag geweten aan welke bedragen ik moet denken voor een kavel op Meinerseiland maar begrijp dat er nog niks duidelijk is. Als dat het geval is zou ik graag betrokken zijn bij de planvorming. Is er een manier waarop ik een bijdrage kan leveren? Iets waar KWP zijn voordeel mee kan doen en wij onze kans op een plekje kunnen vergroten?
Antwoord:
Het Masterplan gaat nog niet in op prijsklassen in de deelgebieden. In de visie van KWP ligt de nadruk op de vrije koop sector wat de woningen op Meinerseiland betreft. Iedereen in Arnhem mag meepraten. Als u ideeën heeft over de toekomst van het gebied, mag u altijd bellen, e-mailen of een afspraak maken. Als je geïnteresseerd bent, dan kun je je inschrijven via het contactformulier op www.stadsblokkenmeinerswijk.nl. Het is nu nog te vroeg om

concreet afspraken te maken over het kopen van grond of gebouwen. KWP wil niemand daarin een voorkeurspositie geven.

UITWERKINGSKADER FASE2 GEBIEDSVISIE

STADSBLOKKEN EN MEINERSWIJK

Concept raadsbesluit 27 juni 2016

GEMEENTE Arnhem

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Uitvoering gebiedsvisie	4
1.2	Waarom dit document	4
1.3	Dit kader en de gebiedsvisie	6
2	Algemene principes	8
3	Maximaal bouwvolume	10
4	Sfeer en architektuur	12
4.1	ASM-Haven	12
4.2	Haven van Workum	14
4.3	Terrein steenfabriek	16

Colofon

Dit document maakt deel uit van het concept raadsbesluit van de raad van de gemeente Arnhem dd. 27 juni 2016.

Festivalterrein

ASM-Haven

Haven van Workum

Terrein steenfabriek

1 Inleiding

1.1 Uitvoering gebiedsvisie

In april 2012 is de Gebiedsvisie Stadsblokken-Meinerswijk vastgesteld door de gemeenteraad. In de visie zijn als doelstellingen vastgelegd: realiseren van het programma Ruimte voor de rivier, beschermen en versterken van natuur- en landschappelijke waarden, beleefbaar maken van cultuurhistorie, vergroten van de recreatieve mogelijkheden en verbinden van het gebied met de stad. In de Bevindingenrapportage die in december 2009 door de gemeenteraad is vastgesteld, was de realisatie van het Gelders Natuur Netwerk (toen nog Ecologische Hoofdstructuur) al als opgave vastgelegd.

De uitvoering van de Gebiedsvisie is opgesplitst in twee fasen. De eerste fase betreft de uitvoering van rivierkundige maatregelen, het realiseren van een recreatief netwerk en het beleefbaar maken van cultuurhistorie. Dit vindt plaats in het gebied dat in eigendom is van de overheid en is geheel door de overheid gefinancierd. De uitvoering van deze fase is inmiddels voltooid.

De tweede fase wordt overgelaten aan particulier initiatief en betreft onder meer het realiseren van een recreatief en cultureel programma. Uitgangspunt is dat de kosten en investeringen om dit programma te realiseren worden gefinancierd door opbrengsten (toevoegen van waarde) in het gebied zelf en door externe subsidies. De grootste particuliere grondeigenaar in het gebied, KondorWessels Projecten, heeft dit initiatief genomen met het plan ‘De Eilanden 2.0’.

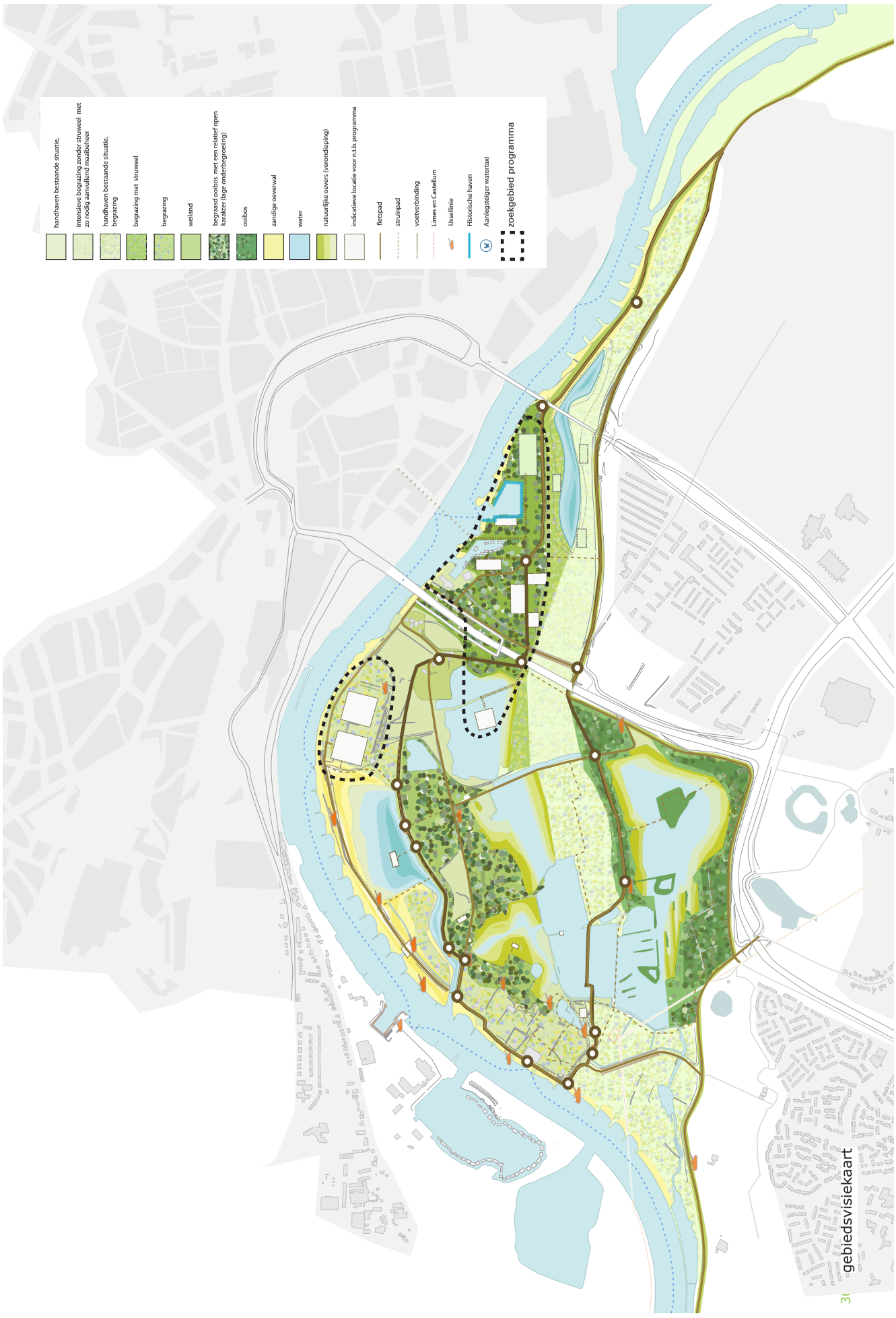
1.2 Waarom dit document?

Het plan De Eilanden 2.0 heeft het karakter van een eindbeeld. Dat is handig om een goed beeld te schetsen van hoe het gebied er uit zou kunnen komen te zien. Maar in de praktijk zal er in de uitwerking naar een concreet bestemmingsplan nog aan gesleuteld worden. Bijvoorbeeld door inbreng van omwonenden en andere belangstellenden, eisen en wensen van Rijkswaterstaat, keuzes op het gebied van ontsluiting en parkeren, de toets van woonprogramma aan de ladder duurzame verstedelijking en keuzes die eventueel gemaakt moeten worden om functies zoals wonen en evenementen met elkaar te kunnen combineren.

Bij de verdere uitwerking van een concreet ruimtelijk plan moet aangetoond worden dat de doelstellingen van de Gebiedsvisie Stadsblokken en Meinerswijk daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden. De gebiedsvisie zelf biedt niet voldoende concrete handvatten om plannen op het niveau van stedenbouw en inrichting aan te kunnen toetsen. Daarom is het nodig om afspraken vast te leggen over de uitwerking van fase 2 van de gebiedsvisie. Deze afspraken zijn vastgelegd in dit document.

Voor het proces van ontwikkeling wordt uitgegaan van een globaal eindbeeld dat stapsgewijs gerealiseerd wordt. Op die manier kunnen kansen die zich tijdens de ontwikkeling voordoen worden benut en kan de ontwikkeling bijgestuurd worden wanneer ingrepen meer of minder succesvol zijn.

Een dergelijke ontwikkelstrategie vereist een flexibele houding ten opzichte van de invulling van de opgave. Regie op de kwaliteit van het planconcept gedurende de verdere ontwikkeling en realisatie is dan van belang. Het instellen van een kwaliteitsteam is hiervoor een in Arnhem al eerder succesvol toegepast middel. Dit middel wordt ook ingezet voor Stadsblokken en Meinerswijk.

gebiedsvisiekaart

1.3 Dit kader en de gebiedsvisie

Dit document geeft de kaders voor uitwerking van fase 2 van de Gebiedsvisie Stadsblokken en Meinerswijk. Op vier punten verschilt het kader van de gebiedsvisie:

• Programmakamers worden gebundeld
De programmakamers in de Gebiedsvisie die niet locatiegebonden zijn, worden geconcentreerd in de dynamische zone. Dat wil zeggen: rondom de havens op Stadsblokken en op het huidige fabrieksterrein. Intensief programma in bestaande natuurgebieden komt zo te vervallen.

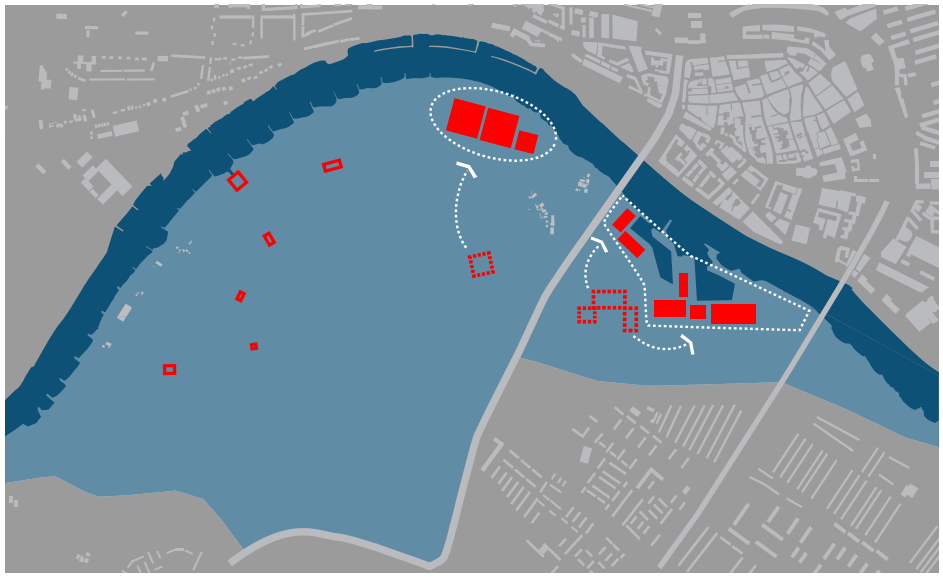
• Dynamische zone wordt verkleind
De dynamische zone is door het bundelen van programmakamers wat verkleind ten opzichte van die in de gebiedsvisie en beperkt zich tot de zuidelijke Rijnoevers en de plekken daar met een lage ruimtelijke kwaliteit. De rustzone is daardoor vergroot.

• Cultureel programma wordt verbreed
In de Gebiedsvisie wordt met name cultureel programma voorzien op Stadsblokken als informeel antwoord op het formele culturele programma op de noordoever, zoals Focus Filmtheater, Musis en Stadstheater. Het terrein van de steenfabriek ligt pal tegenover andere belangrijke culturele instellingen als Museum Arnhem en Artez. Daarom wordt er daar nu ook cultureel programma voorzien.

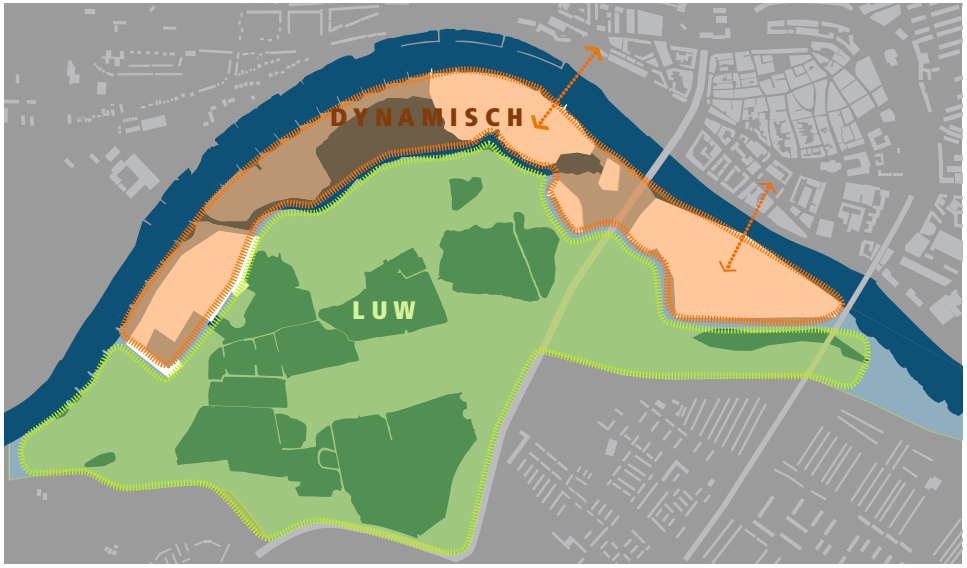
• Wonen is deel van de functiemix
In de Gebiedsvisie is het realiseren van woonprogramma niet als een zelfstandige opgave geformuleerd. Maar het realiseren van woningen in een beperkt gebied, namelijk op Stadsblokken en op het terrein van de steenfabriek in Meinerswijk, is wel een middel om de Gebiedsvisie te realiseren. Zo voegen woningen onder meer waarde toe in het gebied. Rendement is nodig om de doelstellingen van de Gebiedsvisie te financieren. Bovendien is het een kans om een uniek woonmilieu aan de stad toe te voegen.

Transformeren zwakke plekken

Bundelen programmakamers

Beperking dynamische zone

Plan De eilanden 2.0

2 Algemene principes

Geef de natuur de ruimte
Stadsblokken en Meinerswijk vormen één aaneengesloten robuust uiterwaardepark. Gebouwd of bijzonder programma beperkt zich tot de dynamische zone. De groenbalans voor het gebied als geheel moet positief zijn. De natuur wordt uitgebreid met in de gebiedsvisie aangegeven natuurdoeltypen.

Geef de rivier de ruimte
Alleen in de hoogwatervrije delen van het gebied wordt nieuw programma toegevoegd. Hier ontstaat een dynamische zone, die helder wordt gescheiden van de luwe zuidelijke zone door een nieuw te graven strang tussen de plas van Bruil en de Praets. Per saldo ontstaat er meer ruimte voor de rivier.

Transformeer de zwakke plekken
Het terrein van de steenfabriek bij de Praets en de omgeving van de ASM-haven hebben nu een lage ruimtelijke kwaliteit die weinig bijdraagt aan de stad. De inzet is om deze locaties te transformeren tot levendiger plekken die betekenis hebben voor het zuiden en noorden van Arnhem waardoor verbinding ontstaat, ook met de rivier.

Voeg bijzonder programma toe
Om een levendig uiterwaardepark te creëren worden in de dynamische zone activiteiten en functies van betekenis en met icoonwaarde toegevoegd. Zoals het evenemententerrein, de historische scheepswerf, een passantenhaven, vrij invulbare paviljoens voor cultuur, horeca en zwem- en vaarwater.

Wonen is deel van de functiemix
Naast water, natuur, cultuurhistorie, cultuur en recreatie is wonen onderdeel van de functiemix. Om de mix daadwerkelijk tot stand te brengen moet minimaal 20% van het te bebouwen oppervlak (footprint) uit andere functies dan wonen bestaan. Ook binnen gebouwen worden functies bij voorkeur gemengd.

Functies verdragen elkaar in redelijkheid
Wonen in het gebied kan op gespannen voet staan met de gewenste recreatieve en culturele functies, zoals de evenementenlocatie en de historische werf, door bijvoorbeeld geluid- en andere overlast. Waar dit zich zou kunnen voordoen, moet daar in de planvorming al rekening mee gehouden worden. Oplossingen mogen niet onevenredig ten koste gaan van de recreatieve en culturele functies.

Ontwikkel het gebied organisch
Ontwikkel het gebied niet vanuit een statisch eindplan, maar ga uit van een globaal eindbeeld dat stapsgewijs gerealiseerd wordt. Kansen die zich tijdens de ontwikkeling voordoen kunnen daardoor benut worden en er kan bijgestuurd worden wanneer ingrepen meer of minder succesvol zijn.

Maak enclaves in het groen
Gebouwd programma is te gast in het uiterwaardepark en vormt ‘kamers’ in het groen. De afbakening tussen deze enclaves en het omliggende landschap is scherp. Tussencategorieën zoals plantsoenen en ander stedelijk groen ontbreken daarom. De enclaves hebben elk hun eigen identiteit en sfeer.

Het landschap is van iedereen
Een groot areaal privaat terrein dat nu nog gesloten is voor publiek wordt vrij toegankelijk. Ook binnen de programmakamers wordt de ruimte tussen de bebouwing openbaar. Bovendien worden bestaande en nieuwe oevers publiek domein, dus géén plek voor privé-tuinen of extra woonschepen.

Streef naar duurzaamheid
Duurzaamheid is het streven bij alles wat er in het gebied plaatsvindt. Dat betekent naast meer ruimte voor de rivier en een positieve groenbalans onder meer: energie neutraal bouwen, zelfvoorzienendheid in energie en bevorderen van biodiversiteit.

Beperk autoverkeer
In de dynamische zone komt er een fijnmazig netwerk van verbindingen voor voetgangers en fietsers, ook per boot. Ontsluiting voor de auto heeft een informeel karakter en is primair voor bewoners en hun bezoekers. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van bestaande tracés. De intensiteiten worden beperkt tot die van een woonstraat. Bij voorkeur wordt het principe van shared space toegepast.

Parkeer in de enclaves
Parkeren wordt opgelost onder of in de gebouwen (Stadsblokken), of binnen de architectonische ensembles (Meinerswijk). Bezoekersparkeren bij woningen, horeca, culturele en andere voorzieningen is in beperkte mate mogelijk op een aantal zorgvuldig te bepalen plaatsen binnen de enclaves.

3 Maximaal bouwvolume

Maximaal 60.000 m² programma

In de gebiedsvisie zijn de programmakamers aangegeven als witte vlakjes op de visiekaart. Het te realiseren programma (nieuwe + bestaande bebouwing inclusief alle buitenruimte en gecultiveerde openbare ruimte zoals wegen en parkeren) mag niet meer zijn dan het oppervlak van deze witte vlakken; samen: 60.000 m²

Maximaal 20.000 m² bebouwing

Maximaal een derde van de opervlakte van het te realiseren programma mag uit bebouwing bestaan (footprint) waarbij, ten einde het culturele en recreatieve programma te realiseren, gestreefd wordt naar maximale beperking van zowel het bouwvolume als de bouwoppervlakte op Stadsblokken en in Meinerswijk.

Deze oppervlakte wordt gelijk verdeeld over Stadsblokken en het terrein van de steenfabriek in Meinerswijk. Dat is op Stadsblokken minder dan de historische bebouwing van de ASM-werf. Op het terrein van steenfabriek is dat minder dan wat daar nu staat aan bebouwing.

Als het aan beide gebieden kwaliteit toevoegt is een verschuiving van maximaal 20% van de oppervlakte van het terrein van de steenfabriek naar Stadsblokken mogelijk.

Variatie in hoogte, lengte, rooilijn

Gebouwen variëren in hoogte, lengte en rooilijn ten opzichte van elkaar. Op Stadsblokken geldt een gemiddelde bouwhoogte van 15 meter waarbij het zoveel mogelijk beperken van het bouwvolume, de bouwhoogte en de bouwoppervlakte gewenst is en onderzocht wordt. In Meinerswijk blijft de hoogte ruim onder de kruinhoogte van de bosrand. Bij benadering is dat 7 meter.

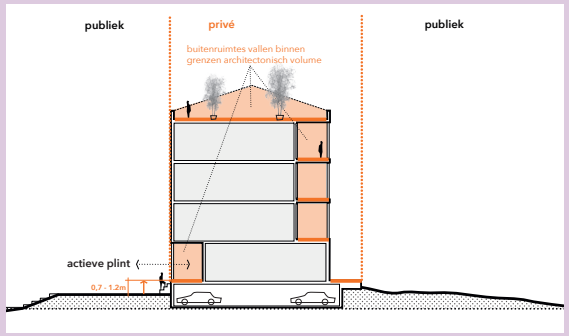
ASM-werf in 1976

Terrein steenfabriek in 2016

Cultuurhistorie benutten

Strakke scheiding openbaar-privé

4 Sfeer en architectuur

Onderscheidende enclaves

De ASM-haven krijgt (weer) de robuuste, informele sfeer van een industriële werf te midden van spontane natuur. Van Workum krijgt de sfeer van een houthaven, het evenemenenterrein dat van een oeverwallandschap. De steenfabriek maakt plaats voor een bebost (schier-)eiland waar geconcentreerde bebouwing zich verschuilt in het landschap.

4.1 ASM-Haven

Cultuurhistorie benutten

Aanwezige cultuurhistorische elementen worden benut en versterkt. Zoals: de haven als centraal element (foto 1 en 2), de scheepshelling met betonnen elementen(3, 4), de kade (5), de lage scheepsgallerij (6), de kastanjelaan (7), de oude grote bomen, de aanwezige ruigte (8).

Industrieel ensemble

Gebouwen vormen een compositie rond de ASM-haven met het karakter van een industrieel complex. Robuuste gebouwen afgewisseld met kleinere bouwblokjes verspringen in een rechthoekige structuur losjes van elkaar. Daardoor ontstaan informele ruimtes van verschillende maten en zijn doorzichten mogelijk.

Industriële havenarchitectuur

De architectuur krijgt een industriele uitstraling, geinspireerd op de oude ASM-werf. Kloeke loodsachtige gebouwen, daken plat of met flauwe hoek, indrukwekkende gevels met repetitieve patronen, grote (schuif-) deuren, laadperrons zijn in te zetten middelen. Materiaal als staal, baksteen, beton, glas.

Eenheid in een groene lijst

Rondom de ASM-haven heeft het landschap een ruig karakter: “industrienatuur”. Grillige ooibossen met ondergroei, die nauwelijks onderhouden wordt. Binnen de enclave worden bomen gespaard, maar wordt ondergroei wel verwijderd en wordt gemaaid. Hierdoor voelt het als een ruimtelijke eenheid in een groene lijst.

Robuuste openbare ruimte

De verharde openbare ruimte heeft een ruige en industriële uitstraling, met materialen als beton, stelconplaten en asfalt. Ook de groene openbare ruimte is stoer en spontaan van karkater. Groen draagt samen met de verspringende gebouwen bij aan het creëren van intiemere ruimtes.

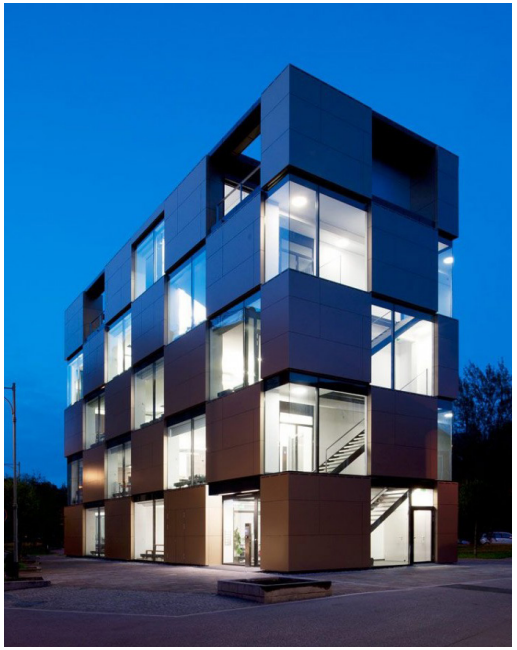
Strakke scheiding openbaar-privé

Er komt een scherpe overgang van privé- naar publieke ruimte, bijvoorbeeld door de eerste woonlaag iets op te tillen of door perrons in de plint op te nemen. Traditionele tuinen op maaiveld ontbreken. Private buitenruimte wordt opgelost in de gebouwen, bijvoorbeeld door veranda’s of daktuinen. Gebouwen krijgen zoveel mogelijk voorkant, zo min mogelijk achterkant.

Bouwvolume op grens festivalterrein

Ter afscheiding van ASM-haven met het festivalterrein is een bouwvolume mogelijk dat zich onderscheid van het industriële karakter en meer aansluit bij het rivierduinlandschap van het festivalterrein.

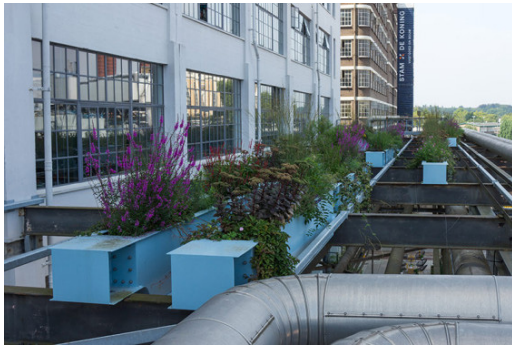
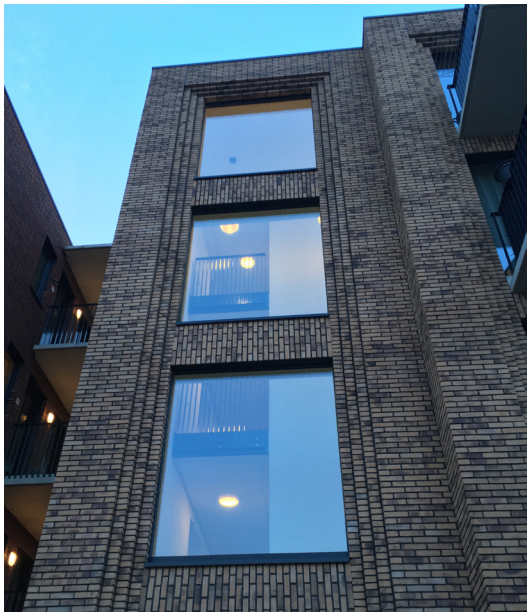

4.2 Haven van Workum

Kwaliteit benutten
De loods van de Zaanse houthandel blijft bewaard en dient als inspiratie voor ontwikkeling. De plek transformeert tot kleinschalige jachthaven met werf en winkel en wordt de sfeervolle entree van Stadsblokken.

Architectuur van houthaven
De architectuur sluit aan op het karakter van een houthaven en is geïnspireerd op onder meer, boothuizen en houtloodsen. Elementen als trappen, pieren of een helling benadrukken de relatie met het water.

Functionele openbare ruimte
De buitenruimte wordt functioneel ingericht om de functie als onder meer, scheepswerf en passantenhaven te faciliteren. De uitstraling past bij een scheepswerf, met elementen zoals houten steigers en een kraan. Gebruikt worden materialen als beton, astfalt en hout.

Ensemble aan de Rijn
De bebouwing vormt een ensemble dat op de haven en de Rijn geörienteerd is, met zicht op de stad en zichtbaar vanuit de stad. Vanaf de Mandelabrug gezien overheerst het groene beeld, waarbinnen dit ensemble een enclave is. De compositie vormt een aantrekkelijke entree van Stadsblokken

Cultuur in bestaande bouw

4.3 Terrein steenfabriek

Schiereiland met ooibos

Het fabrieksterrein maakt plaats voor een schiereiland dat ontstaat door het graven van een nevengeul als verlengde van de plas van Bruil en het opbrengen van de uitkomende grond op het eiland. De steilere oever aan de noordzijde is bebost, de flauwe oever aan de zuidzijde is moerassig en heeft stranden. Het hoge deel wordt ooibos.

Verscholen bebouwing

Het ooibos oogt natuurlijk en grillig. Bebouwing verschuilt zich in (de randen van) het bos waardoor ze in het landschap opgaan. Bebouwing ligt op enige afstand van de ontsluitingsweg. De weg is smal en heeft het informele karakter van een bosweg in plaats van een woonstraat.

Cultuur in bestaande bouw

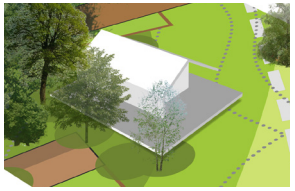
Interessante bestaande gebouwen worden gehandhaafd en zijn beschikbaar voor culturele, recreatieve of educatieve functies. Dit is voorwaardelijk voor het realiseren van woonprogramma, mede om een exclusieve woonenclave te voorkomen.Deze gebouwen staan op de lagere, open en goed zichtbare oevers van het schiereiland.

Ongedwongen architectuur

Woningen hebben de ongedwongen sfeer van lodges zoals in Amerikaanse en Scaninavische merengebieden. Afstand en positionering ten opzichte van elkaar is zodanig dat de woningen de continuïteit van de bosrand niet doorbreken. Woningen houden afstand van de publieke oevers.

Strakke scheiding openbaar-privé

Woningen of clusters van woningen, buitenruimte en eventuele bijgebouwen zijn vormgegeven als één architectonische eenheid die als een strak afgescheiden ‘kamer’ in de openbare natuur ligt. Dus geen grote kavels omheind door hekwerken die het landschap privatiseren.

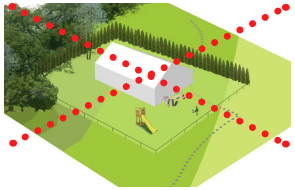
1. Terras als balkon van het gebouw

2. Één volume los in de natuur

3. Wanden zijn extensies van de volumes

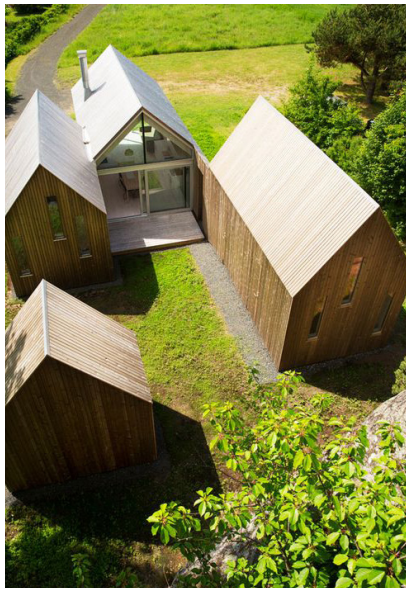

4. NIET: gebouw los op kavel, grenzen niet mee ontworpen

GEMEENTE Arnhem

BEHANDELRESULTAAT

INFORMATIEVE VERGADERING 4 december 2017

GEMEENTE Arnhem

Masterplan Stadsblokken Meinerswijk & coördinatiebesluit

Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	R. König

Resultaat van bespreking:

Insprekers
Tijdens deze eerste informatieve behandeling hebben 8 personen ingesproken.*[Hun inspraakteksten zijn aan de stukken toegevoegd.]*

Verloop
De behandeling begon met een presentatie van het Masterplan door Harro de Jong van Buro Haro.
Na de bijdragen van de insprekers en een korte reactie van de portefeuillehouder werd de vergadering gesloten.

Toezegging
- De wethouder zegt toe de raad deze week een memo te sturen waarin de vragen die door de insprekers zijn opgeworpen schriftelijk worden beantwoord.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de Informatieve fase de volgende keer wordt voortgezet, waarbij wordt opgemerkt dat het inspraakgedeeelte is afgerond.

De raadsadviseur,

E.J.S. Dirksen

De voorzitter,

G.A. Karssenberg

Documentnummer:
Zaaknummer:

MEMO

GEMEENTE Arnhem

Datum	:	8 december 2017
Aan	:	Raadsleden gemeente Arnhem
Van	:	Wethouder Ron König
Betreft	:	beantwoording vragen inzake raadsbehandeling Masterplan Stadsblokken Meinerswijk

Geachte Raadsleden,

Tijdens de informatieve raadsbehandeling van het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk op 4 december 2017 heeft Wethouder König namens het college de het volgend toegezegd: De wethouder zegt toe de raad deze week een memo te sturen waarin de vragen die door de insprekers zijn opgeworpen schriftelijk worden beantwoord. Dit Memo geeft invulling aan deze toezegging.

Inhoudsopgave

Inleiding 1
Scope beantwoording 2
Planproces 3
Exploitatie 4
Water 6
Landschap en Natuur 8
Recreatie, wonen en gebruik 9
Ontsluiting en infrastructuur 14
Communicatieproces 15

Inleiding

Het college heeft vastgesteld dat het Masterplan past binnen de kaders en de geest van het Uitwerkingskader fase 2 gebiedsvisie Stadsblokken Meinerswijk. De Eilanden 3.0. beschouwt het college als een enorme kans voor Arnhem. Met dit Masterplan kunnen de doelstellingen uit de gebiedsvisie gerealiseerd worden en krijgen de inwoners van Arnhem een robuust uiterwaardenpark centraal in hun stad. Het college acht dat dit Masterplan een goede basis is voor het bestemmingsplan en een realisatieovereenkomst tussen KondorWessels Projecten en gemeente.
We zitten in een proces van trechteren, waarbij we toewerken naar de verdere concretisering en uitwerking van de plannen. Het is een zorgvuldig proces waarbij zaken steeds duidelijker worden en dat doen we in

stappen. Voorbeelden van deze uitwerking zijn onder meer een beeldkwaliteitsplan, bestemmingsplan inclusief Milieu effect rapportage, een integraal stedenbouwkundigplan, een bouwplan, een inrichtingsplan openbare ruimte, beheerplan voor de natuurontwikkeling en de nieuwe nevengeul. Daarnaast zullen ook bij de verschillende vergunningaanvragen zaken steeds concreter worden en worden getoetst aan de wettelijke kaders. In elke fase van het planproces blijft duidelijkheid over de inhoud van het plan en de afspraken die zijn gemaakt van groot belang.

Tijdens de Informatieve behandeling van het Masterplan op 4 december jl. zijn door de insprekers vele vragen gesteld. Daarnaast zijn voorafgaande aan de behandeling op 4 december door diverse partijen schriftelijke vragen gesteld. Met dit memo beantwoordt het college deze vragen. Daarmee hopen wij ook in deze stap zoveel mogelijk duidelijkheid te geven. Daarbij past de kanttekening dat op sommige vragen in dit stadium van het proces nog geen antwoord te geven is.

Scope beantwoording

Dit beantwoordingsmemo geeft op onderstaande wijze antwoord op de vragen die zijn gesteld en zal geplaatst worden in het raadsinformatie systeem.

- Brief Milieudefensie/Kloppend Stadshart, ‘reactie op “Masterplan” KondorWessels Projecten voor de bebouwing van Stadsblokken Meinerswijk in het winterbed van de Nederrijn te Arnhem’, datum 20 november 2017
- Brief Wijkplatform, Malburgen West Stadsblokken Meinerswijk, ‘Advies Masterplan Stadsblokken Meinerswijk Eilanden 3.0’, datum 23 november 2017
- Brief Bewonersplatform Stadsblokken Meinerswijk, ‘reactie op Masterplan Eilanden 3.0 voor Stadsblokken Meinerswijk’, datum 2 december 2017
- GroenLinks, Tobias de Groot, Technische vragen per mail, 1 december 2017
- Technische vragen PVDA, Eric Grevink, Technische vragen telefonisch, 4 december 2017
- Insprekers Politieke Maandag, datum 4 december 2017
    - dhr. R. Müller namens Milieudefensie Arnhem
    - mw. Eijkelkamp
    - mw. Van Duinen
    - dhr. Van Breeschoten namens Watersportcentrum Arnhem
    - mw. Stroot namens Stichting Kloppend Stadshart
    - dhr. Hasselerharm namens KondorWessels Projecten
    - dhr. Trooster namens Stichting Stadsblokkenwerf
    - Mw. M. van de Heuvel namens Wijkplatform West en Werkgroep Gelderse Rooslaan

De opmerkingen van Milieudefensie/Kloppend Stadshart in het document ‘reactie op “Masterplan” KondorWessels Projecten voor de bebouwing van Stadsblokken Meinerswijk in het winterbed van de Nederrijn te Arnhem’ die gaan over de Notitie Reikwijdte en het Detailniveau, zijn een herhaling van de zienswijze op deze notitie. Deze opmerkingen en vragen beantwoorden wij in de reactie op de zienswijze en komen niet terug in deze memo. Het 'Zienswijzenrapport Notitie Reikwijdte en Detailniveau Milieueffectrapportage 'Gebiedsontwikkeling Stadsblokken - Meinerswijk' zaaknummer 181777 is ter informatie toegevoegd.

De beantwoording van de vragen is hieronder gebundeld per thema.

Planproces

Het Masterplan bouwt voort op de gemeentelijke Gebiedsvisie uit 2012 en het Uitwerkingskader uit 2016. Over het laatstgenoemde document vond eind 2016 een raadgevend referendum plaats. Een ruime meerderheid van de Arnhemse stemmers sprak zich toen positief uit over de herontwikkeling van het gebied binnen de spelregels van het Uitwerkingskader. Het Masterplan past binnen dat Uitwerkingskader. De focus in het Masterplan ligt op de rivier, de natuur, het landschap en het woon en publiekprogramma in de ontwikkelgebieden. Dit blijkt onder meer uit de 9 principes die ten grondslag liggen aan de visie in het Masterplan.

Geïnteresseerden en belanghebbenden hebben een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van het Masterplan. In het participatietraject dat met hen is aangegaan, zijn ze onder meer uitgenodigd voor een groot aantal overleggen, konden ze ideeën aandragen en meedenken over oplossingen. KondorWessels Projecten heeft de stad steeds uitvoerig geïnformeerd over de voortgang van de planvorming. Een overzicht van alle communicatie-inspanningen is bijgehouden in een logboek welke is is bijgevoegd als Bijlage 4 'communicatieproces Masterplan SB-MW' bij het raadsvoorstel. Deze bijlage bevat ook een een overzicht van de inbreng van Arnhemers en direct belanghebbenden welke is opgenomen in het ontwerp-Masterplan.

Er is bovendien nauw samengewerkt met de gemeente Arnhem. Daarnaast is een Kwaliteitsteam ingesteld, bestaande uit twee experts, twee gemeentelijke ambtenaren en een burgerlid. In dit stadium van het proces was nog geen ecoloog opgenomen in het kwaliteitsteam. Zoals eerder aangegeven in onze brief aan uw raad in oktober 2017, is het mogelijk het Kwaliteitsteam uit te breiden met specialisten, zoals een ecoloog, als dat inhoudelijk van belang is voor het proces. Rijkswaterstaat heeft een eigenstandige (toetsings-) rol en maakt om die reden geen deel uit van het Kwaliteitsteam. Rijkswaterstaat is immers het bevoegd gezag dat de vergunningaanvraag op de Waterwet zal beoordelen.

Na vaststelling van het Masterplan door de gemeenteraad zal er worden toegewerkt naar een aanvraag voor een bestemmingsplanwijziging. De door diverse belanghebbenden geleverde input, die bijdraagt aan verbetering van het plan en die past binnen het Uitwerkingskader en de kaders voor financiële haalbaarheid van het project, wordt meegenomen in de aanvraag die naar verwachting in maart 2018 voor inwoners ter inzage zal liggen. Onderdeel van het op te stellen bestemmingsplan is een MER (milieueffectrapport). Doel van de MER is inzicht te geven in de milieuaspecten van het Masterplan, zodat het milieubelang kan worden beoordeeld. Voor het vaststellen van het Masterplan is een MER overigens niet verplicht.
Ten behoeve van het opstellen van de MER is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld. In deze notitie staat dat er ten aanzien van de ontsluiting nog enkele varianten onderzocht worden. Dat is de reden waarom er ten aanzien van de ontsluiting van het gebied in het Masterplan nog geen keuze is gemaakt. Andere resultaten en aanbevelingen uit de MER zullen geen invloed hebben op het Masterplan, maar moeten mogelijk wel betrokken worden bij het opstellen van het bestemmingsplan en of de uitwerking van het Masterplan in een stedenbouwkundig en of landschapsplan.

Daarnaast wordt gewerkt aan een aanvraag Waterwetvergunning. Rijkswaterstaat toetst alle benodigdheden voor de Waterwetvergunning en stelt een concept beschikking op. Ten behoeve van het bestemmingsplan wordt ook een watertoets uitgevoerd. Dat is wettelijk vereist (art. 3.1.6 Bro). Daarnaast vindt over het bestemmingsplan vooroverleg plaats met de provincie Gelderland, Waterschap Rivierenland en Rijkswaterstaat.

In het kader van de realisatieovereenkomst zijn KondorWessels Projecten en gemeente met elkaar in gesprek over de verdeling van de kosten en baten voor de korte en lange termijn. De ondertekening van de overeenkomst vindt plaats vóór het moment dat het ontwerp bestemmingsplan ter visie wordt gelegd.

Exploitatie

Het Masterplan biedt de ruimtelijke hoofdprincipes die zullen leiden tot een financieel haalbaar en praktisch uitvoerbaar totaalplan, dat straks van Stadsblokken-Meinerswijk een aaneengesloten en robuust uiterwaardenpark maakt. In het kader van het bestemmingsplan en de realisatieovereenkomst zal de economische haalbaarheid worden getoetst, ook in relatie tot amendement 16A15 en de publieke functies die in het Masterplan zijn opgenomen.

Het inzicht met betrekking tot de financiële relatie tussen woningbouw en publieke functies, financiële risico's op gebied van bodemgesteldheid, explosieven, infrastructuur en planschade is vastgelegd in het hoofdlijnenakkoord.

- onderdeel 3 'Maatschappelijke prestaties van ontwikkelaar',
- onderdeel 4 'Bouwprogramma',
- onderdeel 5 'Hoofdlijnen afspraken ter zake Openbare Ruimte en grondoverdrachten',
- onderdeel en onderdeel 8 'Financiële aspecten'.

Hetgeen overeengekomen in het hoofdlijnenakkoord zal uitgewerkt worden in een realisatie-overeenkomst.

De principes uit het uitwerkingskader, over bijvoorbeeld het totaal te bebouwen volume in het gebied, worden vastgelegd in het bestemmingsplan. Daarnaast is een groot deel van het gebied aangewezen als GeldersNatuurNetwerk (GNN) en komt het gebied in bezit van de gemeente Arnhem. Op die manier wordt voorkomen dat dat deel van het gebied dat de bestemming natuur heeft of krijgt (in de toekomst) bebouwd zal worden.

Kostenopzet

De gemeente Arnhem heeft ambtelijk inzicht gekregen in de kostenopzet van KondorWessels Projecten voor deze ontwikkeling. De definitieve kostenopzet omvat uiteindelijk alle investeringen in de inrichting van het binnen het plangebied gelegen openbaar gebied, alsmede de rechtstreeks aan deze ontwikkeling toe te rekenen kosten voor ontwikkelingen buiten het plangebied. Daarnaast worden in de kostenopzet de inbreng en aankoop van gronden, de investeringen in het voor de functie natuur geschikt maken van het natuurgebied en alle investeringen in door KondorWessels Projecten te realiseren maatschappelijke en publieke functies opgenomen. Om dit uitgangspunt te borgen, wordt een en ander vastgelegd in de Realisatieovereenkomst. Uitgangspunt is en blijft dat er met betrekking tot de realisatie van het Masterplan geen kosten bij de gemeente Arnhem komen te liggen.
Het bestemmingsplan biedt een plafond aan het bouwvolume. Financiële tegenvallers zijn daarmee voor risico van KondorWessels Projecten.
Met KondorWessels Projecten is afgesproken dat alleen vertrouwelijk inzicht wordt geboden in hun kostenopzet, om te voorkomen dat bedrijfsgevoelige informatie openbaar wordt.

Bodemsanering

Het Masterplan gaat niet in op bodemverontreinigingen. Overigens is in de kostenopzet wel rekening gehouden met het risico van bodemsanering en niet gesprongenexplosieven. In het bestemmingsplan wordt op basis van wettelijke vereisten vastgelegd waar en hoe een eventuele sanering wordt uitgevoerd. De onderzoeken naar verontreiniging in gebieden die worden getransformeerd zijn al wel in volle gang.

Voorlopig is de conclusie dat aanwezige verontreinigingen de ontwikkeling niet in de weg staan. De kosten voor de sanering zijn voor rekening van KondorWessels Projecten.

Onderhoud openbare ruimte
Het onderhoud van de openbare ruimte maakt tot het moment van overdracht aan de gemeente Arnhem onderdeel uit van de kostenopzet. Bij de overdracht wordt een 'garantieperiode' vastgelegd, conform het gemeentelijk overdrachtsprotocol. Voor de publieke functies in de openbare ruimte geldt feitelijk hetzelfde, zij het dat hiervoor de garanties na overdracht nog nader moeten worden vastgelegd in de Realisatieovereenkomst.

Ontsluiting
Uitgangspunt bij alle varianten voor de ontsluiting zijn de oplossingen die zijn aangedragen om de verkeersstromen goed af te wikkelen die primair nodig zijn voor de ontwikkeling van het gebied. Deze oplossingen zullen door KondorWessels Projecten betaald worden, of de ontsluiting nu aan de oost- of aan de westzijde komt. In de realisatieovereenkomst worden afspraken vastgelegd over het bekostigen van toevoegingen op deze varianten die leiden tot een meerwaarde voor de stad en regio. Een eerste globale raming laat zien dat een ontsluiting aan de oost- of westzijde elkaar financieel niet veel ontlopen.

Water

Overeenkomstig de doelstellingen uit de gebiedsvisie zal er ook in deze tweede fase meer ruimte voor de rivier moeten worden gecreëerd. Om een vergunning op de Waterwet te krijgen, zullen onder andere de eventuele negatieve gevolgen op de waterstand moeten worden gecompenseerd. Daarbovenop moet een extra taakstelling (‘overcompensatie’) worden gerealiseerd als gevolg van het toevoegen van economische waarde in dit gebied. De compenserende maatregelen laten ook het verder verruigen van bestaande vegetaties (groen) en het anders situeren van de hoogwatervrij vergunde delen toe.

Effecten nevengeul
De nieuwe nevengeul, zoals die in het Masterplan is opgenomen, is de belangrijkste ingreep om bij hoog water een waterstandsdaling te behalen. Zonder gedetailleerd op de Waterwetvergunning in te gaan, kunnen wij aangeven dat de niet te ontwikkelen gebieden goed bereikbaar zijn bij extreem hoog water. Ook kunnen wij bevestigen dat de gebouwen in de ASM Haven en het duin in het festival-landschap een blokkade zijn voor het water. Voor de woonarken in de Haven van Coers hebben deze blokkades een positief effect. De gebouwen veranderen namelijk de stroomrichting van het water. In het geval van hoogwater, stroomt het water na het realiseren van ‘De Eilanden 3.0’ langs de Haven van Coers, in plaats van door de Haven van Coers zoals in 1995. De Haven van Coers ligt daarmee in de luwte. Daarnaast

zorgt de nevengeul voor een waterstandsdaling. De nevengeul heeft het meest effect op de waterstandsdaling ter hoogte van de Haven van Coers. De Haven van Coers profiteert dus het meest van alle maatregelen op het gebied van water.
Het Masterplan is een ruimtelijke uitwerking van het uitwerkingskader en blijft bij uitspraken op hoofdlijnen. Een beslissing over het Masterplan maakt realisatie planologisch en wettelijk gezien niet mogelijk, maar is in het planvormingsproces een logische stap op weg naar de realisatie. De waterstandsdaling, maar ook stroomsnelheden en banen komen verder aan de orde in de Waterwetvergunning.

Beoordeling waterveiligheid
De beoordeling in het kader van de waterveiligheid ligt primair bij Rijkswaterstaat en de waterschappen. Deze partijen zijn betrokken bij het opstellen van het Masterplan en op dit vlak bevoegd gezag. Zij zullen de waterveiligheid beoordelen en de vergunningaanvraag toetsen aan de op dit moment geldende wettelijke kaders.
De vergunningaanvraag wordt door Rijkswaterstaat beoordeeld en afhankelijk van de bevindingen zal wel of geen vergunning worden verleend. In aanloop naar de officiële vergunningsaanvraag zijn KondorWessels Projecten, gemeente, Rijkswaterstaat en het waterschap al wel met elkaar in gesprek over de voorgenomen maatregelen en worden de berekeningen over de waterkundige ingrepen gemaakt. De uitgevoerde berekeningen maken duidelijk dat realisatie van het Masterplan een gunstig effect op de waterveiligheid heeft.
In de MER en in onderzoeken in het kader van het bestemmingsplan zullen de effecten beoordeeld worden.

Watertoets
Ten behoeve van het bestemmingsplan zal een watertoets worden uitgevoerd. Dat is wettelijk vereist (art. 3.1.6 Bro). Om de toets te kunnen uitvoeren vindt onderzoek plaats naar aspecten rondom water en de rivier. Indien uit dat onderzoek zou blijken dat het bestemmingsplan niet kan worden uitgevoerd vanwege de risico's in verband met water en rivier, dan kan het bestemmingsplan niet worden vastgesteld. Rijkswaterstaat zal dan een zienswijze indienen op het ontwerp bestemmingsplan en het college zal de raad adviseren het bestemmingsplan niet vast te stellen. In voorbereiding op het bestemmingsplan vindt in het kader van de watertoets al uitvoerig onderzoek en overleg over de wateraspecten plaats.

Wettelijk gezien is het toegestaan dat de Waterwetvergunning wordt verleend nadat het bestemmingsplan al is vastgesteld. Voor de uiteindelijke realisering van het bestemmingsplan is deze Waterwetvergunning wel noodzakelijk.

Effecten Masterplan op deelgebieden

Zoals tijdens de bewonersavond van 24 oktober en de informatieavond van 7 november jl is toegezegd, gaan experts met bewoners van de Praets, het Heuveltje en de Haven van Coers in gesprek over de zorgen, die zij hebben geuit ten aanzien van (hoog)water. De experts beoordelen de situatie ter plaatse en zullen de situatie van 1995 vergelijken met de voorgenomen plannen. Daarnaast is er 13 december nog een extra informatiebijeenkomst voor bewoners. Wanneer bewoners zich zorgen maken willen wij deze zorgen bespreken en met KondorWessels Projecten naar oplossingen zoeken.
Er zal op worden toegezien dat er passende maatregelen genomen worden voor individuele bewoners in het gebied, als die te maken krijgen met eventuele negatieve gevolgen van ingrepen die de waterveiligheid vergroten. Ook zullen wij KondorWessels Projecten er op wijzen dat zij toekomstige bewoners accuraat informeren ten aanzien van het wonen in buitendijks gebied.

Vergoeden eventuele schade

Er gelden wettelijke regels om vermogensschade (waardevermindering van onroerende zaken) of inkomensschade te vergoeden, die ontstaat na wijziging van het planologisch juridisch kader,. In het hoofdlijnenakkoord (onderdeel 8b) is geregeld dat toegekende planschade-verzoeken voor rekening van KondorWessels Projecten komen. Daarnaast kan er in dit geval sprake zijn van het toekennen van nadeelcompensatie in gevolge artikel 7.15 van de Waterwet.

Landschap en Natuur

Door de programmakamers te bundelen op locaties buiten het Gelders Natuurnetwerk (GNN), op de nu al hoger gelegen, oude industrieterreinen, wordt de dynamische zone verkleind ten gunste van de overgangszone en het luwe deel. Dit versterkt het belangrijkste basisprincipe uit de gebiedsvisie om natuur en programma hand in hand te laten gaan in dit Uiterwaardenpark. Daarnaast wordt het dynamische deel door een nevengeul afgescheiden van het gebied dat is aangewezen als Gelders Natuurnetwerk.

Het principe “Het landschap is van iedereen” wordt geborgd door een strakke overgang te creëren tussen woning en openbare ruimte en publieke functies te mengen met wonen. Op welke principes dat gebaseerd is en hoe dat uitgewerkt is, is te lezen in het Uitwerkingskader en het Masterplan.

Wat het effect is op de huidige natuurwaarden en wat de invloed is van grootschalige bewoning op de aanwezige natuur zijn aspecten die aan de orde komen tijdens de MER, de ontheffing Wet natuurbescherming en het bestemmingsplan.

De visie in het Masterplan gaat uit van een aaneengesloten landschap. De huidige versnippering zal sterk afnemen.

Overdracht eigendom aan de gemeente

De percelen die binnen de grens van het Gelders Natuurnetwerk liggen en nu in eigendom zijn van KondorWessels Projecten, komen bij het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan in eigendom van de gemeente. Daardoor kan er een aaneengesloten begrazingsgebied gecreëerd worden. Daarnaast bevat het Masterplan grootschalige ingrepen die zullen zorgen voor meer continuïteit in het landschap. Zoals inrichting van het evenemententerrein, aanleg van de nevengeul en Meinerseiland op de locatie van het huidige bedrijventerrein.

Recreatie, wonen en gebruik

Algemeen

Het Masterplan bevat de ruimtelijke hoofdprincipes die zullen leiden tot een financieel haalbaar en praktisch uitvoerbaar totaalplan, dat van Stadsblokken-Meinerswijk een groot, aaneengesloten en robuust uiterwaardenpark maakt. Het Masterplan laat zien waar publieke functies en woningen worden ingepast in het landschap en wat de onderlinge samenhang is. In het kader van het bestemmingsplan en de realisatie-overeenkomst zal de economische haalbaarheid worden getoetst. Het Hoofdlijnenakkoord biedt de mogelijkheid om minder of lager te bouwen.. Realisatie van maatschappelijke prestaties en het publieke programma binnen het ontwikkelgebied, is gekoppeld aan de opbrengsten uit het (commerciële) bouwprogramma omdat dat vanuit die opbrengsten betaald zal worden. Daarnaast is in het hoofdlijnenakkoord vastgelegd dat het commerciële bouwprogramma alleen kan worden gerealiseerd als de maatschappelijke prestaties worden gerealiseerd. Hiermee zijn deze voor de stad belangrijke maatschappelijke prestaties geborgd.

Recreatie, culturele en maatschappelijke functies

Het realiseren van voldoende recreatief programma is geborgd in het Hoofdlijnenakkoord die, verder wordt uitgewerkt in een realisatieovereenkomst. In het Hoofdlijnen akkoord is overeengekomen dat het bouwprogramma binnen de ontwikkelgebieden kan worden gerealiseerd, mits er een aantal maatschappelijke prestaties geleverd worden. Enkele van die prestaties ten aanzien van natuur, moet al realiseerd zijn bij de ter inzage legging van het bestemmingsplan. KondorWessels Projecten heeft dan nog geen zekerheid over de realisatie van het bouwprogramma. Vervolgens moet een aantal prestaties verricht worden bij vaststelling van het bestemmingsplan. Daarnaast geldt per ontwikkelgebied, Meinerseiland, Haven van Workum en ASM Haven die zij moeten uitvoeren na het onherroepelijk worden van het

bestemmingsplan. De afspraak is zo opgesteld dat de gemeente de garantie heeft dat een aantal prestaties gegarandeerd worden uitgevoerd, en KondorWessels Projecten het vertrouwen heeft zicht te hebben op opbrengsten om de kosten te financieren.

Invulling recreatieve, culturele en maatschappelijke functies

Het exacte programma voor recreatieve, culturele en maatschappelijke functies is nog onbekend. Net zoals nog onbekend is wie er precies komen te wonen in Stadsblokken Meinerswijk, wat exact de type woningen, prijzen en doelgroepen zijn. Over het exacte programma doet het Masterplan nog geen concrete uitspraken, behalve dan dat op een aantal plekken gebouwen komen met een publieke functie. Het is namelijk de bedoeling dat Stadsblokken Meinerswijk dé plek wordt waar Arnhem het hele jaar door recreëert. Hierna enkele voorbeelden:

- Het Masterplan omschrijft *Stadsblokken*, door zijn ligging tussen centrum en Malburgen, als het meest directe uitloopgebied van de stedeling met de meeste dynamiek. In aanloop naar het opstellen van het Masterplan is met veel ondernemers gesproken over horeca plannen. Daarnaast zijn natuurlijk de historische scheepswerf en het Watersport Centrum Arnhem in het gebied gevestigd. Zij blijven ook in de toekomst een plek in het gebied houden. De geplande functie op de punt van de krib bij Watersportcentrum Arnhem mag geen overlast geven voor de huidige bewoners van de Haven van Coers. Het college kent de zorgen over het beëindigen van evenementen op Stadsblokken. Het bestaande evenementenbeleid wordt opgenomen in het bestemmingsplan en de mogelijkheden voor evenementen worden zelfs verruimd. Het college onderschrijft de kansen die het evenemententerrein biedt voor onder andere de bewoners van Malburgen West. In een eerdere bijeenkomst met Malburgen West is toegezegd dat zij betrokken worden bij de verder invulling van dit gebied. De uitwerking vindt in het Stedenbouwkundig- en het Inrichtingsplan.
- *Meinerseiland* is extensiever opgezet en een echt onderdeel van het rustige Meinerswijk. Op Meinerseiland worden bestaande gebouwen aangeboden voor publieke functies. In de aanloop naar het opstellen van het Masterplan, is gesproken met iemand die een kinderopvang wil starten op het eiland, zijn er verkennende gesprekken gevoerd over een bezoekerscentrum over mogelijkheden voor natuur- en milieueducatie en er is nu al een outdoor sportschool die ook in de toekomst een plek houdt op het eiland. Voor alle functies geldt dat de plannen nog te pril zijn om er concrete afspraken over te maken. Na de ter inzage legging van het bestemmingsplan kan verder invulling gegeven worden aan de afspraken die nodig zijn om te komen tot een invulling van het programma.

Bouwvolume

De gekozen plekken voor bebouwing passen bij het vorig jaar vastgestelde Uitwerkingskader. Hierin is de oppervlakte bebouwd programma gemaximeerd op 20.000 m2. Het Heuveltje en De Preats vallen buiten

de in het Uitwerkingskader genoemde kaders met betrekking tot het bouwvolume. Daarnaast zijn in het Uitwerkingskader, ten opzichte van de Gebiedsvisie, programmakamers die niet locatie-gebonden zijn, geconcentreerd in de dynamische zone. Dat wil zeggen: rondom de havens op Stadsblokken en op het huidige fabrieksterrein. Zo wordt een intensief programma in bestaande natuurgebieden voorkomen. Waar eventueel in beperkte mate gebouwd wordt op grond die in eigendom is van de gemeente, wordt hiervoor de geldende grondprijs betaald. Hierover worden afspraken gemaakt in de Realisatie-overeenkomst.

Verdere uitwerking Masterplan
Het Masterplan biedt hoofdlijnen en bevat uitgangspunten en principes. Er wordt gedurende het hele planvormingstraject gewerkt van abstract naar gedetailleerd, wat inhoudt dat plannen steeds specifieker zullen worden en op steeds meer vragen antwoorden zullen geven.

Het is nog niet bekend waar gebouwen precies komen te staan en hoe groot en hoog ze precies worden. Uit het Masterplan blijkt door de afgegeven bandbreedte al wel welke gebouwen hoger zijn dan het gemiddelde en welke lager. Het Uitwerkingskader schrijft op Stadsblokken een gemiddelde bouwhoogte van 15 meter voor. Daaraan wordt voldaan.

Het is nog niet bekend hoeveel woningen er precies worden gebouwd. Hierop komt een antwoord in het Stedenbouwkundig plan. De 500 woningen genoemd in de MER zijn bedoeld als maximaal scenario. Alle onderzoeken worden op deze aantallen gebaseerd. Waarschijnlijk komen er minder woningen, de compenserende maatregelen worden dus ruim genomen en zullen groter zijn dan nodig.

De principes uit het Uitwerkingskader met betrekking tot bouwvolume worden herhaald in het Masterplan en zullen vertaald worden in het bestemmingsplan.

Voor elk ontwikkelgebied zijn voorbeelduitwerkingen opgenomen die na vaststelling van het Masterplan worden uitgewerkt in een Stedenbouwkundig plan.

Meinerseiland
In de realisatieovereenkomst spreken KondorWessels Projecten en gemeente af waar de eigendomsgrens komt te liggen. Daarnaast komt dit onderwerp terug in het stedenbouwkundigplan beheerplan.

Haven van Van Workum
In het Uitwerkingskader was al bebouwing gepositioneerd aan de overzijde van de Stadsblokkenweg. De zorg dat deze bebouwing de deur opent voor nog meer bebouwing, onderschrijft het college niet. Het Uitwerkingskader stelt een duidelijke limiet die in het bestemmingsplan zal worden overgenomen.

Het college kan niet de garantie afgeven dat er in de (verre) toekomst nooit meer gebouwd wordt op deze of op andere plekken in het gebied. Dat is echter niet aannemelijk. Het Masterplan voldoet aan het Uitwerkingskader.

Bestaande bebouwing

Het oppervlak van de bestaande hallen in de Haven van Van Workum waarvan zowel het gebouw als de functie behouden blijven, valt niet onder de 10.000 m2 footprint. In de gebiedsvisie zijn witte blokken, de zogenaamde 'programmakamers', ingetekend. Deze geven indicatief de locatie van het nader te bepalen programma aan. De in de zoekgebieden aangegeven programmakamers zijn indicatief, zij geven een indruk van de verhouding kamer en onbebouwde ruimte. De bebouwingshoogte van de kamers in Meinerswijk is bescheiden, in principe niet meer dan twee bouwlagen met incidenteel een accent van drie lagen. In Stadsblokken zijn maximaal twee hoogteaccenten mogelijk. Voorzieningen, inclusief parkeren worden in het te bouwen programma opgelost (p. 25 gebiedsvisie).

Wij begrijpen de zorg van het Watersportcentrum Arnhem dat wanneer ‘wonen nadert, industrie het onderspit delft’. Wonen in het gebied kan inderdaad op gespannen voet staan met onder andere het Watersportcentrum Arnhem, door bijvoorbeeld geluid- en andere overlast. Wij onderschrijven de opmerking die het Watersport Centrum Arnhem maakt, waarbij de rivier op één staat en het Watersportcentrum met haar rivier-gebonden bedrijvigheid niet zomaar industrie is, maar onderdeel van die rivier. In het Masterplan komt dit terug door de aanwezigheid van het Watersport Centrum Arnhem als een toegevoegde waarde aan te merken. Deze werkfunctie is zelfs de basis van de ontwikkeling van de Haven van Workum. Door de huidige achterkant van de werf - het erf - naar de brugzijde te verschuiven, de geluidsoverlast van de werkfunctie te koppelen aan het verkeerslawaai (Eldenseweg) en de wanden van de werf (bestaand en nieuw) te laten functioneren als geluidsbarrière, wordt geluidsoverlast voor bezoekers en (toekomstige) bewoners en de Rijnkade beperkt. Wij verwachten dat deze maatregel bijdraagt aan het in redelijkheid verdragen van wonen en de scheepswerf zoals het Uitwerkingskader voorschrijft. De noodzakelijke afstand tussen het Watersport Centrum Arnhem en de toekomstige woonbebouwing zal blijken uit de akoestische onderzoeken, die worden uitgevoerd in het kader van de voorbereiding van het bestemmingsplan. De activiteiten die op dit moment aan het Watersport Centrum Arnhem vergund zijn, vormen hiervoor de basis.

Ontwikkelgebied ASM Haven

De inspanning om bouwvolume, bouwhoogte en bouwoppervlakte te beperken, is niet concreet omschreven in het Masterplan. Het Masterplan is in dit opzicht een tussenproduct. In het Masterplan is vastgelegd dat de bouwhoogte varieert. Er wordt rekening gehouden met de aanwezige beplanting en met

opmerkingen die tijdens de referendumperiode en in afgelopen maanden gemaakt zijn over bouwhoogten. Concreet betekent dit dat er nauwkeuriger is gekeken hoe bebouwing zich moet voegen tussen die beplanting. Dat betekent dat bebouwing soms hoger is dan 15 meter en soms lager, afhankelijk van de bomen en omgeving. De gemiddelde hoogte van 15 m op Stadsblokken blijft van kracht. Ten aanzien van het beperken van bouwvolume, heeft de gemeente Arnhem financieel inzicht gekregen van KondorWessels Projecten. Daaruit blijkt dat het programma dat het Masterplan mogelijk maakt, minimaal nodig is om de kosten en investeringen om de realisatie van het recreatief en cultureel programma te financieren.
De zorg over mogelijke verruiming van het programma in de Haven van Van Workum onderschrijven wij niet. Het totaal nieuw te realiseren gebouwd programma (in bestaande en nieuwe bebouwing) voor Stadsblokken en Meinerseiland is 20.000 m² en blijft daarmee binnen de kaders die het Uitwerkingskader stelt. Er is minimaal programma verschoven van Meinerseiland naar Stadsblokken. Ook dat laat het Uitwerkingskader toe. De keuze om het gebouw in de ASM Haven aan de overzijde van de Stadsblokkenweg te plaatsen, komt voort uit een wens gehoord tijdens de eerste bewonersavond voor de Haven van Coers, om minder bebouwing rondom de ASM Haven te concentreren.

Ontwikkelgebied ASM-haven
Wonen rond de ASM-haven kan op gespannen voet staan met onder andere de historische werf, door bijvoorbeeld geluid- en andere overlast. In de planvorming is hier ten eerste rekening mee gehouden door het gebouw dat in ‘De Eilanden 2.0’ dichter op de Stadsblokkenwerf stond, op een grotere afstand te plaatsen. Het gebouw staat nu nagenoeg niet meer op de landtong. Ten tweede zijn de huidige woonarken in de Haven van Coers maatgevend voor de hoeveelheid geluid die de stichting Stadsblokkenwerf mag produceren. Dit wordt verder onderzocht, bepaald en omschreven in het bestemmingsplan. Deze geluidsproductie bepaalt vervolgens ook de afstand waarop nieuwe woningen worden gerealiseerd. Door de lagere ligging van de woonboten kan het inderdaad betekenen dat de woonboten dichterbij de werf kunnen liggen dan woningen die op dezelfde maaiveldhoogte staan als de werf. De hindercirkel heeft in dat geval niet de vorm van een cirkel. Dit zal blijken uit de akoestische onderzoeken in aanloop naar het bestemmingsplan. Ten derde zou het woongebouw dat het dichtst op de Stadsblokkenwerf ligt, zo vormgegeven kunnen worden, dat aan de noordzijde een geluidsluwe gevel wordt ontworpen of door aan deze gevel alleen niet-wonen-functies te creëren (bijvoorbeeld een trappenhuis of bergingen). Dit zijn aspecten die in de volgende fase aan de orde komen. De culturele functie van de Stadsblokkenwerf wordt niet onevenredig beperkt door de geplande woningbouw.

De Stichting Stadsblokkenwerf uit ook zorgen over een gebouw dat een ‘route tussen noord en zuid afsluit’. Op dit moment is er nog geen route. Het gebouw dat het dichtst bij Stadsblokkenwerf staat,

accentueert juist een belangrijke route op de meest prominente positie aan de haven. De route is één van de lijnen die de hoofdopzet van de ASM haven bepalen. De bebouwing wordt zo geplaatst dat daarmee de openbare ruimten ingekaderd worden.

De bereikbaarheid van de Stadsblokkenwerf per vrachtwagen is in de huidige voorbeelduitwerking getest. Een vrachtwagen kan zonder moeite de Stadsblokkenwerf bereiken en zelfs keren in het gebied tussen werf en het dichtstbijzijnde woongebouw.

De wens van de stichting Stadsblokkenwerf om de werfkraan terug te plaatsen is ons bekend. Eerder al is aangegeven dat de kraan wordt opgenomen in zowel het Stedenbouwkundig- als het Inrichtingsplan. In de voorbeelduitwerking staat het dichtstbijzijnde gebouw de werking van de kraan niet in de weg.

Sociale huur en betaalbare koop
Deel van het raadsbesluit van december 2016 is dat..: *'Gewenst is dat onderzocht wordt of rond de 30% van het te realiseren woonprogramma kan bestaan uit sociale huurwoningen en betaalbare koopwoningen met een koopsom onder de grens van 200.000 euro.'*
De bevindingen zijn weergegeven in een memo (Bijlage 5 bij het raadsvoorstel). De bandbreedte komt ook terug in het overzicht waarmee KondorWessels Projecten de gemeente Arnhem inzicht heeft gegeven in de kostenopzet van de realisatie van het Masterplan. Net zoals ruimtelijke plannen van abstract naar specifiek gaan, geldt dit ook voor alle financiële overzichten. Bandbreedtes worden steeds kleiner. In het op te stellen Stedenbouwkundig plan zal meer duidelijkheid worden gegeven over type woningen en prijsklassen.

Ontsluiting en infrastructuur

Het Masterplan schetst drie varianten voor de afwikkeling van het verkeer. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat de verkeersstromen niet meer worden afgewikkeld via de Gelderse Rooslaan, maar rechtstreeks op de Eldenseweg. In het geval dat er gekozen wordt voor een ontsluiting aan de zijde van Stadsblokken, dan kunnen de verkeerslichten zo worden ingesteld dat het openbaar vervoer altijd voorrang heeft. De verwachting is dat de invloed op doorstroming op de Eldenseweg beperkt zal zijn.

Onder meer op basis van de MER, verkeerskundig onderzoek, de belangen van bewoners uit het gebied en advies van het Kwaliteitsteam zal een keuze gemaakt worden tussen de drie varianten. Het Wijkplatform en het Bewonersplatform hebben een voorkeur uitgesproken voor een ontsluiting aan de oostzijde van de Eldenseweg met een weg langs de Groene Rivier richting ASM Haven.

De oplossingen om de verkeersstromen goed af te wikkelen en die primair nodig zijn voor de ontwikkeling van het gebied, zullen door KondorWessels Projecten betaald worden. In het kader van de realisatieovereenkomst worden daarnaast afspraken gemaakt over het bekostigen van eventuele toevoegingen die leiden tot een meerwaarde voor de stad en regio.

Wanneer ophogingen, bruggen, etc. noodzakelijk zijn voor een goede ontsluiting dan zullen deze worden opgenomen in de aanvraag voor de waterwetvergunning.

Voorzieningen in Malburgen West blijven bereikbaar per auto, echter vanuit de huidige bewoners van de Praets, het Heuveltje en Meinerswijk bezien, moeten zij omrijden. Een rechtstreekse verbinding tussen Malburgen en Stadsblokken Meinerswijk (voor alleen de huidige en toekomstige bewoners) is niet reëel. De toename van verkeer op de Gelderse Rooslaan leidt dan tot problemen in het kader van de Wet Geluidhinder. Het college zal KondorWessels Projecten verzoeken om het gesprek aan te gaan met ondernemers uit het wijkwinkelcentrum in Malburgen West, met als doel het bezoek aan deze voorzieningen door huidige en toekomstige bewoners te stimuleren.

De bereikbaarheid van de verschillende gebieden uit in het Masterplan is besproken met de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). In het kader van het bestemmingsplan wordt het concept-bestemmingsplan voorgelegd aan de VGGM ter advisering. Bij omgevings-vergunningen (milieu, bouwen) wordt standaard een advies aan VGGM gevraagd.

In de visie van het Masterplan is de ambitie opgenomen om wandelen en fietsen te stimuleren en dat voetgangers/fietsers/kano’s en de pont voorop staan. In het Stedenbouwkundigplan wordt dit uitgewerkt.

In het Masterplan is bij de verschillende ontwikkelgebieden beschreven hoe er met bewoners- en bezoekers parkeren wordt omgegaan en dat aan de vingerende parkeernormen moet worden voldaan. Hoe het gebruik van de auto gereguleerd gaat worden, komt terug in het Stedenbouwkundig plan. Het parkeren voor festivalbezoekers wordt opgelost bij het GelreDome.

Communicatieproces

KondorWessels Projecten is nagekomen wat zij heeft beloofd ten aanzien van het communicatieproces. De stad, belanghebbenden en de politiek van Arnhem zijn actief geïnformeerd en belanghebbenden betrokken bij de ontwikkeling van het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk. Zowel voor- als tegenstanders zijn uitgenodigd. Tijdens het participatieproces heeft Milieudefensie te kennen gegeven geen tijd en

energie in overleg te willen steken. Het is in die zin opmerkelijk dat Milieudefensie aangeeft dat er niets met hun inbreng is gedaan.

Tijdens de gesprekken met geïnteresseerden en belanghebbenden ging het niet alleen om informeren, maar ook participeren: belanghebbenden hebben de ruimte gekregen om hun zorgen en wensen te delen en mee te denken over de voor hun belangrijke thema's. Deze input is steeds in overweging genomen als het paste binnen het uitwerkingskader, financieel haalbaar was en kon leiden tot een verbetering van het plan.

In een proces dat bijna een jaar heeft geduurd, heeft iedereen de gelegenheid gehad om mee te praten. In bijlage 4 'communicatieproces Masterplan SB-MW' dat bij het raadsvoorstel is gevoegd is een logboek van alle communicatiemomenten opgenomen. Zonder hier specifiek op alle verschillen in te gaan, heeft het college vastgesteld dat er een behoorlijke verbeterslag plaatsgevonden heeft in De Eilanden 3.0 ten opzichte van versie 2.0.

Gedurende het planproces was er voor iedereen de gelegenheid stukken in te zien. KondorWessels Projecten opende een informatiecentrum in Meinerswijk waar geïnteresseerden langs kunnen komen voor een gesprek en de actuele stand van het plan kunnen bestuderen. Omdat het steeds om tussenstanden van de plannen ging, zijn geen stukken meegegeven. Dit om te voorkomen dat verschillende versies van het plan in omloop zouden komen.

Zaaknummer: 181777

Zienswijzenrapport Notitie Reikwijdte en Detailniveau Milieueffectrapportage 'Gebiedsontwikkeling Stadsblokken - Meinerswijk'

Inleiding

Voor u ligt het rapport met een samenvatting van de ingediende zienswijze naar aanleiding van de ter inzage legging van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Milieueffectrapportage 'Gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk'.

Voor het ontwikkelgebied Stadsblokken Meinerswijk hebben burgemeester en wethouders het voornemen een nieuw bestemmingsplan op te stellen. Dit voornemen komt voort uit het willen realiseren van de gebiedsvisie Stadsblokken Meinerswijk (vastgesteld in april 2012).

De uitvoering van de Gebiedsvisie is opgesplitst in twee fasen. De uitvoering van de eerste fase is inmiddels voltooid. De tweede fase betreft particulier eigendommen die middels particulier initiatie worden ontwikkeld. Nadere afspraken over de uitwerking van fase 2 van de gebiedsvisie zijn vastgelegd in het Uitwerkingskader fase 2 - gebiedsvisie Stadsblokken en Meinerswijk.

Dit uitwerkingskader (vastgesteld door de gemeenteraad op 19 december 2016) richt zich op de ontwikkeling van Stadsblokken en Meinerswijk. De volgende stap is om voor deze twee dynamische gebieden een Masterplan op te stellen. Het Masterplan zal worden opgenomen in het op te stellen bestemmingsplan 'Gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk' dat de ontwikkeling van Stadsblokken Meinerswijk juridisch-planologisch mogelijk zal maken. Onderdeel van het op te stellen bestemmingsplan is een MER (milieueffectrapport). Het opstellen van een MER voor het bestemmingsplan is verplicht omdat significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden in en rond Arnhem op voorhand niet uitgesloten kunnen worden. Er zal daarom in het MER ook een passende beoordeling worden opgenomen.

De eerste stap in de m.e.r-procedure is deze openbare kennisgeving en het ter inzage leggen van de Notitie reikwijdte en detailniveau Milieueffectrapportage 'Gebiedsontwikkeling Stadsblokken - Meinerswijk'. Deze notitie biedt inzage in de wijze waarop het MER zal worden opgesteld, welke milieucomponenten zullen worden beoordeeld en welke beoordelingscriteria zullen worden gehanteerd.

De Notitie reikwijdte en detailniveau ligt vanaf woensdag 20 september 2017 gedurende vier weken tot en met dinsdag 17 oktober 2017 ter inzage gelegen. Tijdens de ter inzage legging van de notitie is 1 zienswijze ingediend. Het betreft een gezamenlijke zienswijze van Milieudefensie en stichting Kloppend Stadshart. De zienswijze is binnen de hiervoor genoemde termijn ingediend en daarmee - voor wat betreft de termijn van indiening van de zienswijze - ontvankelijk.

Behandeling zienswijze

In dit hoofdstuk is de zienswijze samengevat en van een gemeentelijke reactie voorzien. De zienswijze is in haar totaliteit beoordeeld. Inhoudende dat onderdelen van de zienswijze die niet expliciet worden benoemd wel bij de beoordeling zijn betrokken.

A. Algemeen

Bezwaar 1: Indieners vinden het bijzonder dat KWP zijn zusterbedrijf Aveco de Bondt heeft gevraagd om de MER-rapportage uit te voeren. Dit geeft een schijn van het keuren van het eigen vlees.

Beantwoording:
Het onafhankelijke adviesbureau Witteveen+Bos Raadgevende Ingenieurs B.V. voert het m.e.r. uit in opdracht van Aveco de Bondt.

Bezwaar 2: Indieners geven aan dat er een discrepantie zit tussen de bekendmaking en de NRD voor wat betreft de reikwijdte. Indieners vinden dat het niet meer dan logisch is om de bredere reikwijdte opgenomen in de NRD aan te houden, gelet op het feit dat niet alleen de effecten van de ontwikkeling op de Natura 2000-gebieden onderzocht te worden maar een integrale toetsing voor het gebied Stadsblokken – Meinerswijk en de omliggende gebieden dient plaats te vinden.

Beantwoording:
De reikwijdte die is opgenomen in de NRD wordt aangehouden waarbij de toetsing zich niet beperkt tot de Natura 2000 gebieden. De effecten van de gebiedsontwikkeling van Stadsblokken Meinerswijk op de omgeving worden integraal afgewogen.

Bezwaar 3: In de notitie beschreven beleidsonderdelen van Rijk, provincie en gemeente wordt tot het Uitwerkingskader fase 2 Gebiedsvisie Stadsblokken en Meinerswijk door geen enkele overheid gesproken over woningbouw. Indieners ziet daarom ook geen enkele beleidsmatige grond voor het mogelijk maken van deze woningbouw.

Beantwoording:
De Arnhemse Woonprincipes 2025 zijn door de gemeenteraad vastgesteld op 14 december 2015 en deze Arnhemse woonvisie is met brede participatie uit de stad tot stand gekomen. Deze Woonprincipes vormen de strategische koers die er voor moet zorgen dat Arnhem ook in de toekomst een woonstad blijft waar het voor iedereen aantrekkelijk is om te wonen, te leren, te werken en te leven. Het fundament voor het Wonen in Arnhem ligt in de bestaande woningvoorraad, de transformatiemogelijkheden van gebouwen en een aanvullende nieuwbouwopgave. Hiermee kan meer aanbod gecreëerd worden van levensloopgeschikte woningen en woonvormen in verschillende prijsklassen, in koop en huur. Daarbij streven we met een gezonde mix aan diverse bevolkings-en inkomensgroepen naar prettige, veilige en toegankelijke woon-en leefomgevingen in wijken en buurten.
Met het voorgenomen programma binnen de ontwikkeling van Stadsblokken Meinerswijk wordt bijgedragen aan het realiseren van voldoende woningen met een landelijk karakter en het bevorderen van de woningdifferentiatie. Dit past volledig in het woonbeleid van de gemeente Arnhem, zoals vastgelegd in de Woonprincipes 2025.

Bezwaar 4: In de notitie wordt beschreven dat voor dit gebied nationaal belang 7 en 9 van kracht zijn. Indieners constateren, de SVIR lezend dat ook nationaal belang 8, 10, 11 en 12 van kracht zijn.

Beantwoording:
In de NRD is bedoeld aan te geven dat belangen 7 en 9 specifiek voor Stadsblokken Meinerswijk van toepassing zijn. Hierbij is ook nationaal belang 10 vermeld in de NRD: “Nationaal belang 10 is van toepassing vanwege de aanwezigheid van een archeologisch monument`. De andere aangehaalde belangen (8 en 11) gaan over milieukwaliteit en natuurontwikkeling, die belangen zijn generiek van

toepassing, ook op Stadsblokken Meinerswijk. Belang 12 gaat over het behoud van ruimte voor militaire terreinen en activiteiten. Dat belang is hier niet van toepassing.

Bezwaar 5: Indieners achten het genoemde aantal woningen in de NRD in strijd met de eerder gedane uitspraken (250 tot 350 woningen) tijdens de presentatie van het plan Eilanden 2.0 en tijdens de referendumperiode.

Beantwoording:
Onderdeel van het programma voor Stadsblokken Meinersweijk, dat als zodanig in het MER wordt onderzocht, is 80 woningen op Meinerseiland en 350 woningen in Stadsblokken. Dit past binnen de kaders welke het Uitwerkingskader fase 2 gebiedsvisie stelt en dit wordt ook in het nieuwe bestemmingsplan gehanteerd. Tijdens de referendumperiode zijn geen woningaantallen genoemd; alleen m^2 footprint en bouwhoogtes zijn toen vermeld.

Bezwaar 6: In de NRD staat beschreven dat maximaal 60.000 m^2 programma gerealiseerd mag worden (nieuw en bestaand programma), waarvan 20.000 m^2 uit bebouwing mag bestaan. Indieners willen graag weten of ook de bestaande bebouwing op de Praets, Heuveltje en soortgelijke locaties binnen het programma van 60.000 m^2 vallen.

Beantwoording:
In de gebiedsvisie zijn de programmakamers aangegeven als **witte** vlakjes op de gebiedsvisiekaart (ook opgenomen als afbeelding 3.1 in de NRD). Het te realiseren programma (nieuwe + bestaande bebouwing inclusief alle buitenruimte en gecultiveerde openbare ruimte zoals wegen en parkeren) mag niet meer zijn dan het oppervlak van deze witte vlakken; samen: 60.000 m^2. Het Heuveltje en De Praets zijn in de gebiedsvisie grijs gekleurd en niet als programmakamer aangewezen en vallen dus niet binnen de 60.000 m^2.

B. Alternatieven

Bezwaar 7: In paragraaf 3.4 van de NRD wordt gesteld dat het huidige voorliggende Masterplan het enig mogelijk alternatief is voor het ontwikkelen van het gebied. Indieners willen de gemeente erop wijzen dat er op zijn minst twee andere alternatieven mogelijk zijn, te weten autonome ontwikkeling van het gebied of de verdere uitwerking van het plan van Kloppend Stadshart. Dit plan neemt de Gebiedsvisie 2012, de rivierfunctie en de natuur- en cultuurwaarden als basis. Vanuit deze basis voegt ze duurzame, toekomstbestendige publieke functies toe die gezamenlijk een duurzaam financieel beheer van het gebied mogelijk maken. Woningbouw of verstedelijking van Stadsblokken-Meinerswijk is in dit plan niet nodig om tot een sluitende business case te komen. Om tot een correcte afweging te komen in de MER, verzoeken indieners de gemeente om deze twee alternatieven mee te nemen als alternatieven.

Beantwoording:
De gemeente heeft met initiatiefnemer KWP een intentieovereenkomst en hoofdlijnen akkoord afgesloten om te komen tot een Ruimtelijk Plan. Het MER maakt onderdeel uit van dit nieuwe bestemmingsplan Gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk dat het beoogde programma uit het Masterplan juridisch-planologisch mogelijk gaat maken. Binnen de reikwijdte van het MER is het Masterplan het alternatief voor ontwikkeling van het gebied.

C. Gebruiksfase

Bezwaar 8: In de paragraaf gebruiksfase lijkt de MER zich alleen te richten op een andere afwikkeling van het verkeer. Indieners verzoeken de gemeente om in de gebruiksfase de reikwijdte te verbreden en het beoordelingskader integraal toe te passen voor de nieuwe en bestaande functies in Stadsblokken-Meinerswijk en de omliggende gebieden.

Beantwoording:
In het MER worden de milieueffecten van de voorgenomen activiteit (gebiedsontwikkeling Stadsblokken Meinerswijk) en de verschillende alternatieven beschreven. Daarbij wordt het beoordelingskader integraal toegepast voor de nieuwe en bestaande functies in Stadsblokken Meinerswijk en het omliggende gebied.

Bezwaar 9: Indieners constateren dat alleen enkele van de in het Masterplan genoemde verkeersafhandelingsscenario's in de MER beschouwd worden. Indieners verzoeken de gemeente om alle voorgestelde verkeersafhandelingsscenario's, mee te nemen en de effecten en consequenties hiervan op een kwantitatieve en kwalitatieve manier te beschrijven voor het gebied Stadsblokken-Meinerswijk en het omliggende gebied.

Beantwoording:
In het MER zullen de twee hoofdrichtingen van een nieuwe ontsluiting (oostelijk en westelijk) worden onderzocht op hun effecten, zowel kwantitatief als kwalitatief. Dit zijn de onderscheidende verkeersafhandelingsscenario's; mede op basis van de resultaten van het MER-onderzoek zal in het bestemmingsplan een keuze voor een definitieve ontsluiting worden vastgelegd.

D. Aanlegfase

Bezwaar 10: Indieners constateren dat in de aanlegfase de MER zich voor wat betreft de hoogwatergeul focust op het aspect stikstofdepositie. Verzocht wordt aan de gemeente om in ieder geval de volgende aspecten in de beschouwing mee te nemen:

- **Het door de aanleg van een nieuwe nevengeul voor een woonwijk, opsouperen van alternatieven voor een mogelijk toekomstige dijkversterking;**
- **De effecten op water, bodem, land, natuur en mens en de landschappelijke gevolgen van het hergebruiken van de grond die vrijkomt in Stadsblokken-Meinerswijk en/of in andere gebieden;**
- **De kwalitatieve effecten op verstoring van natuurwaarden, natuurdoeltypen en voorkomende rode lijstsoorten;**
- **Kwantitatieve en kwalitatieve effecten op het grond- en oppervlaktewater. Hierbij wordt onder andere gedacht aan de effecten die het verbinden van de plas van Bruil met de Rijn heeft op het grondwatersysteem in de Veluwezoom en de Arnhemse stadsparken.**

Beantwoording:
Al deze aspecten zullen in de verschillende thema's in het MER (natuur, water, bodem) aan de orde komen.

E. Beoordelingskader

Bezwaar 11: Het beoordelingskader geeft indieners in de basis het gevoel dat er op een degelijke manier getoetst gaat worden. Wel verzoeken indieners de gemeente een aantal onderdelen toe te voegen aan het beoordelingskader. De onderdelen die benoemd worden, zijn de onderdelen die indieners op dit moment missen. Daarnaast zijn bij sommige onderdelen vragen over wat de gemeente in ieder geval gaat beschouwen.

Ecologie:

1. **Indieners gaan ervan uit dat naast verstoring ook de achteruitgang en het verdwijnen van natuurwaarden, natuurdoeltypen en rode lijst soorten beschreven wordt;**
2. **Indieners gaan ervan uit dat niet alleen getoetst wordt op ruimtebeslag, stikstofdepositie, geluid, maar ook op andere verstorende effecten zoals intensivering van betreding, intensivering van het aantal huisdieren en meer licht.**

Beantwoording:
Als er mogelijk sprake is van 'achteruitgang en het verdwijnen van natuurwaarden, natuurdoeltypen en rode lijst soorten' dan wordt dit beschreven. Hierbij wordt niet specifiek ingegaan op natuurdoeltypen, maar wel op habitattypen en de individuele beschermde soorten. Daarnaast worden de kwalitatieve effecten ook in ogenschouw genomen. Er wordt ingegaan op de effecten van de intensivering van het gebruik op de bestaande natuurwaarden, zoals toename in huisdieren en intensiever gebruik door recreatie.

Bodem:

1. **Indieners gaan ervan uit dat de gemeente in ieder geval de effecten op water, bodem, land, natuur en mens toetst, bij een hergebruik van het in het gebied uitkomende (vervuilde) grond.**

Beantwoording:
De effecten van hergebruik van grond worden in het MER nader onderzocht en beoordeeld.

Water:

1. **Indieners vragen de gemeente een kwantitatieve analyse van het oppervlaktewatersysteem toe te voegen;**
2. **Indieners gaan ervan uit dat bij een significante verandering van de oppervlakte- en/of grondwaterkwaliteit ook een kwantitatieve beoordeling wordt gedaan;**
3. **Indieners gaan ervan uit dat bij waterveiligheid, deze kwantitatief en kwalitatief getoetst wordt op Rijn systeemniveau en kwalitatief beschouwd wordt op het vlak van hoogwaterveiligheid en evacuatiemogelijkheden;**
4. **Indieners vragen de gemeente om ook de consequenties van de meest recente klimaatscenario's en neerslagstatistieken op de te verwachten hoogwaterstanden in de Rijn, de uiterwaard Stadsblokken-Meinerswijk in het algemeen en zijn mogelijke toekomstige bewoning in het bijzonder mee te nemen in de toetsing;**

Beantwoording:
Binnen het thema water in het MER worden deze analyses en beoordelingen meegenomen, waarbij de nu geldende wetgeving en normering wordt gehanteerd.

Verkeer:

1. **Indieners gaan ervan uit dat de gemeente in ieder geval naast autobewegingen ook fiets-, wandel- en andere bewegingen in de beschouwing toevoegt en deze toetst op verkeersveiligheid maar ook op effecten op de omgeving en het milieu. Hierbij wordt gedacht aan bijvoorbeeld de fiets- en wandelpaden in de natuurgebieden;**
2. **Indieners gaan ervan uit dat de gemeente minimaal alle – in het Masterplan genoemde - scenario's voor (auto) verkeer afhandeling kwantitatief toetst op verkeersveiligheid, maar ook op effecten voor de omgeving.**

Beantwoording:
Binnen het thema verkeer in het MER worden ook de fiets-, wandel- en andere bewegingen beschouwd en getoetst op verkeersveiligheid en overige effecten op de omgeving. Ten aanzien van de autoverkeersontsluiting wordt verwezen naar de beantwoording bij bezwaar 9.

Geluid:

1. **Indieners gaan ervan uit dat de gemeente kwantitatief inzichtelijk maakt welke geluidsniveaus de blijvende en nieuwe publieke functies hebben en op welke manier deze interveniëren met de geplande woningen. Hierbij denken indieners bijvoorbeeld aan het aangeven van de geluidscontouren van het evenemententerrein, de stadsblokkenwerf en het watersportcentrum in relatie tot de geplande woningen.**

Beantwoording:
De kwantitatieve berekeningen van de belastingen op de geplande woningen worden opgenomen in het geluidonderzoek dat bij het bestemmingsplan hoort. Binnen het thema geluid worden in het MER, met name bij het onderdeel cumulatie, de geluideffecten van de bestaande functies (evenemententerrein, stadsblokkenwerf, watersportcentrum) nader onderzocht.

Licht:

1. **Indieners gaan ervan uit dat de gemeente in ieder geval ook kwalitatief toetst op de effecten van de toename van verlichting.**

Beantwoording:
Binnen het thema natuur wordt in het MER onderzocht of sprake is van effecten door verlichting

Externe veiligheid:

1. **Indieners gaan ervan uit dat de gemeente – naast de eerder genoemde evacuatiemogelijkheden - in ieder geval ook de relatie tussen scheepvaart veiligheid richtlijnen en woningbouw meenemen.**

Beantwoording:
Scheepvaartveiligheid in relatie tot de woningbouw wordt in het MER beoordeeld binnen het thema water.

Landschap:

1. **Indieners vragen de gemeente om in ieder geval ook kwalitatief de algehele effecten op het landschap te beschouwen, wanneer het totale plan en een van de (auto)verkeerscenario's wordt uitgevoerd.**

Beantwoording:
De effecten op het landschap worden kwalitatief beschouwd in het MER.

F. Effectbeoordeling

Bezwaar 12: Indieners vragen de gemeente een integrale effectbeoordeling uit te voeren en niet alleen mitigatie en compensatie als maatregelentypen te gebruiken, maar bij significant negatieve effecten ook in te zetten op de maatregelentypen adaptie, ontwikkeling heroverwegen of niet ontwikkelen.

Beantwoording:
De integrale effectbeoordeling zal in het MER leiden tot een advies over mogelijk in te zetten maatregeltypen, afhankelijk van de resultaten van het onderzoek naar de optredende effecten. Nu er nog geen resultaten bekend zijn, is er ook geen uitspraak te doen over de mogelijke maatregelentypen.

G. Vervolg planproces

Bezwaar 13: Indieners geven aan dat onzorgvuldig genomen of onjuiste inrichtingskeuzes kunnen ertoe leiden dat bepaalde functies en van nationaal geachte belangen en waarden, te niet gedaan worden. Indieners vragen bij kennisleemten pas tot verdere planvorming en uitvoering van het plan over te gaan op het moment dat aanvullende kennisvergaring en monitoring heeft aangetoond dat deze belangen en waarden niet in het geding zijn.

Beantwoording:
De leemten in kennis worden in het MER inzichtelijk gemaakt waarbij tevens een advies wordt opgenomen hoe in de verdere planvorming met deze leemten omgegaan kan worden, bijvoorbeeld door nader onderzoek of monitoring waardoor een zorgvuldige belangenafweging kan worden gemaakt.

Titel/onderwerp: # Masterplan Stadsblokken Meinerswijk en coördinatiebesluit

Raadsadviseur: E. Dirksen Telefoonnr: 3774712 elsebee.dirksen@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Ilja Jansen
Portefeuillehouder:	R.König	Telefoonnr:	377 4570
		E-mailadres:	Ilja.jansen@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief/Meningsvormend		

Toelichting

Voorstel
Het college vraagt de raad het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk vast te stellen.
Het Masterplan beschrijft de opgave, de visie en de keuzes op hoofdlijnen voor de vier ontwikkelgebieden: Natuurgebied Meinerswijk, Meinerseiland, Haven van Van Workum en de ASM Haven.
Tevens wordt de raad gevraagd een coordinatiebesluit te nemen opdat de besluiten die nodig zijn voor de realisatie van het plan geluiktijdig in procedure kunnen worden gebracht.

Voorgeschiedenis/Inleiding
Op 16 december 2016 heeft de raad het 'Uitwerkingskader fase 2 Gebiedsvisie Stadblokken Meinerswijk vastgesteld, nadat op 30 november 2016 een referendum over dit raadsvoorstel werd gehouden.
Deel van uw besluit was dat een concreet ruimtelijk plan moet aantonen dat de doelstellingen van de gebiedsvisie daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd binnen de vastgestelde kaders.
Dat concrete ruimtelijke plan ligt nu voor in de vorm van Het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk.

Proces
Het Masterplan is in opdracht van Kondor Wessels opgesteld. Conform afspraak is een onafhankelijk kwaliteitsteam ingesteld dat toeziet op de kwaliteit van deze gebeidsontwikkeling. Het kwaliteitsteam heeft positief geadviseerd en enkele punten meegegeven voor het vervolgproces. Zo vragen zij aandacht (…) *voor het feit dat de gebruikelijke eisen, regels of normen anders, creatiever, toekomstgericht ingezet moeten worden Omdenken is nodig om dit gebied niet alleen op papier vernieuwend te laten zijn maar ook in werkelijkheid."*
Het college is van mening dat het masterplan past binnen de Uitwerkingskaders die op 16 december 2016 door de raad zijn vastgesteld.

Coördinatieregeling
Op basis van artikel 3 van de Wro (Wet ruimtelijke ordening) heeft de gemeente de mogelijkheid om alle besluiten die nodig zijn voor de realisatie van een project zoals het Masterplan gelijktijdig in procedure te brengen. Hiervoor is een expliciet besluit van de raad noodzakelijk.

Kanttekeningen
Op dit moment is nog niet bepaald welke mix van woningen exact gerealiseerd zal worden. Voordat het ontwerpbestemmingsplan kan worden vastgesteld moet hierover meer duidelijkheid komen.
Bewoners hebben aandacht gevraagd voor de ontsluiting van het gebied, met name voor auto's. De in het plan opgenomen varianten zullen in het kader van de Milieu Effect

	Rapportage beoordeeld worden. **Finnancien** Voor de gemeente zijn aan de realisatie van het Masterplan geen financiële consequenties verbonden. **Vervolg** Nadat het Masterplan en de coördinatieregeling zijn vastgesteld, wordt het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan opgesteld en de stedenbouwkundige en landschappelijke deelplannen uitgewerkt. Met KondorWessels is overeengekomen dat de gemeente Arnhem een deel van de gronden in het gebied in erfpacht krijgt op het moment dat het bestemmingsplan ter inzage wordt gelegd. Als het bestemmingsplan onherroepelijk is zal KondorWesselsProjecten de percelen die binnen het Gelders Natuur Netwerk liggen 'om niet' overdragen aan de gemeente. **Planning** Als de besluitvorming over het Masterplan in december 2017 wordt afgerond, kan het ontwerp bestemmingsplan in februari 2018 ter inzage worden gelegd. Afhankelijk van de zienswijzen kan het bestemmingsplan vervolgens in juni of september aan de raad worden aangeboden. **Informatieve behandeling 4 december** Tijdens de informatieve behandeling op 4 december hebben acht personen gebruikgemaakt van hun inspraakrecht. *[De inspraakreacties zijn toegevoegd aan de stukken].* De wethouder heeft toegezegd de raad een memo te sturen waarin hij de door de insprekers opgeworpen vragen, schriftelijk zal beantwoorden.
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.
Spreekrecht publiek	Nee
Behandeladvies	*Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld.* U bent in de gelegenheid informatieve vragen te stellen aan de portefeuillehouder. Na afronding van de informatieve fase wordt gestart met de meningsvormende fase. Deze fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.
Bijlagen	

Raadsvoorstel Masterplan Stadsblokken Meinerswijk en coördinatiebesluit			
Bijlage 1: Aanbevelingsbrief Masterplan Stadsblokken Meinerswijk, 7 nov 17			
Bijlage 2: Masterplan Stadsblokken Meinerswijk, 7 november 2017			
Bijlage 3: Advies Q-team Masterplan Stadsblokken Meinerswijk 7 november 17			
Bijlage 4: Communicatieproces Masterplan Stadsblokken Meinerswijk 7 nov 17			
Bijlage 5: Memo betaalbare woningbouw, 7 november 2017			
Verslagen van gehouden overleggen (zie bijlage 4)			
Vastgestelde Uitwerkingskader fase 2 Gebiedsvisie Stadsblokken Meinerswijk 16 dec 2016			
Behandelresultaat informatieve behandeling op 4 december			

Concept motie “Maatschappelijke functies leidend”

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 18 december 2017, ter behandeling van het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk

Constaterende dat

- Op 19 december 2016 de raad heeft ingestemd met het uitwerkingskader Stadsblokken Meinerswijk;
- Bij het uitwerkingskader ook de motie “geen woningbouw, zonder cultuur en recreatie” is aangenomen;
- Het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk een verdere uitwerking hiervan is.

Overwegende dat

- In het Masterplan de maatschappelijke functies (recreatie, cultuur, educatie) nog niet ver zijn uitgewerkt, los van de bestaande functies en wat horeca;
- Op dit moment de invulling op het gebied van deze maatschappelijke functies onduidelijk is;
- In het hoofdlijnenakkoord wel hard is geregeld dat bij (deels) niet doorgaan van commerciële functies de maatschappelijke presentaties ook (deels) geschrapt worden, maar dat partijen in overleg treden als maatschappelijke prestaties niet uitgevoerd kunnen worden;
- Woningbouw onderdeel is van de functiemix en maatschappelijke functies leidend dienen te zijn, zowel qua realisatie als bij het samenvoegen van functies (in verband met milieuzones e.d.);

Verzoekt het college om:

- In het ontwerpbestemmingsplan een duidelijk onderscheid te maken tussen commerciële functies en maatschappelijke functies, zodat duidelijk is hoe de verdeling tussen deze functies is;
- Bij het ontwerpbestemmingsplan duidelijkheid te geven over welke maatschappelijke functies gerealiseerd worden en als deze nog niet bekend zijn welke stappen gezet gaan worden om deze alsnog te realiseren.

Fractie PvdA
Eric Greving

Concept motie “maximale oppervlakte Stadsblokken Meinerswijk”

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 18 december 2017, ter behandeling van het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk

Constaterende dat

- Op 19 december 2016 de raad heeft ingestemd met het uitwerkingskader Stadsblokken Meinerswijk;
- Het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk een verdere uitwerking hiervan is.

Overwegende dat

- In het uitwerkingskader Stadsblokken Meinerswijk staat: “In de gebiedsvisie zijn de programmakamers aangegeven als witte vlakjes op de visiekaart. Het te realiseren programma (nieuwe + bestaande bebouwing inclusief alle buitenruimte en gecultiveerde openbare ruimte zoals wegen en parkeren) mag niet meer zijn dan het oppervlak van deze witte vlakken; samen: 60.000 m^2”.
- Daarnaast in het uitwerkingskader staat: “Maximaal een derde van de oppervlakte van het te realiseren programma mag uit bebouwing bestaan (footprint)”. Dit is 20.000 m2.
- In het Masterplan staat “Het totaal nieuw te realiseren gebouwd programma (in bestaande en nieuwe bebouwing) voor Stadsblokken en Meinerseiland , is 20.000 m2 footprint;”
- Bovenstaande betekent dat de totale bebouwing voor functies die onderdeel maken van de nieuwe plannen in het Masterplan in zowel bestaande als nieuwe bebouwing maximaal 20.000 m2 is;
- Dit concreet betekent dat bestaande bebouwing die behouden blijft op Meinerseiland ten behoeve van maatschappelijke functies meegerekend wordt;
- Dit concreet betekent dat de bestaande hallen in de Haven van Workum die behouden blijven meegerekend worden, aangezien hier weliswaar de functie niet wijzigt, maar de hal wel onderdeel is van de uitwerking van het plan;
- Dit concreet betekent dat de hal van de Stadsblokkenwerf niet meegerekend wordt, aangezien dit een bestaand gebouw is, waarvan de functie niet wijzigt en de stadsblokkenwerf verder ook geen onderdeel uitmaakt van de uitwerking van de plannen.
- Het Uitwerkingskader Stadsblokken Meinerswijk leidend moet zijn, enerzijds om de kwaliteit te waarborgen, anderzijds om betrouwbaar te blijven richting bewoners en geïnteresseerden;

Verzoekt het college om:

- Om bij het ontwerpbestemmingsplan de teksten uit het Uitwerkingskader Stadsblokken Meinerswijk en het Masterplan te volgen en uit te gaan van maximaal 20.000 m2 oppervlakte bebouwing;
- Hierbij bestaande bebouwing die onderdeel is van de uitwerking in het Masterplan mee te rekenen.

Fractie PvdA
Eric Greving

Concept motie “Water in Stadsblokken Meinerswijk”

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 18 december 2017, ter behandeling van het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk

Constaterende dat

- Op 19 december 2016 de raad heeft ingestemd met het uitwerkingskader Stadsblokken Meinerswijk;
- Het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk een verdere uitwerking hiervan is.

Overwegende dat

- Veel geïnteresseerden in de plannen zorgen hebben uitgesproken over de waterveiligheid in het gebied;
- In 1995 het gebied bij de extreem hoge waterstanden onder water is gelopen;
- Deze situatie uit 1995 voor veel inwoners een belangrijke referentie is voor de risico’s in het gebied;
- Er nu nog meer bewoners zullen komen, meer werknemers en meer bezoekers, waardoor waterveiligheid een belangrijk argument is;
- Rijkswaterstaat bij het aanvragen van de watervergunning de plannen zal toetsen op het gebied van waterveiligheid;
- Dit een juridische toets is op basis van de huidige wetgeving en beleid;
- Inmiddels ook duidelijk is dat nieuwe klimaatmodellen een ander beeld geven, waardoor er straks een grotere afvoer door de Rijn nodig is;
- Dat op dit moment niet duidelijk is wat de gevolgen hiervan zullen zijn voor Stadsblokken Meinerswijk;
- Dat wel met meerdere scenario’s op het gebied van waterveiligheid gewerkt kan worden;
- Dat een goede informatievoorziening over waterveiligheid veel zorgen zal kunnen wegenemen, zowel bij bestaande gebruikers als bij nieuwe gebruikers.

Verzoekt het college om:

- Bij het ontwerpbestemmingsplan een notitie te voegen, waarin, in begrijpelijke taal, de maatregelen die genomen zijn, worden omgeschreven, als ook de gevolgen en risico’s hiervan voor de verschillende relevante deelgebieden;
- In deze notitie ook in te gaan op mogelijk scenario’s met hogere waterstanden en de gevolgen hiervan voor Stadsblokken Meinerswijk;
- Als bij verdere uitwerking van de plannen maatregelen genomen worden die gevolgen hebben voor de waterveiligheid (bijvoorbeeld het verhogen van een weg, maar ook de dijkversterking van de Malburgse dijk) dit verwerken in de notitie.

Fractie PvdA
Eric Greving

WIJKPLATFORM MALBURGEN WEST
STADSBLOKKEN MEINERSWIJK

MFC De Spil
Lupinestraat 12
6841 GD Arnhem
w.petersen@rijnstad.nl
www.malburger.nl

Aan: Gemeenteraad Arnhem
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

Cc: KWP
TLO Malburgen

Betreft: Reactie Memo beantwoording vragen inzake raadsbehandeling Masterplan Stadsblokken Meinerswijk

Arnhem: 15 december 2017

Geachte leden van de Raad,

Op 23 november 2017 heeft het Wijkplatform Malburgen West Stadsblokken Meinerswijk een advies uitgebracht over het Masterplan en tevens heeft Marieke van den Heuvel namens het Wijkplatform en de Werkgroep Gelderse Rooslaan tijdens de vergadering van 4 december 2017 ingesproken.

In het advies en het inspreken zijn verschillende vragen gesteld. Wethouder König heeft namens het college een groot aantal vragen beantwoord in de memo aan de raadsleden. Echter een aantal vragen van het Wijkplatform zijn niet beantwoord of te impliciet en daarom komen we daar in deze brief nogmaals op terug.

- Op bladzijde 15 van de memo staat dat de oplossingen om de verkeerstromen goed af te wikkelen en die primair nodig zijn voor de ontwikkeling van het gebied betaald zullen worden door KondorWessels Projecten. Uit de beantwoording blijkt niet of een fietsbrug of -tunneltje van de kruising van het Rijnwaalpad met de Eldensedijk primair is. Wij zijn van mening dat dit het geval is.
- Ook hebben wij aangegeven dat de langzaam verkeersbrug tussen Stadsblokken en Malburgen West (blz. 37 van het Masterplan) essentieel is voor de verbinding tussen deze delen. Dus ook primair nodig is. In de beantwoording van wethouder König wordt hier helemaal niet op in gegaan. Wij blijven van mening dat dit betaald dient te worden door KondorWessels Projecten en niet afhankelijk wordt gesteld of de gemeente hier wel of geen geld voor over heeft.
- Het fietspad over de doorlaatbrug is van zeer slechte kwaliteit en lijkt nu niet meegenomen te worden in de opties t.b.v. langzaam verkeersontsluiting Stadsblokken Meinerswijk richting Malburgen West. Wij zijn van mening dat dit ook onderdeel is van de primaire ontsluiting en dus betaald moet worden door KWP of dat nu duidelijk besloten wordt dat de gemeente dit voor haar rekening neemt.
- Uit de beantwoording blijkt dat een rechtstreekse verbinding tussen Malburgen en Stadsblokken Meinerswijk niet reëel is. Betekent dit dat onze vraag om een creatieve oplossing niet nader uitgewerkt gaat worden?
- Ook wordt niet ingegaan op onze opmerkingen over fietsaansluiting en fietsenstalling bij evenemententerrein en strand i.v.m. overlast op de John Frostbrug. Dit dient wel opgelost te worden, zodat overlast wordt voorkomen. Ook dit hoort bij de primaire ontsluiting.
- In het Masterplan staan ook suggesties voor de invulling van het strand (bladzijde 109). Onder andere een strandpaviljoen en sportmogelijkheden. Hieruit en uit de antwoorden van de wethouder blijkt niet of deze voorzieningen gerealiseerd worden door KWP of wordt dit ook overgelaten aan de gemeente?
- Uit de beantwoording blijkt verder dat het parkeren van auto's van festivalbezoekers wordt opgelost bij het GelreDome. Dit is wel een heel gemakkelijke oplossing, want bij activiteiten in GelreDome (voetbalwedstrijden en evenementen) is Malburgen West de grootste parkeerplaats met de daarbij behorende overlast. Dus nu komt daar ook nog het parkeren voor evenementen in Stadsblokken bij, want ook deze bezoekers zoeken de oplossing voor parkeren zo dicht mogelijk bij het evenemententerrein. Dit is absoluut niet acceptabel.

- Er zijn veel vragen gesteld over de waterveiligheid voor de bewoners in het gebied. Uit de beantwoording blijkt niet dat deze zorg op dit moment wordt weggenomen. Dit wordt mede afhankelijk gesteld van individuele gesprekken, die KWP met bewoners gaat voeren. Het Wijkplatform is van mening dat de maatregelen, die genomen moeten worden eerst bekend moeten zijn voordat het Masterplan wordt goedgekeurd.
- Tenslotte blijven wij van mening dat er openbaar moet zijn wat de "bruidsschat" van KWP is voor de bewoners van Arnhem, omdat anders niet te toetsen is of het uitgangspunt dat er bij de realisatie van het Masterplan geen kosten bij de gemeente Arnhem komen te liggen.

Met vriendelijke groeten,
namens het Wijkplatform Malburgen West Stadsblokken Meinerswijk en de Werkgroep Gelderse Rooslaan,

Marieke van den Heuvel

Aan: **Gemeenteraad Arnhem en fractievolgers**
Van: **Bewonersplatform Stadsblokken Meinerswijk**

Datum: **16 december 2017**
Betreft: **verzoek tot uitstel besluitvorming over Masterplan zodat een zorgvuldige afweging kan plaatsvinden**

Geachte raadsleden,

In navolging van onze brief d.d. 2 december j.l. sturen wij u nogmaals een brief omdat wij erg bezorgd zijn over de mogelijk te snelle en onzorgvuldige besluitvorming over het masterplan.

Net als in de brief van het Wijkplatform Malburgen West Stadsblokken Meinerswijk d.d. 15 december (die wij overigens volledig onderschrijven) zijn wij van mening dat onze vragen niet of niet voldoende transparant onderbouwd zijn beantwoord in het Memo van de wethouder aan de raad. Daarbij gaat het om zaken als financiële onderbouwing (niet openbaar terwijl dat wel wordt gevraagd Stichting Kloppend Stadshart), daadwerkelijke vierkante meters bebouwing volgens het Masterplan, (extra) kosten infrastructurele werken, meldingsplicht over risico's van huis bouwen en kopen in de uiterwaarden die wettelijk ligt bij gemeente ipv KWP (die partij is na verkoop namelijk uit beeld) en tot slot het vinden van extra geld dat zou leiden tot minder bebouwd programma. Verder hebben wij ook geen antwoord gekregen op de zorg die wij geuit hebben over de rol van de gemeente: gemeente neemt geen onafhankelijke positie in, verantwoordelijk ambtenaar lijkt lid van KWP team ipv een onafhankelijk controleur van de processen en algemeen belang. Hierdoor hebben wij als bewoners het gevoel dat ons belang niet serieus genomen wordt.
Onze vragen zijn verwoord als vragen en zorgenpunten in voornoemde brief, maar ook refereren wij hier aan de vragen die bewoners Petra Eijkelkamp en Reanda van Duinen hebben gesteld in hun inspreekteksten op 4 december j.l.

Daarnaast moeten wij constateren dat op p.13 sprake is van een ernstige omdraaiing van de waarheid. De bewoners hebben absoluut niet gevraagd om een bouwblok/flat aan de zuidkant van de Stadsblokkenweg. Wat toen besproken is, is het feit dat de bebouwing het liefst geconcentreerd zou moeten worden ipv verder het gebied in, met inachtneming van voldoende afstand van de Haven van Coers en de Stadsblokkenwerf o.a. ivm privacy en cirkels t.a.v. geluidsoverlast. Hoe de bebouwing op de Stadsblokken is gesitueerd beantwoord daar maar deels aan en wij beschouwen het niet als wenselijk dat een deel van het stuk grond aan de zuidkant van de Stadsblokkenweg met de bestemmingen 'groen/natuur' en 'wateruitloopgebied' bebouwd gaat worden.

Wij vinden dat de gemeente medeverantwoordelijk is voor het plan, inclusief de wateropgave. Daarom kan zij niet besluiten over een masterplan als er op het gebied van de wateropgave nog fouten zitten (waar de feiten rond rivierkundige berekeningen niet kloppen of nog onduidelijk zijn) (zie e-mail KWP in bijlage) en dat het zo voor de huidige bewoners nog niet duidelijk is wat het voor consequenties heeft voor hen.
Die wateropgave en rivierkundige berekeningen zouden vóór de vaststelling van het Masterplan met ons besproken worden en dat is nu dus niet doorgegaan omdat ze hun cijfers niet kloppend hadden!
Daarnaast wordt er een onzalig plan voor een dijk om het heuveltje geopperd door KWP en W&B waar de bewoners niet op zitten te wachten, maar puur om de nadelige gevolgen voor hen tegen te houden. Dat druist ook in tegen het 'versterken van het landschappelijke karakter van 't Heuveltje en De Praets zoals vastgesteld in de gebiedsvisie en uitwerkingskader'. Een dijk versterkt dit niet maar zwakt het juist af.

Wij willen tot slot dat er rekening gehouden wordt met toekomstbestendige scenario's (17.000 m3 en 18.000m3). Er moet, als het gaat om de voor de gehele Arnhemse samenleving zeer belangrijke uiterwaarden, niet alleen aan korte termijn gedacht worden, maar ook aan de toekomst op middellange en lange termijn.

De gehele gang van zaken past goed in de “Arnhemse bestuurscultuur” zoals die ook beschreven is door professor Frissen. Het plan moet zo snel mogelijk door de raad worden gedrukt. Snelheid gaat daarbij boven zorgvuldigheid. Dat terwijl er evidente nadelen zijn voor de huidige bewoners van het gebied.

Gezien bovenstaande punten verzoeken wij u als raad om a.s. maandag geen besluitvorming te doen over dit Masterplan maar af te wachten tot dat alle feiten bekend en transparant onderbouwd zijn.

Namens het bestuur van Bewonersplatform Stadsblokken-Meinerswijk,
Petra Lettink

BIJLAGE: e-mail van KWP d.d. 13 december 2017

-------- Doorgestuurd bericht --------
Onderwerp: 2e informatieavond water gaat VANAVOND NIET DOOR!
Datum: Wed, 13 Dec 2017 16:30:07 +0000
Van: Heijenk, Elly <eheijenk@kwp.nl>
Aan: Sjonnie Eggink <sjonnie.eggink@gmail.com>
CC: Nijenhuis, Roy <rnijenhuis@kwp.nl>

Goedenavond,

De 2e informatieavond over water die vanavond stond gepland, gaat **NIET** door. We hebben een rekenfout gemaakt.
Deze avond was specifiek bedoeld voor het geven van juiste cijfers. Op de valreep is een fout ontdekt, waardoor we niet de juiste cijfers en effecten kunnen laten zien.
We betreuren dit enorm, maar zien geen andere optie omdat we jullie van de juiste informatie willen voorzien.
De avond wordt naar alle waarschijnlijkheid verplaatst naar woensdag 20 december a.s., hierover nemen we nog contact met u op.

Excuses hiervoor!

Wilt u het ook voortzeggen? We doen ons best om iedereen op tijd te bereiken, maar het is fijn als u hierin uw medewerking wilt tonen.

Met vriendelijke groet,
KondorWessels Projecten

Elly Heijenk
Secretaresse

Betreft: Beantwoording vragen inzake raadsbehandeling Masterplan Stadsblokken Meinerswijk.

Geachte wethouder König, raadsleden en fractievolgers.

Met deze brief wil ik reageren op de memo opgesteld door wethouder Ron König d.d. 08-12-2017.

Ik heb op 29-10-2017 een persoonlijke mail aan wethouder Ron König gestuurd en tevens heb ik tijdens mijn inspraak d.d. 04-12-2017 vragen gesteld.

Mijn vraag aan u was of u het kenbaar maakt voor de eventueel toekomstige bewoners, dat zij nergens op terug kunnen vallen als zij waterschade krijgen door hoogwater? Zij zijn zelf verantwoordelijk en geen verzekering dekt deze schade.

Hier heb ik nog geen duidelijk antwoord op gekregen. In de memo staat dat KWP de mensen gaat informeren maar zij hebben geen meldingsplicht en zijn na eventuele realisatie van het plan verdwenen. Is de gemeente verplicht dmv meldingsplicht om de eventueel toekomstige bewoners die buitendijks gaan wonen te informeren over dit gevaar?

Ik heb ook tijdens mijn inspraak vragen gesteld dat het voor ons huidige bewoners niet slechter mag worden door het Masterplan in verband met het hoge water zoals 1995. Hier heb ik nog geen duidelijkheid over omdat KWP en het bureau Witteveen en Bos de berekeningen nog niet op orde hebben. De bijeenkomst Wateropgaaf afgelopen woensdag 13 december jl. werd op het laatst afgezegd door KWP met de mededeling dat de berekeningen die zij moeten maken ivm hoge water niet juist waren. Op de valreep is een fout ontdekt, waardoor KWP niet de juiste cijfers en effecten kon laten zien.

Tevens heb ik met grote verbazing de tekst gelezen op pagina 13 van deze memo. Wethouder Ron König is niet aanwezig geweest bij deze bijeenkomst voor ons bewoners. In de memo wordt het volgende geschreven, ik citeer:

"*De keuze om het gebouw in de ASM Haven aan de overzijde van de Stadsblokkenweg te plaatsen, komt voort uit een wens gehoord tijdens de eerste bewonersavond voor de Haven van Coers, om minder bebouwing rondom de ASM Haven te concentreren".*

Wij bewoners van de Haven van Coers hebben aan KWP voorgesteld om eventueel het Watersportcentrum Arnhem te verplaatsen naar de ASM haven zodat alle watergerelateerde activiteiten in de ASM haven geconcentreerd werden en dat de woningbouw op <u>alleen</u> het terrein van het Watersportcentrum Arnhem gerealiseerd kon worden. En zelfs dit voorstel werd niet door alle havenbewoners even positief ontvangen. Wij hebben het nooit gehad over de blokken die nu zijn getekend in de paardenwei/het Ooibos. Nu staan blokken getekend in het wateruitloopgebied dit is voor ons havenbewoners niet wenselijk. Tevens heb ik tijdens één van deze bijeenkomsten van KWP gevraagd of de woningbouw niet wat minder kon.
Toen kreeg ik als antwoord: "Minder woningbouw is minder cadeautjes voor de stad".
Ik heb KWP continue gemaild of zij dit aan willen passen in de notulen, dit verzoek is niet gehonoreerd maar ook weer verdraaid opgeschreven in de notulen in het voordeel van KWP.

Ik vraag u om het Masterplan morgen niet vast te stellen omdat er nog teveel onduidelijkheden zijn wat betreft de Waterveiligheid. Omdat KWP een planning heeft moet dit dossier met een sneltreinvaart doorgaan. U bent er voor ons burgers, dan vind ik dat u ook naar uw burgers moet luisteren.

Ik vind het onbehoorlijk bestuur als u een niet volledig Masterplan gaat vaststellen.

Met vriendelijke groet,

Reanda van Duinen

Bewoner Haven van Coers

Masterplan Stadsblokken Meinerswijk en coördinatiebesluit

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	18 december 2017
Zaaknummer:	
Portefeuillehouder:	R.König

.

Aan de gemeenteraad, 18 december 2017

Verloop
Nadat de Informatieve fase is afgerond besluit de raadskamer unaniem dat men door kan naar de Meningsvormende fase.
De fracties van GroenLinks en de Partij voor de Dieren geven aan tegen het voorstel te zullen stemmen.
De PvdA kondigt een drietal moties aan over 'de maatschappelijke functies', de maximale oppervlakte en 'Water in stadsblokken en Meinerswijk'.

De fracties van SP, D66, Verenigd Arnhem, Christen Unie, CDA en VVD steunen het voorstel.

De fracties van Arnhem Centraal en de Arnhemse Ouderen Partij zijn niet bij de raadskamerbehandeling aanwezig.

Toezeggingen
- De wethouder zegt toe nog een keer te kijken naar de rol van de gemeente bij de communicatie, door KWP, over het Masterplan Stadsblokken Meinerswijk.
- De wethouder zegt toe aan het ontwerpbestemmingsplan voor Stadsblokken/Meinerswijk een notitie toe te voegen waarin, in begrijpelijke taal, de genomen en te nemen maatregelen en de mogelijke scenario's bij hoge waterstanden worden omschreven. *(Op basis van deze toezegging besluit de PvdA de motie 'Water in Stadsblokken Meinerswijk' niet in te dienen.)*

Conclusie
De voorzitter concludeert met algemene instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond en het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase op dezelfde avond.

De raadsadviseur, De voorzitter,

E.J.S. Dirksen M.A. A-Kum

Politieke Maandag (i/m)

Dossiernummer	520
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 december 2017
Agendapunt	2.1.RS
Omschrijving	Parkeerplan Spijkerkwartier
Organisatieonderdeel	Cluster beleid en regie
Steller	M.te Lintelo , G.Dijkstra
Portefeuillehouder	Geert Ritsema
Fatale termijn	1 januari 0001
Behandelresultaat	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Politieke Maandag (i/m)	4 december 2017
Politieke Maandag (i/m)	11 december 2017
Politieke Maandag (b)	18 december 2017
Politieke Maandag (i/m)	**18 december 2017**

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer 198016

ONDERWERP: Parkeerplan Spijkerkwartier

Voorstel

1. Kennis te nemen Parkeerplan Spijkerkwartier, opgesteld door de wijk.
2. Vaststellen van het hoge parkeertarief in het Spijkerkwartier voor de straten Steenstraat, Bloemstraat en Velperbuitensingel, evenals verlaging van het hoge naar het lage tarief voor de Eusebiusbuitensingel.
3. De meeropbrengst van de invoering betaald parkeren in de wijk te investeren, gedurende een periode van maximaal 10 jaar.
4. De wijziging van de Parkeerverordening 2018 vast te stellen.
5. Een investeringskrediet van € 372.000 beschikbaar te stellen en de bijbehorende kapitaallasten van € 44.640 met ingang van 2019 te dekken uit de parkeerexploitatie.
6. In te stemmen met de begrotingswijziging.

Inleiding

Het oplossen van het parkeerprobleem in het Spijkerkwartier staat al jaren op de agenda. De parkeerproblemen bestaan in hoofdlijnen uit een beperkt aantal beschikbare parkeerplaatsen op straat in de avond en nacht, een gebrek aan openbare parkeerplaatsen voor wijkbezoekers overdag en een lage kwaliteit van de openbare ruimte als gevolg van de vele geparkeerde auto's van buiten de buurt.
De gebruikelijke standaardaanpak voor wijken rond de binnenstad bleek de problemen onvoldoende op te lossen en leverde veel weerstand op vanuit de wijk. Een actieve wijkwerkgroep van bewoners en ondernemers is daarop aan de slag gegaan en heeft een eigen parkeerplan ontwikkeld. Eind vorig jaar is op voordracht van het team Leefomgeving een kaderstellend collegebesluit, "Op weg naar een parkeerplan Spijkerkwartier" genomen. Daarin zijn de randvoorwaarden opgenomen voor team Leefomgeving CSA om samen met de betrokken bewoners en de wijk het alternatieve parkeerplan verder te ontwikkelen tot een uitvoerbaar plan. De aanpak komt tegemoet aan uw wens om in toenemende mate bewoners meer invloed te geven op de eigen leefomgeving, en maatwerkplannen te ontwikkelen voor de wijken rond de binnenstad.
Basis voor het parkeerplan is de invoering van parkeerregulering in de hele wijk, uitgaande van een laag parkeertarief en een hoog parkeertarief in een beperkt aantal straten zoals de Steenstraat. De invoering van betaald parkeren resulteert in een jaarlijkse meeropbrengst die over een periode van maximaal 10 jaar in samenspraak met de wijk wordt ingezet om de ambities van het parkeerplan te realiseren.

Gemeente Arnhem

Wat maakt dit plan uniek?

- Dit plan is ontwikkeld voor de wijk, door een actieve groep bewoners, in samenspraak met wijkbewoners
- De wijze van vergunningverlening is aan de situatie in het Spijkerkwartier aangepast, op basis van de bijzondere karakteristieken van de wijk. In plaats van per adres kan per bewoner (met een auto op naam) een parkeervergunning worden aangevraagd.
- De meeropbrengst van het parkeren wordt jaarlijks geïnvesteerd in de wijk en ingezet voor betere parkeeroplossingen, zoals het gebruiken van (private) parkeerplaatsen elders in de wijk of in de verbetering van de openbare ruimte. Dit gebeurt onder regie van team Leefomgeving CSA.
- Het plan beoogt om het aantal vergunningen en parkeerplaatsen op straat in een periode van 5 tot 10 jaar terug te dringen. De invoering van het Parkeerplan Spijkerkwartier voorziet in een financiële meeropbrengst, die samen met de wijk ingezet wordt voor aanvullende maatregelen om het parkeren op straat en het autobezit te laten dalen, als ook de kwaliteit van de openbare ruimte te vergroten.

Beoogd effect

Parkeerproblemen binnen het Spijkerkwartier te verminderen, uitwijkgedrag naar de omliggende wijken te voorkomen en op termijn het autobezit en parkeren in de openbare ruimte te verminderen.

Argumenten

1. Kennis nemen van Parkeerplan Spijkerkwartier, opgesteld door de wijk

Het Parkeerplan Spijkerkwartier is opgesteld door de wijk op basis van de kaders die in december 2016 door het college zijn vastgesteld. Team Leefomgeving CSA heeft na het besluit zorg gedragen dat de werkgroep Verkeer uit de wijk samen met ondersteuning van een ambtelijk projectteam de ruimte heeft gekregen om het plan uit te werken en de uitvoering voor te bereiden. De werkgroep Verkeer van het Spijkerkwartier, bestaande uit bewoners en/of ondernemers uit de wijk heeft vier jaar lang gewerkt aan de totstandkoming van dit parkeerplan. De gekozen opzet heeft geleid tot een unieke samenwerking, waarbij de werkgroep de essentie en het wijkeigene van het plan bewaakte en het ambtelijk projectteam verantwoordelijk was voor het proces, inbreng van ambtelijke expertise met als taak om het parkeerplan realiseerbaar te maken. Er is voortdurend aandacht geweest voor de balans tussen bewonersbelang en hun invloed en de publieksrechtelijke verantwoordelijkheid van de gemeente. Ook voorliggende nota is met betrokkenheid en input van de wijkwerkgroep tot stand gekomen en vormt een goede basis voor de samenwerking om de doelstellingen van het plan de komende jaren tot uitvoering te brengen.

De werkgroep heeft vier jaar lang gewerkt aan de totstandkoming van dit parkeerplan. Begin 2015 lag het huidige plan in zijn essentie op tafel en werd het in openbare vergadering gepresenteerd aan het Bewonersoverleg. Deze gaf aan het plan te steunen, maar was sceptisch over de haalbaarheid ervan. De werkgroep heeft daarna uitvoerig overleg gevoerd met de gemeente om overeenstemming over het plan te bereiken. Door wethouderwisselingen en de innovatieve kanten van het plan duurde dit ongeveer twee jaar. Vervolgens is het plan opnieuw gepresenteerd aan tientallen actieve bewoners, vanuit alle werkgroepen in de wijk. Daaruit bleek brede steun voor het plan. Begin 2017 zijn via huis-aan-huis verspreide flyers alle bewoners uitgenodigd voor twee informatieavonden in maart 2017. Deze informatiebijeenkomsten zijn door 220 mensen bezocht. In totaal hebben ruim 150 mensen een reactie gegeven door een kaartje in te vullen of e-mail te sturen. Daarvan was 84% positief en nog eens 6% neutraal. De 282 opgeschreven opmerkingen, vragen en verbetersuggesties zijn allemaal besproken en waar mogelijk verwerkt. De feedback heeft onder

meer geleid tot wijzigingen in de bezoekersregeling, de bedrijfsvergunning, parkeren voor mantelzorgers en tot hantering van het lage tarief in het grootste deel van de wijk. In september 2017 is een bewonersavond gehouden waar het aangepaste plan is gepresenteerd. Op deze bewonersavond was een dertigtal bewoners aanwezig. De aanwezigen waren overwegend positief over het plan. Gelet op het voorgaande mag aangenomen worden dat het parkeerplan breed draagvlak in de wijk heeft. Dit wordt ter beoordeling aan de gemeenteraad voorgelegd.

Het plan geldt voor een periode van maximaal tien jaar. De bewonerswerkgroep Verkeer en de gemeente maken voorafgaand aan de invoering van het parkeerplan een uitvoerings- en samenwerkingsagenda met maatregelen voor de eerste twee jaar (2018-2019). Na afloop van deze twee jaar worden nieuwe afspraken gemaakt voor de daaropvolgende drie jaar (2020-2012-2022). De uitvoeringsagenda bestaat primair uit maatregelen die ten goede komen aan het Parkeerplan en tweede instantie aan maatregelen die ten gunste komen van de kwaliteit van de openbare ruimte. Evaluatie van het plan maakt onderdeel uit van de te maken afspraken zal na twee jaar en na 5 jaar plaatsvinden. Indien er sprake is van meer of minder meeropbrengsten dan nu berekend, worden na afloop van de eerste twee jaar daar zowel met de wijk als binnen de ambtelijke organisatie de kernorganisatie nieuwe afspraken gemaakt. De verantwoordelijkheid en toezicht op de verantwoording voor de inzet van het geld ligt bij het team Leefomgeving.

2. Vaststellen van het hoge parkeertarief in het Spijkerkwartier in de straten Steenstraat, Bloemstraat en Velperbuitensingel, evenals verlaging van het hoge naar het lage tarief van de Eusebiusbuitensingel.

Arnhem kent een hoog en een laag parkeertarief. In het Spijkerkwartier zal het hoge tarief gaan gelden voor de Velperbuitensingel, de Steenstraat en de Bloemstraat (Parkeertarief A, zie kaart bijlage). Met het invoeren van het hoge tarief wordt voorkomen dat bezoekers van het centrum daar langdurig parkeren en wordt de bereikbaarheid van de winkels gewaarborgd. Op de Eusebiusbuitensingel wordt het bestaande hoge tarief aangepast naar het lage tarief.

3. De meeropbrengst van de invoering betaald parkeren in de wijk te investeren, gedurende een periode van maximaal 10 jaar

3.1 Investeren in de wijk door de wijk

Een belangrijke beleidsdoelstelling is om meer bewoners in de gelegenheid te stellen om invloed te hebben én te nemen op de eigen leefomgeving, en het zelforganiserend vermogen van inwoners, straten en wijken te vergroten. Door het instellen van een integrale gebiedsbegroting hebben inwoners invloed gekregen op de besteding van middelen in hun wijk en de daarbij behorende keuzes. In het Spijkerkwartier wordt deze -vernieuwende- doelstelling en werkwijze met dit parkeerplan goed benut. Er zijn hogere uitvoeringskosten door nieuwe parkeerautomaten en parkeertoezicht, maar ook hogere opbrengsten. Voor het Spijkerkwartier wordt de netto meeropbrengst geraamd op € 278.000 per jaar. De begrote jaarlijkse meeropbrengst zal worden toegevoegd aan de gebiedsbegroting voor het CSA (Centrum, Spijkerkwartier, Arnhemse Broek). De wijk kan de meeropbrengst -in samenspraak met team Leefomgeving- inzetten voor zaken als het huren van extra parkeerplaatsen in (particuliere) parkeergarages, verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving van de wijk, en de introductie van innovatieve mobiliteitsconcepten. In de eerste twee jaar wordt toegewerkt naar vast te stellen programma van maatregelen. De verantwoordelijkheid en verantwoording voor de inzet van het geld ligt bij het team Leefomgeving, de agenda en maatregelen

worden in samenspraak met de gemeente en de werkgroep Verkeer opgesteld. In de financiële paragraaf is de begroting nader uitgewerkt.

3.2 Looptijd

De looptijd van het project is maximaal 10 jaar met tussenliggende evaluatiemomenten in 2020 en 2023.

4. Vaststellen eerste wijziging van de Parkeerverordening 2018

De belangrijkste wijzigingen van de Parkeerverordening zijn opgenomen in de eerste wijziging Parkeerverordening 2018 zoals opgenomen in de bijlage.

Bij vaststelling van de eerste wijziging tijdens de raadsvergadering van 18 december 2017 zal de Parkeerverordening op 1 mei 2018 in werking treden. Vanaf 1 mei kunnen aanvragen om vergunningen worden ingediend. Vanaf 1 juli 2018 zal daadwerkelijk betaald moeten worden om op straat te parkeren.

5. Een investeringskrediet van € 372.000 beschikbaar te stellen en de bijbehorende kapitaallasten van € 44.640 met ingang van 2019 te dekken uit de parkeerexploitatie

De raad wordt verzocht om voor de benodigde investeringen een krediet te verstrekken ten behoeve van de aanschaf en plaatsing van parkeerapparatuur (€ 348.000) en andere aanpassingen die samenhangen met de invoering van gereguleerd parkeren in de wijk (€ 24.000).

Kanttekeningen

1.1 Niet alle bewoners en ondernemers in het Spijkerkwartier staan achter het plan

Dit parkeerplan is een burgerinitiatief. Eerst vooruitlopend op en nu volledig passend in de gedachte van Van Wijken Weten. De Werkgroep Verkeer van het Spijkerkwartier (zeven personen die allen bewoner en/of ondernemer in de wijk zijn) heeft vier jaar lang gewerkt aan de totstandkoming van dit parkeerplan. In de eerste jaren werden verschillende oplossingsrichtingen onderzocht en besproken, ook met de gemeente. Begin 2015 lag het huidige plan in zijn essentie op tafel en werd het in openbare vergadering gepresenteerd aan het Bewonersoverleg. Deze gaf aan het plan te steunen, maar sceptisch te zijn over de haalbaarheid. Daarom was daarna het bereiken van politieke overeenstemming met de gemeente prioriteit.

Door wethouderwisselingen en de innovatieve kanten van het plan duurde dit ca. twee jaar. Vervolgens is het plan opnieuw gepresenteerd aan tientallen actieve bewoners, vanuit alle werkgroepen in de wijk. Daaruit bleek brede steun voor het plan. Begin 2017 zijn via huis-aan-huis verspreide flyers alle bewoners uitgenodigd voor twee informatieavonden in maart. Daar zijn 220 mensen geweest. In totaal hebben 158 mensen de moeite genomen een kaartje in te vullen of e-mail te sturen. Daarvan was 84% positief en nog eens 6% neutraal. De 282 opgeschreven opmerkingen, vragen en verbetersuggesties zijn allemaal besproken en waar mogelijk verwerkt. De feedback heeft onder meer geleid tot wijzigingen in de bezoekersregeling, de bedrijfsvergunning, parkeren voor mantelzorgers en tot hantering van het lage tarief in het grootste deel van de wijk. Desondanks zijn en blijven sommige bewoners en ondernemers tegen invoering van dit plan.

Financiën

Door de invoering van gereguleerd parkeren zullen zowel de parkeerkosten voor de gemeente als de parkeeropbrengsten toenemen ten opzichte van de huidige situatie. Het saldo daarvan zal naar verwachting uitkomen op een positief resultaat van ruim €278.000,- per jaar. Deze netto meeropbrengst wordt ingezet in de wijk. Samengevat is er sprake van een budgettair neutrale begrotingswijziging die als bijlage bij het raadsvoorstel is gevoegd. Uitgesplitst bestaat de begrotingswijziging uit de volgende onderdelen:

Financiën parkeerplan spijkerkwartier

	2018	**2019 e.v. structureel**
Baten		
Parkeervergunningen	52.850	105.700
omzet uit P-automaten	116.173	232.347
omzet naheffingen	123.662	247.324
omzet bezoekersvergunningen	7.350	14.700
totaal baten	**300.035**	**600.071**
Lasten		
Kapitaallasten (investeringskrediet € 372.000)	0	44.640
onderhoud	31.728	63.456
extra inzet P-controle	74.986	149.971
projectkosten	35.000	0
overige kosten	31.873	63.746
vrijval kapitaallasten nr alg. Parkeren	0	0
Beschikbaar voor de wijk	126.449	278.258
totaal lasten	**300.035**	**600.071**

De ingangsdatum voor de heffing is voorzien voor 1 juli 2018. Dat betekent dat voor 2018 6/12 deel van de jaarlijkse lasten en baten begroot worden. De benodigde investeringen (€ 372.000) vinden plaats in 2018, en de kapitaallasten (€ 44.640) hiervoor doen zich voor het eerst vanaf 2019 voor. Indien na afloop van de eerste twee jaar blijkt dat de meeropbrengsten hoger of lager uitvallen, zal dit resulteren in een nieuw begrotingsvoorstel.

Toelichting lasten:

- Kapitaallasten: rente en afschrijving op de investering van parkeerautomaten (€ 348.000) en te plaatsen verkeersborden (€ 24.000);
- Onderhoud: onderhoud aan de parkeerautomaten, datacommunicatie en aansluiting op een backoffice.
- Extra inzet parkeercontrole: de kosten van de extra inzet van parkeercontroleurs.
- Projectkosten: dit zijn incidentele kosten in 2018 voor de implementatie.
- Overige: dit zijn de kosten met betrekking tot de digitale bezoekersvergunning, en de extra administratieve last als gevolg van de extra uit te geven vergunningen en de kosten van de geldverwerking vanuit de parkeerautomaten.
- Bestedingsdoelen meeropbrengst in de wijk: dit betreft maatregelen zoals (niet uitputtend): conversie parkeerplaatsen, aanleggen/aankopen parkeerplaatsen, verkeersonderzoek/maatregelen/ haalbaarheidsonderzoek, huur van parkeerplaatsen, investeringen in parkeer-/verkeersmaatregelen, plaatsen meer en betere fietsparkeerklemmen of voorzieningen, maatregelen om de verkeersveiligheid te vergroten, toezichtmaatregelen voor veilig parkeren (cameratoezicht), overlastvermindering

fietswrakken, stimulering omzetting voortuinen waarin geparkeerd wordt naar groen, aanplant extra groen voor reductie fijnstof/CO2 .

Toelichting baten:

- de baten bestaan uit de opbrengst van extra uit te geven parkeervergunningen, bezoekersvergunningen en de extra omzet uit parkeerautomaten door invoering betaald parkeren.
- door invoering van betaald parkeren is een toename van parkeerboetes en naheffingsaanslagen waarschijnlijk.

Uitvoering

Na vaststelling van de gewijzigde Parkeerverordening 2018, zal het college een gewijzigd Uitwerkingsbesluit inclusief POET-lijst (Parkeren Op Eigen Terrein) vaststellen waarin alle overige parkeermaatregelen zijn opgenomen. Bij vaststelling van de gewijzigde Parkeerverordening in december 2017, is inwerkingtreding per 1 mei en ingangsdatum betaald parkeren per 1 juli voorzien. De datum van inwerkingtreding en de ingangsdatum verschuift in de tijd als het raadsbesluit later wordt genomen.

Communicatie

De werkgroep verkeer Spijkerkwartier communiceert met de wijk. De communicatie naar de bewoners en de bedrijven in het Spijkerkwartier van dit plan vraagt vanwege het bijzondere karakter van het plan, alsook de eigenheid van de wijk aandacht. Een uitgebreid communicatietraject zal worden opgestart om de wijk te informeren over de te nemen maatregelen en de wijze waarop zij in aanmerking kunnen komen voor parkeervergunning.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

- Parkeerplan Spijkerkwartier
- Gebiedskaart met begrenzing Spijkerkwartier
- Wijzigingsverordening
- Begrotingswijziging

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Besluit van

Zaaknummer 198016

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 november 2017, Cluster SBR nummer: 198016;

Gelet op de art. 147, 149, 192, 216, 217, 219, 225, 234, 235 van de Gemeentewet, het Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen en de Regeling gehandicaptenparkeerkaart;

besluit:

1. Kennis te nemen Parkeerplan Spijkerkwartier, opgesteld door de wijk
2. Vaststellen van het hoge parkeertarief in het Spijkerkwartier voor de straten Steenstraat, Bloemstraat en Velperbuitensingel, evenals verlaging van het hoge naar het lage tarief voor de Eusebiusbuitensingel.
3. De meeropbrengst van de invoering betaald parkeren in de wijk te investeren, gedurende een periode van maximaal 10 jaar
4. De eerste wijziging van de Parkeerverordening 2018 vast te stellen
5. Een investeringskrediet van €372.000 beschikbaar te stellen en de bijbehorende kapitaallasten van €44.640 met ingang van 2019 te dekken uit de parkeerexploitatie
6. In te stemmen met de begrotingswijziging

De griffier, De voorzitter,

Wijziging jaarschijf 2018 MJPB 2018-2021

Nr. : **18-002**

Onderwerp : Parkeerplan Spijkerkwartier

Raad d.d. : 17 december 2017

Zaaknr. :

I / S : Structureel

Toelichting : Zie raadsvoorstel ter zake

Wijken / Reguliere programma's		Stand na concernbegrotingswijziging 18-001						Concernbegrotingswijziging 18-002						Stand na concernbegrotingswijziging 18-002					
Nr.	Omschrijving	Lasten	Baten	Exploitatie-Resultaat	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Explotaitie-Resultaat	Mutatie reserves		Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-Resultaat	Mutatie reserves		Saldo
	Bdragen x € 1.000,--				Toe-voegingen	Ont-trekkingen					Toe-voegingen	Ont-trekkingen					Toe-voegingen	Ont-trekkingen	
	Wijken																		
Geb1	Centrum Spijkerkwartier Arnhenhemse Broek (CSA)	35.774	10.112	-25.662	0	0	-25.662	300	300	0	0	0	0	36.074	10.412	-25.662	0	0	-25.662
Geb2	Noordwest	29.056	2.325	-26.731	0	0	-26.731	0	0	0	0	0	0	29.056	2.325	-26.731	0	0	-26.731
Geb3	Noordoost	24.695	2.421	-22.274	0	0	-22.274	0	0	0	0	0	0	24.695	2.421	-22.274	0	0	-22.274
Geb4	Presikhaaf	25.161	2.754	-22.407	0	0	-22.407	0	0	0	0	0	0	25.161	2.754	-22.407	0	0	-22.407
Geb5	Malburgen	37.032	4.754	-32.278	0	0	-32.278	0	0	0	0	0	0	37.032	4.754	-32.278	0	0	-32.278
Geb6	Schuytgraaf / Elderveld	22.174	2.790	-19.384	0	0	-19.384	0	0	0	0	0	0	22.174	2.790	-19.384	0	0	-19.384
Geb7	De Laar / Elden	18.078	1.812	-16.266	0	0	-16.266	0	0	0	0	0	0	18.078	1.812	-16.266	0	0	-16.266
Geb8	Vredenburg Kronenburg Rijkswoerd (VKR)	27.916	1.958	-25.958	0	0	-25.958	0	0	0	0	0	0	27.916	1.958	-25.958	0	0	-25.958
	Reguliere programma's																		
R0	Algemeen bestuur en publieke dienstverlening	11.671	3.593	-8.078	0	0	-8.078	0	0	0	0	0	0	11.671	3.593	-8.078	0	0	-8.078
R1	Veiligheid	13.624	1.364	-12.260	0	121	-12.139	0	0	0	0	0	0	13.624	1.364	-12.260	0	121	-12.139
R2	Verkeer, vervoer en waterstaat	21.798	8.101	-13.697	4.275	6.379	-11.593	0	0	0	126	126	0	21.798	8.101	-13.697	4.401	6.505	-11.593
R3	Economie	4.948	690	-4.258	0	53	-4.205	0	0	0	0	0	0	4.948	690	-4.258	0	53	-4.205
R4	Educatie	18.654	4.470	-14.184	6.255	7.211	-13.228	0	0	0	0	0	0	18.654	4.470	-14.184	6.255	7.211	-13.228
R5	Cultuur, recreatie en sport	46.110	8.618	-37.492	2.086	309	-39.269	0	0	0	0	0	0	46.110	8.618	-37.492	2.086	309	-39.269
R6	Participatie en Maatschappelijke Ondersteuning	207.960	106.792	-101.168	1.680	12.374	-90.474	0	0	0	0	0	0	207.960	106.792	-101.168	1.680	12.374	-90.474
R7	Gezondheid en Milieu	29.429	2.468	-26.961	247	872	-26.336	0	0	0	0	0	0	29.429	2.468	-26.961	247	872	-26.336
R8	Wonen en Ruimte	42.286	39.182	-3.104	1.472	1.915	-2.661	0	0	0	0	0	0	42.286	39.182	-3.104	1.472	1.915	-2.661
R9	Financiën en bedrijfsvoering	99.364	499.465	400.101	4.430	3.270	398.941	0	0	0	0	0	0	99.364	499.465	400.101	4.430	3.270	398.941
	Totaal	**715.730**	**703.669**	**-12.061**	**20.445**	**32.504**	**-2**	**300**	**300**	**0**	**126**	**126**	**0**	**716.030**	**703.969**	**-12.061**	**20.571**	**32.630**	**-2**
						12.059						*0*						*12.059*	

Wijziging jaarschijf 2019 MJPB 2018-2021

Nr. : **18-002**

Onderwerp : Parkeerplan Spijkerkwartier

Raad d.d. : 17 december 2017

Zaaknr. :

I / S : Structureel

Toelichting : Zie raadsvoorstel ter zake

Wijken / Reguliere programma's		Stand na concernbegrotingswijziging 18-001						Concernbegrotingswijziging 18-002						Stand na concernbegrotingswijziging 18-002					
Nr.	Omschrijving *Bdragen x € 1.000,--*	Lasten	Baten	Exploitatie-Resultaat	Mutatie reserves Toe-voegingen	Mutatie reserves Ont-trekkingen	Saldo	Lasten	Baten	Explotaitie-Resultaat	Mutatie reserves Toe-voegingen	Mutatie reserves Ont-trekkingen	Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-Resultaat	Mutatie reserves Toe-voegingen	Mutatie reserves Ont-trekkingen	Saldo
	Wijken																		
Geb1	Centrum Spijkerkwartier Arnhenhemse Broek (CSA)	33.552	9.159	-24.393	0	0	-24.393	555	600	45	0	0	45	34.107	9.759	-24.348	0	0	-24.348
Geb2	Noordwest	28.836	2.317	-26.519	0	0	-26.519	0	0	0	0	0	0	28.836	2.317	-26.519	0	0	-26.519
Geb3	Noordoost	24.648	2.463	-22.185	0	0	-22.185	0	0	0	0	0	0	24.648	2.463	-22.185	0	0	-22.185
Geb4	Presikhaaf	25.034	2.758	-22.276	0	0	-22.276	0	0	0	0	0	0	25.034	2.758	-22.276	0	0	-22.276
Geb5	Malburgen	36.806	4.766	-32.040	0	0	-32.040	0	0	0	0	0	0	36.806	4.766	-32.040	0	0	-32.040
Geb6	Schuytgraaf / Elderveld	22.034	2.800	-19.234	0	0	-19.234	0	0	0	0	0	0	22.034	2.800	-19.234	0	0	-19.234
Geb7	De Laar / Elden	18.027	1.804	-16.223	0	0	-16.223	0	0	0	0	0	0	18.027	1.804	-16.223	0	0	-16.223
Geb8	Vredenburg Kronenburg Rijkswoerd (VKR)	27.825	1.950	-25.875	0	0	-25.875	0	0	0	0	0	0	27.825	1.950	-25.875	0	0	-25.875
	Reguliere programma's																		
R0	Algemeen bestuur en publieke dienstverlening	11.445	3.593	-7.852	0	0	-7.852	0	0	0	0	0	0	11.445	3.593	-7.852	0	0	-7.852
R1	Veiligheid	13.609	1.364	-12.245	0	0	-12.245	0	0	0	0	0	0	13.609	1.364	-12.245	0	0	-12.245
R2	Verkeer, vervoer en waterstaat	22.034	7.980	-14.054	4.216	4.866	-13.404	45	0	-45	278	278	-45	22.079	7.980	-14.099	4.494	5.144	-13.449
R3	Economie	4.861	690	-4.171	0	20	-4.151	0	0	0	0	0	0	4.861	690	-4.171	0	20	-4.151
R4	Educatie	19.440	4.470	-14.970	5.867	6.301	-14.536	0	0	0	0	0	0	19.440	4.470	-14.970	5.867	6.301	-14.536
R5	Cultuur, recreatie en sport	47.613	8.633	-38.980	1.234	267	-39.947	0	0	0	0	0	0	47.613	8.633	-38.980	1.234	267	-39.947
R6	Participatie en Maatschappelijke Ondersteuning	200.480	107.137	-93.343	500	4.274	-89.569	0	0	0	0	0	0	200.480	107.137	-93.343	500	4.274	-89.569
R7	Gezondheid en Milieu	29.703	3.004	-26.699	28	170	-26.557	0	0	0	0	0	0	29.703	3.004	-26.699	28	170	-26.557
R8	Wonen en Ruimte	28.031	24.108	-3.923	104	1.111	-2.916	0	0	0	0	0	0	28.031	24.108	-3.923	104	1.111	-2.916
R9	Financiën en bedrijfsvoering	99.212	502.242	403.030	4.869	1.763	399.924	0	0	0	0	0	0	99.212	502.242	403.030	4.869	1.763	399.924
	Totaal	**693.190**	**691.238**	**-1.952**	**16.818**	**18.772**	**2**	**600**	**600**	**0**	**278**	**278**	**0**	**693.790**	**691.838**	**-1.952**	**17.096**	**19.050**	**2**
						1.954						*0*						*1.954*	

Wijziging jaarschijf 2020 MJPB 2018-2021

Nr. : **18-002**

Onderwerp : Parkeerplan Spijkerkwartier

Raad d.d. : 17 december 2017

Zaaknr. :

I / S : Structureel

Toelichting : Zie raadsvoorstel ter zake

Wijken / Reguliere programma's		Stand na concernbegrotingswijziging 18-001						Concernbegrotingswijziging 18-002						Stand na concernbegrotingswijziging 18-002					
Nr.	Omschrijving *Bdragen x € 1.000,--*	Lasten	Baten	Exploitatie-Resultaat	Mutatie reserves Toe-voegingen	Mutatie reserves Ont-trekkingen	Saldo	Lasten	Baten	Explotaitie-Resultaat	Mutatie reserves Toe-voegingen	Mutatie reserves Ont-trekkingen	Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-Resultaat	Mutatie reserves Toe-voegingen	Mutatie reserves Ont-trekkingen	Saldo
	Wijken																		
Geb1	Centrum Spijkerkwartier Arnhenhemse Broek (CSA)	33.389	9.115	-24.274	0	0	-24.274	555	600	45	0	0	45	33.944	9.715	-24.229	0	0	-24.229
Geb2	Noordwest	28.680	2.317	-26.363	0	0	-26.363	0	0	0	0	0	0	28.680	2.317	-26.363	0	0	-26.363
Geb3	Noordoost	24.570	2.463	-22.107	0	0	-22.107	0	0	0	0	0	0	24.570	2.463	-22.107	0	0	-22.107
Geb4	Presikhaaf	24.947	2.758	-22.189	0	0	-22.189	0	0	0	0	0	0	24.947	2.758	-22.189	0	0	-22.189
Geb5	Malburgen	36.670	4.766	-31.904	0	0	-31.904	0	0	0	0	0	0	36.670	4.766	-31.904	0	0	-31.904
Geb6	Schuytgraaf / Elderveld	21.949	2.800	-19.149	0	0	-19.149	0	0	0	0	0	0	21.949	2.800	-19.149	0	0	-19.149
Geb7	De Laar / Elden	17.973	1.804	-16.169	0	0	-16.169	0	0	0	0	0	0	17.973	1.804	-16.169	0	0	-16.169
Geb8	Vredenburg Kronenburg Rijkswoerd (VKR)	27.723	1.950	-25.773	0	0	-25.773	0	0	0	0	0	0	27.723	1.950	-25.773	0	0	-25.773
	Reguliere programma's																		
R0	Algemeen bestuur en publieke dienstverlening	11.336	3.593	-7.743	0	0	-7.743	0	0	0	0	0	0	11.336	3.593	-7.743	0	0	-7.743
R1	Veiligheid	13.568	1.364	-12.204	0	0	-12.204	0	0	0	0	0	0	13.568	1.364	-12.204	0	0	-12.204
R2	Verkeer, vervoer en waterstaat	22.132	7.928	-14.204	4.112	4.562	-13.754	44	0	-44	279	278	-45	22.176	7.928	-14.248	4.391	4.840	-13.799
R3	Economie	4.779	690	-4.089	0	15	-4.074	0	0	0	0	0	0	4.779	690	-4.089	0	15	-4.074
R4	Educatie	20.956	5.170	-15.786	4.019	6.052	-13.753	0	0	0	0	0	0	20.956	5.170	-15.786	4.019	6.052	-13.753
R5	Cultuur, recreatie en sport	48.533	8.517	-40.016	291	541	-39.766	0	0	0	0	0	0	48.533	8.517	-40.016	291	541	-39.766
R6	Participatie en Maatschappelijke Ondersteuning	197.796	107.507	-90.289	500	2.965	-87.824	0	0	0	0	0	0	197.796	107.507	-90.289	500	2.965	-87.824
R7	Gezondheid en Milieu	29.610	3.338	-26.272	28	0	-26.300	0	0	0	0	0	0	29.610	3.338	-26.272	28	0	-26.300
R8	Wonen en Ruimte	32.257	29.518	-2.739	251	493	-2.497	0	0	0	0	0	0	32.257	29.518	-2.739	251	493	-2.497
R9	Financiën en bedrijfsvoering	101.708	501.157	399.449	5.074	1.468	395.843	0	0	0	0	0	0	101.708	501.157	399.449	5.074	1.468	395.843
	Totaal	**698.576**	**696.755**	**-1.821**	**14.275**	**16.096**	**0**	**599**	**600**	**1**	**279**	**278**	**0**	**699.175**	**697.355**	**-1.820**	**14.554**	**16.374**	**0**
						1.821						*-1*						*1.820*	

Wijziging jaarschijf 2021 MJPB 2018-2021

Nr. : **18-002**

Onderwerp : Parkeerplan Spijkerkwartier

Raad d.d. : 17 december 2017

Zaaknr. 198016

I / S : Structureel

Toelichting : Zie raadsvoorstel ter zake

Wijken / Reguliere programma's		Stand na concernbegrotingswijziging 18-001						Concernbegrotingswijziging 18-002						Stand na concernbegrotingswijziging 18-002					
Nr.	Omschrijving *Bdragen x € 1.000,--*	Lasten	Baten	Exploitatie-Resultaat	Mutatie reserves Toe-voegingen	Mutatie reserves Ont-trekkingen	Saldo	Lasten	Baten	Explotaitie-Resultaat	Mutatie reserves Toe-voegingen	Mutatie reserves Ont-trekkingen	Saldo	Lasten	Baten	Exploitatie-Resultaat	Mutatie reserves Toe-voegingen	Mutatie reserves Ont-trekkingen	Saldo
	Wijken																		
Geb1	Centrum Spijkerkwartier Arnhenhemse Broek (CSA)	33.042	9.071	-23.971	0	0	-23.971	555	600	45	0	0	45	33.597	9.671	-23.926	0	0	-23.926
Geb2	Noordwest	28.340	2.317	-26.023	0	0	-26.023	0	0	0	0	0	0	28.340	2.317	-26.023	0	0	-26.023
Geb3	Noordoost	24.212	2.463	-21.749	0	0	-21.749	0	0	0	0	0	0	24.212	2.463	-21.749	0	0	-21.749
Geb4	Presikhaaf	24.628	2.758	-21.870	0	0	-21.870	0	0	0	0	0	0	24.628	2.758	-21.870	0	0	-21.870
Geb5	Malburgen	36.302	4.766	-31.536	0	0	-31.536	0	0	0	0	0	0	36.302	4.766	-31.536	0	0	-31.536
Geb6	Schuytgraaf / Elderveld	21.610	2.800	-18.810	0	0	-18.810	0	0	0	0	0	0	21.610	2.800	-18.810	0	0	-18.810
Geb7	De Laar / Elden	17.670	1.804	-15.866	0	0	-15.866	0	0	0	0	0	0	17.670	1.804	-15.866	0	0	-15.866
Geb8	Vredenburg Kronenburg Rijkswoerd (VKR)	27.378	1.950	-25.428	0	0	-25.428	0	0	0	0	0	0	27.378	1.950	-25.428	0	0	-25.428
	Reguliere programma's																		
R0	Algemeen bestuur en publieke dienstverlening	10.923	3.593	-7.330	0	0	-7.330	0	0	0	0	0	0	10.923	3.593	-7.330	0	0	-7.330
R1	Veiligheid	13.444	1.364	-12.080	0	0	-12.080	0	0	0	0	0	0	13.444	1.364	-12.080	0	0	-12.080
R2	Verkeer, vervoer en waterstaat	22.450	7.877	-14.573	4.001	4.582	-13.992	43	0	-43	280	278	-45	22.493	7.877	-14.616	4.281	4.860	-14.037
R3	Economie	4.759	690	-4.069	0	0	-4.069	0	0	0	0	0	0	4.759	690	-4.069	0	0	-4.069
R4	Educatie	21.671	5.170	-16.501	4.423	7.062	-13.862	0	0	0	0	0	0	21.671	5.170	-16.501	4.423	7.062	-13.862
R5	Cultuur, recreatie en sport	48.401	8.517	-39.884	335	471	-39.748	0	0	0	0	0	0	48.401	8.517	-39.884	335	471	-39.748
R6	Participatie en Maatschappelijke Ondersteuning	195.716	107.877	-87.839	500	349	-87.990	0	0	0	0	0	0	195.716	107.877	-87.839	500	349	-87.990
R7	Gezondheid en Milieu	29.629	3.717	-25.912	146	0	-26.058	0	0	0	0	0	0	29.629	3.717	-25.912	146	0	-26.058
R8	Wonen en Ruimte	29.565	33.502	3.937	6.926	493	-2.496	0	0	0	0	0	0	29.565	33.502	3.937	6.926	493	-2.496
R9	Financiën en bedrijfsvoering	98.435	501.098	402.663	9.909	125	392.879	0	0	0	0	0	0	98.435	501.098	402.663	9.909	125	392.879
	Totaal	**688.175**	**701.334**	**13.159**	**26.240**	**13.082**	**1**	**598**	**600**	**2**	**280**	**278**	**0**	**688.773**	**701.934**	**13.161**	**26.520**	**13.360**	**1**
						-13.158						*-2*						*-13.160*	

Parkeertarief A

Parkeertarief B

Parkeertarief A

Parkeertarief B

Parkeertarief B

Parkeertarief B

Parkeertarief B

Johan Combijnlein
Spoorwegstraat
Tramlaan
Lange Uitweg
Bloemenstraat
Ir J.P. van Muijlwijkstraat
Ir J.P. van Muijlwijkstraat
Koekoekstraat
Tramlaan
Tramlaan
Tramlaan
Stationsplein
Stationsplein
Weeshuisstraat
Schavenmolenstraat
Schavenmolenstraat
Schavenmolenstraat
Meinerswijk
Dreverhoflaan
Dreverhoflaan
Rijnstraat
Postlaan
Hoflaan
Hoflaan
Mauritslaan
Mauritslaan
Mauritslaan
Mauritslaan
Beekvoorenstraat
Beekvoorenstraat
Ir. Wikstraat
Ir. Wikstraat
Ir. Wik

Zaaknummer: 198016

Besluit van: 18 december 2017

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 21-11-2017, Cluster SBR, nummer 198016;

Gelet op de art. 147, 149, 216, 217, 219, 225, 234, 235 van de Gemeentewet, het Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen en de Regeling gehandicaptenparkeerkaart;

Besluit:

Vast te stellen de volgende verordening tot wijziging van

DE VERORDENING PARKEREN EN PARKEERBELASTINGEN 2018

I. Wijziging verordening

A. Artikel 1, sub d, wordt gewijzigd in:
'Gebied: een aaneengesloten stelsel van straten, straatdelen en/of plaatsen waar hetzelfde parkeerregime van toepassing is.'

B. In de Tarieventabel behorend bij Verordening Parkeren en Parkeerbelasting 2018 onder het kopje 'Het tarief voor het parkeren bij parkeerapparatuur als bedoeld in artikel 2, aanhef en onderdeel a, bedraagt per uur' wordt ingevoegd:
   a. in gebied 26001 na 'straatdelen': ', met uitzondering van de Eusebiusbuitensingel (tussen Airborneplein en de Velperbuitensingel) en de Velperbuitensingel.'
   b. na 'In gebied 26041…. Apeldoornseweg'
   'In gebied 26071:
   De Velperbuitensingel, de Steenstraat en de Bloemstraat 2,90'.

C. Parkeren en Parkeerbelasting 2018 onder het kopje 'Het tarief voor parkeren met parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, aanhef en onderdeel b, bedraagt' wordt in de tekst 'Bedrijfsvergunning van ma-vr, per jaar' en 'Bedrijfsvergunning van ma-vr, per half jaar' het tekstdeel 'ma-vr' vervangen door: 'ma-zo'.

II Wijziging toelichting

A. De Toelichting bij de tarieventabel behorend bij de Verordening Parkeerbelastingen 2018 wordt als volgt gewijzigd:
   a. Na de eerste alinea 'Voor de tarieven …. toepassing is', wordt ingevoegd:
   'Wijziging Parkeerverordening
   Gebied 26071 is in de tarieventabel opgenomen. In de Steenstraat, Bloemstraat en de Velperbuitensingel gaat het hoge parkeertarief gelden. In deze straten is de parkeerdruk hoog. Met het invoeren van het hoge tarief wordt voorkomen dat daar langdurig wordt geparkeerd en wordt de bereikbaarheid van de winkels verbeterd.'
   b. In de tekst 'Bedrijfsvergunning van ma-vr, per jaar' en 'Bedrijfsvergunning van ma-vr, per half jaar' wordt 'ma-vr' vervangen door: 'ma-zo'.

B. In de toelichting op de Verordening Parkeren en Parkeerbelastingen 2018 wordt de zinsnede ‘Aaneensluitende straten en/of straatdelen waar hetzelfde parkeerregime geldt, zijn samengevoegd in een ‘gebied’.' vervangen door:
'Aaneensluitende straten, straatdelen en/of plaatsen waar hetzelfde parkeerregime geldt, zijn samengevoegd in een ‘gebied’. Ook plaatsen die niet kunnen worden aangemerkt als ‘straat’ kunnen worden aangewezen als een gebied. Hierbij kan gedacht worden aan parkeergarages of andere terreinen waar parkeren mogelijk is.'

III Overgangsbepalingen

1. Aanvragen waarop op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze verordening nog geen beslissing is genomen, worden behandeld met inachtneming van de bepalingen van de Parkeerverordening 2018, zaaknummer 185253, tenzij toepassing van deze wijzigingsverordening voor de aanvrager gunstiger is.
2. Parkeervergunningen verleend krachtens de Parkeerverordening 2018, zaaknummer 185253, worden geacht te zijn verleend krachtens deze wijzigingsverordening.
3. Bezwaarschriften, waarop op het tijdstip van de inwerkingtreding van deze verordening nog geen beslissing is genomen, worden behandeld met inachtneming van de bepalingen van de Parkeerverordening 2018, zaaknummer 185253, tenzij toepassing van deze wijzigingsverordening voor de bezwaarde gunstiger is.

IV Inwerkingtreding en citeertitel

1. De 'Verordening Parkeren en Parkeerbelastingen 2018', zaaknummer 185253, wordt gewijzigd met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de feiten die zich hebben voorgedaan vóór de in het derde lid genoemde datum van ingang van de heffing.
2. Deze wijzigingsverordening treedt in werking op 1 mei 2018.
3. De datum van ingang van heffing is 1 juli 2018.
4. Deze verordening kan worden aangehaald als: 'Eerste wijziging Parkeerverordening 2018'.

Wijziging MeerjarenInvesteringsPlan (MIP) 2017-2021 van de MJPB 2018-2021

Nr. : **18-002**

Onderwerp : Parkeerplan Spijkerkwartier

Raad d.d. : 18 december 2017

Zaaknummer : 198016

I / S : Incidenteel

Toelichting : Zie raadsvoorstel ter zake

Reguliere programma's		2017			2018			2019			2020			2021		
Nr.	Omschrijving *Bdragen x € 1.000,--*	Investerings-bedragen Ontwerp-MJPB 2018-2021 t/m Bw. 18-001	Mutatie Concern-begr.wijziging 18-002	MIP na Concern-begr.wijziging 18-002	Investerings-bedragen Ontwerp-MJPB 2018-2021 t/m Bw. 18-001	Mutatie Concern-begr.wijziging 18-002	MIP na Concern-begr.wijziging 18-002	Investerings-bedragen Ontwerp-MJPB 2018-2021 t/m Bw. 18-001	Mutatie Concern-begr.wijziging 18-002	MIP na Concern-begr.wijziging 18-002	Investerings-bedragen Ontwerp-MJPB 2018-2021 t/m Bw. 18-001	Mutatie Concern-begr.wijziging 18-002	MIP na Concern-begr.wijziging 18-002	Investerings-bedragen Ontwerp-MJPB 2018-2021 t/m Bw. 18-001	Mutatie Concern-begr.wijziging 18-002	MIP na Concern-begr.wijziging 18-002
	Reguliere programma's															
R0	Algemeen bestuur en publieke dienstverlening	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R1	Veiligheid	60	0	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R2	Verkeer, vervoer en waterstaat	9.708	0	9.708	9.792	372	10.164	5.922	0	5.922	5.998	0	5.998	4.971	0	4.971
R3	Economie	5.143	0	5.143	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R4	Educatie	3.261	0	3.261	19.194	0	19.194	33.206	0	33.206	17.321	0	17.321	6.889	0	6.889
R5	Cultuur, recreatie en sport	17.011	0	17.011	28.021	0	28.021	15.539	0	15.539	718	0	718	147	0	147
R6	Participatie en Maatschappelijke Ondersteuning	10	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R7	Gezondheid en Milieu	13.566	0	13.566	12.638	0	12.638	5.600	0	5.600	5.675	0	5.675	5.605	0	5.605
R8	Wonen en Ruimte	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
R9	Financiën en bedrijfsvoering	15.792	0	15.792	6.670	0	6.670	7.076	0	7.076	3.880	0	3.880	1.268	0	1.268
	Totaal	**64.551**	**0**	**64.551**	**76.315**	**372**	**76.687**	**67.343**	**0**	**67.343**	**33.592**	**0**	**33.592**	**18.880**	**0**	**18.880**

Parkeeronderzoek

Spijkerkwartier Arnhem

Verkeersonderzoek | Mechanische telling | Advies en ontwerp | **Parkeeronderzoek** | Fietsverkeer

Onderzoeksperiode:
Mei en juni 2017

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

Opdrachtgever: gemeente Arnhem
Rapportnummer: 171023-01

Documentatiepagina

Opdrachtgever(s)	:	Gemeente Arnhem
Titel rapport	:	Parkeeronderzoek Spijkerkwartier Arnhem
Kenmerk	:	171023-01
Datum publicatie	:	10-7-2017
Projectteam opdrachtgever(s)	:	Dhr. A. de Kleijn, dhr. M. Rijke
Projectteam Bureau de Groot Volker	:	Dhr. A. de Groot
Projectomschrijving	:	Een parkeeronderzoek in het Spijkerkwartier te Arnhem, ter bepaling van de parkeerdruk en het aantal voertuigen van bewoners
Trefwoorden	:	Parkeerdruk, parkeermotief, herkomstanalyse
Gegevens	:	Bureau de Groot Volker Spoorstraat 11 6953 BW Dieren Tel [0313] 496 816 info@verkeersonderzoek.nl www.verkeersonderzoek.nl

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding 3
1.2 Leeswijzer 3

2 Onderzoeksmethodiek 4
2.1 Onderzoeksgebied 4
2.2 Onderzoekswijze 4
2.3 Onderzoeksperiode 5
2.4 Omstandigheden van het onderzoek 5

3 Onderzoeksresultaten 6
3.1 Gebiedsindeling 6
3.2 Parkeercapaciteit 6
3.3 Parkeerdruk en -motief 7
3.3.1 Resultaten 2017 7
3.3.2 Vergelijking parkeerdruk 2014 en 2017 10
3.4 Analyse aantal voertuigen van bewoners 13

4 Conclusies 15

BIJLAGE 1 Sectie-indeling
BIJLAGE 2 Tabel parkeercapaciteit (digitale folder)
BIJLAGE 3 Tabellen parkeerdruk en –motieven (digitale folder)
BIJLAGE 4 Visualisaties parkeerdruk

Digitale folder:
171023 Digitale folder onderzoeksresultaten parkeeronderzoek Spijkerkwartier.xlsx

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Het Spijkerkwartier is een woonwijk gelegen direct ten oosten van het centrum van Arnhem. In deze wijk worden al enige tijd problemen ervaren met betrekking tot het parkeren. De indruk is dat in deze wijk veel wordt geparkeerd door mensen die niet in de wijk wonen. Het betreft bewoners uit omliggende wijken en bezoekers van het stadscentrum. Het "wijkvreemd" parkeren vindt met name in de avonduren plaats. Zo wordt het voor (terugkerende) bewoners moeilijk gemaakt om een parkeerplaats te vinden of zij moeten soms buiten de wijk parkeren. In 2014 is een parkeeronderzoek uitgevoerd om de problematiek in beeld te brengen. Momenteel is de gemeente Arnhem bezig met een mogelijke herziening van het parkeerregime in de wijk. Daarom is in mei - juni 2017 een tweede onderzoek uitgevoerd.

Het doel van dit onderzoek is tweeledig. Als eerste dient de parkeerdruk in beeld te worden gebracht in de wijk. Hoeveel voertuigen staan er in de wijk geparkeerd? Als tweede dient in beeld te worden gebracht hoeveel van deze voertuigen toebehoren aan bewoners van het Spijkerkwartier.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt als eerste ingegaan op de onderzoeksmethodiek, waarna in hoofdstuk 3 de onderzoeksresultaten worden behandeld. In hoofdstuk 4 zijn de conclusies verwoord.

2 Onderzoeksmethodiek

2.1 Onderzoeksgebied

De onderzoeksvraag richt zich op de wijk Spijkerkwartier. Dit gebied vormt dan ook de basis voor het parkeerdruk en parkeermotiefonderzoek. In de onderstaande afbeelding is het onderzoeksgebied opgenomen.

Afbeelding 2.1: Het onderzoeksgebied

Globaal wordt de wijk Spijkerkwartier begrensd door de Steenstraat, Eusebiusbuitensingel, Johan de Wittlaan, Groen van Prinstererstraat en de Spijkerstraat.

Het onderzoeksgebied is opgedeeld in deelgebieden en in secties. Een sectie is in principe een wegvak van kruispunt tot kruispunt, waarbij hier ook extra onderscheid is gemaakt in secties voor vergunninghouders en vrij parkeren.

2.2 Onderzoekswijze

Om de problematiek aan te kunnen pakken is het van belang om inzicht te krijgen in het huidige gebruik van de parkeervoorzieningen. Om het huidige gebruik te bepalen is een parkeerdruk- en parkeermotiefonderzoek uitgevoerd. Om een gedetailleerder beeld van de bewoners te krijgen is ook een herkomstanalyse uitgevoerd.

Bij een parkeerdrukonderzoek zijn op verschillende tijdstippen van de dag de aantallen geparkeerde voertuigen geregistreerd. Hiernaast wordt de parkeercapaciteit in beeld gebracht. Het aantal geregistreerde voertuigen is de maat voor de parkeerdruk. Bij het parkeermotiefonderzoek zijn op verschillende tijdstippen van de dag de kentekens van de geparkeerde voertuigen geregistreerd in een onderzoeksgebied. Het aantal geregistreerde kentekens is de maat voor de parkeerdruk. Een vergelijking van de kentekens op de verschillende registratiemomenten levert inzicht op in het parkeermotief (wonen, niet-wonen) van de voertuigen. Hierbij is vooral gekeken naar welke voertuigen 's nachts staan geparkeerd, en ook twee nachten. Voertuigen die twee nachten parkeren behoren naar alle waarschijnlijkheid toe aan bewoners. De motieven zijn als volgt bepaald:

- Bewoner: een voertuig die gedurende beide nachten is waargenomen. Wanneer deze op een ander moment ook is waargenomen, wordt deze ook als bewoner aangemerkt;
- Niet-bewoner: een voertuig die niet gedurende beide nachten is waargenomen.

De kentekens van de bewoners zijn vergeleken met postcodegegevens die verkregen zijn vanuit het RDW. In combinatie met de parkeermotieven (het parkeergedrag) is inzichtelijk welke auto's van bewoners van het Spijkerkwartier zijn en welke niet.

2.3 Onderzoeksperiode

Om een betrouwbaar beeld van de parkeersituatie te krijgen is het parkeeronderzoek op een aantal representatieve tijdstippen en dagen uitgevoerd. Het Spijkerkwartier is een woonwijk, waardoor de grootste parkeervraag aan het eind van de avond is te verwachten. In verband met uitgaansverkeer naar de wijk en het centrum is ook aan het begin van de avond gemeten. Tevens is op een werkdag de parkeerdruk ook een aantal keer overdag gemeten. In tabel 2.1 staan de registratiemomenten weergegeven

Tabel 2.1: Registratiemomenten

Uur	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Dinsdag 30 mei, telling parkeerdruk	■		■			■		■								
Woensdag 31 mei, meting parkeermotief												■				■
Donderdag 1 juni, meting parkeermotief											■					■

2.4 Omstandigheden van het onderzoek

Weersomstandigheden

In tabel 2.2 staan de weersomstandigheden van het onderzoek weergegeven.

Tabel 2.2: Weersomstandigheden van de onderzoeksperiode. (Bron: KNMI, weerstation Deelen)

Datum	Max. Temperatuur	Neerslag
Dinsdag 30 mei	24,3 °C	<0,05 mm
Woensdag 31 mei	22,7 °C	0,0 mm
Donderdag 1 juni	24,9 °C	0,0 mm

Bijzonderheden

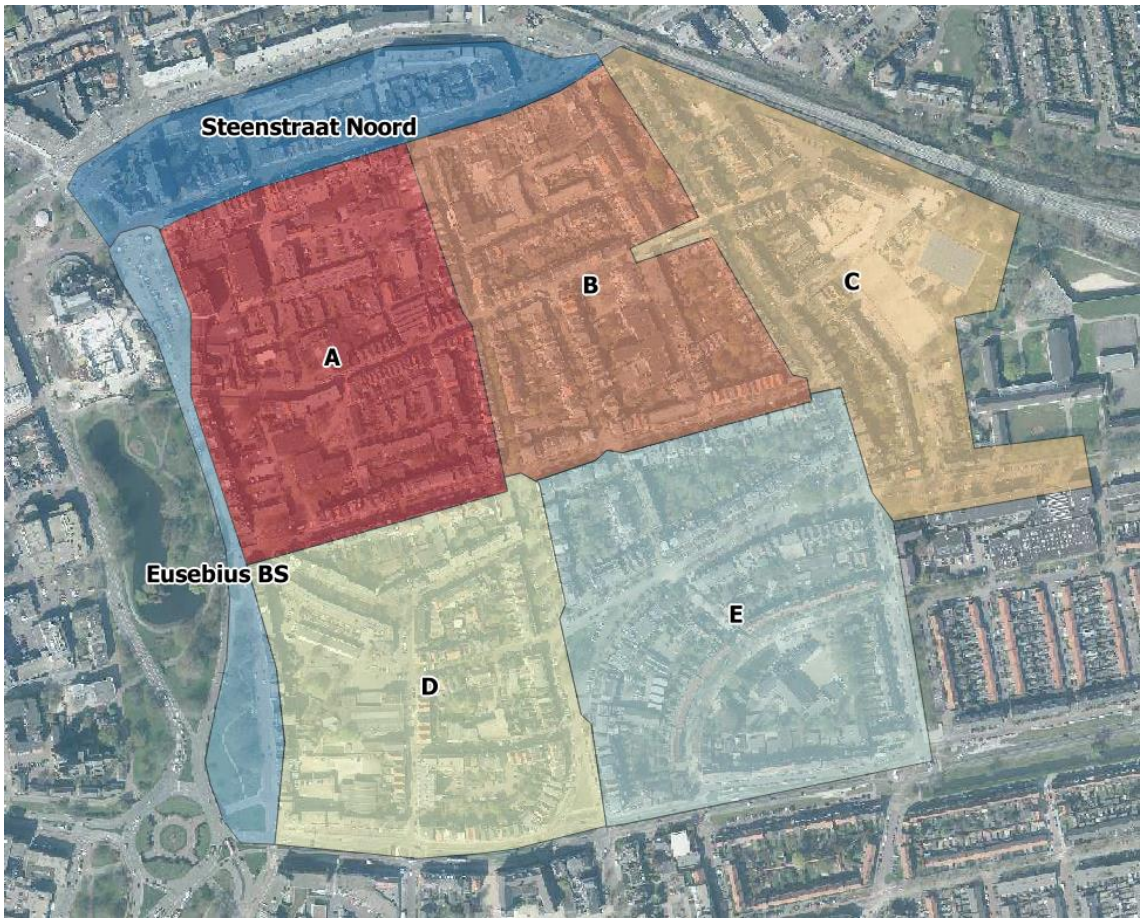
Langs sectie 52 (Dullertstraat) zijn nieuwe woningen gebouwd. De straat is hier nog niet volledig ingericht, waardoor er geen parkeervakken zijn. Hier wordt langs de weg geparkeerd en is de parkeercapaciteit als zodanig bepaald.

3 Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk staan de onderzoeksresultaten weergegeven. Deze worden beknopt in dit hoofdstuk op gebieds- en deelgebiedsniveau weergegeven. De gedetailleerde resultaten op sectieniveau zijn te vinden in de bijlagen. In paragraaf 3.1 is eerst ingegaan op deze gebiedsindeling, waarna in paragraaf 3.2 de parkeercapaciteit wordt besproken. In paragraaf 3.3 komen de parkeerdruk en –motieven aan bod, inclusief een vergelijking van de parkeerdruk met het onderzoek uit 2014. Het hoofdstuk sluit af met paragraaf 3.4, waarin het totale aantal voertuigen van bewoners is bepaald.

3.1 Gebiedsindeling

De gebiedsindeling (en de sectie-indeling) is overgenomen uit het onderzoek uit 2014. Deze is weergegeven in afbeelding 3.1. In bijlage 1 is de sectie-indeling te vinden.

Afbeelding 3.1: Gebiedsindeling Spijkerkwartier

3.2 Parkeercapaciteit

De parkeercapaciteit is gedurende het onderzoek uit 2014 in beeld gebracht. Deze is geactualiseerd naar 2017. In tabel 3.1 staat de parkeercapaciteit per deelgebied weergegeven. In de digitale bijlagenfolder staat de uitgebreide tabel met daarin de parkeercapaciteit per sectie.

Tabel 3.1: Parkeercapaciteit per deelgebied

Deelgebied	Capaciteit openbaar					Totale capaciteit
	parkeer vakken	parkeren op de rijbaan	gehandi-capten pp	laden en lossen	gereser-veerd	
A	228	0	8	6	0	**242**
B	240	0	0	9	1	**250**
C	242	16	2	2	3	**265**
D	230	0	4	1	7	**242**
E	379	0	6	6	2	**393**
Steenstraat N	75	0	1	2	1	**79**
Eusebius BS	95	0	3	1	2	**101**
Totaal	**1489**	**16**	**24**	**27**	**16**	**1572**

In het gehele onderzoeksgebied zijn in totaal 1572 parkeerplaatsen. Dit bestaat voor het grootste deel uit parkeervakken (1489). Daarnaast zijn 24 gehandicaptenplaatsen, 27 laad en losplaatsen en 16 overig gereserveerde plaatsen in het Spijkerkwartier te vinden.

3.3 Parkeerdruk en -motief

3.3.1 Resultaten 2017

In het parkeeronderzoek zijn naast de parkeerbezetting en –druk, ook de parkeermotieven bepaald. Deze gegevens zijn in de tabellen 3.2 tot en met 3.6 weergegeven. In de digitale bijlagenfolder staan bijlage 2 en 3, waarin de uitgebreide tabellen met de resultaten per sectie en meetmoment zijn te vinden. Tevens zijn in bijlage 4 diverse visualisaties te vinden ter verduidelijking van de resultaten.

Tabel 3.2: Parkeerdruk per deelgebied, dinsdag 30 mei, 20:00 uur

Deelgebied	Openbare capaciteit	9:00 uur		11:00 uur		14:00 uur		16:00 uur	
		bez. (abs.)	Pdruk (%)	bez. (abs.)	Pdruk (%)	bez. (abs.)	Pdruk (%)	bez. (abs.)	Pdruk (%)
A	*242*	188	78%	187	77%	189	78%	197	81%
B	*250*	175	70%	165	66%	166	66%	182	73%
C	*265*	162	61%	154	58%	163	62%	166	63%
D	*242*	186	77%	185	76%	194	80%	194	80%
E	*393*	356	91%	350	89%	355	90%	354	90%
Steenstraat N	*79*	72	71%	70	69%	76	75%	69	68%
Eusebius BS	*101*	46	58%	50	63%	52	66%	58	73%
Totaal	***1572***	**1185**	**75%**	**1166**	**74%**	**1195**	**76%**	**1220**	**78%**

Tabel 3.3: Parkeerdruk per deelgebied, woensdag 31 mei, 20:00 uur

Deelgebied	Openbare capaciteit	Woensdag 31 mei, 20:00 uur						
		Bewoners		Overig		Totaal		
		aantal	(%)	aantal	(%)	bezetting	druk (%)	Waarvan fout parkeren
A	*242*	146	70%	64	30%	210	87%	5
B	*250*	121	58%	89	42%	210	84%	9
C	*265*	157	66%	81	34%	238	90%	8
D	*242*	165	74%	59	26%	224	93%	5
E	*393*	276	79%	75	21%	351	89%	6
Steenstraat N	*79*	6	12%	45	88%	51	65%	2
Eusebius BS	*101*	21	40%	31	60%	52	51%	0
Totaal	***1572***	**892**	**67%**	**444**	**33%**	**1336**	**85%**	**35**

Tabel 3.4: Parkeerdruk per deelgebied, woensdag 31 mei, 24:00 uur

Deelgebied	Openbare capaciteit	Woensdag 31 mei, 24:00 uur						
		Bewoners		Overig		Totaal		
		aantal	(%)	aantal	(%)	bezetting	druk (%)	Waarvan fout parkeren
A	*242*	178	82%	39	18%	217	90%	9
B	*250*	160	80%	41	20%	201	80%	10
C	*265*	221	86%	37	14%	258	97%	14
D	*242*	191	85%	34	15%	225	93%	6
E	*393*	340	87%	52	13%	392	100%	16
Steenstraat N	*79*	19	51%	18	49%	37	47%	0
Eusebius BS	*101*	27	73%	10	27%	37	37%	0
Totaal	***1572***	**1136**	**83%**	**231**	**17%**	**1367**	**87%**	**55**

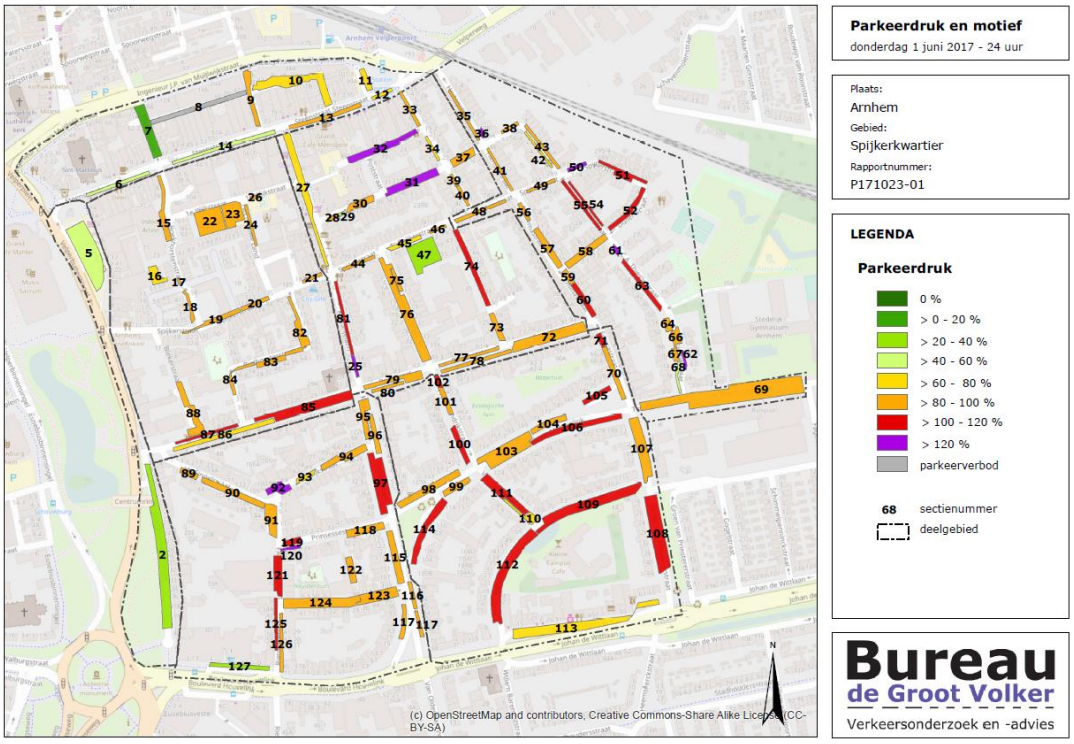
Tabel 3.5: Parkeerdruk per deelgebied, donderdag 1 juni, 19:00 uur

Deelgebied	Openbare capaciteit	Donderdag 1 juni 19:00 uur						
		Bewoners		Overig		Totaal		
		aantal	(%)	aantal	(%)	bezetting	druk (%)	Waarvan fout parkeren
A	*242*	139	69%	62	31%	201	83%	7
B	*250*	132	64%	75	36%	207	83%	10
C	*265*	163	71%	67	29%	230	87%	7
D	*242*	161	74%	58	26%	219	90%	9
E	*393*	279	74%	96	26%	375	95%	9
Steenstraat N	*79*	5	7%	65	93%	70	89%	6
Eusebius BS	*101*	14	24%	45	76%	59	58%	0
Totaal	***1572***	**893**	**66%**	**468**	**34%**	**1361**	**87%**	**48**

Tabel 3.6: Parkeerdruk per deelgebied, donderdag 1 juni, 24:00 uur

Deelgebied	Openbare capaciteit	Donderdag 1 juni, 24:00 uur						
		Bewoners		Overig		Totaal		
		aantal	(%)	aantal	(%)	bezetting	druk (%)	Waarvan fout parkeren
A	*242*	173	83%	35	17%	208	86%	6
B	*250*	165	73%	60	27%	225	90%	11
C	*265*	216	82%	47	18%	263	99%	12
D	*242*	204	86%	33	14%	237	98%	12
E	*393*	338	84%	63	16%	401	102%	24
Steenstraat N	*79*	14	33%	29	67%	43	54%	0
Eusebius BS	*101*	26	59%	18	41%	44	44%	0
Totaal	***1572***	**1136**	**80%**	**285**	**20%**	**1421**	**90%**	**65**

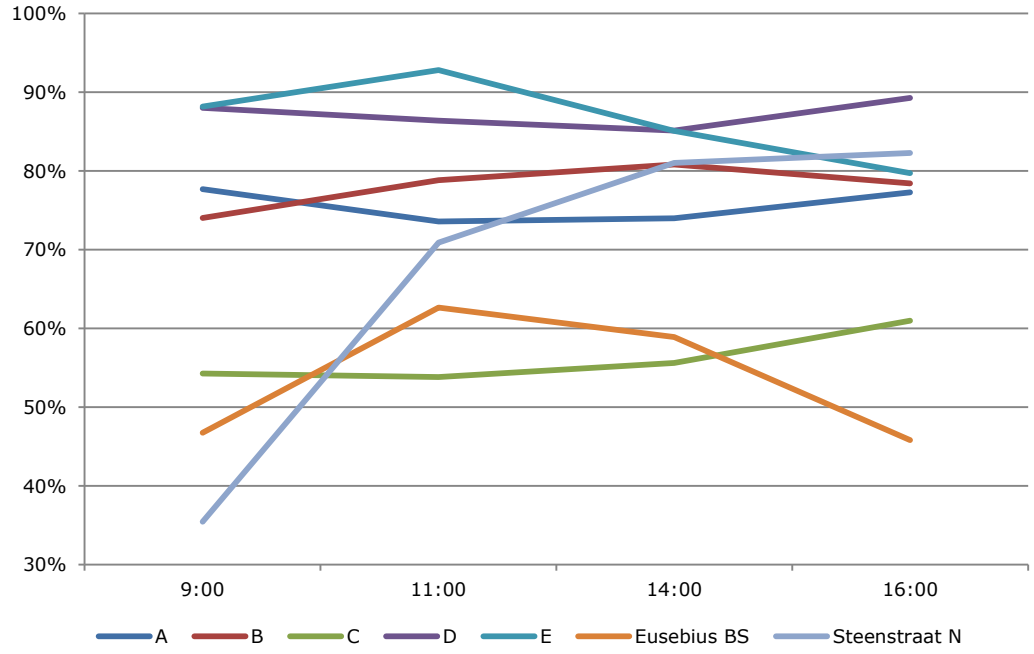
Van alle meetmomenten is de hoogste parkeerdruk waargenomen op donderdag 1 juni, om 24:00 uur. Op dit moment zijn 1421 voertuigen waargenomen, wat leidt tot en parkeerdruk van 90%. De gebieden B, C, D en E hebben allemaal een parkeerdruk van 90% of hoger. Het Spijkerkwartier is over het algemeen een woonwijk, waar vooral lang wordt geparkeerd. Bij een hoog aandeel langparkeerders zijn parkeerproblemen in principe te verwachten bij een parkeerdruk hoger dan 90%. Bij een hoog aandeel kortparkeerders is dit 85%. Drie deelgebieden hebben een parkeerdruk hoger dan 90%, met name gebied E. Foutparkeren komt hier dan ook veelvuldig voor: ruim 5% van de voertuigen staat buiten een parkeervak. Op dit drukste meetmoment zijn 1136 voertuigen waargenomen die het parkeergedrag van bewoners vertonen: deze zijn beide nachten waargenomen. 285 voertuigen zijn slechts één nacht waargenomen. In afbeelding 3.1 is de visualisatie van de parkeerdruk voor donderdag 1 juni 24:00 uur weergegeven. Dit geeft een goed beeld van de parkeerdrukte in het Spijkerkwartier.

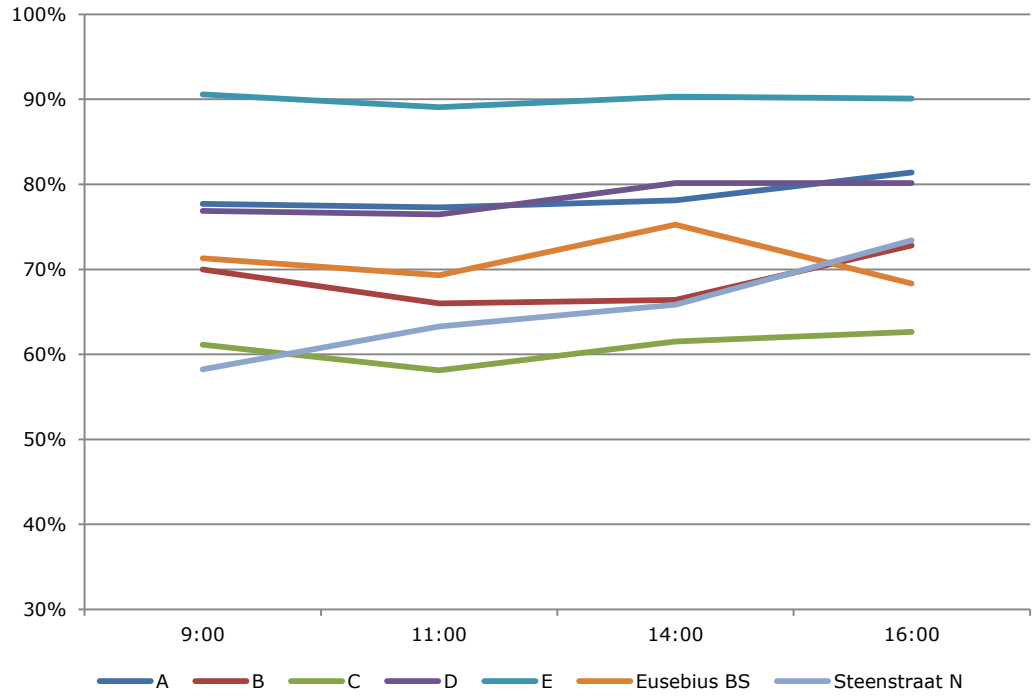
Afbeelding 3.1: Parkeerdruk in het Spijkerkwartier, donderdag 1 juni, 24:00 uur

3.3.2 Vergelijking parkeerdruk 2014 en 2017

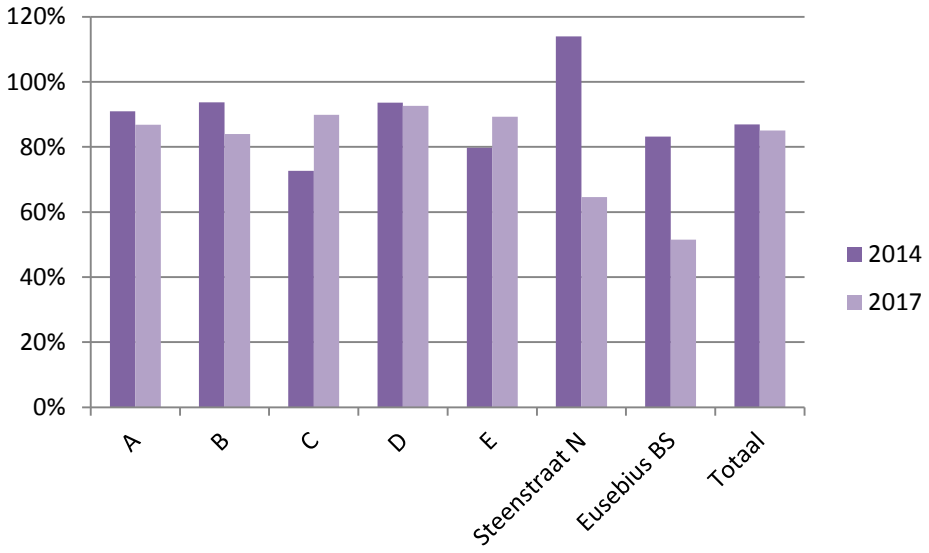
De geregistreerde parkeerdruk is vergeleken met deze uit het onderzoek van 2014. In de figuren 3.1 tot en met 3.6 is dit voor de onderzoeksmomenten weergegeven.

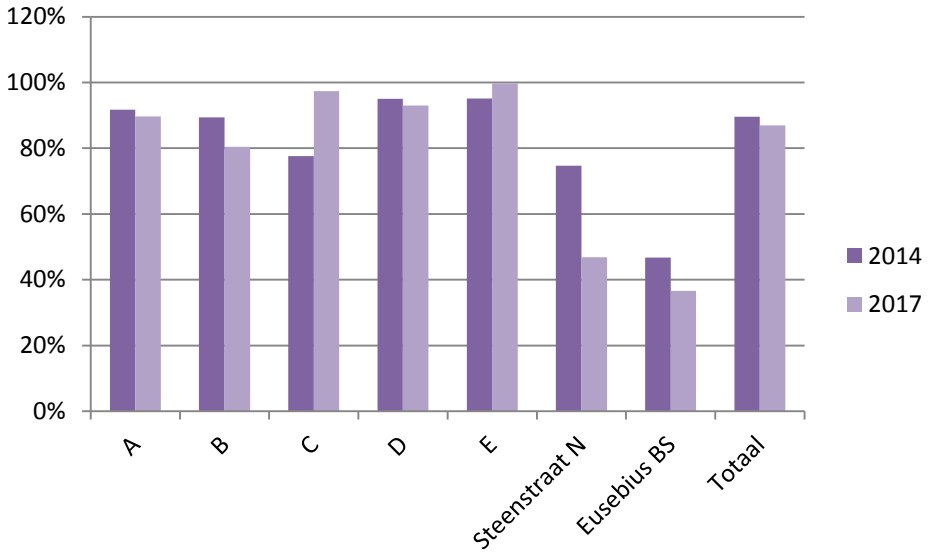
Figuur 3.1: Parkeerdruk op donderdag 15 mei 2014

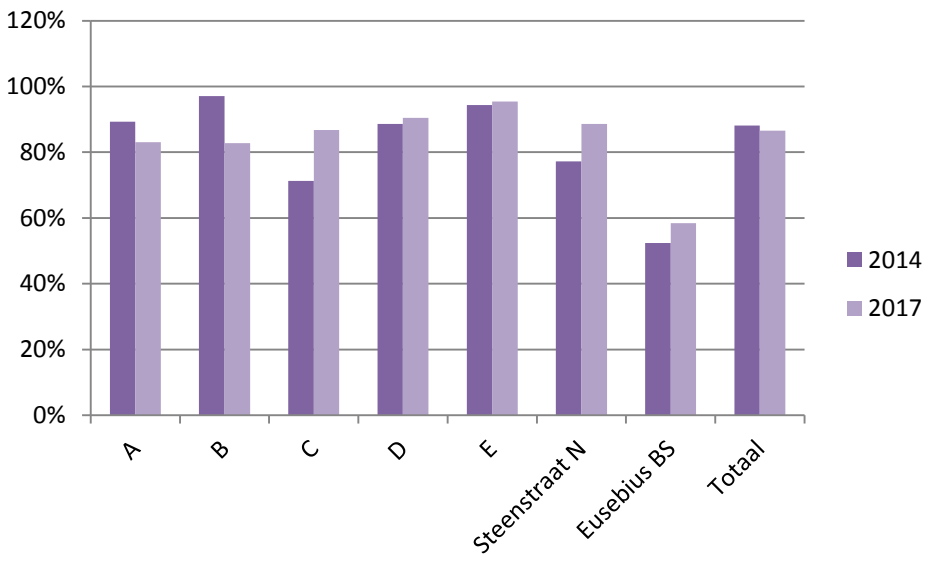
Figuur 3.2: Parkeerdruk op dinsdag 30 mei 2017

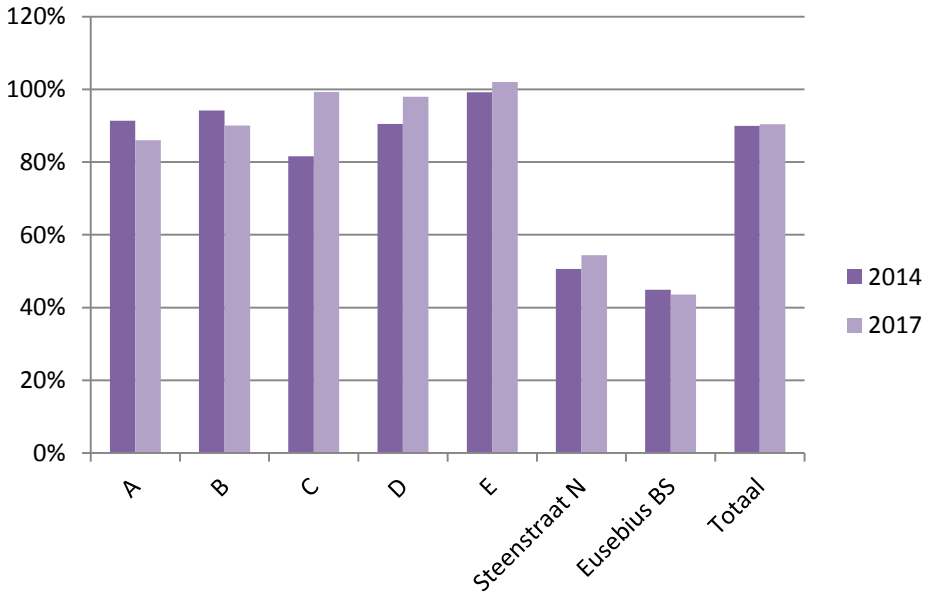
Figuur 3.3: Vergelijking van de parkeerdruk woensdag 20:00 uur 2014 en 2017

Figuur 3.4: Vergelijking van de parkeerdruk woensdag 24:00 uur 2014 en 2017

Figuur 3.5: Vergelijking van de parkeerdruk donderdag 19:00 uur 2014 en 2017

Figuur 3.6: Vergelijking van de parkeerdruk donderdag 24:00 uur 2014 en 2017

Uit de figuren komt naar voren dat de parkeerdruk over het algemeen is gedaald tussen 2014 en 2017. Het drukste moment daarentegen is nagenoeg gelijk gebleven: de donderdag om 24:00 uur blijft 90% bezetting. Een aantal deelgebieden zijn drukker geworden: Deelgebieden C en E zijn op nagenoeg alle meetmomenten drukker geworden. Deelgebieden D en Steenstraat Noord zijn om 24:00 uur (op zowel de woensdag als de donderdag) drukker geworden. De deelgebieden A en B zien juist een daling ten opzichte van 2014.

3.4 Analyse aantal voertuigen van bewoners

De geregistreerde kentekens zijn gekoppeld aan gegevens van het RDW. De postcode gegevens zijn aan de kentekens verbonden om te kunnen bepalen welke voertuigen op naam staan van iemand uit het Spijkerkwartier. In combinatie met de parkeermotieven (parkeergedrag) is bepaald hoeveel voertuigen van bewoners uit het Spijkerkwartier er in totaal zijn. Dit is stap voor stap gedaan.

1. Op woensdag 31 mei en donderdag 1 juni zijn op in totaal vier momenten de kentekens geregistreerd van alle voertuigen. Van al deze voertuigen zijn in totaal **1005 unieke voertuigen van iemand die in het Spijkerkwartier woont**. Het hoogste aantal dat gelijktijdig aanwezig was, was op donderdag 1 juni om 24:00 uur: 887 voertuigen.

2. Van de totale groep voertuigen is een deel van de voertuigen niet direct als bewoner te herleiden. Dit zijn leasevoertuigen. Dit betekent dat de 1005 voertuigen van bewoners dient opgehoogd te worden met een percentage. Uit landelijke cijfers is 8,9% van de personenauto's een leasevoertuig (bron: Autoleasemarkt in cijfers 2016, VNA, 2016). Uit de herkomstanalyse is echter te bepalen hoeveel procent van de voertuigen in het Spijkerkwartier een leasevoertuig is. Afhankelijk van het type leasecontract staan deze voertuigen op naam van de werkgever (financial lease) of de leasemaatschappij (operational lease), met het bijbehorende adres. De operational leasevoertuigen zijn te identificeren doordat deze niet gekoppeld kunnen worden in de herkomstanalyse, want hun bijbehorende postcode is een postbus van de leasemaatschappij. Zo is gevonden dat 13% van de geregistreerde voertuigen niet gekoppeld werd en dus een leasevoertuig is. De financial leasevoertuigen kunnen wel gekoppeld worden, maar krijgen de postcode van het bedrijf die het voertuig leaset en zijn dus niet direct te herleiden naar het Spijkerkwartier. Over heel Nederland is ca. 10% van de leasevoertuigen een financial leaseconstructie. Het percentage leasevoertuigen is daarom met 10% verhoogd naar 14%. Het aantal bewonersvoertuigen die op basis van het parkeermotiefonderzoek en de herkomstanalyse geïdentificeerd zijn, is derhalve bijgesteld. Dit is als volgt gedaan:

   De totale groep bewonersvoertuigen is 100%. 14% daarvan is een leasevoertuig. 86% staat op naam van de bewoner. Deze laatste groep bedraagt 1005 voertuigen. De totale groep bewonersvoertuigen is zo:

   (1005/86)*100 = **1168 voertuigen.**

3. Uit het onderzoek van 2014 is bekend dat een beperkt deel van de bewoners uitwijkt met parkeren naar naastgelegen wijken. Derhalve is het aantal van 1168 voertuigen naar boven afgerond naar **1200 voertuigen.**

4. Er zijn echter nog voertuigen die het parkeergedrag vertonen van een bewoner (twee nachten geparkeerd) maar die niet met de postcode naar het Spijkerkwartier zijn te herleiden. Deze groep bedraagt ca. 230 voertuigen. Van deze voertuigen zijn 76 voertuigen van bewoners van naastgelegen wijken (zoals het centrum). Op basis van de leasegegevens (aantal operational en financial lease) weten we dat 1% van de totale geregistreerde voertuigen een financial leasevoertuig is. Dit zijn voertuigen die dus een adres buiten het Spijkerkwartier hebben, maar wel het parkeergedrag van een bewoner vertonen. In totaal zijn dit ca. 15 voertuigen. Van de 230 voertuigen zijn zo ca. 90 voertuigen alsnog te identificeren en **blijven ongeveer 140 voertuigen over waarover onduidelijkheid heerst**. Het vermoeden is dat (een deel van) deze voertuigen

toebehoren aan studenten die een auto hebben op naam van hun ouders. Dit is in dit onderzoek niet met zekerheid vast te stellen.

5. In totaal zijn er 1200 voertuigen waar met grote zekerheid over gesteld kan worden dat deze toebehoren aan een bewoner van het Spijkerkwartier. Daarnaast is er een groep van 140 voertuigen die van bewoners van het Spijkerkwartier zouden kunnen zijn, maar waarvan dat niet zeker is. **Uiteindelijk kan gezegd worden dat het aantal voertuigen van bewoners van het Spijkerkwartier minstens 1200 is, en maximaal 1350.**

4 Conclusies

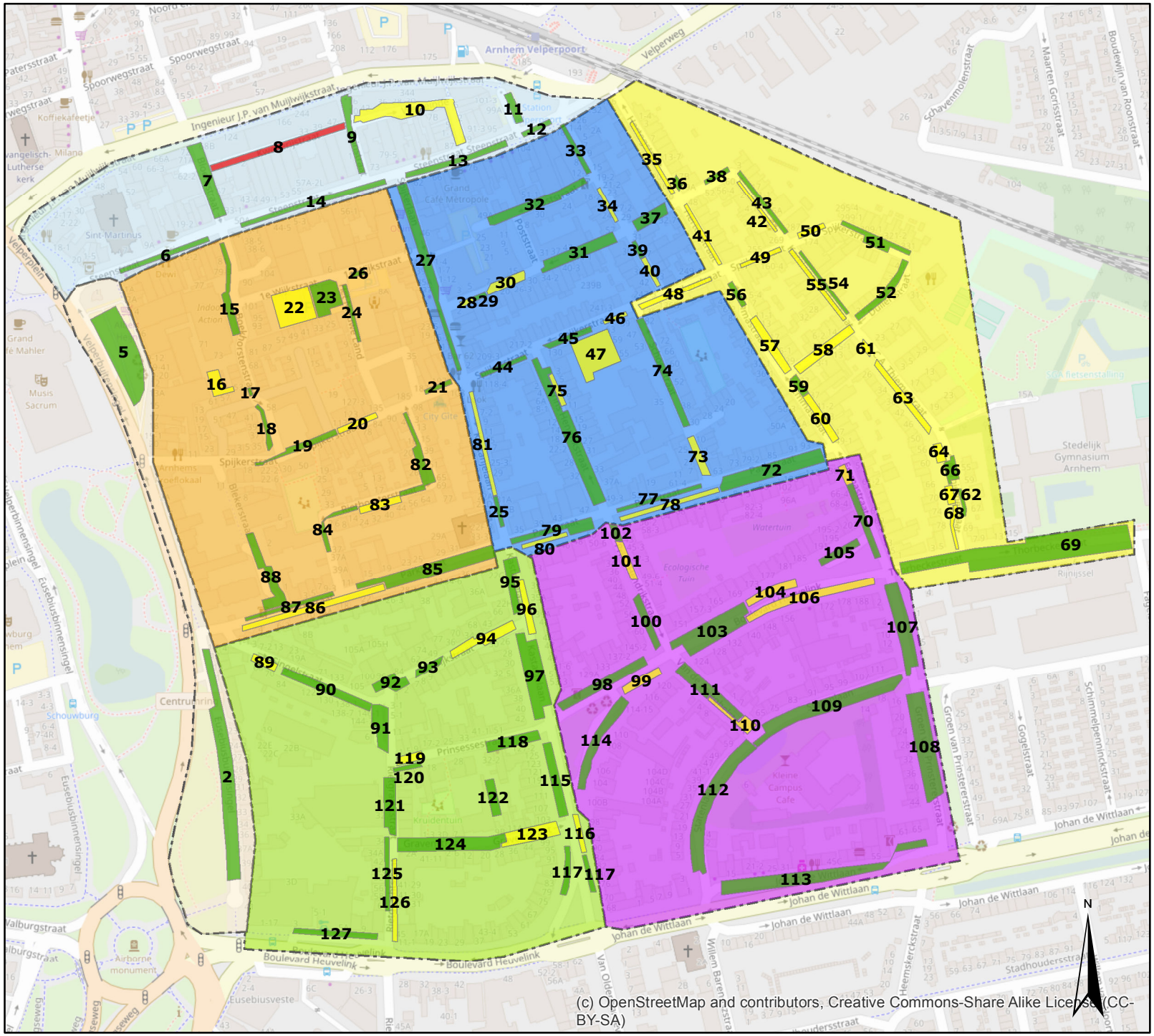
Op 30 mei, 31 mei en 1 juni 2017 is een parkeeronderzoek uitgevoerd in de wijk Spijkerkwartier. Dit onderzoek heeft als doel om de parkeerdruk in kaart te brengen en te bepalen hoeveel voertuigen van bewoners zijn. Het onderzoek is grotendeels een herhaling van een parkeeronderzoek gehouden in 2014.

Het gehele onderzoeksgebied beslaat 1572 parkeerplaatsen. De parkeerdruk was het hoogst op donderdag 1 juni om 24:00 uur. Op dit moment zijn in totaal 1421 voertuigen waargenomen, wat leidt tot een parkeerdruk van 90%. 65 voertuigen stonden fout geparkeerd. In 2014 bedroeg de parkeerdruk op het drukste moment 90%, ook op de donderdag om 24:00 uur (donderdag 22 mei 2014). De parkeerdruk is voor de meeste meetmomenten licht gedaald. Een aantal deelgebieden zijn in drukte toegenomen. Met name deelgebied C (oostelijke deel van het Spijkerkwartier) en E (zuidoostelijke deel van het Spijkerkwartier) zijn drukker geworden. Deelgebied E is het drukst: hier is een parkeerdruk van 102% waargenomen op donderdag 1 juni om 24:00 uur.

Op basis van de kentekenregistratie is gekeken naar het parkeergedrag (hoeveel nachten is een voertuig waargenomen) en de herkomst (op postcodeniveau) van de voertuigen. Hiermee is een analyse gedaan naar het totale aantal voertuigen van bewoners uit het Spijkerkwartier. Hieruit is naar voren gekomen dat er in totaal minimaal 1200 en maximaal 1350 voertuigen zijn van bewoners uit het Spijkerkwartier. Deze marge wordt veroorzaakt door een groep voertuigen die het parkeergedrag van een bewoner vertonen (twee nachten waargenomen), maar die niet een postcode binnen het Spijkerkwartier hebben. Een deel van de voertuigen is verklaard (bewoners van naastgelegen wijken, financial leasevoertuigen) maar ca. 140 voertuigen zijn niet met zekerheid te identificeren. Het vermoeden is dat (een deel van) deze voertuigen toebehoren aan studenten die een auto hebben op naam van hun ouders. Dit is in dit onderzoek niet met zekerheid vast te stellen.

Bijlagen

Bijlage 1 Sectie-indeling

B1 Indeling deelgebieden

31 mei en 1 juni avond 2017

Plaats:
Arnhem

Gebied:
Spijkerkwartier

Rapportnummer:
P171023-01

LEGENDA

Secties

- vergunning
- vrij parkeren
- parkeerverbod
- 68 sectienummer

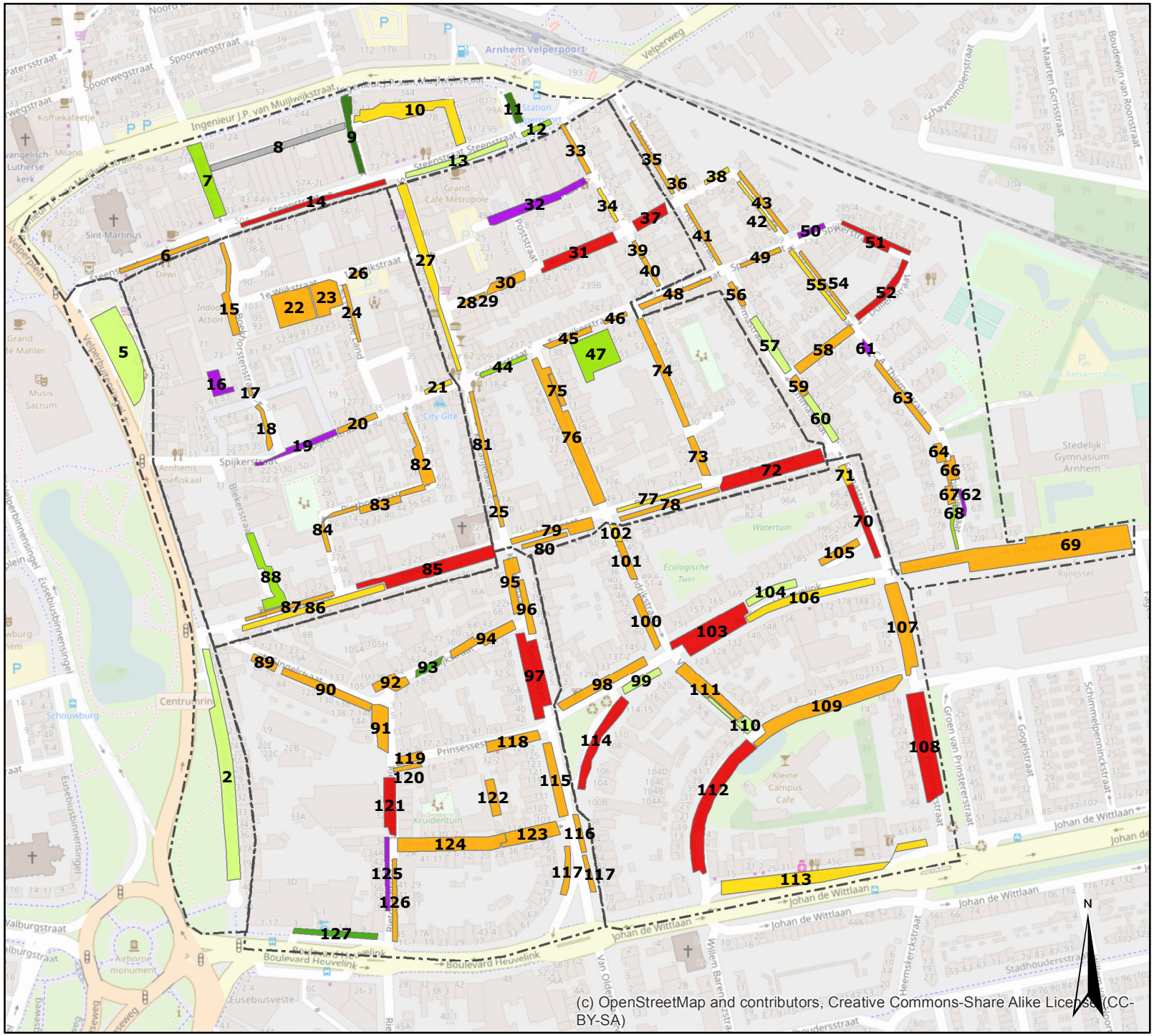
Deelgebieden

- A
- B
- C
- D
- E
- Eusebiusbuitensingel
- Steenstraat Noord
- grens deelgebied

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

Bijlage 4 Visualisaties parkeerdruk

- Parkeerdruk Woensdag 31 mei, 20:00 uur;
- Parkeerdruk Woensdag 31 mei, 24:00 uur;
- Parkeerdruk Donderdag 1 juni, 19:00 uur;
- Parkeerdruk Donderdag 1 juni, 24:00 uur.

B4.1 Parkeerdruk en motief

woensdag 31 mei 2017 - 20 uur

Plaats:
Arnhem

Gebied:
Spijkerkwartier

Rapportnummer:
P171023-01

LEGENDA

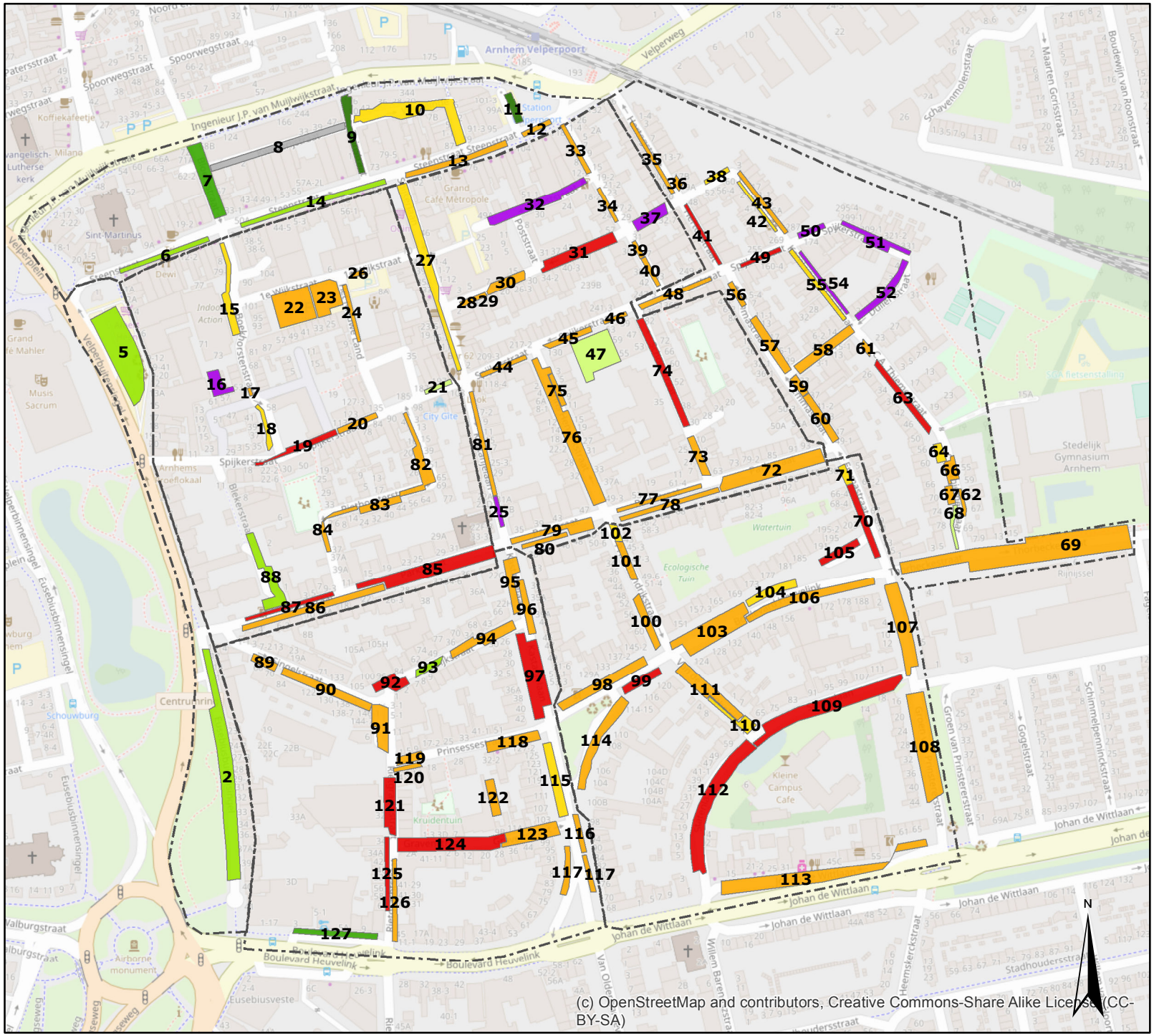
Parkeerdruk

- 0 %
- > 0 - 20 %
- > 20 - 40 %
- > 40 - 60 %
- > 60 - 80 %
- > 80 - 100 %
- > 100 - 120 %
- > 120 %
- parkeerverbod

68 sectienummer

deelgebied

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

B4.2 Parkeerdruk en motief

woensdag 31 mei 2017 - 24 uur

Plaats:
Arnhem

Gebied:
Spijkerkwartier

Rapportnummer:
P171023-01

LEGENDA

Parkeerdruk

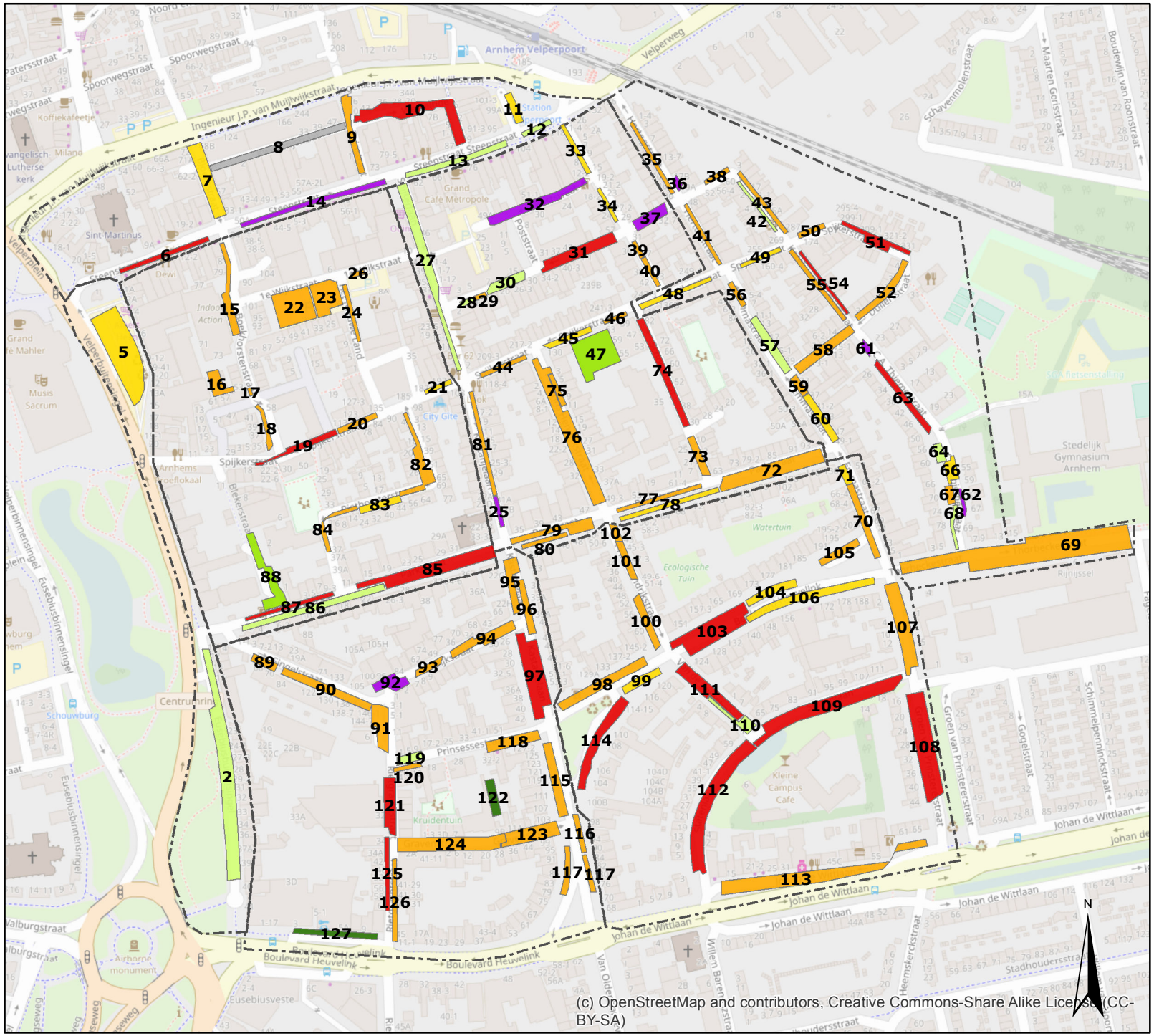
- 0 %
- > 0 - 20 %
- > 20 - 40 %
- > 40 - 60 %
- > 60 - 80 %
- > 80 - 100 %
- > 100 - 120 %
- > 120 %
- parkeerverbod

68 sectienummer

deelgebied

Bureau de Groot Volker

Verkeersonderzoek en -advies

B4.3 Parkeerdruk en motief

donderdag 1 juni 2017 - 19 uur

Plaats:
Arnhem

Gebied:
Spijkerkwartier

Rapportnummer:
P171023-01

LEGENDA

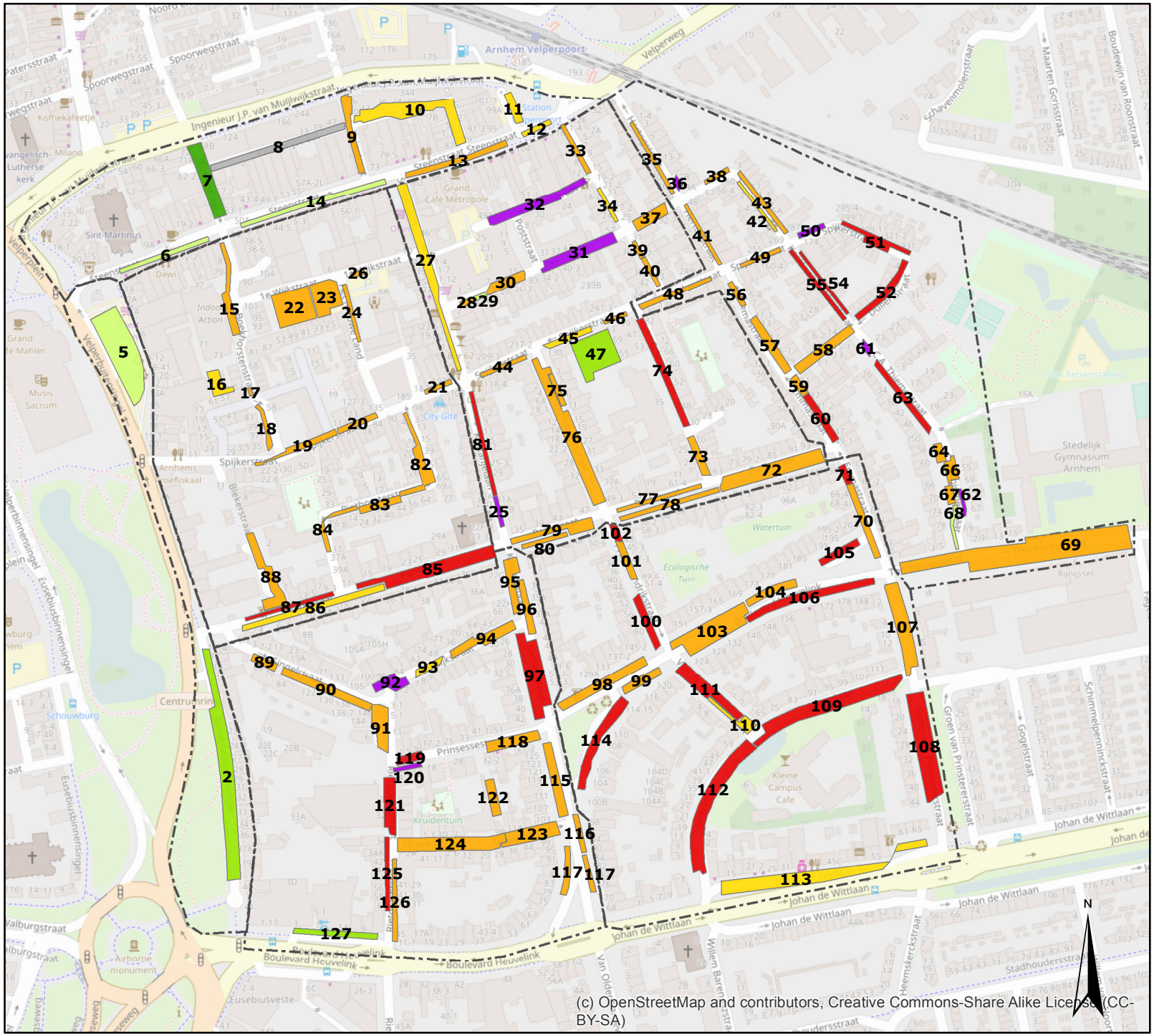
Parkeerdruk

- 0 %
- > 0 - 20 %
- > 20 - 40 %
- > 40 - 60 %
- > 60 - 80 %
- > 80 - 100 %
- > 100 - 120 %
- > 120 %
- parkeerverbod

68 sectienummer

deelgebied

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

B4.4 Parkeerdruk en motief

donderdag 1 juni 2017 - 24 uur

Plaats:
Arnhem

Gebied:
Spijkerkwartier

Rapportnummer:
P171023-01

LEGENDA

Parkeerdruk

- 0 %
- > 0 - 20 %
- > 20 - 40 %
- > 40 - 60 %
- > 60 - 80 %
- > 80 - 100 %
- > 100 - 120 %
- > 120 %
- parkeerverbod

68 sectienummer

deelgebied

Bureau de Groot Volker
Verkeersonderzoek en -advies

PARKEERPLAN SPIJKERKWARTIER 2017

Document: Parkeerplan Spijkerkwartier 2017
Datum: 16 november 2017
Status: Definitief

Werkgroep Verkeer Spijkerkwartier:
- Imy Jacobs
- Edwin Königel
- Astrid Stokman
- Jan Trooster (vz)
- Ton Verbaal
- Erik Zandstra
- Frank Foks (tot aan zijn overlijden op 23 juli 2017)

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING **3**

Inleiding **6**

Definities *6*

Aanleiding *6*

Cijfers & feiten *8*

Doelstelling *8*

Grenzen van het gebied *9*

Uitgangspunten werkgroep **9**

Voorgestelde maatregelen **11**

Uitwerking betaald parkeersysteem *12*

Aanvullende maatregelen *13*

Omgaan met schaarste *15*

Financiën **16**

BIJLAGE 1: PRESENTATIE INFORMATIEAVONDEN

BIJLAGE 2: RAPPORT PARKEERONDERZOEK SPIJKERKWARTIER JUNI 2017

SAMENVATTING

Opgave

Het Parkeerplan Spijkerkwartier heeft als doel de parkeerproblematiek van de wijk te verkleinen en tegelijkertijd de kwaliteit van de openbare ruimte in de wijk te verbeteren. De 'wijk' in dit plan betreft de Spijkerbuurt, het Boulevardkwartier en het westelijk deel van het Statenkwartier.

De parkeerproblemen van de wijk zijn de volgende:

- Te weinig parkeerplaatsen in de avond en nacht. Dit is vervelend voor de zoekende automobilist (tijdverlies, buiten de wijk moeten parkeren), maar ook voor de buurt (overlast van rondrijdende auto's, foutparkeren en oneigenlijk gebruik van vergunninghoudersplaatsen).
- Te weinig parkeerplaatsen voor wijkbezoekers overdag: de vrije parkeerplaatsen zijn veelal bezet terwijl de lege vergunninghoudersplaatsen niet gebruikt mogen worden.
- Een overvol straatbeeld met auto's en verkeersborden, weinig ruimte voor andere verkeersdeelnemers en voor groen.

De lage kwaliteit van de openbare ruimte als gevolg van (al dan niet fout) geparkeerde auto's zien wij dus uitdrukkelijk als deel van de parkeerproblematiek. Om deze parkeerproblematiek op te lossen, ontwikkelde de Werkgroep Verkeer van het Spijkerkwartier een Parkeerplan en hanteerde daarbij de volgende uitgangspunten:

- Het parkeerprobleem moet binnen de wijk worden opgelost: zoals wij niet willen dat automobilisten die niet in het Spijkerkwartier wonen, werken of op bezoek komen, hier parkeren, willen we ook niet dat onze bewoners en bezoekers hun auto's in andere wijken parkeren.
- Het nieuwe parkeersysteem moet gebruiksvriendelijk, duidelijk en goed handhaafbaar zijn.
- Het nieuwe parkeersysteem moet per saldo ruimte scheppen voor groen, voetgangers, fietsers en spelende kinderen.

Voorstel

Om mét deze uitgangspunten een verkleining van de parkeerproblemen te bereiken stelt de werkgroep Verkeer, gesteund door het Bewonersoverleg Spijkerkwartier, de volgende maatregelen voor:

1) Voer een betaald-parkeersysteem in voor de wijk, waarbij:
   a) alle wijkbewoners in het bezit van een auto één parkeervergunning kunnen aanschaffen;
   b) alle huishoudens één bezoekerspas kunnen aanschaffen;
   c) voor de Steenstraat, Bloemstraat en Velperbuitensingel het hoge parkeertarief van toepassing is en voor het overige deel van de wijk het lage parkeertarief gehanteerd wordt;
   d) parkeertarieven op straat per minuut afgerekend kunnen worden;
   e) bedrijven in de wijk maximaal één vergunning kunnen aanschaffen die geldig is voor 7x24 uur (behalve als op dat adres al een bewonersvergunning een of meerdere vergunningen op bedrijfsnaam kunnen aanschaffen) en maximaal twee vergunningen die geldig zijn van maandag t/m zondag van 07.00 tot 19.00 uur. Aan deze regeling zit een maximum van respectievelijk 50 en 250 stuks.
2) Voorkom oneigenlijk gebruik van het systeem door:
   a) geen parkeervergunning te verlenen aan bewoners die over een eigen parkeerplek (hadden) kunnen beschikken, bijvoorbeeld doordat er bij hun appartementencomplex parkeerplaatsen te huur of te koop zijn en/of omdat de woningvergunning ooit verleend is onder voorwaarde van het voorzien in een eigen parkeerplaats;

b) intensief en zorgvuldig te handhaven op aanvraag en verdeling van bewonersvergunningen, bedrijfsvergunningen en bezoekerspassen.

3) Neem direct bij invoering van het Parkeerplan al aanvullende maatregelen om de parkeerproblematiek te verkleinen/openbare ruimte te verbeteren door:
   a) een aantal parkeerplaatsen buiten het straatbeeld op particuliere parkeerterreinen en in parkeergarages te huren voor bewoners;
   b) waar mogelijk parkeerplaatsen ín het straatbeeld om te zetten naar fietsparkeerplaatsen, openbaar groen en groene voortuinen;

   en blijf na invoering dergelijke maatregelen nemen waar dit mogelijk en wenselijk is, aangevuld met het dempen van de parkeervraag door:
   c) autodelen te stimuleren en nieuwe mobiliteitsservices te ontwikkelen;
   d) het initiële aantal afgegeven parkeervergunningen als plafond te hanteren en nieuwe aanvragers op een wachtlijst te plaatsen.

4) Financier de aanvullende maatregelen vanuit de meeropbrengsten die voortkomen uit het parkeerplan:
   a) waarbij 2016 het referentiejaar is en waarmee de jaarlijkse meeropbrengsten van het betaald parkeren vastgesteld kunnen worden;
   b) het implementatieproject & aanvullende maatregelen in 2018 en 2019 in eerste instantie voorgefinancierd worden door de gemeente voor zover de kosten/afschrijvingen hiervan groter zijn dan de meeropbrengsten in deze periode;
   c) meeropbrengsten van 2018 en 2019, voor zover niet aangesproken, moeten gereserveerd blijven tot eind 2019 om voldoende tijd te hebben voor het maken van plannen voor aanvullende maatregelen;
   d) ook in de jaren daarna zullen er plannen gemaakt, ingediend en uitgevoerd worden. Plannen kunnen meerdere jaren omvatten en kunnen investeringen bevatten;
   e) waar de wijk (werkgroep Verkeer Spijkerkwartier), in overleg met Team Leefomgeving van de gemeente, beslist over besteding van gelden;
   f) voor een periode van tien jaar (zoals vastgesteld in het collegebesluit van 13 december 2016).

Bovenstaande maatregelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Indien één van de vier onderdelen niet door gaat, gaat het hele plan niet door.

Verantwoording

Dit Parkeerplan Spijkerkwartier is opgesteld door de Werkgroep Verkeer van het Spijkerkwartier. De aanleiding hiervoor was het feit dat eerdere parkeerplannen van de gemeente gesneuveld zijn, vooral omdat deze onvoldoende aansloten bij de kenmerken van onze wijk. Daarom heeft de Werkgroep Verkeer initiatief genomen om een parkeerplan *op maat* voor de wijk te ontwikkelen. Begin 2015 lag het huidige plan in zijn essentie op tafel en werd het in openbare vergadering gepresenteerd aan het Bewonersoverleg. Deze gaf aan het plan te steunen, maar sceptisch te zijn over de haalbaarheid. Daarom was daarna het bereiken van politieke overeenstemming met de gemeente prioriteit.

Door wethouderwisselingen en de innovatieve kanten van het plan duurde dit ca. twee jaar. Vervolgens is het plan opnieuw gepresenteerd aan tientallen actieve bewoners, vanuit alle werkgroepen in de wijk. Daaruit bleek brede steun voor het plan. Begin 2017 zijn via huis-aan-huis verspreide flyers alle bewoners uitgenodigd voor twee informatieavonden in maart (voor de presentatie zie bijlage 1). Daar zijn 220 mensen geweest. In totaal hebben 158 mensen de moeite genomen een kaartje in te vullen of e-mail te sturen. Daarvan was 84% positief en nog eens 6% neutraal. De 282 opgeschreven opmerkingen, vragen en verbetersuggesties zijn allemaal besproken en waar mogelijk verwerkt. De feedback heeft onder meer geleid tot wijzigingen in de bezoekersregeling, de bedrijfsvergunningen en tot hantering van het lage tarief in het grootste deel van de wijk. Deze gewijzigde versie van het Parkeerplan Spijkerkwartier ligt voor u.

Wij hebben als Werkgroep Verkeer vertrouwen dat we in samenspraak met een groot aantal wijkbewoners (>250) een goed doortimmerd plan hebben gemaakt dat voor onze wijk een grote verbetering met zich mee zal brengen voor wat betreft parkeergemak, maar zeker ook voor de leefbaarheid van de openbare ruimte.

Inleiding

Definities

Huishouden:	een verzameling van één of meer personen die in één woonruimte woont en zichzelf in het dagelijks onderhoud voorziet (niet per se een kadastraal huisadres);
Wijk/Spijkerkwartier:	de Spijkerbuurt, het Boulevardkwartier en het westelijk deel van het Statenkwartier
Wijkparkeerder:	mensen (bewoners en bezoekers) die hun auto in het Spijkerkwartier parkeren omdat ze er wonen, werken of een bezoek brengen aan bewoners, winkels en andere bedrijven in de wijk.
Wijkvreemd parkeerder:	mensen die hun auto in het Spijkerkwartier parkeren, maar niet in de wijk moeten zijn zoals: bewoners van omliggende wijken, treinreizigers, bezoekers van de binnenstad, schouwburg, etc.

Aanleiding

Het Spijkerkwartier is een dynamische wijk gelegen dichtbij het centrum.

Al vele jaren ervaren Wijkparkeerders problemen met het parkeren van hun auto. Dit probleem doet zich zowel overdag als in de avonduren en 's nachts voor.

- In de avonduren/'s nachts is de wijk vol (zowel de vergunninghoudersplaatsen als de vrije parkeerplaatsen) en is het moeilijk een parkeerplaats te vinden met als gevolg: rondjes rijden door de buurt, illegaal parkeren en parkeren buiten de wijk.
- Overdag is er ook schaarste aan parkeerplekken omdat vergunninghoudersplaatsen niet gebruikt kunnen worden door wijkbezoekers en de vrije parkeerplaatsen vaak bezet zijn.
- Afgeleide problematiek: dubbel geparkeerde auto's, oneigenlijk gebruik van vergunninghouderplaatsen, parkeren op trottoir, wachtlijst voor parkeervergunning is lang.

Daarnaast staat het overvolle straatbeeld (door geparkeerde auto's) op gespannen voet met de behoefte van de wijkbewoners aan een leefbare wijk.

Uitgaande van het gegeven dat er in de ons omringende wijken door de gemeente een parkeerregulering is/wordt ingevoerd, is het aannemelijk dat hierdoor de parkeerdruk in onze wijk nog verder zal toenemen.

Het is niet de eerste keer dat er een plan voorligt dat de parkeerproblematiek van het Spijkerkwartier aanpakt. In 2008 heeft de gemeente een parkeerplan voor de wijk gepresenteerd. Tijdens een massaal bezochte bewonersavond op 5 maart 2008 werd dit plan van de tafel geveegd omdat er onvoldoende draagvlak voor was. Men vond dat het plan te weinig rekening hield met de specifieke kenmerken van de wijk. Door slechts één vergunning/ontheffing per zelfstandig huisadres af te geven zou een flinke groep buurtbewoners worden aangewezen op parkeerplekken buiten de wijk. Dit plan heeft het dus niet gehaald.
Daarna heeft de gemeente een tijdlang de gesprekken met de wijk over parkeren stopgezet omdat zij met behulp van een extern bureau een nieuw plan wilde ontwikkelen voor alle wijken rond het centrum. In augustus 2009 werd het plan "*parkeren waar je wezen moet*" – dat zonder overleg met de wijken was opgesteld, gepresenteerd. Om verschillende redenen werd het plan door alle wijken afgewezen.
Voor het Spijkerkwartier was het belangrijkste bezwaar wederom dat te weinig rekening werd gehouden met de specifieke eigenschappen van de wijk en dat – in weerwil tot de titel van de nota –

veel bewoners niet meer zouden kunnen parkeren waar ze wezen moeten. We hebben het dan over de tweede auto per officieel huisadres zoals huishoudens met meer dan één auto (bijvoorbeeld gezinnen waar beide partners een auto hebben) en bewoners van meerdere onzelfstandige woningen op een huisadres. In het Spijkerkwartier zijn veel grote panden en deze herbergen vaak meerdere huishoudens. Veel mensen zouden dus buiten de wijk hun auto moeten parkeren.

De gemeenteraad trok uiteindelijk de nota "*parkeren waar je wezen moet*" in en besloot in overleg met elke wijk *maatwerk* te willen ontwikkelen.

De werkgroep Verkeer pakte de handschoen op en ging in overleg met de gemeente. Verschillende opties werden met de gemeente op constructieve wijze besproken. Er zouden enkele varianten aan de wijk worden voorgelegd. De gemeente was niet bereid om ook de variant in discussie te brengen waarbij de parkeertarieven fors zouden worden verhoogd om met dat geld een ondergrondse parkeergarage te kunnen bouwen waardoor het aantal geparkeerde auto's op straat af zou nemen.
Om verschillende redenen liep daarna de inzet en het enthousiasme van de werkgroep terug waardoor de ontwikkeling in feite een tijd is komen stil te liggen.
De werkgroep heeft in 2013 een nieuwe start gemaakt met een aantal nieuwe leden en na overleg met de gemeente werd besloten zelf een plan te gaan schrijven waarbij de gemeente de werkgroep van de nodige informatie en advies zou dienen.

Bij het schrijven van voorliggend plan heeft de werkgroep zich terdege rekenschap gegeven van de redenen waarom eerdere plannen op zoveel weerstand stuitten. Daarnaast is óók in ogenschouw genomen dat de openbare ruimte van het Spijkerkwartier van iedereen is en dat in de wijk meerdere belangen spelen. In het verleden is het straatbeeld in toenemende mate bepaald door de autobezitter en is langzaamaan de acceptatie ontstaan dat de straten tegenwoordig vol staan met auto's. Veel buurtbewoners storen zich hieraan, maar er bestaat een gevoel dat daar niets aan te doen is. Hoewel het autobezit de laatste jaren stabiliseert wordt een significante daling en daarmee een daling van de parkeervraag nog niet op korte termijn verwacht.

Je auto altijd voor de deur willen kunnen parkeren staat helaas op gespannen voet met een groene, leefbare woonomgeving. De werkgroep heeft gemeend ook de bewoners die pleiten voor een groenere, leefbaardere wijk een stem te moeten geven in dit parkeerplan. Daarom is het uitgangspunt van de werkgroep geworden: het verbeteren van de parkeersituatie en tévens het verbeteren van de leefbaarheid van de wijk.

Bewoners met blik op groen
In 1983 was de gemeente voornemens de ruimte waar zich nu de Ecologische Tuin (ingang Prins Hendrikstraat 49-51) bevindt in te richten voor parkeerplaatsen. De omwonenden hebben zich hiertegen met succes verzet. Onder de bezielende leiding van biologieleraar Ben J. Veld is toen de Ecologische Tuin aangelegd. In de jaren die volgden zijn er meerdere binnentuinen aangelegd in de wijk. De Watertuin, de Bestedelingentuin, de Achtertuin, allemaal plekken die dankzij de sterke inzet van buurtbewoners gewonnen zijn en prachtige plekken in de buurt zijn geworden. Spijkerbuurtbewoners zijn zich zeer bewust van hun leefomgeving en koesteren het groen in de wijk.
Dit bewustzijn op leefbaarheid hebben wij meegenomen in de uitgangspunten van deze parkeervisie

Rekening houdend met de specifieke kenmerken van het Spijkerkwartier is voorliggend plan opgesteld. Het gaat over een aanpak die op korte termijn kan worden ingevoerd, maar die ook daarna tot positieve effecten moet leiden voor het openbaargebied in de wijk.
In het kort komt het erop neer dat:

1. We het parkeerprobleem binnen de wijk willen oplossen, dat we zo min mogelijk auto's in de wijk willen zien die hier verder niets te zoeken hebben. Maar ook willen we andere wijken niet belasten met geparkeerde auto's van onze wijkbewoners.

2. De extra opbrengsten worden jaarlijks in overleg met de wijk ingezet voor maatregelen om het parkeerprobleem te verkleinen en ook om de negatieve invloed van geparkeerde auto's op de kwaliteit van de openbare ruimte te verkleinen.

Cijfers & feiten

In de wijk zijn 1543 parkeerplaatsen in de openbare ruimte. Daarnaast zijn er 326 parkeerplaatsen die liggen op eigen terrein. Deze aantallen zijn vastgesteld door de werkgroep in samenwerking met de gemeente.
Daarnaast is er een parkeeronderzoek uitgevoerd door Bureau De Groot Volker (zie ook bijlage 2 "Rapport Parkeeronderzoek Spijkerkwartier juni 2017"). Het parkeeronderzoek had enerzijds als doel de parkeerdruk vast te stellen en zodoende een nulmeting te hebben, anderzijds te bepalen hoeveel geparkeerde auto's daadwerkelijk van bewoners zijn. De metingen zijn gedaan op woensdag 31 mei 2017 en donderdag 1 juni 2017 op in totaal vier verschillende tijdstippen.

Belangrijk: het onderzoek van de Groot Volker is gedaan in de openbare ruimte. De parkeerplaatsen op privéterreinen en de daar geparkeerde auto's zijn derhalve niet meegenomen.

Uit het onderzoek is gebleken dat de parkeerdruk hoog is en dat het grootste deel van de wijk op de tijdstippen een bezettingsgraad heeft van 90% of hoger. Bij dit percentage zijn parkeerproblemen te verwachten. Deze cijfers zijn niet gecorrigeerd voor de mate waarin de overgebleven parkeerplaatsen nog geschikt zijn gegeven het type bestuurder dat een plek zoekt. Voorbeeld situaties: een bestuurder heeft geen parkeervergunning, maar er zijn nog wel vrije vergunninghoudersplaatsen. Of er zijn vrije parkeerplaatsen maar die zijn alleen voor betaald parkeren en daarmee niet geschikt voor een bewoner die lang wil parkeren. In deze situaties zijn er parkeerplaatsen, maar deze zijn ongeschikt. Het valt te verwachten dat de werkelijke parkeerproblemen dus groter zijn.

Het aantal geparkeerde auto's van wijkbewoners in de openbare ruimte op de drukst gemeten tijdstippen bedraagt: 1005. Dit aantal is gebruikt om het maximum aantal te verwachten aanvragen voor bewonersvergunningen te berekenen (dit loopt vooruit op de gekozen parkeeroplossing, zie "Uitwerking betaald parkeersysteem"). *Het maximum aantal te verwachten aanvragen voor bewonersvergunningen bedraagt 1350*. Voor de berekening zie bijlage 2.

Doelstelling

Met de invoering van het nieuwe parkeersysteem worden de volgende doelen bereikt:

1. Wijkparkeerders ervaren minder problemen bij het parkeren van hun auto.
2. Straatbeeld is verbeterd (minder foutparkeren, minder verkeersborden, meer ruimte voor fietsparkeren, minder geparkeerde auto's in de openbare ruimte, meer ruimte voor groen).
3. Wijkvreemd parkeren is grotendeels uitgebannen.
4. Autobezitter zowel als niet-autobezitters ervaren het nieuwe systeem als een verbetering.
5. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt over effectieve handhaving door het parkeerbedrijf.
6. Twee keer per jaar (kort na oplevering van het project kan dit vaker zijn) komen gemeente, Parkeerbedrijf en wijk bijeen om het parkeren in de wijk te evalueren en zo nodig maatregelen te treffen.
7. Een blijvende werkgroep vanuit de wijk die zich bezighoudt met de uitvoering van maatregelen ter verdere verbetering van parkeergemak, demping van het autobezit en het vergroten van de leefbaarheid van de openbare ruimte van de wijk en daarover overleg voert met gemeente en parkeerbedrijf.
8. Wijkbewoners weten bij wie ze moeten zijn indien er vragen zijn op het gebied van parkeren.

Grenzen van het gebied

Het gebied dat wordt begrensd door de Ir. JP van Muijlwijkstraat, Steenstraat, Hertogstraat, Karel van Gelderstraat, Spijkerstraat, Dullertstraat C.A. Thiemestraat, Thorbeckestraat (tot Fagelstraat), Groen van Prinstererstraat (hoofdrijbaan huisnummers. 1-3-5 en even huisnummers.), Johan de Wittlaan (zijde Spijkerkwartier, oneven huisnummers.), Boulevard Heuvelink (zijde Spijkerkwartier, oneven huisnummers.), fietspad tussen de Boulevard Heuvelink en de Eusebiusbuitensingel, Eusebiusbuitensingel, Velperbuitensingel, Velperplein tot aan de Ir. JP van Muijlwijkstraat, inclusief genoemde straten en straatdelen doch met uitzondering van de Ir. JP van Muijlwijkstraat.

Gebiedsgrenzen:
Parkeertarief A: hoog tarief (€2,85/uur)
Parkeertarief B: laag tarief (€1,75/uur)

Uitgangspunten werkgroep

Uitgangspunten voor het nieuwe parkeersysteem:

- De parkeerplaatsen in de wijk zijn voor Wijkparkeerders.
- Wijkvreemd parkeren wordt tegengegaan. Bij schaarste concurreren Wijkparkeerders met elkaar en niet met Wijkvreemde parkeerders.
- Het parkeerprobleem moet binnen de wijk worden opgelost. We willen voorkomen dat omliggende wijken hinder hebben van onze Wijkparkeerders.
- De kosten en opbrengsten van het parkeren in het Spijkerkwartier zullen transparant worden gemaakt. De netto meeropbrengsten van het nieuwe parkeersysteem komen ten goede aan verdere maatregelen ter vergroting van parkeergemak, demping van autobezit en vergroting van de leefbaarheid van de wijk. De wijk beslist over de inzet van die gelden.

- Het nieuwe parkeersysteem dient gebruiksvriendelijk en goed handhaafbaar te zijn.
- Het nieuwe parkeersysteem mag uitdrukkelijk niet ten koste gaan van de ruimte voor voetgangers, fietsers en spelende kinderen. Dus geen ruimte afsnoepen van het bestaande groenareaal, zoals de binnentuinen en boomspiegels. Het nieuwe parkeersysteem draagt juist bij aan een ‘vriendelijker’ straatbeeld en leefbaardere wijk.

Voorgestelde maatregelen

Keuze van de hoofdoplossing
Om de doelstellingen, gegeven de uitgangspunten, te bereiken is het noodzakelijk om een prikkel in te bouwen tegen vooral wijkvreemd parkeren én is het noodzakelijk om de bestaande parkeerplaatsen optimaal te benutten. Er zijn dan feitelijk twee hoofdoplossingen. In beide gevallen verdwijnt de mogelijkheid van gratis parkeren in de wijk. Een keuze moet worden gemaakt uit:

1. *Vergunninghouders systeem* in combinatie met betaald parkeren en een bezoekersregeling. Naast een beperkt aantal plaatsen voor betaald parkeren (bij winkels/bedrijven/horeca) zijn alle overige parkeerplaatsen voor vergunninghouders (aan te schaffen door bewoners en bedrijven). Voor bezoekers van bewoners is er een bezoekersregeling.
2. *Betaald parkeren* met vergunning voor bewoners, bedrijven en een bezoekersregeling. Alle parkeerplaatsen in de wijk zijn betaald parkeren waarbij bewoners en bedrijven een vergunning kunnen kopen. Voor bezoekers van bewoners is er een bezoekersregeling.

Het verschil tussen de twee hoofdoplossingen zit in de beschikbaarheid van parkeerplaatsen: bij optie 1 mag een niet-vergunninghouder niet parkeren op een vergunninghouders plek; bij optie 2 mag iedereen (bijna) overal parkeren als hij een vergunning heeft ofwel aan de automaat betaalt. De werkgroep heeft gekozen voor optie 2, betaald parkeren. Ons belangrijkste argument daarvoor is dat met deze optie de parkeerplaatsen maximaal worden benut. Bovendien genereert dit systeem financiële opbrengsten die gebruikt zullen worden voor het treffen van aanvullende maatregelen.

Aanvullende maatregelen
Aanvullende maatregelen leiden tot verdere verlichting van de parkeerproblematiek, demping van het autobezit en verbetering van de leefomgeving. De hiervoor benodigde maatregelen worden gefinancierd uit de netto meeropbrengsten van het nieuwe parkeersysteem.

Omgaan met de schaarste
Wat te doen met eventuele schaarste na het invoeren van de hoofdoplossing en aanvullende maatregelen.

Uitwerking betaald parkeersysteem

De hierna voorgestelde maatregelen moeten worden gezien als een integraal plan. De hoofdoplossing kan direct ingevoerd worden, maar de aanvullende maatregelen hebben een langere doorlooptijd. Het is dus van belang dat gemeente en wijk zich voor een langere periode committeren aan dit plan.

Betaald parkeren met vergunning
In de hele wijk wordt betaald parkeren ingevoerd waarbij bewoners en bedrijven vergunningen kunnen kopen. Belangrijk daarbij is dat het tarief voor straten die dicht bij de toegang tot de binnenstad liggen gelijk is aan dat van de binnenstad en de rest van de wijk een laag parkeertarief heeft. Onze winkels blijven hierdoor goed bereikbaar en het overige deel van de wijk heeft dan een schappelijker tarief (nog altijd hoog genoeg om er niet Wijkvreemd te parkeren, maar tegelijk niet te hoog om bezoekers af te schrikken). Voor alle huishoudens is er de mogelijkheid tot aanschaf van een bezoekerspas waarmee hun gasten een aantal uren zonder verdere betaling kunnen parkeren.
Bij de ingangen van de wijk wordt aangegeven dat de hele wijk betaald parkeren is. Verspreid over de wijk komen parkeerautomaten te staan. De te plaatsen parkeerautomaten – zoveel mogelijk passend bij het karakter van de wijk - worden gekozen door de wijk in overleg met de gemeente.

We stellen de volgende regelingen voor:

1. Bewoners, met uitzondering van de onder punt 2 genoemde aanvragers, die in het bezit zijn van een auto hebben de mogelijkheid tot aanschaf van maximaal één vergunning (op kenteken) per individuele bewoner. Kosten vergunning: huidige tarief van de vergunning (€138,- per jaar).

2. Indien de aanvrager beschikt, zou kunnen beschikken of had kunnen beschikken over een eigen parkeervoorziening (leidraad hierin is de POET-lijst van de gemeente waarin alle adressen zijn opgenomen die beschikken over een Parkeerplaats Op Eigen Terrein) wordt geen bewonersvergunning verstrekt. Hiermee wordt voorkomen dat voor woningen die in beginsel beschikken over eigen parkeercapaciteit, de parkeerdruk wordt afgewenteld op de openbare weg.
   Een parkeervergunning wordt geweigerd indien men beschikt of kon beschikken over een parkeerplaats op eigen terrein.
   Dit is ook het geval wanneer een appartementencomplex is gebouwd met een eigen parkeervoorziening of wanneer er voor de bouw- of splitsingsvergunning parkeerplaatsen moesten worden gerealiseerd. Van had c.q. zou kunnen beschikken over een parkeerplaats is sprake indien iemand op zijn eigen perceel een parkeerplaats of garage met oprit heeft verbouwd, of deze heeft verhuurd of wanneer de ruimte op een andere wijze niet meer te gebruiken is als parkeerplaats.

   * Uitgezonderd bewoners die op het moment van invoering van het parkeersysteem al over een vergunning beschikken. Voor hen geldt dat zij op persoonlijke titel hun vergunning kunnen behouden.

3. Bezoekersregeling
   Alle huishoudens kunnen eenmaal per jaar bezoekerspas aanschaffen. Deze pas kost €20,50 en geeft recht op 300 uren gratis parkeren voor bezoekers. Belangrijk aandachtspunt is het tegengaan van eventuele fraude en handel met bezoekerspassen.

4. Bedrijven in de wijk kunnen maximaal één vergunning aanschaffen (à €514,-) die geldig is voor 7x24 uur (behalve als op dat adres al een bewonersvergunning is afgegeven) en maximaal twee vergunningen (à €302,-) die geldig zijn van maandag t/m zondag van 07.00 tot 19.00 uur. Aan deze regeling zit een maximum van respectievelijk 50 en 250 stuks.

5. Overige bezoekers van de wijk kunnen betaald parkeren. In de wijk geldt het hoge tarief (nu €2,85 per uur) voor de Steenstraat, Bloemstraat en Velperbuitensingel en het lage tarief (nu €1,75 per uur) voor de rest van de wijk. De betaald-parkeerduur loopt van 9.00 uur tot 23.00 uur. Afrekening is per minuut.

6. Het parkeerterrein aan de Spijkerstraat achter het blauwe hek blijft een aparte parkeerzone. Een parkeervergunning voor deze zone is niet geldig in de rest van de wijk.

7. Bedrijven, aannemers e.d. kunnen voor uitvoering van langdurige bouwwerkzaamheden vergunning krijgen om op betaald parkeerplaatsen te mogen parkeren.

8. De parkeervergunningen gelden niet voor de parkeerplaatsen aan de Steenstraat, de Spijkerlaan en een aantal parkeerplaatsen aan de Velperbuitensingel (voor Albert Heijn) tijdens de openingstijden van de winkels.

Handhaving
Onder parkeerhandhaving wordt verstaan het geheel aan activiteiten gericht op het doen naleven van de parkeerregels.
Handhaving is een van de succesfactoren van het parkeerplan. Vooral in de eerste maanden na invoering zal er permanent een parkeerhandhavingsteam in de wijk aanwezig moeten zijn. De eerste maand om vooral te waarschuwen en om informatie te geven, daarna ook om boetes te schrijven. Na een half jaar (of zoveel eerder als nodig blijkt te zijn) vindt er een evaluatie plaats met de wijk. De frequentie van evaluaties daarna gaat in gezamenlijk overleg.
De parkeerhandhaving houdt zich primair bezig met parkeer (verkeers-) taken. Dat neemt niet weg dat ze altijd direct contact hebben met politie en overige gemeentelijke handhavers. De frequentere aanwezigheid van parkeerhandhaving kan daarom een positief effect hebben op het naleven van alle overige regelgeving.

Aanvullende maatregelen

Behalve invoering van het betaald parkeersysteem gaat de werkgroep aanvullende maatregelen uitwerken die op korte en langere termijn gaan zorgen voor verdere verlichting van de parkeerproblematiek en vergroting van de leefbaarheid van de wijk. Enkele van deze maatregelen zullen reeds bij invoering van het plan afgerond zijn, maar de meeste worden in de jaren na invoering van het plan nader uitgedacht, gepland en uitgevoerd.

Voorbeelden van aanvullende maatregelen

Maatregelen ter vergroting van de parkeercapaciteit

- Extra parkeerplaatsen huren/kopen in de wijk
  Om de totale parkeercapaciteit te vergroten kunnen parkeerplaatsen op particulier terrein gehuurd/gekocht worden die nu structureel leeg staan. Deze extra parkeerplaatsen worden dan aangewezen als vergunningplaatsen ten behoeve van bewoners van het Spijkerkwartier.
  De werkgroep is in gesprek met de eigenaar van de parkeergarage Velperpoort, de eigenaar van de parkeerplaatsen achter/onder de COOP, de eigenaren van de parkeerterreinen die horen bij de kantoorpanden aan de Eusebiusbuitensingel en de Rietgrachtstraat. De verschillende eigenaren zijn bereid hierover mee te denken.
- Uitwijklocaties
  Indien blijkt na invoering van het systeem dat in de avond en nacht nog steeds een schaarste is aan parkeerplaatsen kan op die tijdstippen worden uitgeweken naar uitwijklocaties. Dit zijn parkeerterreinen in de wijk die op dat moment nauwelijks gebruikt worden (o.a. bij kantoorpanden). De volgende ochtend voor 08.00 uur dienen de wijkbewoners die van deze uitwijkmogelijkheid gebruik hebben gemaakt de auto weer verwijderd te hebben van de betreffende uitwijklocatie.
- Etc.

Maatregelen ter verkleinen van de parkeervraag/demping autobezit.

- Autodelen
  Onderzoeken van mogelijkheden, subsidiëren van deelauto's, stimuleren van gebruik, reserveren van parkeerplek(ken), etc. teneinde te bereiken dat bewoners hun privé auto wegdoen en overgaan op autohuren al dan niet in combinatie met openbaar vervoer.
- Nieuwe services ontwikkelen die de behoefte aan autobezit verkleinen zoals bijvoorbeeld: boodschappendiensten, carpoolen via buurtwebsite, taxidienst naar station, fiets & OV-plan, etc.
- Longterm parkeerplaats buiten de wijk (zonder dat overlast ontstaat!)
  Dit is een parkeerterrein speciaal voor bewoners die hun auto heel weinig nodig hebben en daarmee afzien van een parkeervergunning, maar toch stallingsruimte willen. Een dergelijk terrein is bij voorkeur een privéterrein dat makkelijk bereikbaar is met de fiets of shuttle bus.
- Etc.

C. Verbeteren leefbaarheid van de wijk

- Conversie van parkeerplaatsen
  Waar mogelijk en gewenst het omzetten van parkeerplaatsen naar trottoir, groen, fietsparkeerplaatsen, etc.
- Opheffen parkeerplaatsen in voortuinen
  Bewoners die hun auto parkeren in de voortuin zullen worden gestimuleerd deze parkeerplaats op te heffen en de voortuin te herstellen zoals past in een beschermd stadsgezicht.
- Aanleg fietsparkeerplaatsen
  Met name in de straten waar weinig ruimte is voor fietsparkeren op eigen terrein staan veel fietsen slordig geparkeerd in de openbare ruimte. Er zijn onvoldoende mogelijkheden om de fiets te parkeren. Daartoe zullen er meer fietsparkeerplaatsen moeten komen. Daarvoor zullen enkele parkeerplaatsen voor auto's komen te vervallen.
- Vergroten verkeersveiligheid, treffen van verkeersmaatregelen
  Verbeteringen aanbrengen in straatsituaties, cameratoezicht bij parkeerplaatsen, bewegwijzering, etc.
- Overlastvermindering fietswrakken
- Stimulering elektrisch vervoer
- Aanplant extra groen voor fijnstof- en CO2 reductie
- Etc.

D. Optimaliseren bestaande parkeercapaciteit

- Bij herinrichting van straten in het kader van BGB de parkeerruimte efficiënter indelen (met behoud van groen).
- Het opheffen van opritten die niet meer in gebruik zijn.
- Betere oplossingen voor elektrisch opladen van auto's in combinatie met parkeerplaatsen. De huidige oplossing leidt tot segmentatie in parkeerplaatsen.
- Etc.

E. Projectvoorbereidend of -ondersteund

- Inhuur van expertise
- Haalbaarheidsonderzoek
- Verkeersonderzoek
- Luchtkwaliteitmeting
- Etc.

Omgaan met schaarste

Bij de start van het nieuwe parkeersysteem kunnen alle autobezitters die volgens de regeling daar recht op hebben een vergunning aanschaffen. De verwachting is dat na invoering van het parkeerplan de parkeerproblemen grotendeels opgelost zijn. Per slot van rekening komt er meer capaciteit voor minder auto's (vanwege het weren van wijkvreemde parkeerders). Wij verwachten dus geen grote problemen. Om het autobezit te dempen zal het aantal vergunningen worden gemaximeerd op het aantal bij invoering uitgegeven vergunningen plus een aantal onvoorzien/overgangsregeling. Het totale aantal zal in principe niet meer zijn dan het aantal beschikbare parkeerplaatsen.
Als er daarna problemen blijken te zijn zal maatwerk worden ontwikkeld. Eerst zal dan gekeken worden of binnen het betreffende deel van de wijk het probleem kan worden opgelost.

Wachtlijstreglement:

- Bewoners die het recht hebben een parkeervergunning aan te vragen worden geplaatst op een wachtlijst op volgorde van binnenkomst. In augustus 2018 zal bij de evaluatie van het plan bekeken worden of de wachtlijstregeling gewijzigd moet worden. Dan zal bekeken worden of bepaalde categorieën bewoners voorrang moeten krijgen op andere categorieën bewoners.

Financiën

Op verzoek van de werkgroep heeft het Parkeerbedrijf de volgende voorlopige inschatting gemaakt van de financiële effecten van het invoeren van het nieuwe systeem in relatie tot het huidige systeem.

kosten baten Spijkerkwartier (situatie 1-10-2017 schrijven NOTA)

kosten			**opbrengsten**
kapitaallasten	€ 66.280	parkeervergunningen	€ 103.600
onderhoud	€ 63.456	omzet uit p-automaten	€ 221.247
extra inzet p-controle	€ 149.971	omzet naheffingen	€ 247.324
overig	€ 63.512	omzet bezoekersvergunningen	€ 14.000
	€ 343.219		
saldo	€ 242.952		
	€ 586.171		**€ 586.171**

In dit overzicht zijn de *meer*kosten en *meer*opbrengsten genoteerd ten opzichte van het referentiejaar 2016.
Het nieuwe parkeersysteem kent meer inkomsten omdat het aantal bewoners- en bedrijfsvergunningen veel meer is dan het huidige aantal vergunningen, er veel meer betaald parkeerplaatsen zijn met opbrengst en omdat de opbrengst van boetes op betaald parkeerplaatsen hoger is dan bij vergunninghoudersplaatsen. De extra kosten zitten vooral in handhaving, kapitaalslasten, onderhoud/vandalisme en de kosten van de bezoekersregeling.

Als deze inschatting juist is heeft de wijk in overleg met de gemeente per jaar €242.952,- te besteden aan aanvullende maatregelen.

Het is zeer te prijzen dat de gemeente bereid is de meeropbrengsten in overleg met de wijk in te zetten voor aanvullende maatregelen. Om dat op een goede manier te kunnen doen is het nodig dat de gemeente (of het parkeerbedrijf) de werkelijke financiële gegevens transparant maakt voor de wijk. Financiële sturing zal plaatsvinden op relevante zaken en validatie van principes, geen overleg over details waar dit niets aan het doel van het afgesproken parkeer- en verkeersbeleid bijdraagt.

Het is de Werkgroep duidelijk geworden dat er niet gewerkt kan worden met een parkeerfonds met het label “Spijkerkwartier” dat zou werken als een soort spaarpot. Hoewel dat de voorkeur heeft van de Werkgroep staat een dergelijke werkwijze op gespannen voet met de normale gang van zaken binnen de gemeente. De werkgroep wil graag dat:

- het implementatieproject & aanvullende maatregelen in 2018 en 2019 in eerste instantie voorgefinancierd worden door de gemeente voor zover de kosten/afschrijvingen hiervan groter zijn dan de meeropbrengsten in deze periode;
- meeropbrengsten van 2018 en 2019, voor zover niet aangesproken, moeten gereserveerd blijven tot eind 2019 om voldoende tijd te hebben voor het maken van plannen voor aanvullende maatregelen;
- ook in de jaren daarna er plannen gemaakt, ingediend en uitgevoerd kunnen worden. Plannen kunnen meerdere jaren omvatten en kunnen investeringen bevatten;
- de wijk (werkgroep Verkeer Spijkerkwartier), in overleg met Team Leefomgeving van de gemeente, beslist over besteding van gelden;
- deze werkwijze geldt voor een periode van tien jaar (zoals vastgesteld in het collegebesluit van 13 december 2016).

BIJLAGE 1: PRESENTATIE INFORMATIEAVONDEN MAART 2017

BIJLAGE 2: RAPPORT PARKEERONDERZOEK SPIJKERKWARTIER JUNI 2017

Concept Parkeerplan Spijkerkwartier

Maatwerkoplossing ter vergroting van parkeergemak en leefbaarheid

Informatieavonden 9 &13 maart 2017

Planning van de avond

- 20.00 uur Welkom
- 20.10 uur Presentatie door Erik en Edwin
- 20.45 uur Algemene vragen over het hele plan
- 21.00 uur Informatiecorners (specifieke vragen)
- 22.00 uur Napraten
- 22.30 uur Einde & opruimen

Astrid Stokman

Jan Trooster

Frank Foks

Werkgroep Verkeer Spijkerkwartier

Edwin Königel

Ton Verbaal

Imy Velthuizen-Jacobs

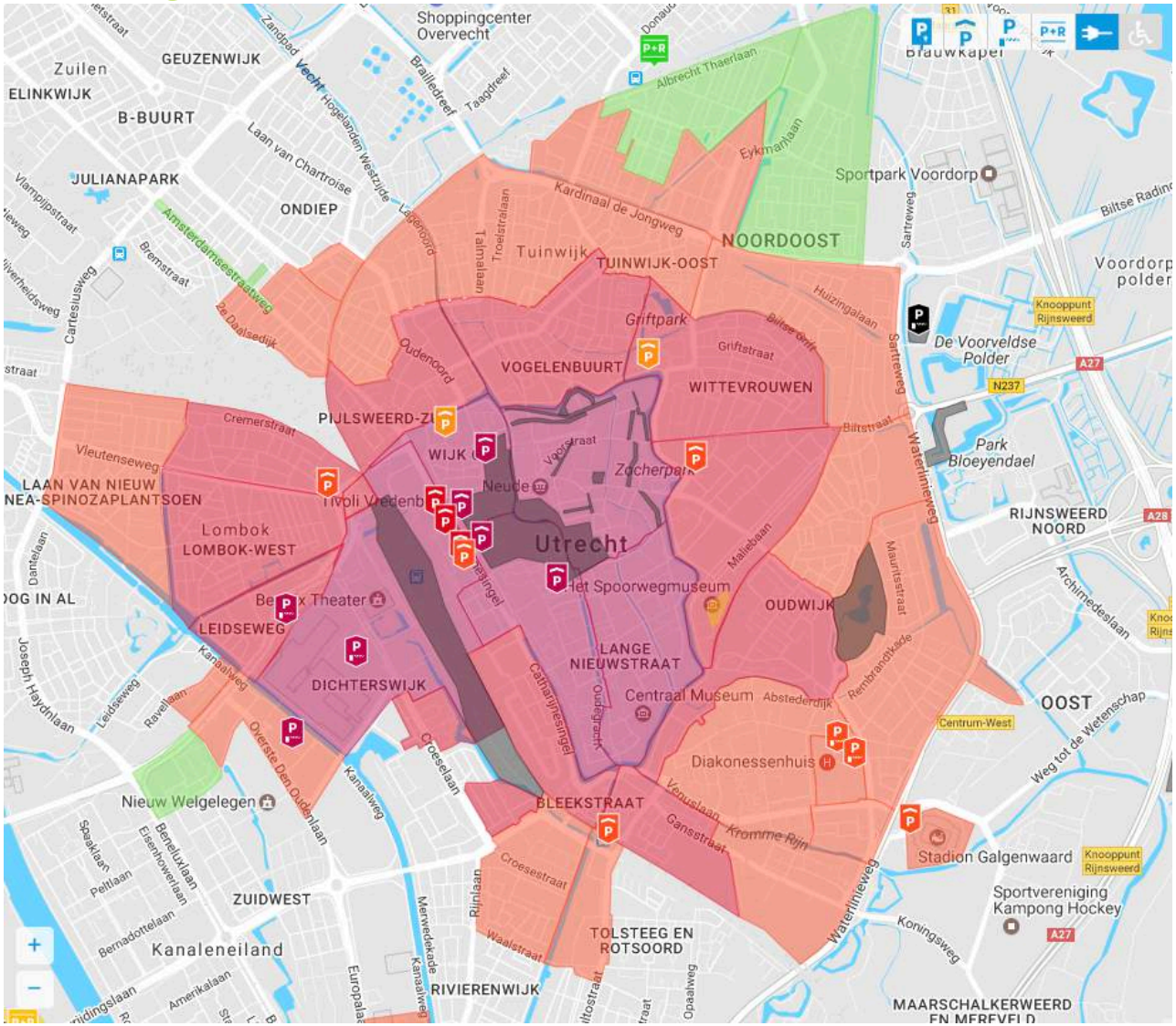
Erik Zandstra

Stappenplan

1. Conceptplan presenteren aan wijk
2. Input verwerken (overleg, oplossen, maatwerk)
3. Opstellen definitief plan
4. Definitief plan voorleggen aan college & gemeenteraad (juni 2017)
5. Invoering van het parkeersysteem (2018)
6. Beheren – Parkeeroverleg – Bijsturen

Arend Clahsen • Economie & Politiek
Steden slibbe
verkeer
door sluipparkeerders
Brakkenstei
Radboud
(Gelderlander Nijmeg
28 dec 16
Tekst
oename
Brainstormen over parkeer
(Haarlems Dagblad)
blemen
inkelaanbod
Spijkerkwartier heeft plan om parkeerprobleem op te lossen
De Gelderlander
Vijfhoek klaagt over parkeren
ders'
Parkeerproblemen Sint Marten bijna opgelost
Wijkwebsite

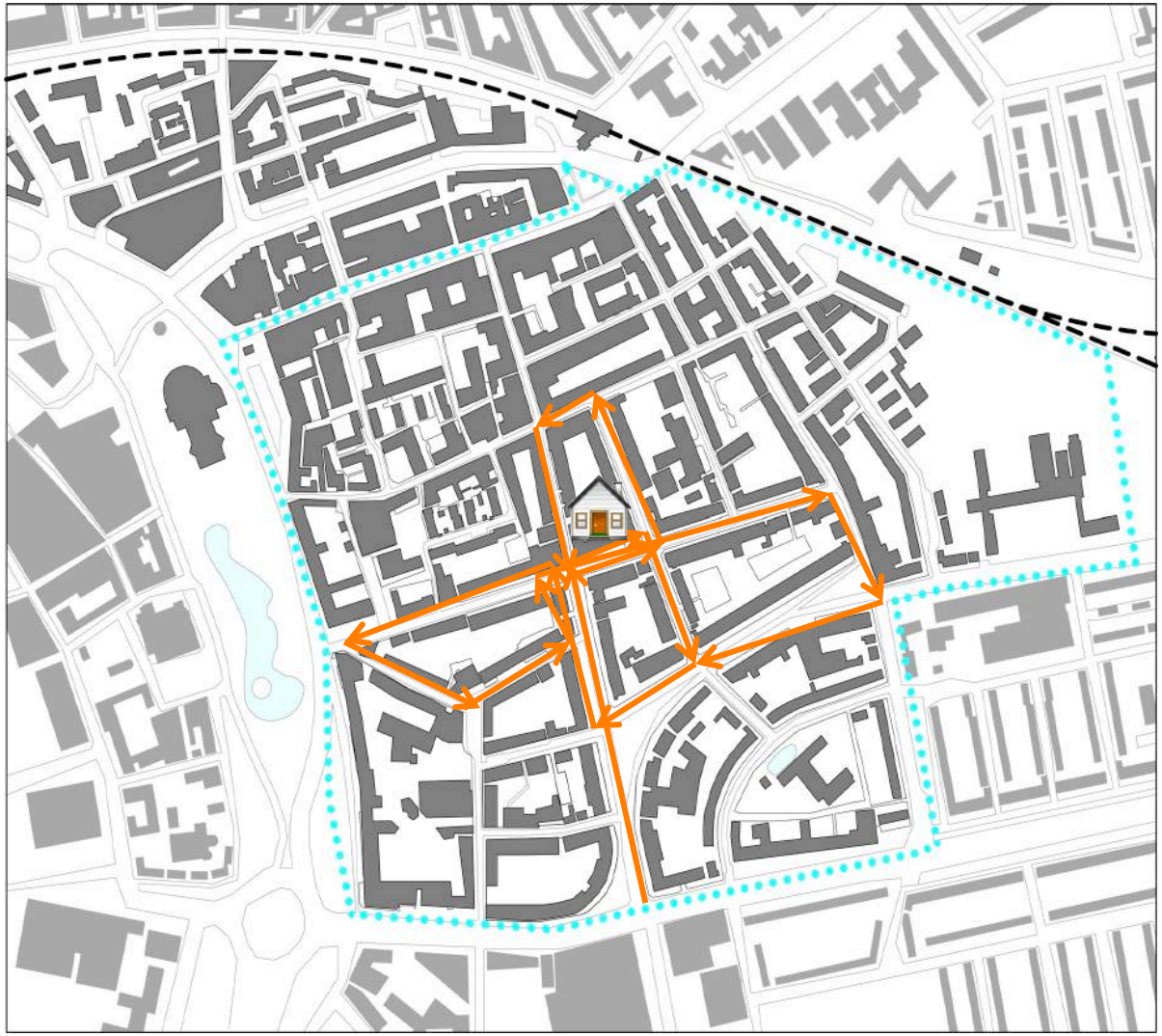
Parkeerregulatie Utrecht

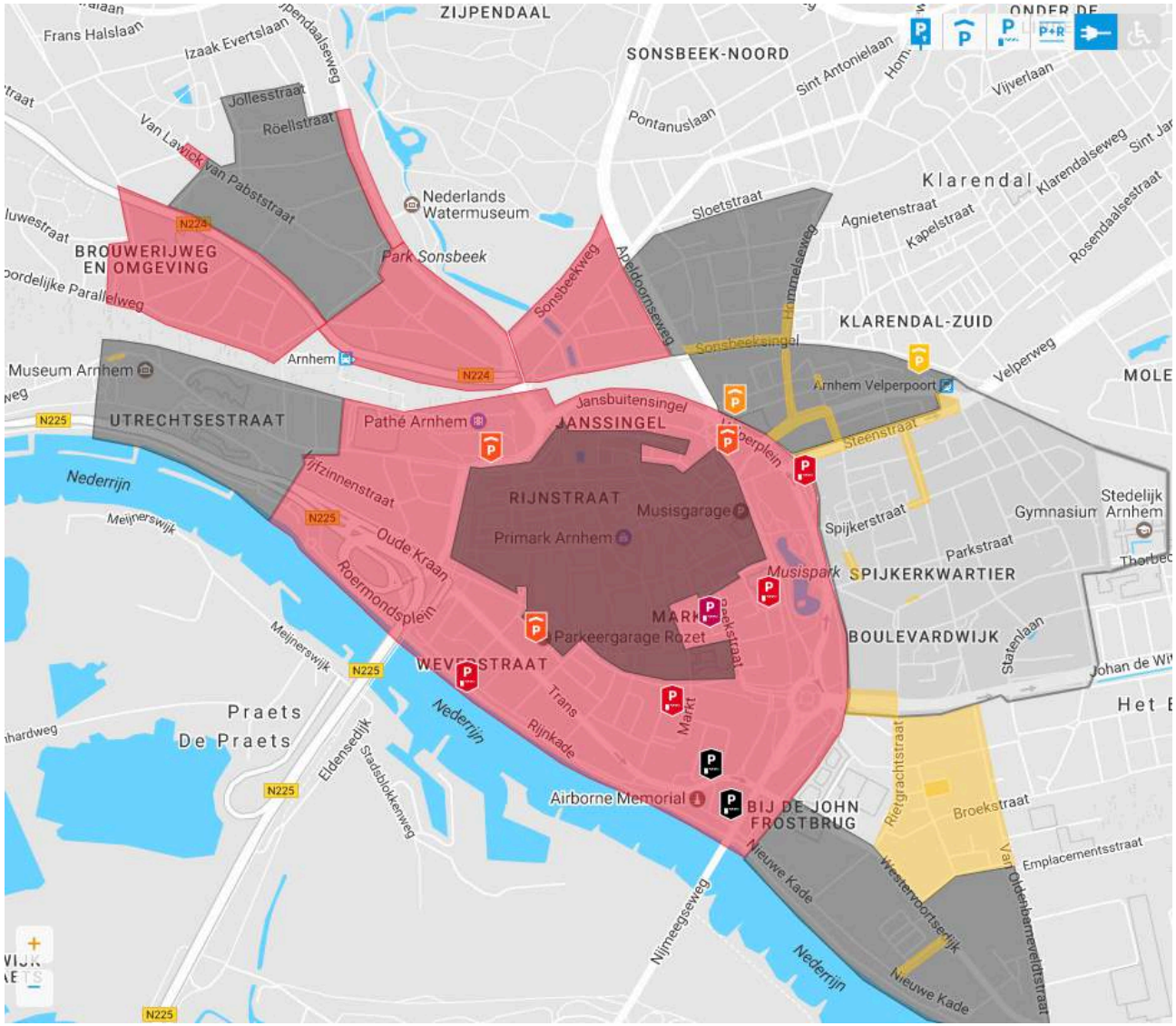

Slecht gebruikte parkeerruimte

Rondjes rijden

Parkeerregulatie Arnhem

Cijfers parkeerplaatsen

Parkeerplaatsen	Aantal
Betaald	198
Vergunning	453
Vrij	824
Gehandicapten	24
Elektrisch	14
Laden/lossen	26 (tellen niet mee)
Subtotaal	**1513**
Bij wooncomplexen / privéterrein	253
Totaal	**1766**

Cijfers auto's

Auto's van bewoners	Aantal
Kenteken geregistreerd in wijk	1680
Van garagebedrijven	10 -
Leaseauto's (schatting)	100 +
Totaal	**1770**

PARKEERNOTA 2003 – 2010

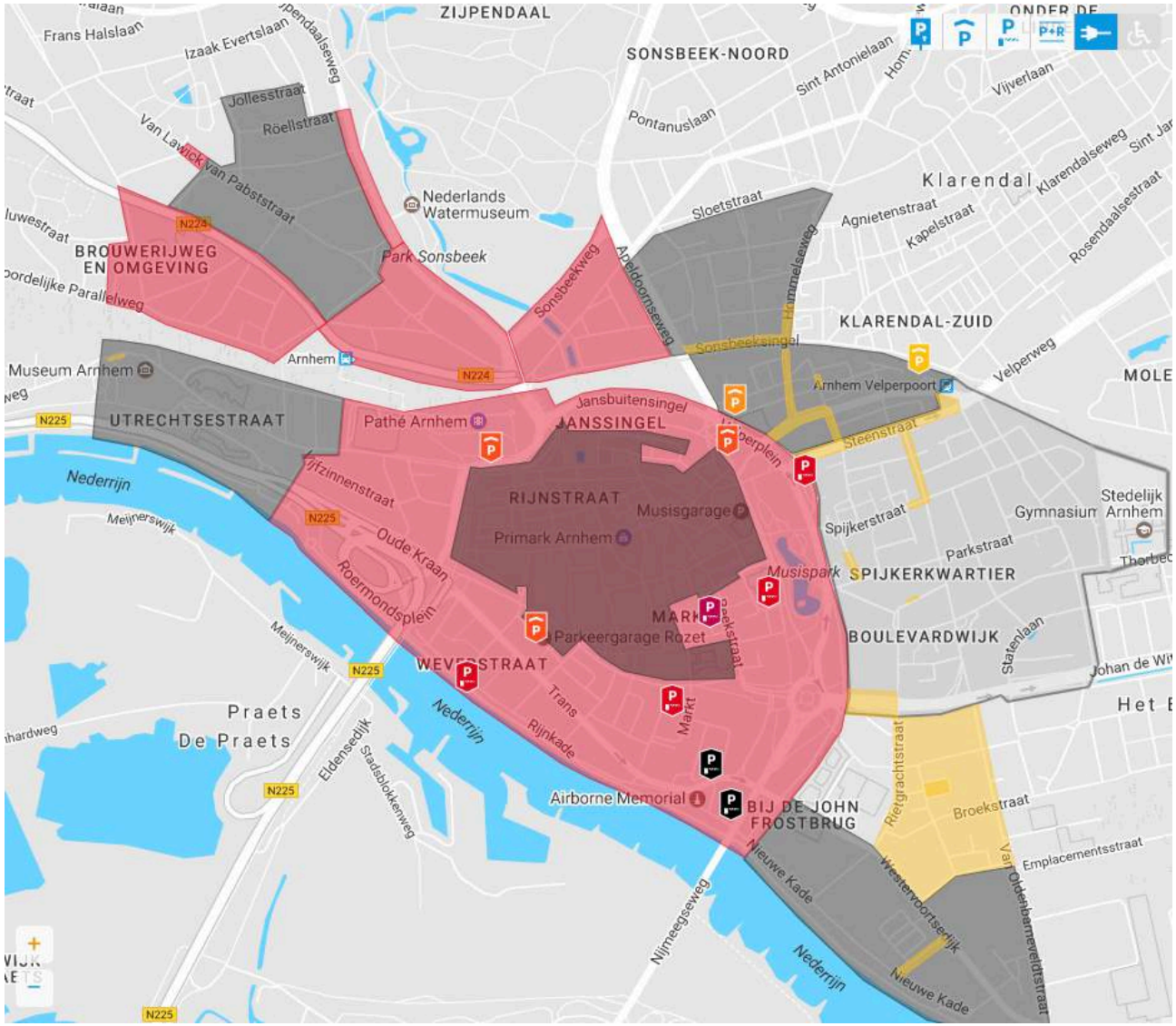
Gemeente Arnhem
Juli 2003

Parkeren waar je wezen moet

Parkeerbeleid voor de wijken rondom de binnenstad

…er komt een plan hoe dan ook.

Parkeerregulatie Arnhem

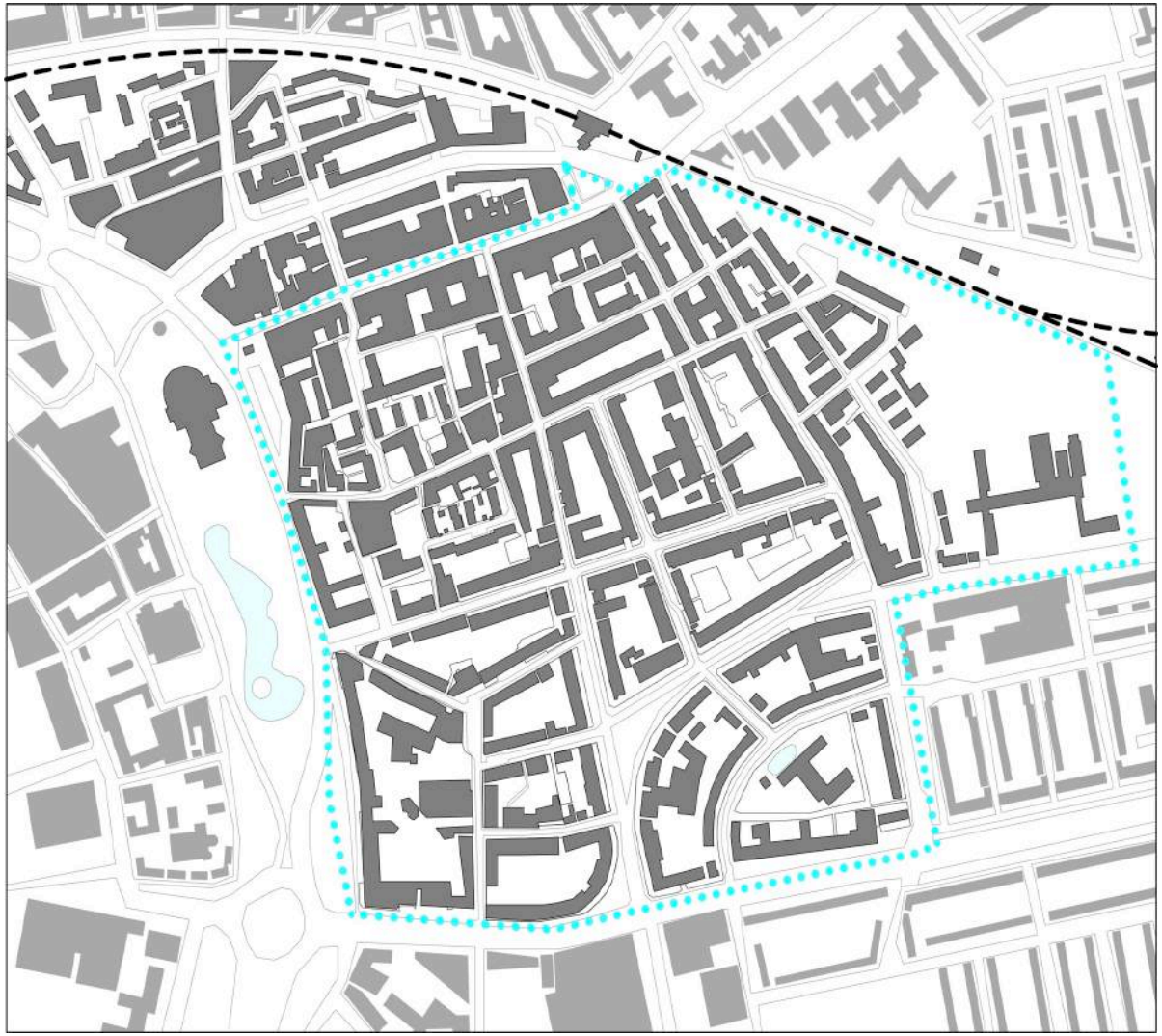

Nu een buitenkans om het parkeren op onze eigen eigenwijze manier te regelen

Parkeerplan

Grens parkeerplan

Uitgangspunten

1. Parkeerplaatsen zijn voor mensen die in de wijk moeten zijn (tegengaan wijkvreemd parkeren).
2. Parkeeroplossingen mogen absoluut niet ten koste gaan van ruimte voor groen, voetgangers, fietsers en spelende kinderen.

1. Betaald parkeren

- Opheffen van alle gratis parkeerplaatsen.
- Invoeren betaald parkeren in de hele wijk.
- Betaald parkeren wordt afgerekend per minuut.
- Parkeermeters plaatsen, paaltjes en verkeersborden weghalen.

2. Vergunningen

- Alle wijkbewoners in het bezit van een auto kunnen één vergunning (€138,-) aanschaffen.
- Alle wijkondernemers kunnen voor zichzelf en/of hun medewerkers een vergunning aanschaffen.
- Vergunningen gelden niet voor parkeerplaatsen bij winkels tijdens openingstijden.
- Bewoners die beschikken over een parkeerplaats op eigen terrein kunnen geen vergunning aanschaffen.

3. Bezoekerspas

- Wijkbewoners kunnen een bezoekerspas aanschaffen (120 bezoekuren, 20 euro).

4. Geld dat het oplevert

- De wijk krijgt de beschikking over de meeropbrengsten van het parkeren.
- Hiermee financieren we maatregelen ter vergroting van parkeergemak maar zeker ook leefbaarheid!
- Deze speelruimte krijgen we van de gemeente in ieder geval 10 jaar.

5. Aanvullende maatregelen

- Extra parkeerplaatsen realiseren in de wijk (>100)
- Uitwijklocaties piektijden (>40)
- Gratis longterm parkeerplaatsen buiten de wijk
- Extra fietsparkeerplaatsen
- Verplaatsen parkeerplaatsen ten gunste van straatbeeld
- Loze opritten opheffen
- Innovaties mobiliteit/parkeeroplossingen

Grens parkeerplan

Mogelijke uitwijklocatie & huur extra parkeerplaatsen

Longterm parkeerplaatsen

Mogelijk extra fietsparkeren

Verplaatsen parkeerplekken

Parkeerplan samengevat

1. Betaald parkeren
2. Vergunningen bewoners/ondernemers
3. Bezoekerspas bewoners
4. Meeropbrengst is voor de wijk
5. Aanvullende maatregelen

Stelt u zich eens voor

- U kunt makkelijk parkeren in de wijk
- Uw bezoek kan makkelijk parkeren in de wijk
- Een rustig straatbeeld met minder verkeersborden, minder paaltjes en minder foutgeparkeerde auto's
- Met meer gelegenheid voor fietsparkeren en meer ruimte voor groen en spelen

We willen graag jullie input

1. 15 minuten plenaire vragen
2. Daarna specifieke vragen bij de informatiecorners

Aan: raadsleden en fractie-ondersteuners gemeenteraad Arnhem
cc aan:
-- college van B&W Arnhem (m.n. burgemeester dhr. Ahmed Marcouch; dhr. Martijn Leisink – Van Wijken Weten; dhr. Ron Konig – wijkwethouder Spijkerkwartier)
bcc aan:
-- belangstellende wijkbewoners Spijkerkwartier (bcc vanwege privacy)

Onderwerp: Verzoek uitstel kennisname parkeerplan(nen) Spijkerkwartier tot na participatie en draagvlaktoets

Geachte raadsleden,

Tot mijn schrik kreeg ik vandaag onderstaande email onder ogen, afkomstig van een "wijkmanager" (Team Leefomgeving CSA) van het Spijkerkwartier, waarin u wordt uitgenodigd voor een "informatiebijeenkomst" van een door de werkgroep Verkeer Spijkerkwartier opgesteld parkeerplan. Naar aanleiding hiervan het volgende:

--- (1) Ontbrekende participatie, ontbrekende draagvlaktoets ---

De uitnodiging is verzonden op 19 november jl., drie dagen nadat ik van mijn kant het college van B&W, met cc aan uw fractievoorzitters, een eerste voorstel had toegezonden voor een ander parkeerplan dat meer recht doet aan de belangen van onze wijkbewoners. Dit in het kader van onze participatie als wijkbewoners, waarvoor wij eerder nog geen ruimte hadden gekregen als het gaat om de toekomst van het parkeren in het Spijkerkwartier.

Helaas heeft het college mij niet op de hoogte gesteld van het idee om nu opeens snel-snel een "informatiebijeenkomst" voor u te organiseren inzake het eind 2016 voor het eerst genoemde plan. Ik moest dit via "de wandelgangen" vernemen.

Er heeft m.b.t. parkeren in het Spijkerkwartier geen adequate participatie plaatsgevonden. Weliswaar zijn er in maart 2017 kort na elkaar twee "informatieavonden" gehouden, waarop ca. 200 wijkbewoners voor het eerst werden geïnformeerd over het parkeerplan van bovengenoemde werkgroep, maar er is nadien voor wijkbewoners geen enkele gelegenheid geweest om met de werkgroep een dialoog aan te gaan over (de uitgangspunten of uitwerking van) dat plan. Er is ook niet serieus en onpartijdig onderzocht of er draagvlak is voor dat plan. Het Team Leefomgeving is al vanaf eind 2016 zelf nauw betrokken bij de voorbereiding ervan, en kan dus niet geacht worden een neutraal oordeel te geven over eventueel vermeend draagvlak in de wijk.

Het lijkt er daarom op dat het College, nadat het alternatieve plan was ingestuurd, heeft besloten om alvast haastig informeel uw instemming te proberen te verwerven voor een plan waaraan substantiële nadelen kleven voor de wijk, zodat een beter alternatief plan dat ECHT uit de wijk zelf komt, geen kans krijgt.

Mijns inziens, en de andere wijkbewoners die ik hierover heb gesproken zijn het daarmee eens, moeten beide plannen een gelijke kans krijgen. Dat wil zeggen dat ook dit alternatieve plan moet worden uitgewerkt, en dat het Team Leefomgeving (immers opgericht om "participatie te bevorderen") ook dit alternatief moet faciliteren, waarna BEIDE plannen kunnen worden getoetst op draagvlak, om vervolgens aan uw raad te worden voorgelegd.

Wat het college nu doet, is zonder adequate draagvlaktoets één van de twee plannen aan u voorleggen, in strijd met de voorwaarde die het college zelf in zijn raadsbrief in december 2016 heeft gesteld. Waarschijnlijk is deze "informatiebijeenkomst", net als de eerder genoemde "informatieavonden" voor wijkbewoners, in feite bedoeld als informeel beslismoment.
Bijgaand treft u mijn bevindingen m.b.t. de door het college en de werkgroep gepleegde schijnparticipatie aan: verslag van bewonersoverleg op 27 september jl. en een voorlopige evaluatie d.d. 5 oktober jl. van deze schijnparticipatie, op basis waarvan één van de twee plannen nu ten onrechte reeds aan u wordt voorgelegd.

--- (2) Alternatief plan verdient gelijke kans en gelijke facilitering ---

Het alternatieve voorstel (op basis van zogeheten PPU's – flexibele verdeling van Parkeerplaatsuren) heeft, kort samengevat, de volgende voordelen:
-- minder kosten voor de wijkbewoners;
-- meer invloed en zeggenschap van de wijkbewoners op het parkeren in de wijk;
-- meer ruimte voor maatwerkoplossingen;
-- directe, groene impuls voor de wijkbewoners.

De kosten van het nieuwe plan zijn voor de gemeente niet hoger (omdat de "meeropbrengst" van het eerste plan sowieso zou worden "teruggegeven aan de wijk"). In plaats van dat er geld wordt weggesluisd naar een niet-gekozen werkgroepje (zoals in het eerste plan), blijft het geld in het alternatieve plan bij de wijkbewoners zelf. Naar verwachting zal dit groot draagvlak hebben bij de wijkbewoners, als zij een nader uitgewerkte versie van het tweede plan gepresenteerd krijgen.

Van mijn kant geef ik u graag een nadere toelichting over het tweede, alternatieve plan.

Natuurlijk had ik dit alternatieve plan graag eerder aan u gepresenteerd, maar door de misleidende communicatie van de werkgroep-verkeer, hadden ik en andere wijkbewoners de indruk dat er nog een participatietraject zat aan te komen met ruimte voor inbreng van wijkbewoners. Doordat de "informatieavonden" in maart 2017 achteraf met terugwerkende kracht door de werkgroep werden aangemerkt als "beslismoment", zijn ik en andere wijkbewoners op het verkeerde been gezet. Toen ik dit op 27 september jl. ontdekte, heb ik het college meteen hierover benaderd (zie bijlage 28 september). Het college heeft daar helaas alleen op gereageerd met ontwijkende communicatie, zonder op mijn vragen in te gaan.

--- (3) Verzoek aan de gemeenteraad ---

Op grond van het bovenstaande verzoek ik uw raad:

-- om te wachten met kennisname van het eerste plan tot nadat er een adequate toetsing heeft plaatsgevonden van de mate van draagvlak daarvoor in de wijk, in het kader van een draagvlaktoets voor BEIDE plannen;
-- om het college van B&W om een verklaring te vragen waarom het college het eerste plan ter instemming aan u wil voorleggen zonder dat de vereiste draagvlaktoetsing heeft plaatsgevonden;
-- om het college van B&W op te dragen alsnog zorg te dragen voor de facilitering van serieuze burgerparticipatie en een adequate draagvlaktoets met betrekking tot beide ingediende plannen, nadat ook de uitwerking van het alternatieve plan is gefaciliteerd (gelijke behandeling aan het eerste plan).

Met vriendelijke groet,
Michiel Jonker
(bewoner Spijkerkwartier)

Bijlagen:
-- verslag d.d. 28 september 2017 inzake bevindingen in bewonersoverleg 27 september 2017
-- voorlopige evaluatie schijnparticipatie parkeerplan Spijkerkwartier (5 oktober 2017)

Arnhem: Schijnparticipatie en pseudo-draagvlak voor onnodige belastingverhoging

door Michiel Jonker 28 september 2017

Sinds begin dit jaar zijn in Arnhem de zogeheten Teams Leefomgeving (soms ook wel: “wijkteams” genoemd) in functie. Bedoeling is, volgens de gemeente, dat vanaf nu de bewoners van wijken zelf gaan bepalen wat er in hun wijk gebeurt. Om te laten zien dat dat serieus bedoeld is, heeft de gemeente ook een substantieel budget “gedevolueerd” naar wijkniveau. De Teams Leefomgeving zijn decentraal gehuisvest (niet langer in het Stadskantoor, maar in de wijken) en elk team beslist zelf over het “gedevolueerde” budget. Dat gebeurt op basis van de wensen van de wijkbewoners.

Dat klinkt op zich goed. Maar uit de praktijk blijkt nu al dat dit toch vooral een façade is. Een voorbeeld daarvan is de totstandkoming van het nieuwe Parkeerplan voor de wijk “Spijkerkwartier”. Om dat te illustreren, volgt hier een beschrijving vanuit de ervaring van een willekeurige wijkbewoner – in dit geval ikzelf.

Eind vorig jaar hoorde ik voor het eerst dat “een klein groepje bewoners” bezig was met het opstellen van een “parkeerplan” voor onze wijk. In februari van dit jaar kreeg ik een flyer onder ogen waarin twee “informatie-bijeenkomsten” in maart aangekondigd waren. Ik was zelf verhinderd, maar kende wel iemand die ernaartoe ging. Na afloop hoorde ik van haar dat het eigenlijk een soort “voldongen-feit-bijeenkomst” was geweest. Aanwezig was vooral het netwerk van de mensen in het initiatiefgroepje. Mijn mede-buurtbewoner stuurde een mail naar de betrokken wethouders en de fractievoorzitters van alle partijen, waarin ze onder andere het volgende schreef:

“De agenda van de avond betrof de presentatie van een conceptvoorstel met daarna ruimte voor het stellen van vragen. Naarmate de avond vorderde overviel mij een sterk onbehagen. Het conceptvoorstel leek geen verband te houden, zowel niet in het woord ‘concept' als in het woord ‘voorstel', met de bijna autocratische wijze waarop aan de avond vorm was gegeven. Het plan werd gepresenteerd. Zodanig dichtgetimmerd dat verdere uitkristallisatie slechts werd gezocht in de al ver gevorderde ingeslagen weg van de al ver gevorderde uitgewerkte plannen. De ruimte die was ingepland voor vragen werd zodanig geregisseerd dat bewoners niet konden reageren op elkaars vragen, standpunten, opmerkingen of kanttekeningen. Sommige vragen werden uitgebreid beantwoord, andere vragen werden weggewuifd; de kaarten dienden niet (opnieuw?) geschud te worden. Al met al wekte de werkgroep op mij de indruk dat het de groep in haar enthousiasme om oplossingen te bedenken voor de problematiek rondom parkeren ontschoten was om de hele wijk bij de plannen te betrekken en daarmee te representeren.”

Voor zover ik weet, heeft deze mede-buurtbewoner hierop nooit inhoudelijk reactie gekregen. Wel stond er een artikel in de Gelderlander dat het parkeerplan “draagvlak” in de hele wijk had, omdat de in totaal 220 aanwezigen op beide “informatie-bijeenkomsten” in overgrote meerderheid “enthousiast” waren geweest. Echter, het Spijkerkwartier telt ruim 6000 inwoners.

Een half jaar later, op 26 september van dit jaar, kreeg een aantal buurtbewoners van een medewerker van het Team Leefomgeving een email dat er op 27 september “bewonersoverleg” zou plaatsvinden met onder andere de onderwerpen “parkeerplan” en “participatie”. Nadat ik navraag deed, bleek dat dit “bewonersoverleg” de opvolger was van het vroegere “Wijkplatform”, en dat elke bewoner eraan mag deelnemen. Ik ging erheen.

Net als mijn buurtgenoot een half jaar eerder, ervoer ik dat er eigenlijk geen ruimte was voor kritiek op het plan. Om te beginnen moest ik eerst zelf vragen of, en zo ja wanneer, er ruimte was om inbreng op de presentatie te leveren. Er bleek eigenlijk alleen ruimte te zijn voor “het stellen van

vragen". Nou vooruit, als mijn inbreng heel kort was... Ik zei dat ik heel weinig beslag leg op de parkeerruimte in de wijk, omdat ik geen auto heb. Maar af en toe krijg ik bezoek met een auto. Zij konden tot nu toe gratis parkeren, en dat wil ik graag zo houden. Ik wil dus niet elk jaar ruim twintig euro hoeven te betalen voor een "bezoekersvergunning", dat wil zeggen voor iets wat tot nu toe kostenloos was.

Hier werd niet zo fijn op gereageerd. De presentator en de voorzitter zeiden meteen dat dit een "gepasseerd station" was, omdat "de buurt" in maart al had "ingestemd" met het plan, met enkele kanttekeningen. Nu werden er alleen enkele kleine aanpassingen gepresenteerd die naar aanleiding van die kanttekeningen in het plan waren aangebracht. Een andere betrokkene bij het plan wierp mij toe dat "de openbare ruimte niet gratis hoeft te zijn". En de voorzitter van het bewonersoverleg kwam daar nog een keer overheen met de mededeling dat ik, als ik invloed had willen hebben op het plan, eerder inbreng had moeten leveren. Bovendien had volgens haar in maart niemand ingebracht dat zo'n bezoekersvergunning gratis zou moeten zijn.

Toen zei iemand in de zaal: "Dat klopt niet, ik heb dat destijds wel ingebracht." Maar daar werd door de voorzitter, de presentator en vertegenwoordigers van de gemeente niet op ingegaan.

Ook bleek dat iemand van het gemeentelijke Team Leefomgeving al sinds eind vorig jaar aan het "schrijven" was aan de gemeentelijke regeling die ter implementatie van het plan zou dienen. Aha. Geen wonder dat het Team Leefomgeving in maart van dit jaar reeds "draagvlak" constateerde. Het was toen al hun eigen plan, ze stonden er niet neutraal meer tegenover.

Na afloop van de bijeenkomst kwam de presentator van het verkeersplan naar me toe, en we hadden een uitvoerig en voor een deel ook prettig en interessant gesprek. Hij vond het heel vervelend dat hij mij "was kwijtgeraakt", hij wilde me er graag "bijhouden". Hij legde nogmaals uit dat de gemeente heeft beloofd dat het geld dat we als wijkbewoners gaan betalen voor parkeren, door de gemeente wordt "teruggegeven aan de wijk". Althans, de "meeropbrengst ten opzichte van vorige jaren" wordt teruggegeven. Hoe die meeropbrengst wordt berekend, daar waren alleen nog geen duidelijke afspraken over. Ik zei: "Ik zou pas draagvlak aan een plan willen geven als er duidelijke afspraken zijn over de financiële consequenties voor de wijk." Dat begreep hij wel. "Bovendien," voegde ik eraan toe, "is dat geld eigenlijk een sigaar uit eigen doos. Wij gaan als bewoners meer betalen."

Maar, zei hij, in ieder geval komt het geld ten goede aan de wijk. Ik zei: "Dat geld wordt gebruikt voor de activiteiten van jou en je eigen parkeerplan-groepje. Je hebt dus eigenlijk een deal met de gemeente dat de gemeente extra belasting heft en dat een deel daarvan aan jouw eigen groepje ter beschikking wordt gesteld."

Nou, hield hij vol, maar wat zijn groepje deed, was goed voor de wijk, namelijk kijken hoe we tot minder auto's en tot vergroening kunnen komen. Dat hadden 250 mensen in maart ook gevonden, dus "de buurt" steunde het. "Dus," concludeerde ik, "de gemeente heft nu een extra parkeer-belasting om een deel van de wijkplanning niet meer zelf te doen, maar uit te besteden aan een groepje bewoners dat misschien 5 of 10 procent van de wijk representeert."

We zouden er niet samen uitkomen, dus ik liet het gaan en we hadden verder een heel prettig gesprek, waarbij hij mij een drankje aanbood. Ik twijfel niet aan zijn goede bedoelingen voor de wijk, maar het idee dat hier sprake is van serieuze, representatieve wijkparticipatie, is onzin.

Zoals het nu gaat, faciliteert de gemeente met het Team Leefomgeving geen wijkparticipatie, maar het opbouwen van een façade van wijkparticipatie, waarbij bepaalde, door de gemeente goedgekeurde initiatieven van het stempel "gedragen door de wijk" worden voorzien. Zo creëert de gemeente pseudo-draagvlak voor een nodeloze belastingverhoging voor de hele wijk.■

Sent: Thursday, October 5, 2017 12:41 PM
To: Gerbrig Dijkstra
Cc: martijn.leisink@arnhem.nl ; ine.van.burgsteden@arnhem.nl ; l.manders@arnhem.nl ; s.andeweg@arnhem.nl ; j.elfrink@arnhem.nl ; m.louwers@arnhem.nl ; l.combee@arnhem.nl ; c.bouwkamp@arnhem.nl ; g.karssenberg@arnhem.nl ; a.plieger@arnhem.nl ; a.vanbeers@arnhem.nl ; L Groot-de ; Monique Leeuw-de
Subject: Voorlopige evaluatie schijnparticipatie parkeerplan Spijkerkwartier

Aan: Team Leefomgeving C.S.A.
t.a.v. Gerbrig Dijkstra (wijkmanager Spijkerkwartier)
Van: Michiel Jonker
Datum: 5 oktober 2017

Onderwerp: Voorlopige evaluatie schijnparticipatie parkeerplan Spijkerkwartier

Beste Gerbrig,

Bedankt voor je reactie op mijn onderstaande email. Ik heb je reactie vertrouwelijk doorgestuurd naar enkele betrokken bewoners, om hen te vragen of ze op basis daarvan een gesprek zinvol zouden achten. Je reactie overtuigt hen niet, en eerlijk gezegd mij ook niet. Hoewel ik me had voorgenomen hier niet te diep in te duiken, heb ik toch wat nadere documenten geraadpleegd. De raadskamerbrief (13 december 2016) waarnaar je met de link in je mail verwijst, had ik al gezien als onderdeel van een document (collegenota + raadskamerbrief + parkeerplan) dat op de site van Mijnspijkerkwartier.nl staat.

In dit bericht zal ik nu, op persoonlijke titel, mijn voorlopige bevindingen ten aanzien van deze casus bespreken. Ik stuur het cc naar de betrokken wethouders en de fractievoorzitters in de gemeenteraad. Ook zal ik deze bevindingen doorsturen naar enkele betrokken bewoners.

--- Geconstrueerd draagvlak ---

Ik heb gekeken naar het door de gemeente genoemde “draagvlak”: is daar werkelijk sprake van, en waaruit blijkt dat dan? En hoe is het proces m.b.t. draagvlakverwerving dan verlopen?

In de samenvatting van het parkeerplan (26 november 2016) lees ik: “Het is afgestemd met ambtenaren van de gemeente en enkele tientallen bewoners. Het is akkoord bevonden door het Bewonersoverleg Spijkerkwartier.” Het bewonersoverleg telt, zoals ik sinds de bijeenkomst op 27 september 2017 weet, normaliter enkele tientallen deelnemers, waarbij het vooral deelnemers betreft die ook in enkele actieve groepen zitten. De huidige voorzitter van het bewonersoverleg (Astrid Stokman) is bijvoorbeeld tevens deelnemer aan de werkgroep die het parkeerplan heeft opgesteld. Er kan dus geconcludeerd worden dat het parkeerplan eind 2016 draagvlak had van enkele tientallen wijkbewoners, dat wil zeggen ca. een half procent van de bewoners van het gebied waarop het plan betrekking heeft.

Vervolgens werden er in de wijk twee “informatie-avonden” aangekondigd (9 en 13 maart 2017). De avonden werden niet aangekondigd als besluitvormend, maar alleen als informerend. Op die avonden verschenen 220 bewoners, dat wil zeggen een kleine 4% van de bewoners van het gebied. Naar kritiek werd op de bijeenkomst niet of nauwelijks geluisterd (blijkt uit het verslag van een aanwezige), naar applaus wel. Na afloop concludeerden de werkgroep en de betrokken gemeenteambtenaren (onder wie ook jij) dat er “breed draagvlak” was voor het parkeerplan, zonder dat in wezen op meer te baseren dan het applaus aan het einde van die twee informatie-avonden.

Een wijkbewoner die over deze gang van zaken een email naar het gemeentebestuur en de fractievoorzitters in de gemeenteraad stuurde, kreeg geen inhoudelijke reactie.

Een half jaar later, op 27 september 2017, werd een licht aangepast parkeerplan gepresenteerd op een bewonersoverleg waaraan een stuk of vijfentwintig mensen deelnamen, inclusief de vertegenwoordigers van de werkgroep zelf en betrokken gemeenteambtenaren (bijv. jij en “wijkcoach” Martijn Stappers). Aan het begin van de presentatie van het aangepaste plan merkte de presentator (Edwin Königel) terecht op dat er nu maar heel weinig mensen aanwezig waren, maar hij verklaarde opgewekt: “Dat is waarschijnlijk een teken dat iedereen enthousiast is over het parkeerplan zoals het is, zodat niemand het nog nodig vindt om er commentaar op te leveren.” Met andere woorden: als er veel mensen komen (zoals in maart) interpreteren jullie dat als een teken van breed draagvlak. Maar als er weinig mensen komen (zoals in september) interpreteren jullie dat ook als een teken van breed draagvlak. Hmm.... Dit komt een beetje over als “een loterij zonder nieten”.

En toen er op 27 september jl. dan toch iemand (ik) kritiek uitte op het parkeerplan, rolden de voorzitter (Astrid Stokman), de presentator (Edwin Königel) en nog enkele bij het plan betrokken mensen op de eerste rij over elkaar heen om mij te vertellen dat ik te laat was met die kritiek, omdat het eigenlijke beslismoment reeds was gepasseerd. Tijdens de naborrel vroeg ik door wanneer dat beslismoment dan was geweest, en hoorde van de presentator uiteindelijk dat dat in maart 2017 was geweest, op basis van het “enthousiasme” van de tweehonderdtwintig aanwezigen tijdens de informatie-avonden, en op basis van nog enkele tientallen positieve reactie na afloop, “dus in totaal draagvlak bij ongeveer 250 mensen”.

Dat is ca. 4% van de inwoners van het plangebied, waarbij bovendien onduidelijk blijft waarvoor de 220 aanwezigen op die “informatie-avonden” nu precies hadden geapplaudisseerd. Misschien voor een belangrijk deel wel voor de kwaliteit van de presentatie of voor het feit dat er in ieder geval een begin was gemaakt met een plan waarvoor “draagvlak” werd gezocht. Echt draagvlak voor de inhoud van het plan is er, voor zover uit de documentatie naar voren komt, tot dusverre geconstateerd bij enkele tientallen mensen.

Toch is het Team Leefomgeving voornemens het plan dit najaar aan de gemeenteraad voor te leggen en daarbij dan aan te geven dat er breed draagvlak voor dit plan is geconstateerd in de wijk.

Deze vorm van “draagvlakverwerving” is een farce. Als het Team Leefomgeving serieus wil werken aan wijk-ontwikkeling waarvoor breed draagvlak is, dan zullen jullie je eerst moeten (her)scholen om überhaupt te gaan onderkennen wat het begrip “draagvlak” inhoudt, althans wanneer je aan dat begrip een reële substantie wilt geven, en hoe op een reële manier onderzocht en beoordeeld kan worden of daarvan sprake is.

--- Geen duidelijk antwoord op mijn vragen ---

In mijn tweede mail gisteren (12:10 uur) stelde ik enkele vragen aan de orde:
1. Wat is er bij mij op 27 september volgens jou “niet duidelijk overgekomen”?
2. Op welk moment is reële bewonersparticipatie in de besluitvorming over het plan wel mogelijk?
3. Welke gelijke mogelijkheden zijn er om (volledige en actuele) planinformatie te bekijken?
4. Gaat de gemeente het vermeende “draagvlak” in het Spijkerkwartier aanvoeren als een argument in andere wijken waar de gemeente vergelijkbare parkeerplannen wil uitrollen?

Ik vroeg of je kort, in de kern kon aangeven hoe je daarover denkt. Dat had mogelijk enkele bewoners kunnen overtuigen van de zinvolheid van een gesprek.

In je reactie geef je alleen gedeeltelijk antwoord op vraag 4 (inclusief een verwijzing naar die raadskamerbrief van 13 december 2016), maar ook m.b.t. vraag 4 geef je op de kern van mijn vraag (de gemeentelijke omgang met “draagvlak”) geen antwoord. Je geeft alleen aan dat de gemeente draagvlak wil binnen bepaalde “stadsbrede randvoorwaarden” (het “kader”, namelijk de invoering van betaald parkeren overal, waarover straks meer). Of de gemeente het vermeende “draagvlak” in het Spijkerkwartier gaat gebruiken om andere wijken te winnen voor vergelijkbare parkeerplannen, daarover doe je geen uitspraak.

Op mijn vragen 1 t/m 3 geef je helemaal geen antwoord, zelfs niet indicatief. Je geeft aan dat je e.e.a. mondeling wilt toelichten in een gesprek met mij en/of andere bewoners. Dit wekt de indruk dat je ofwel alleen off-the-record antwoord wilt geven op mijn vragen, ofwel alleen de relatie met kritische bewoners (waaronder ik) wilt verbeteren zonder antwoord te geven op hun vragen.

Dat is een patroon dat de betrokken bewoners vaker hebben meegemaakt: alsof ze tegen een met zachte wol bedekte muur aanlopen. Het voelt niet als open communicatie, maar als een autoritaire boodschap die in veel wol is vermomd om hem verteerbaar te maken. Dat is niet interessant voor bewoners die echt willen participeren.

Intelligente, mondige bewoners zullen terecht concluderen dat ze, als de zaken er zo voorstaan, alleen via achterkamertjes eventueel kans maken gehoord te worden en op die manier reële invloed op de besluitvorming te krijgen – en niet via het officiële “participatieproces”, dat dan kennelijk vooral propaganda-doelen dient. Bovendien is het hun bekend dat jij hebt meegeschreven aan regelgeving voor het parkeerplan, waardoor ze je niet als een neutrale gesprekspartner ervaren.

--- Het gemeentelijke kader: betaald parkeren ---

Uit de door jou genoemde raadskamerbrief “Op weg naar een parkeerplan Spijkerkwartier” (13 december 2016) blijkt wat de werkelijke inzet van het gemeentebestuur is:

[Begin citaat:] “De essentie van de voorgestelde maatregelen is voor een deel hetzelfde als in overige wijken rond de binnenstad: alle parkeerplaatsen betaald maken tegen het hoge binnenstadstarief van €2,85 per uur (prijspeil 2016/2017) op elke dag van 09:00-23:00 uur. Bewoners en ondernemers parkeren met een parkeervergunning. Bewoners kunnen hun bezoek met een bezoekersvergunning laten parkeren. Twee onderwerpen wijken af van de gebruikelijke werkwijze in Arnhem en de werkgroep acht deze cruciaal voor het welslagen van en draagvlak voor nieuwe parkeermaatregelen:

1) de manier waarop de werkgroep voorstelt om te gaan met de parkeervergunningen. Bij invoering van het plan komt iedere bewoner met een auto en zonder eigen parkeerplaats in aanmerking voor een vergunning. Mochten er meer aanvragen voor een vergunning dan beschikbare parkeerplaatsen komen, dan is de gedachte om plaatsen in de avond en nacht bij te huren. Dit voorstel is cruciaal omdat momenteel iedere automobilist wel een parkeerplek - zij het met moeite - vindt. Maar mocht deze automobilist niet in aanmerking komen voor een vergunning, dan verslechtert haar/zijn situatie en zal deze het voorstel niet accepteren.

2) Nieuw is ook het voorstel om de meeropbrengst van dit parkeerplan in te zetten in de wijk. Hier betaalt de wijk bijvoorbeeld de eventueel extra te huren parkeerplaatsen van. Daarnaast zetten werkgroep en team leefomgeving in op het ontplooien van initiatieven voor deelauto's en het verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

De voorbereidende partijen [d.w.z: Team Leefomgeving en de werkgroep van enkele bewoners] voelen bij het voorstellen van parkeermaatregelen binnen de werkwijze van Van Wijken Weten vrijheid van voorbereiding. Maar voor het uitbreiden van het betaald parkeren met het hoge tarief van €2,85 per uur is een besluit van uw raad noodzakelijk. Daarnaast lopen de werkgroep en het team leefomgeving tegen onderdelen aan waarover zij een collegestandpunt nodig hebben om met de planvorming verder te kunnen gaan.

Het gaat in het bijzonder om de hiervoor genoemde twee nieuwe kwesties: 1) de wijze van vergunningverlening die afwijkt van wat in Arnhem gebruikelijk is en 2) de wijze van omgang met de meeropbrengst die de gedachte maatregelen opleveren.” [Einde citaat.]

De gemeente wil dus alleen zoeken naar “draagvlak” BINNEN het kader van een volledige overschakeling van de wijk naar betaald parkeren, met andere woorden: een volledige eliminering van vrije parkeerplaatsen. Dit komt erop neer dat de gemeente, nadat de bewoners van het Spijkerkwartier twee keer eerder hebben geweigerd draagvlak te geven aan een dergelijk plan, hieruit niet concludeert: “Hee, kennelijk is er in die wijk geen draagvlak voor algeheel betaald parkeren”. Nee, de gemeente concludeert iets heel anders, namelijk: “Wij willen het ondanks het gebrek aan draagvlak toch doorvoeren, dus moeten we iets verzinnen om op de één of andere manier te kunnen zeggen dat er draagvlak is.”

Het gaat hier dus vooral om een probleem VAN HET GEMEENTEBESTUUR. Toen enkele bewoners dat probleem zagen, zagen ze een kans om invloed te krijgen door aan het gemeentebestuur in het vooruitzicht te stellen dat zij dit probleem voor het gemeentebestuur konden oplossen door “van binnenuit” in de wijk alsnog “draagvlak” te creëren voor algeheel betaald parkeren. Het gemeentebestuur zag daar wel wat in en had zelf geen beter alternatief. Zo ontstond de werkgroep die het parkeerplan opstelde. De deal tussen deze werkgroep en het gemeentebestuur is dat de werkgroep in ruil voor het creëren van “draagvlak” van de gemeente hobbygeld krijgt, hetgeen dan geformuleerd wordt als “De meeropbrengsten worden de komende tien jaar teruggegeven aan de wijk”.

Dat is echter niet juist. De “meeropbrengsten” (waarvan de precieze berekening op dit moment nog niet duidelijk is) worden niet teruggegeven aan “de wijk”, maar aan een werkgroep van enkele personen, die er vervolgens naar eigen inzicht dingen mee mag gaan doen op het gebied van verkeer in de wijk.

In de kern wordt er in de raadskamerbrief dus bevestigd wat op 27 september jl. al best duidelijk bij mij overkwam, namelijk dat er door het gemeentebestuur en de werkgroep niet zozeer draagvlak wordt gezocht, maar (met het oog op hun beider doelen) draagvlak wordt geconstrueerd. Dat is iets anders.

Het doet denken aan het referendum een aantal jaren geleden over de voorgenomen aanleg van een haven in de Nieuwstraat. Burgers mochten hun stem uitbrengen voor drie varianten van een haven. Het was niet mogelijk om in het referendum aan te geven als je tegenstander was van een haven. Terecht werd het referendum om die reden bekritiseerd en belachelijk gemaakt.

Met betrekking tot het parkeerplan doet de gemeente nu eigenlijk weer hetzelfde. Als wijkbewoners mogen we draagvlak verlenen voor “betaald parkeren, betaald parkeren of betaald parkeren”. En als we dan draagvlak verlenen voor een van die varianten, kan de gemeente zeggen: “Zie je wel! Er is dus draagvlak voor betaald parkeren!” Hmm...

--- Gebrek aan onafhankelijkheid Team Leefomgeving ---

Jouw naam als “wijkmanager” staat vermeld als contactpersoon in de raadskamerbrief, waarschijnlijk ben je de (co-)auteur daarvan. Ook heb je eind 2016 meegeschreven aan de concept-tekst van een regeling waarmee het parkeerplan van de werkgroep geïmplementeerd zou worden. Op die manier vervul jij een dubbelrol: enerzijds hoor je bij het Team Leefomgeving dat beoordeelt of er “in de wijk voldoende draagvlak is”, anderzijds heb je je zelf al gecommitteerd aan een plan waarvoor dat draagvlak nodig is. Bovendien is het de vraag of het Team Leefomgeving als geheel zo onafhankelijk van het centrale gemeentebestuur opereert als men doet voorkomen aan de burgers.

In een ander, jou welbekend dossier, is inmiddels duidelijk dat jij namens Team Leefomgeving nauw samenwerkt met de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA), die in opdracht van het centrale gemeentebestuur werkt. Je stelt je daarin niet onafhankelijk op ten opzichte van ODRA.

Begrijp me goed, ik heb niets tegen goede samenwerking tussen gemeentelijke instanties. Maar de pretentie dat het Team Leefomgeving een onafhankelijke “rol” zou vervullen, wordt op deze manier niet waargemaakt.

Op 27 september vertelde “wijkcoach” Martijn Stappers dat het Team Leefomgeving “open” wil omgaan met het budget dat vanuit het centrale gemeentebestuur aan het team beschikbaar is gesteld voor het Spijkerkwartier. In principe wordt elke aanvraag van bewoners gehonoreerd. Enkele aanwezigen vroegen hoe het Team Leefomgeving dan omgaat met aanvragen voor grote bedragen, of hoe het team ermee omgaat als de aanvragen het beschikbare budget overschrijden. Hierop antwoordde Martijn in essentie alleen dat het er vooralsnog niet naar uitzag dat dat probleem zich zou voordoen.

Een dergelijke “losse” benadering komt (ook op mij) op zich sympathiek over, maar zet wel de deur open voor willekeur en vriendjespolitiek – vooral omdat het Team Leefomgeving zich, ondanks jullie focus op “processen” en “rollen”, in de praktijk niet echt bewust blijkt van de risico’s die dubbelrollen met zich meebrengen.

Bovendien roept het de vraag op waar al dat vrij besteedbare geld vandaan komt in een stad die, mede als gevolg van prestigieuze, kosten-overschrijdende miljoenenprojecten (Gelredome, Vitesse, stationsgebouwen, Paradijs, Musis Sacrum, Focus filmtheater) zwaar in de schulden zit en om die reden zeer recent zelfs heeft besloten het na jaren voor het eerst weer toenemende inkomen vanuit het Gemeentefonds te reserveren voor schuldreductie.

--- Conclusie: kloof tussen woorden en daden ---

Wat deze casus (net als eerdere casussen) laat zien, is dat er in de bestuurscultuur en de ambtelijke cultuur van de gemeente Arnhem telkens aanzienlijke kloven ontstaan tussen woorden en daden, en tussen woorden en de realiteit.

Onlangs is er onderzoek gedaan naar de cultuur in het Arnhemse bestuur naar aanleiding van problemen tussen de gemeenteraad en het college van B&W. Onze kersverse nieuwe burgemeester Marcouch heeft bij zijn aantreden meteen al gezegd dat hij niet zoveel problemen ziet met die cultuur. De mantel der liefde hangt dus al klaar om alles weer toe te dekken – of in ieder geval te onttrekken aan het zicht van gewone, zogenaamd “participerende” burgers.

Dat geeft sommige inwoners een moedeloos gevoel. Het dwingt mij als bewoner om me te beraden waar ik tijd en energie aan besteed. Als propaganda heel hardnekkig en met overmacht gevoerd wordt (zoals tegenwoordig bijv. ook in quasi-democratische landen als Rusland, Polen of Turkije), dan heeft het voor gewone burgers op een gegeven moment weinig zin meer om daartegen nog te protesteren. Het is dan verstandiger om er waar nodig rekening mee te houden en het voor de rest te negeren. Dat houdt in wezen een vorm van berusting in ten aanzien van een corrumpering van het bestuur.

Jij werkt als ambtenaar (wijkmanager Spijkerkwartier) voor het Arnhemse stadsbestuur. Je verdient daar je dagelijks brood mee en je lijkt met de huidige gang van zaken geen

probleem te hebben, net zo min als je collega's. Wellicht kies je ervoor, net als je collega's, om niet te veel aandacht te besteden aan bepaalde tegenstrijdigheden. Ik wens iedereen een prettig even toe.

Maar ik wijs er ook op dat ieders persoonlijke keuzes, ook op het werk, gevolgen hebben voor andere mensen. In jouw geval zijn er consequenties voor de inwoners van het Spijkerkwartier, van wie velen in deze tijd hun best moeten doen het hoofd financieel boven water te houden. Deze bewoners zitten dus niet te wachten op een extra belastingverhoging in de vorm van parkeergelden, op grond van zogenaamd, door de gemeente geconstrueerd "draagvlak" – terwijl er ondertussen wel geld vrijgemaakt wordt voor de plannenmakerij van een klein, niet-representatief groepje wijkbewoners, en ook voor mega-bouwprojecten in de stad.

Op dit moment lijkt het de betrokken bewoners weinig nut hebben om op ambtelijk niveau een gesprek met je aan te gaan. De oorzaak van het probleem zit in de kern bij het bestuur, en daar zit ook de sleutel voor een oplossing. Mijn oorspronkelijke mail van 28 september jl. is door één van de geadresseerde wethouders kennelijk aan jou doorgestuurd ter afhandeling. Met dit bericht wil ik aan jou en het bestuur duidelijk maken dit geen kansrijke benadering is – althans niet zolang het bestuur van jou verwacht dat je de zaak binnen bepaalde standaardkaders behandelt. Zo'n afhandelingskader biedt in dit geval aan kritische buurtbewoners geen perspectief.

Met vriendelijke groet,
Michiel Jonker

From: Gerbrig Dijkstra
Sent: Wednesday, October 4, 2017 3:20 PM
Subject: Betr.: Re: Afspraak

Michiel,

Ter informatie bijgaand de link naar de raadskamerbrief die eind december aan de gemeenteraad is gestuurd als achtergrondinformatie. Het definitieve besluit zal eind van dit jaar in de gemeenteraad worden genomen. Zoals je kan lezen is draagvlak een belangrijk onderdeel van het besluit.
https://ris.ibabs.eu/raad-arnhem/list/ec16a63e-2895-4667-b26f-e1bf1063a407/932c2338-b917-4ff0-96b5-9fad1d1427e9/18190c5f-666f-4831-b968-e529896cb2c4/

Nadat er vanuit de gemeente twee keer een parkeerplan is gepresenteerd in het Spijkerkwartier, waar geen draagvlak voor was, is de bal bij de wijk neergelegd. De werkgroep verkeer in het Spijkerkwartier is hiermee aan de slag en heeft de gemeente een plan voorgelegd. Voor ons als gemeente betekent dit dat we op een andere manier en in een andere rolverhouding met bewoners samenwerken. Het college heeft randvoorwaarden (zie raadsbrief) meegegeven waarbinnen de nadere uitwerking van een parkeerplan plaats kan vinden. Deze gelden in principe stadsbreed. Binnen die randvoorwaarden zal afhankelijk van

vraag en behoefte gewerkt worden aan een passende parkeeroplossing. 1 op 1 doorzetten naar andere wijken is niet aan de orde.

We stellen je betrokkenheid op prijs en zouden zeker ook graag de andere betrokkenen willen spreken. Niet om e.e.a. te plooien, maar om in gesprek te gaan en een nadere toelichting te kunnen geven op proces en rollen in deze. Je zult zeker ook een formeel antwoord ontvangen op je brief, maar in een gesprek kan meer toegelicht worden en kunnen we van gedachten wisselen.
Ik hoor graag van je en ben benieuwd onder welke randvoorwaarden je/jullie eventueel wel in gesprek wil(len).
Hartelijke groet Gerbrig

>4-10-2017 12:10 >>> Hallo Gerbrig,

Van enkele betrokkenen krijg ik als feedback dat ze zich afvragen of het zinvol is om een gesprek aan te gaan waarin “een brandje snel even geblust wordt” / “even kosmetisch wat plooien worden gladgestreken”. Voor een deel gaat het om mensen met bepaalde ervaringen met hoe de gemeente met dit soort dingen omgaat. Het gaat dus (in mijn woorden) om mensen wiens vertrouwen de gemeente (gemeentebestuur, politici, ambtenaren) al enige tijd geleden in belangrijke mate is kwijtgeraakt. Ze zijn wel intelligent en mondig, maar zien het nut van zo’n gesprek niet meteen in, omdat ze de kans groot achten dat ze niet werkelijk serieus worden genomen.

Is het voor jou mogelijk om per mail in een paar zinnen de kern aan te geven van wat er volgens jou op die woensdagavond (27 september) niet duidelijk is overgekomen? Als je dat wat concreter kunt maken, zou dat misschien kunnen helpen.

Met name als het gaat over het moment waarop reële, effectieve participatie wel mogelijk is, en over gelijke mogelijkheden om de (volledige en actuele) informatie te bekijken die aan het nu voorgestelde parkeerplan ten grondslag ligt... Ik heb inmiddels begrepen dat de gemeente van plan is ditzelfde parkeerplan binnenkort ook in andere wijken voor te leggen aan bewoners. Gaat de gemeente daar betogen dat het parkeerplan in het Spijkerkwartier groot draagvlak heeft, zodat het wel goed moet zijn? Dat soort vragen kreeg ik terug.

Alvast bedankt voor je reactie!

Groet, Michiel

From: Gerbrig Dijkstra
Sent: Wednesday, October 4, 2017 9:34 AM
Subject: Re: Afspraak

Hallo Michiel,

Het gaat over je mail aan de wethouder en raadsfracties over het parkeerplan en de bijeenkomst van afgelopen woensdagavond.

Laat maar weten of je bereid bent. Ik/we vind het prettig om wat zaken in een gesprek toe te lichten.
Hartelijke groet,
Gerbrig

Op 4 okt. 2017 9:05 a.m. schreef MJ:

Hallo Gerbrig,

Ik denk dat ik weet welke mail je bedoelt, maar kun je het onderwerp nog even aangeven?

Als het gaat waarover ik denk, dan is het een zaak waar meer buurtbewoners dan ik zich mee bezighouden. Ik heb aan hen mijn bevindingen van die avond teruggemeld en vervolgens op hun aanwijzing een mail met die bevindingen verstuurd naar de gemeente.

Zelf moet ik zorgvuldig kiezen waar ik mijn tijd en energie aan besteed. Zoals je weet, kost het gebeuren aan mijn eigen straat ook al ontzettend veel tijd. Na bevestiging van jouw kant waar het over gaat, zal ik even met de betrokkenen overleggen en je dan laten weten of en wanneer ik tijd heb om te praten, of dat er eventueel iemand anders beschikbaar is.

Groet, Michiel

From: Gerbrig Dijkstra
Sent: Wednesday, October 4, 2017 8:35 AM
Cc: Anton Kleijn-de
Subject: Afspraak

Michiel,
We hebben je mail gelezen naar aanleiding van de bijeenkomst afgelopen woensdag. Ik wil graag wat zaken toelichten die woensdagavond (obv je mail) niet duidelijk zijn overgekomen. Heb je vanmiddag wellicht tijd om daarover af te spreken? Of morgenmiddag. Ik heb beide middagen vanaf ongeveer 15.00 tijd.

Ik hoor graag van je.
Als je kan zullen we dan afspreken in Thialf? Of de Lommerd?
Groet Gerbrig

Titel/onderwerp: # Parkeerplan Spijkerkwartier

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Martijn te Lintelo / Gerbrig Dijkstra
Portefeuillehouder:	G. Ritsema	Telefoonnr:	3772184 / 3773715
		E-mailadres:	martijn.te.lintelo@arnhem.nl gerbrig.dijkstra@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief en meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel "Parkeerplan Spijkerkwartier" aan om kennis te nemen van het parkeerplan en besluiten te nemen over daar uit voortkomende maatregelen. **Aanleiding** Het parkeerprobleem in het Spijkerkwartier is al oud. Het aantal parkeerplaatsen op straat in avond en nacht is beperkt, er is een gebrek aan openbare parkeerplaatsen overdag en de kwaliteit van de openbare ruimte is laag a.g.v. de vele geparkeerde auto's. In overleg met de wijk is een parkeerplan ontwikkeld. **Proces** Het parkeerplan is opgesteld door de wijk, met ondersteuning van Team Leefomgeving CSA en een ambtelijk projectteam. Er is op verschillende momenten contact gezocht met de bewoners en hun inbreng is zoveel mogelijk verwerkt. Daarbij is voortdurend aandacht geweest voor de balans tussen bewonersbelang en publiekrechtelijk belang, een verantwoordelijkheid van de gemeente. **Inhoud** Het plan voorziet in de invoering van een vergunningen- en betaalsysteem, wat moet leiden tot beschikbaarheid van parkeerplaatsen voor bewoners en bedrijven en het voorkomen van gebruik van de parkeerplaatsen door automobilisten die niet in de wijk hoeven te zijn. De meeropbrengst van het betaald parkeren wordt voor een periode van max. 10 jaar in de wijk geïnvesteerd. **Kanttekeningen** Het plan is opgesteld door de Werkgroep Verkeer van het Spijkerkwartier (bewoners en/of ondernemers uit de wijk) en is diverse malen breed met de wijk gecommuniceerd en overlegd. Dat heeft gezorgd voor draagvlak, maar betekent niet dat alle bewoners en ondernemers achter het plan staan. Belangstellenden zijn uitgenodigd om aanwezig te zijn en desgewenst in te spreken.		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. U bent in de gelegenheid te reageren op de schriftelijke antwoorden op uw ingediende vragen van de portefeuillehouder. Na afronding van de informatieve fase wordt gestart met de meningsvormende fase. Deze fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.		
Bijlagen			

Raadsvoorstel "Parkeerplan Spijkerkwartier"			
Bijlage 1 - Parkeerplan Spijkerkwartier (wijziging jaarschijven MJPB 2018-2021)			
Bijlage 2 - Gebiedskaart met begrenzing Spijkerkwartier			
Bijlage 3 - Wijzigingsverordening			
Bijlage 4 - Begrotingswijziging			
Bijlage 5 - Parkeeronderzoek Spijkerkwartier Arnhem			
Bijlage 6 - Parkeerplan Spijkerkwartier 2017 definitief			
Bijlage 7 - Parkeerplan Spijkerkwartier informatieavonden			

griffie - N.a.v. 1e informatieve behandeling Parkeerplan Spijkerkwartier maandag 4-12

Van: rik
Aan: <raadsleden@arnhem.nl>, <griffie@arnhem.nl>, <fractievolgers@arnhem.nl>
Datum: 3-12-2017 17:56
Onderwerp: N.a.v. 1e informatieve behandeling Parkeerplan Spijkerkwartier maandag 4-12

Beste gemeenteraad Arnhem,

Ik mail n.a.v. de eerste behandeling van het Parkeerplan Spijkerkwartier geweest,

Ik merk dat dit onderwerp me erg aan gaat maar kan er helaas zelf niet bij zijn vanuit het publiek en/of inspreken omdat ik deze maandag avond moet werken.

Graag zou ik wel te kennen geven dat ik echt hoop dat er nu daadwerkelijk parkeerplan gaat komen en dat er niet weer verder uitstel is na eerdere pogingen om tot regulatie van het parkeren in het Spijkerkwartier te komen.

Ik woon ruim zes jaar in de wijk en alhoewel het altijd een drukke versteende wijk is geweest (wat deels ook de charme is) maar het is echt merkbaar drukker geworden met zoekverkeer en verkeerd geparkeerde auto's. Dit is niet fijn als bewoner, voor als je door de wijk loopt/of fietst, en ook niet als je met de auto bent is mijn ervaring. En er zijn dingen die gewoon niet kloppen. Bijvoorbeeld dat s'avonds het bij de vergunnings- en gratis plekken bij het parkeerterrein grenzend aan mijn flat aan de 1e Wijkstraat vol staat, terwijl ik even verderop zie dat het terein met betaald parkeerplekken aan de Blekerstraat nagenoeg leeg is. Dit is op nog geen 150m van elkaar. Er wordt dus niet op een goede manier gebruik gemaakt van de ruimte die er wel is in de wijk doordat nu nog het onderscheid tussen verschillende types parkeerplekken bestaat waar op verschillende momenten behoefte aan is. Ook zie ik m.n. op Zaterdag soms autos lange tijd met al dan niet draaiende motor op een van de weinige gratis parkeerplekken wachten. Een soort stoelendans: niet prettig als aanwonende. Die plekken zijn natuurlijk ooit bedoeld geweest voor bezoek maar praktisch altijd vol. Het is altijd maar weer lastig uitleggen aan bezoek dat je overal in rondom het centrum een bezoekersvergunning kunt aanvragen, behalve in mijn wijk. Er staan daar trouwens ook auto's geparkeerd die zeer lang op één van die weinige gratis plekken staan en die je slechts zelfden van plek ziet wisselen. Geen handig gebruik van schaarse plekken dus. Met alle plekken als vergunnings/betaald parkeren plek wordt die afweging wat anders gemaakt lijkt me.

Ik heb één van de informatieavonden in de Lommerd samen met mede-bewoners van mijn flat bezocht om me daar als wijkbewoner te laten informeren. Ook heb ik daar zelf nog feedback kunnen geven. Naar mijn mening was dit goed georganiseerd. Er waren flink wat geinteresseerden en meningen waardoor natuurlijk niet op alles even uitgebreid kon worden in gegaan. Daarom was er ook de mogelijkheid om in groepjes nog zaken te bespreken na afloop. Ik vond het goed om te zien hoe deze moeite is genomen voor een onderwerp wat natuurlijk toch altijd gevoelig ligt.

Ik heb het voorstel zoals het er nu ligt doorgenomen en denk dat het een flinke verbetering is op de situatie zoals die nu is want die is in mijn ogen echt niet meer houdbaar. Ik begreep uit de stukken het agendapunt dat behandeld worden ook dat er wijkbewoners zijn die het plan nog anders in zouden willen vullen en om uitstel vragen en dat men ontvreden is over hoe de participatie verlopen is. Zelf zou ik ook bepaalde zaken ook anders willen insteken. Bij het principe van vergunningen per bewoner ipv. huishouden heb ik bijvoorbeeld vraagtekens. En hoe kunnen we echt zorgen dat er stappen worden gezet tegen foutparkeren wat in ieder geval in mijn directe omgeving echt schering en

inslag is? Ik denk echter dat we nu op het punt zijn waar een overgang naar een gereguleerd systeem zijn hoe dan ook een verbetering is. Een aanpassing zoals deze zal niet in één keer en misschien wel nooit aan iedereen tegemoet kunnen komen. Ik denk dat het belangrijkste is om nu iets in te voeren wat in ieder geval de grootste problemen aanpakt. Als dit eenmaal zo is kan er gekeken worden hoe het verder vebeterd kan worden.

Met Vriendelijke Groet,

Rik Catau

Wijkbewoner Spijkerkwartier

OZKARA
ADVOCATEN

Geachte leden van de Raad en het College,

Naar aanleiding van het parkeerplan Spijkerkwartier wordt het navolgende onder uw aandacht gebracht.

In juli 2015 heeft het college van B&W van de gemeente Arnhem besloten om het bord E7 van bijlage 1 RVV 1990 (gelegenheid voor het onmiddellijk laden en lossen) ter hoogte van de Spijerlaan 29 in Arnhem te plaatsen (zaaknummer: 2015-07-01487). Bij de toelichting gepubliceerd in de Staatscourant wordt er aangegeven waarom er behoefte was voor het besluit: *"Omdat de betreffende supermarkt is verhuisd, ligt het voor de hand om deze laad- en losstrook op te heffen. Door de laad- en losstrook op te heffen, ontstaat er ruimte voor drie parkeerplaatsen. Daar is naar onze mening gelet op de hoge parkeerdruk in de Spijkerlaan meer behoefte aan dan aan een laad- en losgelegenheid."*

Uit de voornoemde toelichting blijkt dat de intentie van het College was om in plaats van de laad- en losstrook drie parkeerplaatsen te plaatsen. Tot grote verbazing van ondernemers en bewoners van het spijkerkwartier zijn er in plaats van parkeerplaatsen drie grote plantenbakken geplaatst, dit heeft geleid tot een verkeersonveilige situatie zoals nu ook duidelijk zichtbaar is op de afbeeldingen die belanghebbende mij hebben toegestuurd (zie bijlage).

Op verzoek van belanghebbenden (ondernemers Spijkerlaan, bewoners en leveranciers) heb ik vervolgens contact gelegd met de bevoegde ambtenaar om tot een oplossing te komen. Tijdens dit gesprek heb ik aangegeven dat gelet op de huidige situatie om de verkeersveiligheid te waarborgen verstandig is om op korte termijn de situatie te herstellen zoals beschreven in het besluit van het College. Ik heb tevens telefonisch overleg gehad met dhr. Trooster van 'werkgroep verkeer spijkerkwartier. Hij gaf aan dat hij begrip had voor de situatie en de beste optie was om mij te wenden tot de gemeente.

Uit het verkeersplan spijkerkwartier blijkt dat er meer groenvoorziening moet komen. Uiteraard is dit een goed plan, maar gelet op de ontstane situatie in de spijkerlaan niet verstandig om de groenvoorziening (plantenbakken) te plaatsen op een laad- losplek/ parkeerplaats waar juist in de spijkerlaan behoefte aan is.

Graag wil ik dan ook het een en ander mondeling toelichten en gebruik maken van het spreekrecht.

Er op vertrouwende u met bovenstaande informatie van dienst te zijn geweest, teken ik,

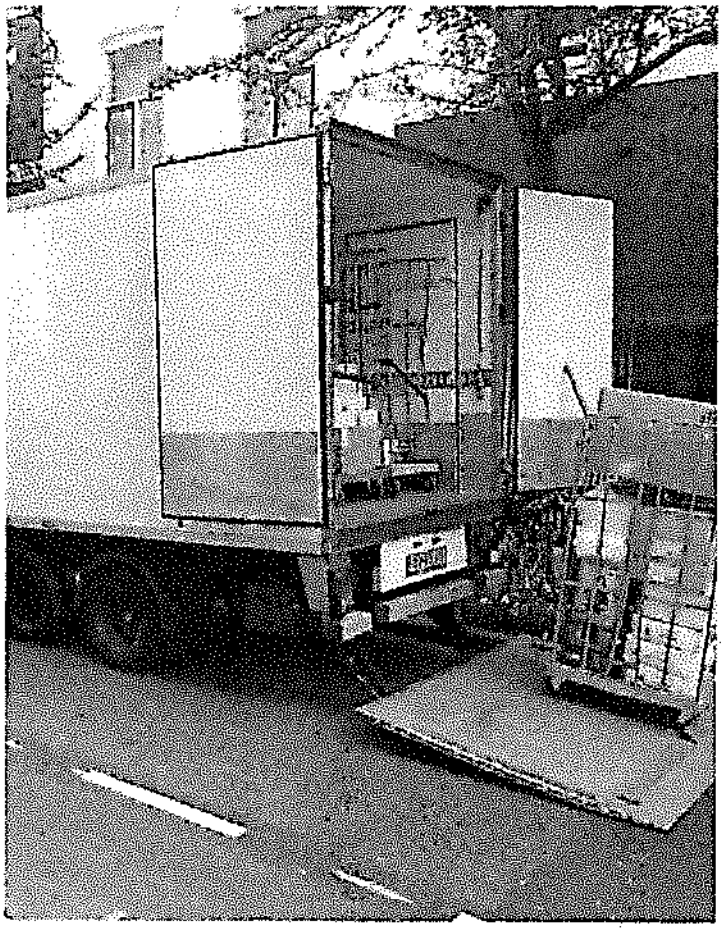
hoogachtend,

I. Özkara

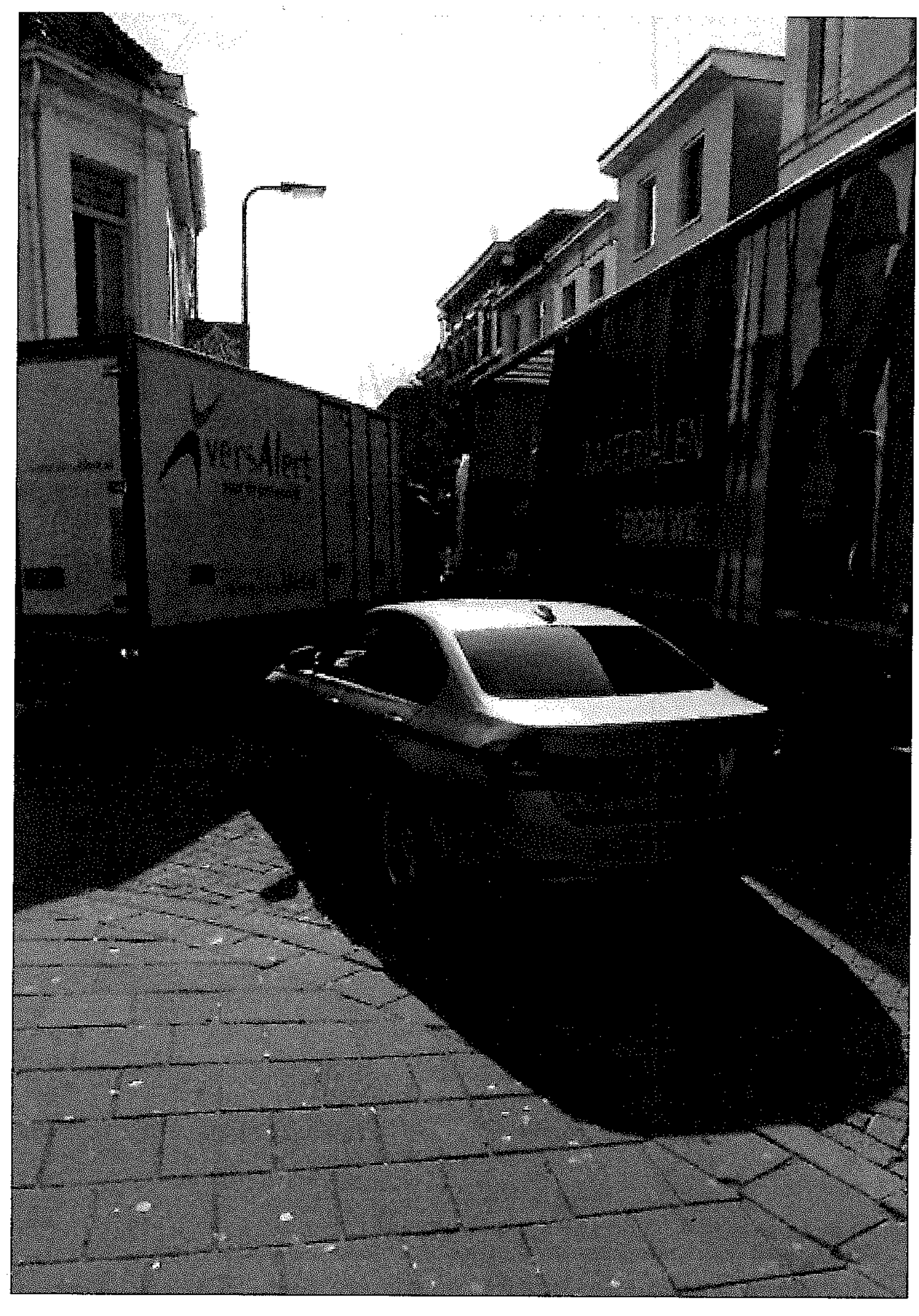

TAXI LINSEN
DOLF

T-Mobile NL 15:59 53%

Alle foto's Vandaag 15:58 Gereed

Wijzig

KMAN TRANSPORT
78

Insprekers Parkeerplan Spijkerkwartier

Inspreker	**Namens/onderwerp**
Dhr. J. Trooster	Werkgroep Verkeer Spijkerkwartier
Dhr. M. Jonker	Persoonlijke titel
Mw. R. Weetink	Persoonlijke titel
Mw. P.van Stijn	Persoonlijke titel
Mw. A. Stokman.	Bewonersoverleg Spijkerkwartier
Dhr. R. Beijerman	Persoonlijke titel

INSPRAAK WERKGROEP VERKEER GEMEENTERAAD = 4 DECEMBER 2017

Het is eindelijk zo ver. De vraag van Uw Raad (2009) om een parkeerplan te ontwikkelen als maatwerk voor de wijk wordt nu beantwoord. Gesteund door uw Raadsuitspraak hebben de = minstens vier achtereenvolgende wethouders waar we mee te maken hebben gehad = ons gestimuleerd door te gaan met dit plan. Dank en waardering voor al die wethouders, ook voor de huidige wethouder Verkeer, Geert Ritsema!

Het heeft meer voeten in aarde gehad dan wij hadden kunnen bevroeden. Hoe konden we zorgen voor voldoende parkeergelegenheid zonder omliggende wijken te belasten? Hoe konden we daarmee de wijk verbeteren zodat iedereen –autobezitter en niet autobezitter – er profijt van heeft? Hoe konden we een instrumentarium ontwikkelen om het blik op straat te ontmoedigen? Bij dat alles hebben we in overleg met de Verkeersdeskundigen van de gemeente en het voormalige Parkeerbedrijf geprobeerd om het plan niet te ver uit de pas te laten lopen met het gemeentelijke parkeerbeleid, zodat het ook inpasbaar is.

Hierbij spreken wij onze waardering uit voor het ambtelijk apparaat dat ons zo voortreffelijk heeft ondersteund. Dank daarvoor!

Nadat we het eens waren over de hoofdlijnen hebben we ons draagvlak verbreed. Verschillende overleggen hebben we gevoerd – ook met buurtbewoners die het plan in eerste instantie niet zagen zitten - en daarna ons plan verder uitgewerkt. De belangrijkste kritiek toen dat men niet wilde geloven dat de gemeente zeggenschap over de meeropbrengsten ooit aan de wijk zou laten. Daar hebben we een belangrijk punt van gemaakt en gezien het resultaat zou dat wantrouwen de wereld uit moeten zijn.

De volgende stap was een huis-aan-huis uitnodiging waarmee alle bewoners werden uitgenodigd om mee te denken over ons plan (hier is de uitnodiging, "*Praat mee! Denk mee!"* Staat er op).
Deze twee informatie avonden in maart van dit jaar werden door in totaal 220 mensen bezocht, de Lommerd zat vol. Er werd plenair en in subgroepen

gediscussieerd, flappen werden volgeschreven en bijna iedereen leverde commentaar op de vragenformulieren. Op de vraag "*wat vindt u van het plan?*" reageerden meer dan 200 personen expliciet positief met termen als "*goed plan*", "*ga zo door*", "*eindelijk een goed plan*" en "*complimenten met dit prachtige resultaat*", etc etc.

We hebben daarna de zaken verder verbeterd op de belangrijkste kritiekpunten.

Na het groene licht van het college kwam het traject van de invoering. Er werd een ambtelijke structuur opgezet – waar wij in mochten participeren - om het allemaal te vertalen in regelgeving, tellingen en inventarisaties werden gedaan, een parkeeronderzoek, berekeningen werden gemaakt, technische problemen werden opgelost, etc. etc.

De inhoud van het plan is bekend. Een – naar wij hebben begrepen – in Nederland uniek plan. Wij zijn er trots op. Ook zijn we trots op onze gemeenteraad die onze wijk deze kans heeft gegeven. Hulde daarvoor!

Vorige week maandag hebben we u in de Lommerd een uitgebreide presentatie gegeven.
In het kort komt het neer op:
= betaald parkeren in de hele wijk om te kunnen handhaven en vreemdparkeerders te kunnen weren.
= vergunningen voor bewoners en bedrijven
= gunstige bezoekersregeling voor alle huishoudens
= bereikbaarheid van de winkels door aangepaste tijden voor vergunninghouders,
= budget voor voldoende handhaving en voor verdere maatregelen die ten goede komen aan parkeeroplossingen buiten het straatbeeld en voor andere verbeteringen van de leefbaarheid in de wijk.

Gezien het resultaat denken we dat uw Raad geen spijt hoeft te hebben dat ze deze vraag bij ons hebben neergelegd. Graag gedaan zeggen wij dan!
Ik dank u voor uw aandacht.

Parkeerplan Spijkerkwartier

Parkeerplan Spijkerkwartier

Arend Clahsen • Economie & Politiek

Steden slibbe… verkeer

… door sluipparkeerders

28 dec 16 Tekst

…oename

Brakkenstei… Radboud
(Gelderlander Nijmegen)

Brainstormen over parkeer… …blemen
(Haarlems Dagblad)

…winkelaanbod

Niet… spe…
(Trou… …Arnhe…

Spijkerkwartier heeft plan om parkeerprobleem op te lossen
De Gelderlander

…ijke Vijfhoek klaagt over parkeren

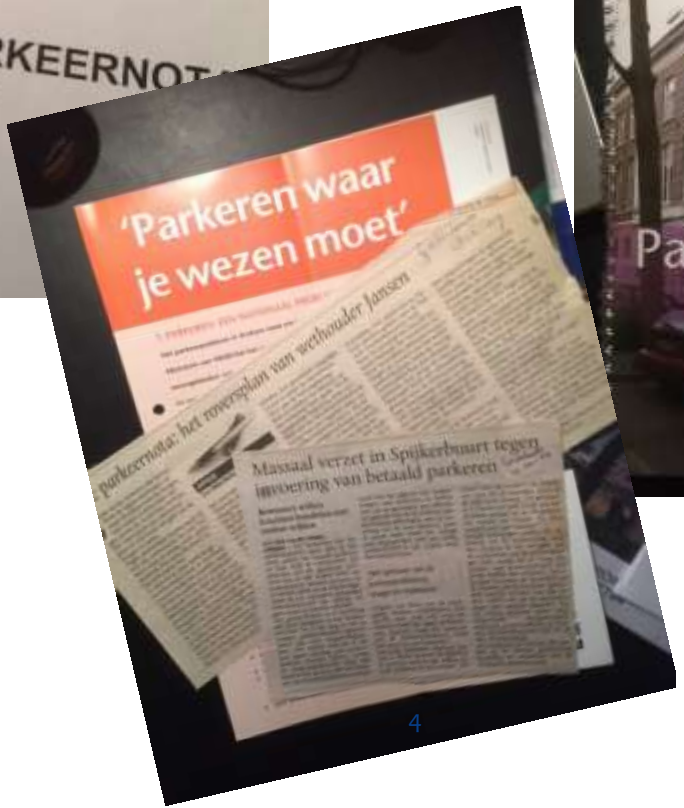
…s'

Parkeerproblemen Sint Marten bijna opgelost
Wijkwebsite

Parkeerplan Spijkerkwartier

Parkeerplan Spijkerkwartier

Meer weten? Kom naar de informatieavonden in De Lommerd
Wat betekent dit plan voor u? Praat mee en denk mee!
De informatieavonden zijn op:

- **donderdag 9 maart**, in de Lommerd aanvang 19.30 uur
- **maandag 13 maart**, in de Lommerd aanvang 19.30 uur

Parkeerplan Spijkerkwartier

Parkeerplan Spijkerkwartier

Parkeerplan Spijkerkwartier

1. 220 deelnemers, ca. 90% positief
2. Attentie gevraagd voor:
   - bezoekersvergunning (zeer vaak)
   - handhaving (vaak)
   - eindtijd betaald parkeren
   - klanten van bedrijven (cursisten e.d.)
   - bedrijfsvergunning
   - laden/lossen
   - regeling voor mantelzorgers/buurtzorg/etc.

Astrid Stokman

Jan Trooster

Frank Foks
(overleden 23-7-'17)

Werkgroep Verkeer Spijkerkwartier

Edwin Königel

Ton Verbaal

Imy Velthuizen-Jacobs

Erik Zandstra

Parkeerplan Spijkerkwartier

GRAAG GEDAAN !!

Politieke Maandag 4 december 2017 (informatieve ronde) gemeenteraad Arnhem

Inspraak door Michiel Jonker

Wat te doen met parkeervoorstel zonder participatie?

Voorzitter, geachte raadsleden,

1 Inleiding en samenvatting

Wat voor u ligt, is in essentie een **voorstel voor belastingverhoging met als excuus een voorstel voor een parkeerplan**. Dit zogenoemde "parkeerplan" is opgesteld door een werkgroep van een aantal wijkbewoners, onder begeleiding van gemeenteambtenaren en in opdracht van het college van B&W. Voor de duidelijkheid zal ik dit "plan A" noemen, om het te onderscheiden van de door mij als wijkbewoner ingediende aanzet voor een "plan B".

Al eerder heb ik aangegeven dat de werkgroep en de betreffende gemeente-ambtenaren ten onrechte beweren dat er "wijkbreed draagvlak" voor "plan A" zou zijn. Het verspreiden van een flyer, gevolgd door twee "informatie-bijeenkomsten" waar bezwaren tegen het plan werden weggewuifd, is **niet hetzelfde als "participatie"**. Ook het feit dat 133 bewoners iets positiefs hebben opgemerkt over één of meer aspecten van het plan, zegt weinig. In het plangebied wonen meer dan 5.000 mensen. Dat een gemeenteambtenaar beweert dat er "aan alle professionele criteria voor participatie is voldaan",[1] maakt vooral duidelijk dat er op dat punt ambtelijk helaas sprake is geweest van een laag professioneel niveau.

Inhoudelijk **ontbreekt er bij "plan A" een deugdelijke probleemanalyse**. Wat is nu echt het probleem, door welke mensen wordt het als probleem ervaren en wat zou door diezelfde mensen èn door de overige wijkbewoners als een geschikte oplossing worden ervaren? Het **eigenlijke probleem** lijkt bij het college van B&W te liggen: een groot tekort aan geld als gevolg van uit de hand gelopen projecten die niks met parkeren te maken hebben. Het parkeerplan dient voor schuldreductie door de invoering van overal betaald parkeren.

Dat **de "meeropbrengst" zogenaamd terug zou gaan naar "de wijk"**, is om verschillende redenen niet waar. Dit parkeerplan dient vooral als onderdeel van een oplossing voor een budgettair probleem van het college, niet als oplossing voor de wijk.

Toen mij duidelijk werd dat er geen ruimte was voor echte participatie, maar alleen voor ja-knikken en schijnparticipatie, heb ik een aanzet voor een **alternatief plan** ("plan B") ingediend bij het college. Daarmee heb ik duidelijk proberen te maken dat het wel degelijk mogelijk is om de **behoeften van de wijkbewoners voorop te stellen**, en met die behoeften als uitgangspunt te kijken welke problemen en geschikte oplossingen er zijn. Ik ben steeds bereid geweest **het gesprek** met de ambtelijk begeleide werkgroep aan te gaan, en te kijken naar mogelijkheden om elementen van beide plannen te combineren tot een "plan C". Helaas heeft de werkgroep dat gesprek tot dusverre afgehouden, lijnrecht in tegenspraak met het zogenaamde streven naar "participatie" en "draagvlakverwerving".

[1] Projectleider BGB (Buitengewoon Beter) Anton de Klein, op 27 november 2017 tijdens presentatie "plan A" aan raadsleden.

In een andere wijk, Sonsbeek Sint Marten, is vorige week (30 november) een bijeenkomst gehouden over parkeren in de wijk. Tijdens die bijeenkomst was er een levendige discussie en zijn er verschillende werkgroepen van wijkbewoners geformeerd die verschillende aspecten van de problematiek gaan bekijken. Daar is **echte participatie dus wel mogelijk**. **Waarom in het Spijkerkwartier dan niet?** Hoe kan het dat de planontwikkeling en de communicatie over parkeren in het Spijkerkwartier zijn gemonopoliseerd door één enkele werkgroep en een klein netwerk van insiders?

En hoe kan het dat het college van B&W, dat eind vorig jaar in zijn raadsbrief aangaf dat een parkeerplan voor het Spijkerkwartier alleen aan uw raad wordt voorgelegd als er wijkbreed draagvlak is aangetoond, **deze voorwaarde nu opeens lijkt te zijn vergeten?**

Voorstel. Het moet anders, ook in onze wijk, en het kan ook anders. Gezien het feit dat het parkeerbeleid stadsbreed nog volop in ontwikkeling is, is het niet nodig om voor één wijk, namelijk het Spijkerkwartier, nu overhaast een besluit te nemen. Ik geef uw raad in overweging om te besluiten dat ten aanzien van parkeren in het Spijkerkwartier eerst alsnog een deugdelijk participatieproces moet plaatsvinden, waarin wijkbewoners zowel met de werkgroep als met elkaar het gesprek kunnen aangaan over wat hun behoeften zijn op het gebied van parkeren, en hoe die zonder onnodige kosten voor de wijkbewoners kunnen worden gerealiseerd. De twee ingediende plannen ("plan A" en "plan B") kunnen daarbij als referentiekader dienen, en mede gebruikt worden om te komen tot een optimaal "plan C".

Dit was mijn samenvatting. Gezien de beperkte spreektijd, zal ik nu keuzes moeten maken over welke aspecten ik nog iets meer zeg. Mijn volledige inspreeknota wordt morgen gepubliceerd op de gemeentelijke website. En u kunt mij straks natuurlijk ook vragen stellen.

Ik wil nog kort ingaan op twee zaken:
- Ten eerste de uitgangspunten van "plan B" in vergelijking tot "plan A" *(paragraaf 4)*;
- Ten tweede heb ik vijf tips opgesteld voor de gemeente, over hoe je tot een professionele inrichting van participatieprocessen kunt komen. Noem het: vijf professionele criteria *(paragraaf 5)*.

2 Totstandkoming van "plan A": geen adequate participatie

De werkgroep-Verkeer heeft lang aan het plan gewerkt (sinds 2013) en er veel tijd en energie in gestoken. Eind 2016 heeft het college van B&W een kaderstellend besluit genomen, waarmee het college onder voorwaarden met het plan instemde. Eén van die voorwaarden was dat er wijkbreed draagvlak voor het plan zou worden aangetoond. Een andere voorwaarde was dat er overal betaald parkeren zou worden ingevoerd. Drie maanden later, in maart 2017, zijn kort na elkaar twee "informatie-avonden" georganiseerd waarop wijkbewoners kennis konden nemen van de meest recente versie van het plan.

Echter, ondanks die lange voorbereidingstijd heeft er **geen adequate, wijkbrede participatie** plaatsgevonden, maar alleen participatie van een relatief klein netwerk van enkele tientallen bewoners die elkaar kenden van hun activiteiten in buurthuis De Lommerd. Op en na de

informatie-avonden in maart hebben ongeveer 150 mensen inhoudelijk hun steun kenbaar gemaakt aan het plan.[2] Dat is misschien 3 procent van de mensen in het plangebied.

Eind september 2017 heb ik dat **gebrek aan participatie en draagvlak geconstateerd** en werd het me duidelijk dat werkgroep en ambtenaren meenden dat er al voldoende (schijn-)participatie had plaatsgevonden.[3] Ik heb daar meteen aandacht voor gevraagd bij de gemeente: eerst bij het Team Leefomgeving, later ook bij het college van B&W en bij uw raad.[4] Ik werd daarbij aangespoord door andere kritische wijkbewoners.

Op 16 november 2017, direct nadat het me duidelijk was geworden dat het college voornemens was om zonder serieuze participatie van de wijk en zonder deugdelijke draagvlaktoets "plan A" ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad, heb ik bij het college een **aanzet ingediend voor een alternatief plan,** "plan B". "Plan B" biedt mogelijkheden om op het gebied van parkeren en groen bepaalde zaken te realiseren, maar dan op een manier die bewoners meer zeggenschap en flexibiliteit laat behouden dan in "plan A", en die hun minder geld kost. Daarover straks meer.

Op 23 november 2017 bleek mij dat het college het plan had opgevat om "plan A" op zeer korte termijn reeds **informeel aan uw raad voor te leggen**, voorafgaand aan uw openbare raadsvergadering, en zonder dat "plan B" daarbij ook in beschouwing werd genomen. Hoewel de uitnodiging afkomstig heette te zijn van de bewoners-werkgroep, werd die door de wijkmanager van het gemeentelijke Team Leefomgeving aan u verstuurd. In reactie daarop heb ik meteen aan uw raad **verzocht om uitstel van uw besluitvorming** tot in ieder geval januari 2018, om ruimte te scheppen voor overleg tussen het college en mij over de manier waarop er met beide plannen ("A" en "B") wordt omgegaan.[5] Kan er alsnog ruimte worden gemaakt voor serieuze participatie en een serieuze draagvlaktoets?

In de dagen daarna werd duidelijk dat er bij het college en bij de ambtelijk begeleide werkgroep-Verkeer Spijkerkwartier **weerstand bestond tegen het alsnog scheppen van ruimte voor serieuze participatie en draagvlaktoetsing**. Na alle voorbereiding wil men beslist in december 2017 tot besluitvorming van uw raad komen. Daarbij speelt de vrees bij het college en de werkgroepleden voor de dynamiek die de komende verkiezingen met zich meebrengen, een belangrijke rol. Verkiezingstijd is immers bij uitstek een tijd waarin participatie niet strak van bovenaf in een bepaalde richting kan worden "gemanaged". Een tijd waarin democratie tot leven komt... Dat vinden sommige mensen lastig.

---

[2] Op de informatieavonden waren, blijkens informatie van de werkgroep, 220 mensen aanwezig (waarvan niet duidelijk is hoeveel er uit de wijk zelf kwamen). 158 mensen hebben op of na die avonden een kaartje ingevuld of een e-mail ingestuurd met commentaar. 84% van die mensen, dus: 133 mensen, uitten zich "positief". Daarbij komen nog de leden van de werkgroep zelf. In totaal werden er 282 opmerkingen, vragen en verbetersuggesties opgeschreven. Op de informatie-avonden was er "applaus". Bron: email d.d. 15 november 2017 van college B&W aan Jonker, met c.c. aan fractievoorzitters gemeenteraad; uitspraken van werkgroep.

[3] Zie uw stukken: mijn verslag d.d. 28 september 2017 van het Bewonersoverleg op 27 september 2017.

[4] Zie uw stukken: "Voorlopige evaluatie schijnparticipatie parkeerplan Spijkerkwartier" d.d. 5 oktober 2017, en een email d.d. 15 november 2017 aan het college, ter attentie van de gemeentelijke programmamanager ruimte, mobiliteit, wonen en milieu.

[5] Zie uw stukken: email Jonker d.d. 23 november 2017 aan gemeenteraad, met c.c. aan college van B&W en belangstellende wijkbewoners.

Ondanks mijn verzoek om uitstel, vond op 27 november 2017 de **informele presentatie van de nieuwste versie van "plan A"** aan uw raadsleden plaats. Van uw kant waren in ieder geval de VVD, D66 PvdA, GL, Arnhem Centraal en PvdD vertegenwoordigd. Daarnaast waren er twee gemeenteambtenaren aanwezig die hadden meegewerkt aan de totstandkoming van het plan. Er was iemand van het bewonersoverleg Binnenstad. Ook ik was aanwezig.

Direct na de presentatie van "plan A" vroeg de vertegenwoordiger van de Partij voor de Dieren: "Maar hoe gaan jullie nu om met plan B?" Zoals diegenen van u die aanwezig waren, zich zullen herinneren, leidde deze vraag tot grote **commotie**. De gemoederen liepen hoog op. Toen ik mij bekend maakte als indiener van "plan B", werd ik stevig onder vuur genomen door verschillende leden van de werkgroep èn door de gemeente-ambtenaren die het college vertegenwoordigden. Zij betoogden, zonder feitelijke onderbouwing, dat er een prima participatie had plaatsgevonden die "beantwoordde aan alle professionele criteria". Er werd mij gezegd dat ik mijn inbreng eerder had moeten leveren.

Tijdens dit debat kreeg ik de indruk dat sommige aanwezige raadsleden het vele, reeds verrichte werk zwaarder wilden laten wegen dan het cruciale feit dat er, ondanks al dat werk, verzuimd was om adequate voorwaarden te scheppen voor wijkbrede participatie. Er was alleen een flinterdunne façade van schijnparticipatie in elkaar gezet.

3 Werkgroep van "plan A" houdt het gesprek af – geen ruimte voor participatie

Na afloop van de bijeenkomst bleef ik achter met twee leden, en ten slotte nog één lid van de werkgroep,[6] en met de twee aanwezige gemeente-ambtenaren.[7] Er leek een kleine **opening** te ontstaan**,** een mogelijkheid om "plan A" althans een klein beetje aan te passen voordat het ter besluitvorming aan uw raad zou worden voorgelegd.

De inbreng die ik al op 27 september had geleverd met betrekking tot de wenselijkheid van het gratis maken van de bezoekerspas leek nu, twee maanden later, alsnog serieus te worden genomen. Het **gratis maken van de bezoekerspas** zou in mijn ogen een kleine verbetering zijn ten opzichte van het huidige "plan A", omdat bewoners zonder auto die weinig beslag leggen op de parkeerruimte en het milieu, op deze manier terecht worden ontzien. Ook hoeven zij op deze manier niet rechtstreeks mee te betalen aan de huur van private parkeergarages (o.a. Velperpoort) voor autobezitters, die in het plan is voorzien. Financieel was het haalbaar, en de projectleider BGB was bereid om binnen enkele dagen uit te zoeken of het ook juridisch en praktisch haalbaar was.

Helaas ontving ik een paar dagen later, op 2 december, bericht van de voorzitter van de werkgroep, dat de werkgroep het weliswaar een "sympathiek idee" vond, maar bij nader inzien het op 4 december geplande overleg afzegde, omdat de werkgroep niet wilde "vooruitlopen op besluitvorming door de gemeenteraad".

Uiterst vreemd. Immers, **bewonersparticipatie is per definitie "vooruitlopen op besluit-vorming door de gemeenteraad"**. Als je dat niet wilt, dan wil je dus geen participatie, en ontneem je de raad een mogelijkheid kennis te nemen van wat er leeft onder bewoners.

[6] Jan Trooster (voorzitter werkgroep, die eerder vertrok), Edwin Königel (huidige trekker van "plan A").
[7] Gerbrig Dijkstra (Team Leefomgeving; wijkmanager Spijkerkwartier); Anton de Klein (projectleider BGB).

De werkgroep wil mijn inbreng nu beschouwen als iets wat bij de “nadere uitwerking” van het plan zou horen, **nadat het besluit al is genomen**. Een handige manier om wijkdemocratie en participatie te vermijden, en om straks als niet-gekozen werkgroep te kunnen zeggen: “Sympathiek idee, maar bij nader inzien doen we het toch niet...” Of om het achteraf te gebruiken als “strooigoed” om bewoners te pacificeren. Op die manier worden de wijkbewoners niet serieus genomen, maar gemanipuleerd door de werkgroep.

4 Vergelijking uitgangspunten van “plan A” en “plan B”

De uitgangspunten van “plan A” en “plan B” zijn heel verschillend.

- **“ Plan A”** gaat uit van een **directieve benadering**: vergunningen, betaalautomaten, controle en handhaving, waarbij de **lasten van de wijkbewoners worden verzwaard** om de kosten van het systeem te dekken. 800 parkeerplaatsen die nu vrij zijn, worden omgezet in betaalde parkeerplaatsen. Deze benadering is niet afkomstig van de werkgroep-Verkeer, maar is een voorwaarde die het college van B&W heeft gesteld, zoals blijkt uit het kaderstellende college-besluit van eind 2016. Dit komt dus **niet “uit de wijk”.**

  De financiële **“meeropbrengst”** die “plan A” zou opleveren, wordt volgens de ambtelijk begeleide bewoners-werkgroep “teruggegeven aan de wijk”. Dit is om meerdere redenen niet waar. **Het geld komt niet terug bij de wijkbewoners,** want:
  -- “Plan A” voorziet in een enorme uitbreiding van de controle en handhaving in de wijk, die betaald wordt uit de geïnde gelden. Dat geld komt dus niet terug in de wijk, maar gaat naar een uitbreiding van het gemeentelijke apparaat;
  -- “Plan A” voorziet in de huur van private parkeergarages (bijvoorbeeld de Velperpoort-garage) om in de beginfase kosmetisch een beeld te scheppen dat de parkeerdruk dankzij dit plan zou zijn verminderd. Het geld daarvoor komt uit de geïnde parkeergelden;
  -- Een deel van de straks opgelegde parkeerboetes verdwijnt naar het rijk;
  -- Wat er dan nog overblijft, wordt niet aan onze wijk teruggegeven, maar wordt gebruikt om gemeentelijke beleidsvorming uit te besteden aan de ambtelijk begeleide bewoners-werkgroep. De werkgroep mag met het geld zelf dingen doen, en bijvoorbeeld opdrachten toespelen aan bevriende ondernemers.

- **“Plan B”** geeft een eerste aanzet voor een oplossing waarbij de wijkbewoners zelf **meer zeggenschap en eigenaarschap over de publieke ruimte in de wijk** houden, en daarmee ook meer **probleemeigenaarschap**. Dat laatste is een goede zaak, omdat het strookt met het streven van een zich terugtrekkende overheid om bewoners meer eigen verantwoordelijkheid te geven, hetgeen uiteraard samen moet gaan met meer zeggenschap over de eigen leefomgeving, in de vorm van mogelijkheden voor participatie. De noodzaak van het samen zoeken naar oplossingen versterkt de **sociale cohesie** in de wijk, mits het participatieproces goed wordt begeleid. Daarvoor is inderdaad nog wel een professionaliseringsslag nodig bij het gemeentelijke Team Leefomgeving. Hierna, in paragraaf 5, zal ik ook daarvoor een eerste aanzet geven.

Met “plan B” blijven de **financiële lasten voor bewoners lager**. Er worden geen private parkeergarages gehuurd, en er wordt geen geld weggesluisd naar een werkgroep die beleids- en planvormingswerk voor de gemeente uitvoert, terwijl dat uit de reeds voorhanden gemeentelijke middelen zou moeten worden betaald. Wijkbewoners die zelf geen parkeerruimte gebruiken, kunnen hun “parkeerquotum” (in termen van parkeeruren per jaar) aan medebewoners overdragen – al dan niet tegen een vergoeding. Op die manier loont het om autovrij te leven. Dat is een **impuls voor vergroening**.

Met “plan B” kan aan de hand van de vrije keuzes van wijkbewoners hoe ze willen omgaan met hun parkeerquotums, **meer inzicht worden verkregen in hun werkelijke behoeften ten aanzien van parkeren en de publieke ruimte**. De gemeente behoudt daarbij de mogelijkheid om, op basis van **democratische besluitvorming in uw raad**, de publieke ruimte in te richten.

5 Vijf tips voor een professionele inrichting van participatie

Op de bijeenkomst op 27 november jongstleden gaven verschillende leden van uw raad terecht aan dat er uit de gang van zaken met betrekking tot het ontbreken van participatie lessen moeten worden getrokken voor de toekomst. Ik wil daarvoor een aanzet geven met vijf tips hoe de gemeente kan komen tot goede participatieprocessen in alle stadswijken:

Tip 1: Als het college kiest om over een bepaald onderwerp wijkparticipatie toe te staan, dan neemt het college zelf pas een kaderstellend besluit **nadat** er over dat onderwerp (een eerste ronde) participatie en een representatieve draagvlaktoets hebben plaatsgevonden. Op die manier ervaren bewoners dat ze door het stadsbestuur serieus worden genomen, en krijgen ze de ruimte om “out of the box” mee te denken en zo tot creatieve oplossingen te komen. Participatie vereist dat **het college bereid is invloed aan wijkbewoners af te staan**, waardoor de bewoners het als zinvol gaan ervaren om mee te denken en zich te uiten.

Tip 2: Ten minste twee maanden voorafgaand aan de start van het participatieproces stelt de gemeente alle wijkbewoners (huis-aan-huis) daarvan op de hoogte door middel van een **overzicht van het volledige participatieproces, inclusief een tijdpad met concrete data**.

Tip 3: Elk participatieproces bevat, net als het behandelproces van uw raad, ten minste drie fasen: **een informatieve, een meningsvormende en een concluderende fase**. De informatieve fase telt ten minste twee bijeenkomsten met een tussentijd van ten minste vier weken. Tussen de drie fasen liggen **tijdsperiodes** van ten minste zes weken. Ja maar, zult u misschien zeggen, dan heb je het risico dat er in die tussentijd wijkpolitiek wordt bedreven. Precies! Juist dat is participatie, mits er sprake is van een **gelijk speelveld** voor iedereen. De taak van de gemeente is om zo’n speelveld creëren. Dat kan alleen als het gemeentebestuur niet tegelijkertijd in de wedstrijd meespeelt met één van de bewonersgroepen in de wijk.

Tip 4: De gemeente zorgt ervoor dat het participatieproces plaatsvindt in **een sfeer van (sociale) veiligheid, openheid en transparantie**. Mensen met verschillende meningen krijgen in elke fase de ruimte om zich te uiten, zonder dat ze door een gespreksleider weggezet

worden als onnozel, lastig of 'niet constructief'. Dit is het allermoeilijkste te realiseren, want het vereist zelfkennis, distantie, onafhankelijkheid en inlevingsvermogen van sleutelfiguren in het proces – bijv. "wijkmanagers" en voorzitters. **Voorbeelden hoe het niet moet,** zijn:

- Een manager die vol overtuiging zegt: "Mijn deur staat altijd open", terwijl medewerkers ervaren dat die deur in de praktijk alleen open staat voor ja-knikkers;
- Dubbelrollen. De voorzitter van het Bewonersoverleg van het Spijkerkwartier is bijvoorbeeld tevens lid van de werkgroep die "plan A" heeft opgesteld. Dit blijkt een neutrale rol als voorzitter van het bewonersoverleg in de weg te staan, terwijl dat bewonersoverleg ondertussen wel "zwaarwegende adviezen" geeft aan het college.[8]

Tip 5: Zorg dat de wijkwebsites neutrale platforms blijven. Met betrekking tot parkeerplannen heb ik naar aanleiding van mijn inbreng vormen van censuur geconstateerd en gedocumenteerd die in de laatste week van november 2017 zijn gepleegd op twee wijkwebsites. Er werden beleefde, kritische reacties zonder uitleg verwijderd of moeilijker vindbaar gemaakt.[9] Op die manier dreigen de sites in de praktijk politieke (propaganda-) instrumenten te worden in handen van kleine groepen bewoners (netwerkjes).

6 Op het laatste moment wakker geschud

Mede doordat de bewoners van het Spijkerkwartier eerst door de werkgroep van "plan A" in slaap zijn gesust (er zou nog informatie komen) en daarna te horen kregen dat participatie reeds zou hebben plaatsgevonden, heeft het lang geduurd voordat ze in de gaten kregen wat er aan het gebeuren is. Pas vlak voor afgelopen weekend ontstond er op Facebook discussie over dit onderwerp, waarbij bewoners dingen schreven als: "Nu is bij mij het kwartje gevallen. Het is een verkapte belastingverhoging."

Dit vormt een zelfstandige aanwijzing dat er eerder nog niet voldoende participatie heeft plaatsgevonden. Immers, het resultaat van goede participatie is dat bewoners zich niet achteraf verrast voelen door ontwikkelingen waar ze geen weet van hadden.

Als uw raad participatie wil bevorderen, dan is deze aanwijzing dat er niet voldoende participatie heeft plaatsgevonden, voor u een belangrijk argument om besluitvorming ten aanzien van het thans voorliggende "plan A" uit te stellen totdat er alsnog echte ruimte is geweest voor participatie, gevolgd door een serieuze draagvlaktoets.

---

[8] Bron: Spelregels Arnhemse wijkaanpak 2014.

[9] Op de site Mijnspijkerkwartier.nl werden berichten van de werkgroep van "plan A" "uitgelicht", waarbij kritische reacties onderaan die berichten verdwenen. Toen hierop werd gewezen, suggereerde een lid van de werkgroep (Edwin Königel) dat het zou komen vanwege technische beperkingen van de site. De maker van de software van de site (Mijnbuurtje) heeft echter verklaard dat bij het "uitlichten" van berichten, de kritische reacties gewoon kunnen worden meegenomen.

Op de site Sintmartensonsbeekkwartier.nl zijn ten minste vier kritische reacties over parkeerplannen in die wijk door onbekenden van de site verwijderd. Omdat ik een kopie van alle reacties had gemaakt, kon ik ze er opnieuw opzetten, met commentaar. Uiteraard riep de gang van zaken verontwaardiging op bij de wijkbewoners van wie de reacties waren verwijderd.

Als de gemeente deze sites financieel ondersteunt, is er aanleiding voor uw raad om het college opdracht te geven om de gang van zaken bij deze sites te onderzoeken.

7 Conclusie: alsnog ruimte scheppen voor participatie en draagvlaktoetsing

Het is alleen maar wenselijk dat de mogelijkheden die de benadering van “plan B” biedt, serieus worden onderzocht voordat uw raad, of de opvolger van uw raad na de komende verkiezingen, een **weloverwogen besluit** neemt over de toekomst van parkeren in het Spijkerkwartier en in andere Arnhemse wijken. Het zou goed kunnen dat elementen van “plan A” en “plan B” gecombineerd kunnen worden tot een optimaal “plan C”, met veel draagvlak in de wijk, en ook inspirerend voor andere wijken. Een dergelijk resultaat is precies waar participatie voor is bedoeld.

Daarvoor is het echter wel nodig dat er tijd en beleidsmatige ruimte wordt gecreëerd waarin wijkbewoners alsnog op een volwassen manier kunnen participeren in de planvorming. Dit in overeenstemming met de bedoeling van het participatiebeleid “Van Wijken Weten”.[10]

Gezien het feit dat de parkeerplannen in andere Arnhemse wijken zich nog vóór of aan het begin van de participatie-fase bevinden (bijvoorbeeld in Sonsbeek Sint Marten), is er geen enkele objectieve noodzaak om nu voor het Spijkerkwartier ineens haastig een gemeenteraadsbesluit te nemen.

Als het doel van uw gemeenteraad is om er snel nog even een belastingverhoging doorheen te drukken voordat de verkiezingstijd aanbreekt, dan heeft u een onsympathieke reden om nu opeens vlug-vlug met dit plan in te stemmen. Maar als het u werkelijk om een goede oplossing voor het parkeren gaat, dan stemt u op 18 december aanstaande **niet** in met dit plan, maar verlangt u van het college dat het alsnog met een plan komt waarover wijkbewoners echt hebben kunnen meedenken, en waarvan zowel de inhoud als het draagvlak serieus zijn getoetst. Dat is nu niet het geval.

Het is nodig om lessen te trekken uit de gang van zaken tot dusverre in het Spijkerkwartier, en om de opgedane ervaringen te benutten om stadsbreed, en dus ook in het Spijker-kwartier, **alsnog te komen tot goede participatie ten aanzien van parkeerplannen, gevolgd door een serieuze toetsing van draagvlak.** In de wijk Sonsbeek Sint Marten is daarmee al een begin gemaakt. **Ook voor het Spijkerkwartier is het nog niet te laat.**

Alleen op die manier kunt u als volksvertegenwoordigers straks goed geïnformeerd een besluit over het parkeren nemen, met een goed oog voor de belangen van de burgers die zich door u vertegenwoordigd willen zien.◆

---

[10] Op de gemeentelijke website staat hierover: “Vanaf oktober 2016 zijn in alle Arnhemse wijken (acht gebieden) teams leefomgeving actief. Met deze teams wil de gemeente 'Van wijken weten'. We willen steeds beter aansluiten bij wat in de wijken leeft, en samen met wijkbewoners kijken wat nodig is. Ook krijgen bewoners meer invloed op wat in de wijk gebeurt en waar de prioriteiten liggen.” Bron: https://www.arnhem.nl/stad_en_wijken/Wijken/Wijken. Geraadpleegd: 4 december 2017.

Als het gaat om parkeren in het Spijkerkwartier, heeft Team Leefomgeving C.S.A. zich niet aan zijn eigen rol gehouden, maar is meteen (december 2016) één enkele werkgroep actief gaan ondersteunen, in plaats van eerst onpartijdig te inventariseren wat er nu eigenlijk in de hele wijk leeft bij de wijkbewoners. Vervolgens heeft Team Leefomgeving C.S.A. de door de werkgroep gepleegde schijnparticipatie gesteund en geprobeerd die te legitimeren. Op deze manier ondermijnt Team Leefomgeving juist de participatie van wijkbewoners.

Bewoner

Goedenavond, mijn naam is Ria Weetink van de Boulevard Heuvelink en ik woon al bijna 50 jaar in de wijk.

Het parkeerprobleem heb ik in al die jaren erger zien worden. Nu in de omliggende wijken het betaald parkeren wordt ingevoerd, vrees ik dat het probleem alleen maar toeneemt.

Ook wordt er niet gehandhaafd en je wordt gek van de rondrijdende auto's die zoeken naar een parkeerplekje.

Ik ben in maart in de Lommerd geweest en heb kennisgenomen van de plannen. Aan het applaus viel af te lezen dat 't plan goed werd ontvangen. Ik – en vele buurtbewoners met mij- hebben onze ideeën en suggesties kunnen aandragen. Met name vond ik de bezoekersregeling te krap. Dit punt is gelukkig ruim verbeterd. Wat ik vooral goed vind is dat met het geld dat we allemaal samen opbrengen de parkeerdruk wordt teruggebracht, dat er zal worden gehandhaafd, de borden en paaltjes verdwijnen, dubbel parkeren is afgelopen en dat de wijk zelf verbeteringsmaatregelen mag nemen met dat budget zoals meer groenvoorziening in de wijk waardoor 't straatbeeld aardiger wordt.

Ik vind het knap wat de werkgroep heeft gepresteerd, dat ze 't initiatief hebben genomen, dat ze zo veel geduld hebben gehad en dat wij als buurtbewoners invloed hebben gehad.

Beste gemeenteraadsleden, ik twijfel er niet aan dat u dit plan zult goedkeuren.

Namens vele bewoners van onze wijk hartelijk dank.

Ria Weetink

Inspraak Parkeerplan spijkerkwartier 4 december 2017

Geachte burgemeester, wethouders en raadsleden ,

Ik richt het woord tot u als eigenaar van VéBé van Steijn Wassalon.

In de Spijkerstraat 195 is al 50 jaar een wassalon gevestigd. Vanaf begin jaren 60 door mijn vader, van 1989 tot 2016 door de familie Dijkkamp.

Toen de wassalon gesloten dreigde te worden in 2016, ben ik benaderd door het wijk comité om te kijken of het bedrijf kon doorstarten. Na ampele overwegingen heb ik bijna € 100.000, geïnvesteerd in energiezuinige apparatuur, modernisering van de bedrijfsvoering en heeft de wassalon weer een belangrijke sociale functie in de buurt.

Buurtbewoners komen met hun was en stoomgoed en vanuit heel Arnhem komen klanten naar de wassalon om hun gordijnen, dekbedden en bedrijfswas af te geven en op te halen. Deze laatsten komen met de auto.

Mensen die zelf komen wassen kunnen de was uitladen en een plekje zoeken elders.

Begin 2017 ben ik aanwezig geweest bij een informatiebijeenkomst in de Lommerd over de parkeerplannen. Het idee vind ik erg aantrekkelijk, door de parkeerplaatsen zowel beschikbaar te maken voor vergunninghouders als voor betaald parkeren worden de plaatsen efficiënter gebruikt en is er meer kans op een plekje in de wijk.

Op dit moment zijn er 4 betaalde parkeerplaatsen voor de deur van de wassalon. Tijdens de informatie avond heb ik gepleit voor 1 laad en los parkeerplaats ter hoogte van de wassalon. Ik vrees namelijk dat bij dubbel gebruik van de parkeervakken er langdurig vergunninghouders voor de deur zullen staan en het onmogelijk wordt om even snel de was uit of in te laden.

Deze suggestie zie ik niet terug in de plannen.

U begrijpt dat bereikbaarheid per auto erg belangrijk is voor het runnen van de wassalon en hoop dan ook dat mijn verzoek gehonoreerd wordt.

NB Daarnaast pleit ik er voor voorlopig geen parkeerplaatsen op te heffen, dan kan altijd nog als het autobezit net als in de Randstad ook in Arnhem terugloopt.

P.W. van Stijn
Dir. VéBé van Steijn
Spijkerstraat 195
6828DC Arnhem
0655747630
petra@vebevansteijn.nl

Mijn naam is Astrid Stokman. Ik ben sinds 2013 voorzitter van het Bewonersoverleg Spijkerkwartier en lid van de werkgroep Verkeer.

In de afgelopen vier jaar heb ik de definitie van ‘parkeerproblematiek’ zien veranderen, vele verschillende oplossingsrichtingen voorbij zien komen en een parkeerplan zien ontstaan dat continu wijzigde en scherper werd.
Dat gebeurde steeds door gesprekken, onderzoeken, inzichten en debat.
Dat gebeurde steeds door participatie.
Participatie van wijkbewoners en –ondernemers.
En participatie van ambtenaren en bestuurders.
Het was een lang, soms vermoeiend proces.
Met een mooie uitkomst als gevolg van inbreng van honderden wijkbewoners. Ook in mijn werk als omgevingsmanager maak ik zelden mee dat zoveel mensen zo intensief meedenken met een maatschappelijk initiatief.

Ik hoop dat u recht doet aan dit initiatief, aan dit proces en aan het weloverwogen plan.
Zodat we in het voorjaar van 2018 eindelijk de parkeerproblemen in de Spijkerbuurt kunnen aanpakken.

Dank u wel.

Inspreken voor de Raad dd 4 december 2017 over Parkeerplan.

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Raad en College B&W,

Mijn naam is Rudolf Beijerman.

Samen met mijn vrouw woon ik met veel plezier in het Spijkerkwartier. Wij delen samen één auto. Als we niet met het openbaar vervoer gaan, blijkt het parkeren in onze wijk een factor waar veel ergernis door ontstaat. Dit ondanks het feit dat we al jaren een vergunning voor onze wijk hebben.

Ik ben een groot voorstander van burgerparticipatie en burgerinitiatieven en zet me daar in mijn vrijgestelde tijd als 'pensionado' sterk voor in. Ik ben betrokken bij verschillende werkgroepen uit de wijk. Maar ook in de stad, waarbij het thema actieve burgerinitiatieven en -participatie meestal een centrale rol spelen. Hierbij bepleit ik voortdurend de noodzaak en wenselijkheid van partnerschap tussen overheid en burgers.

Vanuit deze drie gezichtspunten wil ik graag u beïnvloeden in de uiteindelijke afweging die u gaat maken over het Parkeerplan, wat door de werkgroep Verkeer in samenwerking met het Team Leefomgeving CSA tot stand is gebracht.

1. Parkeerplan.
   Als wijkbewoner met een auto vind ik het voorliggende parkeerplan een zeer goed doordacht plan, waarbij met veel verschillende belangen is rekening gehouden. Voor bewoners/vergunninghouders komen meer parkeerplaatsen beschikbaar. De verdeling van de parkeerplaatsen per etmaal is beter afgestemd op de behoeften van bewoners, ondernemers en bedrijven. Het vreemd-parkeren wordt ontmoedigd en tegen gegaan. Onder andere door middel van intensievere handhaving zal er financiële ruimte ontstaan om verdere ontwikkeling van de mobiliteit en het parkeren ter hand te nemen. De details vindt u in het bij u bekende plan.
   Ik heb bewondering voor de werkgroep leden, die na jaren voorbereiding in de werkgroep Verkeer ondanks hindernissen, ongeloof en zelfs onbegrip bij betrokkenen- zowel bij de ambtenaren als mede bewoners- tot dit resultaat zijn gekomen.
2. Participatie en burgerbelangen.
   In de afgelopen jaren is er periodiek en in het afgelopen jaar zelfs krachtig gestuurd op het betrekken van de wijk bij deze plannen. Op een gedegen manier heeft voorlichting plaatsgevonden en heeft elke wijkbewoner de gelegenheid gehad om tijdig kennis te nemen van de ontwikkelde plannen en om invloed hierop uit te oefenen. Door middel van Flyers is elk huishouden geïnformeerd over de twee informatie avonden in het voorjaar, en op elke avond, maar ook daarna was er gelegenheid om met voorstellen te komen of verbeterplannen in te dienen. Op Bewoners Overleggen is men in de gelegenheid geweest deel te nemen aan de discussie. Deze inbreng heeft geleid tot aantoonbare wijzigingen in het plan. Zelfs tot het laatste moment stelt de werkgroep zich open voor aanvullingen en mogelijke verbeteringen.
   Ik heb – behalve bij de presentatie van de Visiedocument Openbare Ruimte van het Spijkerkwartier- geen vergelijkbare kwaliteit van het openstellen voor beïnvloeding vanuit de wijk meegemaakt.
   Dat neemt niet weg dat ook wij in het Spijkerkwartier nog lessen te leren hebben over hoe de burgerparticipatie er in de toekomst uit zal komen te zien. Hierbij staat het zo vroeg mogelijk betrekken van zoveel mogelijk wijkbewoners in de meningsvorming en het vormgeven aan de grotere eigen regiemogelijkheid van wijkbewoners aan het begin van de ontwikkeling. En kunnen we van dit soort trajecten veel leren.

3. Partnerschap gemeenteambtenaren en burgers.
   Dit traject beschouw ik als een voorbeeld van de positieve ontwikkelingen die zijn ingezet met Van Wijken Weten en de inzet van ambtenaren als lid van Team Leefomgeving. Bijna direct na de installatie van dit team zijn deze actief betrokken geraakt en hebben vanuit het perspectief van de wijk en haar actieve bewoners bijgedragen aan de afwerking en besluit-rijp maken van dit Parkeerplan. In mijn ogen een voorbeeld van constructief partnerschap tussen overheid en burgers. Dit ondanks de verschillende fasen waarin de gemeentelijke afdelingen zich bevinden in dit ingewikkelde proces van betrekken van burgers in uitvoeringsplannen van gemeentelijk beleid.
   Er zijn desondanks ook lessen te leren van deze ervaringen. Bijvoorbeeld het met enige regelmaat wisselen van bestuurlijke portefeuillehouders in dit traject heeft niet de snelheid van besluitvorming bevorderd.
   In dit verband heeft uw besluit als gemeenteraad ook impact op de bereidheid van burgers om zich zo intensief in te zetten voor wijkzaken. Afwijzing van dit voorstel en plan zou – naast begrijpelijke teleurstelling- gemakkelijk tot cynisme over de ontwikkelingen en kansen bij burgerparticipatie in de wijken kunnen leiden.
4. Het feit dat de meeropbrengsten van dit plan terugvloeien naar de wijk als voorwaarde voor de invoering ervan, vind ik een felicitatie waard, zowel aan de Werkgroep als aan Team Leefomgeving en College B&W. Hierdoor ontstaan materiele voorwaarden voor toenemende samenwerking en oplossingen voor de ontwikkelingen bij het parkeren in onze wijk.

Er is bezwaar tegen dit plan bij u onder de aandacht gebracht. Ik zal mij bij voortduring sterk maken voor het recht om dit desnoods op persoonlijk titel of namens een enkele medebewoner te doen. Evenals ik het recht heb daar iets van te vinden en u daarvan in kennis te stellen.

1. De argumentatie van de bezwaarmaker wordt gebaseerd op suggestieve insinuaties over het tot stand komen van dit plan en het ontwikkelen van draagvlak in de wijk. Er zouden mogelijke belangen van kleine groepen actieve wijkbewoners worden gediend. Vervolgens worden deze suggesties als bouwstenen gebruikt voor de opbouw van de redenering. Evenzo worden de bijdragen die het Team Leefomgeving leveren in diskrediet gebracht op onjuiste gronden en belevingen, zonder deze belevingen te toetsen. Een correct geleide informatie avond, **waarna** alle ruimte open was voor discussie en wijzigingsvoorstellen, wordt afgebrand als het slechts ruimte geven voor positieve reacties. Deze kwalificatie maakt de bezwaren in mijn ogen alleen maar zwakker. Zeker wanneer zelfs na afloop van die avonden en tot op de dag van vandaag ruimte blijft bestaan voor verbeteringen en aanpassingen van het parkeerplan.
   Een dergelijke diskwalificatie van actieve en betrokken wijkbewoners en van de in mijn ogen integere samenwerking tussen team LO en de werkgroep, vind ik onterecht en kwalijk.
2. Ik wijs de leden van de raad op het risico dat deze bezwaren kunnen afleiden van de inhoud en de waarde van het parkeerplan en de urgentie van het verbeteren van de parkeersituatie in het Spijkerkwartier. Het wordt hoog tijd dat dit wordt opgelost via dit Plan!

Ik dank u voor uw aandacht!

BEHANDELRESULTAAT

Raadsvoorstel, informatieve bijeenkomst 04 december 2017

Parkeerplan Spijkerkwartier

Zaaknummer:	198016
Portefeuillehouder:	G. Ritsema

Resultaat van bespreking:

Insprekers
Er hebben een 6-tal insprekers het woord gevoerd, waaronder de voorzitter van de Werkgroep Verkeer Spijkerkwartier. Deze Werkgroep is de trekker geweest van de planontwikkeling.

Bespreking
Tijdens de informatieve behandeling is uitgebreid van gedachten gewisseld met de insprekers.

Conclusie
De raadskamer heeft alle vragen aan de insprekers kunnen stellen en deze zijn beantwoord. Ook de portefeuillehouder heeft kort gereageerd.
Omdat het plan/voorstel is opgesteld door de wijk zelf is daarmee de informatieve fase voor een groot deel afgerond. De voorzitter stelt met instemming van de raadskamer vast dat het onderwerp de volgende bespreking gecombineerd informatief (kort) en meningsvormend geagendeerd kan worden.

De fractie van de Arnhemse Ouderenpartij was niet bij de beraadslaging aanwezig.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

A. Çetintaş

>>>11-12-2017 11:58 >>>
Aan: gemeenteraad van Arnhem
Van: Michiel Jonker
CC: wethouders G. Ritsema (mobiliteit), M. Leisink (participatie), Ron Konig (wijkwethouder); belangstellende wijkbewoners
Onderwerp: bewonersinitiatief “Hart voor het Spijkerkwartier” tegen parkeerplan Spijkerkwartier

Geachte raadsleden,

Op 4 december jongstleden heb ik in uw raad ingesproken over een voorstel voor een parkeerplan-Spijkerkwartier. Met het oog op uw meningsvorming vanavond (11 december) over datzelfde onderwerp, wil ik u graag op de hoogte stellen van de actie van het bewonersinitiatief “Hart voor het Spijkerkwartier”, gericht tegen dat parkeerplan.

Bijgaand treft u de flyer van dit bewonersinitiatief, die ik vandaag ontving. Ook heb ik gehoord dat er in de loop van deze week steunbetuigingen verzameld zullen worden voor het initiatief om u te bewegen tot uitstel van uw besluitvorming, zodat er ruimte komt echte participatie van de wijk over dit onderwerp.

Het is duidelijk dat er in het Spijkerkwartier geen eensgezindheid bestaat over het aan uw raad voorgelegde parkeerplan, en dat bewoners onvoldoende op de hoogte zijn of waren van de strekking van dat plan. Dat is het gevolg van het feit dat de werkgroep-Verkeer, ondanks de door het college van B&W gestelde voorwaarde van participatie en draagvlaktoetsing, geprobeerd heeft het parkeerplan zo geruisloos mogelijk door de participatie-fase heen te smokkelen, met net genoeg aandacht om een flinterdunne façade van vermeend “draagvlak” aan uw raad te kunnen presenteren.

Helaas heeft het gemeentelijke Team Leefomgeving, dat een gelijk speelveld voor een goed participatie-proces zou moeten waarborgen, in plaats daarvan vanaf het begin het plan van deze werkgroep gefaciliteerd en gepromoot, zoals ik u op 4 december heb voorgelegd (ik voeg mijn inspreektekst nogmaals bij deze email).

Uit uw raad heb ik geluiden opgevangen dat u vooralsnog voornemens bent in te stemmen met het door de werkgroep voorgelegde parkeerplan, zonder naar alternatieven (waaronder mijn aanzet voor een ander plan) te kijken, TENZIJ een groep wijkbewoners laat zien dat mijn inspraak van 4 december ook door hen wordt gesteund.

Mede naar aanleiding van een artikel in De Gelderlander (5 december 2017) heeft een aantal wijkbewoners zich nu gerealiseerd wat er gaande is en heeft, ondanks de drukke decembermaand, tijd gevonden om in actie te komen.

Ik verzoek u om dit als gemeenteraad serieus te nemen. Dit is nu de participatie die de gemeente met haar beleid zegt te willen ondersteunen!!!

Ten aanzien van het door mij aangetoonde ontbreken van voldoende participatie en draagvlak voor het nu aan u voorgestelde plan, wist wethouder Ritsema op 4 december jl. niets anders in te brengen dan dat het “een voldragen plan” zou zijn. Echter, als u als

gemeenteraadsleden bewonersparticipatie serieus neemt, dan zult u net als ik van mening zijn dat een dergelijk plan alleen “voldragen” kan zijn als aan de door het college zelf gestelde voorwaarde van “draagvlak” aantoonbaar is voldaan. Zolang dat niet het geval is, moet besluitvorming over het plan worden uitgesteld.

Als uw raad op 18 december besluitvormend zou instemmen met een parkeerplan zonder dat daarvoor substantieel draagvlak is aangetoond of zelfs maar aannemelijk gemaakt, dan zou u daarmee duidelijk maken dat het hele verhaal over participatie en draagvlak, als puntje bij paaltje komt, niet meer is dan een toneelstukje “voor de Bühne”. De boodschap die u dan aan burgers en kiezers zou geven, is dat u participatie alleen belangrijk vindt zolang het over onbelangrijke zaken gaat.

Het kan toch niet zo zijn dat, zodra een plan echt impact heeft, de gemeenteraad in meerderheid zou zeggen: “Participatie? Nu even niet, want nu gaat het ergens over...” In onze wijk zal er goed gekeken worden welke politieke partijen onze stem, en dus onze participatie, in de praktijk serieus nemen. Uw omgang met de toekomst van het parkeren in het Spijkerkwartier zal een belangrijke indicator zijn.

Uw meningsvormende vergadering vanavond zal ik met grote belangstelling bijwonen.

Met vriendelijke groet,
Michiel Jonker

Bewonersinitiatief
HART VOOR HET SPIJKERKWARTIER

Bewoners en Ondernemers wijzen voorliggende Parkeerplan betaald parkeren Spijkerkwartier af!

Arnhem, 11 december 2017

OP 18 DECEMBER A.S. dreigt de gemeenteraad van Arnhem het parkeerplan invoering betaald parkeren in het Spijkerkwartier aan te nemen waardoor alle vrije parkeerplaatsen in het Spijkerkwartier verdwijnen. Daarvoor in de plaats komt "betaald parkeren met vergunning voor bewoners" waardoor op alle openbare parkeerplaatsen zowel via de parkeermeter als met vergunning kan worden geparkeerd. Dit parkeerplan dupeert zowel bewoners als ondernemers en hun klanten.

BEWONERS VAN HET SPIJKERKWARTIER WORDEN FINANCIEEL BENADEELD
Nu kunt u als bewoner nog kiezen voor vrij en gratis parkeren of een parkeervergunning. In het nieuw parkeerplan is dat niet meer mogelijk. Alle openbare parkeerplaatsen worden betaald parkeren met vergunning voor bewoners. Als u thans gebruik maakt van de vrije parkeerplaats wordt u in het voorliggende parkeerplan gedwongen een parkeervergunning te kopen voor 138 euro per jaar anders kunt u niet meer parkeren in de wijk. Maar ook als u nu al een parkeervergunning heeft gaat u er ook op achteruit want alle vergunninghouders plaatsen worden ook opengesteld voor betaald parkeren 1,75 euro per uur tot 23.00 uur in de avond. U betaald voor uw vergunning maar heeft geen garantie meer op een parkeerplaats.

ONDERNEMERS (WINKELIERS) EN HUN KLANTEN ZIJN DUBBEL DE KLOS
Bedrijven moeten bijna vier keer zoveel ophoesten voor een vergunning, nl: 514 euro per jaar en hun klanten, vooral die van winkeliers, worden weggejaagd met invoering van betaald parkeren in de hele wijk tegen het tarief van 1,75 per uur. Dit in tegensstelling tot Velp of Elst waar je in blauwe zones 2 uur gratis kunt parkeren. Het kan dus wel!

BOETES, BOETES EN NOG EENS BOETES OM WINST TE MAKEN
Achter het parkeerplan zit een verdienmodel (een stiekeme belastingheffing) om winst te maken door zoveel mogelijk geld te willen verdienen aan u als bewoners met een auto. Dit om zgn. leuke dingen mee te doen in de wijk. Een wezenlijk onderdeel van inkomsten moet komen van parkeerboetes, in het parkeerplan eufemistisch naheffingen genoemd. Dat moet 247.324 euro opbrengen. Dat wordt een van de succesfactoren in het plan genoemd. Maar dan wel van een perverse aard. Want om die parkeerboetes binnen te halen zal een ware jacht op foutief geparkeerde auto's worden geopend. Dit parkeerplan gaat meer over GELD dan het oplossen van de parkeerproblemen.

SCHIJNPARTICIPATIE
In het Spijkerkwartier Spijker- Boulevardkwartier wonen ruim 5000 mensen die onder het nieuw parkeer regiem vallen als het plan door de gemeenteraad op 18 december wordt aangenomen.

Het parkeerplan waarvoor u als bewoner met auto de rekening krijgt gepresenteerd is bedacht door een kleine groep bewoners die daarvoor stevig hebben gelobbyd bij de gemeente en waar in het Spijkerkwartier twee info avonden zijn gehouden waar in totaal 220 bewoners zijn geweest. Daarvan hebben 158 een kaartje ingevuld waaruit bleek dat in totaal 131 bewoners van de let wel ruim 5000 bewoners van het Spijkerkwartier het betaald parkeerplan ondersteunen. Zo worden duizenden bewoners buiten spel gezet.

ASOCIALE LASTENVERZWARING

Het leven wordt voor bewoners op alle fronten al duurder en duurder. De gemeenteraad van zou de lasten van de bewoners moeten verlagen in plaats van onnodig te verhogen. Die 138 euro voor een parkeervergunning voor bewoners en voor ondernemers 514 euro komt hard aan in de portemonnee.

De negatieve financiële gevolgen van dit parkeerplan zullen als eerste gevoeld worden door de winkeliers en bewoners met lage inkomens. In het spijkerkwartier wonen niet alleen mensen in grote Herenhuizen maar ook gewone mensen die de touwtjes met moeite aan elkaar kunnen knopen. Daar wordt geen enkele rekening mee gehouden. Tellen die niet mee dan? Welke partij is er nog sociaal?

In plaats van minder regels en minder bureaucratie krijgen bewoners van het Spijker-Boulevardkwartier meer bureaucratie, meer regeltjes en ook nog eens op kosten gejaagd.

VERZOEK UITSTEL VAN BESLUIT INVOERING PARKEERPLAN

Als bewoners geloven wij in een eerlijke en transparante participatie waar ook alternatieve oplossingen aanbod kunnen komen. Daarom doen wij een dringend beroep op de redelijkheid van de gemeenteraad om het besluit tot invoering van het betaald parkeren spijkerkwartier uit te stellen om wijkoverleg voor een beter, eerlijker en breed gedragen parkeerplan spijkerkwartier mogelijk te maken.

Bewonersinitiatief Hart voor het Spijkerkwartier

Arnhem, 11 december 2017

(Volg ons ook op Facebook)

>>> Edwin Königel 11-12-2017 11:44 >>>
Geachte heer/mevrouw,

Zoals verzocht in de raadsvergadering van 4 december treft u in de bijlage aan een overzicht van de communicatie die plaatsgevonden heeft in de wijk over het parkeerplan Spijkerkwartier.

Met vriendelijke groet,
Edwin Königel

Wijk communicatie rond parkeerplan Spijkerkwartier

Januari 2014 installatie bewonersoverleg Spijkerkwartier

Januari 2014
De reeds bestaande werkgroep Verkeer neemt zitting in het bewonersoverleg. Het bewonersoverleg wordt op de hoogte gebracht dat de werkgroep bezig is met een parkeerplan.

Vanaf februari 2014
Voortdurend overleg en toetsing van ideeën met adviseurs, bewoners en gemeente in het bewonersoverleg. Regelmatig wordt verslag uitgebracht.
Alle actieve bewonersgroepen ontvangen standaard de agenda en verslagen van het bewonersoverleg. Daarin regelmatig de terugkoppelingen rond het Parkeerplan.

Vanaf invoering nieuwe wijkwebsite (eind 2014): Eigen pagina van de werkgroep Verkeer met actuele informatie over o.a. het parkeerplan en contactgegevens.

maart 2015 - Presentatie van het parkeerplan in het bewonersoverleg - enthousiast ontvangen, echter scepsis over haalbaarheid bij gemeente.

april 2015 - Presentatie van het parkeerplan aan: ondernemers van de wijk, adviseurs en deelnemers van andere werkgroepen - enthousiast ontvangen, echter ook scepsis over haalbaarheid bij gemeente. Daarnaast vonden twee aanwezigen dat parkeren geen geld zou mogen kosten.

14 december 2016 - Publicatie op wijkwebsite: ‘Belangrijk nieuws over parkeren’

15 december 2016 - Gelderlander publiceert: ‘Spijkerkwartier heeft plan om parkeerprobleem op te lossen’

Januari 2017 - Publicatie van het parkeerplan op website mijnspijkerkwartier & facebook

Januari 2017 - Presentatie parkeerplan aan ca. 35 buurtbewoners en ondernemers om de stemming over het plan te meten - uitkomst positief

Februari 2017 - Huis aan huis geflyerd om mensen te informeren over het parkeerplan: Uitnodiging voor twee informatieavonden waar men kan ‘meepraten en meedenken’. Verwijzing naar de wijkwebsite waar een samenvatting van het plan is te lezen.

donderdag 9 maart & maandag 13 maart 2017 - Informatieavonden parkeerplan in de Lommerd (beide avonden totaal: 220 personen)

14 maart 2017 - Gelderlander publiceert: Spijkerkwartier blij met ‘eigen’ parkeerplan

14 maart 2017 - Op wijkwebsite wordt een artikel gepubliceerd: ‘Veel belangstelling voor het

parkeerplan’

mei 2017 - Publicatie in wijkkrant: ‘Parkeerplan van de werkgroep Verkeer’

Diverse ondernemers en bewoners reageren. De werkgroep heeft gesprekken gevoerd met degenen die gereageerd hebben. Uitleg, informatie en hier en daar werd het plan aangepast om aan bezwaren tegemoet te komen.

11 mei 2017 – Bewonersoverleg: werkgroep Verkeer doet verslag

27 juni 2017 - Op wijkwebsite wordt de stand van zaken m.b.t. het parkeerplan wederom gepubliceerd

13 juli 2017 - Bewonersoverleg: werkgroep Verkeer doet verslag

18 september 2017 - Presentatie aangepast parkeerplan aan adviseurs en kritische ondernemers & bewoners - uitkomst positief

27 september 2017 - Presentatie aangepast parkeerplan in bewonersoverleg - uitkomst positief

16 november 2017 - Laatste punten en komma's aangepast en het parkeerplan is klaar in zijn huidige versie

21 november 2017 - Publicatie definitieve parkeerplan op wijkwebsite

>>>15-12-2017 09:09 >>>

Zeer Geachte College van Burgemeester en Wethouders , raadsleden, fractievolgers,

Hierbij deel ik u mede dat wij tegen de Parkeerplan Spijkerkwartier zijn. Volgens deze plan wordt betaald parkeren ingevoerd. Er bestaan echter vele bezwaren. Hieronder vindt u een opsomming van de gronden.

1. Verreweg de meeste van onze bezoekers wonen buiten de wijk en zijn niet op de hoogte van deze plan en konden ook geen bezwaar maken. Bovendien zijn velen de taal niet machtig.
2. Veel van onze bezoekers zijn ouderen die hier een dagbesteding hebben. Met het plan verwachten wij minder bezoekers, dit gaat ten koste van de maatschappelijke en sociale functie van onze stichting
3. Wij zijn sinds (1987) gevestigd op dit adres en er zijn geen noemenswaardige problemen geweest rondom parkeren. (Oyle mi ?) Onze bezoekers zijn gewend om gratis te parkeren. De verandering zal onevenredig veel nadeel veroorzaken.
4. Mensen die vergeten te betalen zullen worden opgezadeld met hoge boetes. Dit geldt ook voor het verlopen van de parkeerduur door uitloop van een programma. Mensen kunnen niet op hun gemak een gebedsdienst bijwonen
5. Indirect wordt de vrijheid van godsdienst beperkt , want praktisch wordt de uitoefening van het geloof bemoeilijkt.
6. De opbrengsten uit boetes zijn een deel het hele plan. De controleurs zullen dan wel extra streng bij de kleinst mogelijke parkeerfout hetgeen veel frustratie zal veroorzaken.
7. Bezoekers die het betaald parkeren willen vermijden zullen bij aangrenzende gebieden parkeren waar gratis parkeren wel mogelijk is, daardoor zal er drukte ontstaan in deze gebieden.
8. Vrijdagmiddag tijdens het vrijdaggebed zullen de problemen het grootst zijn, waardoor juist door dit plan er overlast en oponthoud zal ontstaan. Ook kan er extra drukte ontstaan bij andere moskeeen.
9. Mensen met een beperking of ouderen die net geen GPK hebben worden onevenredig getroffen , want ze moeten eerst betalen en dan weer terug naar de auto etc. Overigens ontbreken ook gehandicaptenparkeerplaatsen.

Wij verzoeken u deze gronden mee te wegen en niet in te stemmen met de plan.

Hoogachtend,

Ali Vurusan
namens Stichting Islamitisch Centrum Arnhem-Noord

>>> rik > 15-12-2017 10:36 >>>
Beste gemeenteraad van Arnhem
Ik heb reeds eerder voorafgaand aan de behandeling van het 1e behandeling op 4 december van het parkeerplan Spijkerkwartier een mail ingezonden. Daarin heb ik de situatie geschetst en aangegeven waarom het m.i. zaak is om snel stappen te zetten. Helaas kon ik toen niet bij de vergadering zijn en inspreken. Ik zou de eerstvolgende vergadering graag bijwonen maar dan moet ik weer werken.
Ik stuur nu een tweede mail om nogmaals duidelijk te maken dat ik het echt belangrijk vind dat er een nu een nieuw parkeerplan komt. Zoals deze week in onder andere de Gelderlander te lezen, op RTV Arnhem te zien en ook in eerdere ingezonden brieven bij de behandeling te lezen is er de nodige weerstand tegen het plan.
Dit terwijl er nu al lang gewerkt wordt aan een parkeerplan in de wijk.
Het is natuurlijk ieder zijn goedrecht om te protesteren. Maar het is natuurlijk niet fraai dat er al zeer lang over het parkeren in de wijk wordt gesproken en pas bij de behandeling dit soort zaken naar voren komen – juist omdat dit iets is wat op wijkniveau speelt en je toch verwacht dat mensen in de wijk, bewoners en ondernemers, elkaar wel weten te vinden. Dat lijkt nu niet zo te zijn.
Allereerst kreeg ik de indruk weer eens typisch Spijkerkwartier. Het is natuurlijk altijd een bijzondere wijk geweest dus iets zelf willen regelen past helemaal in de traditie van de wijk, van wijktuinen tot het buurtcentrum.
Maar waar het mij als wijkbewoner, en ik vermoed dat er velen met mij zijn, om gaat is dat we er dan wel uitkomen en niet eindeloos blijven praten zonder resultaat. Alle wijken rondom het centrum met uitzondering van St. Marten en het Spijkerkwartier hebben ondertussen parkeerregulatie.
Een keuze voor uitstel van de plannen zoals ze nu voorliggen zou wat mij betreft dan dus moeten betekenen dat de gemeente de regie weer in handen pakt en binnen afzienbare tijd ervoor zorgt dat er een parkeerplan wordt ingevoerd in de wijk. Dan maar wat minder participatie, maar in ieder geval een aanpak van de huidige problematiek.

Met Vriendelijke Groet,
Rik Catau
Wijkbewoner Spijkerkwartier

Titel/onderwerp: # Parkeerplan Spijkerkwartier

Raadsadviseur: B. Kranenborg Telefoonnr: 3775956 bas.kranenborg@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Martijn te Lintelo / Gerbrig Dijkstra
Portefeuillehouder:	G. Ritsema	Telefoonnr:	3772184 / 3773715
		E-mailadres:	martijn.te.lintelo@arnhem.nl gerbrig.dijkstra@arnhem.nl
Doel activiteit	Informatief (2) en meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel "Parkeerplan Spijkerkwartier" aan om kennis te nemen van het parkeerplan en besluiten te nemen over daar uit voortkomende maatregelen. **Aanleiding** Het parkeerprobleem in het Spijkerkwartier is al oud. Het aantal parkeerplaatsen op straat in avond en nacht is beperkt, er is een gebrek aan openbare parkeerplaatsen overdag en de kwaliteit van de openbare ruimte is laag a.g.v. de vele geparkeerde auto's. In overleg met de wijk is een parkeerplan ontwikkeld. **Proces** Het parkeerplan is opgesteld door de wijk, met ondersteuning van Team Leefomgeving CSA en een ambtelijk projectteam. Er is op verschillende momenten contact gezocht met de bewoners en hun inbreng is zoveel mogelijk verwerkt. Daarbij is voortdurend aandacht geweest voor de balans tussen bewonersbelang en publiekrechtelijk belang, een verantwoordelijkheid van de gemeente. Tijdens de informatieve behandeling op 4 december zijn 6 insprekers aan het woord geweest en zijn zij op hun bijdrage bevraagd door de raadskamer. Ook de portefeuillehouder heeft op de bijdrage van de insprekers gereageerd. De vervolgbehandeling zal starten met informatieve behandeling door de leden van de raadskamer zelf. **Inhoud** Het plan voorziet in de invoering van een vergunningen- en betaalsysteem, wat moet leiden tot beschikbaarheid van parkeerplaatsen voor bewoners en bedrijven en het voorkomen van gebruik van de parkeerplaatsen door automobilisten die niet in de wijk hoeven te zijn. De meeropbrengst van het betaald parkeren wordt voor een periode van max. 10 jaar in de wijk geïnvesteerd. **Kanttekeningen** Het plan is opgesteld door de Werkgroep Verkeer van het Spijkerkwartier (bewoners en/of ondernemers uit de wijk) en is diverse malen breed met de wijk gecommuniceerd en overlegd. Dat heeft gezorgd voor draagvlak, maar betekent niet dat alle bewoners en ondernemers achter het plan staan. Belangstellenden zijn voor 4 december uitgenodigd om aanwezig te zijn en desgewenst in te spreken. Van die gelegenheid is door een 6-tal insprekers gebruik gemaakt. Bij de vervolgbehandeling(en) is geen gelegenheid tot inspreken (meer).		
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.		
Spreekrecht publiek	Ja		
Behandeladvies	Technische vragen dienen voorafgaand aan de bespreking te worden gesteld. U bent in de gelegenheid te reageren op de schriftelijke antwoorden op uw ingediende vragen van de portefeuillehouder.		

	Na afronding van de informatieve fase wordt gestart met de meningsvormende fase. Deze fase bestaat uit twee termijnen: 1e termijn: fracties geven hun standpunt weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.

Bijlagen			
Raadsvoorstel "Parkeerplan Spijkerkwartier"			
Bijlage 1 - Parkeerplan Spijkerkwartier (wijziging jaarschijven MJPB 2018-2021)			
Bijlage 2 - Gebiedskaart met begrenzing Spijkerkwartier			
Bijlage 3 - Wijzigingsverordening			
Bijlage 4 - Begrotingswijziging			
Bijlage 5 - Parkeeronderzoek Spijkerkwartier Arnhem			
Bijlage 6 - Parkeerplan Spijkerkwartier 2017 definitief			
Bijlage 7 - Parkeerplan Spijkerkwartier informatieavonden			
Ontvangen mails en brieven terzake t/m 4-12-2017			
Behandeladvies 4 december 2017, informatieve & meningsvormende behandeling			
Overzicht van insprekers d.d. 4-12-2017			
Inspreekteksten (en presentatie) d.d. 4-12-2017			
Behandelresultaat 4 december 2017, informatieve & meningsvormende behandeling			

Partij voor de Dieren
Gemeenteraadsfractie Arnhem

Motie 'uitstel parkeerplan Spijkerkwartier

De gemeenteraad van Arnhem, in vergadering bijeen op 18 december 2018,

Constaterende dat:

- Er een voorstel ligt om over het parkeerplan Spijkerkwartier en de daarmee gepaard gaande gevolgen te besluiten.

Overwegende dat:

- Burgerparticipatie en draagvlak uitgangspunten zijn voor het toekomstig parkeerbeleid in het spijkerkwartier.
- Er gezien de reacties en handtekeningenactie vanuit de wijk nog behoefte is aan meer overleg of inspraak.
- Het proces van burgerparticipatie niet overgedaan hoeft te worden, maar wel aanvullende actie vereist.

Beslist:
De besluitvorming over het parkeerplan uit te stellen tot nadat bewonersgroep 'hart voor het Spijkerkwartier' en eventueel andere belanghebbende gehoord zijn.

En gaat over tot de orde van de dag.

Leo de Groot
Partij voor de Dieren

MOTIE: PAS OP DE PLAATS VOOR DESKUNDIG ADVIES

De gemeenteraad van de gemeente Arnhem, bijeen op 18 December 2017 bij punt 3.2 Parkeerplan Spijkerkwartier.

Constaterende dat

- Er in het Spijkerkwartier steeds meer strijd en ongenoegen is ontstaan over het parkeerplan Spijkerkwartier;
- Het een onwenselijke situatie is als er een stuk draagvlak ontbreekt;
- In de stukken op de raadsagenda sprake is van welles/nietes discussie met tegenstrijdige “feiten”, maar er geen onderbouwde onafhankelijke rapportage is;

Overwegende dat

- Burgerparticipatie niet betekenen mag dat de discussie onvoldoende op basis van feiten wordt gevoerd;
- Alles er op ingezet moet worden de inwoners weer in gesprek met elkaar te brengen;
- Er sprake zou moeten zijn van een gedragen parkeerplan, waarbij iedereen zich gehoord voelt.

Verzoekt het college:

- Een onafhankelijke adviseur samen met de gemeente en een afvaardiging van de voor- en tegenstanders een onderzoek te laten uitvoeren, waaruit een afgewogen advies komt met alle voor- en nadelen.
- De onderzoeksvraag dient door alle partijen vooraf samen te worden geformuleerd om te voorkomen dat daarover achteraf een discussie ontstaat wanneer men niet blij is met de uitkomst van het onderzoek.

En gaat over tot de orde van de dag,

Namens de fractie van Arnhem Centraal

Lea Manders

griffie - Onjuiste informatie in parkeerplan Spijkerkwartier

Van: Patrick Arink
Aan: <raadsleden@arnhem.nl>
Datum: 16-12-2017 21:48
Onderwerp: Onjuiste informatie in parkeerplan Spijkerkwartier
CC: <parkeren.spijkerkwartier@gmail.com>, "FMBox-DG redactie.arnhem" <redact...

Beste raadsleden,

Komende maandag neemt u een besluit over het parkeerplan voor het Spijkerkwartier. Ik schrijf u met het verzoek om tegen dit parkeerplan te stemmen.

De informatie die in het parkeerplan gegeven wordt, is zacht gezegd misleidend. Gesuggereerd wordt dat het aantal parkeerplaatsen in de wijk voldoende is en de parkeerproblemen in de wijk worden veroorzaakt door 'vreemdparkeerders'.

Dit is een onjuiste voorstelling van zaken.

In het parkeerplan wordt gemeld dat er in het Spijkerkwartier 1.543 parkeerplaatsen zijn, terwijl er verwacht wordt dat 1.350 bewoners een parkeervergunning zullen kopen.

Bij de 1.543 parkeerplaatsen zijn ook álle betaald parkeerplaatsen in de wijk meegeteld. Er zijn verschillende straten met betaald parkeerplaatsen. In de Steenstraat (76 betaald parkeerplaatsen) en op de Eusebiusbuitensingel (101 betaald parkeerplaatsen) bijvoorbeeld, om er maar een paar te noemen.

Het werkelijke aantal parkeerplaatsen dat beschikbaar is voor bewoners ligt aanzienlijk lager dan de 1.543 parkeerplaatsen die de Werkgroep Verkeer in het parkeerplan opsomt. In werkelijkheid zijn het er ongeveer 1.300.

Bureau De Groot Volker deed eerder dit jaar onderzoek naar de parkeerdruk in het Spijkerkwartier. Zij telde op woensdag 31 mei en donderdag 1 juni in totaal 1.005 auto’s in de wijk die eigendom zijn van iemand die in het Spijkerkwartier woont.

Dat aantal wordt door Bureau De Groot Volker en de opstellers van het parkeerplan gezien als het **totale** aantal auto’s dat in het Spijkerkwartier geregistreerd staat.

Een telling op straat is natuurlijk minder nauwkeurig dan de actuele cijfers van de RDW. Die cijfers werden in een eerdere versie van het parkeerplan in 2016 wel keurig gemeld: in het Spijkerkwartier staan 1.600 auto’s geregistreerd.

Kern van het parkeerprobleem is dat er in het Spijkerkwartier een structureel tekort is van zo’n 300 parkeerplaatsen.

Die informatie wordt in het parkeerplan achterwege gelaten, waarschijnlijk (maar dat is speculatie) omdat het parkeerplan dit probleem niet oplost. Er komen door invoering van het parkeerplan slechts weinig parkeerplaatsen bij, terwijl de Werkgroep Verkeer in het parkeerplan zelf al meldt dat zij het aantal parkeerplaatsen in de wijk juist omlááág wil brengen.

Het feit dat het parkeerplan onjuiste informatie biedt, in combinatie met de weerstand tegen het plan bij veel wijkbewoners, moet voor u als raadslid voldoende reden zijn om maandag tegen dit plan te stemmen.

Vriendelijke groeten,

Patrick Arink,
Wijkbewoner Spijkerkwartier

PS. Anders dan de Werkgroep Verkeer heb ik geen direct belang bij de invoering van het parkeerplan. Ik ben niet in het bezit van een auto of een rijbewijs. Ik vind echter dat de gemeenteraad door de onjuiste informatie uit dit parkeerplan op het verkeerde been gezet wordt.

CC: Werkgroep Verkeer Spijkerkwartier, redactie Gelderlander.

--

A small loan makes a big difference, daarom steun ik www.kiva.org

Arnhem, 16 december 2017

Onderwerp: **Handtekeningactie tegen het Parkeerplan en de reactie van de heer Jonker.**

Geachte raadsleden,

Wij voelen ons genoodzaakt te reageren op de misleidende Actie van “Hart voor het Spijkerkwartier”.

Uit een steekproef die wij hebben gedaan onder 16 ondernemers in de Steenstaat kwam naar voren dat de 5 ondernemers die ons plan kenden *niet* hebben willen tekenen omdat ze overtuigd zijn van de voordelen van het plan. De 11 ondernemers die ons plan niet kenden hebben getekend.

Uit de contacten die we met deze 16 ondernemers hadden kwam het beeld naar voren dat ze onjuist en zeer eenzijdig zijn geïnformeerd door de actievoerders.
Hierbij het overzicht van onze bevindingen van deze steekproef. (bijlage hieronder)

De flyer die vergezeld ging met de handtekeningenactie staat vol met onjuistheden en verdraaide informatie. We hebben de onjuistheden op een rij gezet en stuk voor stuk met argumenten weerlegd. (bijlage hieronder)

Ook willen we reageren op de mail aan de heer Jonker. Hij beschuldigt ons van “het zo geruisloos mogelijk door de participatie-fase heen smokkelen van ons plan en flinterdunne façade van vermeend ‘draagvlak’ ”. De heer Jonker die – zo hij zelf heeft medegedeeld - het niet nodig vond om in te gaan op onze uitnodiging in maart om mee te praten over ons concept plan, komt te elfder ure met deze ongenuanceerde beschuldigingen. Vreemd genoeg komt hij zelf nu met een plan waar met niemand over is gecommuniceerd.

Vanaf 2013 hebben de leden van de werkgroep - en veel bewoners en ondernemers in de wijk - enorm veel tijd en kennis gestoken in het ontwikkelen van een evenwichtig Parkeerplan; het *maatwerk* voor de wijk waar de Gemeenteraad om had gevraagd. Iedereen kon meedoen; huis-aan-huis hebben we alle bewoners en bedrijven benaderd. Informatie hierover treft u aan bij de raadsstukken.

Het valt te betreuren dat de heer Jonker en de actiegroep te elfder ure zich laten gelden met onjuiste en deels misleidende argumenten. Natuurlijk hebben zij het recht afwijzend te staan tegen ons Parkeerplan. Maar de toonzetting naar de werkgroep en al degenen die aan ons plan hebben meegewerkt betreuren wij nog het meest.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en vertrouwende op een goede afloop,

Met vriendelijke groet

Werkgroep Verkeer Spijkerkwartier

E: parkeren.spijkerkwartier@gmail.com

BIJLAGE BIJ BRIEF GEMEENTE RAAD DD 16 DECEMBER 2017

Puntsgewijze weerlegging van de kritiekpunten van de flyer van het Hart voor de Wijk tegen het parkeerplan:

1. Straks moet iedereen voor een vergunning betalen maar heeft geen garantie op een parkeerplaats

   Met het verstrekken van vergunningen wordt uiteraard rekening gehouden met een maximum en het parkeeronderzoek (de Groot – Volker, mei/juni 2017) dat heeft plaatsgevonden geeft aan dat er ruimte genoeg is!

   Hoe komt het dat er straks ruimte is?

   Op de eerste plaats maakt betaald parkeren een einde aan de aantrekkelijkheid om in onze wijk te parkeren terwijl iemand hier niet hoeft te zijn (zogenaamde vreemdparkeerder). Deze mensen komen af op gratis parkeerplaatsen en gaan daarna bijvoorbeeld naar het centrum. Volgens het parkeeronderzoek scheelt dat ca. 78 auto's tijdens de momenten dat parkeerruimte in onze wijk het schaarst is. **+78 parkeerplaatsen!**

   Een tweetal parkeer-parkeerterreinen dat nu slecht wordt gebruikt (aan de Spijkerstraat en in de Blekerstraat) zal door de maatregelen van het parkeerplan weer volledig worden benut. **+50 parkeerplaatsen!**

   Verder zullen wij met behulp van de meeropbrengsten extra parkeerplaatsen huren op privéterreinen. **+70 parkeerplaatsen!**

   Dat zijn in totaal ca. 200 parkeerplaatsen die **extra** beschikbaar komen voor bewoners, ondernemers en bezoekers van de wijk!

   Overdag wordt de situatie ook veel beter. Want nu is het zo dat overdag veel plaatsen van vergunninghouders leeg staan, terwijl bezoekers van de wijk moeilijk kunnen parkeren omdat alle gratis plaatsen vol staan. Straks is iedere vrije parkeerplaats geschikt en kan er door bezoekers tegen laag tarief (m.u.v. Steenstraat/Bloemstraat/Velperbuitensingel) geparkeerd worden.

   Conclusie: de kans op een parkeerplek voor bewoners, ondernemers en bezoekers (van bewoners of bedrijven) wordt vele malen groter dan nu het geval is.

2. Bewoners worden financieel benadeeld

   Het klopt dat men voor een vergunning moet betalen. Zonder dit plan zou dat ook gebeuren. In alle wijken rond het centrum wordt betaald parkeren/vergunninghouders ingevoerd. Veel bewoners in onze wijk klagen er over dat ze nu geen vergunning kunnen krijgen of dat ze heel lang op de wachtlijst moeten staan, tot 2,5 jaar. Zij zouden juist graag in de gelegenheid zijn een vergunning aan te schaffen.

   Conclusie: bewoners worden niet benadeeld. De bewoners/ondernemers van wijken rondom het centrum, waar al parkeerregulatie is ingevoerd, zijn daarover juist in meerderheid tevreden.

3. Ondernemers zijn de klos; voor een vergunning moeten ze € 514,- betalen
   De prijs voor een 7x24 vergunning op de bedrijfsnaam is precies hetzelfde als dat nu het geval is. Ook de prijs van een overdag-vergunning (die het meest wordt gebruikt) van € 302,- blijft gelijk. Het parkeerplan heeft juist hier voor een verbetering gezorgd. De geldigheid van de overdag-vergunning is verruimd van vijf (5) naar zeven (7) dagen in de week!
   Conclusie: er is geen sprake van een tariefsverhoging terwijl de meest gebruikte ondernemersvergunning er zelfs op vooruit gaat.

4. Klanten van ondernemers zijn de klos
   Nu kan men als bezoeker vaak moeilijk een plekje vinden. Met name overdag zal er door de invoering van het parkeerplan in de hele wijk ruimte genoeg zijn voor klanten van bedrijven. Daarvoor moet wel betaald worden. Daar staat tegenover dat men per minuut kan betalen. Bovendien mogen tijdens openingstijden van de winkels de vergunninghouders daar niet parkeren zodat de winkels goed bereikbaar blijven!
   Conclusie: men gaat wel betalen maar men zal in de hele wijk voldoende plaats kunnen vinden en de winkels zijn optimaal bereikbaar.

5. “Perverse prikkels” en boetes om winst te maken
   In elk systeem zal moeten worden gehandhaafd. In de hele wereld is het zo dat er dan ook boetes kunnen worden uitgedeeld. Normaliter gaan die in de kas van de overheid. In dit plan vormen die een deel van de meeropbrengst en mogen we die in de wijk besteden aan parkeeroplossingen en verbeteren van de leefbaarheid. De opbrengst van boetes is gebaseerd op een normale maar wel consequente handhaving; geen heksenjacht dus. Overigens was het gebrek aan handhaving een van de grootste klachten van de bewoners.
   Conclusie: er wordt gehandhaafd op een normale consequente manier om ervoor te zorgen dat de parkeermaatregelen worden nageleefd.

6. Schijnparticipatie
   Er is door veel mensen hard gewerkt in een open proces (zie het document ‘Wijkcommunicatie rond parkeerplan Spijkerkwartier’). Iedereen kon meedoen en werd daarvoor van harte uitgenodigd. Wij staan 100% achter de procedure die we hebben gevolgd. Helaas is het in het algemeen zo dat niet iedereen zich geroepen in dit soort trajecten te participeren. Dat is hier niet anders. Een opkomst van 220 bewoners/ondernemers die ook nog eens zeer positief staan tegenover het plan, vinden wij een prachtig resultaat.
   Conclusie: er is voldoende werk gemaakt van het betrekken van bewoners en ondernemers bij de totstandkoming van het Parkeerplan.

7. Asociale lastenverzwaring
   Dit vinden wij ongenuanceerde woorden. We maken het met dit plan parkeren gemakkelijker voor ALLE belanghebbenden. Het klopt dat er niet meer gratis geparkeerd kan worden, maar als de ruimte zo schaars is dan zul je moeten reguleren. Dat is juist sociaal; we maken het samen beter en we leggen allemaal een steentje bij. Steentjes die we als wijk vervolgens mogen gebruiken voor onze eigen maatregelen ter verdere verlichting van de parkeerproblematiek en vergroting van leefbaarheid van de wijk. Dat is samen onze wijk verbeteren! Een uniek plan!
   Conclusie: Het parkeerplan laat iedereen een steentje bijdragen en we profiteren allemaal van die ingelegde steentjes. Een plan van SAMEN de wijk verbeteren!

BIJLAGE
16 december 2017

STEEKPROEF ONDERNEMERS STEENSTRAAT NAV HANDTEKENINGEN ACTIE TEGEN HET PARKEERPLAN.

Afgelopen week heeft er een handtekeningenactie plaatsgevonden. Wij hebben als werkgroep daarop een steekproef gedaan bij 16 ondernemers aan de Steenstraat om te bepalen op welke wijze er gehandeld is.

5 ondernemers waren op de hoogte van het parkeerplan, waarvan drie de informatieavonden bezochten. Deze 5 ondernemers staan positief tegenover het plan en hebben niet getekend omdat zij overtuigd zijn van de voordelen. Zij gaven aan dat de persoon die vroeg om hun handtekening nogal tendentieuze informatie gaf.

9 ondernemers kenden het parkeerplan niet. 4 daarvan gaven aan dat zij getekend hadden omdat er werd gezegd (als enige reden) dat de gratis parkeerplaatsen zouden verdwijnen. Ze waren bang voor minder klandizie. De gunstige werking van het parkeerplan ten aanzien van de bereikbaarheid voor klanten voor hun winkel kenden zij niet. 3 ondernemers hadden getekend omdat de persoon vertelde dat de parkeervergunning voor ondernemers verhoogd wordt naar € 514,-. In ons plan is helemaal sprake van een tariefsverhoging!
1 ondernemer tekende na twijfel, het zou gaan om uitstel van het ingediende parkeerplan, om meer overleg. Dat kon volgens hem geen kwaad. Weer 1 ondernemer die het parkeerplan, zei te hebben getekend, maar had geen tijd ons toe te lichten hoe hij daartoe gekomen was (het was na sluitingstijd).

Bij 2 ondernemers bleek dat een medewerker heeft getekend die niet precies wist waar het over ging. Eén van hen zei druk te zijn geweest met klanten en te hebben getekend om er vanaf te zijn.
De andere tekende omdat het volgens haar geen kwaad zou kunnen als het zou worden uitgesteld. Het was tenslotte een actie met de aanhef ‘bewonersinitiatief’. Naar aanleiding van onze informatie gaf zij aan haar handtekening te willen intrekken. Zij zou haar werkgever op de hoogte stellen.

Het bleek echter dat er geen afzender of contactinformatie was verstrekt waar men zich zou kunnen afmelden.

Conclusie: Veel van de handtekeningen tegen ons parkeerplan zijn gezet zijn op basis van misleidende informatie door ondernemers die het plan niet eens kennen. Terwijl zij die zich wel hadden geïnformeerd hun handtekening geweigerd hebben.

griffie - Drie redenen voor uitstel besluitvorming parkeerplan

---

Van: "MJ" >
Aan: <raadsleden@arnhem.nl>, <fractievolgers@arnhem.nl>
Datum: 17-12-2017 20:36
Onderwerp: Drie redenen voor uitstel besluitvorming parkeerplan
CC: MJ

Geachte raadsleden en fractievolgers,

Om de volgende drie redenen is uitstel van besluitvorming over het parkeerplan vereist:

--- 1. Handtekeningen voor uitstel besluitvorming ---

Ons bewonersinitiatief “Hart voor het Spijkerkwartier” heeft handtekeningen van een groot aantal ondernemers en bewoners uit het Spijkerkwartier verzameld die verzoeken om uitstel van de besluitvorming over het parkeerplan. Deze handtekeningen zullen op 18 december a.s. aan uw raad worden aangeboden. Er is dus geen “wijkbreed draagvlak” voor het parkeerplan, maar juist grote weerstand tegen dat plan in de wijk.

Er is mij een brief onder ogen gekomen die Jan Trooster, de voorzitter van de werkgroep-Verkeer Spijkerkwartier, gisteren (16 december) aan u verstuurd heeft. In die brief beticht dhr. Trooster ons van een “misleidende actie”. Daarbij baseert hij zich op een door hemzelf gehouden “steekproef” onder 16 ondernemers, waaruit volgens hem zou blijken dat wij de handtekeningen van ca. 120 ondernemers door middel van misleidende informatie zouden hebben verkregen.

Het toeval wilde dat wij achter Jan Trooster aanliepen toen hij langs deze 16 winkeliers ging, omdat wij bezig waren vervolginformatie aan de ondernemers te verschaffen die reeds hun handtekening hadden gezet. Wij hebben van geen enkele winkelier waar dhr. Trooster langs was geweest, te horen gekregen dat ze eventueel hun handtekening wilden terugnemen. Als deze ondernemers dat hadden aangegeven, zouden wij daar uiteraard onmiddellijk gehoor aan hebben gegeven. Het tegendeel is het geval. Tijdens het ronddelen van onze vervolginformatie hebben we juist nog meer handtekeningen gekregen van ondernemers voor uitstel van de besluitvorming over het parkeerplan.

--- 2. Ontbrekende participatie ---

Alleen al het feit dat de werkgroep-Verkeer nu pas (op 16 december) is nagegaan wat de mening van sommige (namelijk zestien) ondernemers is, maakt duidelijk dat er bij de totstandkoming van het parkeerplan onvoldoende participatie is geweest en dat draagvlak niet is aangetoond.

Dhr. Trooster noemt het een “ongefundeerde beschuldiging” van mijn kant dat de werkgroep-Verkeer slechts een flinterdunne façade van participatie heeft gecreëerd. Graag wil ik u herinneren aan mijn inspreektekst voor uw raad op 4 december, waarin ik dat heb onderbouwd. Daar komt bij dat de werkgroep op dat punt zelf de waarheid geweld aandoet.

Zo beweert de werkgroep in een door haar opgesteld overzicht van communicatie over het plan bijvoorbeeld dat de presentatie van het plan op 27 september 2017 “een positieve uitkomst” had. Ik was, zoals u bekend, op die bijeenkomst aanwezig en het werd mij door de werkgroep daar onmogelijk gemaakt een kritische dialoog aan te gaan over het plan. Als elke kritiek door de gespreksleiding gesmoord wordt, is het onjuist om vervolgens de uitkomst van zo’n bijeenkomst als “positief” te betitelen.

--- 3. Plan is gebaseerd op onjuiste informatie ---

Ten derde wil ik u attenderen op een artikel op de site Arnhem Direct op 16 december, http://www.arnhem-direct.nl/berichten/parkeerplan-spijkerkwartier-hanteert-te-hoog-aantal-beschikbare-parkeerplaatsen/. Daaruit blijkt dat het parkeerplan van de werkgroep-Verkeer gebaseerd is op onjuiste informatie EN op een onjuiste probleemanalyse. In een eerdere planversie had de werkgroep nog wel de correcte informatie genoemd, maar deze informatie is uit de definitieve planversie welbewust verwijderd. Op deze wijze heeft de werkgroep het college van B&W verkeerd geïnformeerd, en vervolgens heeft het college van B&W dat niet gecontroleerd of niet willen controleren, en uw raad verkeerd geïnformeerd. Als er dus sprake is van “misleiding”, dan wijst alles erop dat die in praktijk is gebracht door de werkgroep-Verkeer Spijkerkwartier, gedoogd of aangemoedigd door het college.

Als uw raad door het college correct geïnformeerd wenst te worden, is er alleen al om die reden een dwingende aanleiding om besluitvorming over het nu aan u voorgelegde plan uit te stellen.

Namens bewonersinitiatief “Hart voor het Spijkerkwartier”,
Met vriendelijke groet,
Michiel Jonker

Arnhem, 18 december 2017

Op verzoek van enkele fracties een reactie op de mail van de heer Arink.

Het is best een complexe materie en een vergissing bij de interpretatie van de cijfers is gemakkelijk gemaakt. Dat is hier ook het geval. De heer Arink stelt twee zaken:

1. Er zouden te weinig parkeerplaatsen zijn voor bewoners doordat op een deel van de parkeerplaatsen tijdens de openingstijden van de winkels niet geparkeerd mag worden. Dit zou gaan om volgens de heer Arink om 243 plaatsen.

2. Er is een groot verschil tussen het aantal aangetroffen auto's in het onderzoek en het daadwerkelijk aantal geregistreerde auto's in de wijk. Dit laatste zou beter aangeven hoeveel auto's er moeten parkeren in de wijk.

In beide zaken maakt de heer Arink een denkfout. Hieronder leggen wij dit uit.

Ad 1. In werkelijkheid betreft het ca. 120 parkeerplaatsen waar tijdens de openingstijden van de winkel niet geparkeerd mag worden door vergunninghouders. In de huidige situatie zijn wel ca. 198 betaalde parkeerplaatsen, maar die bevindingen zich lang niet allemaal bij winkels. Maar nog veel belangrijker is het feit dat tijdens de piektijden van het bewonersparkeren in de wijk (avond/nacht) deze plaatsen geheel vrij zijn voor bewoners om te gebruiken (de winkels zijn dan gesloten).

Conclusie: tijdens de piektijden in de wijk zijn alle parkeerplaatsen beschikbaar .

Ad 2. Er is een logische verklaring voor dat het aantal auto's dat daadwerkelijk in de het openbaar gebied wordt geparkeerd door bewoners afwijkt van het totale aantal geregistreerde auto's. Dat heeft er onder meer mee te maken dat mensen parkeren op eigen grond, dat niet alle geregistreerde auto's daadwerkelijk gebruikt worden (o.a. garagebedrijven), hobbyauto's die overdekt en veilig elders worden geparkeerd, het aantal lease auto's en de auto's die op een ander adres geregistreerd staan dan dat van de eigenaar of gebruiker. Daarom is ook een onderzoek gedaan naar het *werkelijke parkeergedrag* in het openbaar gebied.

Conclusie: het werkelijke parkeergedrag geeft een beter beeld dan het totale aantal geregistreerde auto's. De cijfermatige benadering (die uitgaat van het totale aantal geregistreerde auto') en de benadering van het parkeeronderzoek (werkelijk parkeergedrag) laten echter beide zien dat er geen problemen verwacht worden met de invoering van ons plan.

Cijfermatige opstelling waarbij we uitgaan van de 1.600 auto's in de wijk die de heer Arink ook noemt in zijn reactie:

	huidig	**plan**
Betaalde parkeerplaatsen	(hele wijk) 198	(bij winkels) 120
Verguninghoudersplaatsen	453	
Gratis parkeerplaatsen	824	
Gehandicaptenplaatsen	24	24
Betaald/vergunning		1.355
Totaal	1499	1.499
Overige plaatsen (*Elektrisch laden, laad/lossen; tellen we niet mee*)	42	42
Aantal auto's in de wijk		1.600
Parkeren op eigen grond		-200
Bij te huren plaatsen		-70
Totaal		1.330
Overschot		169

Werkgroep Verkeer Spijkerkwartier
E: parkeren.spijkerkwartier.nl T: 06-2323.0700

Raadsvoorstel:
Parkeerplan Spijkerkwartier

Voor de gemeenteraadsvergadering d.d.:	18 december 2017
Zaaknummer:	198016
Portefeuillehouder:	G. Ritsema

Raadskameradvies:

Aan de gemeenteraad, 18 december 2017

Toezegging
Wethouder Ritsema zegt toe de raad op tijd actief te zullen informeren als de geraamde opbrengsten van het parkeerplan tegen blijken te vallen, waardoor het voor de wijk niet meer mogelijk kan zijn extra parkeerplaatsen bij te huren.

Moties en amendementen
De Partij voor de Dieren is van mening dat via extra overleg met de tegenstanders van dit plan het mogelijk zou moeten zijn een aangepast plan met een groter draagvlak te maken. De PvdD zal daarom een motie indienen om de besluitvorming uit te stellen.
De fractie van Arnhem Centraal overweegt een motie om extra onderzoek te laten uitvoeren op basis van input van voor- en tegenstanders. Dit onderzoek zou tot een advies moeten leiden t.b.v. (aangepaste) planvorming.
De overige fracties zijn van mening dat het planvormingsproces zorgvuldig is geweest en dat alle betrokkenen in de gelegenheid zijn geweest hieraan deel te nemen. Een dergelijk plan zal nooit de instemming van iedereen krijgen. Belangrijk is dat het een plan is, dat door de wijk gemaakt is. De ruimte die er is voor nadere invulling van het plan kan benut worden om met alle betrokkenen in gesprek te blijven. De periodieke evaluaties bieden voldoende garantie om het plan zonodig bij te stellen. Deze fracties steunen het voorstel.

Conclusie
De fractie van het CDA was niet bij de meningsvormende vergadering aanwezig.

De voorzitter constateert met instemming van de raadskamer dat de meningsvormende fase is afgerond. Het voorstel wordt, met inachtname van de toezegging van de wethouder, doorgeleid naar de besluitvorming.

De raadsadviseur,

B. Kranenborg

De voorzitter,

M.L. de Vries

Politieke Maandag (i/m)

Dossiernummer	519
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	18 december 2017
Agendapunt	3.1.RS
Omschrijving	Groenvisie 2017 - 2035
Organisatieonderdeel	Cluster Openbare Ruimte
Steller	Robin Driessen
Portefeuillehouder	Ine van Burgsteden
Fatale termijn	1 januari 0001
Behandelresultaat	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Politieke Maandag (i/m)	4 december 2017
Politieke Maandag (i/m)	11 december 2017
Politieke Maandag (i/m)	**18 december 2017**
Politieke Maandag (b)	18 december 2017

RAADSVOORSTEL

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer **198004**

ONDERWERP: Groenvisie 2017 - 2035

Voorstel

1. De Groenvisie 2017 - 2035 vast te stellen.

Inleiding

In 2004 heeft uw raad het Groenplan Arnhem 2004 - 2007 / 2015 vastgesteld. Dit plan is aan herziening toe. Het gaat dan met name om de visie over het groen: Hoe we de komende jaren willen omgaan met ons groen in en om de stad? Dit is namelijk de afgelopen 15 jaar sterk veranderd. Er zijn steeds meer waarden en kwaliteiten toebedeeld aan het Arnhemse groen, die in het Groenplan nog geen aandacht kregen. Daarnaast staat burgerparticipatie hoog op de agenda met het wijkgericht werken. De Groenvisie geeft richting aan de initiatieven en participatieprocessen.
De Groenvisie past binnen het natuur- en landschapsbeleid van de provincie Gelderland.

Beoogd effect

Met deze nieuwe Groenvisie leggen we voor de komende jaren de koers vast voor het groenbeleid: een robuust Groen-blauw raamwerk, de stedelijke hoofdgroenstructuur, voor de stad en haar inwoners.

Argumenten

1.1. Het groen in en om de stad vraagt om een langjarige visie

De Groenvisie gaat over het Groen-blauw raamwerk, de stedelijke hoofdgroenstructuur, vertaald in doelen, ambities en ontwikkelopgaven. Dit Groen-blauw raamwerk van de stad bepaalt het gezicht van de stad en de aantrekkelijkheid van uiteenlopende woon- en recreatiemilieus. Het gaat daarbij om de waarden vanuit landschap, cultuurhistorie, ecologie, water en recreatief gebruik op gemeente en op particuliere terreinen.

1.2. Aan het groen worden inmiddels meer waarden toegekend dan alleen de groenwaarde

Aan groen wordt de laatste jaren steeds meer waarden en kwaliteiten toegekend. Zo ook aan het Arnhemse groen. Dan moet u denken aan gezondheid, klimaat (verminderen van hitte en van wateroverlast), milieu (verbeteren luchtkwaliteit), stadslandbouw, dierenwelzijn, toerisme en sport en bewegen. Het groen biedt ruimte voor een gezonde, leefbare, aantrekkelijke en daarmee ook toekomstbestendige woon- en werkomgeving. De Groenvisie is daarvoor verdeeld in 5 thema's met bijbehorende doelen:

- de herkenbare stad: zichtbaarheid en beleefbaarheid van landschap en cultuurhistorie
- de natuurvriendelijke stad: biodiversiteit in en om de stad en de natuurinclusieve stad
- de groene gezonde stad: leefbaarheid, klimaat en gezondheid
- de duurzaam beheerde stad: beheer afgestemd op eindbeeld en gebruik
- de samenwerkende stad: maatschappelijke betrokkenheid en promotie van groen

Gemeente Arnhem

1.3. De Groenvisie geeft kaders en ruimte aan initiatieven van bewoners en partijen

Burgerparticipatie staat hoog op de agenda met het wijkgericht werken. We stimuleren burgerparticipatie en burgerinitiatieven in al het groen in de stad. De inwoners van onze stad krijgen zo meer zeggenschap over ons groen, zodat we samen de stad nog groener en mooier maken. De Groenvisie legt niet alleen het Groen-blauw raamwerk vast, dus de stedelijke hoofdgroenstructuur. De Groenvisie geeft ook richting aan het belang van groen in de wijken, zodat initiatieven de waarden van het groen (landschap, biodiversiteit, gezondheid, waterbuffering, koelte) niet aantasten maar versterken.

1.4. De Groenvisie zorgt voor een actuele juridische bescherming van het groen en de waardevolle bomen

Met de Groenvisie 2017 is het juridisch verouderd Groenplan 2004 geactualiseerd. De Groenvisie sluit ook aan op de toekomstige Omgevingswet, specifiek de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. De Groenvisie is daarmee een basis voor de vertaling naar de (planologische) bescherming van waardevolle gebieden en waardevolle bomen in de bestemmingsplannen en het latere Omgevingsplan.

1.5. De Groenvisie zorgt voor een actualisatie van de Arnhemse regels groencompensatie

Het provinciale beleid ten aanzien van groencompensatie is namelijk gewijzigd. Per 1 januari 2017 is er de wet Natuurbescherming. De provinciale compensatie is sindsdien alleen geldig op bos binnen het Gelderse Natuurnetwerk.
In de Groenvisie staan nu de actuele Arnhemse regels groencompensatie 2017. Deze actualisatie is ook in de lijn van de "Motie groencompensatie met nieuwe ambities" (november 2014). Uitgangspunt blijft dat de totale groenbalans in de stad neutraal moet blijven of toe neemt. Moet er toch groen verdwijnen, dan wordt dat gecompenseerd. Allereerst kwantitatief, dan kwalitatief en als laatste financieel. Bij financiële compensatie wordt de waarde van het groen en de bomen gestort in het Groenfonds.

Kanttekeningen

1.1. De realisatie van de opgaven van privéterreinen vraagt om samenwerking met de eigenaren

We blijven ons ons samen met onze partners inspannen om de particuliere terreinen te vergroenen en om leefgebieden van fauna te realiseren. We vragen partners daarbij een eigen verantwoordelijkheid in te nemen.

1.2 Het versterken van het Groen-blauw raamwerk vraagt om een blijvende aandacht.

De Groenvisie benoemt de opgaven om het Groen-blauw raamwerk te verbeteren. Ontwikkelingen en inzichten leiden waarschijnlijk tot aanvullende opgaven en dito financiering in de komende jaren. Daarom gaan we de ambities en ontwikkelopgaven blijvend monitoren en evalueren.

1.3 Niet voor alle opgaven zijn financiën beschikbaar.

Voor een groot deel van de ontwikkelopgaven is geen of onvoldoende budget beschikbaar; bij ons of bij onze partners. We zullen daarom actief zoeken en voortdurend alert zijn op kansen om mee te liften met groot onderhoud, initiatieven van derden en subsidiemogelijkheden. Het Groenfondsbudget kan daarbij dienen als aanjager.

Financiën

Het behouden en versterken van het groen vragen om een gemeentelijke financiële inbreng. Voor de uitvoering van onze beheertaken is regulier gemeentelijke budget aanwezig: vanuit de wijkbudgetten en stedelijke budgetten.

Voor de ontwikkelopgaves hebben we onderscheid gemaakt in acties waarvoor voldoende financiering aanwezig is en waar dat niet het geval is. Voor de laatstgenoemde acties zoeken we de komende tijd samen met onze partners in de stad naar financiering. Indien nodig zullen de acties meegenomen worden in toekomstige subsidieaanvragen. Zie verder kanttekening 1.3.

Uitvoering

Na vaststelling verspreiden we de Groenvisie onder onze partners en publiceren we de Groenvisie op de website van de gemeente Arnhem en van het rijk (www.overheid.nl).

Samen met onze partners in de stad willen we de doelen en opgaven uit de Groenvisie realiseren. Voortdurend worden de ambities en doelen herijkt en waar nodig aangepast of aangevuld.

Communicatie

Het concept van deze Groenvisie is vóór definitieve vaststelling voorgelegd aan diverse partners in de stad, te weten de teams leefomgeving, de provincie Gelderland, het Groenforum Arnhem, Groen Arnhem, Stichting Molenplaats Sonsbeek, Natuurcentrum Arnhem, Sportbedrijf Arnhem, Arnhem Klimaatbestendig, de Adviesraden sociaal domein en het Gelders Landschap. Daarnaast is op een avond van Architectuur-centrum CASA (Centrum voor Architectuur en Stedenbouw Arnhem) het nodige opgehaald over groen in de stad. En er is met diverse disciplines binnen de gemeente gesproken.

Bijlage

Stukken voor gemeenteraad

- Groenvisie 2017 - 2035

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Besluit van

Zaaknummer 198004

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 november 2107, Cluster Openbare Ruimte nummer: 198004;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet,

besluit:

1. De Groenvisie 2017 - 2035 vast te stellen.

De griffier, De voorzitter,

Groenvisie

2017 - 2035

Gemeente Arnhem
November 2017

GEMEENTE Arnhem

Groenvisie

Samen met de stad

Inhoudsopgave

1 Inleiding **5**

2 Ontwikkelingen **7**

3 Groenvisie **9**
3.1 Herkenbare stad 9
3.2 Natuurvriendelijke stad 9
3.3 Groene gezonde stad 10
3.4 Duurzaam beheerde stad 10
3.5 Samenwerkende stad 11

4 Ambitie per groengebied **13**
4.1 Veluws plateau 17
4.2 Veluwse gradiënt 19
4.3 Rivierenlandschap 21
4.4 Polderlandschap 23
4.5 Stadskern 25
4.6 Wijkgroen 27
4.7 Particulier groen 29

Bijlagen **30**
Bijlage 1. Groenplan 2004: Ambities van Formaat 30
Bijlage 2. Partners in de stad 35
Bijlage 3. Regels Groencompensatie 2017 36
Bijlage 4. Potentiële natuurlijke vegetatie 37
Bijlage 5. Natuurkalender Arnhem 38
Bijlage 6. Uitgangspunten groenbeheer 39

Natuur in de stad

Kerkuil

1 inleiding

Arnhem is een groene stad. Het groen is de drager van onze stad, dat we moeten koesteren: Het zegt iets over het ontstaan van de stad, het zorgt voor een leefbare en gezonde stad voor de inwoners en voor de dieren. Het bevordert de biodiversiteit. Het voorkomt wateroverlast, hittestress en vervuilde lucht. In groen kunnen bewoners elkaar ontmoeten en groen nodigt bewoners uit om te bewegen. En het maakt het verblijf van onze bezoekers nog aangenamer. Groen is één van onze kernwaarden.

Waarom een nieuwe Groenvisie?

Het voorgaande beleidsplan uit 2004, het Groenplan Arnhem 2004 - 2007 / 2015, is aan herziening toe. Het gaat dan met name om de visie over het groen: Hoe we willen de komende jaren omgaan met ons groen in en om de stad? Dit is namelijk de afgelopen 15 jaar sterk veranderd. Er zijn steeds meer waarden en kwaliteiten toebedeeld aan het Arnhemse groen. Denk aan gezondheid, klimaat (hitte en verminderen wateroverlast), stadslandbouw, dierenwelzijn, toerisme en sport en bewegen. Waarden die in het Groenplan nog geen aandacht kregen. Deels zaten die waarden wel al in de Structuurvisie Arnhem uit 2012, met een gebiedsindeling van het groen.

Daarnaast staat burgerparticipatie hoog op de agenda met het wijkgericht werken. De inwoners van onze stad krijgen meer zeggenschap over ons groen. Het is daarbij van belang dat er duidelijkheid is over hoe wij als stad willen omgaan met ons groen. Deze Groenvisie geeft daarvoor de kaders.
De Groenvisie zal ook aansluiten op de later uit te werken Omgevingswet en de Groenvisie geeft uitwerking aan het natuur- en landschapsbeleid van de provincie Gelderland.

Wat is de Groenvisie?

De Groenvisie legt voor de komende jaren de koers vast voor het groenbeleid: een robuust Groen-blauw raamwerk, dus de stedelijke hoofdgroenstructuur, voor de stad en haar inwoners. De Groenvisie gaat ook over het wijkgroen. De Groenvisie zegt niet alleen over iets over het groen in eigendom en beheer van overheden, maar ook van particulieren. Het gaat daarbij om de waarden vanuit landschap, cultuurhistorie, ecologie, water en recreatief gebruik.

De Groenvisie is een plan op hoofdlijnen. De Groenvisie is verdeeld in thema's en doelen, die vertaald zijn in ambities en opgaven voor ontwikkeling, inrichting en beheer van al het groen in en om de stad. We sturen op het realiseren van de ambities en de opgaven. Daarnaast geeft de Groenvisie richting aan initiatieven in het groen en is de Groenvisie het toetsingskader voor het beoordelen van ruimtelijke plannen en projecten. Voor het beheer en onderhoud geeft de Groenvisie helderheid bij de prioritering en programmering van het groenbeheer.

De Groenvisie is een basis voor de vertaling naar de (planologische) bescherming van waardevolle gebieden en waardevolle bomen én de Arnhemse regels voor de groencompensatie.

Wat is het proces geweest van de Groenvisie?

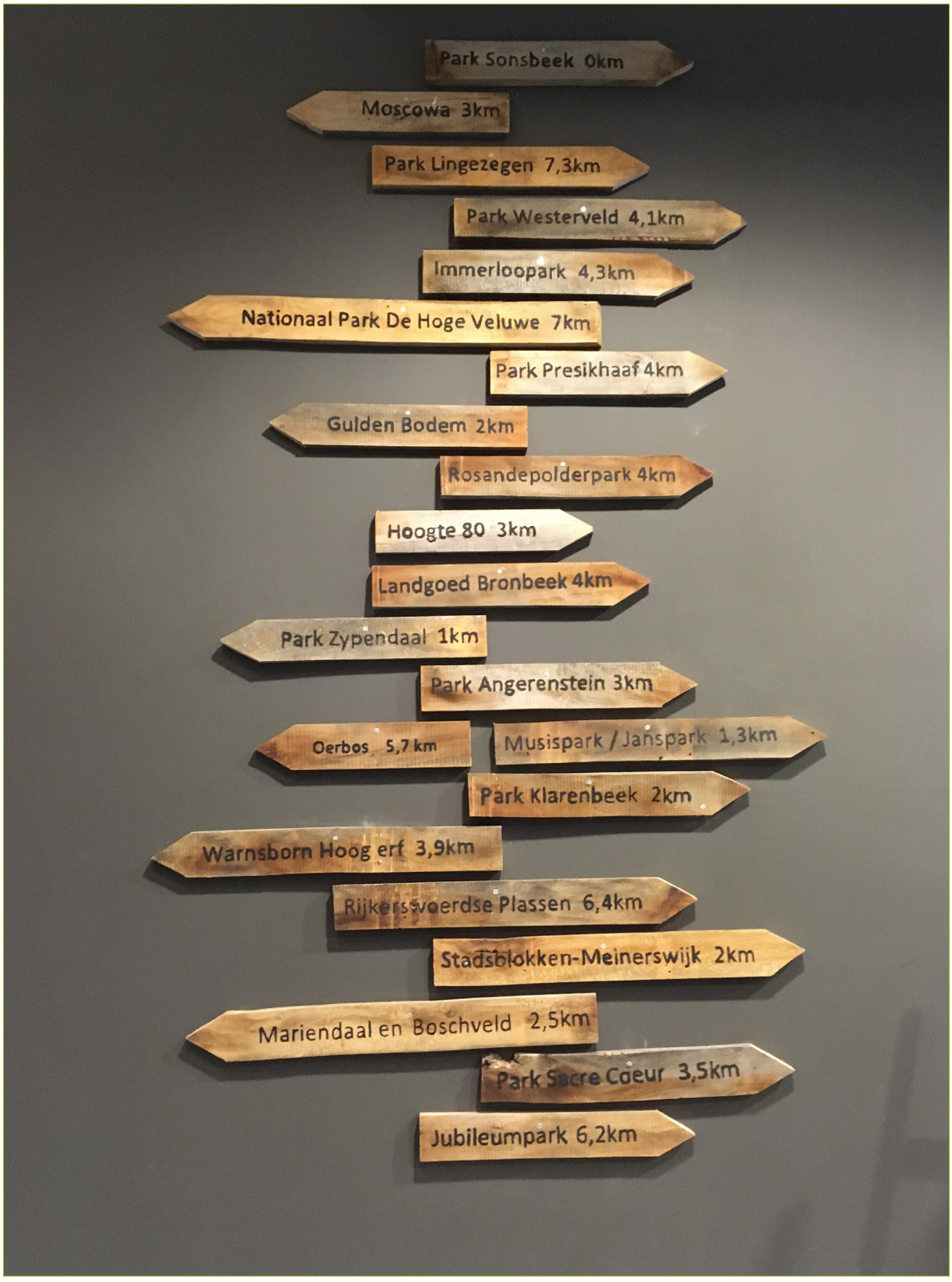
Het concept van deze Groenvisie is vóór definitieve vaststelling voorgelegd aan diverse partners in de stad, waaronder de teams leefomgeving, de provincie Gelderland, het Groenforum Arnhem, de Adviesraden sociaal domein en Gelders Landschap (Bijlage 2). Daarnaast is op een avond van Architectuur- centrum CASA (Centrum voor Architectuur en Stedenbouw Arnhem) het nodige opgehaald over groen in de stad. En er is met diverse disciplines binnen de gemeente gesproken.

Leeswijzer

Allereerst wordt beschreven wat we al bereikt hebben ten aanzien van groen in de stad en wat de ontwikkelingen zijn op het gebied van groen in relatie tot nieuwe waarden en kwaliteiten. Hieruit volgt de Groenvisie, verdeeld in vijf thema's met doelen. De algemene doelen zijn verder uitgewerkt per groengebied met de bijbehorende ambities en ontwikkelopgaven. Omdat met name de opgaven een beeld geven van het huidige tijdsgeest, kunnen deze veranderen door nieuwe ontwikkelingen en trends. De opgaves worden voortdurend geactualiseerd, binnen de uitgangspunten van de visie en ambitie.

Bossen en parken in de stad

Gerekend vanaf Molenplaats Sonsbeek

2 Ontwikkelingen

Arnhem is een groene stad. Het groen is de drager van De afgelopen 15 jaar is ons denken over hoe we omgaan met het groen in de stad veranderd. Toch blijven de visie en de algehele uitgangspunten uit het Groenplan 2004 nog steeds actueel, te weten respect voor de landschappelijke en cultuurhistorische onderlegger, het principe van groen blijft groen en het tegengaan van versnippering.

Wat hebben we al bereikt?

Er is veel bereikt bij de uitvoering van het Groenplan uit 2004. De ambities van formaat zijn voor een groot deel gerealiseerd (Bijlage 1). In Schuytgraaf (Ecozones), Presikhaaf (Park12, Park Kinderkamp), Malburgen (Buurtparken) en Elden (Zuiderpark) krijgt het Groen-blauw raamwerk, dus stedelijke hoofdgroenstructuur, steeds meer vorm. Delen van de Groene Wig Oost zijn heringericht. Park Sacré Coeur hebben we in erfpacht genomen, zodat dit een openbaar park blijft. Er is nu een [St]Oerbos De Waterberg en Oerbos Schuytgraaf. De Jansbeek komt bovengronds in de binnenstad.
Toch is het Groen-blauw raamwerk nog niet optimaal ontwikkeld. Mede door de economische crisis is dit gestagneerd. De ambitie is dat de landschappelijke en cultuurhistorische groenstructuren nog meer worden versterkt: stadsparken, polderlinten en groenblauwe lijnen. De ambitie om de landbouwgronden om te vormen naar biologisch beheerde gronden moet nu in gang gezet worden. Het vergroenen van de binnenstad en van Kronenburg blijft aandacht vragen, in combinatie met de klimaatdoelen. Er ligt een opgave om de landschappelijke en de recreatieve verbinding van de stad met de Veluwe en de Betuwe en langs de uiterwaarden verder vorm te geven. Het koesteren en het verder versterken van de stadsparken blijft aandacht vragen. Er moet aandacht zijn voor de toenemende druk op de parken door activiteiten, waardoor het groen meer onder druk staat. En de verjonging van de lanen in Arnhem noord en langs De Singels vraagt de komende tijd een inspanning.

Wat zijn de trends?

In de structuurvisie wordt al ingegaan op de waarde van groen ten aanzien van luchtvervuiling, hittestress en wateroverlast. Verder hebben de laatste jaren de thema's gezondheid en de participatiesamenleving meer aandacht gekregen. En ook biodiversiteit, stadslandbouw en dierenwelzijn. De parken worden steeds meer gebruikt. Mensen sporten en bewegen minder in verenigingsverband, maar meer individueel of in kleinere groepen. Hoe we willen omgaan met het groen, heeft dus ook consequenties voor de andere thema's. Uitgangspunt is dat we ons groen in combinatie met de andere thema's willen behouden en versterken. Burgerparticipatie staat daarbij hoog op de agenda met het wijkgericht werken. In een proces van co creatie kan de gemeente allerlei initiatieven uit de samenleving laten opbloeien, waarbij deze Groenvisie ondersteuning en richting geeft.

Per 1 januari 2017 is er de Wet natuurbescherming voor de bescherming van flora en fauna (oude Flora- en faunawet) en van speciale gebieden (Natura 2000) en van houtgewassen (de oude Boswet). De provinciale compensatie is sindsdien alleen geldig op bos binnen het Gelderse Natuurnetwerk. Dit betekent dat de Arnhemse regels groencompensatie uit 2006 daarop worden aangepast.

Met wie werken we samen?

Groen is een kernkwaliteit van Arnhem. Prijzen voor het groen zoals groenste stad van Nederland en groenste stad van Europa laten zien dat ons groen ook internationaal wordt gewaardeerd. We mogen trots zijn op ons groen en dat moeten we blijven uitdragen. De Molenplaats Sonsbeek speelt al jaren een rol in de promotie van ons grote groen. Evenals onze Citymarketing. Natuurcentrum Arnhem maakt het groen en de natuur beleefbaar voor kinderen.
Er zijn steeds meer samenwerkingsverbanden verbonden aan de groen kwaliteit van Arnhem: Arnhem Klimaatbestendig, Groen Arnhem en het Groenforum Arnhem. Opleidingen (HAN, Van Hall/Larenstein, ArtEZ) brengen eveneens kennis in. In mei 2017 heeft het Groenforum het Groenmanifest 'De waarde van een groene stad' aangeboden aan de gemeenteraad. Dit manifest is ook input voor deze Groenvisie. In Bijlage 2 zijn enkele partners verder toegelicht.

Bossen en parken in de stad

Park Sonsbeek

3 Groenvisie

Arnhem is een groene stad. Dit biedt ruimte voor een gezonde, leefbare, aantrekkelijke en daarmee ook toekomstbestendige woon- en werkomgeving. De Groenvisie gaat uit van koesteren en verbeteren van het huidige en het nieuwe groen met al haar waarden voor de stad en haar inwoners. Wij geven daarbij zelf het goede voorbeeld om zo onze inwoners te inspireren. De visie is verdeeld in vijf thema's, waaraan doelen zijn gekoppeld.

3.1 HERKENBARE STAD

Zichtbaarheid en beleefbaarheid van landschap en cultuurhistorie

Doelen:

- De landschappelijke en cultuurhistorische onderlegger is afleesbaar en beleefbaar.
- De niet verplaatsbare, rijke en mooie landschappelijke structuren en cultuurhistorische terreinen en lanen blijven behouden en worden versterkt.
- Agrarische gronden kennen biologische landbouw / veeteelt.
- De versnippering van landschappelijke eenheden is teruggedrongen.
- De nieuwe energie- en klimaatlandschappen worden ingepast in het landschap.
- Groen blijft groen, volgens de Arnhemse regels van de groencompensatie 2017.

Toelichting

Het Arnhems landschap zegt iets over de ontstaansgeschiedenis van de stad. Dit Groen-blauw raamwerk van de stad bepaalt het gezicht van de stad en de aantrekkelijkheid van uiteenlopende woon- en recreatiemilieus. Het raamwerk bestaat uit het Veluws plateau en Veluws gradiënt, het Rivierenlandschap, het Polderlandschap, de Stadskern, het Wijkgroen en het Particuliere groen. De landschappelijke onderlegger is af te lezen aan: de sprengbeken en beekdalen, de rivieren, dijken en uiterwaarden, de landgoederen en buitenplaatsen, de polderlinten en de cultuurhistorische 'dragende' lanen. De ensembles van boerderijen, akkers, hooilanden en weides herinneren aan het agrarisch verleden en bieden kansen voor de toekomst. We streven naar biologische landbouw / veeteelt, omwille van het behoud van het de cultuurhistorisch landschapsensemble en ook ter verbetering van de biodiversiteit. Dit is in de lijn van Visie Stadslandbouw (2017). Vanuit historisch perspectief kunnen percelen omgeven zijn door hagen of heggen. Op agrarische percelen en volkstuinen staan zo min mogelijk bouwwerken (stallen).
We moeten zuinig zijn op dit landschappelijk raamwerk en versnippering zien te voorkomen. De mate van robuustheid en compleetheid van groengebieden moet zo groot mogelijk blijven. Dit geeft een compleet beeld van het landschap, komt de natuur ten goede en maakt het beheer efficiënter.

Het openbare en particulier groen in de wijken zegt iets over de tijdsgeest toen de wijk werd gebouwd. Het groen vormt het karakter van de wijk, dus ook de bomen in particulier groen. De waardevolle bomen en boomgroepen zijn de parels en karakteristieken van de stad, de wijk en de buurt.

De totale groenbalans in de stad moet neutraal blijven of neemt toe. Het karakter van het groen kan wel veranderen, mits met respect voor de onderlegger en de groene identiteit van het gebied. Moet er toch groen verdwijnen, dan wordt dat gecompenseerd volgens de Arnhemse regels groencompensatie 2017 (Bijlage 3). De wijze van compensatie: Allereerst kwantitatief (aantal bomen en oppervlakte groen in of in de directe omgeving van het plan). Dan kwalitatief (de waarde van de bomen en het groen investeren in hoogwaardig groen in of in de directe omgeving van het plan). Als laatste financieel, waarbij de waarde van het groen en de bomen wordt gestort in het Groenfonds.

3.2 NATUURVRIENDELIJKE STAD

Biodiversiteit in en om de stad en de Natuurinclusieve stad

Doelen:

- De leefgebieden van inheemse soorten in en om de stad zijn versterkt.
- Het groen kent een diversiteit aan drachtplanten voor insecten en eetbaar groen met inheemse bomen, struiken en inheemse / biologische kruidenmengsels.
- De kenmerkende Arnhemse natuur en het bijbehorende netwerk is versterkt.
- De Natuurkalender Arnhem is de leidraad bij ontwikkelingen en beheer.

Toelichting

In de wetenschap en de pers verschijnen steeds meer berichten over de achteruitgang van de natuur. In oktober 2017 verschenen de resultaten van een 27-jarig Duits-Nederlands onderzoek dat 75% van de hoeveelheid insecten is verdwenen. Er zijn sterke aanwijzingen dat de achteruitgang het gevolg is van nieuwe bestrijdingsmiddelen die in de landbouw worden gebruikt. Recente onderzoeken geven ook aan dat het slecht gaat met de natuur op de Veluwe door verzuring van de bodem. Dit heeft eikensterfte en vogelsterfte tot

gevolg. Belangrijkste oorzaak van deze verzuring is de stikstofdepositie. Deze stikstofdepositie komt vanuit landbouw, verkeer en industrie.

We willen natuur in de stad stimuleren: de 'Natuurinclusieve stad'. Dit zorgt voor meer biodiversiteit, zorgt voor een klimaatbestendige stad en vergroot de natuurbeleving dicht bij huis. Het Groen-blauw raamwerk in en om de stad zorgt dat de natuur vanuit deze natuurgebieden tot diep de stad in kan komen. Via parken als park Westerveld, park Presikhaaf of het Jubileumpark komen vleermuizen, vogels en amfibieën en kleine zoogdieren tot diep in de stad voor. Evenals een diversiteit aan vlinders en bijen.
Arnhem heeft een diverse bodemopbouw, met zand op de Veluwe, leem op de stuwwal en klei in de polder en de uiterwaarden, met een eigen karakteristieke waterhuishouding. Dit zorgt voor een diversiteit aan natuurlijke vegetaties en inheemse bomen en struiken (drachtplanten, fruit- en notenbomen, bessenstruiken) (Bijlage 4). Inheemse bomen, struiken en kruiden leveren bijzonder veel dracht (nectar) leveren voor insecten (bijen), denk aan linde, wilg en kastanje.

We koesteren en versterken de natuurwaarden in het Groen-blauw netwerk en het stedelijke gebied. Daarbij behoort tijdelijke natuur ook tot de mogelijkheid op braakliggende percelen. En bij de realisatie van (nieuw) bouw bestaan er veel kansen voor de vergroting van de biodiversiteit in de stad.
In hoofdstuk 4 zijn per gebied doelsoorten benoemd.

Een groot deel van het Arnhems groen is onderdeel van het Gelders NatuurNetwerk en de Europese Natura 2000 gebied. Dan gaat het over de Veluwe, park Sonsbeek, Zijpendaal en Gulden Bodem, de uiterwaarden, Immerloopark en park Lingezegen.
Voor werkzaamheden die effect kunnen hebben op de natuurwaarden, wordt de wet Natuurbescherming in acht genomen. De Natuurkalender Arnhem wordt daarbij als een leidraad gebruikt (Bijlage 5).

3.3 GROENE GEZONDE STAD

Leefbaarheid, klimaat en gezondheid
Doelen:
- De kwaliteiten en waarden van groen in en om de stad wordt uitgedragen, ook in particulier groen.
- Er is voldoende toegankelijk groen voor alle bewoners in de woonomgeving, de werkomgeving, ook bij (zorg)instellingen en scholen.
- De openbare ruimte als bossen en parken kennen een beweeg- en sportvriendelijke groene inrichting, inclusief recreatieve verbindingen.
- Pleinen, schoolpleinen en tuinen én ruimtes bij maatschappelijke instellingen (ziekenhuizen en zorginstellingen), bedrijventerreinen zijn waar mogelijk groen.
- De gebruiksfuncties in het groen sluiten aan op de draagkracht van het gebied.

Toelichting

Het Arnhems groen is er ook voor onze inwoners. Groen zorgt ervoor dat bewoners zich prettiger en gezonder voelen in hun eigen woonomgeving. De groene openbare ruimte nodigt uit tot bewegen en sporten. Recreatie in het groen heeft een preventieve werking en vergroot het geluksgevoel. Kinderen en jongeren die leren en spelen in het groen leren beter, zijn minder vaak ziek en zijn dichter verbonden met de natuur. Daarnaast heeft groen een sociale functie: mensen kunnen elkaar ontmoeten. Dit draagt bij aan een geringer gevoel van eenzaamheid (onder andere bij ouderen) en bevordert de psychische gezondheid.

Er zijn daarom voldoende bereikbare grote groene speel-, sport- en ontmoetingsruimtes in de wijk, in de parken en de bossen voor alle leeftijden. Specifieke aandacht is er voor mensen met een beperking en voor ouderen. Schoolpleinen en buitensportaccommodaties zijn zo mogelijk (semi) openbaar toegankelijk groene speel-, leer-, beweeg- en sportlocaties, zodat deze ook buiten de school- en sporttijden gebruikt kunnen worden.
Het wijkgroen biedt ook ruimte voor stadslandbouw. Er zijn voldoende hondenlosloopgebieden in de grotere groengebied in stad. En in veel wateren in de woonomgeving is sportvissen toegestaan. Alleen in de wateren met natuuraccent is sportvisserij niet toegestaan.
Het gebruik van het groen moet wel aansluiten op de draagkracht van het gebied en geeft geen schade aan landschap, natuur en cultuurhistorisch erfgoed. Groen krijgt voldoende tijd om te herstellen. Openlucht evenementen in het groen, passen qua maat en schaal bij de aard van de omgeving: de intensiteit, gebruiksfrequentie en duur verschillen per locatie.

Een samenhangend netwerk van recreatieve routes in het groen is van belang voor wandelaars, fietsers, sporters etc. Met voldoende rustplekken. Het gaat hier met name om de verbindingen stad - Veluwe, Arnhem Zuid - park Lingezegen en verbindingen langs beide zijden van de Rijn en IJssel.

Groen verkoelt en voorkomt wateroverlast, wat eveneens een positief effect op de gezondheid van onze inwoners heeft. Groene plekken in de stadskern (pleinen, daken en gevels) reduceren gedurende de zomer de oplopende temperaturen (de hitte-eilanden). Groen in de stad dient als infiltratieruimte en buffer bij langdurige en zware neerslag. En groen reduceert CO2 en filtert verontreiniging uit de lucht. Via het Arnhem Klimaatbestendig wordt groen ingezet om het leefmilieu te verbeteren.

3.4 DUURZAAM BEHEERDE STAD

Beheer afgestemd op eindbeeld en gebruik
Doelen
- Het beheer is afgestemd op het gewenste eindbeeld en de gebruiksfunctie van een groengebied.
- Groen dient een algemeen belang, vanwege de waarde van groen voor de bewoners (o.a. gezondheid, sporten en bewegen) en voor de herkenbaarheid (landschap en cultuurhistorie), de biodiversiteit (wet Natuurbescherming), het

milieu en het klimaat.
- Openbare ruimte blijft openbaar toegankelijk
- Grote particuliere terreinen zijn waar mogleijk openbaar toegankelijk.
- Bomen kunnen vitaal oud worden met voldoende boven- en ondergrondse groeiruimte.

Toelichting:
In Arnhem hebben we altijd een groene omgeving om ons heen, waar we ook zijn. Het groen heeft verschillende waarden, zoals beschreven in de vorige paragrafen. Daarom dient het groen een algemeen belang, dat voor het individueel belang gaat. Het groen heeft door haar waarde voor de stad ook een economische waarde. Dit openbare groen moet dan ook openbaar blijven. Dit geldt ook voor grote particuliere terreinen, zoals park Sacre Coeur, Arnhems Buiten en Rennenk.

Het komt voor dat openbare ruimte onrechtmatig in gebruik wordt genomen door particulieren Dit is onwenselijk. Het uitgangspunt is dat openbare ruimte algemeen toegankelijk is en blijft.

Het goed beheren van groen is essentieel om de verschillende waarden in stand te houden. De stad blijft hierdoor leefbaar voor de langere termijn. Het beheer doen we op een duurzame wijze. De parken en bossen kennen een zonering in natuurlijk en cultuurlijk groen. Bij het bepalen van een eindbeeld wordt gekeken of dat ook binnen de bestaande middelen bereikt en gehandhaafd kan worden. In bijlage 6 staat een uitgebreide werkwijze voor een duurzaam beheer.

In 2004 waren er nog maar een paar Schouwgroepen. Nu zijn er voor vrijwel alle grote parken in Arnhem en voor het [St]Oerbos schouwgroepen gevormd. In de parken waar nog geen schouwgroep is, vragen we bewoners en eventuele professionals een Schouwgroep te vormen. We blijven de verschillende Schouwgroepen voor de parken en bossen in Arnhem vragen om advies bij het beheer van het desbetreffende park of bosgebied. Dit doen ze aan de hand van de beheervisie van het betreffende park of bosgebied. Nieuwe en te actualiseren beheervisies worden opgesteld samen met de schouwgroep, team Leefomgeving en andere betrokkenen.

We laten ons bij projecten in de stad en bij het beheer adviseren door groene professionals en groene belangengroepen.

3.5 SAMENWERKENDE STAD

Maatschappelijke betrokkenheid en promotie van groen
Doelen:
- De kwaliteiten en de waarden van vergroenen worden gepromoot, ook voor particuliere tuinen.
- Bewonersinitiatieven en faciliteren van bewonersparticipatie, waarin de waarde van groen voor bio diversiteit, milieu, klimaat, gezondheid, bewegen en sporten de ruimte krijgt, worden promoot.
- De kwaliteiten van ons groen worden gepromoot en uitgedragen op scholen (educatie).
- Uitwerken rollen en verantwoordelijkheden van belangengroepen over groen en natuur.

Toelichting:
Arnhemmers mogen trots zijn op hun groen. Groen is een kernkwaliteit van Arnhem. Het is een reden voor mensen om hier graag te komen wonen en voor bedrijven om zich hier te vestigen. Het is hier gewoon goed toeven. Daarom gaan we de waarden van het groen meer promoten. Deels via City Marketing en RBT-KAN, bijvoorbeeld VisitVeluwe. En deels via de Molenplaats Sonsbeek, wat het informatiepunt over het grote groen in en om de stad is. Ook is de Molenplaats het wandelcentrum voor de stad, wat bewegen in het groen stimuleert.
Op scholen is natuureducatie en educatie over duurzaamheid een onderdeel van het lespakket, verzorgt door Natuurcentrum Arnhem. Met opleidingen (HAN, Van Hall/Larenstein, ArtEZ) zijn samenwerkingsverbanden om doelen en opgaven in deze Groenvisie te realiseren.

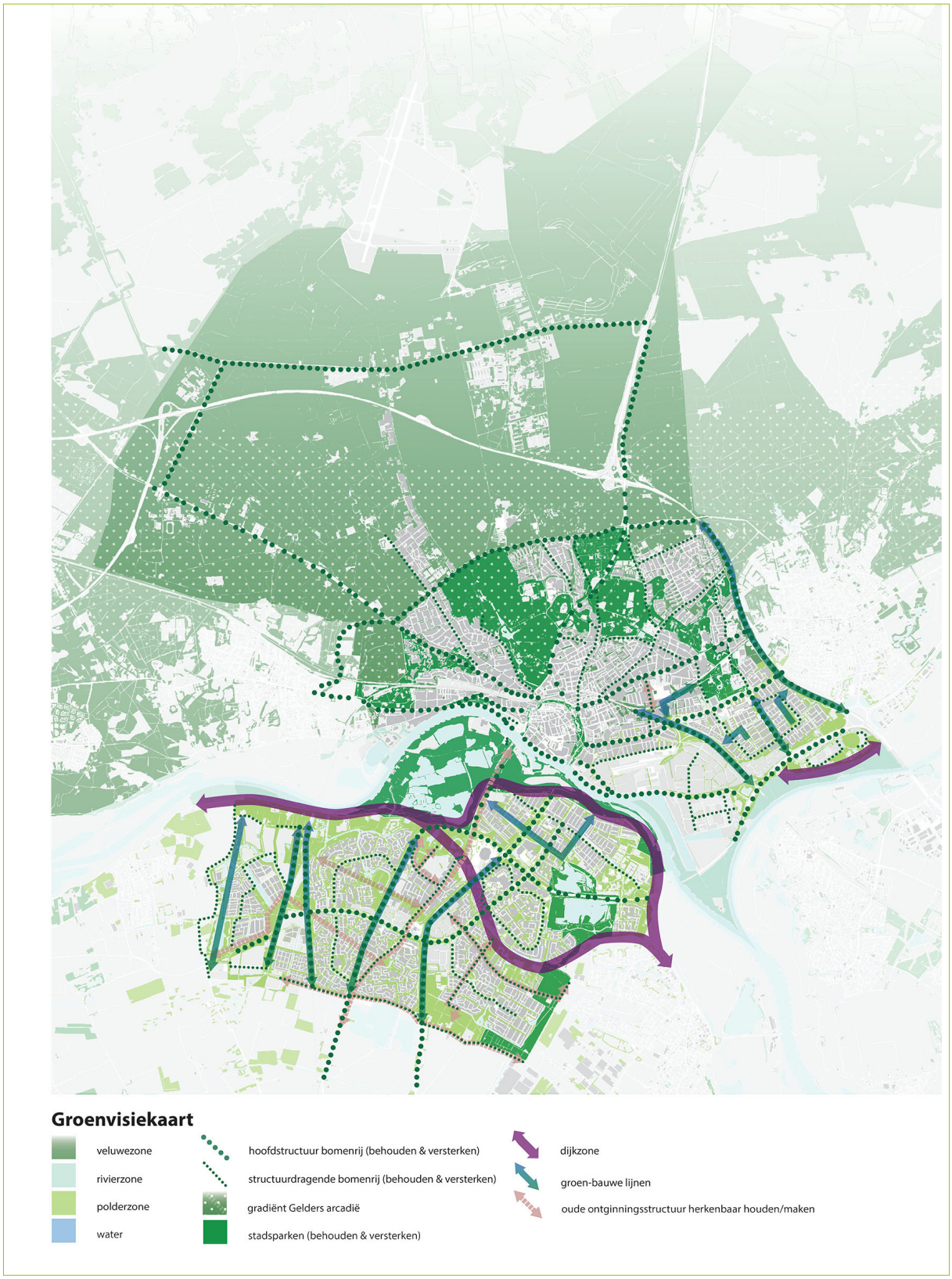
Samen met de stad maken we Arnhem nog groener en mooier. We gaan daarvoor de maatschappelijke betrokkenheid bij het groen en de natuur vergroten. Niet alleen door natuur en groen dicht bij de mensen te realiseren en door promotie van groen en natuur in de stad. We werken samen met onze verschillende partners in de stad: natuurorganisaties (verenigd in Groenforum Arnhem), Arnhem Klimaatbestendig, Groen Arnhem, Sportbedrijf Arnhem, Natuurcentrum Arnhem (Bijlage 2). Speciale aandacht is er voor de jeugd, voor 'nieuwe' Arnhemmers, voor ouderen en voor de kwetsbare groepen in de samenleving. Het Groenforum Arnhem wordt voor verschillende groene ontwikkelingen gevraagd om advies. Dit houdt ons scherp. Daarnaast kan het Groenforum ook bij de gemeente Arnhem aandacht vragen voor groene thema's en ambities.

We stimuleren burgerparticipatie en ondersteunen burgerinitiatieven. Bij burgerparticipatie vragen we groepen burgers om mee te denken of mee te doen. Bij een burgerinitiatief wachten burgers niet op onze uitnodiging, maar proberen op eigen houtje invloed te krijgen op de inrichting en/of het beheer van natuur en landschap. De inwoners van onze stad krijgen zo meer zeggenschap over ons groen.

De groenvisie legt het Groen-blauw raamwerk vast, dus de stedelijke hoofdgroenstructuur en geeft richting aan het belang van groen in de wijken. Het is daarbij van belang dat initiatieven de waarden van het groen (landschap, cultuurhistorie biodiversiteit, gezondheid, waterbuffering, koelte) niet aantast maar versterkt. Daarnaast is er voor een initiatief draagvlak nodig bij bewoners en is het van belang dat het initiatief een meerwaarde heeft voor bewoners. Als een initiatief een nieuwe invulling van het groen betekent, dan moet het onderhoud wel binnen de bestaande middelen kunnen worden uitgevoerd, of moet het door extra fondsen worden bekostigd. Wanneer bewoners of groepen (een deel van) het beheer overnemen, dan blijven deze gebieden gemeentebezit en openbaar toegankelijk.

Kaart 1.

Arnhems Groen-blauw raamwerk met Bomenhoofdstructuur

4 Ambitie per groengebied

De Groenvisie vertaalt zich in ambities en opgaves per gebied.

1. De Veluwezone, met het Veluws plateau en het Veluwse gradiënt. Het Veluwse gradiënt, ofwel gradiënt Gelders Arcadië, bestaat uit de stadsparken in noord.
2. De Rivierzone, met het Rivierenlandschap. Deze zone bestaat uit de uiterwaarden en bijbehorende Dijkzone (Malburgse bandijk van de Rijn en de Schaapdijk van de Rijn).
3. De Polderzone, met het Polderlandschap. In deze zone liggen de Groen-blauwe lijnen, de oude ontginningsstructuren en de dijkzone (Huissensedijk)
4. Stadskern, het centrum van de stad met De Singels (stadspark)
5. Wijkgroen, met de buurtparken en al het overige groen in de wijken en buurten.
6. Particulier groen
   Over alle gebieden heen liggen de structuurdragende lanen en de hoofstructuur bomenrijen.

De kaarten laten de gebieden en de kenmerken per gebied zien. Kaart 2 geeft de inrichtngsprincipe weer voor de bomen, wegen en bermen binnen de hoofdstructuur.

Per gebied wordt allereerst beschreven welke waarden moeten worden behouden en versterkt. Het behoud van de waarden doen we deels binnen de bestaande onderhoudsmiddelen (zie Bijlage 6). Het versterken van de waarden wordt meegenomen in groot onderhoudsprojecten en ruimtelijke projecten in de stad.

Per gebied worden ontwikkelopgaven benoemd, met de initiatiefnemer en partners (Bijlage 2), waarop we de komende jaren gaan sturen om deze te realiseren. Voor een groot deel van deze opgaven is geen of onvoldoende budget beschikbaar. Er moet daarom actief gezocht worden naar kansen om mee te liften met groot onderhoud, initiatieven van derden en subsidiemogelijkheden. Het vinden naar samenhang met andere opgaven is daarbij van belang, bijvoorbeeld Arnhem Klimaatbestendig of Gezondheid. Zodra zich kansen aanbieden om de ontwikkelopgaves te realiseren, worden deze aangegrepen. Het Groenfondsbudget kan daarbij dienen als aanjager.

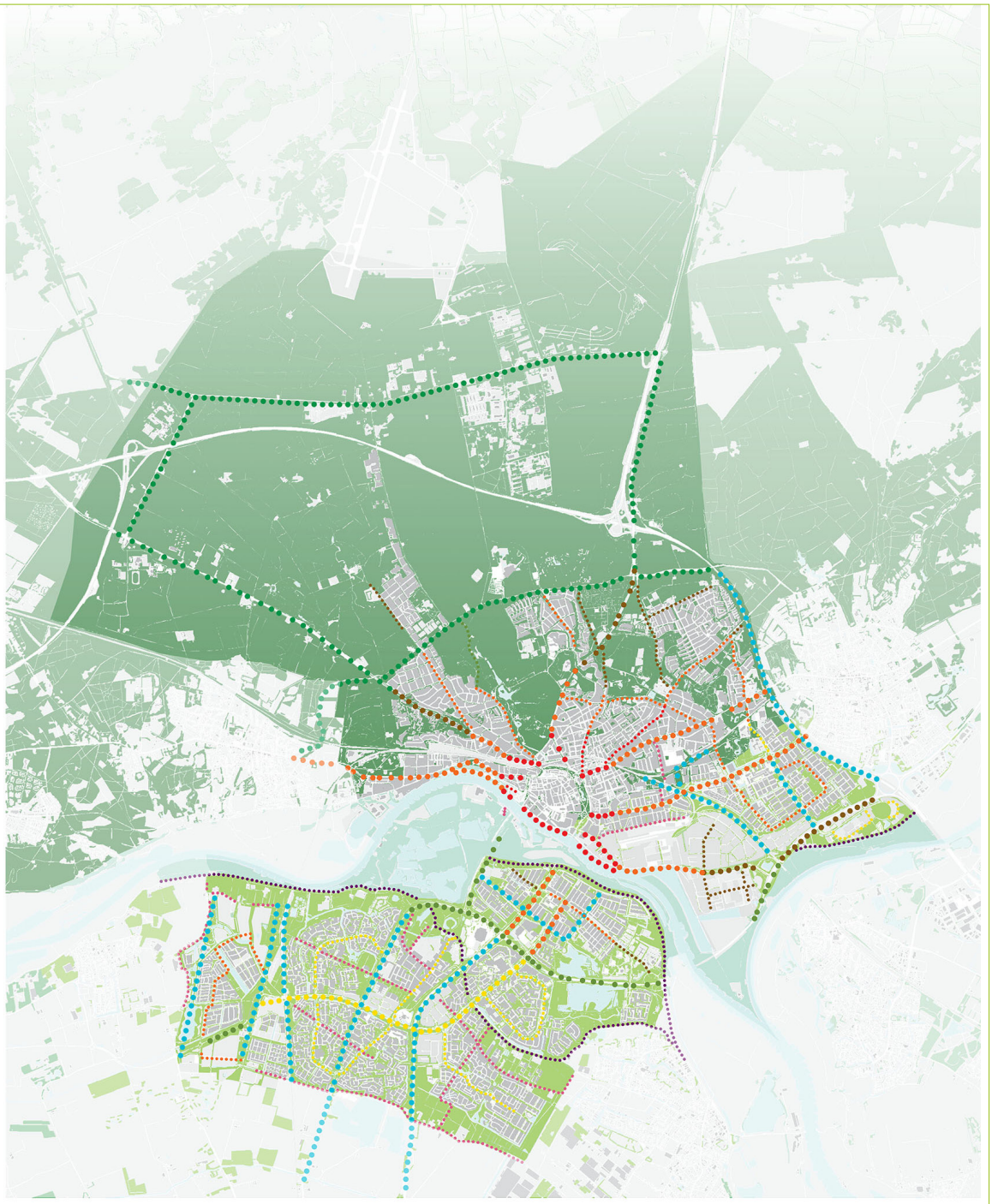
Voortdurend wordt de voortgang gemonitord en wordt bekeken of de opgaves aangepast danwel aangevuld moeten worden.

Onze partners in de stad

- Gemeente Arnhem: Beleid, Beheer, Team Leefomgeving, JOGG
- Bewoners
- Platform Binnenstad Arnhem
- Schouwgroepen Parken en Bossen
- Provincie Gelderland
- Corporaties
- Rijksoverheid (Staatsbosbeheer)
- Waterschappen Rivierenland en Rijn en IJssel
- Geldersch Landschap
- Natuurmonumenten
- GGD
- Sportbedrijf Arnhem
- Natuurcentrum Arnhem
- Molenplaats Sonsbeek
- Verborgen Landschap
- Groenforum Arnhem
- Arnhem Klimaatbestendig
- Adviesraden Wmo
- Onderwijs (HAN, Van Hall/Larenstein, ArtEZ)
- Particulieren: pachters en terreinbeheerders

Kaart 2.

Basisschema Bomen, Wegen, Bermen

Toelichting op de kaart 2

Karakteristiek	Inrichtingsprincipe
A. Hoogstedelijke weg	• Cultuurlijke inrichting, intensief beheer • Stedelijke wand met aaneengesloten bebouwing • Vrijwel geen voortuinen • Bomen in verharding, boomspiegels of berm
B. Stedelijke weg	• Cultuurlijke inrichting, intensief beheer • Omgeven door stedelijke bebouwing • Voortuinen / voorterreinen • Laanbeplanting in grasbermen
C. Weg door woonomgeving of industrieterrein, met cultuurlijke uitstraling	• Cultuurlijke inrichting, intensief beheer • Dichte bebouwing deels met watergangen • Bij hoofdwegen bomenrijen in bermen • Veel achterkanten met struweel en heesters • Bollen of heesters mogelijk
D. Weg door woonomgeving of industrieterrein, met een natuurlijke uitstraling	• Natuurlijke inrichting, extensief beheer • Landschappelijke omgeving met bebouwing • Begeleiding door bosschages, bos en open ruimtes • Plaatselijk wegbegeleiding met bomenrij(en) afhankelijk van de omgeving • Brede kruidenrijke bermen • Geen bollen of heesters
E. Landelijke hoofdwegen	• Natuurlijke inrichting, extensief beheer • Gelegen in een landschappelijke omgeving • Radialen: geen begeleiding van de weg, ze gaan op in de omgeving • Tangenten: laanbeplanting • Kruidenrijke bermen • Geen bollen of sierheesters
F. Landelijke wegen	• Natuurlijke inrichting, extensief beheer • Gelegen in het buitengebied • Kleinere buitenwegen laanbeplanting afhankelijk van de (historische) situatie • Kruidenrijke bermen
G. Groen-blauwe lijnen	• Natuurlijke inrichting, extensief beheer • Stevige groene lijnen gekoppeld aan hoofdinfrastructuur en wijkgroen • Transparante bomenrijen, 1e grootte, langs delen of de gehele weg • Breed groen profiel, geen bermen maar één of tweezijdige brede groenstroken • Geen bollen
H. Dijken	• Natuurlijke inrichting, extensief beheer • Begeleiding langs de rivier of oude riviertracé • Geen laanbeplanting • Waterkerende dijken open: taluds begroeid met kruidenrijk gras • Niet waterkerende dijken: plaatselijk enige begroeiing met struweel op dijkprofiel mogelijk
I. Polderlinten	• Natuurlijke inrichting, extensief beheer • Oude verkavelingsstructuur In de woonwijken • Veelal eenzijdige laanbeplanting • Boomsoorten gerelateerd aan de polder en het karakter van het lint met kruidenrijke bermen

Veluws plateau

Edelhert

4.1 VELUWS PLATEAU

Behouden en versterken van een groot en robuust natuurgebied, als onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk en Natura 2000, met grote landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden. Het landschap bestaat uit een afwisseling van bos, heide, poelen, vennen, agrarische gronden, cultuurhistorische lanen, landgoederen en WO2 relicten. Er is een [St]Oerbos De Waterberg en een Landschapspark Schaarsbergen. Donkerte en stilte is hier een groot goed. De A12, de A50 en een aantal lokale en provinciale wegen door het gebied zijn passeerbaar voor natuur en recreatie.

De waarden landschap, ecologie en hydrologie (waterbuffering, waterkwaliteit) zijn het belangrijkste en stellen kaders aan gebruik. De waarde gebruik is ondergeschikt. Wandelen, fietsen, paardrijden, sporten en natuurlijk spelen zijn de belangrijkste recreatievormen in de openbare ruimte en zijn gezoneerd. Landbouw vindt plaats met respect voor natuur en landschap. Evenementen zijn er in beperkte mate en gekoppeld aan bestaande instellingen. Het bestaande funerair gebruik waarvoor inmiddels de koers is bepaald wordt niet verder uitgebreid. De attractieparken, defensieterreinen en instellingen voegen zich in het landschap. Nieuwe energie- en klimaatlandschappen zijn in balans met de draagkracht van het landschap en de andere gebruiksfuncties.

Opgave	Initiatief / Partners	Budget?
Herkenbare stad Ontwikkelen van een attractief Landschapspark Schaarsbergen met hoge natuur-, cultuurhistorische en landschapswaarden. De geomorfologie is zichtbaar in het landschap, o.a. open erosiegeulen.	Gemeente/ provincie, Verborgen Landschap, Groenforum, rijk, onderwijs	Ja
De historie (WO2) binnen Landschapspark Schaarsbergen zichtbaar maken, met respect voor landschap en natuur.		Nee
Omzetten van reguliere landbouwgronden naar biologische landbouw en veeteelt (regionaal voedsel), met behoud van (historische) ensembles.	Gemeente/ pachters, particulieren en terreinbeheerders	Nee
Natuurvriendelijke stad Versterken van het leefgebied van doelsoorten: edelhert, wild zwijn, havik, das, ree, groene en zwarte specht, nachtzwaluw, adder, zandhagedis, gladde slang, vleermuizen, inclusief inheemse vegetatie. Met aandacht voor het opheffen van versnippering en lichthinder.	Gemeente/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee
Groene gezonde stad Ontwikkelen van recreatieve en culturele verbinding tussen park Sonsbeek en Hoge Veluwe en de daarin liggende dag- en verblijfsrecreatie. De wegen, o.a. A12, zijn passeerbaar. De stad en de Veluwe is herkenbaar vanaf de snelweg. In de binnenstad is een verwijzing naar de Veluwe opgenomen.	Gemeente, provincie, rijk / onderwijs	Nee
Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijke en beweegvriendelijke bossen (spelen, sporten, ontmoeten) voor alle leeftijden. Wel gezoneerd naar draagkracht. Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, Natuurcentrum, onderwijs	Nee
Duurzaam beheer Vervangen van oude slechte lanen door nieuwe aanplant.	Gemeente	Ja
Verwijderen van overtollige verharding van wegen.	Gemeente	Ja
Samenwerkende stad Promotie en educatie over groen en natuur, o.a. Veluwe begint in de stad.	Alle Partners, inclusief instellingen van dag- en verblijfsrecreatie	Nee

Veluwse gradiënt

Park Klarenbeek

4.2 VELUWSE GRADIËNT

Behouden en versterken van de (voormalige) landgoederen, de Gelders Arcadië, met landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarden. De onderlegger, de beek- en erosiedalen, is zichtbaar aanwezig. De stadsparken dringen in de vorm van groene wiggen diep in het stedelijk weefsel. De randen vormen contrasten tussen bebouwing ('rood') en natuur ('groen'). Het landschap bestaat uit een afwisseling van bos, weides, akkers, beken, lanen en landgoederen. Daar waar echt nodig is verlichting aanwezig.

De waarden landschap, ecologie en hydrologie (waterbuffering, waterkwaliteit) zijn het belangrijkste en stellen kaders aan gebruik. Wandelen, fietsen, paardrijden via recreatieve routes en stadslandbouw en natuurlijk spelen en sporten zijn de belangrijkste recreatievormen in de openbare ruimte en zijn gezoneerd. Landbouw (o.a. volkstuinen) vindt plaats met respect voor natuur en landschap. Er is naar draagkracht ruimte voor evenementen, passend bij de groene omgeving. Nieuwe energie- en klimaatlandschappen zijn in balans met de draagkracht van het landschap en de andere gebruiksfuncties.

Opgave	Initiatief / Partners	Budget?
Herkenbare stad Versterken van de landschappelijke herkenbaarheid van het Paasbergdal	Gemeente/ bewoners, Waterschap	Nee
Versterken van het gebied "Het Dorp" volgens de Visie. Met minder steen en een eigen landschapspark Oosterveld voor natuur, recreatie en stadslandbouw. Met een verbinding van de stad met Veluwe.	Siza / gemeente	Ja
Aansluiten van het voormalige Akzo terrein op het Groen-blauw raamwerk.	Particulier/ gemeente	Nee
Particulier perceel in hoek bij park Sacre Coeur is onderdeel van het park en heeft een functie voor waterberging.	Gemeente/ particulier	Ja
Omzetten van reguliere landbouwgronden naar biologische landbouw en veeteelt (regionaal voedsel). Begrazing met landgoedrunderen.	Gemeente/ pachters	Nee
Natuurvriendelijke stad Versterken van het leefgebied van doelsoorten: das, ree, groene, grote bonte en zwarte specht, eekhoorn, bosuil, ijsvogel, heikikker, beekprik, bermpje en sleedoornpage, inclusief inheemse vegetatie. Met aandacht voor het opheffen van versnippering en lichthinder.	Gemeente/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee
Groene gezonde stad Realiseren van recreatieve en cultuurhistorische verbinding tussen park Sonsbeek en Hoge Veluwe en de daarin liggende dag- en verblijfsrecreatie. De wegen, o.a. Schelmsere en Amsterdamseweg zijn passeerbaar.	Gemeente/ provincie, terreineigenaren, onderwijs	Nee
Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijke en beweegvriendelijke parken en bossen (spelen, sporten, ontmoeten) voor alle leeftijden. Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, Natuurcentrum, onderwijs	Nee
Ontwikkelen van herkenbare (landelijke) recreatieve routes. Bijv. de NS routes zijn bij Arnhem Centraal. Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Molenplaats, onderwijs	
Duurzaam beheer Vervangen van oude slechte lanen door nieuwe aanplant.	Gemeente	Ja
Behoud en versterken van het landschapsmozaïek.	Gemeente	Ja
Samenwerkende stad Promotie en educatie over groen en natuur, o.a. Veluwe begint in de stad	Alle partners	Nee

Rivierenlandschap

Rijnuiterwaard

4.3 RIVIERENLANDSCHAP

Behouden en versterken van een robuust natuurgebied, onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk, met grote landschappelijke en ecologische waarden, waaronder het uiterwaardpark Stadsblokken - Meinerswijk. Het landschap bestaat uit een afwisseling van bos, stroomdalgraslanden, weides, moeras, open water, bandijken en wielen. Donkerte en stilte is hier een groot goed. De waarden landschap, ecologie en hydrologie (waterdoorstroming en waterbuffering) zijn het belangrijkste en stellen kaders aan gebruik. De waarde gebruik is ondergeschikt. Niet alle gebruiksfuncties zijn bijvoorbeeld mogelijk in combinatie met het kuddebeheer. Wandelen, fietsen en natuurlijk spelen en sporten zijn de belangrijkste recreatievormen in de openbare ruimte en zijn gezoneerd. Landbouw vindt plaats met respect voor natuur en landschap. Er is naar draagkracht ruimte voor evenementen, passend bij de groene omgeving. Nieuwe energie- en klimaatlandschappen zijn in balans met de draagkracht van het landschap en de andere gebruiksfuncties.

Opgave	Initiatief / Partners	Budget?
Herkenbare stad Realiseren van het uitwerkingskader van Stadsblokken Meinerswijk. Het areaal natuur is aanzienlijk vergroot, uiterwaardpark Meinerswijk is verbonden met de Bakenhof. Nevengeulen zorgen voor verbetering van de waterdoorstroming. De oevers langs de Rijn zijn zowel in zuid als noord begaanbaar.	KWP en gemeente	Ja
Waar mogelijk omzetten van reguliere landbouwgronden naar biologische landbouw en veeteelt (regionaal voedsel). Jaarrond begrazing met oerrunderen en paarden.	Gemeente/ pachters, particulieren en terreinbeheerders	Ja
Natuurvriendelijke stad Versterken van het leefgebied van doelsoorten: ijsvogel, (zwarte) ooievaar, patrijs, steenuil, kwartelkoning, bever, otter en ringslang, kamsalamander, inclusief inheemse vegetatie. Met aandacht voor het opheffen van versnippering en lichthinder.	Gemeente/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee
Groene gezonde stad Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijk en beweegvriendelijk uiterwaardpark (spelen, sporten, ontmoeten) voor alle leeftijden. Wel gezoneerd naar draagkracht. Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, Natuurcentrum, onderwijs	Nee
Realiseren van een recreatieve verbinding langs de Rijn en IJssel (o.a. LAW route rivierenlandschap). Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Molenplaats, onderwijs	Nee
Duurzaam beheer Het beheer van Meinerswijk en de Bakenhof is in één hand.	Gemeente/ particulier en RWS	Ja
Verkennen van de mogelijkheden van een Nationaal park Rivierenlandschap.	Gemeente/ rijk	Ja
Samenwerkende stad Promotie en educatie over groen en natuur	Alle partners	Nee

Polderlandschap

Natte ecozone Schuytgraaf

4.4 POLDERLANDSCHAP

Behouden en versterken van een herkenbare de polder, met oude ontginningsstructuren (wegen), Groen-blauwe lijnen, park Westerveld, het stadspark Immerloo en het Zeegbos. Deze structuur verwijst naar het vroegere landschap toen de polder ontgonnen werd voor bewoning en voor agrarisch gebruik. Het landschap bestaat uit een afwisseling van bosjes, weides, boomgaarden, moeras en open water (zegen en wielen). Voorbeelden groen-blauwe lijnen zijn de Ecozones Presikhaaf en het Nevelveld in Schuytgraaf, of het Jubileumpark in De Laar. De Betuwe met park Lingezegen is het uitloopgebied voor de stad.
De waarden landschap, ecologie en hydrologie (waterbuffering, waterkwaliteit) zijn het belangrijkste en stellen kaders aan gebruik. Wandelen, fietsen, paardrijden via recreatieve routes en stadslandbouw en natuurlijk spelen en sporten zijn de belangrijkste recreatievormen in de openbare ruimte en zijn gezoneerd. Landbouw (o.a. volkstuinen) vindt plaats met respect voor natuur en landschap. Er is naar draagkracht ruimte voor evenementen, passend bij de groene omgeving. In park Lingezegen is een evenemententerrein. Nieuwe energie- en klimaatlandschappen zijn in balans met de draagkracht van het landschap en de andere gebruiksfuncties.
06-10954145

Opgave	Initiatief / Partners	Budget?
Herkenbare stad Versterken (heldere begrenzing) van de landschappelijke identiteit (polderlinten en dijken) in Arnhem Zuid, met name de Huissens dijk en de polderlinten, Lineair park en de Nijmeegseweg.	Gemeente/ bewoners, provincie, Groenforum, onderwijs	Nee
Ontwikkelen van het buurtpark Honigkamp met de thema's landschap, water, ecologie en spelen. Het park sluit ecologisch, landschappelijk en recreatief aan op de groene hoofdstructuur van Presikhaaf.	Gemeente/ bewoners en Waterschap, onderwijs	Nee
Omzetten van reguliere landbouwgronden naar biologische landbouw en veeteelt (regionaal voedsel). Begrazing met het Gelders rund.	Gemeente/ pachters	Nee
Natuurvriendelijke stad Versterken van het leefgebied van doelsoorten: groene specht, ringslang, boomklever, kamsalamander, rietzanger, steenuil, patrijs, kwartelkoning, waterspitsmuis, kleine karekiet, rugstreeppad ringslang, hermelijn en ijsvogelvlinder, oranjetipje, inclusief inheemse vegetatie. Met aandacht voor het opheffen van versnippering en lichthinder.	Gemeente/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee
Groene gezonde stad Het realiseren van recreatieve verbinding tussen rivierengebied, Arnhem Zuid en park Lingezegen, inclusief duidelijke toegangen.	Park Lingezegen, Gemeente Lingewaard, Rijwaarden en Arnhem	Ja
Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijke en beweegvriendelijke parken voor alle leeftijden (spelen, sporten, ontmoeten). Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving. De evenementenruimte in Immerloopark is verbeterd.	Gemeente/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, Natuurcentrum, onderwijs	Nee
Duurzaam beheer Ontwikkelen van een heldere koers voor bomenbeheer met wijkers en blijvers	Gemeente	Ja
Verbeteren van de groeiplaatsen van bomen in wijken uit de jaren 70/80.	Gemeente	Ja
Samenwerkende stad Promotie en educatie over groen en natuur, o.a. Arnhem Zuid. Er is een spreiding van evenementen in noord en zuid.	Alle partners, gemeente Overbetuwe en Lingewaard	Nee

Stadskern

Willemsplein

4.5 STADSKERN

Behouden en versterken van de historische kern van Arnhem, die als compact stedelijk weefsel, begrensd wordt door de groene singel. Groen is aanwezig in de vorm van bomen op pleinen en langs straten en in de vorm van gevel- en dakgroen. Het Singelpark is een groen eldorado, rondom het centrum, met landschap en cultuurhistorische waarden. Groene pleinen en het Singelpark zorgen voor een goed stadsklimaat (hitte, wateroverlast).

De waarden landschap en cultuurhistorie, met name het Singelpark, zijn het belangrijkste en stellen kaders aan gebruik. Er liggen aangename verblijfsruimtes, waar mogelijk in combinatie met sport-, speelruimtes. Grote evenementen vinden plaats op pleinen. Daarnaast zijn er historisch routes en ommetjes.

Opgave	Initiatief / Partners	Budget?
Herkenbare stad Vergroenen van de verkeersstructuur die bij realisatie ten koste van groen is aangelegd. O.a. de oude busbaan in De Singels. Ook in relatie tot gezondheid (verkoeling en zuiveren lucht).	Gemeente	Nee
Vergroenen van wandel- en fietspaden die niet meer nodig zijn omwille van de logistiek en veiligheid. Ook in relatie tot gezondheid (verkoeling en zuiveren lucht).	Gemeente/ bewoners, onderwijs	Nee
Vergroenen van pleinen en binnenterreinen. Gevels zijn waar mogelijk groen. Ook in relatie tot gezondheid (verkoeling en zuiveren lucht).	Gemeente, BPA/ particulieren, onderwijs	Nee
Vergroenen van toegangswegen naar centrum, o.a. met bomen en groenoppervlak. Ook in relatie tot gezondheid (verkoeling en zuiveren lucht).	Gemeente/ bewoners, onderwijs	Nee
Vergroenen van gehele omranding van het centrum: Kade en De Singels. Ook in relatie tot gezondheid (verkoeling en zuiveren lucht).	Gemeente/ bewoners, onderwijs	Nee
Natuurvriendelijke stad Versterken van het leefgebied van doelsoorten: gierzwaluw, huiszwaluw, huismus, zwarte roodstaart, gewone dwergvleermuis, oranjetipje, dagpauwoog en bijen, inclusief inheemse vegetatie.	Gemeente/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee
Groene gezonde stad Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijke en aangename verblijfsplekken voor alle leeftijden. Waar mogelijk speelaanleidingen. Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, Natuurcentrum, onderwijs	Nee
Realiseren van een aangename rondwandeling in het Singelpark.	Gemeente/ bewoners, opleidingen	Nee
Duurzaam beheer Verbeteren van de nieuwe en waar mogelijk bestaande groeiplaatsen voor de bomen, zowel boven als ondergronds. Zodat ze vitaal kunnen uitgroeien naar hun volwassen vorm.	Gemeente	Ja
Een afscherming tussen kabels en ondergrondse groeiruimte van bomen is gemeengoed, om bomen te ontzien.	Gemeente	Ja
Samenwerkende stad Promotie en educatie over groen en natuur.	Alle partners	Nee

Wijkgroen

Klarendalseweg

4.6 WIJKGROEN

Behouden en versterken van de groene karakteristieken van de wijken in Arnhem, inclusief buurtparken en de waardevolle bomen. Arnhem kent verschillende typen wijken, ontstaan in verschillende tijdsperiodes. Groen in de directe woonomgeving is daarbij belangrijk voor de herkenbaarheid van de wijk en de beleefbaarheid voor bewoners. De waardevolle bomen spelen daarbij een belangrijke rol.

In het wijkgroen ligt meer de nadruk op het gebruik van het groen voor bewoners, te weten sporten, spelen, ontmoeten, wandelen, stadslandbouw. Dit groen en de bijbehorende functies voor de bewoners, maakt de wijk aantrekkelijk. Dit zorgt weer voor sociale cohesie. En het groen in de wijk en buurt zorgt voor waterberging, koelte en zuivering van de lucht.

Opgave	Initiatief / Partners	Budget?
Herkenbare stad		
Verwijderen van overbodige verharding en vervangen voor groen. Bijvoorbeeld trottoirs die niet of zelden worden gebruikt of waar een goed alternatief aanwezig is.	Gemeente, corporaties/ bewoners, opleidingen	Ja
Vergroenen van pleinen en binnenterreinen. Gevels zijn waar mogelijk groen.	Gemeente, corporaties/ bewoners, onderwijs	Nee
Natuurvriendelijke stad		
Versterken van het leefgebied van doelsoorten: gierzwaluw, huiszwaluw, huismus, zwarte roodstaart, gewone dwergvleermuis, oranjetipje, dagpauwoog en bijen, inclusief inheemse vegetatie.	Gemeente, corporaties, bewoners/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee
Groene gezonde stad		
Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijke en beweegvriendelijke buurtparken voor alle leeftijden (spelen, sporten, ontmoeten). Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving. In combinatie met bereikbaarheid vanuit de woning.	Gemeente, bewoners/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, corporaties, Natuurcentrum, onderwijs	Nee
Realiseren groene en beweegvriendelijke schoolpleinen, met aandacht voor klimaat (waterbuffering). Waar mogelijk met schooltuinen.	Gemeente, schoolbesturen/ Natuurcentrum, provincie, Arnhem Klimaatbestendig, onderwijs	Nee
Realiseren van duurzame (klimaat) en groene bedrijventerreinen. Met mogelijkheden voor aantrekkelijke ommetjes.	Terreineigenaren, gemeente/ Groenforum, provincie, Arnhem Klimaatbestendig, onderwijs	Nee
Duurzaam beheer		
Verbeteren van de nieuwe en waar mogelijk bestaande groeiplaatsen voor de bomen, zowel boven als ondergronds. Zodat ze vitaal kunnen uitgroeien naar hun volwassen vorm.	Gemeente	Ja
Een afscherming tussen kabels en ondergrondse groeiruimte van bomen is gemeengoed, om bomen te ontzien.	Gemeente	Ja
Het is wenselijk om te handhaven op het gebied van onrechtmatig gebruik Openbare Ruimte.	Gemeente	Nee
Samenwerkende stad		
Promotie en educatie over groen en natuur, ter inspiratie voor het vergroenen van de woonomgeving. Inclusief het niet gebruiken van chemische bestrijding.	Alle partners	Nee
Ondersteunen van wijken of buurten bij het opstellen van wijkvisies of -plannen voor het groen.	Bewoners/ gemeente	Ja

Particulier groen

Dagpauwoog

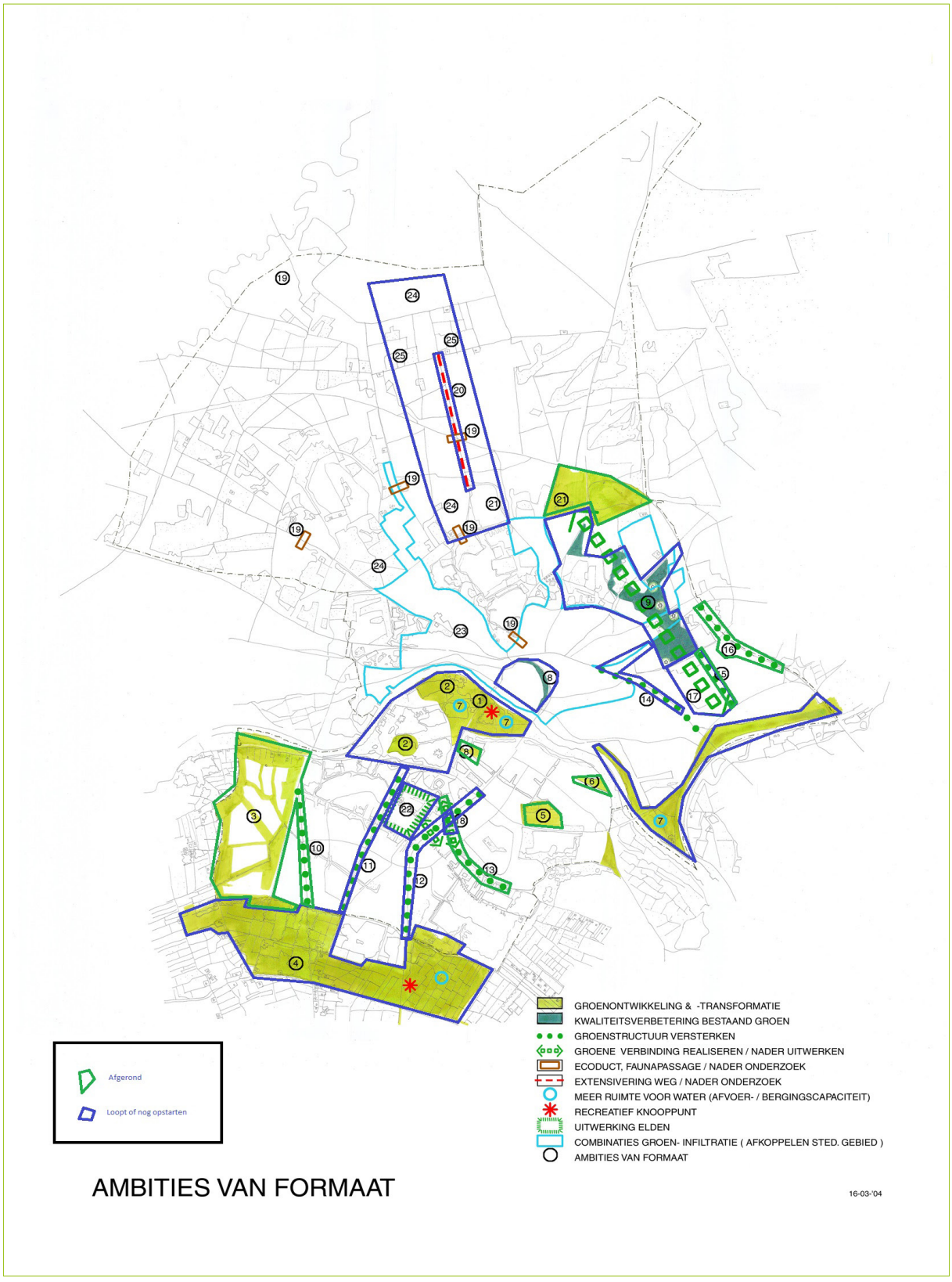
4.7 PARTICULIER GROEN

Behouden en versterken grote en kleine tuinen, dus het particuliere groen. Extra aandacht is er voor behoud van de (waardevolle) bomen. Grote tuinen en vele kleinere bij elkaar vormen koele plekken in de wijk, zorgen voor waterberging en zuiveren de lucht. Ieder tuin kent wel beplanting die een waarde heeft voor de natuur. Het toepassen van nestkasten en vleermuisverblijven is gemeengoed, daardoor kan natuur ook in de eigen tuin beleefd worden. Het water van het dak wordt in de eigen tuin opgevangen.

Opgave	Initiatief / Partners	Budget?
Herkenbare stad Bewustwording van groen in de stad i.c.m. ontwerp en tijdsbeeld van de wijk. Bewustwording van (waardevolle) bomen in de tuin, waar ruimte is.	Gemeente, corporaties, Citymarketing, Molenplaats, Particulier, Natuurcentrum Arnhem, onderwijs, Arnhem Klimaatbestendig	Nee Nee
Natuurvriendelijke stad Bewustwording van een natuurlijke tuin (o.a. inheemse planten, drachtplanten, water en nestkasten).	Gemeente, corporaties, Citymarketing, Molenplaats, Particulier, Natuurcentrum Arnhem, onderwijs, Arnhem Klimaatbestendig	Nee
Groene gezonde stad Bewustwording van een groene tuin in relatie tot klimaat en wateroverlast (waterton, composthoop).	Gemeente, corporaties, Citymarketing, Molenplaats, Particulier, Natuurcentrum Arnhem, onderwijs, Arnhem Klimaatbestendig	Nee
Duurzaam beheer Bewustwording om geen gebruik te maken van chemische middelen. Aandacht voor toegankelijkheid van trottoirs, o.a. overhangend groen.	Gemeente, corporaties, Citymarketing, Molenplaats, Particulier, Natuurcentrum Arnhem, onderwijs, Arnhem Klimaatbestendig Gemeente, corporaties	Nee Ja
Samenwerkende stad Promotie en educatie over groen en natuur ter inspiratie voor een groene en natuurvriendelijke tuin.	Alle partners	Nee

Bijlagen

Bijlage 1. Groenplan 2004: Ambities van Formaat

Groenontwikkeling en -transformatie

1. Realisering van een nieuw park in Stadsblokken en een deel van Meinerswijk. In het gedeelte Stadsblokken wordt een recreatief knooppunt tot ontwikkeling gebracht. De opgave is dit te combineren met een verruiming van de bergings- en afvoerfunctie van de rivier en een versterking van de natuurfunctie.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Fase 1 is afgerond, o.a. ruimte voor de Rivier/ nevengeul in groene rivier in 2014; verbetering recreatief netwerk door aanleg fietsroute 2014, voorlichtingspanelen; beleefbare archeologie: Castellum en objecten IJssellinie; versterking landschappelijke waarde door herinrichting voorterrein de Praets.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Uitwerking fase 2: herinrichting van Stadsblokken en Bedrijventerrein Meinerswijk; realisatie GNN; verdere vergroting waterdoorstroming; vergroting route netwerk door passeerbaarheid bedrijventerrein; verbetering evenementenruimte.
  - o Natuurnetwerk met de natuuruiterwaard Bakenhof.
  - o Beheer in één hand tot een samenhangend natuurbeheer.

2. Afronding Meinerswijk. Zie 1
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Herijking koers door vaststelling Gebiedsvisie Meinerswijk 2012
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Transformatie/ verwerving van particuliere percelen voor afronding uiterwaardpark- Gelders Natuurnetwerk.
  - o Aanpassing verhuur/ verpachting.

3. Ontwikkeling van een nieuwe groenstructuur in en rondom de wijk Schuytgraaf op basis van het groenstructuurplan voor deze wijk. Hierbij hoort ook het realiseren van een ecologische (poelen)-zone. De financiering vindt plaats in het kader van het ontwikkelingsplan voor Schuytgraaf en het realiseren van het compensatieplan in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Natte ecozone; Schuytselaak in 2012.
  - o De droge ecozone, Het Nevelveld in 2014.
  - o Deel van het 'Lineaire park'
  - o Extra bos en natuur aan de westzijde is 4,25 ha.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o 'lineaire park'

4. Realisering van het Regionaal Park Over-Betuwe. De toegankelijkheid (intern en extern) van dit recreatief knooppunt is een belangrijk punt van aandacht. Een inrichtingsplan is beschikbaar. De financiering wordt door de betrokken partijen, waaronder de gemeente Arnhem, nader uitgewerkt. Mede in dat kader wordt bekeken in hoeverre enige extensieve verstedelijking aan de zuidrand van Rijkerswoerd hiervoor dekking kan bieden. Opgave daarbij is een zorgvuldige aanhechting van dit gebied aan zowel de stad (Rijkerswoerd) als aan het park. Daarbij is afstemming van belang op de te verbeteren stadsrand aan de zuidkant (zie visie 'Landschap en cultuurhistorie' in hoofdstuk 2).
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o "De Park", zuidelijk van Schuytgraaf; Aansluiting op de wijk.
  - o "Het Waterrijk", zuidelijk van Rijkerswoerd
  - o Een netwerk van wandelroutes, ook naar Elst en Huissen
  - o Basisinrichting (in 2018 gerealiseerd).
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Garanderen van continuïteit van de investering voor inrichting, beheer en toegankelijkheid.
  - o Verduidelijken van rolverdeling tussen grondeige naar; bestemming en mede financierende partijen.

5. Inrichting van de randen van de Wheme voor recreatief medegebruik. De inrichting maakt deel uit van de groenstructuur Malburgen (op basis van het ontwikkelingsplan Malburgen).
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Deel van de parkstructuur bij de Wheme.
  - o Zonering natuur en park en recreatief medegebruik.
  - o De westelijke parkzone in combinatie met woningbouw (afronding in 2018).
  - o Beheervisie park Immerloo.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Noordelijke parkzone krijgt definitieve inrichting in combinatie met woningbouw- opgave. Planvorming is in 2017 opnieuw opgestart. Uitvoering wordt vanaf 2019/ 2020 voorzien.

6. Realisering buurtparken Malburgen (op basis van het ontwikkelingsplan Malburgen).
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Herinrichting Park Malburgen West (2012) en Oost.
  - o De Singelstructuur in Malburgen. Deze vormt een verbindende groenstructuur van West via midden (Wheme) naar noord. Landschap-, natuur- en recreatief netwerk zijn versterkt.
  - o Herinrichting park langs de dijkzone volgend aan de woningbouwplannen.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Groenaanleg in de 'knoop' met de omgeving van de Wheme, zie 5
  - o Verbetering schakel ter hoogte van Nijmeegseweg
  - o Groenontwikkeling gekoppeld aan de dijkverbetering (2e helft jaren 20)

7. Ruimte voor de Rivier: inrichting ten behoeve van waterafvoer en -berging in combinatie met (natte) natuurontwikkeling, met extensivering van de landbouwfunctie.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Natuur (speel) uiterwaard Bakenhof (2004)
  - o De Groene Rivier met een nevengeul en goede doorstroming in Meinerswijk. Zie 1.

  - o Rivier klimaatpark IJsselpoort voor de IJsseluiterwaarden: waterberging, landschapswaarde, agrarisch en recreatief gebruik in balans.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Uitvoering Rivierklimaatpark IJsselpoort
  - o Verdere vergroting van de waterstandsdaling bij Stadsblokken/ Meinerswijk.
  - o Verduidelijken van effecten van het Deltaplan Waterveiligheid voor Arnhem.

Kwaliteitsverbetering bestaand groen

8. Verhoging van de kwaliteit van de singels met als inzet een hoogwaardige inrichting gerelateerd aan historische en monumentale waarden, het bovengronds halen van de Jansbeek en het verhogen van de verblijfskwaliteit.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Het parkeerterrein bij Musis Sacrum is in 2006 omgezet naar park.
  - o De westelijke singel groener (2006) en herinrichting omgeving Nieuwe Plein is (2012).
  - o Tgv. Nieuwbouw en restauratie van Musis is het parkdeel aldaar eind 2017 heringericht.
  - o Studie Jansbeek bovengronds 2e fase opgestart.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Verjonging boombeplanting en groot onderhoud Jansbinnen- en Jansbuitensingel.
  - o Singel terug brengen op oorspronkelijke breedte door oude busbaan weer toe te voegen aan de Singel.
  - o Jansbeek komt in oostelijk deel van de singel t.h.v. Musis gedeeltelijk bovengronds.

9. Verhoging van de kwaliteit van het bestaande groen in de oostelijke groene wig (zie ook project 17) met een kwaliteitsverbetering van de bestaande groengebieden Klarenbeek, Hoogte 80, Angerenstein, Sacré Coeur, dal van de Beek op de Paasberg, Regina Pacis en park Presikhaaf.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Moscowa: uitvoering van grootschalig onderhoud en herinrichting 2011-2017
  - o Klarenbeek: Beheervisie. Herstel zichtlijnen. Gemeentewerf toegevoegd aan park (2016).
  - o Hoogte 80: Verduidelijking afspraken gebruik evenementen. herstel padenpatroon (2013).
  - o Dal van de Beek op de Paasberg: groenste speelplek 2010.
  - o Insula Dei: herinrichting park rondom nieuwbouw verzorgingshuis.
  - o Park Angerenstein: Beheervisie. Herinrichting locatie skatehal (2011)
  - o Sacré Coeur: Beheervisie. Vernieuwing erfpacht overeenkomst met eigenaar (2008). Herinrichting buitenruimte nieuwbouw verzorgingstehuis (2011).Beek bovengrond en herstel oude water structuur door aanleg nieuwe vijver. Aanleg beelden Sawa Belanda.
  - o Park Presikhaaf: Beheervisie. Herinrichting 2006 t/m 2009.
  - o Park Presikhaaf plaatsen voormalige station koepel-nieuw horecapaviljoen 2012
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Uitvoering verbeter punten uit beheervisies
  - o Vergroenen Dal van de Beek op de Paasberg

Groenstructuur versterken

10. Groenstructuur langs de spoorlijn in Zuid.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Verduidelijken groenstructuur spoorzone Elderveld/ De Laar West en aanleg poelen.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Versterken identiteit omgeving station Arnhem Zuid.

11. Groenstructuur langs de Batavierenweg. Hier ligt vooral een opgave bij de versterking van deze groenstructuur en versterking van de natuurfunctie (onderdeel van de ‘groenblauwe lijnen’; zie Visie Landschap en cultuurhistorie).
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Bermen met struwelen zijn omgezet naar bermen met bloemrijk gras.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Verbeteren zichtrelatie met groene structuur in de wijken, zoals Spelderveld en Zuiderpark.

12. Groenstructuur langs de Nijmeegseweg.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Herinrichting aan de kop van de Nijmeegseweg tot aan het Monchyplein, om een koppeling met het Singelpark te maken. Het maairegime is geïntensiveerd naar gazon.
  - o Zuidelijk van de Pleijweg is een deel van het traject beplant met bomen rijen.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Behoud bomenrij middenberm Nijmeegseweg, nu in het kader van de herontwikkeling van Malburgen een stadsstraat met lanen niet meer de koers is.
  - o In het zuidelijke tracé de beplanting met bomenrijen completeren als poort van Zuid. Behoud combinatie met bloemrijke bermen.

13. Groenstructuur langs de Huissensedijk.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Beheer dijkzone is in schapenbegrazing gezet.
  - o Moeras is gebaggerd.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Behoud huidige karakter.

14. Groenstructuur langs de spoorlijn in Noord
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Versterking deel van de groen blauwe lijn in combinatie met woningbouw Presikhaaf 2
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Vervanging bomenlaan in combinatie met aanleg busbaan Oude Zevenaarseweg.
  - o Versterking groen blauwe zone aan zijde van Presikhaaf

15. Groenstructuur langs het Lange Water
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Een deel van de laanbomen is verjongd.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Consolideren van beheer.

16. Groenstructuur langs de A12
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Aanleg Parkzone zuidelijk van IJssellaan in combinatie met verbreding A12 (2010-2016)
  - o Aansluiting fietsroute bij Schelmseweg.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Versterking groenstructuur bij Paasbergdal bij functiewijziging verzorgingshuis.
  - o Ontwikkelen recreatieve route netwerk

Groene verbinding realiseren en nader uitwerken

17. Meer continuïteit realiseren in de oostelijke groene wig conform het structuurplan. De verbinding loopt aan de zuidzijde door tot aan de IJsselzone. Het streven is gericht op de realisering van een doorlopende groene en recreatieve dooradering.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Herbeoordeling groenstructuur in Presikhaaf Hoofdgroenstructuur aan de randen.
  - o Met de buurt herinrichting parkje 'Over het Lange Water' 2016-2017.
  - o Nieuwe MFC is meer in het Groen komen te liggen.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Versterken wijk park 'Waterpark 'ter hoogte van Honingkamp.

18. Realisering van de continuïteit van de Huissensedijk en de Mooieweg door middel van groene verbindingen bij de kruisingen met de Matsersingel.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Nog niet gerealiseerd.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Versterking groen structuur dijken in combinatie met cultuurhistorie/ Limes

Ecoduct, faunapassage, nader onderzoek

19. Diverse potentiële locaties worden nader onderzocht. Op basis daarvan wordt een definitieve keuze gemaakt en vindt realisering plaats. Hierbij wordt aangesloten bij uitvoeringskaders zoals 'Veluwe 2010'.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Jansbeek bovengronds in de Transvaalbuurt (2005).
  - o Tijdelijke paddenschermen bij de Cattepoelseweg, gaven geen wijziging in de paddenpopulatie. Het leefgebied is versterkt door aanleg van poelen in de bosrand.
  - o Paddenoverzetactie Paasbergdal door bewoners vanaf 2016
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Volgen ontwikkeling faunapassage Koningsweg en overige locaties met valwild.

Extensivering weg, nader onderzoek

20. Nader onderzoek naar mogelijkheden van extensivering van het gebruik van de Deelenseweg.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o De weg is over gedragen van de provincie naar de gemeente.
  - o De snelheid van de weg is afgewaardeerd naar 60 km.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Onderzoek van functiewijziging weg naar fietsroute.

Poort naar de Veluwe

21. Aan de noordzijde van de stad de entree naar de Veluwe versterken en zo mogelijk combineren met andere functiewijzigingen.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o De hondensport is in 2011 geconcentreerd bij de Waterberg, 1,4 ha bij Koningsweg en Rolbaan is teruggegeven aan de natuur.
  - o In 2015 is het "Oerbos" op de Waterberg aangewezen.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Complex Schaarsbergen meer met de stad en de Hoge Veluwe verbinden.
  - o Beleefbaarheid van het reliëf versterken door erosiegeulen zichtbaar te maken.

Uitwerking Elden

22. Uitwerking en realisering van een groene ring rondom het dorp Elden: een groene inbedding die tevens uitdrukking geeft aan de cultuurhistorische identiteit.
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Het Zuiderpark is aangelegd en heeft zijn park naam gekregen.
  - o Park Westerveld: Versterken cultuurhistorie door boomgaard 2014 en een tuin 2016.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Afronding woningbouw 'Tuin van Elden' geeft meer aansluitingen op omringend groen.

Combinaties groen-infiltratie

23. Het Waterplan dat de gemeente Arnhem samen met de waterpartners heeft opgesteld, geeft in het inzijggebied in Noord de wenselijkheid aan van een afkoppeling van het stedelijke gebied. Hier worden kansen benut om combinaties te realiseren van groen en wadi's (een laagte waarin het regenwater zich kan verzamelen en in de bodem kan infiltreren, meestal beplant met gras of biezen).
- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Opvang waterberging Burgemeesterswijk in bergingsriool aan de rand van Sonsbeek.
  - o Afkoppeling delen van Heijenoord op wijkgroen.
  - o Aanleg beek verbinding tussen parken Sacré Coeur en Presikhaaf.
  - o Vergroting Park Thialf (2012): waterbuffering van uit Spijkerkwartier.

  - o Afwatering Kloosterstraat op de beek van de Paasberg.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Klimaat bestendig maken van de stad door ontharden, vergroenen en afkoppelen.

Realisering zonering landbouw en natuur

24. De potentiële natuurwaarde van de Veluwe is veel groter wanneer het kerngebied wordt vergroot. Een optie is het omzetten van een deel van het landbouwareaal naar graasweiden. Dit lift mee op de uitvoeringskoers van Veluwe 2010, het Reconstructieplan Veluwe en het Natuurgebiedsplan Veluwe.

- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Uitvoer is nog niet geeffectueerd vanwege lopende pacht contracten
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Uitvoering Visie Stadslandbouw 2017.

Transformatie militaire terreinen

25. Defensie zal waarschijnlijk een aantal kazernecomplexen verlaten. Dit biedt kansen voor ecologie, landschap en het recreatieve netwerk. Voor zover sprake is van bebouwing met een rijksmonument- status wordt deze voorzien van een nieuwe passende functie.

- Wat hebben we gedaan / wat is afgerond:
  - o Masterplan voor het complex Kamp Koningweg Noord- Zeven Provinciën.
- Waar zetten we de komende jaren op in:
  - o Uitvoering bestemmingsplan, herontwikkeling tot ‘Buitenplaats Koningsweg’.

Wat zijn kansen die ook benut zijn

- Deelname aan de Entente Floral heeft de prijzen voor groenste stad van Nederland (2008) en Europa (2009) opgeleverd.
- Uitvoering Wielen project. Hertstel wielen en beleefbaar maken cultuurhistorie in2011- 2015 afgerond.
- Ontwikkeling Natuurbegraafplaats Heidepol vanaf 2012, voegt 7 ha. Nieuwe natuur toe.
- In het kader van het bestemmingsplan Buitengebied hebben instellingen op de Veluwe masterplannen opgesteld, zodat intensivering van functies ook samen op gaat met versterking landschappelijke- en natuur waarden.

Waar zetten we de komende jaren op in:

- Realisatie Stadsblokken - Meinerswijk
- Versterken polderlinten en groenblauwe lijnen in de stad
- Recreatieve verbindingen Stad - Veluwe, Langs uiter waard en Stad - Park Lingezegen
- Versterken stadsparken
- Klimaat bestendig maken van de stad door ontharden, vergroenen en afkoppelen.
- Uitvoering Visie Stadslandbouw
- Verjonging boombeplanting en groot onderhoud Jansbinnen- en Jansbuitensingel.

Bijlage 2. Partners in de stad

Groenforum Arnhem
Het Groenforum Arnhem adviseert over groene plannen in de stad. In het Groenforum zijn is een klankbord: de Arnhemse afdelingen van KNNV, NIVON, IVN, Bezoekerscentrum Molenplaats, Vleermuiswerkgroep Gelderland, Imkersvereniging Arnhem Velp e.o., Gelderse Natuur en Milieufederatie, Stichting Ecovrede, Netwerk Groen Arnhem, Stichting Samenwerkende Volkstuinen Arnhem en Vogelwerkgroep Arnhem e.o. Het Groenforum houdt daarnaast contact met Groei & Bloei Arnhem, Milieudefensie Arnhem, Vereniging Vrienden van Meinerswijk, Vereniging Vrienden van Sonsbeek en Bloei! in Arnhem.

Groen Arnhem
Groen Arnhem bevordert als netwerk de samenwerking tussen bewoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven, kennisinstellingen en overheid om zo samen Arnhem verder te vergroenen.

Molenplaats Sonsbeek
Molenplaats Sonsbeek (voorheen Bezoekerscentrum Sonsbeek) in Arnhem informeert over het stedelijk groen. Het is beginpunt voor vele wandelingen en een goed uitgangspunt voor een fietstocht. De Witte Watermolen produceert biologische, authentieke meel- en bakproducten. In de Molenschuur kun je terecht voor (h)eerlijke Peeze koffie en een lekkere lunch.

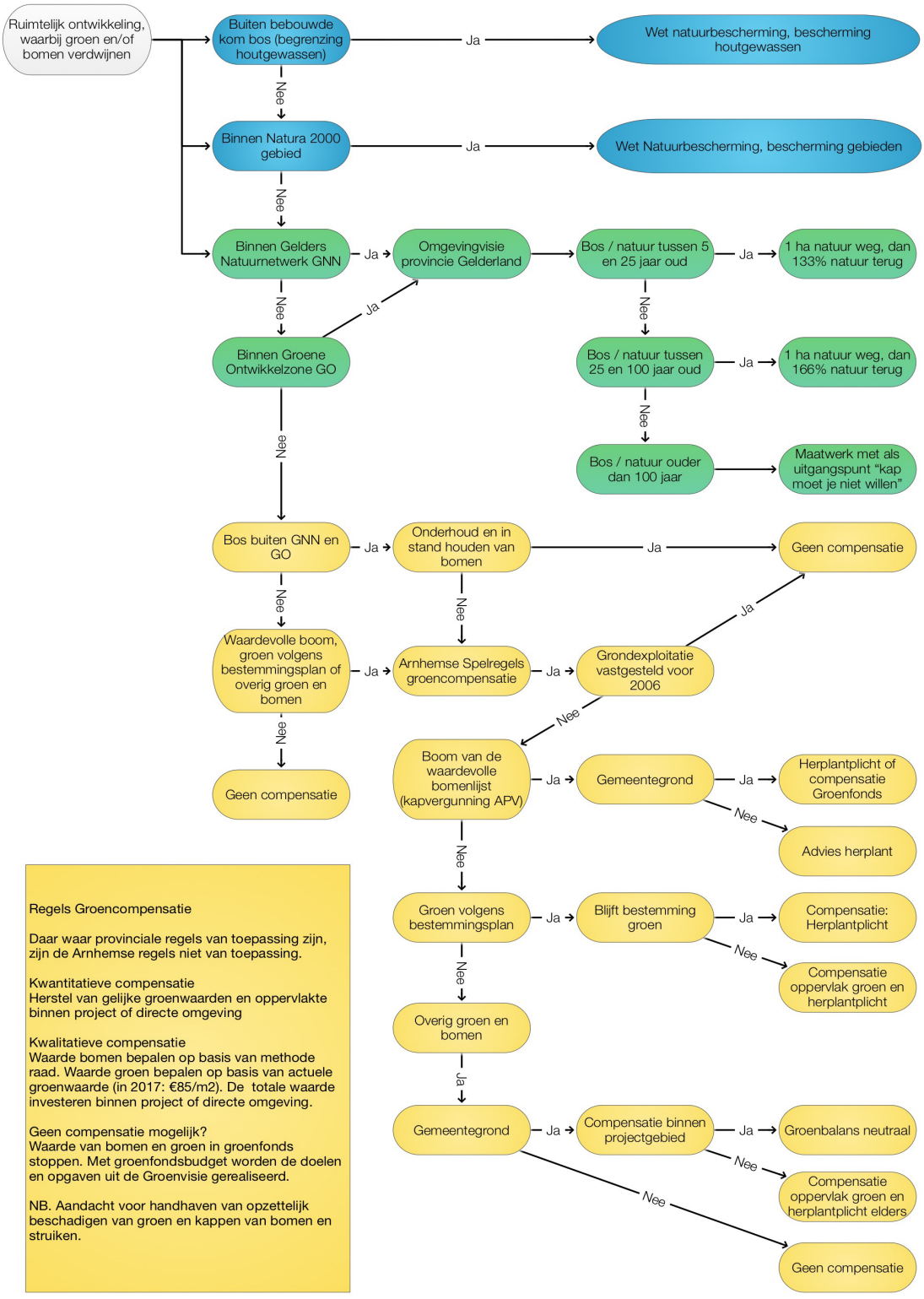
Natuurcentrum Arnhem
Natuurcentrum Arnhem ondersteunt de ontwikkeling van de duurzame samenleving door informatie, lessen en cursussen. Wij verzorgen natuur- en milieueducatie voor de basisscholen in Arnhem. Op Stadsboerderij De Korenmaat en Stadsboerderij Presikhaaf is van alles te beleven.

Sportbedrijf Arnhem
Sportbedrijf Arnhem is expert in bewegen en sporten. Het Sportbedrijf Arnhem zet bewegen en sporten in omdat het leuk is en ook omdat het zo'n belangrijke betekenis heeft in het leven van mensen. Voor onder andere hun gezondheid, ontmoeting, ontspanning, werk. Kortom: voor een bijdrage aan de leefbaarheid in Arnhem.

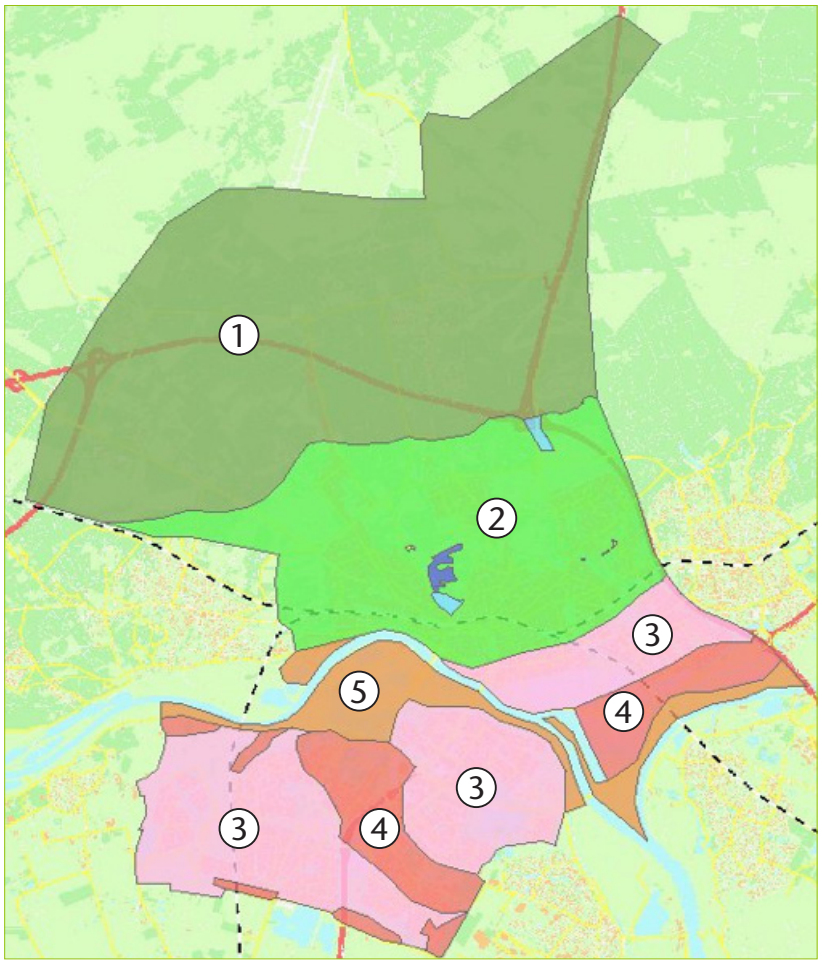
Arnhem Klimaatbestendig
Arnhem Klimaatbestendig is een platform die bestaat uit gemeente Arnhem, de waterschappen Rijn en IJssel en Rivierenland, Groen Arnhem, Natuurcentrum Arnhem, CASA en Le Far West. Ze informeert en inspireert Arnhemmers over hoe we de stad samen meer klimaatbestendig kunnen maken. Het platform verbindt bewoners, bedrijven, kennisinstellingen en overheden met elkaar in lopende projecten en nieuwe initiatieven. Het is een netwerkaanpak die met kleine lokale investeringen en aanpassingen grote opbrengsten genereert. Buiten het voorkomen van schade levert dit bijkomende voordelen op; de stad wordt groener en aantrekkelijker, de luchtkwaliteit verbetert, biodiversiteit neemt toe, bewoners voelen zich gezonder en gelukkiger.

Adviesraden sociaal domein
De adviesraden sociaal domein hebben als taak het college van B&W gevraagd en ongevraagd te adviseren en te informeren over het Wmo-beleid, en belangrijke ontwikkelingen op het terrein van het sociaal domein te signaleren. De adviesraden zullen, indien gewenst, overleggen met de adviesraden Jeugdhulp en Werk & Inkomen en komen tot een integraal adviesdocument

Bijlage 3. Regels Groencompensatie 2017

Bijlage 4. Potentiële natuurlijke vegetatie

De kaart geeft de potentiële natuurlijke vegetatie (PNV) weer. Dit is de bosvegetatie (bomen en struiken) die van nature op de bodem kan groeien, gezien de bodemgesteldheid en de grondwaterstand. Er zijn 5 verschillende PNV's in Arnhem.

1. Droge berken-zomereikbos
2. Droog wintereiken - beukenbos
3. Elzenrijk-essen- iepenbos
4. Droog essen- iepenbos
5. Schietwilgenbos

1. Droog berken-zomereikenbos
Hoofdboomsoort: Zomereik
Overige boomsoorten: Zwarte els , zachte- en ruwe berk, Grove den,
Struiken: Jeneverbes, Kamperfoelie, Vuilboom, Vogelkers en Lijsterbes

2. Droog wintereiken-beukenbos
Hoofdboomsoorten: Wintereik en Haagbeuk
Overige boomsoorten: Esp of ratelpopulier, Zoete kers, Zomereik, Winterlinde,
Struiken: Hazelaar, Hulst, Kamperfoelie, Wilde liguster, Wilde appel, Vuilboom, Bergvlier en Lijsterbes

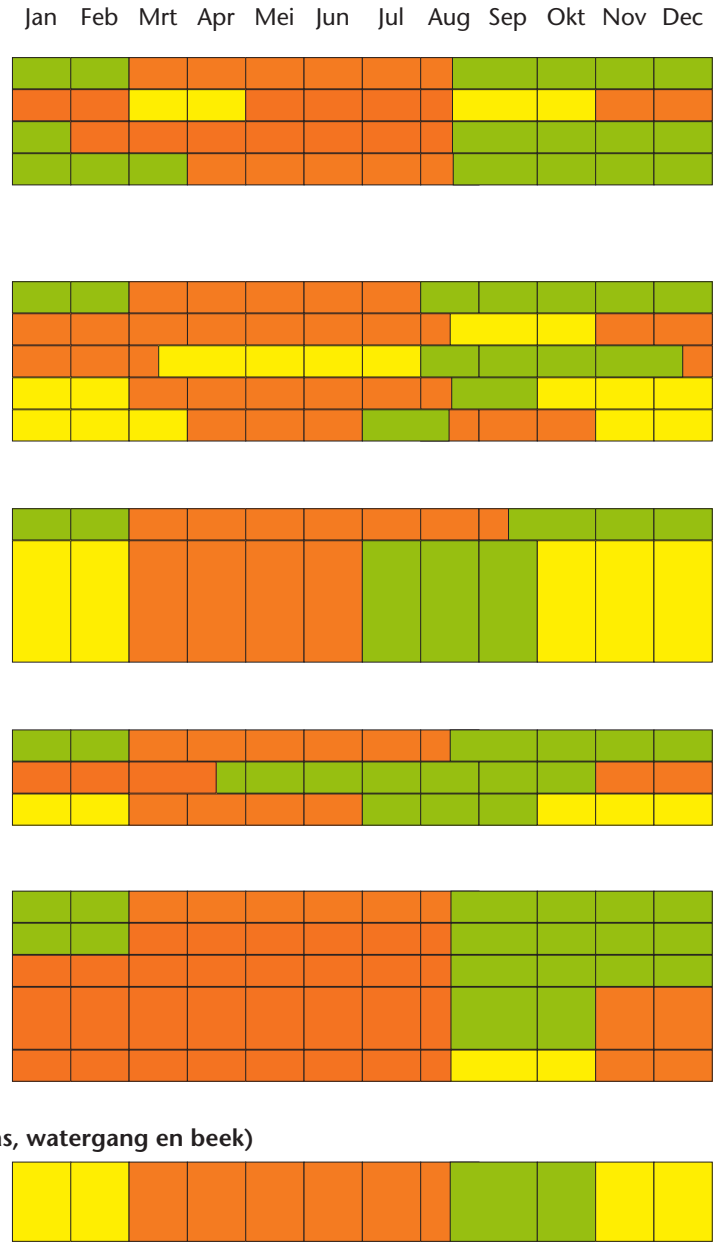
3. Elzenrijjk-essen-iepenbos
Hoofdboomsoorten: Zwarte els, Gewone es en Zomereik
Struiken: Schietwilg, Kraakwilg, Rode kornoelje, Hazelaar, Eenstijlige meidoorn, Vogelkers, Sleedoorn, Grauwe wilg, Amandelwilg, Katwilg en Gelderse roos.

4. Droog essen-iepenbos
Hoofdboomsoorten: Gewone esdoorn, Gewone es en Zomereik
Overige boomsoorten: Zwarte els, Haagbeuk, Beuk, Zwarte populier, Zoete kers, Zomerlinde,
Struiken: Schietwilg, Kraakwilg, Veldesdoorn, Rode Kornoelje, Hazelaar, Een- en Tweestijlige meidoorn, Kardinaalsmuts, Vogelkers, Wegedoorn, Hondsroos, Egelantier en Gelderse roos.

5. Schietwilgenbos
Hoofdboomsoort: Schietwilg
Overige boomsoorten: Zwarte els, Zachte berk, Ruwe berk, Zwarte populier,
Struiken: Kraakwilg, Grauwe wilg, Amandelwilg en Katwilg.

Bijlage 5. Natuurkalender Arnhem

Om verstoring van planten en dieren zoveel mogelijk te voorkomen, is het tijdstip of de periode voor uitvoeren van werkzaamheden van belang. De kalender is bedoeld om de bouwwerkzaamheden en beheer en onderhoud beter af te stemmen op de bestaande flora en fauna waarden.

Bebouwing en muren

Verbouwen	Algemeen
Renoveren	Gebouwen met vleermuizen
Slopen	Gebouwen met uilen
	Gebouwen met zwaluwen

Houtopstand (bomen en struiken)

Dunnen	Algemeen
Snoeien	Vleermuisbomen
Terugzetten	Bomen met winterslaap voor vogels
Zuiveren	Bomen en struiken met kleinere zoogdieren
Vellen	Sleedoornstruwelen voor sleedoornpage

Heide

Maaien	Algemeen
Plaggen	Heide met reptielen
Branden	
Afgraven	
Ophogen	

Pionier, grazige en ruigte vegetatie

Maaien	Algemeen
Afgraven	Ruigte vegetatie met amfibieën
Ophogen	Ruigte vegetatie met reptielen

Wateren (poel, moeras, watergang en beek)

Graven	
Aanbrengen	Kunstwerken bij nieuwe wateren
	Kunstwerken bij bestaande wateren
Opschonen	
Baggeren	
Dempen	

Oever-, water- en moerasvegetatie (poel, moeras, watergang en beek)

Maaien
Afgraven
Ophogen

Optimale perioden voor werkzaamheden. In deze perioden zijn de minste kans op verstoringen van planten en dieren.
Acceptabele perioden voor werkzaamheden, mits er geen verstoring van planten en dieren plaatsvindt. De werkzaamheden verrichten onder begeleiding van een ter zake kundige.
Geen werkzaamheden in deze perioden. Wanneer andere zwaarwegende belangen gelden dan de werkzaamheden verrichten onder de voorwaarden. Bijvoorbeeld voorwaarden in de ontheffing Wet natuurbescherming.

Bijlage 6. Uitgangspunten groenbeheer

Het groenbeheer is afgestemd op het gewenste eindbeeld en de gebruiksfunctie van een groengebied. Bij het bepalen van een eindbeeld wordt gekeken of dat ook past binnen de bestaande middelen. Daarbij geldt dat het algemene principe: schoon, heel en veilig.

Beheerniveau

Bij de normering van het groenonderhoud wordt de classificatie van de CROW aangehouden. Het ambitieniveau voor het onderhoud van de bomen is niveau B. De onderhoudsambitie voor het technische beheer van het groen (snoeien e.d.) ligt op B niveau en de onkruidbeheersing op C-niveau. De onderhoudsambitie groen in de binnenstad en winkelcentra ligt op A-niveau. Evenals park Sonsbeek en park Presikhaaf.
Per wijk kan het beheerniveau verschillend zijn, afhankelijk van de wensen van bewoners.

Natuurlijk beheer van gradiënten

Overgangen in terreintypen of beplantingsvormen hebben vaak een grote verscheidenheid aan soorten. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om overgangen van nat naar droog (zoals moerasvegetaties), van hoog naar laag in beplanting (zoals ruigten of struwelen) of van licht naar donker, waardoor temperatuurverschillen ontstaan. Daar waar geen harde overgangen gewenst zijn, zal het optimaal benutten van gradiëntsituaties uitgangspunt zijn. Gradiënten worden natuurlijk beheerd.

Gebruik autochtoon plantmateriaal

De toepassing van soorten van autochtone herkomst (bomen, struiken en kruiden) is van belang voor het behoud van nog aanwezig genetisch materiaal, voor het behoud van de biodiversiteit en het tegengaan van floravervalsing. Bij het Arnhemse groen is de toepassing van autochtoon materiaal uitgangspunt in het Groen-blauw raamwerk.

Gefaseerd beheer

Door in het beheer niet overal op dezelfde tijd in te grijpen, maar dat naar plaats en in tijd te faseren, blijven plaatsen behouden waar wilde planten en dieren kunnen overblijven.

Duurzaam beheer

Al het Groen-blauw raamwerk wordt duurzaam beheerd, wat wil zeggen dat er een continu beheer is om het groen langdurig en met hetzelfde streefbeeld in stand te houden. Naarmate de omstandigheden langer constant blijven kan het ecosysteem zich verder ontwikkelen. Voor het beheer van de gemeentelijke bossen, parken en hooilanden en het beheer door de grazers in het uiterwaardpark, is de gemeente sinds 1995 gecertificeerd voor het ECO-keurmerk en het internationale FSC-keurmerk voor duurzaam beheer. De bossen kennen het geïntegreerd bosbeheer.

Omgaan met dood hout

Dood hout heeft grote waarden voor de soortenrijkdom. Insecten en kleine zoogdieren vinden daar een leef- of schuilplaats. Dood hout kan een boom zijn die blijft staan of liggen, maar ook takken. Naar de maat en de plaats van het groen, kan ook met de maat van het dode hout worden gevarieerd. In het Groen-blauw raamwerk is ruimte voor het laten staan en/of liggen van dood hout. Wel rekening houdend met de met veiligheid.

Exotenbeheer

Exoten zijn veelal ingevoerde planten, bijvoorbeeld aangeplant als ondergroei, die vaak een dusdanige reproductiesnelheid hebben dat zij zich in relatief korte tijd enorm kunnen uitbreiden. Daarbij verdringen zij de natuurlijke inheemse beplanting. Ook kunnen zij overlast geven aan bewoners. Bekende exoten zijn Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, reuzenberenklauw, Japanse duizendknoop, waterteunisbloem en grote waternavel. Het beleid is gericht op het indammen van verdere verspreiding. Daardoor zal het aandeel exoten geleidelijk aan worden teruggedrongen.

Faunabeheer en jacht

Het faunabeheer is erop gericht om de populatie zorgvuldig en duurzaam in stand te houden en zodanig te beheren dat zij vanaf de fietspaden zoveel als mogelijk zichtbaar is. Jacht wordt alleen dan toegepast wanneer dit helpt bij het versterken van de natuurlijke regulatieprocessen en bij het tegengaan van schade, wanneer andere middelen minder doelmatig zijn. Hiertoe is het van belang dat het afschot, zoals door de provincie wordt bepaald, door de gemeente zelf wordt uitgevoerd. Dit om ervoor zorg te dragen dat dit op een zorgvuldige en duurzame wijze gebeurt.

Waard- en nectarplanten en imkerij

We willen het aantal drachtplanten en -bomen vergroten door aanplant. We geven ruimte aan imkerij, mits de omvang beperkt is en er voor omwonenden en bezoekers geen hinder ontstaat.

Gebruik chemische middelen

Chemische middelen worden alleen toegepast als andere methoden zeer ondoelmatig zijn: om te voorkomen dat worteluitlopers bovenliggende verharding opdrukken of een plantvak of aanliggende terreinen overwoekeren of een ongewenste soort zich kan verspreiden.

Het gebruik van chemische middelen is verder nooit toegestaan:
- In grondwaterbeschermingsgebieden;
- Op plaatsen waar direct afspoelen op het oppervlaktewater kan voorkomen;
- In Gelders Natuur Netwerk en Natura 2000 gebied.

Ruimte voor bomen

We streven naar gezond groeiende bomen. Een grote gezonde boom heeft meer bladmassa dan meerdere kleine slecht groeiende bomen bij elkaar en levert daardoor een grotere bijdrage aan het groen in Arnhem. We zetten daarom in op de kwaliteit boven kwantiteit.
Bij vervanging en nieuwe aanplant worden boomsoort en -aantal afgestemd op de ondergrondse en bovengrondse groeiruimte en op de bodemsamenstelling, zodat de bomen de gelegenheid krijgen om evenwichtig uit te groeien. Waar bomen dicht bij elkaar staan voeren we gefaseerd dunningen uit: kap welke uitsluitend is bedoeld als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende bo(o)m(en), bos of houtopstand.

Monumentale en markante bomen

In Arnhem staan op verschillende plaatsen waardevolle bomen. Ze geven een accent aan een gebied en hebben daardoor een bijzondere waarde. Waardevolle bomen zijn bijzondere vrijstaande bomen; dat betekent dat de boom afwijkt van het gewone en dat de boom op zichzelf staat.
De lijst van waardevolle bomen wordt jaarlijks geactualiseerd. Uitgangspunt voor het beheer is om deze bomen de ruimte te geven.

Vervanging van lanen

Het onderhoud van lanen is gericht op het zo lang mogelijk in stand houden van de bestaande boombeplanting. Verjonging van laanbomen is aan de orde als de laan niet meer aan de verwachtingen voldoet en men de laan niet meer als laan ervaart. Dit kan per situatie verschillen; o.a. beeld, locatie, mate van uitval, veiligheid, kwaliteit van de bomen, zijn factoren waarop afgewogen wordt of een laan aan vervanging toe is. Dan kan worden besloten de bestaande laanstructuur (of een deel daarvan) in één keer te vervangen.
Het inboeten van laanbomen doen we alleen bij jonge lanen. Het groeiverschil tussen de nieuwe en bestaande bomen in de laan is dan nog klein waardoor de in te boeten boom mee op kan groeien met de rest en de eenduidigheid in het beeld van de laan bewaard blijft.

GEMEENTE ARNHEM
E-mail: gemeente@arnhem.nl

BEHANDELRESULTAAT

INFORMATIEVE VERGADERING 4 december 2017

GEMEENTE Arnhem

Groenvisie 2017-2035

Zaaknummer:	198004
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden

Resultaat van bespreking:

Insprekers
Tijdens de informatieve behandeling hebben geen personen ingesproken.

Toezegging

- De wethouder zegt toe in de tabel, waar in de kolom budget 'nee' staat, aan te geven, of er ook uit bestaande middelen aan de opgaven wat gedaan wordt.
- De wethouder zegt toe in de tabel, waar in de kolom budget 'ja' staat, aan te geven waar de geldstromen vandaan komen.
- De wethouder zegt toe uit te zoeken welke onderzoeken het college heeft op het gebied van insecten en bedreigde diersoorten
- De wethouder zegt toe aan de waterschappen te vragen naar de stand van het water (kwaliteit) i.v.m. gebruik van insecticiden.
- Tevens meldt de wethouder zich te kunnen vinden in mogelijkheid om vergroening van Kronenberg omgeving winkelcentrum als ambitie op te nemen in H4. De fractie van het CDA zal hiervoor met een amendement komen.
- De wethouder meldt dat de fractie van Partij voor de Dieren samen met de ambtenaar zal bekijken of de regels groencompensatie nog moeten worden aangepast op basis van de motie "Groencompensatie met nieuwe ambities" MJPB 2015-2018 (3-11-2014)

De fracties van GroenLinks en van Partij voor de Dieren hebben aangegeven nog een aantal informatieve vragen te hebben voor de wethouder. In de raadskamer is afgesproken dat deze per mail, op dinsdag, naar de wethouder/ambtenaar/griffie verzonden zullen worden. De wethouder zal z.s.m. deze vragen beantwoorden (voor de meningsvormende behandeling). Indien nodig zal voorafgaand aan de meningsvormende vergadering de mogelijkheid worden geboden aan de raadskamer om verduidelijkende vragen te stellen aan de wethouder, dit n.a.v. de schriftelijk vragen en de desbetreffende antwoorden.

Conclusie
De voorzitter concludeert dat de informatieve behandeling is afgerond en dat het voorstel doorgeleid kan worden naar de meningsvormende behandeling, waarbij wordt opgemerkt dat indien nodig door voorafgaand aan de meningsvormende vergadering de mogelijkheid wordt geboden aan de raadskamer om verduidelijkende vragen te stellen aan de wethouder, dit n.a.v. de schriftelijk vragen en de desbetreffende antwoorden.

De raadsadviseur,

K.M. Vons

De voorzitter,

M. Venhoek

Documentnummer:
Zaaknummer:

Memo

Datum : Vrijdag 8 december 2017

Aan : gemeenteraad

Kopie aan : griffie, Robin Driessen

Van : Ine van Burgsteden

Betreft : Toezeggingen n.a.v. behandeling van de Groenvisie in de raadvergadering van 4 december 2017

Toezeggingen n.a.v. behandeling van de Groenvisie in de raadvergadering van 4 december 2017

1. De wethouder zegt toe in de tabel, waar in de kolom budget 'nee' staat, aan te geven, of er ook uit bestaande middelen aan de opgaven wat gedaan wordt.
2. De wethouder zegt toe in de tabel, waar in de kolom budget 'ja' staat, aan te geven waar de geldstromen vandaan komen.
3. De wethouder zegt toe uit te zoeken welke onderzoeken het college heeft op het gebied van insecten en bedreigde diersoorten
4. De wethouder zegt toe aan de waterschappen te vragen naar de stand van het water (kwaliteit) i.v.m. gebruik van insecticiden.

Toezegging 1 en 2. Tabellen in Hoofdstuk 4 Groenvisie

In de laatste kolom 'Budget" is aangegeven

- Als er voor de opgave budget is, is dit met ‘ ja’ aangegeven. Daarbij is aangegeven uit welk budget de opgave wordt gefinancierd.
- Als er voor de opgave geen of maar deels budget is, is dit met ‘nee’ aangegeven. Daar waar deels budget voor is, is aangegeven waar het budget vandaan komt. En geprioriteerd wordt bij samenloop van werkzaamheden/projecten

Veluws plateau

Opgave	Initiatief / Partners	Budget?
Herkenbare stad		
Ontwikkelen van een attractief Landschapspark Schaarsbergen met hoge natuur-, cultuurhistorische en landschapswaarden. De geomorfologie is zichtbaar in het landschap, o.a. open erosiegeulen.	Gemeente/ provincie, Verborgen Landschap, Groenforum, rijk, onderwijs	Ja, Budget Openbare Ruimte
De historie (WO2) binnen Landschapspark Schaarsbergen zichtbaar maken, met respect voor landschap en natuur.		Nee
Omzetten van reguliere landbouwgronden naar biologische landbouw en veeteelt (regionaal voedsel), met behoud van (historische) ensembles.	Gemeente/ pachters, particulieren en terreinbeheerders	Nee. Deels via regulier beheer Geldersch Landschap
Natuurvriendelijke stad		
Versterken van het leefgebied van doelsoorten: edelhert, wild zwijn, havik, das, ree, groene en zwarte specht, nachtzwaluw, adder, zandhagedis, gladde slang, vleermuizen, inclusief	Gemeente/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee. Deels via regulier

inheemse vegetatie. Met aandacht voor het opheffen van versnippering en lichthinder.		beheer en/ of projecten
Groene gezonde stad		
Ontwikkelen van recreatieve en culturele verbinding tussen park Sonsbeek en Hoge Veluwe en de daarin liggende dag- en verblijfsrecreatie. De wegen, o.a. A12, zijn passeerbaar. De stad en de Veluwe is herkenbaar vanaf de snelweg. In de binnenstad is een verwijzing naar de Veluwe opgenomen.	Gemeente, provincie, rijk / onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten (provincie) en RBT/KAN
Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijke en beweegvriendelijke bossen (spelen, sporten, ontmoeten) voor alle leeftijden. Wel gezoneerd naar draagkracht. Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, Natuurcentrum, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en sportbedrijf
Duurzaam beheer		
Vervangen van oude slechte lanen door nieuwe aanplant.	Gemeente	Ja, Budget Openbare Ruimte (gefaseerd)
Verwijderen van overtollige verharding van wegen.	Gemeente	Ja, Budget Openbare Ruimte (gefaseerd)
Samenwerkende stad		
Promotie en educatie over groen en natuur, o.a. Veluwe begint in de stad.	Alle Partners, inclusief instellingen van dag- en verblijfsrecreatie	Nee. Deels wel via Natuur-centrum en Molenplaats Sonsbeek

Veluws gradiënt

Opgave	Initiatief / Partners	Budget?
Herkenbare stad		
Versterken van de landschappelijke herkenbaarheid van het Paasbergdal	Gemeente/ bewoners, Waterschap	Nee. Deels via regulier beheer en/of projecten
Versterken van het gebied "Het Dorp" volgens de Visie. Met minder steen en een eigen landschapspark Oosterveld voor natuur, recreatie en stadslandbouw. Met een verbinding van de stad met Veluwe.	Siza / gemeente	Ja.Budget Siza
Aansluiten van het voormalige Akzo terrein op het Groen-blauw raamwerk.	Particulier/ gemeente	Nee
Particulier perceel in hoek bij park Sacre Coeur is onderdeel van het park en heeft een functie voor waterberging.	Gemeente/ particulier	Ja. Groenfonds 2017
Omzetten van reguliere landbouwgronden naar biologische landbouw en veeteelt (regionaal voedsel). Begrazing met landgoedrunderen.	Gemeente/ pachters	Nee
Natuurvriendelijke stad		
Versterken van het leefgebied van doelsoorten: das, ree, groene, grote bonte en zwarte specht, eekhoorn, bosuil, ijsvogel, heikikker, beekprik, bermpje en sleedoornpage, inclusief inheemse vegetatie. Met aandacht voor het opheffen van versnippering en lichthinder.	Gemeente/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten

Groene gezonde stad		
Realiseren van recreatieve en cultuurhistorische verbinding tussen park Sonsbeek en Hoge Veluwe en de daarin liggende dag- en verblijfsrecreatie. De wegen, o.a. Schelmse en Amsterdamseweg zijn passeerbaar.	Gemeente/ provincie, terreineigenaren, onderwijs	Nee
Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijke en beweegvriendelijke parken en bossen (spelen, sporten, ontmoeten) voor alle leeftijden. Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, Natuurcentrum, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en Sportbedrijf
Ontwikkelen van herkenbare (landelijke) recreatieve routes. Bijv. de NS routes zijn bij Arnhem Centraal. Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Molenplaats, onderwijs	Nee. Deels via RBT/KAN (toerisme) en provincie
Duurzaam beheer		
Vervangen van oude slechte lanen door nieuwe aanplant.	Gemeente	Ja, Budget Openbare Ruimte (gefaseerd)
Behoud en versterken van het landschapsmozaïek.	Gemeente	Ja, Budget Openbare Ruimte
Samenwerkende stad		
Promotie en educatie over groen en natuur, o.a. Veluwe begint in de stad	Alle partners	Nee. Deels via Natuur-centrum en Molenplaats Sonsbeek

Rivierenlandschap

Opgave	Initiatief / partners	Budget?
Herkenbare stad		
Realiseren van het uitwerkingskader van Stadsblokken Meinerswijk. Het areaal natuur is aanzienlijk vergroot, uiterwaardpark Meinerswijk is verbonden met de Bakenhof. Nevengeulen zorgen voor verbetering van de waterdoorstroming. De oevers langs de Rijn zijn zowel in zuid als noord begaanbaar.	KWP en gemeente	Ja. Budget KWP
Waar mogelijk omzetten van reguliere landbouwgronden naar biologische landbouw en veeteelt (regionaal voedsel). Jaarrond begrazing met oerrunderen en paarden.	Gemeente/ pachters, particulieren en terreinbeheerders	Ja, Budget Openbare Ruimte
Natuurvriendelijke stad		
Versterken van het leefgebied van doelsoorten: ijsvogel, (zwarte) ooievaar, patrijs, steenuil, kwartelkoning, bever, otter en ringslang, kamsalamander, inclusief inheemse vegetatie. Met aandacht voor het opheffen van versnippering en lichthinder.	Gemeente/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten
Groene gezonde stad		
Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijk en beweegvriendelijk uiterwaardpark (spelen, sporten, ontmoeten)	Gemeente/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo,	Nee. Deels via regulier beheer en sportbedrijf.

voor alle leeftijden. Wel gezoneerd naar draagkracht. Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Natuur-centrum, onderwijs	Deels via project KWP
Realiseren van een recreatieve verbinding langs de Rijn en IJssel (o.a. LAW route rivierenlandschap). Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Molenplaats, onderwijs	Nee. Deels via RBT/KAN (toerisme) en provincie
Duurzaam beheer		
Het beheer van Meinerswijk en de Bakenhof is in één hand.	Gemeente/ particulier en RWS	Ja, Budget Openbare Ruimte en beheersubsidie
Verkennen van de mogelijkheden van een Nationaal park Rivierenlandschap.	Gemeente/ rijk	Ja, Beleidsuren
Samenwerkende stad		
Promotie en educatie over groen en natuur	Alle partners	Nee. Deels via Natuurcentrum en Molenplaats Sonsbeek

Polderlandschap

Opgave	Initiatief / partners	Budget?
Herkenbare stad		
Versterken (heldere begrenzing) van de landschappelijke identiteit (polderlinten en dijken) in Arnhem Zuid, met name de Huissens dijk en de polderlinten, Lineair park en de Nijmeegseweg.	Gemeente/ bewoners, provincie, Groenforum, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten
Ontwikkelen van het buurtpark Honigkamp met de thema's landschap, water, ecologie en spelen. Het park sluit ecologisch, landschappelijk en recreatief aan op de groene hoofdstructuur van Presikhaaf.	Gemeente/ bewoners en Waterschap, onderwijs	Nee. Deels via regulier onderhoud (Team Leefomeving) en/ of projecten
Omzetten van reguliere landbouwgronden naar biologische landbouw en veeteelt (regionaal voedsel). Begrazing met het Gelders rund.	Gemeente/ pachters	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten
Natuurvriendelijke stad		
Versterken van het leefgebied van doelsoorten: groene specht, ringslang, boomklever, kamsalamander, rietzanger, steenuil, patrijs, kwartelkoning, waterspitsmuis, kleine karekiet, rugstreeppad ringslang, hermelijn en ijsvogelvlinder, oranjetipje, inclusief inheemse vegetatie. Met aandacht voor het opheffen van versnippering en lichthinder.	Gemeente/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten
Groene gezonde stad		
Het realiseren van recreatieve verbinding tussen rivierengebied, Arnhem Zuid en park Lingezegen, inclusief duidelijke toegangen.	Park Lingezegen, Gemeente Lingewaard, ***Rijnwaarden*** en Arnhem	Ja, Budget Lingezegen en Groenfonds
Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijke en beweegvriendelijke parken voor alle leeftijden (spelen, sporten, ontmoeten). Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving. De evenementenruimte in Immerloopark is verbeterd.	Gemeente/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, Natuurcentrum, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en sportbedrijf, Natuurcentrum

Duurzaam beheer		
Ontwikkelen van een heldere koers voor bomenbeheer met wijkers en blijvers	Gemeente	Ja, Budget Openbare Ruimte
Verbeteren van de groeiplaatsen van bomen in wijken uit de jaren 70/80.	Gemeente	Ja, Budget Openbare Ruimte
Samenwerkende stad		
Promotie en educatie over groen en natuur, o.a. Arnhem Zuid. Er is een spreiding van evenementen in noord en zuid.	Alle partners, gemeente Overbetuwe en Lingewaard	Nee. Deels via Natuurcentrum en Molenplaats Sonsbeek

Stadskern

Opgave	Initiatief / partners	Budget?
Herkenbare stad		
Vergroenen van de verkeersstructuur die bij realisatie ten koste van groen is aangelegd. O.a. de oude busbaan in De Singels. Ook in relatie tot gezondheid (verkoeling en zuiveren lucht).	Gemeente	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten
Vergroenen van wandel- en fietspaden die niet meer nodig zijn omwille van de logistiek en veiligheid. Ook in relatie tot gezondheid (verkoeling en zuiveren lucht).	Gemeente/ bewoners, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten
Vergroenen van pleinen en binnenterreinen. Gevels zijn waar mogelijk groen. Ook in relatie tot gezondheid (verkoeling en zuiveren lucht).	Gemeente, BPA/ particulieren, onderwijs	Nee, beperkt via Groenfonds project hitte bestrijding
Vergroenen van toegangswegen naar centrum, o.a. met bomen en groenoppervlak. Ook in relatie tot gezondheid (verkoeling en zuiveren lucht).	Gemeente/ bewoners, onderwijs	Nee, beperkt via Groenfonds project
Vergroenen van gehele omranding van het centrum: Kade en De Singels. Ook in relatie tot gezondheid (verkoeling en zuiveren lucht).	Gemeente/ bewoners, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten
Natuurvriendelijke stad		
Versterken van het leefgebied van doelsoorten: gierzwaluw, huiszwaluw, huismus, zwarte roodstaart, gewone dwergvleermuis, oranjetipje, dagpauwoog en bijen, inclusief inheemse vegetatie.	Gemeente/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten
Groene gezonde stad		
Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijke en aangename verblijfsplekken voor alle leeftijden. Waar mogelijk speelaanleidingen. Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving.	Gemeente/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, Natuurcentrum, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en sportbedrijf, Natuurcentrum
Realiseren van een aangename rondwandeling in het Singelpark.	Gemeente/ bewoners, opleidingen	Nee
Duurzaam beheer		

Verbeteren van de nieuwe en waar mogelijk bestaande groeiplaatsen voor de bomen, zowel boven als ondergronds. Zodat ze vitaal kunnen uitgroeien naar hun volwassen vorm.	Gemeente	Ja, deels via budget Openbare Ruimte
Een afscherming tussen kabels en ondergrondse groeiruimte van bomen is gemeengoed, om bomen te ontzien.	Gemeente	Ja. Projectbudget
Samenwerkende stad		
Promotie en educatie over groen en natuur.	Alle partners	Nee. Deels via Natuur-centrum en Molenplaats Sonsbeek

Wijkgroen

Opgave	Initiatief / partners	Budget?
Herkenbare stad		
Verwijderen van overbodige verharding en vervangen voor groen. Bijvoorbeeld trottoirs die niet of zelden worden gebruikt of waar een goed alternatief aanwezig is.	Gemeente, corporaties/ bewoners, opleidingen	Ja. deels via budget Openbare Ruimte en deels via corporaties (gefaseerd)
Vergroenen van pleinen en binnenterreinen. Gevels zijn waar mogelijk groen.	Gemeente, corporaties/ bewoners, onderwijs	Nee. Deels via groenfonds project hitte bestrijding
Natuurvriendelijke stad		
Versterken van het leefgebied van doelsoorten: gierzwaluw, huiszwaluw, huismus, zwarte roodstaart, gewone dwergvleermuis, oranjetipje, dagpauwoog en bijen, inclusief inheemse vegetatie.	Gemeente, corporaties, bewoners/ Groenforum, provincie, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en/ of projecten
Groene gezonde stad		
Ontwikkelen (naar behoefte) van toegankelijke en beweegvriendelijke buurtparken voor alle leeftijden (spelen, sporten, ontmoeten). Specifiek aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving. In combinatie met bereikbaarheid vanuit de woning.	Gemeente, bewoners/ Sportbedrijf, Adviesraden Wmo, corporaties, Natuurcentrum, onderwijs	Nee. Deels via regulier beheer en sportbedrijf
Realiseren groene en beweegvriendelijke schoolpleinen, met aandacht voor klimaat (waterbuffering). Waar mogelijk met schooltuinen.	Gemeente, schoolbesturen/ Natuurcentrum, provincie, Arnhem Klimaatbestendig, onderwijs	Nee. Deels via Natuurcentrum
Realiseren van duurzame (klimaat) en groene bedrijventerreinen. Met mogelijkheden voor aantrekkelijke ommetjes.	Terreineigenaren, gemeente/ Groenforum, provincie, Arnhem Klimaatbestendig, onderwijs	Nee deels via particulier initiatief en project groenfonds hitte plekken
Duurzaam beheer		

Verbeteren van de nieuwe en waar mogelijk bestaande groeiplaatsen voor de bomen, zowel boven als ondergronds. Zodat ze vitaal kunnen uitgroeien naar hun volwassen vorm.	Gemeente	Ja, deels via budget Openbare Ruimte en projectbudget
Een afscherming tussen kabels en ondergrondse groeiruimte van bomen is gemeengoed, om bomen te ontzien.	Gemeente	Ja, Budget Openbare Ruimte en projectbudget
Het is wenselijk om te handhaven op het gebied van onrechtmatig gebruik Openbare Ruimte.	Gemeente	Nee. Deels via reguliere handhaving.
Samenwerkende stad		
Promotie en educatie over groen en natuur, ter inspiratie voor het vergroenen van de woonomgeving. Inclusief het niet gebruiken van chemische bestrijding.	Alle partners	Nee. Deels via Natuurcentrum en Molenplaats Sonsbeek
Ondersteunen van wijken of buurten bij het opstellen van wijkvisies of -plannen voor het groen.	Bewoners/ gemeente	Ja, Budget Openbare Ruimte

Particulier groen

Opgave	Initiatief / partners	Budget?
Herkenbare stad		
Bewustwording van groen in de stad i.c.m. ontwerp en tijdsbeeld van de wijk.	Gemeente, corporaties, Citymarketing, Molenplaats, Particulier, Natuurcentrum Arnhem, onderwijs, Arnhem Klimaatbestendig	Nee. Deels via openbare ruimte (internetpagina) Arnhem Klimaat bestendig, Natuurcentrum en Molenplaats Sonsbeek
Bewustwording van (waardevolle) bomen in de tuin, waar ruimte is.		
Natuurvriendelijke stad		
Bewustwording van een natuurlijke tuin (o.a. inheemse planten, drachtplanten, water en nestkasten).	Gemeente, corporaties, Citymarketing, Molenplaats, Particulier, Natuurcentrum Arnhem, onderwijs, Arnhem Klimaatbestendig	Nee. Deels via openbare ruimte (internetpagina) Arnhem Klimaat bestendig, Natuurcentrum en Molenplaats Sonsbeek
Groene gezonde stad		
Bewustwording van een groene tuin in relatie tot klimaat en wateroverlast (waterton, composthoop).	Gemeente, corporaties, Citymarketing, Molenplaats, Particulier, Natuurcentrum Arnhem, onderwijs, Arnhem Klimaatbestendig	Nee. Deels via openbare ruimte (internetpagina) Arnhem Klimaat bestendig, Natuurcentrum en Molenplaats Sonsbeek
Duurzaam beheer		
Bewustwording om geen gebruik te maken van chemische middelen.	Gemeente, corporaties, Citymarketing, Molenplaats, Particulier, Natuurcentrum Arnhem, onderwijs, Arnhem Klimaatbestendig	Nee. Deels via openbare ruimte (internetpagina) Arnhem Klimaat bestendig, Natuurcentrum en Molenplaats Sonsbeek

Aandacht voor toegankelijkheid van trottoirs, o.a. overhangend groen.	Gemeente, corporaties	Ja, Budget Openbare Ruimte en projectbudget
Samenwerkende stad		
Promotie en educatie over groen en natuur ter inspiratie voor een groene en natuurvriendelijke tuin.	Alle partners	Nee. Deels via Natuurcentrum en Molenplaats Sonsbeek

4. Opsomming van projecten flora en fauna onderzoek

Project	Jaar	Soorten	opdrachtgever
Herontwikkeling Malburgen	2002 - 2017	Beschermde planten en dieren	Gemeente Arnhem en Volkshuisvesting
Herstructurering Presikhaaf	2005 - 2010	Beschermde planten en dieren	Gemeente Arnhem
Ontwikkeling Schuytgraaf	2002 - 2016	Beschermde planten en dieren	Gemeente Arnhem
Herontwikkeling binnenstad	2005 - 2009	Beschermde planten en dieren	Gemeente Arnhem
Herontwikkeling Het Dorp	2009	Beschermde planten en dieren	Siza
MUS (vogeltelling SOVON) Arnhem	2012	Vogels	SOVON
Masterplan sportpark Bakenberg	2007-2008	vleermuizen	Gemeente Arnhem
Nationale tuinvogeltelling	Jaarlijks	Vogels	Vogelbescherming Nederland
Nationale vlindertelling	Jaarlijks	Vlinders	Vlinderstichting
Natuurinventarisatie Stadsblokken Meinerswijk Rijn in beeld RvRivier Gebiedsvisie en Masterplan KWP	- 1988-2013VWG - 1990-2013 KNNV - 2006-2007 Bureau Waardenburg - 2011 RWS - 2016-2017 KWP	Vogels, planten, mossen, zoogdieren, vleermuizen, insecten	Vogelwerkgroep Arnhem, KNNV, gemeente Arnhem en KWP
Natuurinventarisatie parken Sonsbeek, Zijpendaal en Gulden Bodem	2011	Vogels, planten, vleermuizen, mossen, zoorgdieren, insecten	Vogelswerkgroep Arnhem, KNNV, Vleermuiswerkgroep
Natuurinventarisatie [St]Oerbos	2017	mossen, paddestoelen, vogels, zoogdieren	Vogelwerkgroep, KNNV
Diverse flora inventarisatie	Onregelmating	Planten, vegetatietypen	KNNV
Veluwe Masterplannen div instellingen	2006, 2012, 2016-2017	Beschermde planten en dieren	Burgers ZOO, N.O.M., Papendal, Buitenplaats Koningsweg, IFV, Natuurbegraafplaats Heidepol, Abdij Koningsoord
Tellingen winterverblijven		vleermuizen	Vlegel
Oproep inwoners dierentelling	2000 - 2007	Vlinders, planten, zoogdieren, vleermuizen, vogels	Gemeente arnhem

Deelname NDFF

Gemeente is abonnee op de Nationale Databank voor Flora en fauna en kan de daarin ingevoerde gegevens voor haar gemeente raadplegen. Alle gegevens van de groene groepen, de waterschappen en diverse andere terreineeigenaren zijn hierin te raadplegen.

Monitoring van soorten in Utrecht

Utrecht is onderzoek gedaan naar vleermuisverblijfplaatsen de kosten liepen rond de 70.0000- 100.000,-

5. Waterkwaliteit in Arnhem

De nieuwste kwaliteitsgegevens zijn nog niet verkregen van de waterschappen. Hieronder de samenvatting van de eerdere onderzoeken, ofwel ecoscans, uit 2008 en 2011. De ecoscan geeft een beeld van de kwaliteit van het oppervlaktewater, waarbij onderscheid wordt gemaakt in belevingskwaliteit en ecologische kwaliteit van de oever en van het water. Voor elk van deze 3 onderdelen wordt per watergang of deel van watergang gescoord in 5 klassen: *zeer slecht*, *slecht*, *voldoende*, *goed* en *zeer goed*.

Ecoscan Arnhem Zuid uit 2008

In totaal is in Arnhem-Zuid 73,3 kilometer watergang onderzocht, waarbij 406 verschillende trajecten zijn onderscheiden. Van de onderzochte watergangen scoort 44 procent zowel voor de belevingskwaliteit als voor de ecologische kwaliteit van de oevers en het water *voldoende* tot *zeer goed*. Wanneer we de 3 onderdelen apart beschouwen ontstaat het volgende beeld:

Belevingskwaliteit

Van de onderzochte watergangen scoort 94 procent *voldoende* tot *goed*, verdeelt over 51 procent die *voldoende* scoort, 36 procent die *goed* scoort en 7 procent die *zeer goed* scoort. 6 procent van de watergangen scoort *slecht* en bij minder dan 1 procent is sprake van een *zeer slechte* belevingskwaliteit.

Ecologische kwaliteit oever

Van 63 procent van de watergangen heeft de oever voldoende ecologische kwaliteit. Hiervan scoort 51 procent *voldoende,* 6 procent *goed* en 7 procent *zeer goed*. 37 procent van de watergangen heeft oevers van onvoldoende kwaliteit, waarvan 33 procent *slecht* scoort en 4 procent *zeer slecht*.

Ecologische kwaliteit water

Van 68 procent van de watergangen heeft het water voldoende ecologische kwaliteit. Hiervan scoort 58 procent *voldoende* en 10 procent *goed*. 32 procent van de watergangen heeft water van onvoldoende ecologische kwaliteit. Hiervan scoort 16 procent *slecht* en 15 procent *zeer slecht*.

Ontwikkeling ecologische kwaliteit van het water sinds 1999

Sinds 1999 is de gemiddelde ecologische kwaliteit van het water verbeterd. Verbetering van de ecologische kwaliteit van het water hebben verspreid plaatsgevonden in Arnhem-Zuid. In Rijkerswoerd is het duidelijkst sprake van kwaliteitsverbetering.

Ecoscan Arnhem Noord uit 2011

Uit de modelanalyse volgt dat emissies uit de gemengde overstorten niet leiden tot knelpunten in de zuurstofhuishouding. Het is opvallend dat de effecten van de overstorten bij de huidige berekeningen

veel kleiner zijn dan in eerdere berekeningen (uit het waterkwaliteitsspoor vanaf 1999). Dit zorgt voor een substantiële verdunning van het overstortwater.

De ecologische kwaliteit voldoet nog niet overal aan de basiskwaliteit. Op 2 locaties zijn knelpunten en op 3 locaties zijn aandachtspunten aanwezig.

Knelpunten
Uit de ecologische beoordeling kwam een groot knelpunt naar voren in de vijver in Park Presikhaaf. De vijver is volledig bedekt met blauwalg. Door de nieuwe beekverbinding (2016) van park Sacre Coeur, via de Heemtuin, naar de vijver is de waterkwaliteit verbeterd.
Daarnaast is er een knelpunt in de watergang Johan De Wittlaan. Op de bodem is veel slib aanwezig. Deze sliblaag is waarschijnlijk ook een belangrijke veroorzaker voor de slechtere ecologische kwaliteit.

Aandachtspunten
De ecologische aandachtspunten worden veelal veroorzaakt door de aanwezige kunststoffen oeverbekleding. Over het algemeen is zichtbaar dat de gebruikte oeverbekleding in de gemeente een negatieve invloed heeft op de oeverbegroeiing. Deze bekleding is aangebracht omdat de oevers anders stukgetrapt worden door de grote aantallen eenden.

Memo

Datum : Vrijdag 8 december 2017

Aan : De fractie van Partij voor de Dieren

Kopie aan : Griffie, Robin Driessen

Van : Ine van Burgsteden

Betreft : Vragen van de fractie Partij voor de Dieren n.a.v. behandeling van de Groenvisie in de raadvergadering van 4 december 2017

Vragen van de fractie

1. **Groencompensatie.**

Hieronder het dictum van de motie toe:
Verzoekt het College:
- *bij de actualisering van het groenplan 2015 op te nemen dat bij elke bestemmingswijziging waarbij bestemming groen of natuur verdwijnt, naast eventuele kwalitatieve groenontwikkeling ter plaatse, altijd een bijdrage wordt gevraagd waarmee ten minste 100% op areaal (binnen de gemeentegrenzen) kan worden gecompenseerd.*
- *tot een regeling te komen om in geval van nieuwe bebouwing in groene of open ruimte, de projectontwikkelaar, bouwgrondeigenaar en/of opdrachtgever een bedrag te laten storten in het groenfonds, voldoende om volledige groencompensatie op areaal te kunnen realiseren.*
- *daarbij de termijnen vast te leggen waarin de uitvoering van het ontwikkelen van nieuwe natuur of groene ruimte moet plaatsvinden om te voldoen aan het in stand te houden en zo mogelijk uitbreiden van het areaal aan groen in Arnhem.*

Waarom is de volgorde in de nieuwe genoemde groencompensatie anders, waardoor eerst kwalitatief gecompenseerd kan worden, en dus vermoedelijk nagenoeg nooit overgegaan zal hoeven worden tot financiële compensatie?

Is het geen doel om altijd en bij elk project tot kwalitatieve groenontwikkeling over te gaan, afgezien van of er sprake is van benodigde compensatie? Ofwel, zou de kwalitatieve groenontwikkeling niet 'naast' de groencompensatieregels kunnen worden geplaatst? (Zoals in het dictum van de motie ook te lezen valt?)

2. **Het tinten groen op de kaarten**

Heb ik het goed begrepen dat dit lichtere groen (snippergroen), niet de bescherming van het donkergroen (stadsparken) geniet?
Zo ja, we begrijpen dat de wijk hier zeggenschap over krijgt en hebben er vertrouwen in dat bewoners zelf wel snappen dat wijkgroen belangrijk is. Maar het is wel groen, dus gelden hiervoor ook de groencompensatieregels?

Donkergroene zones op de kaart (Stadsparken behouden en versterken). Mogen we ervan uitgaan dat voor deze stadsparken inderdaad geldt dat deze behouden en versterkt worden, ongeacht plannen van andere portefeuillehouders (wonen, cultuur, grondbezit, etc...)?

3. **Voetgangers en fietsers**

Er zijn door Arnhem Centraal al vragen gesteld over voetgangers en fietsers in hetzelfde gebied. Wij horen ook veel verschillende klachten (snelfietspadwandelaars, parkfietsers, bosmountainbikers). Kunnen de probleemgebieden vanuit de groenvisie op een oplossing rekenen, of moeten we per locatie en probleemgeval aparte moties indienen?

De antwoorden

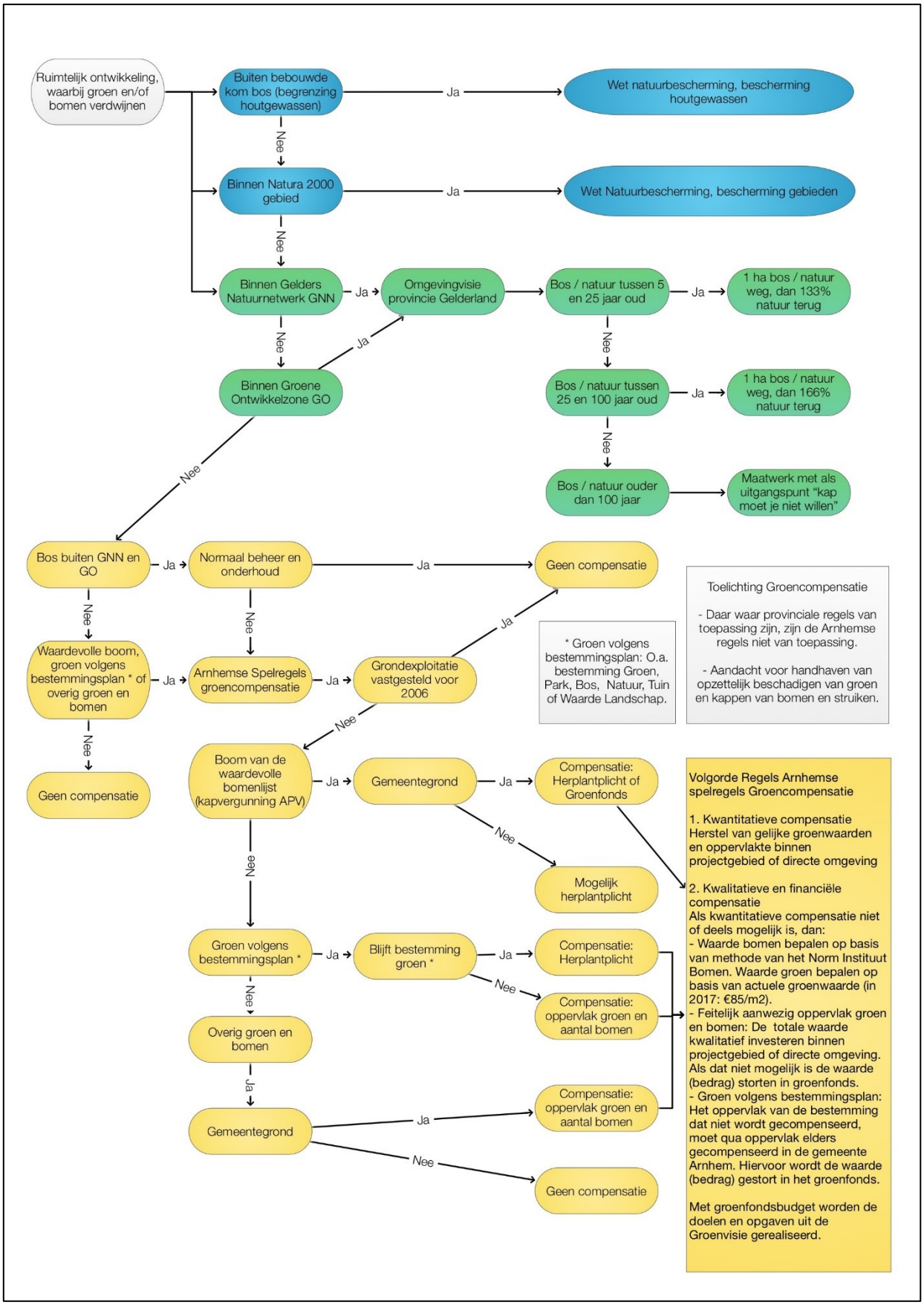
1. Regels Groencompensatie 2017

De motie gaat specifiek over groen met een groene bestemming. Het oppervlak van de bestemming groen of natuur dat niet qua oppervlak wordt gecompenseerd binnen het plangebied, moet qua oppervlak altijd worden gecompenseerd elders binnen de gemeente Arnhem. Voor feitelijk aanwezig groen, niet als groen bestemd geldt de motie dus niet.

In de regels Groencompensatie in de Groenvisie is geen splitsing gemaakt in feitelijk aanwezig groen en groen bestemd als groen, maar kan makkelijk worden gemaakt.

Bijlage 4 ziet er dan als volgt uit:

Stem dit schema nog af met Leo de Groot, zodat hij zich hier volledig in kan vinden.

Ruimtelijk ontwikkeling, waarbij groen en/of bomen verdwijnen
Buiten bebouwde kom bos (begrenzing houtgewassen)
Ja
Wet natuurbescherming, bescherming houtgewassen
Nee
Binnen Natura 2000 gebied
Ja
Wet Natuurbescherming, bescherming gebieden
Nee
Binnen Gelders Natuurnetwerk GNN
Ja
Omgevingvisie provincie Gelderland
Bos / natuur tussen 5 en 25 jaar oud
Ja
1 ha bos / natuur weg, dan 133% natuur terug
Nee
Ja
Binnen Groene Ontwikkelzone GO
Bos / natuur tussen 25 en 100 jaar oud
Ja
1 ha bos / natuur weg, dan 166% natuur terug
Nee
Nee
Bos / natuur ouder dan 100 jaar
Maatwerk met als uitgangspunt "kap moet je niet willen"
Bos buiten GNN en GO
Ja
Normaal beheer en onderhoud
Ja
Geen compensatie
Nee
Nee
Ja
Waardevolle boom, groen volgens bestemmingsplan * of overig groen en bomen
Ja
Arnhemse Spelregels groencompensatie
Ja
Grondexploitatie vastgesteld voor 2006
Nee
Nee
Geen compensatie
Boom van de waardevolle bomenlijst (kapvergunning APV)
Ja
Gemeentegrond
Ja
Compensatie: Herplantplicht of Groenfonds
Nee
Mogelijk herplantplicht
Nee
Groen volgens bestemmingsplan *
Ja
Blijft bestemming groen *
Ja
Compensatie: Herplantplicht
Nee
Compensatie: oppervlak groen en aantal bomen
Nee
Overig groen en bomen
Ja
Gemeentegrond
Ja
Compensatie: oppervlak groen en aantal bomen
Nee
Geen compensatie
* Groen volgens bestemmingsplan: O.a. bestemming Groen, Park, Bos, Natuur, Tuin of Waarde Landschap.
Toelichting Groencompensatie
- Daar waar provinciale regels van toepassing zijn, zijn de Arnhemse regels niet van toepassing.
- Aandacht voor handhaven van opzettelijk beschadigen van groen en kappen van bomen en struiken.
Volgorde Regels Arnhemse spelregels Groencompensatie
1. Kwantitatieve compensatie
Herstel van gelijke groenwaarden en oppervlakte binnen projectgebied of directe omgeving
2. Kwalitatieve en financiële compensatie
Als kwantitatieve compensatie niet of deels mogelijk is, dan:
- Waarde bomen bepalen op basis van methode van het Norm Instituut Bomen. Waarde groen bepalen op basis van actuele groenwaarde (in 2017: €85/m2).
- Feitelijk aanwezig oppervlak groen en bomen: De totale waarde kwalitatief investeren binnen projectgebied of directe omgeving. Als dat niet mogelijk is de waarde (bedrag) storten in groenfonds.
- Groen volgens bestemmingsplan: Het oppervlak van de bestemming dat niet wordt gecompenseerd, moet qua oppervlak elders gecompenseerd in de gemeente Arnhem. Hiervoor wordt de waarde (bedrag) gestort in het groenfonds.
Met groenfondsbudget worden de doelen en opgaven uit de Groenvisie gerealiseerd.

2. Kleuren groen op de kaarten
De kaarten 1 en 2 in de Groenvisie kennen verschillende groene tinten. De bescherming daarvan verschilt niet. Het groen geeft het landschapstype aan. De lichtere tinten in Arnhem zuid en in Presikhaaf is groen in het poldergebied. De iets donkere tint groen in noord is groen van de Veluwe. De donkere tint groen van de stadsparken zijn apart aangegeven om dat we dit groen op stadsniveau belangrijk vinden. Dit groen en ook de groengebieden zijn onderdeel van het groen-blauwe raamwerk. Dit groen, we koesteren en versterken we omdat we dit vanuit ecologie, landschap en recreatie belangrijke gebieden vinden.

Het is echter aan het college en de raad om een afweging te maken hoe ermee wordt omgegaan ten opzichte van doelen en ambities binnen andere beleidsvelden.

3. Voetgangers en fietsers
De Groenvisie geeft aan dat een goede zonering van gebruik, dus ook van recreatieve wandel- en fietspaden, belangrijk is. En aan elkaar knopen van routes hoort daarbij, denk aan de NS-wandelroutes en de Lange aftands wandel en fietsroutes. Dit doen we samen met Toerisme.
De utilitaire fietsverbindingen zijn een opgave voor Mobiliteit.

Memo

Datum : Vrijdag 8 december 2017

Aan : De fractie van GroenLinks

Kopie aan : Griffie, Robin Driessen

Van : Ine van Burgsteden

Betreft : Vragen van de fractie GroenLinks n.a.v. behandeling van de Groenvisie in de raadvergadering van 4 december 2017

Vragen van de fractie

1. pagina 9, 3.2., doel 3: "De kenmerkende Arnhemse natuur en het bijbehorende netwerk is versterkt." Hoe gaan we dat bereiken en is daar budget voor?
2. pagina 10: zijn er locaties in beeld voor tijdelijk groen op braakliggende percelen?
3. pagina 10: “Bij de realisatie van (nieuw)bouw bestaan er veel kansen voor de vergroting van de biodiversiteit van de stad.” Welke stappen moeten we zetten om dit te realiseren?
4. pagina 11: Er zijn samenwerkingsverbanden met de HAN, Van Hall/Larenstein en ArtEZ om doelen en opgaven in deze groenvisie te realiseren. Waar moeten we aan denken? Welke samenwerkingsverbanden zijn er?
5. pagina 11, onderaan rechts: “Als een initiatief…worden bekostigd.” Heeft u voorbeelden van situaties die kunnen ontstaan als deze zin niet in de visie zou staan? In hoeverre kan deze zin een verlammend effect hebben op mogelijke initiatieven?
6. pagina 39: Jacht: in hoeverre is dit werkelijk nodig? En hebben we überhaupt keuze: kunnen wij ook de jacht verbieden op gemeentegrond?
7. pagina 39/40: Kunt u een overzicht geven van de chemische middelen die worden ingezet?

De antwoorden

1. *pagina 9, 3.2., doel 3: "De kenmerkende Arnhemse natuur en het bijbehorende netwerk is versterkt." Hoe gaan we dat bereiken en is daar budget voor?*

Via het regulier groenbeheer Openbare Ruimte (Onderhoudsbudget Openbare ruimte) wordt de groen-blauw raamwerk (groene hoofdstructuur) beheerd en worden inheemse bomen en struiken aangeplant en inheemse kruiden ingezaaid. Dit is belangrijk voor bijen en vlinders en daarmee ook voor vogels, amfibieën, reptielen en zoogdieren.
Middels projecten en met Groenfondsbudget worden opgaves gerealiseerd zoals aangegeven in Hoofdstuk 4. Voorbeelden: Vergroenen van de binnenstad (gevelgroen en vaste bloeiende planten). Bij nieuwbouw inpassen van verblijven voor huismus, gierzwaluw en vleermuis. Aanleggen van amfibieënpoelen in Schuytgraaf.

2. *pagina 10: zijn er locaties in beeld voor tijdelijk groen op braakliggende percelen?*

Dit wisselt sterk in de tijd. Het nzijn de reizende tuinen in de stad. Voorbeelden zijn: Bloemenweide bij station Schuytgraaf. Tijdelijke tuin nabij de Houtmanstraat. Terrein bij de Trans.
Daar waar in de toekomst bij projecten kansen zijn, wordt samen met team Leefomgeving een tijdelijke invulling gekozen, waarbij een natuurlijke inrichting uitgangspunt is.

3. *pagina 10: “Bij de realisatie van (nieuw)bouw bestaan er veel kansen voor de vergroting van de biodiversiteit van de stad.” Welke stappen moeten we zetten om dit te realiseren?*

Bij projecten in de stad met betrekking tot nieuwbouw worden verblijven voor huismus, gierzwaluw en vleermuis ingepast (o.a. Malburgen, Presikhaaf, Binnenstad). Ook het openbare groen krijgt waar mogelijk een natuurlijke inrichting (inheemse beplanting, kruidenrijk grasland) en beheer ter bevordering van onder andere insecten.

4. *pagina 11: Er zijn samenwerkingsverbanden met de HAN, Van Hall/Larenstein en ArtEZ om doelen en opgaven in deze groenvisie te realiseren. Waar moeten we aan denken? Welke samenwerkingsverbanden zijn er?*

Er is een partnership tussen de drie scholen en de gemeente, ook om onderzoeken te laten uitvoeren. En er is een afspraak met de stage coördinator van Van Hall/ Larenstein om opdrachten bij studenten uit te laten voeren passend bij de opgaves uit de Groenvisie.

5. *pagina 11, onderaan rechts: “Als een initiatief…worden bekostigd.” Heeft u voorbeelden van situaties die kunnen ontstaan als deze zin niet in de visie zou staan? In hoeverre kan deze zin een verlammend effect hebben op mogelijke initiatieven?*

Uitgangspunt bij een nieuwe inrichting van een terrein, dat dit ook goed beheerd kan worden. Dit kan door de gemeente uitgevoerd worden. Maar kan ook door de initiatiefnemer zelf worden uitgevoerd, soms met aanvullende middelen (burgerkracht of andere subsidies). Het is dus aan de initiatiefnemer, wat juist ook de kracht is van Van Wijken Weten.

6. *pagina 39: Jacht: in hoeverre is dit werkelijk nodig? En hebben we überhaupt keuze: kunnen wij ook de jacht verbieden op gemeentegrond?*

Er wordt gejaagd als veiligheid in gevaar is, met als doel het in redelijkheid voorkomen van aanrijdingen met wild op wegen. Dit is ook ter voorkoming van dierenleed. Voor het in stand houden van een gezonde populatie wordt eveneens gejaagd. Het afschot wordt bepaald door de provincie.

7. *pagina 39/40: Kunt u een overzicht geven van de chemische middelen die worden ingezet?*

Ter voorkoming van verspreiding van ziektes, bijvoorbeeld iepenziekte. En het insmeren van omgezaagde populierenstobben wanneer uitlopers van wortels bebouwing of verharding op kan opdrukken. Dit voorkomt schade aan gebouwen en brengt de verkeersveiligheid niet in gevaar.

Titel/onderwerp: # Vaststellen Groenvisie 2017- 2035

Raadsadviseur: K. Vons Telefoonnr: 3774087 katinka.vons@arnhem.nl

Van:	College	Ambtenaar:	Robin Driessen
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden	Telefoonnr:	3775983
		E-mailadres:	Robin.Driessen@arnhem.nl
Doel activiteit	meningsvormend		
Toelichting	Het college biedt de raad het voorstel: "Groenvisie 2017 - 2035" aan, om vast te stellen. **Groenvisie 2017 - 2035** In 2004 heeft de raad het Groenplan Arnhem 2004-2007/2015 vastgesteld. Dit plan is aan herziening toe. Het college wil met de nieuwe Groenvisie, een Groen-blauw raamwerk, de stedelijke hoofdgroenstructuur, de koers voor de komende jaren vastleggen, voor de stad en haar inwoners. **Burgerparticipatie** Burgerparticipatie staat hoog op de agenda met het wijkgericht werken. Het college stimuleert burgerparticipatie en burgerinitiatieven in al het groen in de stad. De Groenvisie geeft ook richting aan het belang van groen in de wijken, zodat initiatieven de waarden van het groen (landschap, biodiversiteit, gezondheid, waterbuffering, koelte) versterken. **Aansluiting op Omgevingswet** De Groenvisie zal aansluiten op de toekomstige Omgevingswet, specifiek de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. De Groenvisie is daarmee een basis voor de vertaling naar de (planologische) bescherming van waardevolle gebieden en waardevolle bomen in de bestemmingsplannen en het latere Omgevingsplan. Tevens past de Groenvisie binnen het natuur- en landschapsbeleid van de provincie Gelderland. **Financiën** Voor de uitvoering van de beheertaken is regulier gemeentelijk budget aanwezig, vanuit de wijkbudgetten en stedelijke budgetten. Voor de ontwikkelopgaves zal het college, daar waar nodig is, samen met de partners in de stad zoeken naar financiering. **Toezeggingen** De informatieve behandeling van het onderwerp in de raadskamer is afgerond. Er zijn een zestal toezeggingen gedaan door de wethouder: ▪ De wethouder zegt toe in de tabel, waar in de kolom budget 'nee' staat, aan te geven, of er ook uit bestaande middelen aan de opgaven wat gedaan wordt. ▪ De wethouder zegt toe in de tabel, waar in de kolom budget 'ja' staat, aan te geven waar de geldstromen vandaan komen. ▪ De wethouder zegt toe uit te zoeken welke onderzoeken het college heeft op het gebied van insecten en bedreigde diersoorten ▪ De wethouder zegt toe aan de waterschappen te vragen naar de stand van het water (kwaliteit) i.v.m. gebruik van insecticiden. ▪ Tevens meldt de wethouder zich te kunnen vinden in mogelijkheid om vergroening van Kronenberg omgeving winkelcentrum als ambitie op te nemen in H4. De fractie van het CDA zal hiervoor met een amendement komen. ▪ De wethouder meldt dat de fractie van Partij voor de Dieren samen met de ambtenaar zal bekijken of de regels groencompensatie nog moeten worden aangepast op basis van de motie "Groencompensatie met nieuwe ambities" MJPB 2015-2018 (3-11-2014)		

	Informatieve schriftelijke vragen per mail De fracties van GroenLinks en van Partij voor de Dieren hebben aangegeven nog een aantal informatieve vragen te hebben voor de wethouder. In de raadskamer is afgesproken dat deze per mail, op dinsdag, naar de wethouder/ambtenaar/griffie verzonden zullen worden. De wethouder zal z.s.m. deze vragen beantwoorden (voor de meningsvormende behandeling). Indien nodig zal voorafgaand aan de meningsvormende vergadering de mogelijkheid worden geboden aan de raadskamer om verduidelijkende vragen te stellen aan de wethouder, dit n.a.v. de schriftelijk vragen en de desbetreffende antwoorden. Belangstellenden zijn uitgenodigd om aanwezig te zijn en desgewenst in te spreken.
Voorgesteld resultaat van de bespreking	Beslissen of het voorstel kan worden doorgeleid naar de besluitvormende fase.
Spreekrecht publiek	Nee
Behandeladvies	Na afronding van de informatieve fase wordt gestart met de meningsvormende fase. Deze fase bestaat uit 2 termijnen. 1e termijn: Fracties geven hun standpunten weer, te beginnen met de fracties die tegen het voorstel zijn of het voorstel willen wijzigen. Interrupties zijn toegestaan. 2e termijn: Na de reactie van de portefeuillehouder wordt de discussie gevoerd.
Bijlagen	

Raadsvoorstel			
Groenvisie 2017 - 2035			

STICHTING ARNHEMSE BEDRIJVENTERREINEN
StAB

Raadsfracties gemeente Arnhem
per e-mail

Datum 13 december 2017
Onderwerp StAB vergroening bedrijventerreinen en Groenvisie gemeente
Ons kenmerk 17076

Geachte fracties,

Aanstaande maandag 18 december staat de meningsvormende behandeling van de 'Groenvisie' op de agenda van uw raad. Dit kwam ons deze week ter ore. Reden voor het StAB-bestuur om u in deze brief te informeren over de groenontwikkelingen op de open Arnhemse bedrijventerreinen.

In 2015 heeft u van ons de 'Toekomstvisie op de open Arnhemse bedrijventerreinen' ontvangen. Eind 2016 is aan het college specifiek voor het in transitie verkerende bedrijventerrein RijnPark een visie 2.0 gepresenteerd. Vergroening is in die visie een speerpunt. Bovendien is op alle bedrijventerreinen sprake van hittestress en dus de noodzaak van meer groen. Om tot een concrete uitvoering van vergroening te komen heeft StAB aan een landschapsarchitect opdracht verstrekt om de vergroeningskansen op de korte en lange termijn in beeld te brengen. In eerste instantie voor RijnPark, maar direct daaropvolgend voor alle StAB bedrijventerreinen. Die onderzoeksresultaten zijn recent opgeleverd. Als bijlage treft u een samenvatting van het onderzoek en - als voorbeeld - de complete uitwerking voor RijnPark aan.

RijnPark loopt voorop in de vergroening. Op 15 november jl. zijn in een kick-off bijeenkomst de koploperprojecten op privaat bedrijfsterrein gepresenteerd en is het StAB Groenfonds voor cofinanciering van particuliere initiatieven in het leven geroepen. Op RijnPark steken K3Delta, Mach4Metal, MTSA, Van Amerongen Berging en Syncera aan de Rijn begin volgend jaar als eerste een schop in de grond om het bedrijventerrein groener en hittebestendiger te maken. De gemeente blijft daarbij niet achter en gaat een deel van de Westervoortsedijk groener maken. Maar ook voor de andere bedrijventerreinen is er zicht op de eerste concrete private vergroeningsinitiatieven. Kortom: de ondernemers omarmen de groenplannen.

Van groot belang voor het succesvol uitrollen van vergroening op de bedrijventerreinen is de samenwerking met de gemeente. Immers, de uitstraling van publiek en privaat terrein versterkt elkaar. Op RijnPark is gebleken dat die samenwerking uitstekend kan verlopen. Met de teams Leefomgeving zijn de eerste contacten gelegd om dit ook voor de andere bedrijventerreinen van de grond te krijgen.

POSTADRES
VLAMOVEN 34
6826 TN ARNHEM

T (026) 351 82 45
E INFO@STAB-ARNHEM.NL
I WWW.STAB-ARNHEM.NL

IBAN NL77INGB0654113963
KVK 09128571
BTW NL810567416B01

STICHTINGARNHEMSEBEDRIJVENTERREINEN
STAB_ARNHEM
STAB ARNHEM

Wij moeten echter wel een kanttekening plaatsen. Al jaren constateren de ondernemers dat het basale onderhoud van het openbaar groen op de bedrijventerreinen te wensen overlaat. Dit wordt benadrukt door de onderzoeksresultaten, waaruit onder andere blijkt dat op veel plekken de bomen in een slechte conditie verkeren. Dit terwijl die beeldbepalend zijn voor de hoofdstructuur van een bedrijventerrein. Wij begrijpen dat het onderhoudsniveau publiek groen voortkomt uit de besluitvorming van de gemeente om de bedrijventerreinen in de laagste onderhoudscategorie in te delen. Gezien de investeringen die de komende jaren door ondernemers gedaan worden om de bedrijventerreinen te vergroenen, vragen wij u om voor het publiek groen het onderhoudsniveau op een passend niveau te brengen en de vervangingsnoodzaak van veel bestaand groen prioriteit te geven. Het specifiek benoemen van de bedrijventerreinen in de Groenvisie, hetgeen nu niet het geval is, zou daarbij aansluiten.

Wij hopen dat u met deze informatie uw voordeel doet bij de meningsvormende fase van de behandeling van de 'Groenvisie'. Uiteraard zijn wij bereid een toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur StAB,

Rob Hengeveld, voorzitter

Bijlagen: samenvatting groenonderzoek en uitwerking RijnPark

POSTADRES
VLAMOVEN 34
6826 TN ARNHEM

T (026) 351 82 45
E INFO@STAB-ARNHEM.NL
I WWW.STAB-ARNHEM.NL

IBAN NL77INGB0654113963
KVK 09128571
BTW NL810567416B01

STICHTINGARNHEMSEBEDRIJVENTERREINEN
STAB_ARNHEM
STAB ARNHEM

Vergroening Arnhemse open bedrijventerreinen

Veel bedrijventerreinen worden gekenmerkt door verharding van rand tot kant. Bedrijfshallen en geparkeerde auto's domineren het beeld. In de zomer kan het in deze stenen woestijn onaangenaam heet worden. De 'vergroening' van deze terreinen dient meer doelen. Zo heeft de vergroening van bedrijventerreinen ten eerste invloed op het vestigingsklimaat en het imago. Meer groen geeft in de regel een meer representatief karakter. Verduurzaming van de terreinen speelt een tweede rol. Het gaat daarbij zowel om water- als om hittebestendigheid. Hoe minder verharding, des te beter regenwater opgevangen wordt. Groen heeft daarbij ook een verkoelende werking. Belangrijk met het veranderende klimaat.

Klimaatverandering

Dat het klimaat verandert kunnen we inmiddels niet meer omheen. Langere periodes met extreme droogte, hoge temperaturen en piekbuien zijn kenmerken die we allemaal ervaren. De verschijnselen die hierbij horen merken we op verschillende schaalniveaus. Door de warmere winters kunnen we bijvoorbeeld in februari of maart al kuikentjes zien lopen langs de waterkant. In de zomer horen we de roep van de agrariërs om meer water, of juist om een schadevergoeding door hagelschade. Binnen de stedelijke kernen kan men door het overschot aan water zwemmend over straat. Allemaal vervelende situaties, maar ze zorgen ervoor dat de verandering hoog op de agenda staat.

Akkoord

In Parijs is in 2015 tijdens de klimaattop een akkoord getekend door 195 landen. In dit plan mag de temperatuur op aarde niet meer dan 2 graden stijgen. Broeikasgassen moeten worden verminderd en men moet een financiële bijdrage leveren aan klimaatbestendige ontwikkelingen. Om niet afwachtend te zijn op de politieke ontwikkelingen is het de hoogste tijd om de problematiek samen aan te pakken. Niet alleen plannen maken, maar een planning maken voor uitvoering. Met de studie naar de vergroeningsmogelijkheden van de Arnhemse open bedrijventerreinen zien we kans een stap te zetten. Deze studie is in gezamenlijk overleg met diverse partijen (ondernemers, eigenaren, gemeente, waterschap e.a.) tot stand gekomen. Om draagvlak te creëren moet naast een inspirerende prent of een mooi verhaal het financiële plaatje duidelijk zijn. De gemiddelde ondernemer zal eerder een keus maken met zijn portemonnee dan met het zien van een mooi plaatje. Deze praktische insteek heeft ook de basis gevormd voor de vergroeningsstudie. Uit deze studie is een catalogus ontstaan. Hierin wordt praktische input gegeven voor ondernemers die hun bedrijfsterrein willen vergroenen.

catalogus

Impressie Westervoortsedijk, RijnPark

Bedrijventerreinen in beeld

Een groot deel van de terreinen is uit te wisselen zonder dat iemand het opmerkt.

Stenen woestijn

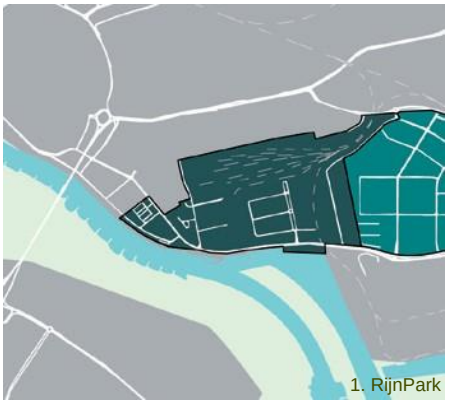
Om grip te krijgen op de mogelijkheden tot vergroening is tijdens een vooronderzoek een rondgang gemaakt langs de open Arnhemse bedrijventerreinen. Voor de gemeente Arnhem onderscheiden we zes terreinen. Ten noorden van de Rijn betreft dit RijnPark (voorheen Westervoorstedijk), Het Broek en IJsseloord 1. Ten zuiden van de Rijn betreft dit Bakenhof, De Overmaat en Rijkerswoerd. Arnhem kent naast deze terreinen nog andere bedrijfslocaties, maar deze hebben een andere organisatiestructuur.
Het grootste deel van deze terreinen is exponentieel gegroeid in de tweede helft van de vorige eeuw. De kenmerken en problematiek op deze terreinen komt overeen met andere Nederlandse bedrijfslocaties uit deze periode. Kenmerkend zijn de brede wegprofielen met verharding op eigen kavels van rand tot kant. Ook bestaat de aanwezige bebouwing voornamelijk uit bedrijfshallen met gesloten anonieme wanden. De restruimtes zijn of verhard of worden extensief beheerd. Op sommige terreinen zijn nog braakliggende gronden aanwezig die wachten op een nieuwe bestemming.

Herkenbaarheid

Al met al is een groot deel van de terreinen uit te wisselen zonder dat iemand het opmerkt. Toch is met een kritische blik in ieder terrein een eigen kleur te herkennen. Dit kan in een link met het verleden, gebiedseigenschappen vanuit de landschappelijke onderlegger of de ligging en aansluiting aan het omliggende gebied zijn.

RijnPark
30 hectare
Ontwikkeling vanaf 1865
Gelegen op het overgangsgebied van stad naar industrie. Van oudsher een grootaandeel grootschalige zware industrie ontstaan aan de Westervoortsedijk. Momenteel in transitie naar een bedrijvenpark. Op het terrein zijn ongeveer 135 bedrijven gevestigd.

1. RijnPark

Het Broek
40 hectare
Ontwikkeling jaren ‘60
In het laaggelegen Arnhemsche Broek ontwikkeld vanaf de Westervoortsedijk tot de spoorlijn naar Zevenaar. Op het terrein is een grote diversiteit van ongeveer 250 bedrijven gevestigd.

2. Het Broek

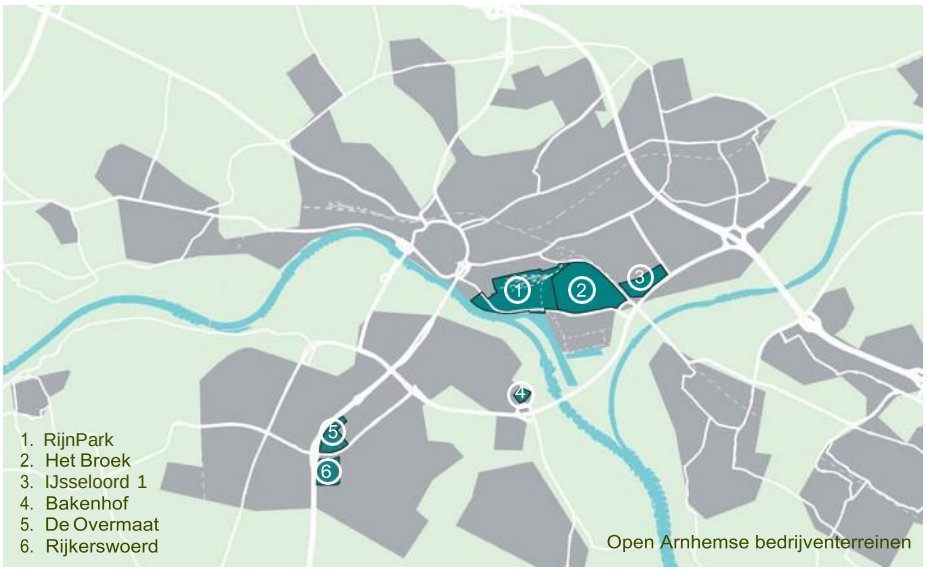

IJsseloord 1
15 hectare
Ontwikkeling jaren ‘80
Op de oude locatie steenfabriek IJsseloord is een gemengd bedrijventerrein ontwikkeld. De benaming van de straten komen voort uit de oude relatie met de steenfabriek. Inmiddels is het terrein omringt met woonwijken en begrenst door de N325 (Pleijroute) en het spoor. Op het terrein zijn ongeveer 55 bedrijven gevestigd.

3. IJsseloord 1

Uitwerking

Binnen de studie is RijnPark als voorbeelduitwerking genomen. Enkel een overzichtskaart biedt onvoldoende inzicht in de kansen tot vergroening. De verschillende mogelijkheden moeten worden overwogen en getoetst. De eerste stap in het onderzoek naar de mogelijkheden was het terreinbezoek en de daarbij behorende studie naar de identiteit van het terrein. In de analyse is gekeken naar de herkenbaarheid van de plek, de ruimte die in de wegprofielen, restruimtes of in onbruik geraakte stukken aanwezig zijn.

Bakenhof

5.5 hectare
Ontwikkeling vanaf 2000
Ten oosten van de woonwijk Malburgen grenzend aan de Rijnuiterwaarden en de Malburgse Bandijk. Een kleinschalig en compact bedrijventerrein. Het huisvest zo'n 20 bedrijven met een gemengd karakter.

De Overmaat

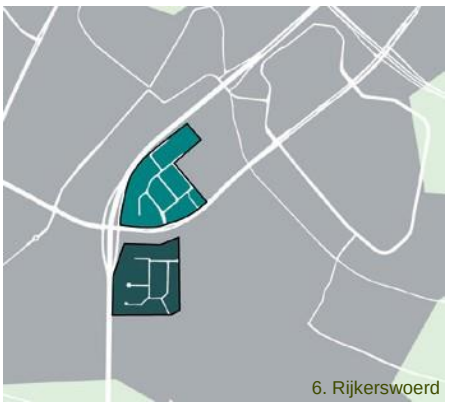
15 hectare
Ontwikkeling jaren '80
Aangrenzend aan woonwijk De Overmaat, gelegen tussen de A325 en de Burgemeester Matsersingel. Het terrein is ontwikkeld op agrarisch gebied. De oorspronkelijke boerderij maakt onderdeel uit van het terrein. Op het terrein is een gevarieerde bedrijvigheid van ongeveer 60 bedrijven gevestigd.

Rijkerswoerd

15.5 hectare
Ontwikkeling jaren '80
Het terrein aan de zuidrand van de gemeente Arnhem. De begrenzing wordt gevormd door de aangrenzende A325 en de woonwijk. Op het terrein zijn ongeveer 50 bedrijven gevestigd.

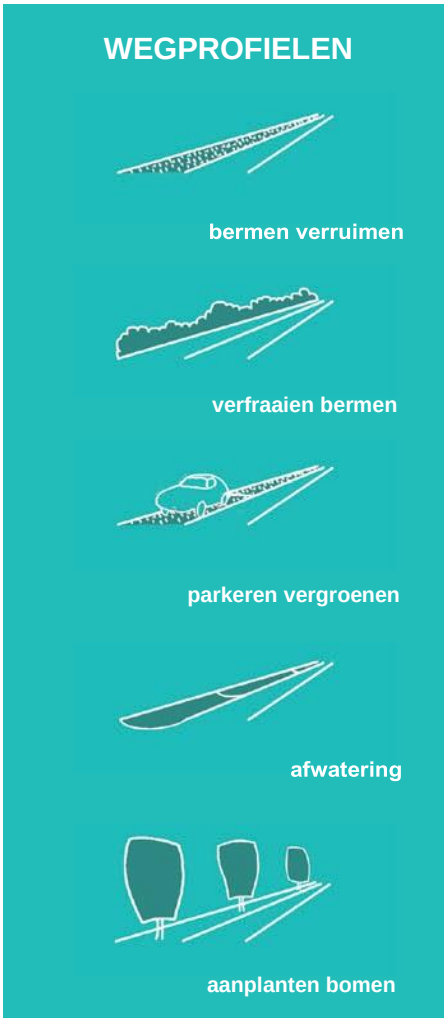
Bouwstenen opgenomen in catalogus

Van de vergroeningsmogelijkheden is in een catalogus samengesteld. Deze zijn gesplitst in vijf categorieën: wegprofielen, kavels-publiek, gebouwen, kavels-privaat en braakliggende terreinen. Voor al deze categorieën zijn mogelijke ingrepen verzameld en gerubriceerd. In totaal zijn 21 ingrepen voorgesteld. Per ingreep wordt een referentiebeeld, een korte omschrijving, de belangrijkste eisen en een indicatie van de kosten per eenheid gegeven.

Duurzaamheid
Verduurzaming kan op vele manieren. Binnen deze studie is gekozen uitsluitend te richten op de groene inrichtingsmogelijkheden. Hierbinnen wordt de biodiversiteit, hittebestrijding en waterproblematiek meegenomen. Mogelijkheden tot het opwekken van duurzame energie vallen hier buiten.

catalogus

Kansen voor de bedrijventerreinen

Eén integraal plan

Er vallen twee typen kansen te onderscheiden. Kansen voor de vergroening op korte termijn en kansen op de lange termijn. Om te kunnen onderscheiden of een kans tot de korte of lange termijn behoort is een tijdscriterium gesteld. Een korte termijnkans dient binnen 1 tot 5 jaar gerealiseerd te zijn. Voor de lange termijn praten we meer over een stip op de horizon of een visie. Het zou mooi zijn om deze ontwikkelingen binnen vijf jaar te realiseren. Afhankelijk van de impact van de ingreep is er sprake van een termijn van 5 tot 25 jaar.

Het is de bedoeling dat de kansen samen bijdragen tot een integraal plan. Dit plan schept een kader, maar geeft ook ruimte aan de snelle ingreep. Deze dienen naast snel te realiseren, ook relatief goedkoop te zijn.

Kansen op korte termijn

Een bedrijventerrein bestaat uit een mix van publieke en private grondgebieden. Om een heldere scheiding te kunnen maken tussen deze twee

Korte termijn

1-5 jaar

Lange termijn

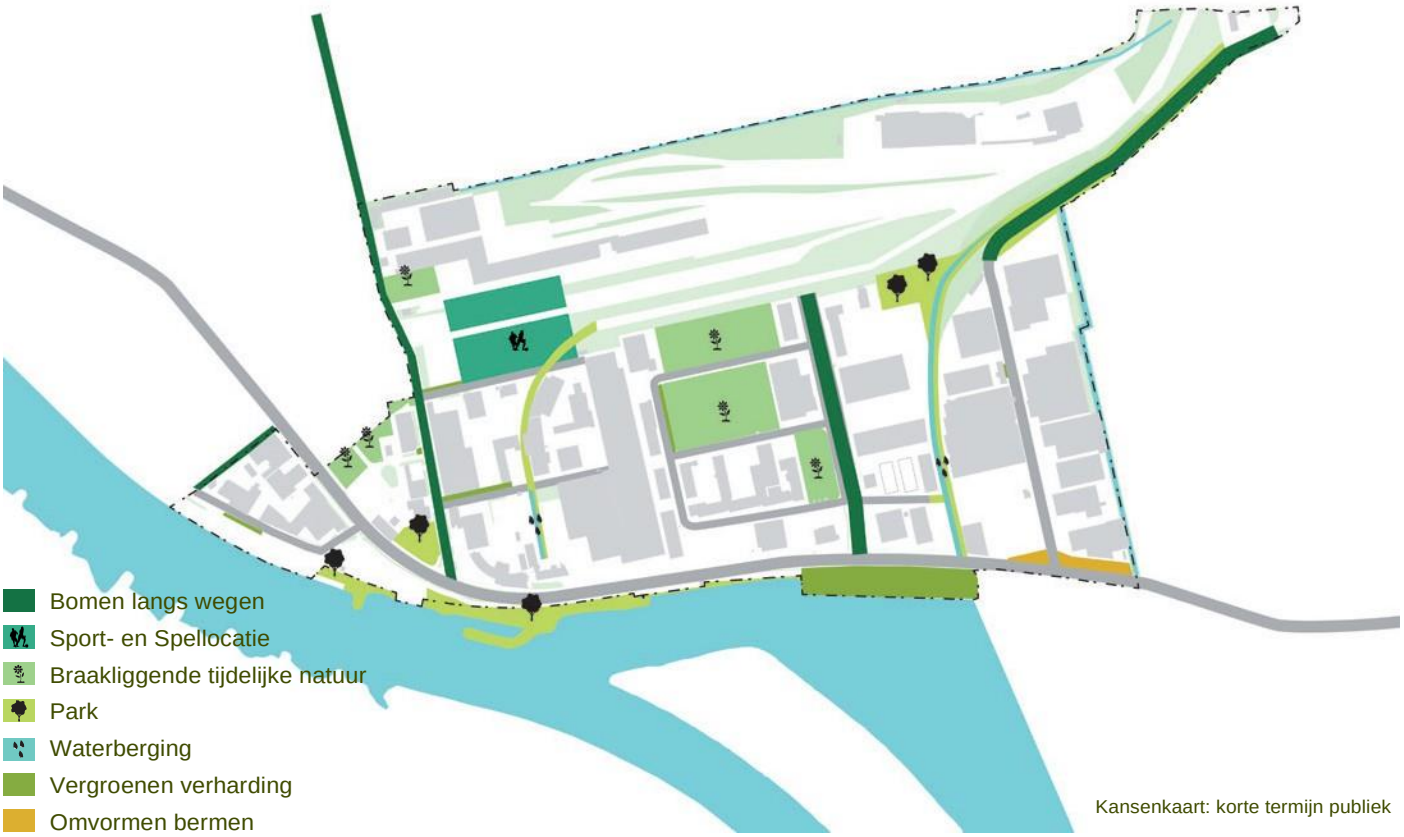
5-25 jaar

belangenpartijen is ervoor gekozen om twee kaarten te ontwikkelen met behulp van de bouwstenen uit de catalogus. Beide dragen ze bij aan het daadwerkelijke eindbeeld van één vergroend bedrijventerrein.

Publiek

De ingrepen in het publieke domein spitsen zich toe op de vergroening van de bestaande wegprofielen, kavels en braakliggende terreinen. Met wegprofielen spreken we over de wegenstructuur, de structuurdragers van het terrein. Een groene berm zorgt voor een representatief karakter, een bomenlaan geeft al snel allure. De inzet van deze middelen is in belangrijke mate bepalend voor het imago van een terrein.

De kavels-publiek zijn op verschillende manieren aanwezig. We onderscheiden de parkeerterreinen van de restruimtes. De parkeerterreinen zijn over het algemeen volledig verhard. De gebruikspiek ligt tijdens kantooruren. De restruimtes en de overige openbare ruimte kennen niet altijd een gebruiksfunctie. Door het gebrek aan een functie zijn ze in het verleden vaak bestraat of ingezaaid met gras. Na een economisch roerige tijd zijn op verschillende plekken de ontwikkelingen achtergebleven. Kavels zijn opgeschoond en klaargemaakt voor een nieuw leven, maar er is nog geen definitieve invulling tot stand gekomen. De braakliggende terreinen vormen in deze tussentijd

Kansenkaart: korte termijn publiek

een grote kans voor een tijdelijke groene invulling. Dit kan bijvoorbeeld door het inzaaien met een bloemrijk natuurmengsel.

Privaat

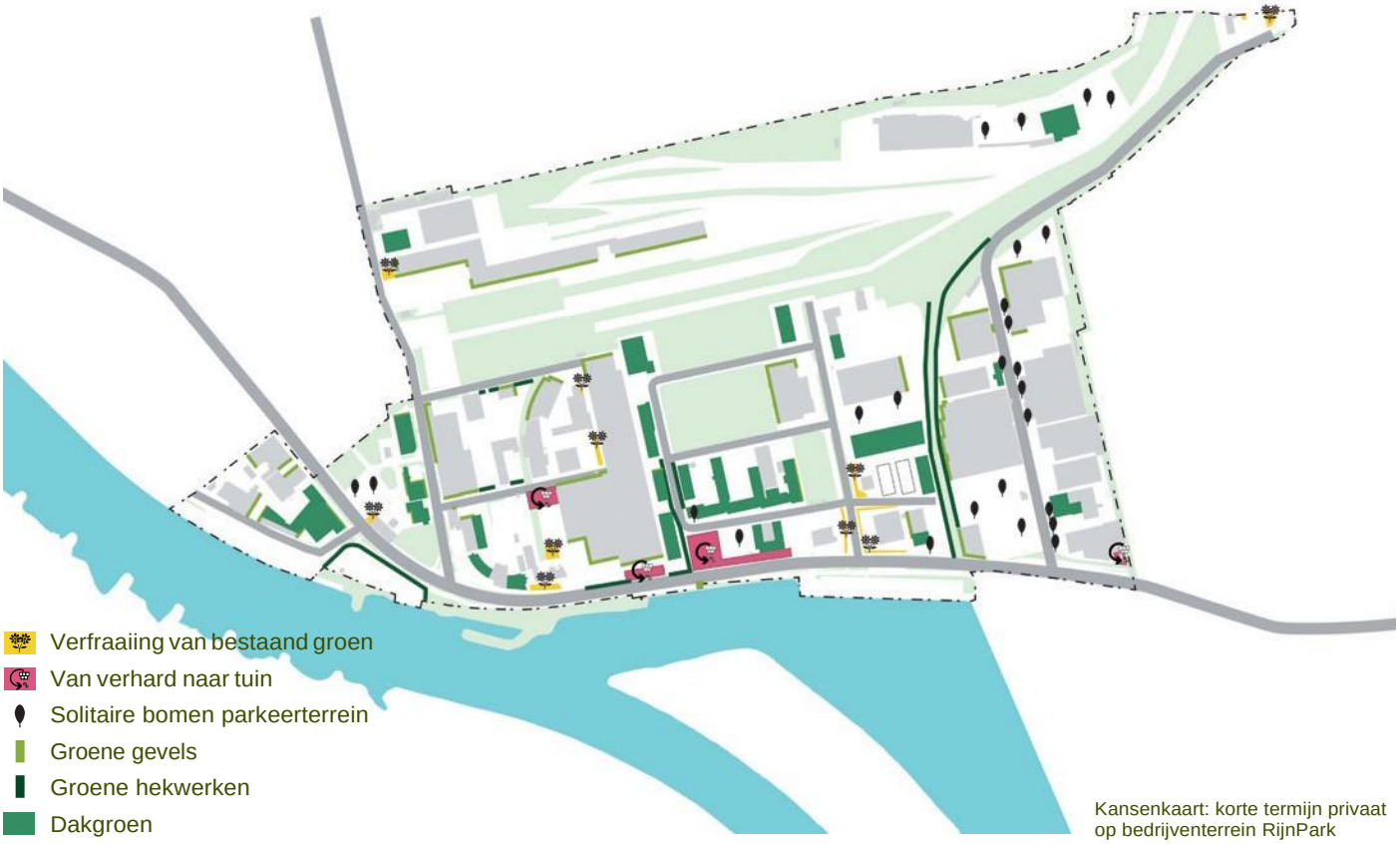
Een kavel en een bedrijfspand zijn het visitekaartje van de onderneming. Toch is vaak de kavel volledig verhard en bestaat het gebouw uit een praktische en degelijke opzet. Een groene en verzorgde uitstraling maakt de onderneming vriendelijker en uitnodigend. Met impulsen die op korte termijn te realiseren zijn kan de uitstraling van een bedrijf worden opgewaardeerd. Binnen het private domein onderscheiden we kavels en gebouwen.

De belangrijkste functie van een kavel is vaak de parkeervoorziening en toegankelijkheid. Dit resulteert in een grote hoeveelheid verharding met aan de randen soms nog een beetje groen. Op veel plekken wordt voor de veiligheid de kavel afgeschermd met een hekwerk. Toch zijn er vaak plekken of randen te vinden waar het onkruid tussen de verharding doorkomt. Een teken dat deze plek niet wordt gebruikt. Juist op deze plekken ligt de kans voor vergroening.

Bij de binnenstedelijke bedrijventerreinen vormt het dakoppervlak een groot aandeel. Sterk bepalend in het type architectuur van een bedrijfspand is de gebruiksfunctie. Het toevoegen van groen zorgt voor verlaging van hittestress, een verhoging van de biodiversiteit en een goede buffering van het regenwater. Daarnaast is een combinatie te maken met de opwekking van energie.

inspiratiebeeld vergroenen restruimte

Kansenkaart: korte termijn privaat
op bedrijventerrein RijnPark

In de praktijk: waar staan we nu?

Het begon allemaal in 2015 met de Toekomstvisie van StAB op de Arnhemse open bedrijventerreinen. RijnPark, toen nog Westervoortsedijk geheten, is daarin gekwalificeerd als een bedrijventerrein 'in transitie'. Grootschalige herontwikkeling geven RijnPark een ander karakter: het is het natuurlijke overgangsgebied geworden tussen het oprukkende stadscentrum en bedrijventerrein Het Broek. Vergroening is in die visie dan ook een speerpunt. Het vergroeningsonderzoek is daarom op RijnPark van start gegaan.

Uitvoering koploperprojecten
In november 2017 zijn in een kick-off bijeenkomst de eerste vijf private vergroeningsprojecten gepresenteerd. De koplopers K3Delta, Mach4Metal, MTSA, Van Amerongen Berging en Syncera aan de Rijn steken in januari 2018 als eerste een schop in de grond om van RijnPark een groener en hittebestendiger bedrijventerrein te maken. De gemeente blijft daarbij niet achter en gaat een deel van de Westervoortsedijk groener maken. Het onderstreept de succesvolle samenwerking tussen gemeente, ondernemers en StAB.

Eerste projecten in beeld op andere bedrijventerreinen
Voor alle andere bedrijventerreinen zijn recent de onderzoekresultaten beschikbaar gekomen en enthousiast ontvangen. Ook voor die bedrijventerrein zijn de eerste projecten in zicht.

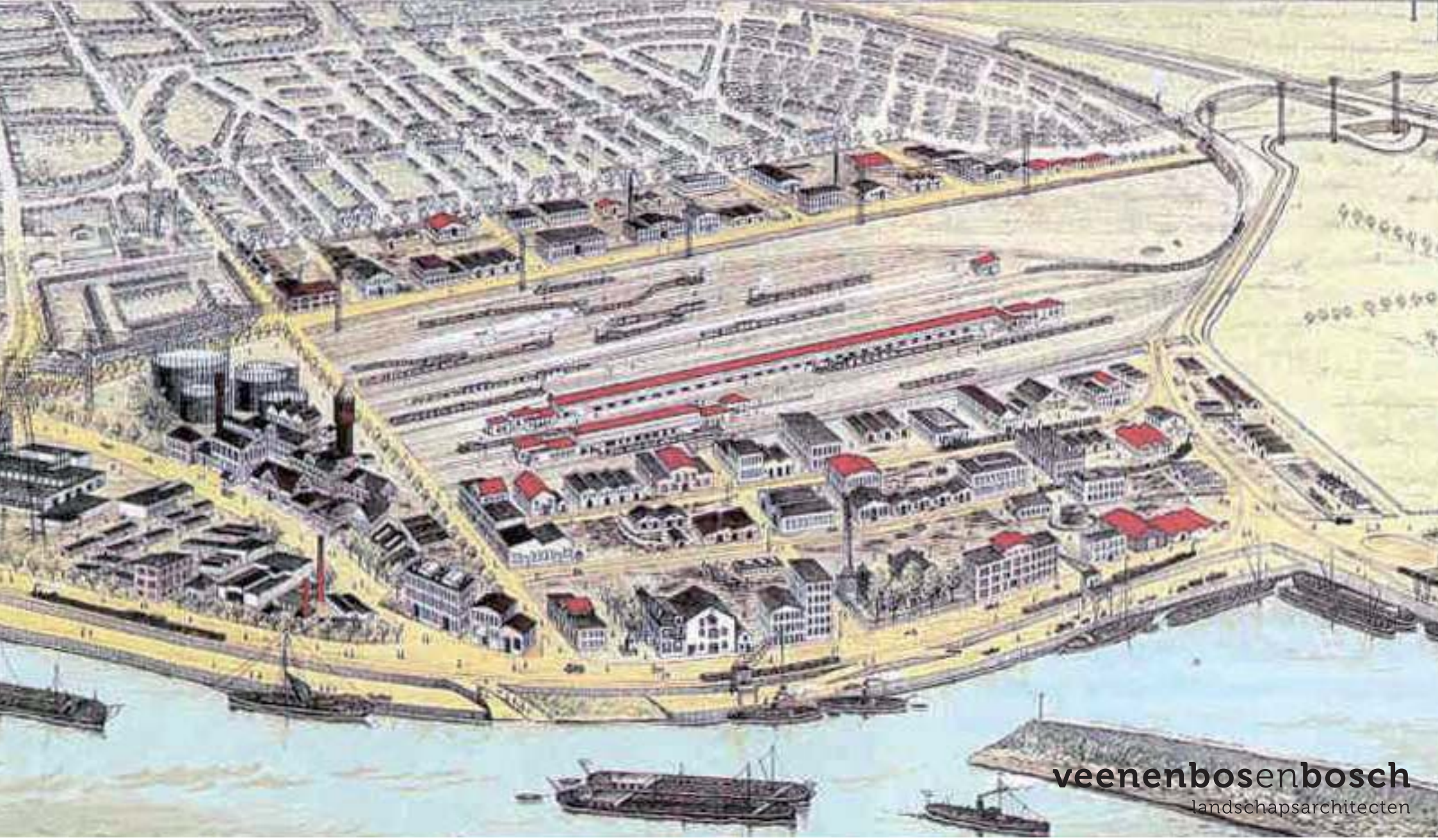
Financiering
Het vraagt van ondernemers de bereidheid om te investeren. Als stimulans heeft StAB op 15 november, bij de presentatie van de koploperprojecten, een Groenfonds in het leven geroepen. Met de donaties van veel ondernemers de afgelopen jaren én een gulle gift van Penny Lane Beleggingen, zorgt StAB voor cofinanciering van individuele vergroeningsinitiatieven. In het Groenfonds zit een kleine € 50.000,-. Daarnaast is er op dit moment subsidie mogelijk van de gemeente Arnhem in het kader van hittebestrijding.

Ook van de gemeente wordt verwacht dat zij in het publiek domein gaat investeren in extra groen. Met de teams Leefomgeving is hierover overleg.

Beheer en onderhoud
Al jaren constateren de ondernemers dat het basale onderhoud van het openbaar groen op de bedrijventerreinen te wensen overlaat. Dit wordt benadrukt door de onderzoeksresultaten, waaruit onder andere blijkt dat op veel plekken de bomen in een slechte conditie verkeren. Dit terwijl die beeldbepalend zijn voor de hoofdstructuur van een bedrijventerrein. Het onderhoudsniveau publiek groen komt voort uit de besluitvorming van de gemeente om de bedrijventerreinen in de laagste onderhoudscategorie in te delen.

Gezien de investeringen die de komende jaren door ondernemers gedaan worden om de bedrijventerreinen te vergroenen, wordt er een dringend beroep gedaan op de gemeente om het onderhoudsniveau van publieke grond op een passend niveau te brengen en de vervangingsnoodzaak van veel bestaand groen prioriteit te geven.

Komend jaar wordt, met het verder uitwerken van alle concrete projecten, bezien hoe ondernemers en gemeente tot een gezamenlijke vorm van beheer en onderhoud kunnen komen van privaat en publiek domein. Daarbij wordt uiteraard gekeken of een vorm van social return mogelijk is.

Werkboek 27 januari 2017

RijnPark Arnhem

Opdracht vergroening RijnPark

- inventarisatie vergroeningsmogelijkheden
- openbaar gebied en privaat terrein
- daken en wanden
- waterbuffering - afkoppelen
- hittebestrijding

Kernpunten uit de visie

- van industriegebied naar bedrijvenpark
- ruime aandacht groenblauwe uitstraling
- duuzame energie als randvoorwaarde

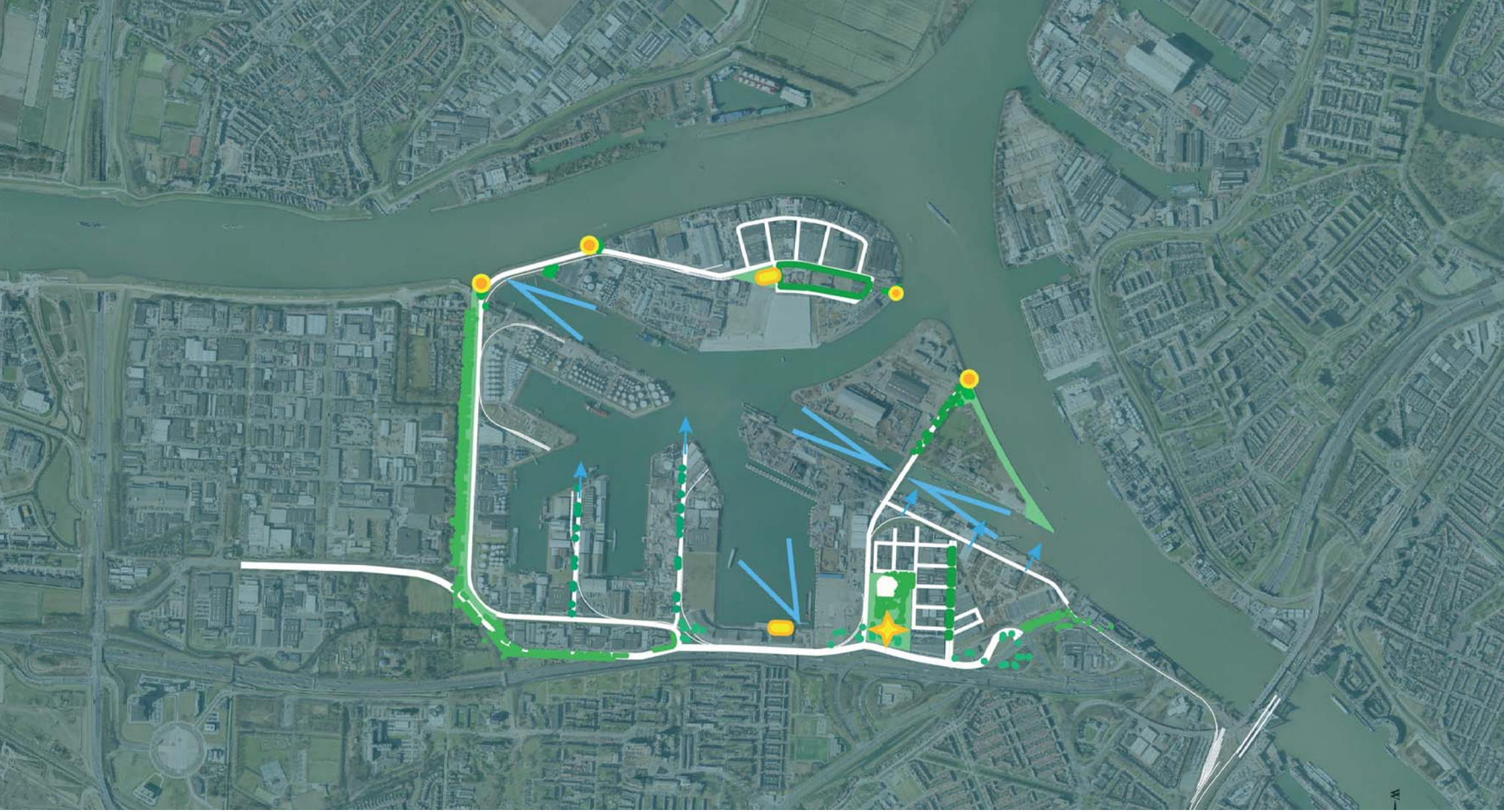

PROFIELEN GEBOUWEN KAVELS TUINEN

Vergroenen van RijnPark

- bouwen aan een catalogus

Kansenkaart

- onderdelen catalogus projecteren

Opschonen
€ 30,-

Grondwerk
€ 20,-

Vaste planten
€ 30,-

Boom
€ 600,-

Werkwijze catalogus

- bestaande situatie
- schets ingreep/kans
- kostenoverzicht per m2

Inhoud

- historische verkenning
- ruimtelijke verkenning
- kansen

Historische verkenning

RijnPark

1906

1931

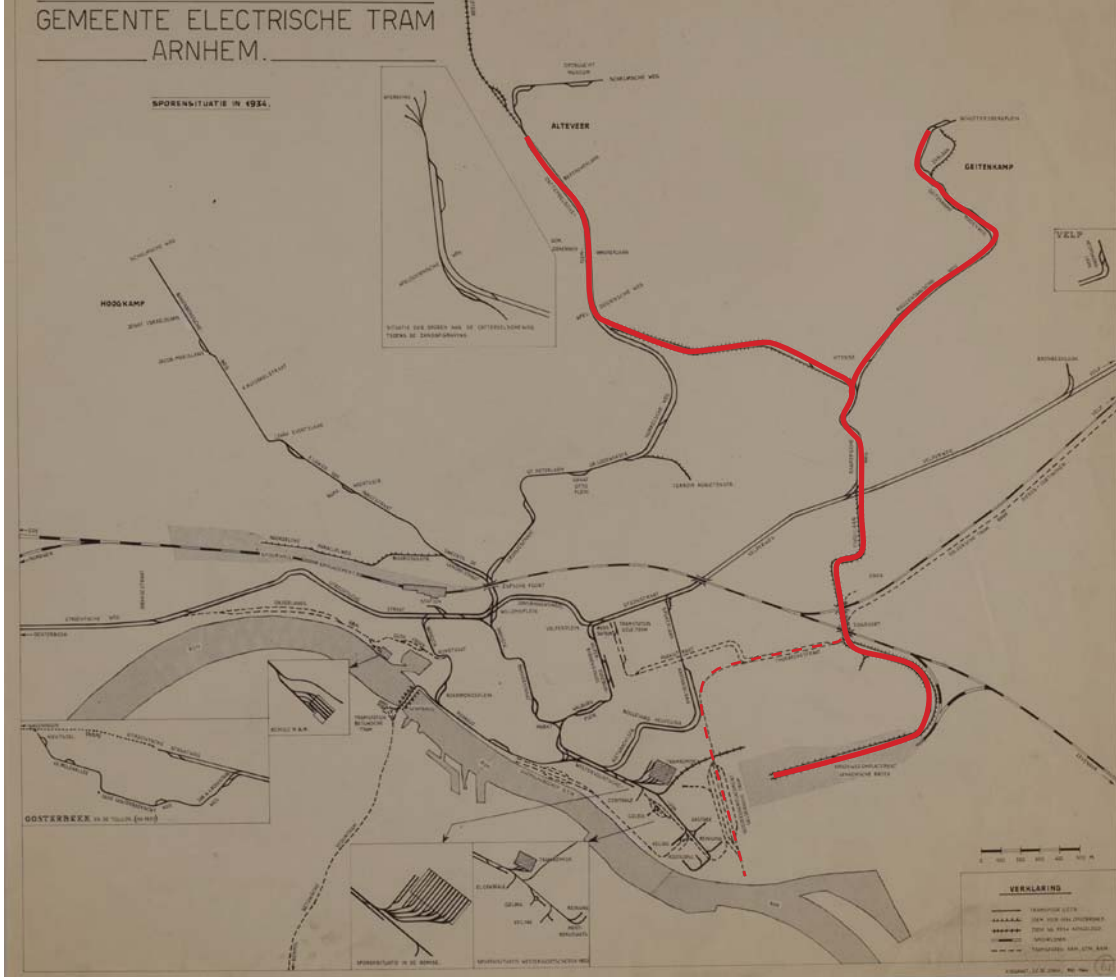

Getransformeerd

- eerste bedrijvigheid langs dijk en kade
- gasfabriek en waterpompstation
- jaren 15-25 ophogen het Broek, Zandtrein

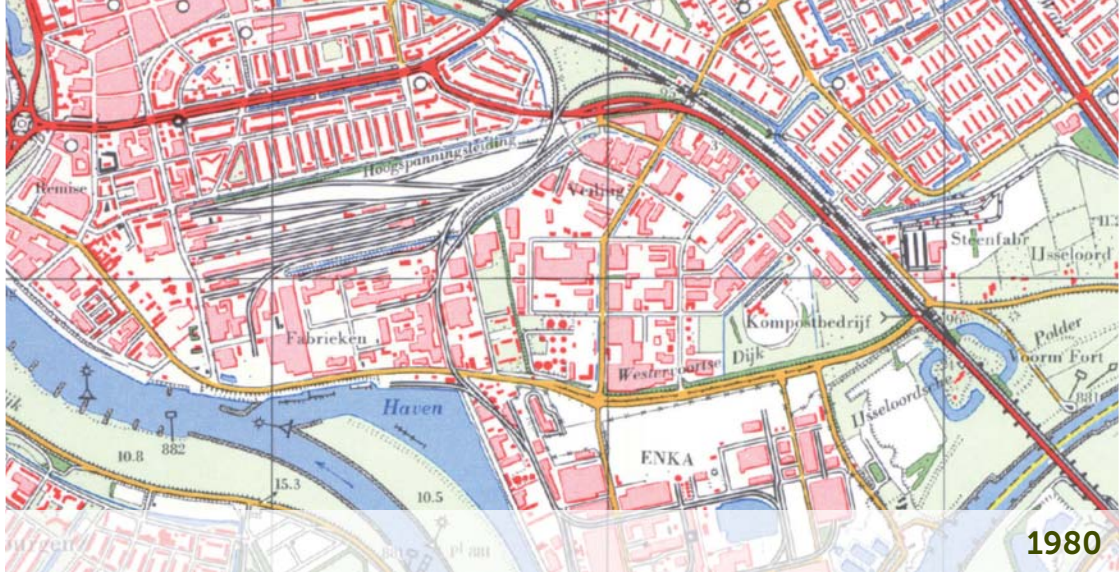

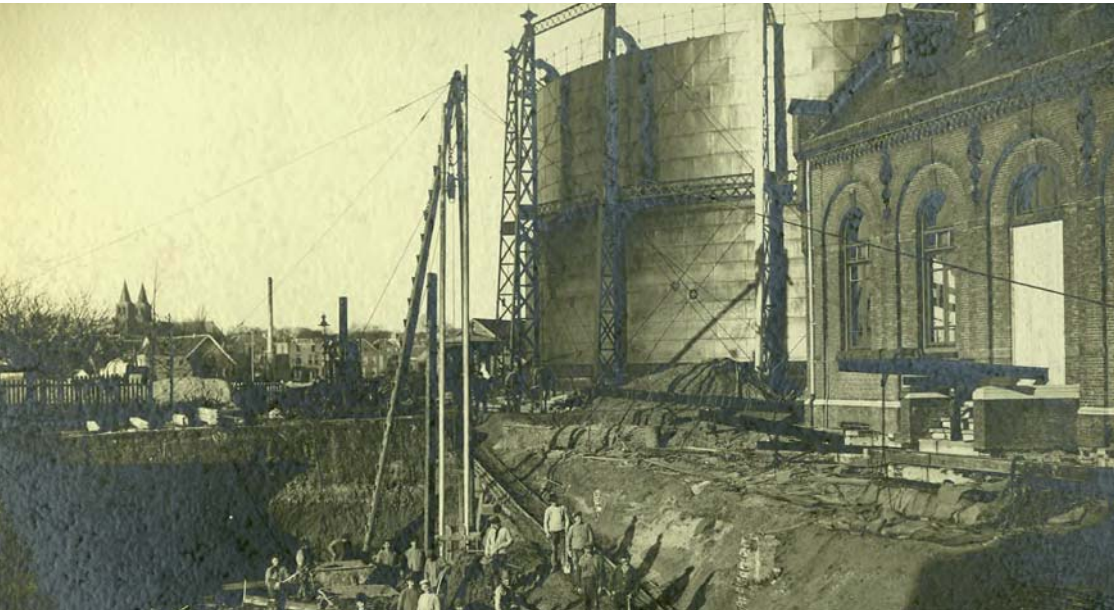

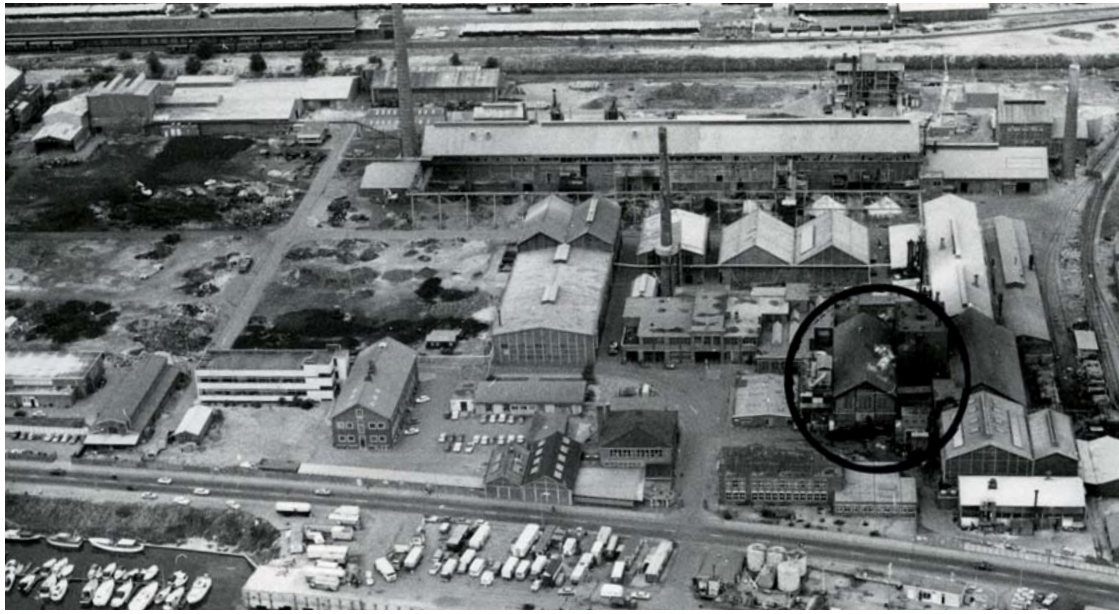
Traject zandtrein

- hogere zandgrond bouwrijp gemaakt
- ophoging omgeving Het Broek
- omgeving waterpompstation blijft op niveau

Getransformeerd

- start sanering ‘zwaar’ vervuilende industrie

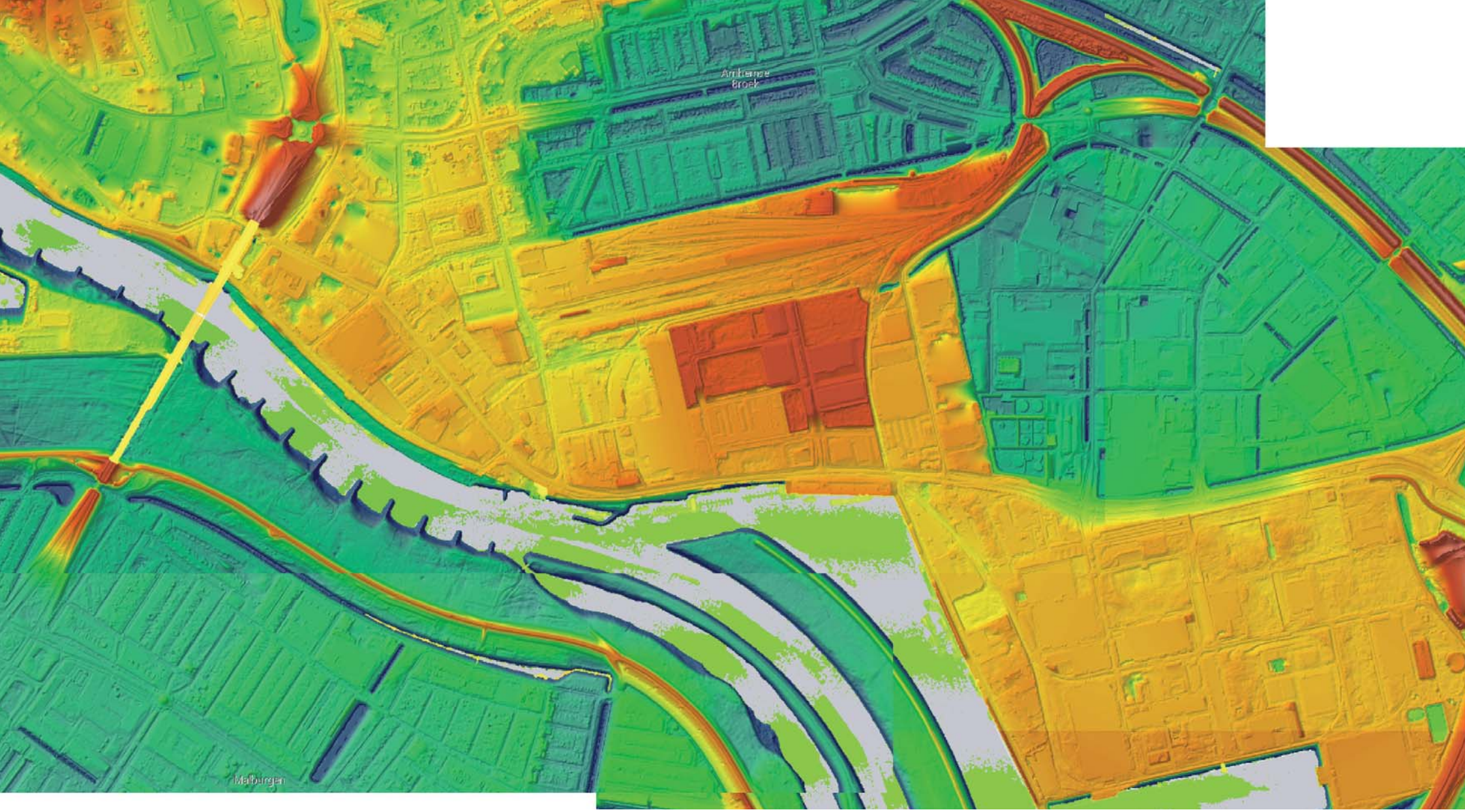

Relicten

- herkenbaar spoorbeloop
- bebouwing uit periode 1900-1940

Opgehoogd

- zandophogingen en sanering duidelijk waarneembaar
- mogelijke beperking vergroening door zware industrie

Ruimtelijke verkenning

1. Arnhem Centrum
2. Coberco
3. Remise
4. Het Nieuwe Kadekwartier
5. RijnPark
6. Het Broek (industrieterrein)
7. Kleefsche Waard

RijnPark aan de stad

- gezoneerde overgang van stad naar ‘zware’ industrie
- tussengebieden in ontwikkeling

Route door het gebied - begin

- overgang vanuit de stad
- verbindingsroute naar snelweg
- in ontwikkeling, onduidelijk waar RijnPark begint

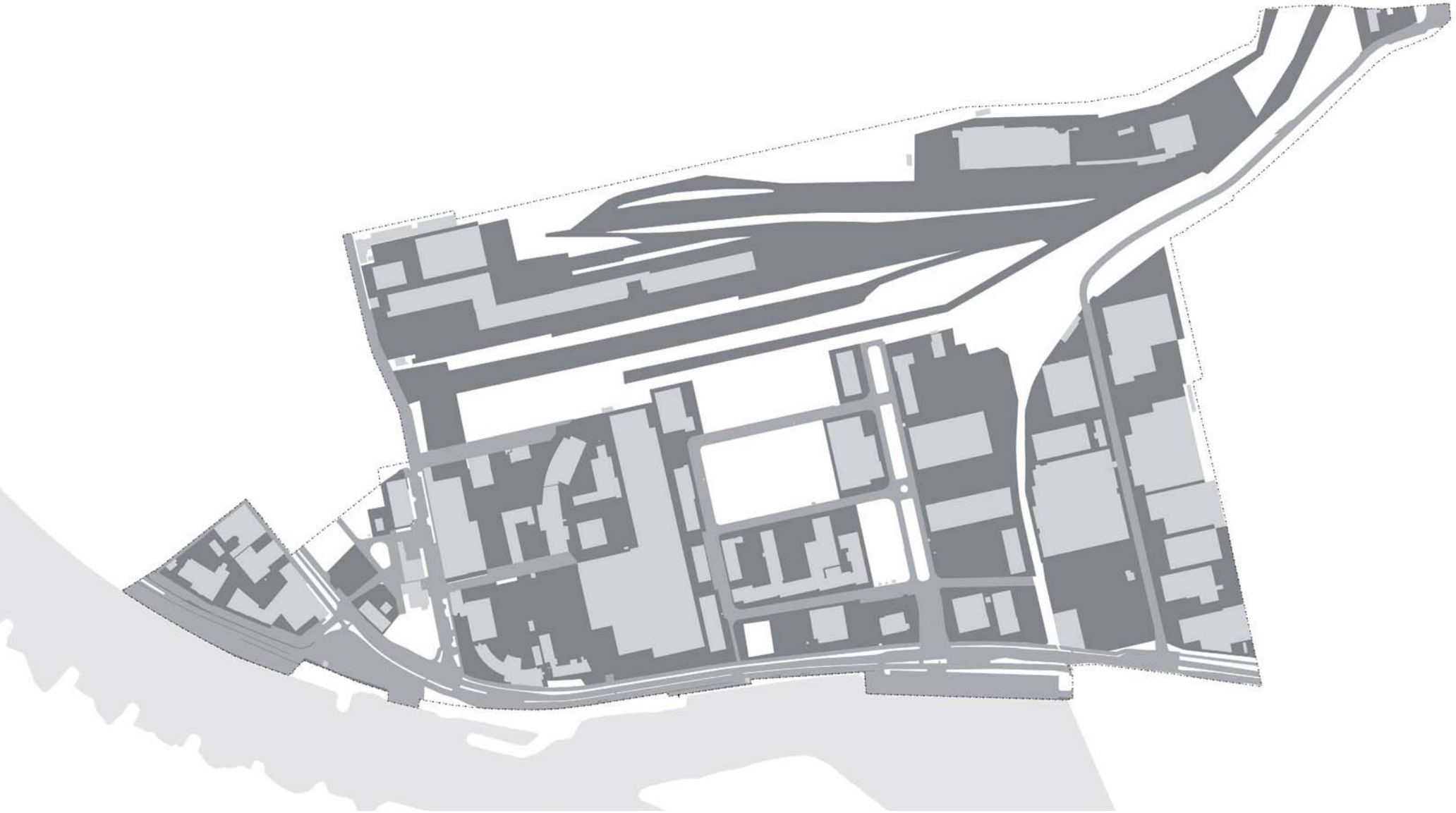
Route door het gebied - tussengebied

- kantoren, bedrijfshallen, industrie en detailhandel gecombineerd

Route door het gebied - eind

• overgang naar Kleefsche Waard, oude spoorlijn
• overgang naar het Broek, silo’s Shell

Grootste deel verhard

- kavels van kant tot rand verhard
- veel functieloze verharding
- hemelwater afgevoerd op riool

Lappendeken van verharding

- functiescheiding binnen de profielen
- verharding ‘goedkoop’ in onderhoud

Parkeerdruk enorm

- overloop vanuit centrum
- op kavels en binnen profielen

Randen bedrijfkavels

- grote diversiteit aan afscheidingen

Veel dakoppervlak

- zowel hellende als platte daken
- hemelwater afgevoerd op riool

Hoogste urgentie, tegengaan opwarming

Urgentie voorkomen verdere opwarming

Behoud bestaande situatie

Verkoelende versterken

Hitte attentiekaart Arnhem

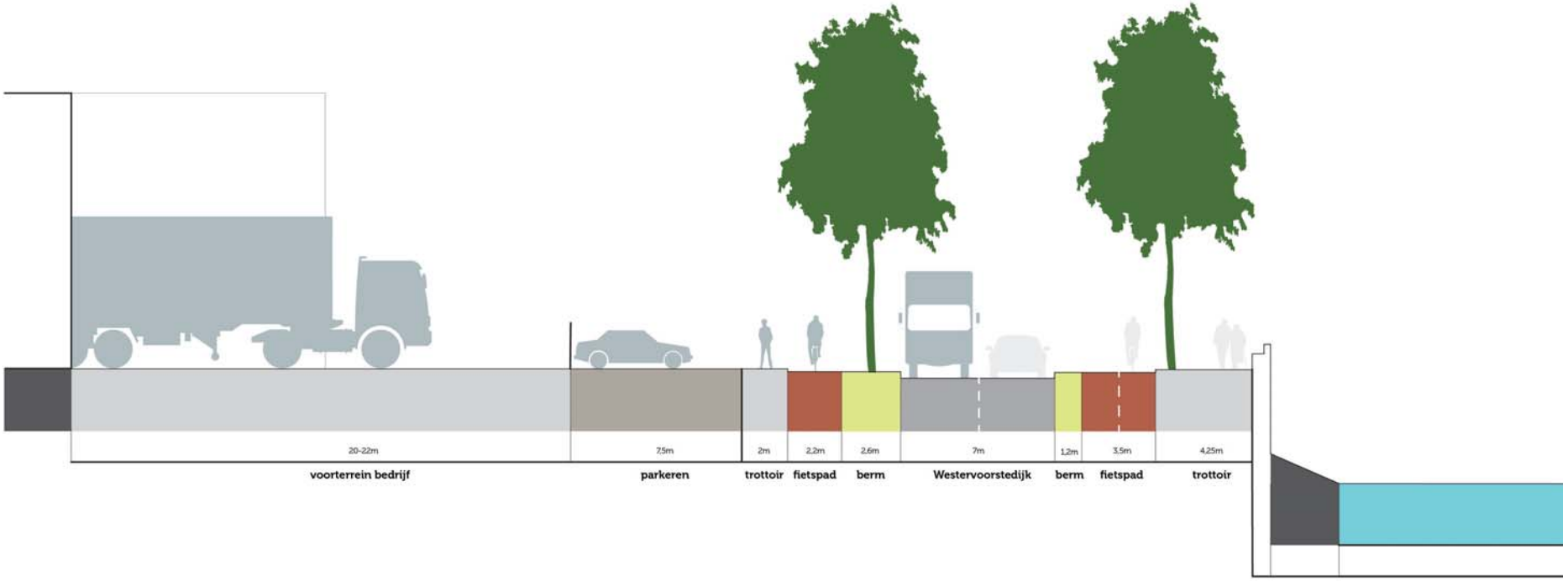
Zonering

- Westervoortsedijk intensief
- zijwegen intensief maar geen hoofdstructuur
- spooremplacement extensief onbereikbaar

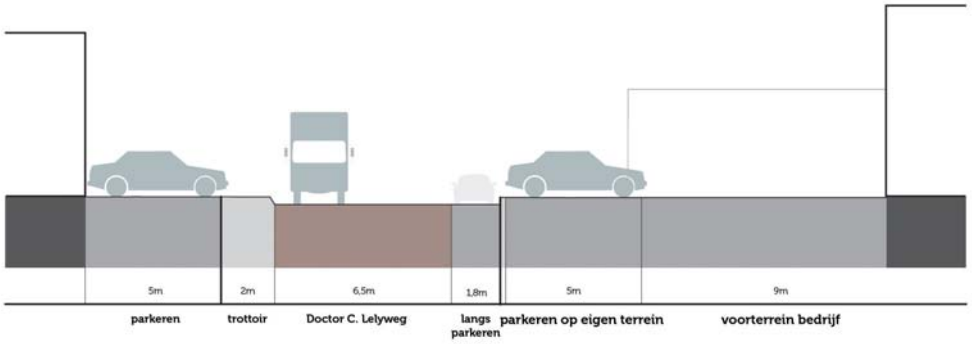

Interne wegenstrcutuur

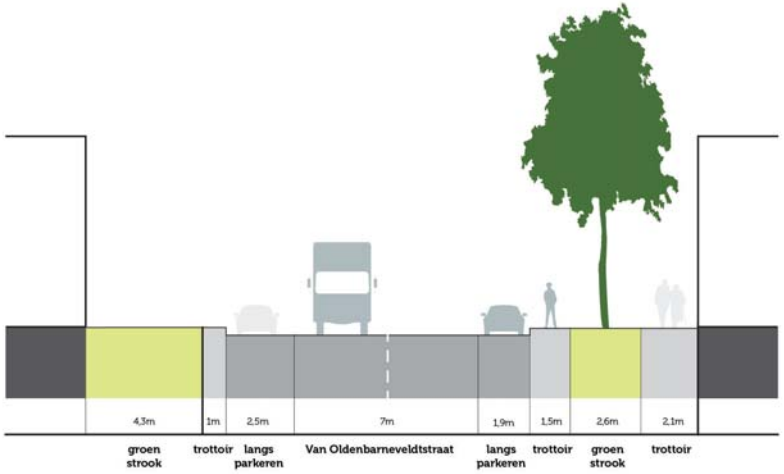
- bestemmingsverkeer
- slechte oriëntatie, routing onduidelijk
- wegen lopen dood

Westervoortsedijk

Dr. C. Lelyweg

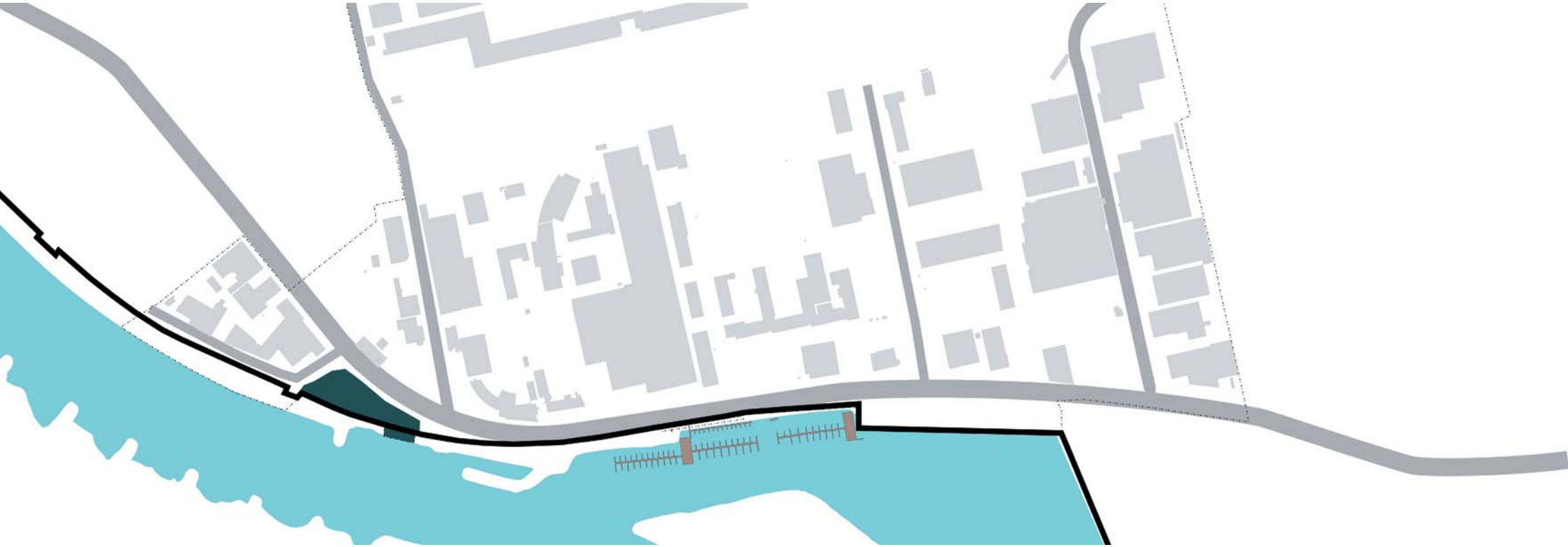
Van Oldenbarneveldstraat

Verschil binnen de profielen

- maat en schaal verschillen 10 tot 22 meter
- vrijliggende fietsroutes langs Westervoortsedijk

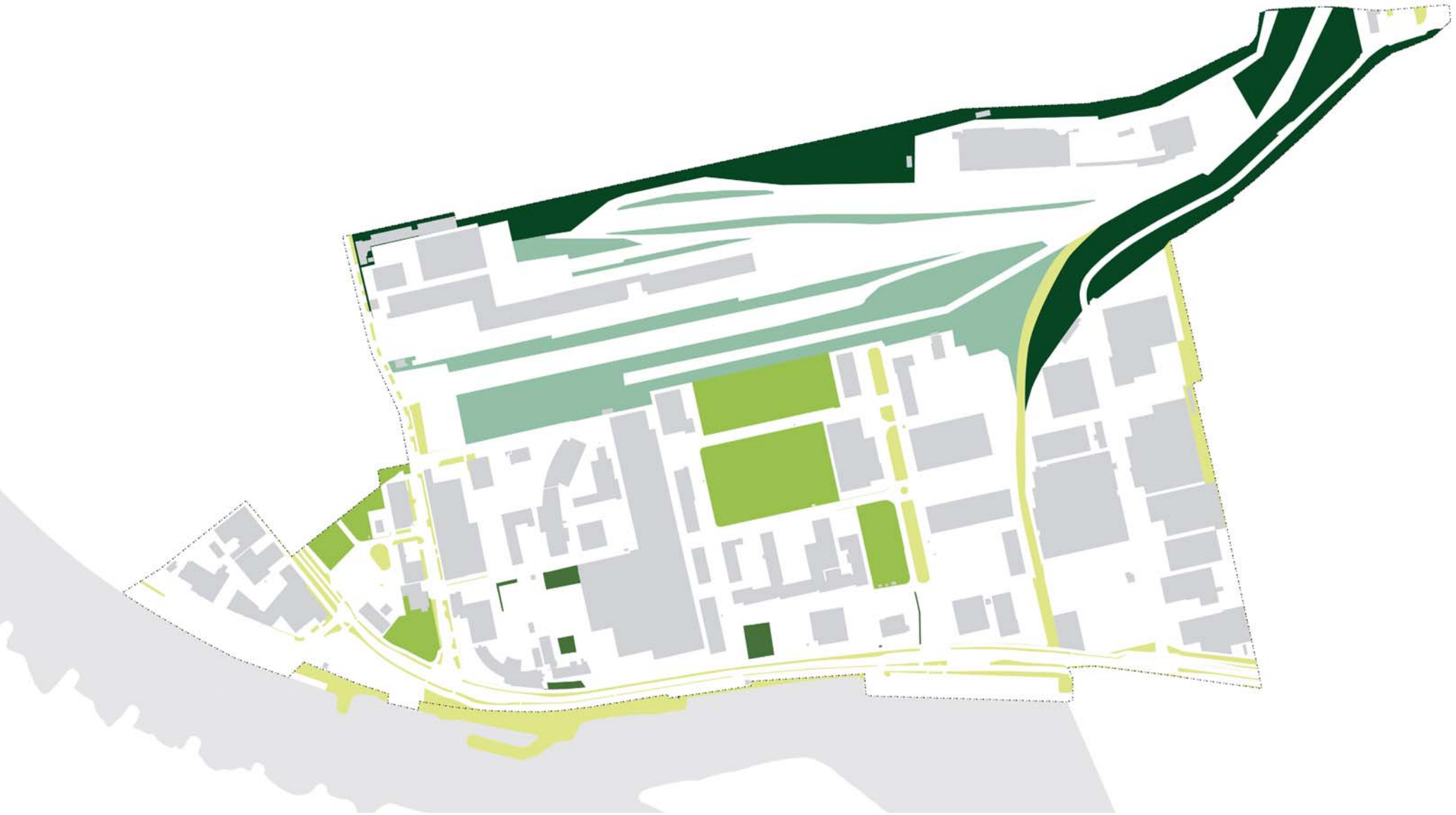

Rijn verborgen

- hoge kademuur sluit zicht af
- zand- en grindhandel enige watergebonden bedrijvigheid

Robuuste groenstructuur
Braakliggende kavels
Braakliggende kavels spoor
Privégroen
Bermen

Groenstructuren mager

- spooremplacement pioniersgroen
- overig groen veelal braakliggende gronden
- bermen vormen restgroen

Typologiën in het groen

Kansen

Korte termijn

1-5 jaar

Lange termijn

5-25 jaar

Transitie in termijnen

- korte termijn - snel en relatief goedkoop
- lange termijn - grotere investering, totaalvisie structuurdragend

Bomen langs wegen
Sport en Spellocatie
Braakliggende tijdelijke natuur
Park
Waterberging

Korte termijn

- bomen langs Snelliusweg en van Oldenbarneveldstraat
- tijdelijke invullingen voor braakliggende terreinen
- oude spoorrelicten openbaar maken en vergroenen

Verfraaiing van bestaand groen

Van verhard naar tuin

Solitaire bomen parkeerterrein

Groene gevels

Groene hekwerken

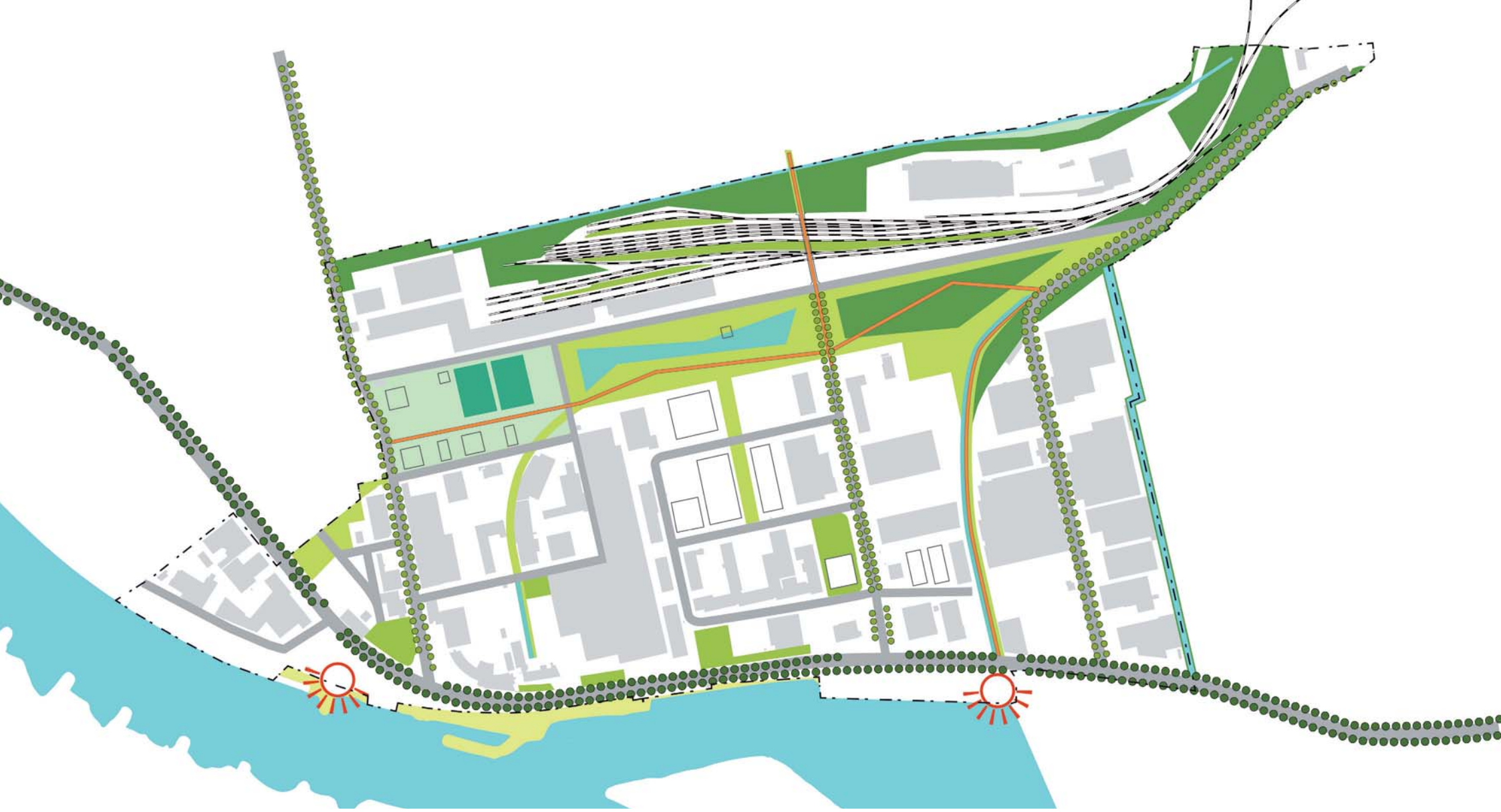
Dakgroen

Korte termijn - kavelgebonden

- functieloze verharding omvormen tot tuinen
- kale gevels in het zicht vergroenen
- ambitie alle platte daken vergroenen?
- bomen toevoegen op parkeerterreinen

RijnPark is toe aan een nieuw imago:
een combinatie van een werklandschap
en stadslandschap

Sport en spellocatie
Openbare groenstructuur
Groen op bedrijfskavel
Langzaamverkeerroute
Waterberging
Zichtlocatie

Lange termijn

- afronden wegenstructuur
- toevoegen langzaamverkeerroute
- spooremplacement ontwikkelen tot sport en spellocatie
- benutten zichtlocaties Rijn

Memo

Datum : donderdag 14 december 2017

Aan : gemeenteraad

Kopie aan : griffie, Robin Driessen

Van : Ine van Burgsteden

Betreft : Addendum op de toezeggingen n.a.v. behandeling van de Groenvisie in de raadvergadering van 4 december 2017

Toezeggingen n.a.v. behandeling van de Groenvisie in de raadvergadering van 4 december 2017

1. De wethouder zegt toe in de tabel, waar in de kolom budget 'nee' staat, aan te geven, of er ook uit bestaande middelen aan de opgaven wat gedaan wordt.
2. De wethouder zegt toe in de tabel, waar in de kolom budget 'ja' staat, aan te geven waar de geldstromen vandaan komen.
3. De wethouder zegt toe uit te zoeken welke onderzoeken het college heeft op het gebied van insecten en bedreigde diersoorten
4. De wethouder zegt toe aan de waterschappen te vragen naar de stand van het water (kwaliteit) i.v.m. gebruik van insecticiden.

Antwoorden op de toezegging zijn reeds gegeven op 8 december. Het antwoord op toezegging 4 was echter nog niet volledig. Vandaar dit addendum.

Toezegging 4. Waterkwaliteit in Arnhem

De Waterschappen Rijn en IJssel en Rivierenland hebben de meest recente gegevens van de Ecoscans nu gestuurd.
De Ecoscan geeft een beeld van de kwaliteit van het oppervlaktewater, waarbij onderscheid wordt gemaakt in belevingskwaliteit en ecologische kwaliteit van de oever en van het water. Voor elk van deze 3 onderdelen wordt per watergang of deel van watergang gescoord in 5 klassen: *zeer slecht*, *slecht*, *voldoende*, *goed* en *zeer goed*.

Waterschap Rijn en IJssel
Periodiek vindt voor de wateren van het Waterschap een Ecoscan plaats. De meest recente gegevens zijn van 2011, de gegevens van de eerder gestuurde Ecoscan Arnhem Noord 2011. Het Waterschap wil op korte termijn met een volgende ronde starten.

Waterschap Rivierenland
Periodiek wordt vindt voor de wateren van het Waterschap een Ecoscan plaats. Eerder is de Ecoscan van 2008 gestuurd.

Aanvullend heeft het Waterschap geen metingen van gewasbeschermingsmiddelen binnen Arnhem-zuid. Er is geen reden om hierop te gaan monitoren. Een aantal jaren geleden is het water van de kassen op de riolering gezet en gaat dus niet meer naar het watersysteem van Arnhem Zuid. Na het aansluiten op het riool is er een jaar lang gemeten. De resultaten ware goed en gaven geen redenen om dit door te zetten.
Het water van Arnhem zuid wordt gevoed door kwel of neerslag en een klein deel door de aanvoer van Lingewater (grotendeels gebaseerd op Rijnwater). Dit is water is van goede kwaliteit.

Partij voor de Dieren
Gemeenteraadsfractie Arnhem

(concept) Amendement: “Groencompensatie goed uitgelegd”

De gemeenteraad van Arnhem in vergadering bijeen op 18 december 2017, bij het vaststellen van het raadsvoorstel 'Groenvisie 2017-2035'.

Constaterende dat:
• In de regels Groencompensatie in de Groenvisie is geen splitsing gemaakt in feitelijk aanwezig groen en groen bestemd als groen
• Het verschil tussen aanwezig groen zonder of met groenbestemming niet goed tot uiting komt in bijlage 3.
• De wethouder in de informatieve vergadering van 4 december j.l. heeft gemeld dat de fractie van Partij voor de Dieren samen met de ambtenaar zal bekijken of de regels groencompensatie nog moeten worden aangepast op basis van de motie "Groencompensatie met nieuwe ambities" MJPB 2015-2018 (3-11-2014)

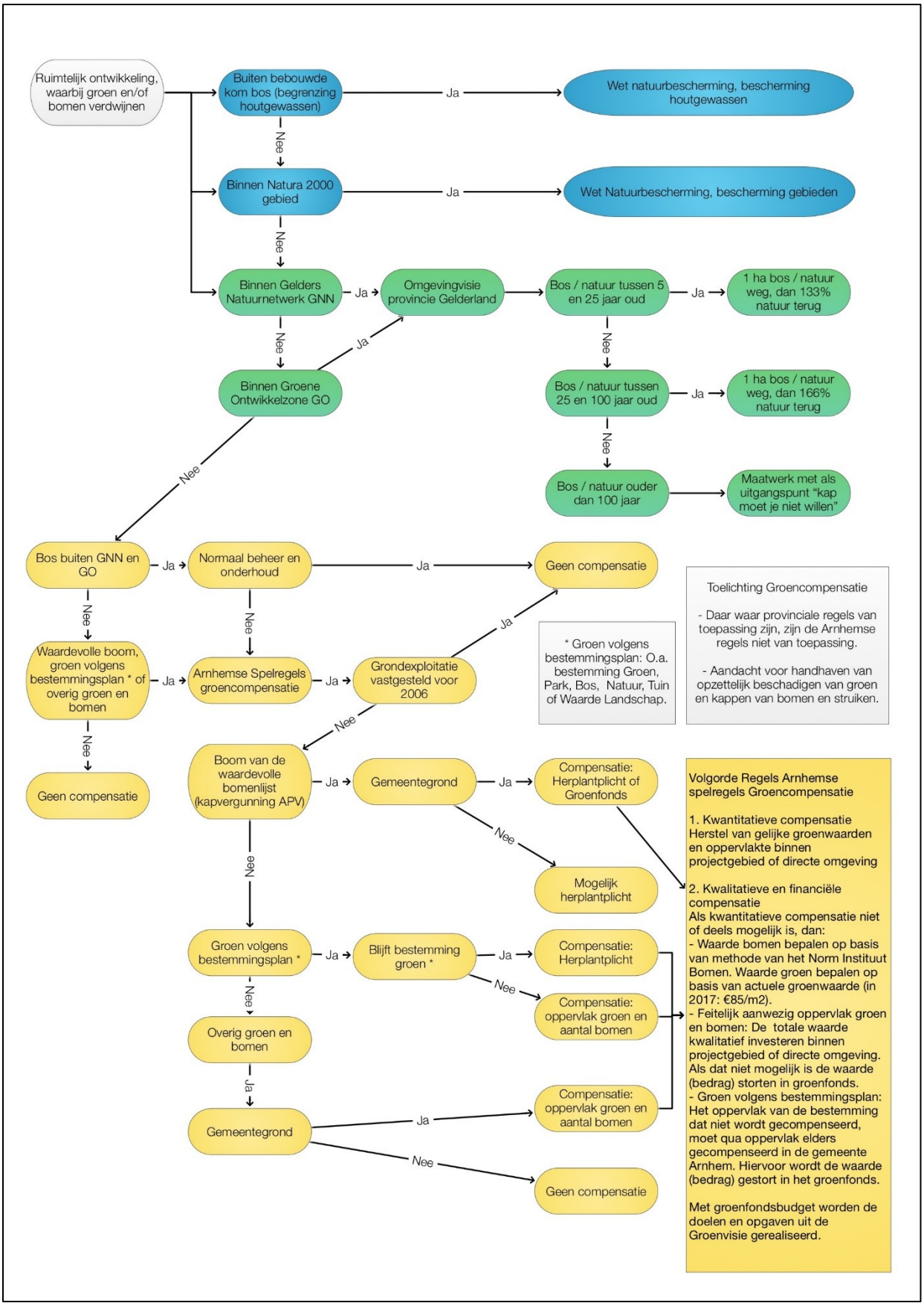
Overwegende dat:
• Zowel in het Coalitieakkoord, alsmede in de Groenvisie zelf, de ambitie wordt beschreven het totale areaal groenbestemming in Arnhem te behouden of uit te breiden.
• Een nadere toelichting meer helderheid verschaft over de in Arnhem toe te passen regels omtrent groencompensatie
• In de regels Groencompensatie in de Groenvisie is geen splitsing gemaakt in feitelijk aanwezig groen en groen bestemd als groen, maar dat de wethouder heeft toegezegd dat deze splitsing kan worden gemaakt.
• In de memo d.d. 8 december "Vragen van de fractie Partij voor de Dieren n.a.v. behandeling van de Groenvisie in de raadvergadering van 4 december 2017" de wethouder het schema heeft aangepast t.o.v. het schema in bijlage 3, behorende bij het raadsvoorstel.

Besluit:
1. De Groenvisie 2017-2035 vast te stellen en daarbij bijlage 3 als volgt te wijzigen:

Partij voor de Dieren

Leo de Groot

Bijlage 3. Regels Groencompensatie 2017

(concept) Amendement: “Ook Kronenburg in het groen”

De gemeenteraad van Arnhem in vergadering bijeen op 18 december 2017, bij het vaststellen van het raadsvoorstel 'Groenvisie 2017-2035'.

Constaterende dat:

1. In hoofdstuk 2 **Ontwikkelingen** van de Groenvisie 2017-2035 van november 2017 het volgende is beschreven: 'Het vergroenen van de binnenstad en van Kronenburg blijft aandacht vragen'.
2. In hoofdstuk 4 **Ambitie per groengebied**, para 4.6 **Wijkgroen**, echter geen aandacht wordt geschonken aan de vergroening van Kronenburg (omgeving winkelcentrum).
3. Kronenburg op de hittekaart van Arnhem als één van de 'hotspots' wordt bestempeld.

Overwegende dat:

1. Vergroening van Kronenburg al langere tijd de aandacht van de gemeente heeft, maar dat de complexiteit van dit versteende gebied goede oplossingen nog in de weg staan.
2. Bovenstaande geen reden mag vormen om het vergroenen van Kronenburg niet op te nemen als ambitie in de Groenvisie 2017-2035, hoofdstuk 4, para 4.6.
3. Het college tijdens de informatieve behandeling op 4 december 2017 heeft aangegeven zich te kunnen vinden in de mogelijkheid om de vergroening van Kronenburg (omgeving winkelcentrum) als ambitie op te nemen in hoofdstuk 4, para 4.6, maar dat amendering van het raadsvoorstel daarvoor noodzakelijk is.

Besluit:

1. Conform het gestelde in punt 3 van de overwegingen het raadsvoorstel te amenderen door in de Groenvisie 2017-2035, hoofdstuk 4 **Ambitie per groengebied**, para 4.6 **Wijkgroen**, de betreffende tabel uit te breiden met het onderwerp 'Vergroening van Kronenburg, omgeving winkelcentrum'.

CDA

G. Karssenberg
K. van Dillen

Arnhem Centraal

Lea Manders

Bewonersoverleg Velperweg e.o.
~ Werkgroep Leefklimaat

Raadsfracties Gemeente Arnhem
per e-mail

Datum: 15 december 2017
Onderwerp : Behandeling Groenvisie 2017-2035 op 18/12/17
Kenmerk : CTI-321-NC89

Geachte raadsleden en fractievolgers,

Binnen het Bewonersoverleg Velperweg e.o,. zijn wij als Werkgroep Leefklimaat begonnen met een eerste verkenning van de vele *groenblauwe* uitdagingen in het gebied. Onderdeel van deze verkenning is na te gaan waar en op welke wijze het gemeentelijk beleid het stedelijk groen in onze wijken ondersteunt en in de komende jaren verder zou kunnen versterken.

Met belangstelling heeft de werkgroep daarom de nieuwe Groenvisie gelezen. Graag geven wij hieronder wat algemene feedback op het visiedocument.

Allereerst is het goed om te lezen, dat in de nieuwe Groenvisie de specifieke aandacht in het oude Groenplan voor landschappelijkheid en cultuurhistorie wordt gecontinueerd, terwijl tevens alle ruimte wordt gegeven aan nieuwe belangrijke zaken als het ontwikkelen van een Groenblauw Raamwerk in het stedelijk gebied, de toenemende multifunctionaliteit van het groen en het scheppen van draagvlak en actieve bewonersparticipatie.

Deze volledigheid als ook de algemene brede invalshoek van de nieuwe Groenvisie bieden o.i. een stevig en inspirerend kader voor het ontwikkelen van duurzame plannen voor de Arnhemse leefomgeving. Toch zijn er een aantal aandachtspunten ter overweging, die we hier graag kort willen noemen, als volgt :

1) Van wijken weten is van stroomgebieden weten
De huidige focus van de visie is nog te eenzijdig op (deel)wijken gericht en zou verbreed moeten worden naar een ruimer perspectief, waarin de stedelijke stroomgebieden en daarbinnen landschapseenheden centraal staan. Alleen als we direct in de planningsfase de stedelijke hydrologische/landschappelijke basisstructuur van het stedelijk gebied - als onderdeel van de in het rapport genoemd *Groenblauw Raamwerk* - goed mee weten te nemen, kunnen nieuwe leef-omgevingsplannen echt klimaatbestendig en duurzaam worden.

In aansluiting hierop: er zijn grote verschillen tussen wijken m.b.t. de fysieke leefomgeving: Terwijl sommige wijken last hebben van natte voeten zoals Molenbeke en in mindere mate Plattenburg, zijn andere wijken zoals Velperweg-Noord sterk versteend en weer andere worstelen met een haperende beekafvoer zoals De Paasberg. Met een stroomgebiedbenadering wordt de onderlinge samenhang

veel van zulke problemen zichtbaar en kunnen deze effectief worden aangepakt. In de Groenvisie zou dit wat explicieter kunnen worden aangeven.

2) Landschappelijk stedelijk groen
Het stedelijk groen van Arnhem kan landschappelijker. In de praktijk betekent dit meer inhaken op bestaande verschillen in bodem en grondwatercondities. Voorbeeld: het actief ontwikkelen van elzenbronbos in de kwelzones langs beekdalen en het slim gebruik maken van ecologische groeiverschillen in en tussen wijken bij assortimentskeuze en groenbeheer. Dit waar mogelijk koppelen aan groenbeheerprojecten door wijkbewoners zelf.

In dit verband moet ook de aanwezigheid van sterk ondoorlatende ijzeroerlagen in de ondergrond worden genoemd. In Arnhem is men m.b.t. het klimaatbestendig maken van de stad in het algemeen erg optimistisch over afkoppeling & infiltratie van hemelwater vergetend dat grote delen van Arnhem-Noord ondoorlatende ijzeroerlagen in de ondergrond hebben. Tijdens de BGB-werkzaamheden op de Paasberg en ander wijken bleek hoe wijdverbreid deze harde bruine oerlagen zijn (*). Ruimtelijke informatie over het voorkomen en dikte van deze lagen in de stedelijke ondergrond ontbreekt grotendeels, maar is wel van groot belang.

De Groenvisie zou bovenstaande aspecten duidelijker kunnen aangeven.

3) Versterking groene cultuurhistorische dimensie
De groene cultuurhistorische dimensie heeft twee basiscomponenten: (1) het groene landschap van de historische landgoederen en parken en (2) het oude agrarische landschap.

In de Groenvisie zou deze tweede component o.i. wat meer aandacht moeten krijgen als waardevolle inspiratiebron voor het stedelijke groen. Het gaat bv. om het ontwikkelen van de nieuwe bloemenweiden tot droge schraalgraslanden, waarin naast de bomenlaag weer aandacht komt voor de oude struikvegetatielaag bestaande uit bv. sleedoorn, vlierbes en gaspeldoorn als ook de kruidenlaag. De openheid van het oude agrarische landschap is uitstekend te combineren met de nieuwe nadruk in de Groenvisie op (a) zichtbaarheid en beleefbaarheid van het groen (incl. behoud zichtassen en uitzichten), maar ook met (b) versterking van de biodiversiteit: het oude struweel bestaat uit rijk bloeiende soorten, die goede drachtplanten zijn voor bijen en andere insecten. Daarnaast zorgen ze voor een aanzienlijke versterking van de habitat voor kwetsbare vogelsoorten zoals kneu, geelgors en roodborsttapuit.

Met vriendelijke groet,

namens de Werkgroep Leefklimaat Velperweg e.o.,
Rob Hennemann

*) Overigens is dit niet verbazingwekkend gelet op het feit, dat de meeste beken in Arnhem en omgeving juist mede ontstaan zijn door de aanwezigheid van die ondoorlatende oerlagen in de ondergrond.

BEHANDELRESULTAAT

MENINGSVORMENDE VERGADERING 18 december 2017

GEMEENTE Arnhem

Groenvisie 2017-2035

Zaaknummer:	198004
Portefeuillehouder:	I. van Burgsteden

Resultaat van bespreking:

Insprekers
Tijdens de informatieve behandeling hebben geen personen ingesproken.
Schriftelijke reacties van StAB en werkgroep Leefklimaat Bewonersoverleg Velperweg zijn bij de stukken geplaatst.

Toezegging gedaan bij de informatieve behandeling

- De wethouder zegt toe in de tabel, waar in de kolom budget 'nee' staat, aan te geven, of er ook uit bestaande middelen aan de opgaven wat gedaan wordt.
- De wethouder zegt toe in de tabel, waar in de kolom budget 'ja' staat, aan te geven waar de geldstromen vandaan komen.
- De wethouder zegt toe uit te zoeken welke onderzoeken het college heeft op het gebied van insecten en bedreigde diersoorten
- De wethouder zegt toe aan de waterschappen te vragen naar de stand van het water (kwaliteit) i.v.m. gebruik van insecticiden.
- Tevens meldt de wethouder zich te kunnen vinden in mogelijkheid om vergroening van Kronenberg omgeving winkelcentrum als ambitie op te nemen in H4. De fractie van het CDA zal hiervoor met een amendement komen.
- De wethouder meldt dat de fractie van Partij voor de Dieren samen met de ambtenaar zal bekijken of de regels groencompensatie nog moeten worden aangepast op basis van de motie "Groencompensatie met nieuwe ambities" MJPB 2015-2018 (3-11-2014)

Er zijn drie memo's door het college aan de raad gestuurd n.a.v. bovenstaande toezeggingen; een memo met de antwoorden op de vragen van GroenLinks, een memo met de antwoorden op de vragen van Partij voor de Dieren en een memo met de overige antwoorden. Deze memo's zijn bij de stukken gevoegd.

Meningsvormende behandeling
Bij de meningsvormende vergadering waren de fracties van D66, SP, PvdA, VVD, GroenLinks, CDA, Verenigd Arnhem en Partij voor de Dieren aanwezig. De fracties van Arnhem Centraal, ChristenUnie en Arnhemse Ouderen Partij waren niet vertegenwoordigd in de vergadering. De fracties van GroenLinks en van Partij voor de Dieren hadden een aantal informatieve vragen n.a.v. de memo's voor de wethouder. De informatieve vragen (20) van Partij voor de Dieren die geen betrekking hadden op de memo's werden door de voorzitter niet toegestaan om te stellen, dit n.a.v. de afspraken van de raadskamer tijdens de informatieve behandeling.

BEHANDELRESULTAAT

MENINGSVORMENDE VERGADERING 18 december 2017

Concept-moties en concept-amendementen
De fractie van het CDA heeft een concept-amendement "Ook Kronenburg in het groen" aangekondigd. Vele fracties kunnen zich in dit amendement vinden, waarbij de fracties van D66 en Verenigd Arnhem dit amendement mede willen indienen.
De fractie van Partij voor de Dieren heeft een concept-amendement "Groencompensatie goed uitgelegd" aangekondigd. Beide concept-amendementen zijn bij de stukken bijgevoegd. De fractie geeft tevens aan dat er in de visie nog een aantal zaken niet kloppen in hun ogen (de 20 nog niet gestelde informatieve vragen). De wethouder heeft aangegeven hier ambtelijk in gesprek over te gaan met de fractie.
De fractie van GroenLinks overweegt amendementen/moties in te dienen m.b.t. doelstellingen, indicatoren en Van Wijken Weten.

Conclusie
De fracties van de PvdA, VVD, GroenLinks, en Partij voor de Dieren hadden graag de behandeling van de Groenvisie willen voortzetten in het nieuwe jaar en niet op dezelfde avond als de meningsvormende vergadering, ook over de Groenvisie willen besluiten. Volgens GroenLinks en Partij voor de Dieren valt er nog een kwaliteitsslag te maken en daarvoor is meer tijd nodig. De wethouder heeft gemeld dat de Groenvisie niet persé in 2017 nog moet worden vastgesteld, er is geen deadline te halen. De fracties van CDA, D66, SP en Verenigd Arnhem willen vanavond wel een besluit nemen over de Groenvisie. Na de gewogen stemming (14 tegen en 20 vóór) concludeert de voorzitter dat de meningsvormende behandeling is afgerond en dat het voorstel doorgeleid kan worden naar de besluitvormende behandeling.

Besluitvormende vergadering
Bij het vaststellen van de agenda van de besluitvormende vergadering, heeft de fractie van het CDA een orde voorstel gedaan om de Groenvisie van de agenda te halen en in het nieuwe jaar opnieuw informatief en meningsvormend te behandelen. Dit voorstel is door de raad omarmd.

De raadsadviseur,

K.M. Vons

De voorzitter,

M. Aylward- Straatsma

Documentnummer:
Zaaknummer: